

انتشارات فرهنگ ایران زمین

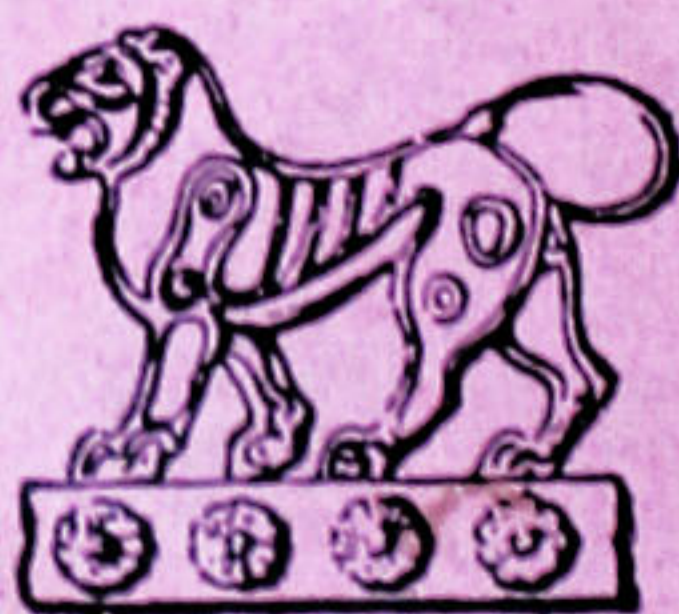
زیر نظر ابرج افشار

- ۱۷ -

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه‌های رشت و همدان

کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان

و چند مجموعه خصوصی همدان

**Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.**

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

انتشارات فرهنگ ایران زمین

سلسله متون و تحقیقات

شماره

-۱۷-

تهران - ۱۳۵۳

مجموعه فهرست نسخه های خطی کتابخانه های شهرستانهای ایران

زیر نظر محمد تقی دانش پرده

فهرست نسخه های خطی کتابخانه های رشت و همدان

کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ رشت - کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان

و چند مجموعه خصوصی همدان

تالیف

محمد روشن - جواد مقصود - پرویز اذکالی

137655

کتابخانه رایزنی فرهنگی ایران - اسلام آباد
شماره ثبت
تاریخ

چاپ هزار نسخه از این کتاب از محل انجمن آثار ملی در مرداد ۱۳۵۳
در چاپخانه بهمن به پایان است

یادداشت

سومین مجلد از دوره فهرستهایی که برای مجموعه‌های نسخ خطی موجود در شهرستانها، به پیشنهاد دوست دانشمند آقای محمدتقی دانش پژوه و به مساعدت مالی انجمن آثار ملی تهیه شده است درین بین الدفتین در اختیار علاقه‌مندان و پژوهندگان این رشته از بررسیهای علمی قرار می‌گیرد.

دومجلد پیشین، حاوی فهرست شش کتابخانه مشهد بود (کتابخانه‌های مدرسه سلیمان خان - مدرسه میرزا جعفر - جامع گوهرشاد - مدرسه نواب - آستان قدس رضوی و کتابخانه فرهنگ).

اینک، درمجلد سوم فهرست کتابخانه‌های جمعیت نشر فرهنگ رشت، کتابخانه غرب مدرسه آخوند همدان، و مجموعه‌های متعلق به آقایان بحر الفضا ئل و حبیب جواهری و رضا همراه (در همدان) انتشار می‌یابد.

درتألیف این مجلد دوستان دانشمند گرامی آقایان محمد روشن، دکتر جواد مقصود و پرویز اذکایی همکاری کرده این فهرست مفید را در دسترس دوستداران فرهنگ اسلامی گذاشته‌اند.

مراقبت در نحوه تهیه و تنظیم و بازبینی فهارس برعهده آقای محمدتقی دانش پژوه بوده و دوست همکارمان آقای مسعود گلزاری مسؤولیت و مباشرت چاپ را برعهده داشته است.

توضیح این مطلب لازم است که برای فرهنگ ایران زمین، افتخاری است که توانسته‌است به نفقه و مساعدت مالی انجمن آثار ملی، این فهرست‌ها را در سلسله انتشارات خود به چاپ برساند، لذا تشکر از انجمن مذکور مخصوصاً تیمسار سپهبد فرج‌الله آق‌اولی فریضه‌است و حق شناسی.

پنجم خرداد ۱۳۵۳

ایرج افشار

نسخه های خطی

کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ

شهر رشت

محمد روشن

توضیح : از صفحہ ۱۱۶۸ تا ۱۲۳۲ ۶۴ صفحہ
بعضی شماره ها اشتباه چاپ شده بدین-وسیله
پوزش می طلبید

کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ

شهر رشت

آ

آداب المشتق : منسوب به میر عماد حسینی قزوینی

* نستعلیق ، خوش ۱۲۸۸ ، در ۴۰ ص ، در کاغذ زرد و آبی ، جلد مقوا (۴۱۹ ت)

آداب نماز :

آغاز : بدانکه نماز منقسم میشود به واجب و مستحب و اول منقسم میشود به شش قسم اول نماز یومیه دوم نماز جمعه سوم نماز عیدین چهارم نماز آیات پنجم طواف ششم آنچه به نذر و عهد و نحوهما لازم میشود .

انجام : سلامی که مخرج از نماز است به نماز برسد اتیان به سجده منسیه فقط لازم خواهد بود و همچنین است حالت در تشهد منسی در رکعت اخیره .

* شکسته ، نستعلیق ، رجب ۱۲۴۵ ، در ۲۲۹ ص ، ۱۲ س ، بغلی (۷۱۹ الف) .

آینه اسکندری : میرزا آقاخان کرمانی عبدالحسین بن عبدالرحیم بردسیری

(۱۲۷۰-۱۳۱۴) (مشار ۳ : ۷۵۴ ، فارسی مشار ص ۷)

* نستعلیق ، گویا از جهانگیر صور اسرافیل ، عنوانها و تاریخها با جوهر سرخ ، با اصطلاحات در هاشم باعکس همان کرمانی در ص ۱ ، ۸۶۸ ص ، ۱۳ × ۵ / ۲۰ ، ۱۱ س ، ۱۵ × ۸ ، جلد مقوا ، عطف چرمی (۱۵۲ الف) .

ابواب الجنان : مولی محمد رفیع قزوینی .

* نستعلیق ، سید رضای مازندرانی ، در ۱۹ رمضان ۱۲۴۱ دورود سر ، ص ۱ ، زرین و آراسته ، ۴۰۱ ص ، ۲۰/۵ × ۳۰ ، ۲۱ س ، ۱۳ × ۲۲/۵ ، کاغذ فرنگی آهارمهره ، جلد تیماج سوخته (۷۱۴ الف) .

اثبات خلافت علی (ع) : محمد طاهر لاهیجانی .

آغاز : ... عَلَيْهِ السَّلَامُ وزیدیه و اسمعیلیه و امامیه جمیع فرقه شیعه که هیجده فرقه اند و به قولی هفتاد و سه ... که بعد از رسول ص . س . بی فاصله امام به حق علی بن ابی طالب (ع) است .

انجام : این مختصر در میان شیعیان امیر المؤمنین حیدر منتشر و مشهور گردد دوستان را سبب کوشش تمام در پیروی دوازده امام ع و مخالفان را باعث اهداء و استبصار شود و این فقیر ضعیف را حق تعالی از دوستان امیر- المؤمنین حساب کند بحق محمد و آلہ الطاهرین ...

* نستعلیق خوانای ، رجب ۱۲۴۳ ، ۶۱۸ ص ، ۲۳ س ، (۷۱۵ الف) .

اثبات الرجعة : سید میر محمد مؤمن بن دوست محمد استرآبادی ، به عربی ، (دانشگاه ۵ : ۱۳۱۸ - ذریعه ۱۰ : ۱۶۳) .

* نسخ ، رجب ۱۲۷۰ ، ۱۲/۵ × ۱۹/۵ (۷۷) .

الاحتجاج علی اهل اللجاج : ابومنصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی .

* نستعلیق ۱۰۷۳ ، ۱۳/۵ × ۱۹/۵ (۶۸ الف) .

احکام نجوم :

آغاز افتاده : مسأله تا آن گاه باشد که حاجت سائل دران زائل شود به تمام شدن یا به نومیدی ... تزویج باشد یا بر آمدن کار یا ویران شدن او و چون سؤال از حال ... کار مقیم شود .

انجام : اندر هر بابی فصلی و اوقات دلیل گسته شود و به یادداشتن

آسان تر باشد تا خطا بیوقفتد از جهت آنکه بیشتر منجمان اندر بیرون آوردن اوقات به عاجل الحال عاجزاند و سخنان ایشان بیشتر این جهت را باشد.
* نسخ ، محمدحسن لاریجانی در ۷ شوال ۱۲۳۳ ، ربعی (۱۰۵۹ الف).

اخبار واحادیث : گویاگردآوری ملائقی.

آغاز : بسمله . ذکر رحلت جناب رسول خدا (ص) من کلام ملائقی رحمه الله . رسولان دیار محنت و غم و پیمبر کشور مصیبت و الم ، عرش بران راه روان ، و کرسی نشینان محفل ایمان ، و محدثان حدیث تعزیت داری و ناقلان اخبار سوگواری .

انجام : مروی است که آن روز بیست و هشتم ماه صفر بود ناگاه آن حضرت پای مبارک را به قبله دراز کرد فرمود اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد رسول الله و صیبی علی ولی الله (؟) چون این کلام گفت مرغ روحش به شاخسار عمر جنان آشیان گرفت . انا لله وانا الیه راجعون.
* شکسته ، نستعلیق ، محمدعلی بن محمد آهی مازندرانی در ۶ شعبان ۱۲۴۴ ، با جدول و سرلوح ، ربعی (۷۱۶ الف).

اختیارات : محمدباقر مجلسی .

* نستعلیق ۱۳۰۰ ، در ۱۲۲ گ ، بنگلی (۱۲۵ الف).

اختیارات بدیعی : حاجی زین العطار علی بن حسین انصاری که بنام عصمة الدنيا

والدین بدیع الجمال در دو مقاله ساخته است .

* نستعلیق ، ۲۰ شعبان ، عنوان شنکرف ، از آن محمد تقی طبیب پسر محمد ربیع گزازی ، در ۱ ع ۱ گویا سال ۱۲۰۶ بامهر او ، مقاله یکم است ، ۴۰۸ ص ، ۱۷ × ۲۲ ، ۱۵ س ۱۳ × ۱۶ ، کاغذ آبی و سفید کلفت ، جلد تیماج ، جدول دار (۳۴۲ الف).

اختیار مصباح السالکین لنهج البلاغة : ابن میثم بحرانی که درشوال ۶۸۱ ساخته است (حقوق ۲۳۶).

* نسخ ، محمد صادق بن رضی الدین محمد (ابن محمد رضی الدین محمد الموسوم بصادق) در روز چهارشنبه ج ۱/۱۱۳۱ ، ۵/۲۰ × ۵/۳۰ (۴۷ش) .

اخلاق ناصری : خواجه طوسی .

* نستعلیق خوش ، ۱ ذح ، تاریخ سال را تراشیدند و تاریخ خرید ۱۲۹۲ را بجای آن نوشتند ، آغاز افتاده ، با اصلاحاتی درهامش ، ۳۱۵ گ ۱۲ × ۲۰ ، ۱۵ ص ۶۵ × ۱۳ ، جلد مقوایی (۷۱۷ الف) .

الارادیة : ملامحمد شفیع بن ملامحمد سعید کیلانی فومنی ، به عربی .

آغاز : بسم الله ... الحمد لله الذي انما امره اذا اراد شيئاً ان يقول له كن فيكون و سبحانه عما يقول الظالمون و صلى الله على اسبق السابقين في الحدوث محمد خاتم النبيين و على آله الطاهرين و سلم تسليماً و لعنة الله على اعدائهم اجمعين من الاولين و الآخرين ابد الابدين اما فيقول العبد الاحقر الوضيع المفتاق الى عفو ربه الخلاق ابن محمد سعید محمد شفيع الجيلاني ان العلماء المحدثين و الحكماء العارفين و المتكلمين المحققين من الخاصة و العامة اجمعين قد اختلفوا في معنى ارادة الله تعالى فقال شارح كتاب الباب الحادى العشر قال ابو الحسين البصرى هي عبادة عن علمه تعالى بما في الفعل المصلحة الداعى الى ايجاده و قال البخارى معناها انه تعالى غير مغلوب ولا مكروه قال شارح الباب الحادى العشر فمعناها اذن سلبى لكن هذاقائل اخذ لازم الشيء في مكانه و قال البلخى هي في افعاله تعالى عبارة عن علمه تعالى بها و في افعال غيره تعالى امره بها قال الشارح قدس سره فان اراد العلم المطلق فليس بارادة كما سيأتى و ان اراد العلم المقيد بالمصلحة كما

قال ابو الحسين البصرى واما الامر فهو مستلزم الارادة لانفسها وقالت الاشاعرة والكرامية وجماعة من المعتزلة انها صفة زائدة مغايرة للقدرة والعلم مخصصة للفعل ثم اختلفوا فقالت الاشاعرة ذلك الزائد معنى قديم و قالت المعتزلة والكرامية هو معنى حادث فالكرامية قالوا هو قائم بذاته تعالى والمعتزلة قالوا لافى محل وسيأتى بطلان الزيادة انتهى كلامه اقول فى بطلان قول القائلين بانها صفة زائدة على الذات قديمة مغايرة للقدرة ...

انجام : والا لزم ان يكون الخلق عين ذات الله او ان يكون معه تعالى غيره وهو محال لا يجوز على الله تعالى ذكره واللازم باطل والملزوم مثله فى البطلان والملازمة واضحة البيان و مستغنية عن البيان فافهم . قد فرغت وتشرفت من تسويد هذه الرسالة الشريفة المسماة بالارادية من مصنفات العالم الكامل الفاضل المحقق علامة العلماء (٦٧) وافقة الفقهاء عمدة المحققين وزبدة المدققين حاوى الفروع والاصول جامع المعقول والمنقول تاج الحاج والعمار حاجى الملا محمد شفيح الجيلانى الفومنى فى تحقيق معنى المشية والارادة كما ذكر شارح كتاب الباب الحادى العشر فلو كان قدس سره حاضراً عنه ذلك لقال احسنت احسنت ايها الفاضل الالمعى قد تحققت وتبينت حق ما يليق فى معنيهما واذاً الاولى والاليق ان تكتب هذه الرسالة بقلم النور على حدود الحور لكن نمقتها باشارة سيدى وسندى مع قصور الفهم وفقدان حسن الخط حين اختلال الحواس بسبب اشتغال تعليم اطفال الناس مع كثرة الهموم وضيق المعيشة ووهن الاساس فى ثالث من العشر الاول من الشهر الاول من شهور العرب من رأس المائة الثالث من الالف الثانى من الهجرة والنبوية المصطفوية وانا ارجو من الناظرين ان وقع السهو او النسيان اغمضوا و كتموا عنى لانى

لابری ، نفسی عن الخطاء والنسيان لانهما لازمة للانسان استعين الله في جميع الامور انه هو الغني المستعان انا الجاني الخاطي الفاني ابن مرحوم الملا محمد حسين ابوطالب الطالقاني الفشند كي سنة يونت ثيل سنة ۱۳۰۰ .
* نسخ خوش ابوطالب بن ملا محمد حسين طالقاني در ۱۳۰۰ ، ۱۵ × ۲۲ (الف ۶۷).

الاربعون حديثا : شيخ بهائي كه در اصفهان در ۹۹۵ ساخته است ، در پايان اين نسخه آمده « مقاله المؤلف في تاريخ هذا الكتاب انطقه الله بالصواب في يوم الحساب تقوم تأليف هذا الكتاب وتم الاحاديث تاريخ ۹۹۵ .
* نسخ دابن قنبر علي محمد مزاری ، در روز سه شنبه ۱۸ / ۵ / ۱۰۲۷ ، ۱۱ / ۵ × ۱۸ (الف ۸۲).

ارشاد الاذهان الي احكام الايمان : علامه حلي .

* نسخ ، خوش ، ابن عبدالله ، در روز يكشنبه ۲۰ ع ۱۹ / ۲ ، عنوان شنكرف ، باحواشي ، ۲۰ × ۲۹ ، وزيری بزرگ ، جلد چرمی (الف ۴۲).
* نسخ ، آغاز وانجام افتاده ، (الف ۴۷).
* نسخ ، انجام افتاده ، ۱۹ / ۵ × ۳۱ (الف ۵۶).
* نسخ محمد شريف بن ملا منصور رستم آبادی در ۱۱۱۱ ، ۱۷ / ۵ × ۲۸ (الف ۹۷).

الاستبصار : شيخ طوسي .

* نسخ عبدالله بن حسين بن عبدالله نجفی در ۱۰۷۰ ، ۲۰ / ۵ × ۲۹ (الف ۳۰).
* نسخ ، روز آدينه در مشهد ، ۱۸ × ۲۵ (الف ۴۶).
* شكسته ، نستعليق ، سده ۱۳ ، ۱۶ × ۲۵ / ۵ (الف ۴۶).

اشجار واثمار : علي شاه بن محمد بن قاسم خوارزمي بخاري .

* نستعليق ، سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنكرف ، آغاز و انجام افتاده ، ربعی (۷۷۸ الف) .

اصطلاحات صوفيان : شاه نعمه الله ولي کرمانی ، جز آنچه که در مجلد دوم رسائل

او چاپ ۱۳۴۲ آمده و در فهرست نسخه‌های خطی فارسی (۱۰۳۸) یاد شده است .

آغاز : الحمد لله ...

بعض اصطلاحات کردم بیان و روشن

بشنو معانی آن ای نور دیده من

هر اسمی از اسماء الهی او را صورتی است در علم که ماهیت و عین ثابته خوانند و صورتی دارد در خارج که مظاهر موجودات عینیہ گویند و اسم رب مظهر خود است و مظهر مر بوب .

بیت

آن یکی طالب این یکی مطلوب آن محب است و این دگر محبوب
و حقیقت محمدیه صورت .

انجام : الفقیر یحتاج الی الله .

اگر انسان شوی دانی که انسان چرا انسان همی خوانند انسان

بیت

در عدم احتیاج باشد نه ... بتاج باشد نه .

الحق الوجود الذی لایأتیه الباطل الذی هو العدم .

بیت

اصطلاحاتی است نیکو یاد دار یادگار نعمه الله یاد آ

نمت النسخة الشریفة .

* شکسته ، نستعلیق خوش ، وهاب شیرازی در ۱۳۰۹ در سیرجان کرمان ، باسرلوح ، زرین و جدول در صفحات و عناوین شنکرف ، ۱۸ ص ۱۸۱۱ ، ۱۴ ص ، - .
مقوا (۷۱۸ الف) .

اصلاح ذات البین : گویا از ملامحمد رستم‌داری .

در شناخت فرقه ناجیه از روی حکایات و روایات و آیات ، در آن آمده است :
 « مقصود اصلی از وضع این رساله آنست که فرقه را به تحقق دانند که کدام
 است و تحقیق این امور موقوف به خواندن علوم نیست بلکه ملاحظه بعضی
 حکایات و روایات و آیات قرآنی کردن . »

در فصل چهارم آن آمده است : « در بیان آنکه مذهب اهل سنت که معمول
 این زمان است که نهصد و نود و چهار سال است در مائة رابعه حادث شده
 و محدث آن شیخ ابوالحسن اشعری و شیخ ابومنصور ماتریدی است . »
 (تحفة الائمة ش ۶۰۵ دانشگاه در فهرست ۶: ۲۱۵۶ - نیز ش ۸/۸۷۸ دانشگاه -
 منزوی ۹۰۶)

* نسخ خوش ، نشان شنکرف ، از آن محمد باقر مازندرانی رشتی در ۲۲ ذق ۱۲۵۶
 با مهر چهار گوشه او در ص ۴ ، ۳۶۶ ص ۱۳ ، ۲۶ ، ۲۳ ، ۶/۵ ، ۱۹ X
 (۳۲۸ الف) .

آغاز افتاده : منافرت غیر مدح و ذم است یعنی ثالث لازمه آن دو
 معنی باشد الحاصل حسن و قبح صفت ذوات و صفات و افعال هر سه می باشد و
 مخصوص دوی العقول نیست بلکه در نباتات و جمادات و حیوانات هم هست
 باشد کل ممدوح است و .

انجام افتاده : وجده را از میراث منع کرده گفت که من درین
 کتاب خدا نیافته‌ام که جده را نصیبی از میراث هست بعد از آن مغیره و
 محمد بن سلمه گفتند که حضرت رسول ص گفت که

الاصول : (رساله فی -)

آغاز : بسمله... الحمد لله الذی اعلى منزلة المؤمنین بکریم خطابه

ورفع درجة العالمين بمعاني كتابه وخص المستنبطين منهم بمزيد الاصابة و
ثوابه ... وبعد فان اصول الفقه اربعة كتاب الله تعالى وسنة رسوله و اجماع
الامة والقياس ولا بد من البحث في كل واحد من هذه الاقسام ليعلم بذلك طريق
يخرج الاحكام. فصل في الخاص والعام. الخاص وضع لمضى معلوم او لمسمى
معلوم على الانفراد كقولنا في تخصيص الفرد زيد وفي تخصيص النوع رجل
وفي تخصيص الجنس انسان والعام لفظ ينتظم جمعا من الافراد اما لفظا كقولنا
مسلمون و مشركون ...

انجام : باصف من الزبد فينقع عنبراً ثم ينجمد فيقذف الماء الى
الساحل فيقذف ما لا ينتفع من الزبد خفا قال اي محمد ما ابال السمك لاجل
فيه فقال ابو حنيفة لانه اي ذن السمك كالماء لم يرد عليه قهرا حدوا لاجل
في الماء والله اعلم بالصواب تمت بحمد الله تعالى والمنة اللهم اغفر ... ۱۲۲۸
* نسخ خوش ۱۲۲۸ ، بامهر محمد داود (۳۵ ر) .

اصول دين : محمد شفيح بن محمد سعيد كيلاني كه بنام ناصر الدين شاه ساخته
است .

آغاز : بسم الله ... اما بعد در دوات ابد مدت شهر بار ملات شريعت
تاج داركشور طريقت ناظم مناظم دوات ودين رافع مات سيد المرسلين داراي
خطه ... ناصر الدين شاه ... ابن محمد سعيد محمد شفيح الجيلاني خواهش
نمودند .

* نستعليق ، محمد حسين معلم پسر ملا اسماعيل معلم متخلص به كوكب در ۱۲۹۶ .
۵۴۰ ص ، وزيرى (۲۴۹ ر) .

اصول دين : افصح المتكلمين ابو الفاسم املشى

آغاز افتاده : زيبا منزل كنند و چون خدا شناخته لا بد خدا را احاييم

* نسخ خوش خود املشی در ۲۵۰ ص وزیری (۲۱۴ ر).

انجام: در زمان او طلوع نور محمدی ص گردید.

اکبرنامه: ابوالفضل بن مبارک ناگواری (مجلس ش ۲۱۷)

* نسخ خوش، رجب ۱۰۲۱، باجدول، در ۷۸۹ ص، ۲۵ س، وزیری بزرگ،

۱۲ × ۲۰، ۱۸ × ۲۷، جلد مقوایی (۱۱۰ ت).

* نستعلیق، سده ۱۱، سرفصلها شنکرف، ۲۶۱ ک، ۲۱ س، آغاز و انجام افتاده،

۱۹ × ۹/۴ ج ۲، جلد مقوا، عطف و گوشه پارچه (۸۳۰ الف).

الادالی: ابن بابویه.

* نسخ محمد هادی بن ملاحاجی محمد گیلانی، با تاریخ ۱۰۱۶ و ۱۲۱۰ (۵۵ الف)

الله: سید شریف گرگانی

* نسخ ۱۲۷۰، ۱۷/۵ × ۲۲ (۵۳ الف)

اندرنامه:

آغاز: پسر من حق پدری مقتضی است که آنچه را از روزگار

دریافت کردم تو را آگاهی دهم خدا راضی نیست که من تکالیف تو را از تو

پنهان دارم.

انجام: پس اگر خودش علب شود بر علت فنای خود راهی رفته

است.

* نستعلیق تازه در ۲۵ برگ بغلی، باماده تاریخ جلوس فتح علی شاه قاجار از صبا و

عباراتی از النهایة وفلك السعادة علی قلی میرزای قاجار والکافی (۷۵۲ الف).

الانتصار فی انفرادات الامامة: سید مرتضی علم الهدی.

* نسخ ۱۳۰۰/۲، ۱۰/۵ × ۱۷/۵ (۷۸ م).

انوار التنزیل و اسرار التأویل: بیضاوی

* نسخ، سده ۱۱ و ۱۲، نیمه نخستین و انجام افتاده، ۱۹ × ۳۱۵ (۵۴ الف).

- * نسخ ، خوش ، ۱۸ × ۲۷ (۶۹ الف) .
 * نسخ ، صالح بن محمد بن عبدالله بن محمد سرسانی شافعی در رمضان ۱۰۷۸ ،
 عنوانها و آیتها شنگرف ، مقابله شده در ۳ ع ۱۰۸۲/۱ بانسخه درستی (هامش)
 (۵۶ ت) .

انوار سپیلی : کاشفی

- * نستعلیق ۱۲۱۶ ، با سرلوح و جدول زرین ، دو صفحه ای پس از ص ع افتاده ،
 ۲۸۴ گ ۱۴/۵ × ۲۶ ، ۱۷ س ۱۹ × ۹ ، وزیری بزرگ ، جلد چرمی (۶۲)
 الف) .

انیس العوحدین و جلیس المجردین : مهدی بن ابی ذر نراقی ذریعه ۲: ۲۶۶ -
 (مشار ۱۷۷)

- * شکسته ، نستعلیق ، محمدصادق بن محمدحسین در روز آدینه ۲۲ رجب ۱۲۰۶ از
 روی نسخه حاجی محمد قاسم روضه خوان از روی اصل ، جدول و نشان شنگرف ،
 کاغذ آبی و سفید کلفت ، جلد چرمی سوخته ، ۲۲۲ ص ، ۱۰ × ۱۶ ، ۱۳ تا ۱۷ س
 ۲۲ × ۷ (۲۷۱ الف) .

اوضح المسالك الى الفیه ابن مالک : ابن هشام

- * نستعلیق روز چهارشنبه ذق ۱۲۴۴ ، ۱۵ × ۲۱ (۳۹ الف) .

الایسافوجی : اثیرالدین مفضل ابهری

- * شکسته ، نستعلیق خوش ۱۲۲۸ ، ۱۵ × ۲۱ (۳۸ الف)
 * نسخ جعفر بن محمدعلی کهدمی ۱۶/۵ × ۲۰/۵ (۱۷۸ الف) .

ب

الباب الحادی عشر : علامه حلی

- * نسخ ، جوادبن ملامؤمن تولمی پیرسرای در ۱۰۷۷ ، ۹/۵ × ۱۹/۵ (۲۵ ب) .

بحار الانوار : مجلسی

- * نسخ ۱۱۲۸ ، ۱۸/۵ × ۳۰ ، ج ۷ (۲۶ ب)

بحر الانساب : ترجمه خواجه میر بن امیر عماد الدین محمد بن امیر سید علی

حسینی مروی است از متنی عربی در بیان انساب طالبیان و هاشمیان در سه باب:

علی ، جعفر ، عقیل (استوری ۱ : ۸/۲۲۸)

آغاز : ... بر ضمیر منیر ارباب خبرت و محبان اهل بیت نبوت

واضح و لایح باشد که ثبوت نسب به حضرت نبوی مثمر سعادت دنیوی و

اخروی است و سبب حصول شرف صوری و معنوی چنانچه نصوص و احادیث

بدان ناطق است .

انجام : عبدالرحمن که قلیل النسل است . اما عبدالله بن مسلم بن

عبدالله احوال باهفت پسر متعقب بودند : اسحق و احمد که در نصیبین و عیسی

او قرض یعنی کوزه گردن و سلیمان و محمد و از همه ایشان اعقاب مانده است .

فتم الکلام فی انساب عقیل بن ابی طالب ص و هذا آخر الانساب فی اعقاب

ع

الطالیه .

* نستعلیق ، ۲۹۳ ص ۱۴/۵ × ۲۲/۵ ، ۱۵ س ۸ × ۱۵ ، جلد مقوا (۸۵ ب)

بحر الجواهر : عبدالوهاب بن محمد امین شاهشهرانی حسینی اصفهانی (ذریعه

۳ : ۳۲) .

* شکسته نستعلیق ، انجام افتاده ، ۹۴ ص ۱۷/۵ × ۱۳ ، ۱۴ و ۱۶ س ۸/۵ × ۱۶/۵ ،

جلد مقوا (۱۰۴ ب) .

برهان قاطع : محمد حسین برهان تبریزی

* نسخ ۱۲۱۵ ، عنوان شنکرف ، ۱۳۱ ص ۲۱ × ۳۰ ، ۲۳ س ۱۱۵ × ۲۰ ، جلد

مقوا (۲۷ ب)

* نستعلیق خوش حسن بن محمد ابراهیم کوهینی تفرشی در ذح ۱۲۵۸ به فرموده محمد

حسن خان سردار امیر تومان فرمان فرمای عراق ایران ، عنوان شنکرف ، باجدول

خریداری علی عبدالرسول در ۱۳۳۳ باخط و مهر او با یادداشت او در ۱۳۵۲ ، از

کتابهای حاجی میرزا محمدعلی مالاباشی معلم احمدشاه بود و او خریده است با مهر حاجی میرزا علی ، ۸۸۳ ص ۲۰/۵ × ۳۵ ، ۲۳ س ۱۲/۵ × ۲۴ ، جلد چرمی (۱۲۲ ب) .

پوستان : سعدی

* نستعلیق تازه ، ۱۳۷ گ ۱۴/۵ × ۱۹/۵ ، ۱۴ س ۸ × ۱۵ ، آغاز و انجام افتاده ، جلد مقوا (۶۰ ب) .

* شکسته ، نستعلیق ۱۲۴۱ ، بنلی (۲۵۹ ب) .

البهجة المرضية في شرح الاخلاصة الالتمية : سیوطی

* شکسته ، نستعلیق ، سده ۱۳ ، ۱۴ × ۲۰ (۴۰ ب)

* نسخ خوش ، محمدجعفر بن محمد تنکابنی در ۱۱۹۴ ، ۱۷ × ۲۱/۵ (۵ س) .

* نسخ ۱۲۵۰ ، ۱۵/۵ × ۲۱۵ (۶ س) .

پ

پاتولوژی : گریزل ، ترجمه میرزا رضای دکتر در ده مقاله (فهرست نسخه‌های

خطی فارسی ۴۸۵)

* نستعلیق ، عباسقلی خان قاجار قزوینی طبیب در ۱۶ ذق ۱۳۰۳ ، ۲۴۱ ص ۱۷/۵ × ۲۲/۵ ، ۲۴ س ۹ × ۱۲ ، جلد چرمی ، نیمه دوم است .

آغاز : این جلد مشتمل بر پنج مقاله . مقاله اول در عبرت از

مقاله ششم از مقالات عشره هر دو جلد است ، دران پوازنها دمنر معالجه

سمومات وامراض سمیید ، ومشتمل است بر مقدمه و چهار باب مقدمه در

تعریف عمومی مسموم .

انجام : مرض سیفایس مزاجی است که در آلات تناسل به صورت

وسیر آبله بروز می نماید ومخصوص است به یکی از بلاد اروپ و ارض جدید

ولهذا در اینجا ایراد آن را نمودیم .

پنج گنج : نظامی گنجوی

* نستعلیق خوش ، سرفصل شنکرف ، باسرلوح ، آغاز وانجام افتاده و آشفته و بخشی از اسکندرنامه در آغاز آمده و بخشی ازان در پایان سپس هفت پیکراست و خسرو و شیرین که از آغاز تا ص ۳۲۲ به خط تازه تری است ، ۴۷۶ ص ۱۷ × ۲۷ : ۱۹ س ۱۸ × ۱۱ ، کاغذ شکری ، جلد مقوا عطف و گوشه‌ها پارچه (۱۷ خ)

پند و اندرز :

در آن این بیتها آمده است :

سحر گهان چو غراب شب شبه پیکر	ز روی بیضه بیضا به باختر زد پر
ز در در آمد ماهی به جلو طائوس	به خنده مهر فزا و به غمزه جان پرور
.....
چنانکه شادی جانها بود به خلعت جود	شوند حافظ جانش همی شبیر و شبر

آغاز : بسمله . کردگاری را بنده و پروردگاری را پرستنده ایم که از آشکاری و ظهور از دیده‌ها ناپدید و مستور است و از زیاد نزدیکی این همه دور است .

نظم

از دست فتاده در خلائق همه شور درویش و توانگر در پیشش عور
انجام : معلوم گردد گاهی زمانه را چنین جوانهای بادانش و تیرهای
در ترکش بوده است .

* نستعلیق خوش ، سده ۱۳ ، باجدول و تذهیب و سرلوح ، کاغذ آهارمهره ، ربی ، (۴۶ پ)

پیر و جوان (مثنوی -) : میرزا محمد نصیر طبیب اصفهانی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۲۷۰۰) .

* شکسته بسیار خوش ، ۲۷ ص ، ۱۱/۵ × ۱۸/۵ ، ۸ ص ، ۱۱/۵ × ۶/۵ ، جلد کالینگر ، انجام ناتمام . (۲۸۰۷) .

آغاز :

شبی با نوجوانی گفت پیری
چهنم صاحب دلی روشن روانی
که باد نو بهار از ابر آزار
کهن دردی کشی صافی ضمیری
درین دیر کهن پیر مغانی
شنیدم خیمه زد بر طرف گزار

ت

تاریخ الخلفاء : سیوطی .

* نسخ خوش محمد بن محمد حسین حسینی رشتی در ۱۲۳۶ ، عنوان شنکرف ، ازان دولت شاه محمد علی قاجار پسر فتح علی شاه ، ۴۹۹ گ (۱۰۱ ت) .

تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام : جمال الدین مرتضی محمد بن حسن رازی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱۷۲۲) .

* نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان شنکرف ، با افزونی‌ها بر چاپ شده ، ۲۴۶ ص ، وزیری (۱۱۱ ت) .

تجزیه الامصار و ترجیه الاحصار : وصاف الحضرة عبدالله بن فضل الله شیرازی .

* نستعلیق ریز خوش سده ۱۰ و ۱۱ در متن و هامش از صفحه ۱۲۳ به بعد ، با آرایش شنکرف ، در ۳۷۰ ص ۲۲ س ۱۳ × ۵ ، ۱۱ × ۱۸ ، جلد چرمی ، آغاز آن «مبصرات و مسموعات معلوم علم شامل...» در ۶۰۰ ج ۵ چاپ بمبئی دیده میشود ، انجام هم افتاده است (۵۹۶ ت) .

* نستعلیق و نسخ ۵ ذح ۱۲۷۷ در ۴۳۶ صفحه ۱۹ س بایک متنی ناشناخته در ص ۱-۶۶ ، ۱۷ × ۲۱ ، ۱۲ × ۱۵ ، مجلد سوم است ، جلد چرمی (۶۰۵ ت) .

تجوید (رساله در-) : ناصر بن علی بن حسین کیلانی .

آغاز : الحمد لله . . . بدانکه افضل طاعات و اشرف عبادات بعد از

واجبات تلاوت کلام ملک علام است... محرر ابن حروف... ناصر بن علی بن
الحسین جیلانی... تصنیف این تجوید صغیر مدلل.

انجام : والخیر مثل عین والعین مثل والغفور ف والفجر ق والقلم
ک والكفی ...

* نستعلیق رجب علی پسر کر بلائی عزیز رشتی در ۱۲۱۹ ، ۲۵ ص ۱۸ س ، ربی
(۲۹۰ت).

تحریر اصول اقلیدس : خواجه طوسی .

* شکسته نستعلیق خوش سده ۱۲ ، آراسته به شنکرف ، بامهرهای محمد حسین موسوی
و محمد جعفر ، کاغذ آهارمهره ، ۲۶۸ گ ، جلد تیماج ضربی (۲۲ت) .

تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامیة : علامه حلی .

* نسخ روز ۲۴ رمضان ۹۷۴ . از متاجر تا وصایا ، ۱۶/۵ X ۲۴/۵ (۲۳ک)
• نسخ سده ۱۳ ، از نکاح تا دیات ، انجام افتاده ، ۱۸ X ۲۵ ، (۲۷ک) .

تحریر القواعد المنطقية فی شرح الرسالة الشمسية : قطب رازی .

* نسخ و نستعلیق قاسم بن جمشید علی کیلانی در ذح ۱۲۵۰ ، ۱۲ X ۱۷ (ح۴۶) .

تحفة الأبرار الملتقط من آثار الائمة الاطهار لتتویر قلوب الاخيار : سید محمد

باقر بن محمد تقی موسوی شفتی .

* نسخ خوش ۱۲۴۷ ، ۵۳۱ ص ۲۷ س ، ربی (۳۸۰ت) .

تحفة الأبرار : گزیده از رساله پیش در روزگار فتح علی شاه ، چاپ شده در اصفهان

در محرم ۱۲۴۶ (مشار ۳۶۲) .

* نستعلیق ۱۲۶۳ (۳۰۱ت) .

تحفة العالم : عبداللطیف بن ابی طالب موسوی شوشتری ، در تاریخ شوشتر بنام

سید ابوالقاسم بن سید رضی میر عالم ، باذیل آن بنام ذیل التحفة .

* نستعلیق محمد ملازم در سه شنبه ۱۲۹۹/۱۸ از روی اصل ، ۲۲۷ گ ۱۶/۵ X

۲۲/۵ ، ۱۴ س ۱۰ × ۱۶ ، جلد چرمی (۱۱۹ ت).

تحفة المؤمنین : محمد مؤمن تنکابنی .

* نسخ خوش ، عنوان شنکرف ، انجام افتاده ، ۳۶۵ گ ۱۸ × ۲۷ ، ۲۲ س ۱۰/۵
۱۸/۵ × ، کاغذ شکری ، جلد چرمی (۶۶ ت) .

* نستعلیق ، محمد سعید بن عبدالعلی طالقانی در ۱۲۰۴ در کلیجان تنکابن به فرموده محمد مهدی خان تنکابنی ، عنوان شنکرف ، ۲۷۶ ص ۲۰ × ۳۲ ، ۱۸/۵ × ۲۰ کاغذ آبی ، جلد چرمی (۹۷ ت) .

* نستعلیق پایان رجب ۱۲۰۷ ، عنوان شنکرف ، ۷۷ گ ۲۷ س ، ربعی (۸۳۱ ت)
گویا گزیده است .

* نستعلیق خوش ۱۱۹۲ ، عنوان شنکرف ، ۲۹۵ گ ۲۷ س ، (۹۳۴ ت) .

تحقیقات در اسرار موجودات : شمس‌الدین محمد بن نعمت‌الله گیلائی زنده در

۹۸۲-۱۰۶۴ .

(ذریعه ۱ : ۱۰۵ و ۳ : ۴۸۵ - فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۲۵۴ - مجموعه)
ماک‌گیل ۶۹) :

* نستعلیق محمد صادق ثابت در صفر گویا ۱۰۷۶ ، ۴۲۷ گ ۱۰/۵ × ۱۷ ، ۱۵ س
۱۳ × ۶ ، جلد مقوا عطف و گوشه‌ها چرمی (۶۳۹ ت) .

آغاز افتاده : وبعد از آن تقدیر دلیل آن مقدمه اینست که در آنجا

هر ما بال غیر واجبست که به ما بالذات منتهی شود والا لازم آید که ما

بال غیر متحقق نشود چرا که معنی ما بال غیر آنست که از خود جدا شود

کسب میکند . پس هر وقت که آن غیر از خود جدا شده باشد آن غیر

محتاج خواهد بود و نقل کلام در آن غیر .

انجام : چنانچه در براهین مذکور به ... شد و از آنچه به تقدیر

مذکور شد چنین معلوم میشود که مساک حاکم در اثبات واجب الوجود

بالذات مسلک لم است و مسلک متکلمین مسلک ان است والله اعلم بالصواب
تمت هذه النسخة الشريفة المسماة بالتحقيقات .

تذکرة الائمة : بنام ملامحمد باقر بن محمد تقی لاهیجی ، ساخته او آخر ذح ۱۰۸۵
(نسخه ما در پایان) .

* نستعلیق خوش ۱۲۷۳ ، باجدول و سرلوح ، در آغاز به سرخی نوشته اند که تذکرة
الائمة مجلسی است ، ۲۴۳ گ ۱۳۵ × ۲۲ ، ۱۷ ، ۱۶ × ۸ ، جلد چرمی
(۳۴ ت) .

تذکرة الشعراء : دولت شاه سمرقندی .

* نستعلیق خوش سده ۹ و ۱۰ ، باجدول و زرین ، عنوان شنکرف ، آغاز افتاده ، کاغذ
آهارمهره ، خریداری شده در ۱۰۷۶ ، ربعی (۳۳۷ ت) .

ترجمة الاحتجاج على اهل اللجاج :

* نستعلیق ، آیتها شنکرف ، افتاد گیها گاهی در هاشم آمده است ، ۳۹۵ ص ۱۳ × ۲۲/۵ ،
۲۰ س ۱۹ × ۸ ، جلد مقوایی (۱۱۴ الف) .

آغاز افتاده : و آنچه در دنیا است به هفتاد مرتبه و وعده فرمود او
را مقام محمود . یهودی گفت این سلیمان مسخر گردانید خدای تعالی باها
را تا تخت و ملک او را در روزی يك ماهه راه میبردند . امیر المؤمنین ع
فرمود حق تعالی پیغمبر ما را فاضلتر از ان عطا فرمود در شب بردند او را از
مسجد الحرام .

انجام افتاده : هم چنانکه عدد جمع میکند مؤمن و کافر را به مسجد
پیغمبر خدا ص که اشرف از غار بود جمع .

ترجمة الخواصر : ابوالحسن علی بن حسن زواری اصفهانی (فهرست نسخه های
خطی فارسی ۱۳)

* نسخ و نستعلیق حسن بن شیخ محمد علی بن محمود بن امین بن حسن کبجایی کهدمی

گیلانی در ۱۳۴۵/۱۶ در نجف در هنگام تحصیل که میگوید این کتاب بیست و ششمین است سپس برخی از آنها را می‌شمارد و گویا همه را به خط خود نوشته است، بندی در آن هست برای تقویت حافظه و رفع فراموشی در سه چهار صفحه انجام ناتموم نویسد که نسخه اصل آن تا همینجا بوده است، آیتها در نیمه‌ای سفید گذارده شده، در ۸۹۳ ص ۲۷ س، رحلی، نام مؤلف در نسخه «علی بن الحسین الرازی القمی» آمده است (۳۷۶ ت).

ترجمه مفتاح الفلاح : جمال الدین محمد خوانساری .

* نسخ خوش، با جدول ورزین، ترجمه‌های زیرسطور شنکرف، ۵۴۴ ص ۵/۱۱ × ۱۸، ۹ س ۵/۵ × ۱۲/۵ (۴۰۸ م).

ترجمه قطب شاهی : ابن خاتون محمد بن علی عاملی .

* نستعلیق احمد بن محمد شهیر به قاضی احسن مکی در حیدرآباد دکن در ۱۰۴۲، سرفصلها شنکرف، با یادداشت او در ۱۰۴۴ در ص ۳۳، ۲۸۹ ص ۱۴ × ۲۴/۵، ۱۹ س ۱۵ × ۸/۵، جلد چرمی (۴۱۷ ش).

* نسخ خوش سده ۱۲، با جدول و مذهب، عنوان شنکرف، آغاز افتاده، ۹۱۵ ص ربعی (۱۴۳۳ الف).

ترجمه بند : درباره ریش .

آغاز :

ای پسر این قدر به خویش مناز	با من آن قدر نردکینه مپند
من که با حالات تو ساختمه ام	تو هم آخر به من ز مهر بسند
آن قدر جان من به هجر مسوز	بیش ازینم پند، به غم مگذار
.....
تندی و سرکشی ز سر بگذار	بدی و بد سری کنار انداز
ملفتت شو که ریش میآید	میروود نوش و نیش میآید

انجام :

بارها گفتمت که این گردون
 این چنین کار و بارها دارد
 نشیدی بکار افتادی
 تا بدین روز کار افتادی
 * نستعلیق سده ۱۴ ، بغلی (۳۷۲ت).

قر کبب نذک :

آغاز : بسمله ...

بحمدالله قائما بالذات
 مالک الملک محیی الاموات
 مثبت الحق محی الباطل
 مهبط الوحی جامع الاشتات
 منزل الانبیاء والسفراء
 منزل البینات والایات

انجام :

کنه جمله را به لطف بیوش
 حاجت جمله را به فضل برار
 انک انت ربنا الوهاب
 العزیز المهیمن التواب
 نسخ خوش میرزا آقای نیریزی «مهاجرارض» در ۱۳۲۵ ، ۱۵۱ ص ، بغلی (۴۸)

قر وصل : باعنوانهای « در برادری نویسنده ، فتح نامه نویسنده ، تمسک ».

شکسته نستعلیق ، محمدجعفر مازندرانی در ۱۲۲۲ ، بغلی (۱۲۳۱م).

تسخیرات و طلسمات و اوفاق هندی (رساله در-)

* نستعلیق خوش سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان و جدول و شکل شگرف ، ۲۸۴ ص ، ربعی
 (۶۲۴ ر).

آغاز افتاده : وهو يصلح لدفع الاسقام والامراض و ۱۶ ع و له من
 الاسماء علیم ومن النازل لزبانا وهو يصلح للعلماء .

انجام افتاده : با سایر بخورات متعفنه و صورت مثلث این است .

التصریف : عزالدین عبدالوهاب بن ابراهیم بن عبدالوهاب زنجانی تبریزی موصلی

بغدادی در گذشته ۶۶۰ (معجم المؤلفین ۶: ۲۱۶)

* نوشته معصوم بن علی رضای قاضیانی در ۱۴ ع ۱۰۹۲/۱۰۹۲، با ترجمه فارسی زیر سطرها
۱۴/۵ × ۱۹۵ (ص ۲۰).

التفسیر : ابوالحسن علی بن ابراهیم قمی.

* نسخ خوش عطیه بن محمد بن احمد بن محمد بن احمد بن ابراهیم بن عصفور درازی
بحرانی در ۱۲۸۶، رحلی (۱۹ت).

تفصیل وسائل الشیعة : حر عاملی .

* نسخ حسن بن علی در ۱۱۳۰، ۱۷/۵ × ۲۳ (۱۰و).

التقریرات : در آن از استادنا الاعظم یاد شده است که شاید شیخ مرتضی باشد،
در اصول است .

* نستعلیق سده ۱۳، ۱۸/۵ × ۲۴، الاستصحاب ج ۱، در ۸۲۹ ص ۲۳ تا ۲۷ س،
وزیری (۴۰ الف).

* همان نستعلیق در رمضان ۱۳۷۰، از اجتماع الامر والنهی آغاز میشود ج ۲، در
۱۱۱۰ ص، ۱۸/۵ × ۲۴ (۴۱ الف).

التقریرات : آخوند شریف، در چند باب باید باشد.

* نستعلیق نزدیک به نسخ سده ۱۳، از باب چهارم آغاز میشود که در چند منهج بایستی
باشد و نخستین آن در اجتماع است، ۲۵۴ ص، وزیری (۶۴ت).

التقریرات : گویا از یکی شاگردان شیخ مرتضی و شاید از حاج میرزا حبیب‌الله

رشتی چنانکه بهاء‌الدین املشی در آغاز نسخه نوشته است، در اصول است.
* نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴، ۱۲۲۶ ص، ربعی (۶۸ت).

التقریرات : ملامحمد شفیع فومنی، از درسهای شیخ مرتضی انصاری، در طهارت.

۵ نستعلیق ۱۲۸۹ از خود فومنی، ۴۰۹ ص، ربعی (۷۰ت).

* همان خط فومنی در همان تاریخ، دنباله نسخه پیش، ربعی (۷۱ت).

تقریماً ۱۲۰۰ :

آغاز : ... اما بعد تجدد سال فرخنده فال عالم و قدوم مسرت لزوم
بهار خرم و وصول کو کبۀ نیر اعظم و عطیه بخش عالم به محازات نقطه اعتدال
ربیعی بوده از انقضاء ط ساعت و ف دقیقه و د دقیقه و ... نالته از روز دوشنبه
نوزدهم شهر جمیدی الاولی سنه ۱۲۰۰ ناقصه هجریه .
* شکسته ، نستعلیق خوش ، باجدول وستون بندی ، ۵۰ گ ، رحلی (۵۹۲ت).

تنبیه الغافلین : بهاء الدین محمد بن محمد ترمذی (فهرست نسخه های خطی
فارسی ۱۵۸۵) .

* نسخ و نستعلیق ، شعبان ۱۲۵۱ ، در ص ۱ آمده بدان که نسخه ای ازین رساله به خط
والد پبله فقیه گیلانی خالکسری در دست دارم که در عبارات اختلافات زیاد دارد این
اختلافات معلوم نشد از کجا است ، ص ۱۲ و ۱۳ س ، ربعی (۲۹۱ت) .

تنبیه الغافلین و تذکره العارفین : فتح الله بن شکر الله کاشانی .

* نسخ خوش سده ۱۲ ، عنوان شنکرف ، آغاز افتاده ، ۴۰۳ گ ، جلد چرمی ضربی ،
رحلی (۹۸۲ت) .

تنبیه اللیب فی شرح التهذیب : ضیاء الدین عبدالله حلی .

* نستعلیق شاه رضا فرزند محمد علی رشکی در روز سه شنبه ۲۰ محرم ۱۰۰۰ ، آغاز
افتاده ، ۲۳۷ گ ، ۱۶ × ۵ / ۲۵ ، آغاز افتاده (۱۳۱م) .

تنبیهات المنجمین : مظفر بن محمد قاسم منجم گونابادی که در ۱۰۳۱ بنام شاه
عباس ساخته است .

* نستعلیق خوش ، سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، مجدول مذهب ، در ۲۹۰ گ ۱۵ س ، آغاز
در دیباچه افتاده ، انجام اندکی ندارد ، حلد چرمی ، بغلی (۸۳۲ت) .

تفریه الانبیاء : سید مرتضی علم الهدی .

* نسخ معصوم بن حسین در ۱۲۴۱ دربرو جرد ، عنوان شنکرف ، ۲۲۵ ص (۶۹ت) .

تنقیح مقاله در توضیح رساله : سید هبة الله بن عطاء الله شاه میر شیرازی در گذشته

۸۹۸ که بنام ابوالفتح محمود شاه بایقرا (۸۴۹-۸۶۳-۹۱۷) در ۸۸۲ و بنام علاء الملك گویا فرمان روای لار در ۸۹۸ ساخته است ، املشی مینویسد که او در ۸۸۶ در مکه بوده و در زمان شاه محمود پادشاه گجرات به هند رفته و برای هندیان سال خورشیدی را متداول ساخته و از عم خود شاه کمال علم حدیث فرا گرفته است (فهرست نسخه های خطی فارسی ۲۷۶ - فهرست دانشگاه ۴ : ۹۱۹ - استوری ۲ : ۷۷) .

* شکسته نستعلیق ابوتراب حبیب الله بن شکر الله در گجرات ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۳۰ ک ۱۷ × ۲۱ ، س ۱۲ / ۵ × ۱۷ ، کاغذ آبی ، جلد چرمی (۷۳۲ ت) .

توضیحات : مولانا حسام الدین بن یحیی لاهیجی ، در یک مقدمه و بیست و پنج

توضیح و یازده اضافه و یک تبصره و دو نکته و دو حقیقت و یک تأکید و سه حکمت و دو برهان ، ساخته در زح ۱۰۵۲ (فهرست نسخه های خطی فارسی ۱۱۰۵) .

آغاز : افسر سخن ثنای صانع صنعت نمایی است که مصنوعات را به قلم بدایع رقم در صفحه امکان نگاشته و در کارخانه هستی هر فردی فراخور استعداد لباس وجود بر قامت قابلیتش در پوشانیده شمیم کاشن عنایتش گاهها را منبسط در کنار آرزوی جهانیان افشانیده .

انجام : و از بعض صحابه مروی است که اگر شخصی مناری را بیند و استطاعت اجرای نهی نداشته باشد سه نوبت بگوید اللهم هذا منسار... این را بگوید هم چنانست که به فعل آورده باشد .

* نستعلیق زح ۱۰۷۲ ، عنوان شنکرف ، بایادداشت ۱۲۲۲ ، ۷۰ ک ۱۲ / ۵ × ۱۹۵ ، ۱۵ س ۶ × ۱۳ / ۵ ، جلد مقوا عطف و گوشه ها چرمی (۱۷۸ ت) .

تہذیب الاحکام : شیخ طوسی .

* نسخ شعبان ۱۰۸۰، عنوان شنکرف، ۸۰۵ ص، از آغاز کتاب تا پایان صلا، وزیری (۶۱ ت) .

* نسخ سده ۱۰ و ۱۱ در ۹۱۰ ص، جلد تیماج ضربی، وزیری بزرگ (۷۴ ت) .

* نسخ محمد علی بن یوسف گیلانی در ۱۰۸۳، عنوان شنکرف، محشی، رحلی بزرگ، در پایان صیام آمده که احادیث با مقابله با دو نسخه درست تصحیح و حواشی در روز ۱۰ ذح ۱۰۸۸ نقل شده است، با اجازه انهاء محمد باقر بن محمد تقی [مجلسی] به مولانا محمد علی گیلی که آنرا سماع و ضبط و تصحیح کرده است با ۶ اجازه روایت با و به خط خود مجلسی در ۱۰۸۴/۲ع ۱۰۸۴ (۱۲۴ ت) .

تہذیب طریق الوصول الی فلم الاصول : علامہ حلی .

* نستعلیق ۱۲۶۵، عنوان شنکرف، با مهر محمد ابراهیم در آغاز ، ۲۰۰ ک، ربعی (۹۴ ت) .

* نستعلیق ۱۲۸۵، عنوان شنکرف، ۴۰۶ ک، رحلی (۹۵ ت) .

التیسیر : ابو عمر عثمان بن سعید بن عمرو دانی اندلسی، به روایت ابوبکر یحیی بن سعدون بن تمام قرطبی از مقری ابوعلی در آغاز .

* نسخ علی بن نقی بن ملازین العابدین قاری در ۱۲۱۹، با رساله ای در دعا، املشی در آن یادداشتی در روایت این تیسیر و یحیی قرطبی و قصیده نونیه او هنگام یورش مسیحیان به اندلس (لکل شیء اذاماتم نقصان - ولا یغیر بطیب المعین انسان) نوشته است، بنگلی (۵۴ ت) .

ج

جامع الاخبار : محمد بن محمد سبزواری .

* نسخ ابو القاسم بن سید علی اشتهاردی در شعبان ۱۲۵۷، ۱۶ × ۲۱ (ج ۵۸) .

جامع عباسی : شیخ بهائی .

* نسخ سده ۱۳، عنوان شنکرف، آغاز و انجام و میانه افتاده (ج ۲۳۸) .

جعفر (رساله در -) شیخ محمد املشی.

آغاز: بسمله .. قاعده استخراج آن چنان است که نموده میشود و

سوال این است .

* نستعلیق محمد گیلانی، ازسده ۱۴، ص ۷، بغلی (۲۳۱ ر).

جعفر صدیقی (قواعد -): میرسید بابای جفار.

* درچندین جدول، ازسده ۱۴، بغلی (۱۸۱ ق).

جلال العیون: محمد باقر مجلسی .

* نسخ محمد علی بن محمد باقر محمد آبادی در ۱۲۲۷ در جرقویه اصفهان، ۲۸۲ گ

۲۱ × ۳۱، ۲۳ س ۵/۱۲ × ۲۲، جلد چرمی (۳۶ ج).

* نستعلیق محمد حسین بن احمد مازندرانی در روز آدینه ۷ ج ۱۲۳۹/۱ در حاجی

ترخان، با جدول، ۸۳۷ ص ۵/۲۰ × ۵/۳۴، ۲۱ س ۱۲ × ۵/۲۴، جلد چرمی

(۵۷ ج).

جمال الصالحین: حسن بن عبدالرزاق لاهیجی در گذشته ۱۱۲۱ (ذریعه ۵: ۱۳۰)

* نسخ ۱۲۸۸ برای حاجی شیخ جعفر، سرفصلها شنکرف، ۴۰۷ گ ۱۷ × ۳۴، ۱۵

س ۱۰ × ۱۷، جلد چرمی (۳۱۶ ج).

* نستعلیق، محمد تقی معلم فیروزآبادی در ۴ صفر ۱۰۹۱ به فرموده میرزا محمد سعود،

جدول کشی از نجم الدین بن عبدالعلی کاظمی گویا در ۲/۱۰۹۱، ۶۴۸ ص ۵/۱۵

۲۴/۵ × ۱۷ س ۹ × ۵/۱۶، جلد چرمی (۲۳۲ ج).

جنگ: یادداشتها و گزیده های بهاء الدین میزان املشی است از سخنان حماد

اصفهانی و تفسیر امام رازی و شنیده های او.

* نستعلیق ۱۳۲۵ خ، بیاضی (۶۷ ی).

جنگ: یادداشت مانند دارای نامدها و داستانهای با عنوان حکایت.

* شکسته نستعلیق خوش، عنوان شنکرف، ۱۰۴ گ ۱۰۵ × ۲۱ - ۱۴، ۱۷ س ۷/۵ × ۶

جلد چرمی، بیاضی (۲۵۶ م).

جنگ : دارای ترجیع بند وصال و مرثیه های او و پاسخ او به محتشم و مثنوی در تعزیت سیدالشهداء ، مخمس غزل سعدی ، مرثیه سید الشهداء ، مرثیه وقار و پاسخ او به محتشم ، دوازده بند محتشم کاشانی ، شعر بحر العلوم در مرثیه ، شعر خود نویسنده نسخه در محرم ۱۳۰۳ .

* نستعلیق ۱۳۰۳ ، ۱۴۳ ص ، بغلی (۲۸۹ ت) .

جنگ : شعرهای فارسی در مرثیه از محتشم و دیگران .
* نستعلیق سده ۱۴ ، ربعی (۴۰۷ ج) .

جنگ : شعرهای فارسی عرفی و سلمان و سعدی و سنائی ، بنام منتخبات الاشعار .
* نستعلیق سده ۱۳ (۲۸۰۳) .

جنگ : شعرهای فارسی محتشم و هلالی و عراقی و وحشی ، بنام منتخبات الاشعار .
* نستعلیق سده ۱۳ ، باجدول (۲۸۰۶) .

جنگ : شعرهای فارسی درویش توحیدی و کاظم و ابن حسام و جامی و ناظم و حافظ و سعدی و دیگران ، بنام منتخب اشعار .
* نسخ و نستعلیق و شکسته سده ۱۳ ، بیاضی (۲۸۱۰) .

جنگ : شعرهای فارسی ضیاء و دیگران بایک مرثیه ، بنام منتخب اشعار .
* نستعلیق سده ۱۳ ربعی بیاضی ، کاغذ آبی و گلی و نخودی و سبز و بنفش (۲۱۰۹۵) .

جنگ : دارای دعا و ورد و شعر و سوره های قرآن .
* نسخ و نستعلیق و شکسته عبدالرحیم بن محمد مؤمن سروری کلاتی به خواهش میرزا شکرالله بن عبدالله در شعبان ۱۲۷۵ ، بیاضی (۲۱۴۴۴) .

جنگ : شعرهای فارسی کلیم کاشانی و امیر محمد زرگر و عمر خیام و سعدی و دیگران .

* نستعلیق سده ۱۳ ، جدول و ستون بندی رنگین ، بیاضی (۲۱۵۹۵) .

جنگ نامه سید جلال الدین اشرف که میگویند در آستانه رشت بخاک سپرده

شده است . (دانشگاهش ۲۳ باستانی) سه بار بچاپ رسیده است (مشار ۱۷۵۵).

* نستعلیق روز سه‌شنبه ۹ محرم ۱۲۶۵ (ج ۱۹) .

* نستعلیق عبدالعزیز بن مهدی علی‌رضا در روز دوشنبه ۲۴ شوال ۱۲۷۴ یونت نیل

(ج ۱۹۷) .

* نستعلیق ولی محمد طالقانی در ج ۲/۱۲۶۵ . ۳۰۶ ص ۱۷/۵ × ۱۵/۲۲/۵

۱۶ × ۱۰/۵ ، کاغذ زرد کلفت ، جلد چرمی (ج ۴۱۱) .

* نستعلیق علی طالقانی فشندکی در خانه حاجی محمد حسین خشکاروندانی در روز سه

شنبه ۱۰ ج ۲/۱۲۷۱ ، بنام جنگ نامه سید جلال‌الدین اشرف ، خشتی (ج ۷۶۲)

این نسخه‌ها در تحریر یکی نیستند ولی پایان شماره‌های ۱۹ و ۴۱۱ و ۷۶۲ نزدیک

به هم است .

جوامع الجامع : طبرسی (حقوق ۳۱۳) .

* نسخ محمد طاهر بن ولی بک رازی در ۱۴ ذح ۰ ۱۳ ، آیات زیر خط سرخ ، رحلی

از د و نحن نكفرو مجزوما عطفًا علی محل الفاء وما بعده لانه جواب الشرط و قرء و

يكفر بالياء مرفوعا وال فعل لله اول لا خفاء ، پیش از آیت ۲۷۲ سوره بقره است تا پایان

مجلد نخستین (۱۴۵ ت) .

جواهر التفسیر لتحفة الامیر : کمال‌الدین حسین کاشفی .

* نستعلیق خوش ، با سر لوح و جدول ، عنوان و آیاتها شنکرف ، در ۲۴ رمضان ۱۰۵۷

تصحیح و مقابله شده (پیش از سوره مریم گ ۲۵۲ ب ، با تاریخ ۱۰۸۶) و زبیری

(ج ۳۲) .

جواهر العقول فی شرح فوائد الاحوال : ابوالقاسم ابن معصوم حسینی اشتهادی .

کیلانی در گذشته نزدیک ۱۳۲۵ ، کزیده ایست از سخنان میرزا حسن اشتهادی

رشتی و ساخته در ۱۲۹۲ و ۱۲۹۵ و ۱۲۹۷ (ذریعه ۵ : ۲۷۲) .

* نستعلیق محمد علی رشتی در ۱۳۱۷ ، جزو ۱ جلد ۲ ، ۲۶/۵ × ۲۱ (ج ۳۰) .

* نستعلیق همو در ۱۳۱۸ ، جزو ۱ جلد ۴ ، ۱۶ × ۲۲ (ج ۲۹) .

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام : شیخ محمد حسین اصفهانی نجفی

(۱۲۰۰-۱۲۶۶).

* نسخ عیسن بن شیخ سعدحویزی در روز چهارشنبه ۳ ج ۱۲۴۵/۱ در زکات و محمد حسن بن میرزامسیح خراسانی در روز آدینه ۲۲ع ۱۲۶۲/۱ در اعتکاف، با تاریخ، روز پنجشنبه ۷ ذق ۱۲۳۱ که گویا باید تاریخ تألیف باشد، ۵/۲۰×۵/۳۰ (۷۹).

ح

حاشیه اصولیه :

* نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲، عنوان و نشان شنکرف، آغاز و انجام افتاده، ۱۹/۵×۱۱/۵ بغلی (ح۲۵).

حاشیه البهجة المرضية : شیخ رفیع .

* اصل مؤلف، ۱۷×۲۱/۵ (ح۴۹)

حاشیه تحرير القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسية : قره داود شاگرد تفتازانی .

* نسخ سده ۱۳، کامل، ۱۹/۵×۱۱/۵ (ح۴).

* نسخ نیمه شعبان ۹۵۳، بامهر نعمة الله بن شاه محمود، ۱۲/۵×۱۸۵ (ح۴۴).

* نسخ، ۱۷۳ ص ۱۸ تا ۱۹ ص ۱۰/۵×۱۷/۵، جیبی (ح۴۵).

حاشیه تحرير القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسية: سید شریف گرگانی.

* نسخ میرزامحمد مازندرانی در ۱۲۰۵، ۱۳×۲۲ (ح۶).

* نسخ سده ۱۲، انجام افتاده، ۱۴×۲۰ (ح۲۸).

حاشیه التهذيب : مولی عبدالله یزدی .

* نسخ محمد بن ملاصفر علی کیلانی در مدرسه حاجی کاظم بیك در شعبان ۱۲۶۶، آغاز

افتاده، ۱۳/۵×۲۲ (ر۶۴).

* نسخ یعقوب در ۱۲۰۰، ۱۴×۲۰ (ح۳۲).

* نستعلیق سده ۱۲، محشی، ۱۱/۵×۱۸ (ح۶۸).

حاشیه حاشیه شرح التجريد : آقا حسین خوانساری که آنرا در روز پنجشنبه

۱۵ ع ۲/۱۰۶۴ ساخته و حاشیه‌ایست بر حاشیه قدیم دوانی بر شرح تجرید

فوشچی (آستان قدس ۴: ۷۳).

* نسخ سده ۱۲ و ۱۳، انجام افتاده ۱۲/۵ × ۲۴ (ح ۲۹).

* نستعلیق مراد آذربایجانی، با تاریخ تألیف ۱۷ × ۲۶ (ح ۳۸).

حاشیه حاشیه المختصر : عبدالله یزدی (آستان قدس ۳: ۷)

* نوشته سده ۱۳، انجام افتاده ۱۰ × ۱۸ (ح ۶۹).

حاشیه الروضة البیة فی شرح اللمة الدمشقیة : آقا جمال خوانساری.

* نسخ روز ۱ ج ۱/۱۲۶۵، عنوان شنکرف، ۵۵۱ ص ۲۱ × ۳۳، رحلی (ح ۳۴).

حاشیه شرح الارشاد : محمد شفیع بن محمد سعید کیلانی، شرح از شیخ مرتضی

انصاری است.

آغاز : بسم الله ... اما بعد فیقول ابن محمد سعید محمد شفیع عفی

الله عندانی اشرع فی الجزء الثانی من الحاشیة یعنی اردت تعلیقها علی شرع

الارشاد لاستادنا المرتضی .

انجام : و اما التعلیل فهو منصوص اقوی من المفهوم كما لا یخفی

فیقدم علی العموم .

* نسخ سده ۱۳، ۱۹۱ ص، ربعی (۷۲ ت) .

حاشیه شرح التجريد : دوانی، دومین حاشیه او است (آستان قدس ش ۱۱۲)

حکمت و کلام).

نستعلیق خوش سده ۱۱، با جدول و تذهیب، عنوان شنکرف، محشی بهمان خط متن،

بنلی (۳۲۷ ش).

حاشیه شرح التجريد : شمس الدین محمد خفزی .

* نستعلیق یحیی بن شاه قلی قزوینی در رمضان ۱۱۲۳ ، عنوان شنکرف ، ۷۲ ک (۱۲۳ت) .

حاشیة شرح حکمة العین :

* نستعلیق نزدیک بیابان ذح ۱۰۵۲ ، عنوان شنکرف ، ۲۰۴ ص ۱۰/۵×۱۷ ، بغلی (۴۱ ر) .

آغاز : سواء بقيت بعد الطريان اولا كان العدم المطلق من الامور العامة والفرض انه يلزم على جميع التعريفات الاربعة ان يكون العلية والمعلولية من الامور العامة مع ان المصنف لم يذكرهما في تلك المقالة التي وضعها لذكر الامور العامة بل انما ذكرهما في المقالة الثانية فلا بد من بيان باعته على ذلك والقول بان باعته متابعة الامام كما قال المحقق قدس سره في غاية الضعف فالوجه ان يق لما كان اكثر مباحث العلل ... قوله البحث الاول في الوجود والعدم ان في الوجود مطلقا سواء كان خارجيا او ذهنيا او المطلق الشامل لهما وفي العدم لك وهذا اولي من حملهما على الوجود ...

انجام : وهو انه كان الواجب الوجود يقتضى ولانه واجب الوجود بذاته و كان شرطا فيه ان يكون مثل اتم يصح غير الا فلا يكون واجب الوجود بذاته الا اذا كان لسبب ما صارا كان واجب الوجود بذاته واجب الوجود بغيره هي . قد فرغت من تسويد هذه الحاشية في اواخر شهر ذي الحجة سنة اثنى و خمسين والف بعناية الله و توفيقه والسلام على كاتبه و اقاربه و مجيبه .

حاشیة شرح الصحیفة السجادیة : محمد صالح بن محمد باقر قزوینی ، شرح از

مولی علی رضای طالقانی است .

* نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۲/۵×۱۸ (ح ۵۴)

حاشیه شرح الملخص : عبدالعلی بیر جندی .

* نستعلیق محمد هادی بن حاجی ابراهیم خاتون آبادی در ۱۰۹۷ ، آغاز افتاده ،
(۵۲ ح) .

حاشیه الفوائد الضیائیة : سید نعمه الله جزایری .

☆ نستعلیق سده ۱۲ ، ۱۵ × ۵ / ۲۰ (۲۶ ح) .

حاشیه المختصر : ملازاده نظام الدین عثمان خطائی . (دانشگاه ۶ : ۲۱۹۸)

* نستعلیق محمد شمسی کیلانی در رجب ۹۹۸ ، با حواشی خود شمسی کیلانی و سلطان محمد و ضیاء و ملا میرک خان و ملا عبدالله که برای همه اینها « سلمه الله » آمده پس در زمان آنان این حواشی نوشته شده است (یادداشت بهاء الدین املشی در ۲۱ / ۱۲ / ۲۸ × ۱۲ / ۵ (۳۹ ح) .

* نستعلیق سده ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده ، ۵ / ۹ × ۲۰ / ۵ (۹۶ م) .

حاشیه المصباح : علاء الدین علی قوچ حصارى یا مولانا زاده خطائی ، اصل شرح

مفتاح سید شریف است (آستان قدس ۳ : ۹ - چلبی) .

آغاز : بسمله . . . لك اللهم الحمد والمنة و علی رسواك و آاد و

اصحابه الصلاة والتحية . افتتاح كتابه بعد التيمر بالتسمية بحمد الله سبحانه

نسبة الافتتاح الى الحمد فقط مع تأخره عن التسمية تحتمل وجوها احده

ان وقوع الافتتاح بالتسمية لما كان ظاهرا وبالحمد خفية .

انجام : لانه يعلم من ذكر بذرها بتحرير ما بطنها انها حسنة ذكرا

و طلبته لاختصاص التحرير فكان في قول المصنف طلبت امرأة عم ان الشرة

الى ذلك ويمكن ان يقال ما ذكر من الذكر بطريق الكناية لا يلزم ان يكون

بتخصيص ما بالذکر يجوز ان يكون باعتبار انه اما تخصص التحرير علم ان

مطلوبها هو الذکر وليس بمدكور صريحا .

* نستعلیق شیخ علی بن عبدالرحمن سولشی کیلانی در دهه دوم شوال ۱۰۷۵ ، ۸ / ۵ ×

۱۷ (۵۵ ح) .

حاشیه المطول : چلبی حسن بن محمد شاه فناری در گذشته ۸۸۶ (کشف الظنون

آستان قدس ۵۵:۳ - مشار ۲۹۶ - حاشیه مطول چاپ سنگی ۱۲۷۳).

☆ نسخ حسین علی بن ملاموسی در شعبان ۱۲۲۳ ، آغاز افتاده ، ۱۵ × ۲۲ (ح ۵۶).

☆ شکسته نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، در ۲۴۶ ص ، وزیر بزرگ (ح ۷۳).

حاشیه المطول : میرسید شریف کرگانی (دانشگاه س ۴۹۴۳).

☆ نسخ محمد معصوم بن عبدالرشید حسینی در ۱۰۸۸ ، ۱۰ × ۲۰ (ح ۲۴).

☆ شکسته نستعلیق عبدالحمید بن عبدالمجید در رشت در ۱۲۳۰ ، ۱۵ × ۵/۲۰

(۶۶ ش).

حاشیه المعالم : سلطان العلماء .

☆ نوشته سده ۱۱ و ۱۲ ، آغاز وانجام افتاده ، ۱۴/۵ × ۲۰ (ح ۳۵).

☆ نسخ خوش علی محمد بروجردی در ۱۲۳۳ ، ۱۰ × ۱۹ (ح ۴۸).

☆ نستعلیق ملامحمد تونی در شوال ۱۰۷۶ ، ۱۸ × ۷/۵ (۲۲۰۲).

حبيب السیر فی اخبار افراد البشر : غیاث الدین بن هماد الدین خواندمیر .

☆ نستعلیق خوش سده ۱۱ و ۱۲ ، دارای جدول و تذهیب ، با چهار سر لوح در آغاز چهار

جزو ، عنوان شنکرف ، انجام افتاده در جزو چهارم مجلد یکم ، دارای ۷۹ و ۵۰

و ۸۱ و ۳۴ و ۶۹ برگ (۳۱۳ گ) ۲۱ × ۳۴ ، ۲۵ س ۱۳ × ۵/۲۴ ، (ح ۴۹).

حدیقه الشیعه : منسوب به محقق اردبیلی (ش ۱۰۳ اخبار آستان قدس).

☆ نستعلیق و نسخ در آینها از محمد طاهر بن میرزا حسین کسیمی لاهیجانی در رجب

۱۲۴۳ ، آغاز افتاده ، ۶۲۱ گ ۱۹/۵ × ۲۹/۵ ، ۲۱ س ۱۳/۵ × ۲۱/۵ ، جلد

جرمی (۷۱۵ الف).

حسنیه : کرگین استرآبادی .

☆ نستعلیق ۱۲۳۹ ، کاغذ آبی ، وقف ملاجعفر (ح ۱۰۶).

حقیق البقین : محمد باقر مجلسی .

☆ نستعلیق ، انجام افتاده ، ۷۶۸ گ ۱۷/۵ × ۲۳/۵ ، ۱۹ س ، ۱۷/۵ × ۱۰/۵ ،

کاغذ شکری ، جلد عطف و گوشهها پارچه (ح ۹۶).

☆ نسخ خوش ذق محمدباقر شبستری در ۱۱۲۳ ، عنوان شنکرف ، ۴۲۴ گ ۱۸ × ۳۰
 ۲۳ س ۱۰ × ۲۱ ، کاغذ شکری ، رحلی ، جلد چرمی (۱۶۷ ح) .

الحكمة المتعالية في الاسفار الاربعة العقلية : صدرای شیرازی .

☆ نستعلیق محمد بن النعمان در رشت در روز دوشنبه ۱۸ ع ۱۲۰۲/۲ ، ۲۱/۵ × ۳۴/۵
 (۱۳ الف) .

☆ نستعلیق ، انجام افتاده ، ۱۵ × ۲۲ (۲۸ الف) .

☆ نسخ سده ۱۲ ، الكتاب الثاني ، ۱۸/۵ × ۲۵ (۱۲۵ الف) .

حل المسائل : قطب‌الدین عبدالحی حسینی لاری که در دوازده فصل و پس از سراج

السالکین در اعتقادات خود ساختند است (فهرست نسخه‌های خطی فارسی
 ۲۸۷ و ۱۱۹۰) .

☆ نستعلیق ، عنوان وجدول شنکرف ، انجام افتاده ، ۲۲۴ ص ۱۵ × ۲۲ ، ۱۴ س
 ۱۲ × ۷ ، جلد مقوایی (۱۸۴ ح) .

حلیة المتقین : محمد باقر مجلسی که در ۵ رجب ۱۰۷۹ ساختند است (فهرست
 نسخه‌های خطی فارسی ۱۵۹۹) .

☆ نوشته محمد کاظم بن محمد زمان در روز یکشنبه ۱ شعبان ۱۰۷۹ نزدیک ۲۵ روز
 پس از تألیف ، عنوان شنکرف ، ۴۷۲ ص ۱۷ × ۲۶/۵ ، ۲۰ س ۱۰/۵ × ۱۹/۵
 (۱۵۰ ح) .

الحماسة : ابوتمام .

☆ نسخ خوش سده ۱۰ ، ۱۶/۵ × ۱۴۱۲۶ ح) .

حیة الایمان : نظام‌الدین مرتضی بن آقا شیخ محمد حسن شیخ الاسلام شتی

عقاید اصولیه امامیه و شیخیه و در شیخیان و برای مظفر الدین شده ، در چند
 مقصد ، یکم آن در توحید در چند فصل نخستین در معرفت ذات حضرت اقدس
 (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۹۳۹) .

آغاز : بسم الله ... وبعد این بنده آثم راجی مرتضی رشتی بن جناب

مستطاب محقق مدقق آقا شیخ محمد حسن شیخ الاسلام ظل ظلاله ... مدعوبه نظام الدین ... گوید درین وقت و عهد ... مظفر الدین شاه ... حسب خواهش بعض اخوان ایمان زید اعمارهم و توفیقاتهم این رساله معموله مشتمله بر عقاید اصولیه امامیه و شیخیه تماماً را نقل کرده اند بعض از محققین در رساله هدیه النملة و بیان .

انجام : الحاصل اجماعی است که معرفت عدل از اصول دین است پس مخالفت فرمایش و رضای معصوم ع است و خصوصیت هم مفهوم گشت والا اساس دین منهدم خواهد شد و در این مقام مطالب و کلماتی است موقع ذکر آن نیست و آنچه از مسأله عدل و توحید درین مختصر ذکر شد برای اهل سعادت و ایمان کفایت است ان شاء الله تعالی سه مسأله دیگر را از نبوت و امامت و معاد توفیق و سعادت تألیف را واجد کردم اللهم ...

☆ نسخ حسین بن محمد کاظم تهرانی رشتی در روز چهارشنبه دهه سوم صفر ۱۳۱۴ پیچی ٹیل ، عنوان شنکرف ، ۹۱ ص ۴۶ گ ۱۶/۵ ، ۲۰/۵ ، ۱۸ س ۱۵/۱۰ ، جلد مقوا ، ربعی (۲۰۵ ح) .

مخیات القلوب : محمد باقر مجلسی .

☆ نستعلیق خوش ، با سر لوح زرین و جدول ، انجام افتاده ، ۹۸۰ ص ، ۱۶/۵ × ۲۵ ، ۱۹ س ۱۰/۵ × ۱۹/۵ ، جلد چرمی (۱۰۸ ح) .

خ

سختان (رساله در-) یوسف نجفی گیلانی که بمناسبت ختنه سوران یتیمان دارالایتام مردهی ساخته است .

☆ نسخ مؤلف در ۱۳۶۵ ، ۲۶ ص ، بغلی (۳۷۳ ر) .

النصال : ابن بابویه .

☆ نسخ خوش ۱۲۱۸ ، ۲۰/۵ × ۲۶ (خ۷) .

خلاصة الاقوال في معرفة الرجال : علامه حلی که در ۱۳ ع ۶۹۳/۲ ساخته است

☆ شکسته نستعلیق سده ۱۴، ۲۱×۱۳، باسفیدی درمیانه (خ۴).

☆ نسخ ابوالقاسم بن زین العابدین قزوینی در ۱۲۸۵، ۲۳×۱۴ (خ۵).

خلاصة التجارب : شاه بهاء الدوله حسن بن قوام الدوله قاسم بن محمد حسینی

نوربخشی ترشتی رازی دیلمی در گذشته ۹۲۶، در یک مقدمه و بیست و هشت

باب در طرشت راز بسال ۹۰۷ (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۹۲۷).

☆ نستعلیق محرم ۱۱۰۲ از روی نسخه نوشته شده از روی اصل، مقابله شده با اصل،

سرفصل و عنوان شنکرف، ۶۲۴ ص، ۲۰/۵×۱۵، ۱۶، ۹۵×۹، جلد چرمی

(خ۱۹۹).

خلاصة الترجمان في تأويل خطبة البيان : محمد بن محمود دهدار عیانی شیرازی

(فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱۱۳۸).

☆ نستعلیق سده ۱۳، ۱۰۰، ۱۳×۵/۵، ۱۷، ۱۲/۵×۷/۵، بغلی، جلد

(خ۹۰).

خلاصة الحساب : شیخ بهائی.

☆ شکسته نستعلیق خوش محمد کیلانی در ۱۲۶۴، ۲۱×۱۳ (خ۸).

☆ نسخ خوش ۱۲۲۳، ۱۸×۱۲/۵، در پایان شعرهای آذربیکدلی و محتشم و صهبای

قمی است در ۳ برگ (خ۱۰).

خیر التجارب : محمد کاظم کوبا تبریزی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۳۲)

در پزشکی در بیست و چهار باب هر یک در چند فصل بنام خیر اندیش خان

آغاز : خیر التجارب واحسن المآرب حمد حلیم و شکر توفیق هر

علیل و سقیم است که به ازاء هر نعمت ... باب اول در امراض سر مشتمل

بر بیست و پنج فصل ... باب بیست و پنجم در منافع معجون حافظ الصحة و

حب الشفاء.

در آن آمده است : « این نسخه را مسمی به خیر التجارب ساخته...

بر آوردن عدد «رنج و الم» که سیصد و سی باشد استخراج تاریخ از نامش نمودم و برسال وصال آن رحمت ذوالافضال این فقره دالست.
پس تاریخ آن (رنج و الم) ۳۳۰ - ۱۴۴۷ (خیر التجارب) است
(= ۱۱۱۷).

در فهرست ایوانف (۱: ۷۲۸ ش ۷۰ - ۱۵۶۹) این رساله گزیده محمد اکبر ارزانی از طب اکبری خودش ساخته ۱۱۱۲ دانسته شده است. فونان در فهرست خود (ص ۲۶) آنرا گمنام پنداشته است. همچنین در فهرست دیوان هند (۲۳۴۱ و ۲/ ۲۳۴۵) از مؤلف آن نامی برده نشده است. در فهرست ناشکند (۱: ۲۷۲ ش ۶۱۰) از محمد کاظم دانسته شده و ساخته در ۱۱۱۷، در فهرست نسخه های خطی فارسی (۵۳۲) هم از محمد کاظم گویا تبریزی و ساخته ۱۱۲۳، فهرست بابهای آن در فهرست دیوان هند و فهرست فونان آمده و با نسخه ما یکی است. تنها نسخه ما و نسخه ملک است که گویا دیباچه دارد.
☆ نستعلیق ۱۱۳۴، عنوان شنکرف، باجدول، گویا آشفته و پس و پیش شده، ربعی (۲۰۷ خ).

د

دانش نامه شاهي : محمد امين استرآبادي (فهرست نسخه های خطی فارسی
۶۶۴ و ۹۴۰).

☆ نسخ خوش، محشی، ۱۳۹ ص، ربعی (۵۸۰۷).

درمگنون: محمد بن عبدالصبور حکیم قبلی خویی تبریزی، در پزشکی و داروشناسی
(همانجا ۵۳۳).

☆ نسخ ۱۲۶۴، عنوان شنکرف، ۲۴ + ۵۰۶ ص ۱۶ x ۲۳، ۱۷ س ۵ x ۸ / ۱۴،
جلد چرمی (۲۰۲ د).

الدرالنظیم : (ترجمه—) از احمد بن حاجی محمد سکاکی طبیبی در ۹۲۶ ، پس از ترجمه عبدالعلی بن محمد حسین بیرجندی در ۹۰۱ (فهرست نسخه‌های خطی فارسی— مجلس ۱۴:۳ و ۵:۶— ش ۱۰۶ نفیسی در دانشگاه) .
 ☆ نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، سرفصلها شنکرف ، ۱۰۹ ص ۱۶×۵/۲۲ ، ۱۷ س ۱۰×۱۵ ، جلد با گل و بوته (۱۲۷خ) .

الدروس الشرعیة : شهید اول .

☆ نسخ سده ۱۳ ، ۱۳×۵/۲۵ (۹ د) .

دستورالعلاج : سلطان علی طبیب گونا بادی خراسانی که بنام ابوسعید بهادر (نسخه ما) ساخته است (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۳۵) .
 ☆ نستعلیق ، با جدول : عنوان شنکرف ، ۱۸۲ گ ۱۷×۲۵ ، ۲۲ س ۱۰×۵/۱۸ ، جلد کالینکور (۵۰۵ د) .

آغاز : جواهر حمد و ثنا خدای را عزوجل که حکیم حاذق است و ستایش بی قیاس رحیمی را که شفابخش خلائق است و مفرح شکری که ترکیب آن نوش داروی دل‌های رنجوران است تحفه بارگاهی که مسجود هر عزیز و ذلیل و معبود هر صحیح و علیل است که از دارالشفاء او دردمندان دوا یافته‌اند ... به رسم تحفه نذر کتابخانه اعلی حضرت ... سلطان ابوسعید بهادر خان ... این کتاب مشتمل است بر مقدمه و دو مقاله ... مقدمه ... بر شانزده باب (جز آنچه که در فهرست یاد شده آمده است) .

الدواء (کتاب—)

- ☆ نسخ سده ۱۳ ، ۱۴×۲۰ (۱۱ د) .
- ☆ نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، ۱۲×۵/۱۹ (۲۲ د) .
- ☆ نسخ سده ۱۴ ، ۱۱/۵×۱۸/۵ (۳۳ د) .
- ☆ نسخ سده ۱۳ ، با جدول ، آغاز و انجام افتاده ، ربی (۲۴۲) .
- ☆ نسخ و نستعلیق ۱۰۸۵ ، با جدول ، ۲۵ گ ۱۴/۵×۲۱ (۲۷۴ م) .

* نسخ و نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنکرف ، آغاز و انجام افتاده ، بیاضی کوچک
(۷۶۶ ر) .

* نسخ و نستعلیق ، با جدول ، ۳۷ ص ، بغلی (۱۴۴۳ م) .

دواہ (رسالہ —) : محمد علی بن نصیر شارح دعاء کمیل .

آغاز : ... فبعد چنین گوید سرگردان وادی ضلالت و گم شده از راه هدایت
محمد علی بن نصیر هر زی شعور و صاحب زکات را هویدا است که فوق بندگی
عبادت چیزی نیست ... این رساله بعضی از اذکار و ادعیه و صلوات که حقیر
در بعضی ایام موفق بودم و این رساله را مشتمل نمودم بر مقدمه و هفت فصل
و خاتمه .

انجام : روایتی است که لبلا ب را ورق بگیرد بر سر خود گذارد .

* نسخ سده ۱۴ ، ۱۹۸ ص ، ربعی (۲۴۷ ر) .

دواسازی یا تذکره الادویة الناصری .

در دو کتاب: نخستین در دو فصل و بنام نخستین : فصل یکم اعمال مخصوصه
دواسازی ، عمل اول تفعیل ، در انحراف ، در ریختن به انحراف ، فصل دوم
در اعمالی که پیش باید کرد ، کتاب دوم تذکره الادویة در نوزده مقاله و بهمین
نام در پزشکی نوین و ساخته در زمان ناصر الدین شاه .

آغاز : کتاب اول دواسازی . بسمله ... و بعد دواسازی علمی است که گفتگو
میکند در آن از طرز ساختن جوهریات محض استعمال آنها در امراض در
فرنگستان مانند مشرق زمین دواسازی علم مخصوصی نبود و شغل عطاران
بود .

... کتاب دوم (تذکره الادویة) کتاب دویم در ادویة مأخوذه از نباتات و
حیوانات . بسمله ... این کتاب مشتمل است بر نوزده مقاله و در هر مقاله اجسام
و جوهریات مؤثره نباتی و حیوانی که شیوع دارند .

* نسخ خوش احمد بن محمد صادق شیرازی در ج ۱ ج ۲/۱۲۹۴ به فرمایش استاد میرزا عباس قلی خان حکیم باشی، مجلد دوم هم نوشته همو در ۱۲۹۴، عنوان و سرفصل شنکرف، ۱۲۲۵ ص، ۱۷ × ۲۲، ۱۳، ۵ × ۸، ۵، جلد چرمی، در چهار مجلد است در دو مجلد ۶۸۲ + ۵۴۳ ص (۳۹ و ۴۰ د).

دلایل الاحکام فی شرح شرایع الاسلام : سید محمد ابراهیم بن محمد باقر موسوی قزوینی کربلایی (۱۲۱۴-۱۲۶۲) (ذریعه ۸: ۲۳۹).

* نسخ سده ۱۳، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ (۵۷ د).

دیوان : ازرقی .

آغاز: چه جرم است اینک هر ساعت ز موج نیلگون دریا

ز غیر سایبان بندد به پیش گنبد خضرا

انجام: من عاشق تو نه بر توام دست رسی

وانگه شب و روز بوده در دست خسی

سروى نتوان ساخت . . . نفسی

تو در ه-وسی بودی ما در ه-وسی

* شکسته، خوش، سده ۱۱، ۱۵۱ ص، وزیرى (۲۷۷ د).

دیوان : انوری، به ترتیب تهجی.

* شکسته نستعلیق، در متن وهامش، ۲۶۹ ص ۲۰ × ۲۹، ۱۳ س، در متن و ۲۹ س در هامش، ۱۲ × ۱۹، ۵، جلد مقوا عطف مخمل (۴۹۲).

آغاز: این جهان را ایمنی از دولت طغرل تکین

جاودان منصور بادا رایت طغرل تکین

(ص ۲۵۶ چاپ نفیسی)

دیوان : جامی (عبدالرحمن).

* نستعلیق، قصیده‌ها است سپس غزلها به ترتیب تهجی، آغاز و انجام افتاده ولی مضبوط و درشت، ۲۸۵ ص ۱۲ × ۱۲، ۱۴ و ۱۵ س ۷ × ۱۵، ۵، جلد و عطف و گوشه پارچه (۲۲ د).

* نستعلیق خوش اشرف حکیمی در پایان رمضان ۹۸۱ در مغنیا ، جدول زرین ، با
دومهر محمد بن محمد شفیع گیلانی ، آغاز افتاده ولی مضبوط ، ۴۵۴ ص ۱۳/۵ × ۲۳
۱۷ س ، ۱۵/۵ × ۷/۵ ، جلد عطف و گوشه چرمی (۴۳) د .

دیوان : جمال الدین اصفهانی .

* نستعلیق خوش سده ۱۰ ، با جدول و تذهیب ، ۱۲۰ ص ، ربعی (۴۸۳) د .

دیوان : حافظ شیرازی ، غزل است و رباعی .

* نستعلیق خوش ج ۱۲۰۶/۲ به خواهش محمد علی بیگ ، جدول زنگار . ۱۶۷ گ
۱۲/۵ × ۲۰/۵ ، ۱۶ س ۱۷ × ۹ ، جلد چرمی (۵۲۱) د .

دیوان : شاطر عباس صبوحی ، سر گذشتی کوتاه از اوست سپس گزیده‌ای از
غزلهای او .

* نستعلیق خوش محمد علی رفیع نظری گویا در ۱۳۱۰ خ ، بغلی (۱ غ) .

دیوان : امیر شاهی .

* نستعلیق خوش ، سر لوح و جدول زرین ، ۴۶ گ ۱۸/۵ × ۱۰/۵ ، ۹ - ۱۸ گ
۱۱/۵ × ۶ ، جلد مقوا (۷۰۴) د .

دیوان : شمس تبریزی .

* نستعلیق سده ۱۴ ، گزیده ایست در ۱۰۹ ص ، بغلی (۱۶۰) د .

* نستعلیق خوش سده ۱۴ ، با جدول ، گزیده ایست در ۷۹ ص ، بغلی (۴۹۴) د .

دیوان : صائب تبریزی .

* نستعلیق خوش پاینده محمد ذر ۱۰۹۳ در پیشاور پرشور به فرموده محمد افزون ،
نوشته دوازده سال پس از مرگ شاعر ، جدول شنکرف و لاجورد ، ۶۵۳ گ ۱۲/۵ ×
۲۱/۵ ، ۱۷ س ۱۵/۵ × ۷/۵ ، جلد چرمی (۳۵) د .

دیوان : ظهیر فاریابی ، با دیباچه‌ای به نثر بدینگونه : « اما بعد بدانکه مزیت

اختصاصی که آدمی راست بر حیوانات به فضل قوت نطق است که عقلا آن

را فکر گویند و مراد از نطق نه مجرد سخنی است چنانکه طوطی ناطق

نیست اگر چه سخن میگوید صاحب صدری باید منعقد گردد لهذا

بنام نامی صدر روزگار عالم عادل مجد الدولة والدين والاسلام منعقد گردانیده شد» (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۲۴۲۱).

آغاز: سپیده دم که شدم محرم‌سرای سرور

شنیدم آیت طوبی الی الله از لب حور

(ص ۷۸ چاپ تقی‌بینش در فرهنگ خراسان در ۱۳۴۵).

* نستعلیق خوش سده ۱۰، ۱۷۰ ص ۲۳۹۲ بیت، از میانہ چند برگی افتاده، ربعی (۲۴۶ د).

دیوان: عاشق.

* شکسته نستعلیق خوش، کریم بن محمد در ۱۲۱۲ برای حاجی محمد حسن ارنیه، نسخه بسیار ارزنده‌ایست، ربعی (۲۹۸ د).

* شکسته نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۲۹۰ ص ۲۱×۱۴/۵، ۱۴×۸، جلد روغنی آراسته (۴۹۵ د).

دیوان: عرفی.

* نستعلیق خوش سده ۱۱، با جدول و تذهیب، ۱۲۲ گ ۱۲×۱۰/۵، ۱۰×۱۱ و ۱۱×۶، ربعی (۴۸۲ د).

دیوان: فیضی رکنی.

* نستعلیق تا اندازه‌ای کهن، جدول زرین، نسخه را آقامیرزا علی اکبر خان گل‌گل در تاراج خانه قایم مقام بدست آورده بود، با حواشی لغوی ترکی از شیخ احمد افندی ترک، آغاز و انجام افتاده، ۳۹۷ گ ۱۱×۱۸/۵، ۱۸×۶/۵، جلد گالینگری (۶۷۸ د).

دیوان: قدسی.

* نستعلیق خوش، ۳۳۰ گ ۱۲×۲۰، ۱۵ ص ۱۵×۶/۵، ۱۵×۵، ربعی (۴۹۳ د).

دیوان: محتشم کاشانی.

* نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲، با یادداشت دارنده نسخه در ۱۲۳۴، ربعی (۳۲۶ د).

دیوان : نظیری نیشابوری .

* نستعلیق، از آن فرهاد میرزا در ۶ رمضان در ۱۳۰۳ و امین الدولة ابن حاج محمد حسین خان اصفهانی در ۱۲۲۶ بوده با یادداشتهای تملک هردو (۲۷۳ د) .

دیوان : شاه نعمت الله ولی کرمانی .

* نستعلیق عبدالجبار استخالی در ۱۰۰۱ یا ۱۰۰۵ در روستای نورك، عنوان شنکرف با افزودههایی بر چاپ شده، ۶۷۴ ص ۱۶ × ۲۴ ، ۱۶ س ۱۰ / ۵ × ۱۷ (۱۴۲ د) .

دیوان : شیخ هدایة الله هدایت مهدوی فراهانی .

سراینده مردی متدین و شوخ و اهل طیبیت بوده بود و این دیوان به دعا و توسل به دوازده امام آغاز شده و با قصیده ایست در ستایش امامان سپس نصیحت و بیان توبه و صفات دیگرست در چند قطعه و قصیده و همچنین در بیان بطلان علم منطق و حکمت و فلسفه (۱۴۹ پ) .

* شکسته نستعلیق خوش با تاریخ ۱۳۰۱ در مقدمه و گویا نسخه اصل سراینده دیوان ، ۲۵۸ گ ۱۷ × ۲۱ / ۵ ، ۱۰ - ۱۲ س ، ۱۸ × ۱۲ ، بی جلد (۷۲۳ د) .

ده مجلسی : مواعظ و مقتل حسین (ع) که مذکری در همدان در مسجد میرزا تقی در محرم ۱۲۹۷ گفته و دیگری نوشته است ،

آغاز : بسمله . حمدله . خداوند عالم در کتاب مستطاب خود می فرماید ان الله اشتری .

انجام : و این نعمت را از ما عاصیان به فضل و کرم خود نگیرد .

* نستعلیق خوانای ۱۲۹۷ ، ۴۲۰ گ ، جلد چرمی ، بغلی (۶۸۱ د) .

ر

رباعیات : خیام .

☆ نستعلیق رضای شادقزوینی رشتی خوش نویس معلم آزاد با فرهنگ کیلانی که یکی دو

سال پیش در گذشته است از روی نسخه تصحیح شده محمدعلی فروغی در ۱۳۲۸ خ،
رحلی (۴۷۶ د).

الرسائل: ابواسحاق صابی (فهرست فیلمها ۳۳۱ - آستان قدس ۷: ۷۶۱).

☆ نسخ خوش، ۲۰ × ۵/۳۰ (۱۷ د).

رسالة پزشکی و گیمایی: در هفده باب.

آغاز افتاده: آهنین بگدازند و با گوگرد بیامیزند پس بندقی سازند
سرکه باخود دارد عجایب بیند و اگر پیه او درخود مالند در و دام نزدیک
وی نتوانند شد و اگر بردست و پای مالند سر ما بار دارد ...

باب اول اندر موامره کتاب و دلایل مزاجها بدانکه آن کسانی که درین
باب قوی تر باشند و درین کار حریص تر مردمی باشند که گندم گون و بد
سرخی زند و گوشت اندامهای ایشان تازه باشد.

انجام: اگر در زیر آب رود علاج زن کنند که خطا از زن است دامی را
بدانند و آنکه تجربه بد ادوبد کنند والسلام تمت هذه النسخة الشریفة

* نستعلیق گویا در رجب ۱۰۷۲، جدول و عنوان شنکرف، ۷۴ ک، آشفته و پس و پیش
شده، بغلی (۶۵۱ ر).

رسالة عملیه: شیخ محمد یوسف استرآبادی.

آغاز: بسمله ... اما بعد چنین گوید ... محمد یوسف استرآبادی ...
که علاوه بر اجابت التماس جمع از اخلاء ایمانی و احیاء یقینی به حقیقت
انتفاع و بهره‌مند شدن عامه مؤمنین و مؤمنات اثنی عشریه از دور و نزدیک
مسائل شرعیة متفرقه.

انجام: پشت به قبله بر جانب چپ در قبر بخوابانند که روی طفل به طرف
قبله واقع شود چنانچه گذشت والله العالم.

* نسخ خوش ۱۲۶۸، عنوان شنکرف، ۲۲۲ ص، ربعی (۱۸۲ ر).

رسالة فقهية : محمد باقر سبزواری .

آغاز : بسمله ... اما بعد درین اوان سعادت نشان که از مباهن اشراقات
اقبال اعلیٰ حضرت ... شاه عباس الثانی الحسینی الموسوی .
☆ نسخ خوش ابن جعفر شیزی شیروانی در ۱۱۹۴ ، بغلی (۳۹۲ ر) .

رسالة کلامية :

در ص ۱ آمده :

فی احکام القدم والحدوث و هی مسایل القدم والحدوث اعتبارات عقلية ...
(پاره شده) فی الخارج والالزم التسلسل او اتصاف الشئ بنقيضه لان کل
موجود خارجي ...

در ص ۱۴ :

فی العلة والمعلول وهما من لواحق الماهية وفيه مسایل انهما من المعلومات
الضرورية لكن يقال تنبيها اذا استتبع شئ شيئا فالاول علة والثاني ...
در ص ۴۲ :

فی التقسيم على رأى المتكلمين قالوا الممكن الوجود اما ان يكون متحيزا
او حالا فى المتحيز والثانى هو العرض والاول اما ان يكون غير منقسم ...
در ص ۵۷ :

فی صفاته وفيه مرصدان الاول الجدليات وفيه فصول الاول ان حقيقته غير
معلومة لاحد من البشر لانها ليست معلومة ضرورة وهو ظاهر ولا ...
آغاز افتاده : لافتقر الى زمان وتسلسل ولا يخفى عليك ان حصره فيما ذكر
ليس بعقلی بل هو استقرائى و مقوليته على اقسامه بالتشكيك فليس بجنس
لها لامتناع التفاوت فى جزء الماهية بل هو عرض عام لها (دو کلمه ای سفید
مانده است) فى احکام القدم والحدوث و هی مسایل القدم والحدوث اعتبارات

عقلية... (کمی پاره شده) في الخارج والالزم التسلسل او اتصاف الشيء بنقيضه
لان كل موجود خارجي ...

انجام افتاده : وذلك في القديم الازلي محال بل المراد الرضا وانما كني به
عن الرضا لان الانسان اذا مال قلبه الى الشيء اقبل بوجهه ...

* نسخ سده ۱۲ ، ۱۲/۵ X ۲۰ ، (۳۹ ر) .

رسالة مهرباني : در آيين مسیحی .

آغاز : هر قوم ولایت و عادات و دین خود را دوست میدارند هر چند خودشان
از اینها شکایت می‌کنند . اگر کسی دیگر که بایشان غریب باشد قصد ملامت
مملکت یا رفتار یا اعتقاد ایشان را بکند فی الحال او را سرزنش می‌کنند
بلکه حالانی میشود که بی تأمل او را بکشند . اگر قومی هست که وطن خود
را دوست نمی‌دارد چرا به ولایت دیگر نمی‌رود اگر قواعد خودشان را .
انجام : نام وستایش رب العالمین از طالع تا بد غروب آفتاب يك باشد تمام
شد رساله مهربانی .

☆ شکسته نستعلیق خوش سده ۱۴ ، ربیع (۷۷۷ ر) .

رضوان الامین فی تعلیقات القوانین : سید محمد بن عبدالصمد حسینی شهبانی

اصفهان در گذشته ۱۲۸۷ (ذریعه ۱۱: ۲۴۰) .

* نسخ ، ۱۶ X ۲۵/۵ ، ج ۲ (۲۵ ر) .

رمل واسطراب و اعداد (رساله در-)

آغاز : بسم الله... این رساله ایست از اسرار یزدانی و حروف ۲۸ دایره
برهانی و جمع الفاظ درین جمع است از اولین و آخرین و از برادران دینی
هر که باشد باید تکمیل شود . اولاً باید خدمت استاد برسد .

☆ نستعلیق کربلایی غلام علی چاوش باشی پسر مهدی ملا جعفر ، از سده ۱۴ ، انجام افتاده

۲۴۲ ک ، بغلی (۶۳۷ ر) .

روزنامه قانونی : میرزا ملکم خان .

آغاز : اتفاق ، عدالت ، ترقی ، نمره اول ، غره رجب ۳۰۷ ، نمره دوم شعبان ۱۳۰۷ سوم رمضان تا نمره سیزدهم .

* نسخ خوش از همان نویسنده تاریخ ایران در ۱۳۰۷ ، کاغذ آبی ، ربعی (۳۰۳) .

الروضة البیة فی شرح اللمعة الدمشقیة : شهید ثانی که در ۶ ج ۲ / ۹۵۶ ساخته است .

* نسخ خوش مهدی بن عبدالرحیم در ۱۲۳۴ ، ۲۰ × ۳۰ (۴۲) ر .

☆ نسخ ۱۲۲۳ ، آغاز افتاده ، ج ۱ ، ۱۴/۵ × ۲۱ (۵۳) س .

☆ نسخ احمد بن محمد علی کرون اصفهانی در صفر ۱۲۳۳ ، با جدول ، ج ۱ ، ۱۹/۵ × ۳۰ (۶۳) ش .

☆ نسخ یوسف بن عسکر فومنی در ع ۱ / ۱۲۲۰ ، محشی ، ج ۲ ، ۲۰ × ۲۹/۵ (۶۸) ش .

☆ نسخ ملامحمد مقیم پسر کر بلائی عسکر در ۱۲۳۴ ، ج ۲ ، ۱۹/۵ × ۳۰ (۹۰) ش .

☆ نسخ سده ۱۲ ، محشی ، ج ۱ و ۲ ، ۱۸/۵ × ۳۰/۵ (۹۱) ش .

☆ نسخ سده ۱۳ ، ج ۱ ، ۲۰ × ۲۹/۵ (۹۲) ش .

☆ نسخ مبین خوانساری ، از سده ۱۳ ، آغاز افتاده ، ۱۶/۵ × ۲۴ (۹۶) ش .

* نسخ و نستعلیق سده ۱۳ ، با اوراد و ادعیه عربی و فارسی (۱۰۱) ش .

* نستعلیق حسن بن ابی الحسن حسینی ، از سده ۱۳ ، ۱۸/۵ × ۳۰/۵ (۱۱۰) ش .

روضه الصفاء : محمد بن خاوند شاه میر خوانند .

☆ نسخ ، با یادداشت سید علی حسینی در ۱۲۵۵ ، نشان شنکرف ، ج ۲۸۵ ، ۱۸ × ۲۳/۵ ، ۲۸ س ۹ × ۱۷/۵ ، جلد مقوایی عطف پارچه (۸۹) ر .

☆ نستعلیق علی بن آقاییک امیر غنبری گرم رودی در ۱۰۷۸ ، آیتها و بیتها شنکرف ،

۱۵۴۰۰ بیت ، ج ۱ ، ۳۳۶ ، ۲۰ × ۳۰ ، ۲۳ س ۱۲ × ۲۰ ، جلد چرمی

(۹۰) ر .

☆ نستعلیق خوش سده ۱۰ و ۱۱ عنوان شنکرف ، آغاز و انجام افتاده ، به نوشته محمد

حسن بهاری در آغاز نسخه عباس اقبال آنرا خوانده و یادداشتهایی از آن برداشت

و سپس بدست آمد که جلد پنجم روضه الصفاء است و در تاریخ مغول و افتادگیهایی هم

دارد و نکاتی که در چاپ هدایت نیست ، ۶۲۰ گ ۱۳/۵ × ۱۹،۲۲/۵ س ۸/۵ × ۱۷/۵ ، جلد مقوایی (۱۰۶ ت).
 ✨ نستعلیق ۱۰۷۷ ، با سر لوح آب رنگ و جدول ، ۷۵۳ گ ۱۶ × ۲۵،۲۵ س ۱۰ × ۱۹ ، جلد چرمی ، بغلی ، تاریخ عمومی و بنی‌امیه و عباسیان (۴۰۱ ر) .
 ✨ نسخ خوش ، با جدول ، سر لوح و صفحه یکم زرین ، از پایان افتاده ، ۷۲۹۰ ص ۱۵/۵ × ۲۴/۵ ، ۲۵ س ، ۱۹ × ۱۰ ، جلد چرمی ، در دیواره کتاب بر روی کاغذ نوشته‌اند که جلد دوم است تاریخ ۱۴ شوال تاریخ شیراز ۱۳۱۱ ، تاریخ عمومی است و اسلام تا خلفاء راشدین (۴۲۸ ر) .

ریاض الاحزان : حاج ملا محمد علی بن محمد برغانی از دانشمندان سده ۱۳ در

چندین مجلد است پنجم آن نه نام جنة النعیم و هشتم آن بد نام جنة الرضوان (ذریعه ۵ : ۱۵۸ و ۱۶۱ و ۱۱ : ۳۱۷ - ریحانة الادب ۱ : ۱۵۸) نسخه ما که از او است و در سه مقدمه و شش باب و یک خاتمه یکی از مجلدات همین کتاب باید باشد .

آغاز : الحمد لله الواحد

بنهاده بر در تو سر افسر آفتاب

تا یابد از صفای درت زیور آفتاب

این عالم از دفاتر مدح تو دفتری

باشد طلالی سر خط آن دفتر آفتاب

گرمی نشد عبیر زر اندود مهر تو

بودی به کفر تیره هنوز اندر آفتاب

در خدمتت به اذن جهان گردی چنین

بگشوده کف بسا بسا کف مظفر آفتاب

انجام : حضرت فرمودند که اول مرتبه مهدی ندا فرماید که در تمام دنیا

هر که را قرصی از شیعیان باشد بیاید و بگوید پس همه ادا فرماید .

بحمدالله باری
دیگر سبع مثانی کرد امداد
به انجام کتاب فرد عرفان
ز ثانی یوم یعنی یوم مردن
نهان کاف و نون بنمودم اعیان
مؤلف را امید اجر این کار
دیگر از ناظر این بحر پر شور
ششم روزی که ختم این کلام است
زانش (؟) احد آمد نشانه

رفیق آمد عطای کرد گاری
و قرآن العظیم روشنی داد
لباب مروی و آیات قرآن
الی الثالث امانت بس سپردن
ز احوال حسین و حال ایشان
بود از خالق دانای اسرار
امید مغفرت گردید منظور
محرم عین را و اولام است
که تا باشد نشان بی نشانه

جف القلم من تألیف علی ید مؤلفه الخاطی العاصی علی بن محمد البرغانی
عفی الله عنه فی الیوم الاول یک شنبه فی الشهر الاول فی الاسبوع الثانی من
الاول فی الثانی فی الثالث والسادس فی الرابع فی شهر محرم الحرام ...
* نستعلیق یکم محرم ۱۲۳۶ یا ۱۲۳۹ گویا از خود مؤلف به گمان بهاء الدین املشی،
برخی از جملات و آیات شنکرف، ۲۵۵ گ ۲۱ × ۳۰، ۲۰ س ۱۲ × ۵/۲۱،
جلد چرمی، کاغذ شکری (۴۷۲) در دفتر بنام «مقدمه اولی».

ریاض المسائل و حیاض الدلائل : سید علی طباطبایی .

* نسخ خوش ج ۱/۱۲۵۳، ج ۱۰ ۲۰ × ۳۰ (۳۲) ر.

* نسخ، ج ۱ و ۲ مورخ ۱۲۰۱ از کتاب النکاح (۳۳) ر.

ز

زاد الحجیج : علی بن میرزا محمد رشتی کیلانی، در مناسک حج برای عزیزی،
او راست ذخائر البساتین و منتخب الذخائر در عبادات و معاملات به فارسی.
آغاز : الحمد ... و بعد چنین میگوید اقل العباد علی بن میرزا محمد الرشتی

الجیلانی که خواهش نمود ازین اقل کسی که لازم به جهات شتی اجابت او در نوشتن چند کلمه در مناسک حج و هر چند آن عزیز به جهت اتصاف بد فضیلت اکتفاء به اقل ما یقنع می نمود و اشاره در بیان مناسک به آن عنوان مناسب جمعی دیگر از برادران که رجوع به نوشته می نمودند نبود لهذا این اقل به مقتضای .

انجام : و حاصل کلام این است که زمان تقلید و زمان ذبح معین میکنند که در آن وقت این کس که در بلد است دانسته باشد و از محرّمات احرام مستحباً اجتناب کند و الا مستحباً کفاره بدهد و در وقت ذبح محل شود خداوند عز و جل خاتمه امور همه بندگان خود را محکوم به رضای خود کند با عاقبت دین و دنیا بالنبی والوصی و آلهمما الطیبین الطاهرین .

* نستعلیق و نسخ ۲۹ ذق ۱۲۴۰ ، ۱۵۷ ، ۱۱/۵ X ۲۰ ، ۱۵ س ۷/۵ X ۱۴ ، جلد مقوا عطف و گوشه‌ها پارچه (۳۰۶ ز).

زاد المعاد : محمد باقر مجلسی .

- * نسخ خوش سده ۱۲ ، باجدول و سرلوح ، انجام افتاده (۳ ز).
- * نسخ خوش ملاحمد اشرفی در ۲۰ رجب ۱۲۴۲ ، باجدول و سرلوح خام آب رنگ ، ۱۳ X ۵/۲۰ (۸ ز) .
- * نسخ خوش ۱۱۱۰ ، باسرلوح ، جدول زرین ، ربی (۵۴ ز) .
- * نسخ ۱۱۲۲ ، نشان شنکرف ، ربی (۶۶ ز) .

زبدة الاخبار فی معرفة الذهب المختار علی وجه الاختصار : محمد حسین

- بن کمال الدین سبزواری که در یک مقدمه و دو ازرده باب و خاتمه دره شهرت در ۱۷ ع ۱۰۷۳ ساخته است (زریعه ۱۲: ۱۷) .
- * نسخ علی اکبر بن علی رضای مازندرانی نحفی در اصفهان در ۱۰۸۵ ، آغاز افتاده ، ۱۲ X ۵/۱۸ (۲ ز) .

زبدة الاصول : شیخ بهائی .

✽ نسخ سده ۱۳ ، محشی ، انجام نانوشتہ مانده ، ۵/۱۴ × ۲۰ (۲۶ ز).

زبدة البيان في تفسير احكام القرآن : احمد مقدس اردبیلی.

* نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ، انجام افتاده ، از آن محمد باقر بن محمد تقی بامهر محمد باقر العلوم، در ص ۲ ، ۵/۱۲ × ۵/۲۴ (۲۲ الف).

زبدة الدلیل : عبدالله بن محمد رضای حسینی شبر کاظمی در گذشته ۱۲۴۲ (زریعه ۱۲ : ۲۷).

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله على نعمائه والحمد من نعمائه ...
اما بعد فيقول ... عبدالله بن محمد رضا الحسيني هذه رسالة وجيزة عزيزة
مشملة على الاحكام الشرعية والفروع الفقهية مع الاشارة على الدليل وایضاح
السبيل وبالله استعين انه خير معين كتاب الطهارة وهي لغة النظافة والنزاهة
وشرعاً استعمال ظهور مشروط بالنية .

انجام : ومن له رأسان وبدنان على حق واحد يوقظ احدهما فان انتبه افهما
واحد و ان انتبه احدهما فهما اثنان بلا خلاف والله العالم باحكامه (تمت
الرسالة المنيفة في يوم الجمعة رابع شعبان سنة ۱۲۲۹ ... قدمت الرسالة
على يداقل العباد) .

* نستعلیق ۱۴۲۹ ، ۱۴ × ۵/۱۹ (۲۲ ز).

زبدة المفاتيح : در تجويد .

آغاز : لازم است که دعائی قبل از تلاوت خوانده شود و دعاء قبل از تلاوت
بسیار است از جمله بهترین دعاء در ابتداء تلاوت این است اللهم بحق .

✽ نستعلیق ابوالقاسم بن محمد رضای لاهیجانی رشتی در روز دوشنبه ۲۹ ج ۱ تخاقوی
نیل ۱۲۴۱ در مسجد گلشن ، عنوان شنکرف ، با جدول ، ۱۰۵ ص ، بغلی (۲۷۰ ز)

زواهر الحکم : حسن بن عبدالرزاق لاهیجی قمی که در یک مقدمه دارای سه مقصد

وسپس سه باب دارای چند مطلب ساخته و در روز شنبه ۱۸ ع ۱/۱۰۸۵ به

انجام رسانده است (آستان قدس ۴: ۱۵۹ - حقوق ۳۶۳ - دانشگاه ۳: ۵۸۰ و ش ۵۰۲۹ - سپه ۵: ۸۷ - مجلسی ۵: ۲۸۴ - ذریعه ۱۲: ۶۲) .
 * نستعلیق محمد شفیع بن لطف‌الله مازندرانی پازواری در شب یکشنبه پایان رجب ۱۱۱۲
 از روی اصل مؤلف ، ۱۰ × ۲۱ (۷ ز) .

زیج خاقانی : به نوشته بهاء‌الدین املشی در پشت نسخه در احکام گردش ستارگان ثابت و سیار در سر نوشت بشر است به اعتقاد قدماء و مؤلف آن شاکرد عثمان جادوکار نامبردار به استاد ساحران ، در آن آمده «مقاله سوم از زیج خاقانی» چون در آن از ستاره شناسان سده هفتم یادی نشده است گویا پیش از آن ساخته شده باشد .

آغاز افتاده : حلال زاده باشد و اگر بر خلاف این باشد ولد الزنا باشد دلیل دیگر ... قمر ... خانه پنجم پیوندد و یامرد و به خداوند طالع پیوندد و مولود حلال زاده باشد و ... باشد حرام زاده بود اگر سهم الواء ... صاحب سهم الشرف ساقط بود و در دو ... و سیوم بود مولود حرام زاده بود و اگر بر خلاف این بود .

انجام : در آن روز چون مترصد شوند که سایه بهمان علامت رسد ارتفاع آفتاب بگیرند آن همان ارتفاع روز ولادت باشد از آن طالع استخراج کنند و اگر از آن بگذرد ضعف آن مدت یا ثلثه الامثال آن صبر باید کرد و آنچه بیشتر ذکر رفت در هر وقت که خواهند بیرون آوردن و این را هم ما استنباط کردیم بعون الله تعالی - چه فعل پدید آید از حکم خدای تعالی تا اتمه سال غلبه آن را بود به اعتبار اینجا از بامداد بود تا نماز پیشین و شب از نماز شام تا وقت صبح والله تعالی اعلم بحقایق الامور و سرایر الصدور .

* نستعلیق حاج محمد بن شیخ محمود حافظ ابیوردی در رمضان ۹۸۶ ، سر فصل و عنوان شنکرف ، ۲۶۲ ص ۱۹/۵۱۲/۵ ، ۲۳ ص ۱۹ × ۹/۵ ، جلد چرمی (۴۲ ز) .

زینة المجالس : مجدالدین محمد حسینی مجدی .

- نسخ امین بن محمد در ۱۰۵۴ ، عنوان شنکرف ، ۷۲۷ گ ، ۳۰/۵ × ۱۸/۵ ، جلد مقوایی عطف و گوشه‌ها پارچه (۲۹ ز) .
- نستعلیق رسول بن محسن شیخ الاسلامی مازندرانی در محرم ۱۲۶۵ ، باسرلوح و جدول ، عنوان شنکرف ، ۵۷۱ گ ، ۳۵/۵ × ۲۱/۵ ، ۲۳ س ، ۲۷ × ۱۴ ، جلد چرمی (۱۲۸ ر) .
- * شکسته نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنکرف ، آغاز و انجام افتاده ، ۳۸ گ ، ۳۳ × ۲۰/۵ ، ۲۵ س ، ۲۶ × ۱۳/۵ ، کاغذ آبی کلفت ، جلد مقوایی پارچه‌ای در عطف و گوشه‌ها ، رحلی (۱۹۶ ز) .

س

ساعت نامه : در دعا نوشتن .

- آغاز : عبدالله کفعمی و غیره گفته‌اند ای شیعیان ما این نسخه ایست از برای امتان محمد مصطفی یاد کرده ایم که آسمان را دوازده برج است .
- انجام : برای ایستادن باران این آیه بنویسد در توی باران رو به قبله بیاویزد بسم الله ... وجعلنا من بین ایدیهم .
- * نسخ و نستعلیق سده ۱۴ ، ۱۲ ص ، بغلی (۱۹۶ س) .

سرگذشت پرت سعید : سید ضیاءالدین طباطبائی یزدی (مشار ۹۵۰) .

* شکسته نستعلیق حسین علی زاده وجدانی در ۱۲۹۸ ، ربعی (۱۴ س) .

سفرنامه قم : میرزا حسین خان بهادر نظام ، بنام نصره الدوله (مجلس ۶ : ۲۷۵) در راهنمای کتاب از روی همین نسخه چاپ شده است .

* شکسته نستعلیق ۱۳۲۶ با تصاویر و شرح آنها در زیر هر یک به فرانسه ، ۱۷ ص ، ۱۳/۵ × ۲۱/۵ ، ۱۹ س ، ۱۶/۵ × ۱۰ ، جلد مخمل (۴۴۵ س) .

سلاح المؤمنین : احمد حسینی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۹۵۸) .

آغاز : بسمله ... اما بعد چون کتاب مستطاب سلاح المؤمنین از جمله

مجموعات ومؤلفات مرحمت وغفران پناه جنت ورضوان آرامگاه ... احمد
الحسینی .

انجام : بميثاقك ولاسحق عليه السلام بخلافك وليعقوب بشهادتك .
* نسخ خوش سده ۱۱ و ۱۲ ، باسرلوح ، جدول شنکرف ، بیاضی (۶۴۷ س).

سلوک (ترجمه رساله -) : محمد بن محمد قاسم بحرانی ، اصل از سید محمد کاظم
رشتی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱۰۸۵ و ۱۲۰۸) .

آغاز : پس از سپاس و ستایش پادشاه مطلق ... بعضی از طالبان راه معرفت و
یقین و سالکان طریق قربت حضرت رب العالمین ازین قلیل البضاعة خواهش
نمودند بل امر فرمودند که رساله مصنفه جناب ... آقا سید کاظم رشتی ... که
به لفظ عربی و نفع آن مخصوص واقفان آن لغت بود به لفظ فارسی ترجمه که
نفع آن عام و انتفاع از آن تام باشد ، حقیر آن را غنیمت شمرده بل فوز
عظیم دانسته .

انجام : ای گروه مردم پیرسید از من آنچه خواهید پیش از آنکه بیایید مرا
اللهم انی اشهدک علیهم بارخدا یا بدرستی که من گواه گرفتم مرا بر ایشان و لا
حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم و نیست تغییر دهنده و نیست قوتی مگر به
خداوند بلند بزرگ و الحمد لله متبعین امره و حمد میکنم مرخدای را ...
فرمان او را بانجام رسید . شرح رساله نافع سلوک .

* نستعلیق شعبان ۱۲۴۵ گویا در قزوین ، ۷۹ گ ۱۷ × ۲۲ ، ۱۵ س ۹ × ۵ / ۱۵ ،
جلد چرمی (۳۱۵ ش) .

سؤال و جواب : مولی محمد باقر مجلسی ، نکاح است گویا کرد آوری حاده شهدی
یا محمد لاهیجانی .

آغاز : سؤال زید نامی طفل رضیعه از عمر و نامی متعد نمود .
انجام : تمام پنج جزو کتاب از تالیفات مرحوم ... محمد باقر ...
* نستعلیق ۱۲۵۸ ، در ۵ جزو ، رحلی (۲۴۳ س) .

سؤال و جواب : سید محمد باقر شفتی، دارای : مقدمة فی الاصول، کتاب الطهارة...
کتاب الحدود، رسالة فی الحدود، خاتمه فی المتفرقة .
* نسخ خوش، ۶۷۲ گ ۲۱ × ۲۰، ۳۲ س ۱۳/۵ × ۲۱، جلد روغنی با گل و بوته
(۲۹۰ س).

ش

الشافی : خلیل بن غازی قزوینی، در شرح کافی کلینی به دستور سلطان العلماء
(دانشگاه ۵: ۱۳۵۷).

* نسخ ذق ۱۰۹۳ در کتاب العقل که از آغاز است، دومی که کتاب التوحید است و در
مکه به سال ۱۰۵۷ آغاز شده و در پایان ذح ۱۰۵۷ انجام یافته در کاغذ دیگریست
و بهمان قلم ولی تاریخ نوشتن آن را پاک کرده اند، ۲۵ × ۱۶/۵ (۵۸ ش).

شرایع الاحکام : محقق حلی.

* نسخ ضیاء الدین بن عبدالغفار در ۱۳۲۲، محشی، آغاز افتاده، کاغذ آبی، ۱۹/۵ ×
۳۱ (۱۹ ش).

* نوشته قاضی محمد بن محمد نقی از غندی در ۱۱۱۶ در جزو ۱ به نسخ و در ۱۱۴۲ در
کتاب الصلوة به نستعلیق و از میرزا محمد بن میر سید افضل حسینی قدسی درج ۱۰۹۵/۲
در کتاب الصوم، کتاب الزکوة به نسخ است، ج ۱، ۱۸ × ۲۴ (۲۸ ک).

* نستعلیق سده ۱۲، ۱۹ × ۲۰ (۶۲ ش).

* نسخ میرزا محمد بن شیخ بهاء الدین بلیکجانی در ۱۱۱۷، ۱۹/۵ × ۲۹/۵
(۶۷ ش).

* نسخ حیدر علی معلم همدانی در ۱۰۵۲، آغاز افتاده، ۲۵ × ۹/۵ (۶۹ ش).

* نسخ اسماعیل، با جدول، وقف قائم مقام فراهانی با اجراء صیغه وقف از حاج میرزا
حبیب الله رشتی بر طلاب نجف و با تولیت خود رشتی و پس از او به دانشمندان نجف،
۱۴ × ۲۴/۵ (۱۱۶ ش).

شرح اصطلاحات الصوفیة : شمس الدین محمد علی مودو دلاری در گذشته ۲۹

رمضان ۹۳۷ ، بنام نظام الدین علی گویا علی شیر نوابی ، متن ترجمه رساله
عبدالرزاق کاشی است .

(طرایق الحقایق ۳ : ۱۱۴ - لارستان کهن ۱۴۸ - فهرست نسخه‌های خطی
فارسی ۱۰۳۷ - ادبیات ۲ : ۴ - دانشگاه ۱ / ۳۸۷۷ - ملک ۴ : ۶۳۰۴) .

* نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ، جدول زر و لاجورد ، متن زر ویا لاجورد ، آیتها و سوره‌ها
لاجورد و شنکرف و زرین ، از آن میرزا مسیح پسر امام جمعه ، ۱۵۶ ک ۱۲ × ۲۳ ،
۱۷ س ۱۵ / ۵ × ۷ / ۵ ، جلد تیماج زر کوب (۶۳۴ ر) .

شرح اصول اقلیدس : احمد بن عمر کرابیسی .

* نستعلیق روز ۳ ذح ، از سده ۱۳ ، ۱۳ / ۵ × ۲۳ (۸۱ س) .

شرح بیست باب : مظفر گونا بادی ، متن از عبدالعالی بیر جندی و مورخ ۸۸۳ ، شرح

بنام شاه عباس و ساخته در ۱۰۰۵ ، (دانشگاه ۴ : ۹۰۵) .

* نستعلیق ۹۸۰ ، عنوان شنکرف ، انجام افتاده ، ۱۹۰ ۱۲ / ۵ × ۲۴ / ۵ ، ۲۷ س ،
۱۸ / ۵ × ۷ ، کاغذ شکری ، جلد چرمی ، عبدالرزاق لاهیجی آنرا خریده و مهر او
را دارد ، گویا هم وقف بوده است ، در پایان آمده « اتمام کردم و تحکیم نمودم به شرح
این کتاب را برای استفاده برادران و دوستان و در تاریخ ششم شعبان ۹۸۰ از نوشتن
فارغ شده ، پس نسخه گویا اصل شارح و تحریر نخستین او باشد چنانکه بهاء الدین
املشی در آغاز آن گمان برده (۲۱۰ ش) .

شرح بیست باب : عبدالعالی بیر جندی ، متن از طوسی است .

* نسخ عبدالغفار بن محمد کاظم در ۱۰۸۶ ، ۱۲ / ۵ × ۲۰ / ۵ (۱۰۵ ش) .

شرح تجرید القائد : علی قوشچی .

* نسخ ابراهیم بن هاشم حسینی عمیدی در ذح ۱۰۷۸ ، مجش ، ۹۴۶ ص ، در پیش
(۵۰ ت) .

* نستعلیق سده ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۶ / ۵ × ۲۴ / ۵ (۹۹ ش) .

شرح التصریف : تفتازانی .

○ نسخ محمد بن سید شریف در ۱۲۲۹ ، ۱۴ / ۵ × ۲۰ (۵۴ ش) .

شرح حکمة الاشراف : قطب شیرازی .

* نسخ خوش سده ۹ و ۱۰ ، ج ۲ از « فی بیان انقسام الشیء الی النور والظلمة فصل فی ان الشیء اما نور او ظلمة » (ص ۲۸۵ چاپ سنگی ایران) تا پایان ، ۲۲/۵ × ۳۱/۵ (ح ۱۶) .

شرح حکمة العین : محمد بن مبارک شاه بخاری

* نسخ سده ۹ و ۱۰ ، انجام افتاده ، ۱۲ × ۲۰/۵ (ح ۲۱) .

شرح الخلاصة الالفیة : ابن عقیل .

* نستعلیق شعبان ۱۱۳۸ در آمل ، ۱۴/۵ × ۲۰ (ش ۷۴) .

شرح دعاء کعبیل : محمد علی بن نصیر مؤلف رساله دعاء .

آغاز : بسمله ... چنین عرض می نماید بنده جانی فانی عاصی از خدای بصیر محمد علی بن نصیر منسوب به بلده ای که نیست دراو .

انجام : پس از آن عرض نمودند بعد ازین با ذوالجلال والا کرام الخ واز قلم نساخ افتاده .

* نسخ یکشنبه ۱۱ رجب ۱۳۳۰ ، ۱۶۹ ص ، بغلی (ش ۹۸) .

شرح دیوان المتنبی : ابوالحسن علی بن عیسی ربعی شیرازی بغدادی (۳۲۸-۴۲۰)

مؤلف التنبیه علی خطأ ابن جنی فی تفسیر شعر المتنبی (معجم المؤلفین ۷ : ۱۶۲) .

* نسخ خوش ۱۶ ع ۱۲۶۶/۲ ، باحواشی وضمائم ، ۱۴/۵ × ۲۵/۵ (د ۴) .

شرح زبدة الاصول : محمد صالح مازندرانی (دانشگاه ۶ : ۲۴۵۵) .

* نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۶/۵ × ۲۶ (ح ۲۷) .

شرح الشافیة : نجم الائمة رضی استرآبادی .

* شکسته نستعلیق آخوند ملارضا ، از سده ۱۳ ، ۱۲ × ۲۳ (ش ۷) .

شرح الشافیة : عصام الدین اسفراینی در گذشته ۹۴۳ (چلبی) .

آغاز : قوله والعاقبة للمتقين العاقبة آخر كل شئ والولد كذا في القاموس وهو عطف على العالمين اي رب العاقبة للمتقين وجاعل آخر امرهم خيراً من اوله قال الله تعالى واللاخرة خير لك من الاولى فقوله رب العالمين بمنزلة الرحمن في التسمية ورب العاقبة للمتقين كالرحيم فاحفظه فانه الصراط المستقيم قوله فقد سألتني من لا تسعني مخالفته يعني طلب عني على سبيل الخضوع من كان له مرتبة الحكم على وهذا مما يلجىء الى القبول قبوله بمقدمتي في الاعراب سماه مقدمة اشارة الى انها بمنزلة المقدمة في عام الاعراب ولا تكفي لاستغنائه او انها مع اختيها مقدمة تحصيل العاوم لانه الخط واللفظ طريقا الاستفادة ويكفي لتعيين المقدمة ذكر الاعراب كما كان ينبغي ان يقول في البناء فلا يرد انه ينبغي ان يقول في الاعراب والبناء ولا حاجة الى ان يقال اراد به الاعراب والبناء وهو الشايح قوله على نحوها اي نحو مقدمة الاعراب في الحجم ولذالم ...

انجام : ... ان المراد انه لم يحذف لخروجه عن القاعدة لعدم المدة الدعي اما عدم الحذف الليس بالجمع وان الجمع اولي بالتخفيف لانه ثقل والحمد لله تعالى على اتمامه .

* نسخ سده ۱۰ ، باجدول وزرين ، باسرلوح زرین ، با مهر اعتضاد العلماء ، الزمان محمد وفا (مهر) ۱۷×۱۰ (ح۱) .

شرح الشافية : فخر الدين ابوالمكارم احمد بن حسن جارر ردي تبريزي الحنفية . (۳۷۵) .

* نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، انجام افتاده ، ۱۱/۵×۱۸/۵ (۵۴ك) .

شرح الشافية : محمد هادي بن محمد صالح مازندراني مترجم (فهرست نسخه های خطی فارسی ۲۰۶۰) .

* نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۶/۵×۲۷/۵ ، آب دیده (۲۷ش) .

شرح شواهد البهجة المرضية : نظام الدین احمد اردبیلی ، گزیده از شرح شواهد عینی است بفارسی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۲۰۶۱).

* نستعلیق روز سه شنبه ۴ ذی ۱۲۰۰ ، ۲۶۰ ص ۱۴ و ۱۵ ، ربیع (۳۰۱ ت).

شرح صحیفه : قطب الدین محمد بن شیخ علی شریف لاهیجی (دیباچه تفسیر

لاهیجی ص ۷۵ و ۹۴ - فهرست فیلمهای دانشگاه ص ۱۳۲ - آستان قدس ۶ :

۲۱۹ - نسخه شوستری درقم) درست در فارسی مانند نسخه ۱: ۷۶-۶۰۰۳ قم

است که از بدیع الزمان کهپایی است و فقرات شرح عربی آنرا ندارد .

آغاز : صحیفه جامعه عالم امکان یعنی ترجمه بلیغه صنایع بدایع آفریدگار

انجام : به حکم که آن دوستی حضرت پیغمبر است صلی الله علیه و آله .

* نستعلیق سده ۱۲ (۵۹ ش).

شرح القانون : شمس الدین محمد آملی .

* نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، جدول زرین ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۲ × ۵ / ۲۰ (۱۰۴ س)

شرح القانون : علاء الدین علی بن الی الحزم قرشی .

* نسخ خوش ، بخش سوم و چهارم هر دو ناتمام ، ۲۴ × ۳۸ (۴۱ ش) .

شرح القصائد السبع المعالقه : ابو عبدالله حسین بن احمد زوزنی .

* نسخ شب آدینه ۱۲۳۱ و ۱۲۳۶ در قصیده چهارم (۴۵ ش) .

شرح قصیده کیمیائی :

آغاز متن (شرح بیت دیگر)

این همه نام است برو هر کس برای خویشتن

در مراتب می نهندش پس بگفتم گفتن

آخرین بیت در متن نسخه :

ملك ايران ملك شه كيخسرو آمد بر سر بر

کز خلف آمد زمن در کشور ایران زمین

(شرح : کیخسرو همین ملك را خواهم که می فرماید).
 آغاز افتاده : زیبق تدبیر می کرد و شاه را نیز اعتقاد در زیبق بود چنانکه
 شاه بیامدی يك ماه و دو ماه باوی تدبیر کردی و چند کسی.
 انجام افتاده :

در ستاره گم مشو بشکن بتان آزری
 تا روان گردد روانت در جهان خرمی
 چون روان گردد روانت در جهان خرمی
 سبزه گردد آتشی کاندرا میانش بگذری

* نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ، عنوان و عبارتهای عربی شنکرف ، ۳۰۱ ک ۱۳/۵ × ۱۹/۵
 ۱۲ س ۱۳ × ۷ ، جلد چرمی (۲۸۲ ش) .

شرح قطر الندی و بل الصدی : ابن هشام .
 * نسخ سده ۱۲ ، انجام افتاده (۸۹ ش) .

شرح الکافی : صدرای شیرازی .

* نستعلیق سده ۱۳ ، انجام افتاده ، ۱۲/۵ × ۲۴/۵ (۵۱ ش) .

شرح المختصر النافع : سیدعلی طباطبائی که در شب چهارشنبه ۲۶ ج ۲ ۱۰۰۳
 ساختند است (حقوق ۳۸۵) .

* نسخ خوش ملاعلی اکبر بن ملاحسین مرندی در رجب ۱۲۳۴ ، ۱۸/۵ × ۲۰/۵
 (۳۰ ش) .

* نسخ سده ۱۳ ، نیمه دوم ، ۶۸۸ ص ۱۸ س ، ۱۵ × ۲۱ (۵۷ ش) .

شرح منازل السائرین : کمال الدین عبدالرزاق کاشانی .

* نستعلیق محمدتقی در ۱۱۱۹ ، ۱۲/۵ × ۱۸/۵ (۴۲ ش) .

شرح الهدایة : صدرای شیرازی .

* نسخ ۱۱۰۲ ، ۱۳/۵ × ۲۵/۵ (۱۰۶ ش) .

شرح الهدایة: میبیدی .

* نستعلیق ۱۲۹۶ ، ۱۷ × ۲۲ (۵۱) .

الثناء: ابن سینا .

* نوشته محمد بن عبدالله الشهر با فرد فر (۴) در ۱۲۹۶ از روی نسخه نوشته در ۵۰۳

در بغداد ، ۱۲/۵ × ۲۰/۵ (۳۷ ش) .

* نسخ سده ۱۳ ، الهیات است ، انجام افتاده ، ۱۲/۵ × ۲۳/۵ (۱۰۲ ش) .

شمع یقین: حسن بن عبدالرزاق لاهیجی قمی .

* نسخ خوش سده ۱۲ ، عنوان و سر فصل شنکرف ، هشت صفحه ای افتاده بود و آقای

ناراللهی دارنده نسخه و بخشنده آن به کتابخانه آنها را به دست خود در ذق ۱۳۵۵

نوشته است ، رحلی (۴۳۲) .

شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام: عبدالرزاق لاهیجی .

* شکسته نستعلیق خوش سده ۱۳ ، انجام افتاده ، ۱۷ × ۲۲/۵ (۵۶ ش) .

ص**حافظی: خلیل بن غازی قزوینی .**

* نستعلیق خوش سده ۱۱ ، عنوان شنکرف ، آغاز پیش از دسیزدهم اصل قال امیر المؤمنین

(ع) العقل عطاء ساتر والفضل جمال ظاهر فاسترخلل خلقك ، در کتاب العقل والعلم

افتاده و در باب بیست و دوم اصل باب اختلاف الحدیث ، (۶۶) را دارد و انجام افتاده ،

۸۲ ک ، ربی ، بنام «جهل حدیث» در دفتر (۱ ج) .

* نستعلیق خوش ، شاه محمد طالقانی ، آیتها نسخ ، عنوان شنکرف ، کتاب الدعاء و

فضل القرآن ، است ساخته ۱۰۶۹ ، ربی (۲۶۶ د) .

الصراح من الصحاح: ابوالفضل محمد بن عمر بن خالد جمال قرشی .

* نسخ خوش سده ۱۲ ، ۲۰ × ۳۰/۵ ، (۱۳ ص) .

الصحيفة السجادية: امام زین العابدین .

* نسخ محمد حسین در ۱۱۲۹ ، ۱۵ × ۹ ، (۱ ص) .

- * نسخ خوش سده ۱۱ و ۱۲ ، جدول زرین با سر لوح ، $۱۶ \times ۹/۵$ (۳ ص) .
- * نسخ خوش محمد زمان حسینی سبزواری در ۱۰۳۹ ، $۱۷/۵ \times ۹/۵$ (۲۹ الف) .
- صد خطابه :** میرزا آقاخان کرمانی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۴-۱۷۴۳) .
- * نستعلیق ، عنوان شنکرف ، ۶۵ ص $۲۲ \times ۱۴/۵$ ، ۱۶ س ۱۶×۹ جلد مقوایی عطف و گوشه پارچه (۳۰۳ م) .
- صغری :** میرسید شریف علی کرگانی ، آغازش مانند آنچه که در فهرست نسخه‌های خطی فارسی (۱۵۰۳) آمده است .
- * نسخ خوش قدم علی طالقانی ، از سده ۱۳ ، ربعی (۲۲ ص) .

ط

الطب (کتاب فی -)

آغاز افتاده : **فصل فی قروح العین و بثور و تفرق اتصال الملتحم نسخه**
 دواء یبلع البیاض یوخذ من السرطان البجری و بعراضب وزبد البحر و نحاس
 محرق و توتیاء کرمانی و اقلیمیا الفضة و اقلیمیا الذهب و قشر بیض النعام
 و قانصة جباری من کل واحد درهم مسحقونیا و ذرق الخطاطیف و انزروت و
 بورق ارمنی و ملح درانی و فلفل و طین قیمولیا من کل واحد نصف درهم سکر
 طبرزد ثلثه شیخ محرق وزن درهمن مسک دانق سحق الجمیع نعما ویر با باما
 قد طبخ فید الرح ویجفف ویسحق کالغبار و یکحل بدالعین بعد الخروج عن
 الحمام او الانکیاب .

انجام : الصدفة الكبيرة اربع عشر شاموثة عشر من و نصف ماعقد العسل اربعة
 مناقیل ملعقة الادویة مثقال او درهم والحمد لله حق حمده وصلواته علی خیر
 خلقه محمد النبی المختار و آله و عترته الطیبین الطاهرین .

* نستعلیق سده ۱۳ ، در ۳۱۸ گ $۱۲/۵ \times ۱۹/۵$ ، نسخه را طب اخلاطی خوانده‌اند
 (۲۴ الف) .

طب و دوا سازی :

آغاز افتاده : با آب تانمک تمام برود بعد از آن خشک نمایند که يك درم او قبض میکند .

انجام افتاده : و قدر شربتش تا دو مثقال و قوتش تا دو سال باقی است صفت آن * نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۴۵ ص ، بغلی (۲۵ ط) .

طرفان البگاه : میرزا محمد ابراهیم بن محمد باقر هروری اصفهانی جوهری در گذشته ۱۲۵۳ (ذریعه ۱۵ : ۱۸۲) .

* نستعلیق محمد ، سده ۱۳ ، عنوان شنکرف ، انجام افتاده ، رحلی (۷۲ ط) .

ع

عالم آرای عباسی (تاریخ -) : اسکندریک منشی .

* نستعلیق عبدالواحد بن مولانا عرب مرودشتی در روز دوشنبه ۲۴ رجب ۱۱۱۲ ، عنوان شنکرف ، ۶۸۲ ص ۲۰ / ۵ × ۲۹ ، ۲۴ ص ۵ / ۱۲ × ۲۱ ، جلد چرمی ، پارچه ای ، رحلی (۹۹ ت) .

هده الداهی و نجاح الساهی : ابن فهد حلی .

* نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، انجام افتاده ، ۱۲ / ۵ × ۱۷ (۱۰ ع) .

هروضی (رساله -) .

آغاز : بسمله . اما بعد بدانکه باعث بدین تألیف آن بود که گاهی به اصحاب از کتب عروض مباحثه کرده میشد در هر دقیقه نکته ای می طلبیدند و بر هر مدعی دلیل عقلی و نقلی می پرسیدند که آن نکات و دلایل بتمامهما در هیچ کتاب این فن از تصانیف عربی و فارسی متقدمین و متأخرین نبود .

* نستعلیق آخوند ملا سعید معلم در گاه معلی به یادگار برای علی بن مصطفی آوردهی در روز سه شنبه ۶ ج ۲ / ۱۲۶۶ بگواهی همین آوردهی ، عنوان شنکرف ، جای دوا بر عروضی در برخی از جاها سفید مانده ، ۸۶ ص ، ربعی (۷۷۰ ر) .

علاج الامراض :

آغاز : بسمله .. درمخصوص به خصوص آنست که مفعولات فاعل را از قرار به قرار خود عمل نمایند تا معمول درین ظنم (؟) مستفید و بهر همند باشد .

باب اول درمعالجه درد سر .

باب دوم درمعالجه درد چشم .

انجام : سفیداب ۸۴ ، صمغ عربی ۸۲ ، زاج سفید سوخته ۸۴ ، چشم گیر اسیان (؟) .

* نسخ سده ۱۲ ، بیاضی کوچک به اندازه چهار انگشت (۶۲۶ ر) .

علاج الامراض : یوسف بن محمد بن یوسف یوسفی هروی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۶۳) .

* نستعلیق ، باسار لوح زرین وجدول ، عنوان شنکرف ، آشفته وانجام افتاده ۵۸ ص ۱۱/۵ × ۲۰ ، ۱۵/۵ × ۷ ، جلد مقوایی عطف و گوشه ها پارچه (۳۰۵ ش) .

حلال الشرايع : ابن بابويه .

* نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، انجام افتاده ، ۱۹ × ۲۸/۵ (۴۹) .

هو اندالیا م من مهمات اداة الاحكام و کلیات مسائل العلال و العرام :

احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر نراقی (مشاره ۶۴) .

* نستعلیق سده ۱۳ ، انجام افتاده ، کاغذ سفید و شکری ، ربعی (۱۸ ق) .

العوامل المائة : محمد محسن محمد طاهر قزوینی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی

۲۰۶۰ و ۵ - ۲۰۶۴) .

* نسخ جعفر در ۱۳۱۶ ، ۱۶ × ۲۰/۵ ، کاغذ آبی (۱۶ ع) .

* نسخ خوش ۱۲۳۵ ، عنوان شنکرف ، ۱۶۰ ص ۱۱/۵ × ۱۹/۵ و ۵/۵ × ۱۳ ،

ترجمه فارسی (۱۳۵ ع) .

عین البکاء : محمد علی بن میرزا شفیع .

* نستعلیق محمد علی شفتی در ۱۲۶۴/۱۸ ، ربعی (۲۰۲ع) .

عین الحیاة : محمد باقر مجلسی .

* نستعلیق ، ۷۷۹ ص ۲۰ × ۲۹ ، ۱۹ س ۵/۱۱ × ۲۱ ، جلد مقوایی عطف و گوشه‌ها پارچه (۱۷ع) .

* نستعلیق خوش آقامیرزا محمد بن محمد صادق اصفهانی در ۱۲۳۵ در حاجی ترخان روس برای آقا سید محمد پسر آقا میرزمان قزوینی اصفهانی ، آیتها نسخ ، باجدول ، ۶۷۵ ص ۵/۱۹ × ۳۲ ، ۱۹ س ۵/۱۲ × ۲۲ ، جلد چرمی (۱۸ع) .

عین اخبار الرضا : ابن بابویه .

* نستعلیق محمد طاهر در ۱۰۶۲ ، ۲۰ × ۱۲/۵ ، ازان محمد یوسف بن حاجی محمد علی بارفروشی که طالب علم بوده است در صفر ۱۱۹۰ ، ج ۲ (۱۳ع) .

* نسخ خوش ۱۰۸۷ در مشهد نویسانده محمد طاهر بن حسن تفرشی ، ۱۴ × ۲۶ (۱۴ع) .

* نسخ خوش محمد صادق بن حاجی محمد حافظ مشهدی در ۱۰۳۵ ، ۱۶/۵ × ۲۶ (۱۵ع) .

غ

غذاء العارفین : حسن معلم همدانی در بندنی (نشریه ۶ : ۴۳۸ - فهرست نسخه‌های

خطی فارسی ۸۲۵ - ذریعه ۱۶ : ۲۸) .

آغاز : بسمله . ربنا لاترغ قلوبنا بعد از هدیتنا ... و بعد چنین گوید مقرر این نوادر الاحادیث و محرر این غرایب الاساطیر حسن المعلم الهمدانی الاصل الدر بندی الوطن اولو الابصار که در محیط من عرف ... غوطه خورده اند و از آن دریای بی پایان سه گوهر بدست آورده یکی آنکه از کجا آمده اند دوم آنکه چرا آمده اند و درین منزل چه می باید کرد .

انجام : مذهب حق این باشد که صاحب کمال رافضی و خارجی و جبری و
 مشبهی و معطلی نباشد بر مذهب اهل البیت و اولیاء باشد و رای من تمسک
 بوصیته قال ترک فیهما الثقلین کتاب الله و عترتی ان یمسکهم... تم الکتاب.
 * نسخ و نستعلیق شعبان ۱۰۳۵ ، عنوان شنکرف ، جدول زرین ، کتاب تا ص ۲۱۶
 است و از ص ۲۱۷ تا پایان نسخه بندی است بدین گونه و فی بیان الخلوة و شرایطها
 عن شیخ محیی الدین اعرابی قدس سره... ۲۲۳ ص ۱۲ × ۱۹ ، ۱۴ × ۱۳/۵
 جلد جرمی ، بغلی (۷۸) .

فایة المأمول فی شرح زیدة الاصول : محمد جواد کاظمی بغدادی (ذریعه

۱۶ : ۱۵) .

* نسخ ۱۲۸۱ ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵ (۲۴ب) .

ف

فرائد الادب : میرزا عبدالعظیم خان قریب گرگانی (۱۲۹۶ - ۱۳۸۴) در چهار

فریده است .

(ذریعه ۱۶ : ۱۳۲ - مشارف فارسی ۱۱۵۷ و ۲۵۴۱ - مشارف مؤلفین ۳ : ۸۷۲ -

نشریه ۵ : ۶۱۸) .

* نستعلیق خوش گویا از نعمت الله صوفی از روی چاپ هشتم در ۱۳۰۶ خ ، دوره بیستم
 برای کلاس یکم و دوم (۱۰۶ف) .

الفصول الغروية فی الاصول الفقهية : شیخ محمد حسین ابیوان کوفی (۱۲۳۲ -

اصفهان کربلائی در گذشته ۱۲۶۱ که در نجف در روز آدین ۱۹ ذیحجه ۱۲۳۲

ساخته است (سید ۱ : ۵۹۷ و ۳۷۴ : ۵ - آستان قدس ۶ : ۶۸ - مشارف ۶۶۹ -

حقوق ۴۱۰) .

☆ نسخ سده ۱۳ ، ج ۲ از مقاله دوم در ادله سمیه ، با تاریخ تألیف ، ۳۷۶ ص ۲۰

۱۴/۵ × ۲۱ (۴۵ الف) .

* شکستہ نستعلیق ۱۲۵۵ ، ج ۱ ، ص ۵۰۳ ، ربیع (۶۰ت)۔

الفقه (کتاب -) .

☆ نسخ سده ۱۲ ، محشی ، آغاز افتاده (۵ف) .

آغاز افتاده : المعصوم الامن عصمه الله تعالى من انبيائه واوصيائه عليهم افضل الصلوات واكمل الحيات ونبداً في الترتيب بالاهم فالاهم كتاب الطهارة والنظر في اقسامها و... وما تحصل به وتوابعها الاول في اقسامها وهي وضوء وغسل و تيمم وكل منها واجب وندب فالوضوء يجب للصلوة والطواف الواجبين و من كتابة القرآن ان وجب ويستجب لمندوبي الاولين ودخول المساجد وقراءة القرآن و حمل المصحف والنوم و صلوة الحائض والسعي في حاجة وزيارة المقابر ونوم الجنب و جماع المحتمل و ذكر الحائض والكون على طهارة والغسل ...

انجام : ... وفي الآخر من الثلث وفي البعض بنسبة ما تسقط من حروف المعجم وهي ثمانية و عشرون حرفاً فلو اسقط نصفها فنصف الدية و ان قطع ربه و بالعكس وفي الاخرس بالمساحة ولو ازداد سرعة ... افتاده است .
* نسخ سده ۱۲ ، محشی (۵ف) .

كتاب الطهارة : والنظر في اقسامها واسبابها وما تحصل به وتوابعها .

الاول في اقسامها وهي وضوء وغسل وتيمم وكل منها واجب وندب فالوضوء يجب للصلوة والطواف الواجبين ومس كتابة القرآن ان وجب ...

النظر الثاني - في اسباب الوضوء وكيفيته انما يجب الوضوء من البول والغائط والريح من المعتاد والنوم والغالب ...

النظر الثالث - في اسباب الغسل ...

المقصد الاول - في الجنابة وهي تحصل للرجل ...

- المقصد الثاني - في الحيض وهو في الاغلب...
- المقصد الثالث - في الاستحاضة والنفاس...
- المقصد الرابع - في غسل الاموات وهو فرض ...
- النظر الرابع - في اسباب التيمم و كفيته ، يجب التيمم لما تجب له الطهارتان ...
- النظر الخامس - فيها به يحصل ... (مخدوش است).
- الاول - المضاف كالمعصر من الاجسام كماء الورد ...
- الثاني - الجارى من المطلق ولا ينجس الا بتغيير لونه ...
- الثالث - الواقف كماء الحيض ...
- الرابع - ماء البيران تغير بالنجاسة ...
- تمه - لا يجوز استعمال الماء النجس في الطهارة مطلقا...
- النظر السادس فيما يتبع الطهارة - النجاسات عشرة البول والغائط ...
- خاتمه - يحرم استعمال اواني الذهب والفضة في الاكل وغيره و بركه المفضض ...
- كتاب الصلوة :** والنظر [الاولى] في المقدمات والماهية واللوحق الاول في اقسامها وهي واجبة و مندومة فالواجبات تسع اليومية والجمعة والعيدان والزلزلة والايات .
- المقصد الثاني - في اوقاتها فاول وقت الظهر اذا زالت الشمس ... بزيادة الظل ...
- المقصد الثالث في الاستقبال - يجب استقبال القبلة مع المشاهدة ...
- المقصد الرابع ما يصلى فيه وفيه مطلبان الاول ...
- المقصد الخامس في الاذان والاقامة ...
- النظر الثاني في الماهية ...

- کتاب الزکوة ...
- النظر الثالث فی الخمس وهو واجب فی الغنائم دار الحرب ...
- کتاب الصوم والنظر فی ماهيته واقسامه ولواحقه الاول ...
- کتاب الحج والنظر فی امور الاول فی انواعه ...
- المطلب الرابع فی الکفارات ...
- المقصد الرابع فی احرام الحج والوقوف ...
- المقصد الثالث فی الغنیمة ...
- المطلب الثالث فی المراجعة ...
- الفصل الثاني فی الاحکام، خيار الشرط ...
- کتاب الديون وتوابعه وفيه مقاصد ...
- کتاب الاجارة وتوابعها ...
- المطلب الثاني المساقاة ...
- المقصد السادس المضاربة ...
- المطلب الرابع فی تصرفات المريض ...
- کتاب النکاح ...
- المقصد الثاني فی الصداق ...
- المقصد الخامس فی لواحق النکاح ...
- الفصل الثاني فی النسب ...
- المقصد الثاني فی التدبير ...
- المقصد الرابع فی الاستيلاء ...
- کتاب الميراث وفيه مقاصد الاول فی اسبابه وهي شأن النسب والسبب .
- الفصل الاول فی الابوين والاولاد ...
- الفصل الثاني فی ميراث الاخوة والاولاد ...
- الفصل الثالث فی ميراث الاعمام ...
- الفصل الرابع فی ميراث الازواج ...
- الفصل الخامس فی الولاء ...
- المقصد الثاني فی موانع الارث ...
- الفصل الثالث فی السهام ...

الفصل الرابع في المناسبات ...

المطلب الثاني في الاداب ...

المقصد التاسع في وطى البهائم والاموات ...

كتاب الجنایات الجنایات اما على نفس او على طرف وعلى اما عمد محض يحصل بقصد

المطلب الخامس في شرائط القصاص ...

المقصد الثالث في الدعوى ...

المقصد الرابع في دية الاطراف ... (آخرین عنوان نسخه)

الفوائد الصمدية : شيخ بهائی .

* نسخ بهاء الدين املشی از روساء کتابخانه عمومی رشت ، ۱۳/۵ × ۲۱ (۴ ص) .

الفوائد الضیائیة : جامی که در ۸۹۷ برای پسر خود ضیاءالدين يوسف ساختند است .

* نستعلیق سده ۱۳ ، کاغذ آبی ، ناتمام ، ۱۶ × ۲۱ (۲۵ ف) .

☆ نوشته ۱۱۲۱ ، با یادداشت دارنده نسخه محمد رضای لاهیجی گیلانی در اصفهان .

درشوال ۱۲۴۲ ، آغاز افتاده ، ۵۸۰ ص ، ۱۴ × ۲۰ (۳۱ ح) .

* شکسته نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، آغاز وانجام افتاده ، ۱۷ × ۲۱/۵ (۱۴ ش) .

فيه ما فيه : جلال الدين محمد مولوی بلخی رومی .

* نسخ خوش احمد صحاف تبریزی ذهبی اردبیلی در ۱۳۱۳ ، با سرلوح زیبا و جدول

چهار رنگ سرخ و آبی و زرد و سبز ، ۴۳۷ ص ۱۶ × ۲۵ ، ۲۰ س ، ۱۷ × ۸/۵ .

جلد چرمی مهردار .

در دو جلد است نخستین تا ص ۲۲۶ دومی از ۲۲۸ تا ۴۳۸ ، با چاپ فروزان ف

چندان جدایی ندارد ، نویسنده نسخه هم می نویسد که تغییر و تبدیلی در کار است و ا

چون نسخه یکی بود نتوانست تصحیح کند (۲۲۹ ف) .

ق

قابوس نامه : عنصر المعالی کیکاوس بن اسلندر .

☆ نستعلیق خوش محمد علی در رمضان ۱۲۷۱ برای عباس قلی خان ، با سرلوح زیبا و

جدول زرین ، ۲۶۵ ص ۱۶/۵ × ۲۶ ، ۱۳ س ، ۱۸ × ۱۰ ، جلد چرمی (۸۰ ق) .

القاموس المحيط : فیروز آبادی .

* نسخ ۱۰۵۳ ، لغتها شنکرف، محشی، بخشیده احمد کسروی به احمد طباطبائی و بخشیده او به کتابخانه دبیرستان اسلامی و از آنجا به این کتابخانه آمده است ، کاغذ آهارمهره ، رحلی (۳۷ق).

قرآن :

- * نسخ خوش سده ۱۲ و ۱۳ با جدول و نشان زرین ، بغلی (۱۵ق).
- * نسخ آقامعصوم مستوفی پسر آقا محمدعلی قومنی گیلانی در ۱۲۷۱ ، جدول زرین ، با دوسر لوح زرین در ص ۱ و ۲ ، با سرفصلهای زرین و مشکی، با یادداشت وقف ابو طالب طالقانی فشندکی به خط نستعلیق خوش در ۱۳۲۱ در ص ۱ (۲۶ق).
- * نسخ خوش ۱۰۷۳ ، با جدول و نقش بسیار زیبا در ص ۱ و ۲ ، ترجمهها زیر سطرها شنکرف، عنوانها طلا و مینا کاری شده، نشانهها زرین، دوسوره آخرهم مانند آغاز نسخه آراسته و با جدول ، ربعی (۲۶ق).
- * نسخ ۱۰۷۲ با سرلوح ، جلد رنگ و روغنی با جدول و در آن چند آیه به خط ثلث نوشته شده است، ربعی کوچک (۲۷ق).
- * نسخ خوش، ص ۱ و ۲ با جدول و سرلوح آراسته به آب طلا و مینا کاری شده و تذهیب، نشانهها و سرسوره ها زرین، در ص ع آمده که نسخه در ۹۵۷ (سبع و خمسين وتسع مائة) از آن شیخ زین الدین بن احمد بوده است، جلد روغنی آراسته به گل و بوته و فرسوده، بغلی (۲۸ق).
- * نسخ خوش ۱۰۸۴ ، با جدول ، ص ۱ و ۲ با سرلوح و آرایش به زر و شنکرف، رحلی (۳۳ق).
- * نسخ خوش، با جدول، ترجمه میان سطرها به نستعلیق شنکرف، ص ۱ و ۲ و دو صفحه آخر با سرلوح و حاشیه سازی زرین آراسته ، سرسورهها زرین زیبا، جلد روغنی با گل و بوته و برگ پشت آن قلمدان کاری شده (۳۴ق).
- ☆ نسخ خوش سده ۱۳ ، عنوان و آیتها شنکرف، با جدول، رحلی (۳۶ق).
- * نسخ خوش ۱۰۹۳ ، با جدول، نشان زرین، با سرلوح و تذهیب و مینا کاری در ص ۱ ، ربعی کوچک (۳۶ق).

قصص انبیاء :

* نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنکرف ، ۱۹۱ گ ۱۵ × ۲۱ ، ۱۴ س ۱۰ × ۱۵ ، جلد

مقوایی عطف گالینکور (۱۲۳ق) .

آغاز افتاده : گوید ندیده بودند عجب داشتند و بر وی جمع آمدند که از دهن مار گریه و نوحه میدیدند حوی به نزدیک ایشان آمد گفت چه افتاده است گفتند که مار میگرید و ندانستند که گریه ابلیس در دهن وی است چون پرسید که چرا می گریی گفت از یاد شما میگریم که شمارا ازین بهشت بدرخواهند کرد .

انجام افتاده : در آنجا کشت بسیار بود چون وقت غله گرفتن بودی درویشان را جمع کردی و از هر چیزی نصیبی دادن خدای تعالی وی را بدین خصلت نیکو برکت دهد .

القضاء (کتاب -) .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين . الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سادات المسلمين محمد وعترته الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين . كتاب القضاء وهو في اللغة لمعان كثيرة ربما انتهت الى عشرة والمناسب منها في المقام معان اقربها المضي والاتمام فان القاضي يمضي الامر ويفضله ويتممه قال الله تعالى فلما قضى موسى الاجل بقريب منه الحكم ومنه قوله تعالى يقضى بالحق وعن مقاييس ابي فارس انه اصل صحيح يدل على ...

انجام : ... في المسألة وفي باب الارث ياباه والله العالم بحقايق الامور ... فرغت من كتابة كتاب القضاء في يوم الجمعة في ثمانية عشر من شهر رمضان سنة الالف وثلاث مائه وعشرون ... عبد النبي العطار نجل المجروس شيخ حسين العطار النجفي المسكن والاصفهاني اصلا بعون الله تعالى .

* نسخ عبد النبي عطار فرزند شيخ حسين عطار اصفهاني نجفي در روز آدینه ۱۸ رمضان

۱۳۲۰، ۲۰ × ۲۸ (۳۰ ك) .

القضاء (کتاب -) .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة على محمد و آله الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين كتاب القضاء و مقاصده ثلثة الاولى فى القاضى وصفاته والثانى فى كيفية القضاء و الثالث فى احكام الدعاوى . المقصد الاول فى القاضى التقاط القضاء فى اللغة لمعان كثيرة منها ما هو المراد به فى المقام اعنى الحكم والالزام ...

انجام : ... تركه الام نصفين كما لو لم يكن لها ولد اصل ويكون تركه الناس لايه الى هنا ظفر بهذه النسخة الشريفة اللهم ارزقنا اما بالظفر الى بقيتها حتى نستنسخ ...

* نستعليق سده ۱۴ ، ۱۷ × ۵ / ۲۱ (۳۱ ك) .

القضاء والشهادات (كتاب -) گویا شرحی است بر شرایع محقق حلی .

آغاز : بسم الرحمن الرحيم . الحمد لله الذى جعل المعرفة وسيلة الى الوصول بالدرجات العلية والفوز بالسعادات كتاب القضاء والكلام فيه يقع تارة فى صفات القاضى و آدابه و اخرى فى كيفية الحكم و احكام الدعاوى و قد اشار المصنف ره الى جميع تلك المواضع بقوله « والنظر فى صفات القاضى ... » انجام افتاده : غاية الامر عدم بثوته عليه عند الحكم بعد فرض جحد المدعى عليه و انكاره فيصح له الاستيندان منه و اذنه على وجه التعليق بان اذن للمدعى فى التقاض على تقدير كونه ...

* نستعليق در ۷۱۸ ص از سده ۱۴ ، ربعی ، جلد تیماجی ، با یادداشت پسر نویسنده نسخه که آن را به آقا شیخ رضا در ۲۰ صفر ۱۳۲۸ قوی ٹیل عاریت داده شده است (۲۱ ق) .

قواعد الاحكام : علامه حلی .

* نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنکرف ، انجام افتاده ، جلد تیماج ضربی ، وزیرى بزرگ (۲۲ ق) .

الفرائین المحکمة : میرزا ابوالقاسم کیلانی قمی که در پایان ع ۱۲۰۵/۲ ساخته است (پایان هر دو نسخه).

* نستعلیق موسی بن جعفر در ۱۲۸۳ ، ۱۵ × ۲۶/۵ (۱۱ ش).

* نسخ ۱۲۴۵ ، ۴۵۹ ص ، ۲۱ × ۳۰ (۲۹۴).

ك

کامل الصنعة الطیبة : علی بن عباس مجوسی اهوازی

* نستعلیق ۲۶ رمضان ۱۰۹۸ (در مقاله دهم) آغاز افتاده ، ۱۶/۵ × ۱۴/۵ (۱۴ ك) .

کبری : میرسید شریف گرگانی .

۵ نسخ ۱۲۱۷ ، کاغذ آبی ، ربعی (۱۸۳ ك) .

کحالی (رساله در-) : محمد باقر بن عمادالدین محمود طبیب کد بنام شاه عباس حسینی

موسوی صفوی در دو مقاله ساختند است :

۱- نسخ ضروریۀ ادویه عین .

۲- ذکر مرهم و ادویه قروح .

هر دو در پنج فصل .

(فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۸۴) .

آغاز : حمد و ثنای شایسته جناب قادر بیچون و مبدع کن فیکون را سرودند
ابصار اولوالابصار در مشاهده جمالش خیره است و ابصار ذوی الالبصار
ادراک کند ذاتش تیره جل شانه و عظم برهانه درود نامه مدود بر سر ... و وجه دات
و خلاصه کاینات و علت غائی ایجاد و آل .

انجام : مرهم قرمز از برای درد معده کلنار فارسی شحم حنظل کندهش اند
(۴) کبریت از هریک سد درم پنج باشد شیاف ... از هریک شش درم ... روزی

دو دفعه از روغن موم دو نیم من موم باشد و چهل مثقال تریاک کشیده باشند در پیش آتش طلا به کند از سر تا قدم را انشاء الله بسیار مجرب است.

* شکسته نستعلیق ذح ۱۲۸۱، عنوان و نام دارویی شنکرف، ۹۶ گ ۱۶/۵ × ۲۲، ۱۳ س ۱۱ × ۱۶، جلد چرمی (۱۳۳۹ ک).

کشف الاسرار و مطلع الانوار : شیخ حسن ظریفی افندی چلبی در تفسیر داستان

پادشاه و کنیزک در مثنوی مولوی بنام سلطان خان (آتش ش ۲۴۳ - فهرست نسخه های خطی فارسی ۱۳۱۳ - مجلس ۱۱: ۱۰۵).

آغاز : الحمد لله الذی انعم علینا وهدانا للإسلام... و بعد لما اعطانی الله تعالی مکنة علی اطلاع کتب اولیائه و قدرة علی ادراک علوم اصفیائه بهمة المرشدین و بعناية الحق المبین اثر ریاضتی و مجاهداتی سنین فانی نظرت کتب اهل الباطن و طالعتها و رايت المثنوی المولوی بینها مملوا بانواع اسرار الایات الکریمه و مشحونا ببیان اصناف .

انجام : پس مجملات این ابیات تفصیل کردیم و معضلاتش را به بیان آوردیم اسرار همه را کشف کردیم ازین سبب نام این رساله کشف الاسرار و مطلع الانوار نهادیم و ما شرحت هذه الایات الامثال کلام الله تعالی و اما بنعمة ربك فحدث و ابتغاء لمرضاته يوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سلیم و وسيلة للذکری بالخیر بعد انتقالی عن الدار الدینة الفانیة الی الدار الشریفة الباقیة و لنختم کتابنا بالصلاة علی خیر البریة . تمت بعون الله تعالی .

* نسخ، ابیات و آیات شنکرف، ۱۵۸ ص، ۱۳ × ۱۹، ۱۹ ص، ۱۲ × ۷، کاغذ شکری جلد چرمی (۱۸۹ ک).

کشف الغمة فی معرفة الاثمة : بهاء الدین ابوالحسن علی اربلی (۶۲۵-۶۹۲).

* نستعلیق یعقوب بن شمس الدین عسکری بغدادی در ۱۰۳۹ از روی نسخه نوشته شده از روی خط مجدالدین ابوجعفر فضل بن یحیی بن مظفر بن الطیبی کاتب در واسط عراق نوشته از روی اصل اربلی که آن را محمد بن محمد بن حسن بن الطویل گیلی

سفارساکن الشط القصب در ج ۲/۷۲۸ نوشته بوده است و آن دوازدهمین نسخه بوده است، ۱۹/۵ × ۲۹/۵ (ک ۳۴).

کفایة مجاهدیه : منصور بن محمد بن احمد بن یوسف بن الباس فقیه شیرازی ، در

چهارمقاله (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۸۵) .

* نستعلیق ، عنوان شنکرف ، ۲۷۲ گ ۱۶ × ۲۶ ، ۱۶ س ۱۰ × ۲۰ ، جلد چرمی در عطف و گوشه (ک ۲۷۹) .

کلیات : سعدی .

* شکسته خوش در متن وهامش در شنبه ۹ رجب ۱۲۵۴ به خواهش استادخانی عرب . با چهار سرلوح زرین وجدول ، عنوان شنکرف ، ۵۰۵ ص ۱۷ × ۲۸ ، ۱۶ س ، ۲۱/۵ × ۱۲/۵ ، جلد چرمی ، گلستان در ۲ صفر ۱۲۵۴ و بوستان در روز چهارشنبه ۱۷ ذح ۱۲۵۳ نوشته شده است (ک ۲۰) .

* شکسته نستعلیق در متن وهامش از محمد حسین خان بن نصیر اصفهانی در رجب ۱۲۳۳ . عنوان شنکرف ، ۵۷۰ ص ۱۷ × ۲۷/۵ ، ۱۵ س ۹ × ۱۲ جلد چرمی ، وزیر بزرگ (ک ۲۷) .

* نستعلیق خوش ، با سرلوح وجدول ، ۱۹۰ ص ۱۲/۵ × ۲۰ ، ۱۴ س ۷/۵ × ۱۴/۵ ، جلد مقوایی عطف و گوشه گالینگور (ک ۱۹۵) .

کلیات : میرزا ملکم خان ، دارای :

۱- رساله در تعلیم شش نفر از بزرگ زادگان که حساب وهندسه وجغرافیه ... میخوانند (ص ۲-۱۱۱) .

۲- فراموش خانه (۱۱۱-۱۲۷) .

۳- چهارچشمان (۱۳۱-۱۵۲) .

۴- پولیتیک ایران (۱۵۶-۲۴۶) .

(فهرست نسخه‌های خطی فارسی فهرست نامه‌های موافان مجلد دوم) .

آغاز : بسمله . بنام ایزد روزی دهنده آفریننده سرآمد کاره‌بهاهم از خدا خداست دریکی از شهرهای مشرق زمین معلمی بود میرزا بهرام شش نفر از

بزرگ زادگان در نزد او درس میخواندند...

انجام : کتاب چهار چشمان بسمله . بعد از آن که از منزل مفسدان بیرون آمدیم رفیقم مرا بردمیان چند فرقه غریبه .

* نستعلیق حاجی علی تبریزی در ۱۳۲۲ (= ۱۳۰۲) در رشت برای حاج میرزا عبد - الجواد خان دریابگی (ص ۱۲۷ و ۱۵۲) ۲۴۶ ص ۱۳ × ۲۲ ، ۱۴ × ۹ ، ۱۷/۵ (۴۸ م) بنام مکالمات در دفتر .

کنز الدقائق : محمد رضا بن محمد صادق سمنانی ، در شرح شرایع محقق حلی .

آغاز : بسم الرحمن الرحیم... نحمدک یا... فیقول المستغرق فی بحار الجرایم والمناهی المعتصم بحبال ربه الباری المتشبت بازیال سیده الباقی محمد رضا ابن محمد صادق السمنانی هذا شرح وافیه ومقالة شافیة لشرایع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام من مصنفات الامام المحقق والنحریر المدقق افضل المتقدمین والمتأخرین نجم الملة والدين سقى الله ضریحه من مياہ الرضوان و رفع قدره فی فرادیس الجنان من اشرف الكتب الفقهية وارضی المصنفات الفرعية ارجو الله ان یوفقنی فی تحریر مسائلها مع الادلة التفصیلیة وسميته بكنز الدقائق ، وعليه التوكل والاعتصام بحسن التوفيق واصابة الحق بالتحقیق [...] قدس سره کتاب الصلوة الصلوة اسم مصدر ومصدره التصلية واصلة صلوة بدلیل صلوات وعن المغرب .

انجام افتاده : الحمد والواقعة ثم اوتر بالع-وذتين والاخلاص والتقريب به ایضا ولاریب ان قرائة القرآن من .

* نسخ سده ۱۳ ، ۱۵/۵ × ۲۱/۵ (۲۱ ك) .

کنز اللغات : محمد بن عبد الخالق بن معروف به کیلانی بنام سلطان محمد پادشاه کیایی کیلان .

☆ نسخ ونستعلیق روز چهارشنبه ۱ قوس ۱۰۹۰ ، باجدول ، زیر لغتها که بنسخ است خط

- سرخ، ۵۵۷ ص ۱۷/۵ × ۲۸/۵، ۱۷ ص ۱۲/۵ × ۲۲، جلد چرمی (۳۳ ک).
 * نسخ و نستعلیق کربلائی رمضان بن محمد تقی مازندرانی در ۱۲۵۳، باجدول، عنوان و
 نشان شنکرف، ۱۰۵۷ ص ۱۶/۵ × ۲۸، ۱۸ ص ۱۰/۵ × ۲۱، جلد چرمی، ص
 ۱-۶ و ۱۰۵۴-۱۰۵۷ به یک خط و از ص ۱۷ تا ۸۶۹ به خط دیگر و کهن تر و
 از ۷۷۰ تا ۱۰۵۳ به خط دیگر (۱۳۲ ک).
 ☆ نسخ خوش قدیمی، نشان شنکرف، صفحه آخر نو نویسی، ۴۹۳ ص ۱۹/۵ × ۲۹،
 ۲۳ ص ۱۱/۵ × ۱۹/۵، جلد مقوا عطف و گوشه پارچه (۱۸۴ ک).
 * نسخ خوش محمد صالح بن کمال الدین حسین حسینی در ۱۰۷۰ برای بزرگی، لغتها
 شنکرف، ۴۵۸ ص ۲۳ × ۳۴، ۱۹ ص ۱۶ × ۲۴ جلد چرمی (۲۰۲ ک).

الكلمات المكنونة : فیض کاشانی .

☆ نستعلیق سده ۱۳، عنوان شنکرف، کاغذ آبی، ربی (۱۱۴ ک).

کمال الدین و تمام النعمه : ابن بابویه .

- * نسخ هادی بن محمد مؤمن محمد ابن المشهدی الحاجی در مشهد رضوی در ۱۰۷۰،
 ۱۸/۵ × ۲۵/۵ (۳۹ ک).

گ

گوهر مراد : عبدالرزاق لاهیجی که بنام شاه عباس دوم ساختند است.

- ☆ نوشته نظر علی بن محمد علی، هفتاد و سه برگ اخیر نوشته میرزا عبدالوهاب قاضی،
 در ۱۲۰۷، ۵۹۸ ص ۱۶/۵ × ۲۱، ۷/۵ × ۱۴، جلد چرمی (۱۵۲ ک).
 * نستعلیق خوش ۱۰۹۰ و اندی، عنوان شنکرف، ۴۲۹ ص ۱۷/۵ × ۲۹/۵، ۲۰ ص
 ۱۸ × ۹، جلد مقوایی عطف و گوشه‌ها پارچه، وزیر بزرگ (۱۵۳ ک).
 * نستعلیق سده ۱۲، عنوان شنکرف، آغاز و انجام افتاده، ۴۵۲ ص، ربی (۲۸۵ ک).

گوهر نامه : مظفر علی شاه، در کیمیا .

آغاز :

هست مفتاح در کنج حکیم

بسم الله الرحمن الرحيم

علمهای اولین و آخرین
وانچه اندر فاتحه شد مندرج
وانچه اندر بسمله نور هدی است
انجام :

این همه مفتون اکسیری چرا
ترك تدبیر است تدبیرت بس است
هیچ صنعت جز قناعت نیست نیست
از قناعت صنعتی گر سر کنی
از پیش در سعی و تدبیری چرا
قطع اکسیر است اکسیرت بس است
جز قناعت هیچ صنعت نیست نیست
خاک ز اکسیر قناعت زر کنی

* شکسته نستعلیق عبدالرحیم بن میرزا حسین دو گوهرانی در ۲۰ فروردین ۱۳۲۱ ،
۱۶۹ ص ۱۱ ، ۱۸ X ۱۷ ، س ۱۴ / ۵ / ۱۰ ، جلد مقوایی (۲۱۷ گ).

ل

لسان الذاکرین : حاج میرزا محمد هادی نایینی (ذریعه ۱۸ : ۳۰۴).

* نستعلیق ۱۲۸۹ ، عنوان نسخ ، ۱۳۰ گ ، ربعی (۱۲۳ ل) .

لسان الافهام یا المعضلات النافعة فی المباحث والمذاکرات : سید امیر نظام

الدین عبدالحی بن عبد الوهاب بن علی حسینی اشرفی گرگانی قاضی هرات در

۹۳۰ (اعیان الشیعة ۳۷ : ۱۵۶) ، در منطق است .

* نسخ و نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۳ x ۱۹ (۳ ل) .

اللطیفة الغیبیة : عبدالله بن حسام الدین بن رشید بن ضیاء الدین بن نجم الدین بن حماد

بن عمر معروف به شیخ الشیوخ شیخ شهاب الدین سهروردی .

آغاز : الحمد ... و سمیت هذه الرسالة باللطیفة الغیبیة الفتها لبيان سلوك

خاندان العشقیة دامت آثار بر کاتهم الی يوم الدین وانما اخترت العبارة بالعبارة

الفارسیة لیسهل درکها ... قال العبد... چون نیت و همت و ائقۀ این ضعیف در تألیف این مختصر آن بود که بعضی از اسرار ربوبیت و خفایاء الوهیت و حقایق ارشاد و دقایق رشاد که از فیض فضل ربانی و انعام نعم .

انجام : آنکه داند که عالم و مافیہ به این حقیقت قیام است و آن در همه اشیا هویدا است که متصف و متصور به صورت عالم و عالمیان شده .

* نسخ روز ۱۳ سفر ۱۱۳۷ ، ۴۱ گ ۵/۱۲ × ۱۸ ، ۱۷ س ۷ × ۱۳ ، جلد مقوا عطف و گوشه‌ها پارچه (۶۲۵) .

لوامع ربانی در رد شبهات نهرانی : میرسید احمد علی عاملی .

(فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۹۸۴ - ذریعہ ۳۶۷) .

آغاز اندکی افتاده : که آن نوربخش عالم ظاهر و باطن خاتم اوصیا محمد مصطفی است صاحب هذا الزمان صلوات الله علیه و علی آباء المعصومین دی درین معاینه روحانی و رؤیای صالحه ربانی دیده حیرت گشاده بودم که از کده اشارت کثیر البشاره آن سرور .

☆ نسخ ۱۲۳۳ ، ۲۸۳ ص ، بغلی ، جلد چرمی (۲۹۳) .

لوامع صاحب قرانی : محمد تقی مجلسی اصفهانی نطنزی عاملی ، ساخته دهه سوم

محرم ۱۰۶۵ (طهارت) .

☆ نسخ ، باجدول ، سرلوح زرین ، ۹۴۸ ص ۶۵ × ۲۵ ، ۲۳ ص ۹ × ۱۷ ، جلد چرمی ،

ربعی (۳۱) .

مثنوی : مولوی .

* نسخ خوش ، باجدول و عنوان شنکرف ، در چهارخانه نوشته شده ، انجام افتاده ، ۵۷۰

ص ۱۹ × ۲۸ ، ۲۳ س ۱۲ × ۱۹ ، جلد مقوا عطف پارچه (۲۸۱۲) .

م

مجالس العشاق : کمال الدین حسین طبسی گازرگاهی (دانشگاه ۳۳۰۲) .

* نستعلیق خوش، شعرها در جدول، ۴۶۶ ص، آب دیده و فرسوده و برخی جاها ناخوانا و آشفته شنگرفها و زرهای آن رنگ رفته، ۲۵×۱۳، ۱۵×۶، ۱۶×۶، جلد مقوایی عطف پارچه، بهاء الدین املشی نسخه را خوانده و نوشته که گویا مؤلف محمد بن حاجی محمد سمرقندی معاصر دولت شاه و از سده نهم باشد و بنام امیر علی شیر آنرا ساخته است و در طریقت شاگرد نوربخش است و نامش تذکرة الاولیاء است.

در ص ۲۰ نسخه سرگذشت شیخ محیی الدین اعرابی است (مجلس ۲۴ ص ۱۰۳ چاپ ۱۳۱۴ کانپور) و در ص ۴۵۰ آن سرگذشت آنری (مجلس ۷۳) و میرسد به سرگذشتی به عنوان «در ذکر سیدی گوید مصباح مشکات توقد عن سدرۃ المنتهی» آغاز افتاده :

نخواهم که به بینی که چسان
بوی جگر سوخته می آید از آن
آنچه از پریشانی حال خود باز نمودم و به اظهار آن زبان میگشودم عنوان
طومار بلای نور دیده من داند که از محنت و مشقت و ابتلای من و آنچه در
تحت عنوان اندراج یافته و در ضمن آن اندماج پذیرفته... گر شرح دل سوخته
تو کنم .

انجام افتاده :

در سماع دل چو فتح الباب شد
از دعای شیخ آتش آب شد
گشت از دود درون شیخ و شاب
همچو باران آب در چشم سحاب

گریه میکرد ابر و میخند دید گشت

(۵۷۹ ت)

مجالس المؤمنین : قاضی نورالله شوشتری .

* نسخ خوش، عنوان شنگرف، آغاز و انجام افتاده، ۴۴۳ ص ۱۸ × ۵/۲۹، ۲۷ س ۱۱ × ۵/۲۰، جلد چرمی (۴۷۹۴ م).

مجموعه: حاجی میرزا محمدخان مجدالملک سینکی.

* شکسته نستعلیق خوش، سرلوح و دو صفحه آغاز زرین، نسخه‌ایست کهن و معتبر، انجام یک صفحه‌ای افتاده: ۸۹ گ ۱۴ × ۵/۲۰، ۱۴ س، ۱۶ × ۸، جلد چرمی

مجمع البحرين: فخرالدین طریحی.

(۲۱۱ ر)

☆ نسخ احمد بن یحیی ابهری اصفهانی در ۸ - ۱۲۱۷، ۲۰ × ۳۰ (۴۸۶ م).

مجمع البیان: طبرسی.

☆ نسخ محمدصادق قاینی در ۱۰۷۳، با جدول، سرلوح زرین، ۳۸ × ۲۵، ج ۱ (۴۷ م).

* نسخ خوش سده ۱۱ و ۱۲، ۳۵ × ۲۳/۵، ج ۲ (۴۹۷ م).

☆ نسخ علی بن حاج قوام‌الدین بن محمود عاقولی لیشی حلّی که ج ۶ را در ۹۸۰ (ص ۱۸۹) و ج ۸ را در ۹۷۹ (ص ۷۱۶) نوشته است، ۲۰/۵ × ۲۹/۵ (۱۳۰ م).

مجموعه الصنایع: در شناخت سنگها و گوهرها (فهرست نسخه‌های خطی فارسی)

۳۵۲ - زریعه ۲۰: ۸۷ و ۸۸).

☆ نستعلیق روز یکشنبه ۲۱ محرم ۱۳۱۳ سال چلوس مظفرالدین شاه قاجار، با افتادگی درپاره‌ای از صفحات، ۶۳ گ ۱۴ × ۲۲، ۱۶ س ۱۴ × ۷، جلد مقوا (۱۲۰۱ م).

آغاز: حمد و سپاس فزون بدیع‌الاساس حضرت صانعی را که مجموعه وجود مجموع موجودات نقطه‌ای از پرتو آثار صنوع و کمال قدرت اوست شعر: آثار صنوع بین که درین گلشن کرم - هر دم اطیفاً ای بدو وجود آرد از غده، صد هزار تحفه و تحیات و بهیات در روضه مطهر و مرقد منور و معنیر نسیم سید العرب و العجم افضل الصلوات.

انجام: پنج مثقال عیار دهانه زرین شوره ده مثقال کوگرد یک مثقال و نیم ذغال پنج دانگ فولاد نر کس سه مثقال و این جماعه عیارها که نموده شد درست

است و تماشای غریب و عجیب است و هر یک از استادان یادگار است درین مجموعه صنایع آورده اند و هر گاه که درین کتاب شریف شروع نماید و مقصود کلی حاصل گردانند و الله اعلم قد تم کتاب مجموعه صنایع فی یوم یکشنبه بیست و یکم شهر محرم الحرام پیچین نیل غره جلوس میمنت مأنوس السلطان بن السلطان بن السلطان والخاقان ابن الخاقان ابن الخاقان مظفر الدین شاه قاجار خلد الله ملکه از اول همین ماه با اجلال و کویه همایونی به سریر سلطنت استقرار یافته است اللهم طول عمره و وفر عدله بجاه محمد و عترته الطاهرین بر حمتک یا ارحم الراحمین.

المحاكمات : قطب رازی که بخش فلسفه را در ۷۵۵ و منطق را در ۷۵۶ ساخته است (دانشگاه ۳ : ۳۴۸).

* نسخ شکر الله بن ابی الخیر بن ابی سعید صدیقی دوانی در ۹۰۳ در بخش یکم نسخه ، با جدول ، سر لوح زرین ، ۱۲ × ۲۲ ، طبیعی الهی بخش یکم و منطق بخش دوم است در نسخه (۴۸۲).

محبوب القلوب : میرزا بر خوردار تر کمان .

☆ نستعلیق ذح ۱۲۳۵ ، ۳۰۸ ص ۲۱ × ۳۳ ، ۲۵ س ۱۳ × ۲۴ ، جلد مقوایی عطف و گوشه پارچه (۸۳۲ م).

محررق القلوب : مهدی بن ابی ذر نراقی .

* نستعلیق صفر علی بن کر بلائی حسن علی خور بنی شلمانی در ۱۲۳۸ به خواهش میرزا محسن صحاف فردوسی لنگرودی ، با جدول ، ۲۵۶ گ ۱۹/۵ × ۳۰ ، ۱۹ س ۱۳ × ۲۳/۵ ، جلد چرمی (۴۱۰۱ م).

☆ نستعلیق مؤمن بن عابدین ، از سده ۱۳ ، ۲۸۳ ص ۲۱ × ۳۰ ، ۲۱ س ۱۵ × ۲۳/۵ ، جلد چرمی (۴۵۲۹ م).

المحیط بالأصرار الحکمیة : ساخته روز پنجشنبه ۲۶ ج ۲/۷۵۵ .

آغاز افتاده : تجزیتها عارضة للاجزاء التي هي اجسام طبيعة عند الحكماء فان

الجسم عندهم متصل واحد لا ينقسم الا الى الاجسام و عند المتكلمين اجزاء الجسم اجزاء لا يتجزى فيكون هذا بحثا عن عوارض الاجسام على مذهب الحكماء و اما تناهى الابعاد فلان الابعاد المتناهية اعراض ذاتية للاجسام الطبيعية وذلك ظاهر. لا يقال غاية ما في هذا البيان ان التجزئة والتناهي من عوارض الجسم لكن لا يكفي هذا بل يجب مع ذلك ان يبين انه عارض له من جهة الحركة والسكون، لانا نقول المراد بجهة...

انجام : ... و تخدمها الجاذبة بالقوة الطبيعية اما ان يكون فعلها لفعل قوة اخرى وهي المخدومة او لفعل قوة اخرى وهي الخادمة فالغازية ... (از اینجا به خط و قلم دیگری است و افتادگی هم دارد).

... لفظه من تارة يستعمل في العلة الفاعلية فيقال وجود الممكن من الواجب واخرى يستعمل في العلة المادية فيقال السرير من الخشب فان كان المراد بقواه الحاصل في الثالث ...

انجام : ... وفتنا الله تعالى وجميع طالبى الحكمة بدرك الحق و رفعنا على مقامات الصدق انه على كل شيء قدير و بالاجابة جدير . قد انتهى الكتاب المحيط بالاسرار الحكيمة المطلع على ادراك كمالات الانفس الانسية فرغ المصنف يوم الخميس السادس والعشرين من جمادى الاخر سنة خمس و خمسين وسبعمائة على يد اضعف عباد الله و اقل خاق الله محمد بن اسد الله يوم الثلاثاء ثامن عشرين شهر رجب المرجب سنة اربع و سبعين بعد الف من البحرة النوية والحمد لله رب العالمين في دار المؤمنين شوشتر.

* نسخ محمد بن اسد الله در روز سه شنبه ۲۸ رجب ۱۰۷۴ در شوشتر، ۱۲/۵، ۲۴/۵ (۲۵۳)

مختارنامه : منسوب به ابو مخنف لوط بن يحيى ازدي (استوری ۱: ۲۳۱ و ۲۶۷ ذریعه ۲۰: ۱۷۳)

چنین است ترتیب آن : در بیست و چهارمجلس است :

- ۱- در بیان جور و سختی که بر شیعیان وارد شد.
- ۲- آوردن سرهای مطهر و منور شهداء را به کوفه .
- ۳- در بیان بیعت نمودن سعید مخنف و عبدالرحمن بن سعید .
- ۴- حرب کردن عبدالله عقیف و سعید مخنف و عبدالرحمن و طارق .
- ۵- در بیرون کردن عبید زیاد .
- ۶- در شهید شدن سعید مخنف و عبدالرحمن .
- ۷- در بیان بیرون رفتن اغمش و عمر طارق از کوفه .
- ۸- در بیان آمدن و رقاء قارب .

• • • • •

انجام : پس لشکر بر اطراف او بر آمدند و بدن او را به ضرب شمشیر و نیزه پاره پاره کردند و آن شیر مرد تا نفس آخرین حسین حسین میگفت تاجان به حق تسلیم کرد انالله و انا الیه راجعون .

* شکسته نستعلیق رمضان ۱۲۴۷ در تهران ، آغاز افتاده ، ۲۹۷ ص ۱۴ X ۱۵۰۲۱ ص

۱۴/۵ X ۸/۵ جلد چرمی (۷۹۷ م) .

المختصر النافع : محقق حلی :

* نستعلیق شمس الدین محمد بن ملاجان سوفی در ۱۰۲۹ ، ۱۳ X ۱۹/۵ (۱۵ ف) .

* نسخ سده ۱۰ ، انجام افتاده (۱۳۴ م) .

* نسخ سده ۱۰ ، انجام افتاده ، ۱۳ X ۱۹ (۱۴۸ م) .

«مؤلف الشیعة : علامه حلی .

* نسخ سده ۱۲ ، ۱۲ X ۲۲ (۱۷۹ م) .

مدارك الاحكام فی شرح شرایع الاملاام : محمد بن علی بن الحسین بن ابی

الحسن موسوی عاملی که در روز پنجشنبه ۲۵ زح ۹۹۷ به انجام رساند است.

* نسخ شیخ جواد در ج ۱/۱۲۲۷، از زکات است ناحج وفوائد و خاتمه را ندارد،
۳۱ × ۲۰/۵ (ک ۲۵).

* نستعلیق میر محمد عبدالعظیمی طالقانی در ۱۰۵۴، ۲۵ × ۱۸/۵ (م ۸۱).

* نسخ میر محمود بن میر قاسم موسوی دزماری قراچه داغی در ۱۲۳۶، ۲۹/۵ × ۱۹/۵،
(م ۱۱۸).

* نسخ شریف بن عباس موسوی در ۱۲۴۰، ۲۱ × ۱۵ (م ۲۳).

مراج الارواح : احمد بن علی بن مسعود.

* نستعلیق ابراهیم بن حاجی صفر در ۱۲۳۹/۱۶، ۲۱/۵ × ۱۱/۵ (ص ۸).

* نسخ محمد ربیع بن استاد رمضان کفاش بالامحله فومن در ۱۲۲۳، ۲۰/۵ × ۱۴/۵،
(م ۲۱).

مرفوع : به چند خط.

۱- از بابا شاه به گواهی سید عبدالحسین خوشنویس و آغازش این بیت است :

نفس گردد روان چون برق لامع رسد زو حرفها در گوش سمع

۲- دو قطعه به خط عماد حسنی با رقم و تاریخ ۱۰۱۷.

۳- به خط محمد حسین تهرانی در ۱۲۶۸ با رقم.

۴- به خط فتح علی شیرازی در ۱۲۶۱ با رقم.

۵- از وصال شیرازی در ۱۲۴۴ با رقم.

۶- بی رقم در ۱۰۷۳.

۷- بی رقم و تاریخ (م ۴۶۲).

مرفوع : چند فرمان است و یکی صلح نامه دوست عالی خان معیر الممالک است به ماه.

نساخانم زن اوهمه «رخوت و لباس و جواهرات زنانه» و جزاینها را در ۱۲۸۵ (۵۲۴ م).

مرفوع: چند عقد نامه است یکی مورخ ۱۲۸۳ و یکی دیگر مورخ ۱۲۵۷ (۵۲۵ م).

مرفوع: به خط عبدالمجید شکسته نویسنده درده صفحه مذهب و مجدول بارقم او در هفت صفحه بدین گونه «حرره العبد المجید بیچاره شکسته نویسنده، گویا نامه‌ها است و سورة الحمد به چندین قلم همه شکسته (۸۲۲ م).

مرآة السالکین: مجذوب عالی شاه محمد جعفر بن حاج صفر خان کیودراهنکی (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱۳۷۷).

* نستعلیق محمدتقی بن ملاطف الله در ۱۲۷۷، با یادداشت مورخ روز آدینه ۴ محرم ۱۲۷۸ در «کعبه حضور مخادیم کرام»، ۷۸ گ ۱۱/۵ × ۱۱/۵، ۱۷، ۵/۵ × ۱۴، جلد مقوا (۱۲۵۳ م).

هرشد العوام: میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی.

* نستعلیق نورمحمد نوری در ۱۲۳۱، ۴۲۰، ۱۸/۵ × ۱۶، ۳۰، ۱۰، ۱۹/۵ × جلد چرمی (۱۲۳۸ م).

مزار:

آغاز: زیارت روز عید غدیر زیارتی است که شیخ مفید علیه الرحمة و غیر ایشان روایت کرده اند که حضرت امام حسن عسکری صلوات الله علیه در سالی که معتصم.

* نسخ خوش و نستعلیق سده ۱۳، ۱۴۳ ص، بغلی (۲۴۸ م).

مسائل: گویا ترجمه المسائل قصرانی است.

* نسخ محمدحسن لاریجانی در ۷ شوال ۱۲۳۳، ۲۸۹ گ ۱۴/۵ × ۲۱/۵، ۱۷، ۱۴ × ۹، جلد مقوایی پارچه‌ای (۱۰۵۹ م).

آغاز افتادگی دارد و صفحات اول پارگی : ... مساله تا آنگاه باشد که حاجت سائل روان زائل شود به تمام شدن یا به نومیدی... تزویج باشد یا بر آمدن کار یا ویران شدن او و چون سؤال آن حال ... کار مقیم بود تا آنگاه بقاء باشد آن مساله را که آن کار ویران شود . بدانکه خطا اندر مساله از چهار روی افتد اول ازاله .. ساعت .

انجام : اگر برج منقلب بود (نقاشی کرده حروف را) باشد پس آنچه بیرون آید از خداوند طالع آن عهد و عمر باشد و آنچه میان قمر و نحس و یا احتراق باشد آن عدد نکبتها بود و دلالت اوقات بیشتر از این باشد و هم ازین معنی به صدر کتاب خود یاد کرده بودم و اندر هر بابی و فصلی و اوقات دلیل گسسته شود و بیاد داشتن آسان تر باشد تا خطا بیوفتد از جهت آنکه بیشتر منجمان اندر بیرون آوردن اوقات به عاجل الحال عاجزانند و سخنان ایشان بیشتر این جهت را باشد والحمد لله ...

مسائل شرحیه :

✧ نسخ خوش سده ۱۳ ، عنوان و حواشی شنکرف ، ربعی (۲۲۹) .
 آغاز افتاده : سنه يك ساعتی هست که هر بنده‌ای از بندگان خداوند عالم در آن ساعت هر گاه حاجتی از قاضی الحاجات بخواهد البته به اجابت میرسد .
 انجام افتاده : موجب حذر از مفاسد تبدیل حرف به حرف دیگر شود و قبل از شروع .

مسالك الافهام فی شرح شرایع الاسلام : شهید ثانی .

- ✧ نستعلیق سده ۱۳ ، ۲۰/۵ × ۳۲ ، از اطعمه و اشر به است (۲۶ک) .
- ✧ نسخ روز یکشنبه ۱۲۶۰ ، ۱۷/۵ × ۲۲ ، از قضاء تا آخر (۲۹ک) .
- ✧ نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۷/۵ × ۲۵ (۹۹م) .

☆ نسخ شوال ۱۲۴۶ . ۲۱/۵ × ۲۹ (۱۵۴ م) .

مشارق انوار الیقین فی حقایق اسرار امیر المؤمنین : حافظ رجب برسی .

* نسخ علی اکبر بن احمد در شوال ۱۲۷۵ (۶۷ م) .

مصاحب الخلوات : میرزا فریدون بندپی مستوفی (سپه ۵: ۵۷۸) در پند و اندرز

بنام فتح علی شاه قاجار .

☆ نستعلیق چهارشنبه ۳ ذق ۱۲۱۰ (۴) با جدول ، عنوان شنکرف ، ۱۸/۵ ص ۱۳/۵

۲۱/۵ × ۱۴۰ ص ۱۶/۵ × ۹ ، جلد مقوایی عطف و گوشه‌ها پارچه (۲۳۶۲ م) .

مصباح القراء : محمد علی ملقب به نوروز علی فرزند جمشید هندی خراسانی که

خودش آنرا در دیباچه چنین نامیده و از خود هم یاد کرده و بنام آقا میر نواب

هندی آنرا ساخته است . عنوان « فصل دوم در بیان صفاتی که یکدیگر اند

چنانکه معلوم شده حرف عبارت است از صدایی که در موقع فشرده شده ،

در نسخه ما دیده میشود .

* نسخ خوش در ۲۲ ص ۱۸ ص ، ربعی ، نسخه آشفته است (۲۵۹۳) .

آغاز افتاده : کمالات صوری و معنوی آقا میر نواب الهندی سلمه الله تعالی به

سلك تحریر در آورده ان شاء الله نفع او عام گردد . . . و مؤلف حقیر خادم

الفقراء محمد علی الملقب به نوروز علی بن جمشید الهندی الخراسانی . . . و

مسمی گردانیدم آن را به مصباح القراء .

انجام افتاده : چنانکه در کتب قرائت مذکور است و جایز است قطع آخر سوره

نزد قراء از بسم الله و وصل بسم الله .

مصباح الهدایة : عبدالرحیم بن امام علی باکویبی (۱) .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحیم . الحمد لله الذي جعل الناس شعوباً و قبائل

۱- در یادداشت آقای محمد شیروانی آمده است « ۲۶ جدول اثر محمد علی بن الحاج

باقر موسوی ۱۳۲۱ .

لتعارفوا و بین احکام طبقات الوارثین لثلا یضلوا و قرر لكل واحد منهم
فريضة ... اما بعد فيقول العبد الفقير المحتاج الى فيض جود ربه العلي عبد
الرحيم بن امام علي الباكوبي فاردت ان اذكر بعض مباحثها المهمة في
رسالة منفردة ليس لهم الاخذ منها ولما كانت هي حوزة عن اصلها المسمى
بمصاييح الشريعة سميتها بمصباح الهداية ورتبتها على ثلث مقالات المقالة
الاولى في بيان ميراث كل احد من الطبقات الثلث وفيها جداول .
الجدول الاول في بيان ميراث الابوين والاولاد منفردا و مجتمعا بعضهم على
بعض اومع احد الزوجين .

انجام : هوائنان وثلثون ينكسر على حوافدها الثلاثة فتقرب ثلثة في مائة و
ثمانين تبلغ خمسمائة واربعين ومنها تصح القسمة .

* نوشته غلام حسين در ۱۳۲۱ برای سيد محمد علي بن حاج باقر موسوی، ۲۲ X ۳۶
(۲۶ ج) .

المصحح يا الكشكول : (المجمع العاشر من المجموع المسمى :) من مؤلفات

[عبدالقادر] منتخبا من كتاب الصحاح ، لغت است .

آغاز : بسم الله ... الحمد لله ... اما بعد فيقول العبد العاجز الخاسر عبدالقادر

هذا المجمع العاشر من المجموع المسمى بالكشكول الكبير من مؤلفات الفقير

في اللغة منتخبا من كتاب الصحاح على نظمه وترتيبه وسميته بالمصحح والله

الموفق والمعين باب الالف المهموز فصل الالف اجأ على فعل بالتحريك

احد جبلى طى والاخر سلمى ويسب اليهما الاجيون ...

انجام : ... ايضا والنوى الوجه الذى ينويه المسافر من قرب او بعد وهى

موثه لاغير واما النوى الذى هو جمع نواة التمر يذكر ويؤث ... (افتاده

است) .

* نسخ و نستعليق سنة ۱۱ و ۱۲ ، ۱۸/۵ X ۲۳/۵ ، انجام افتاده (۲۱۱۹) .

المصيبة الناجية للامة المرحومة : عبدالحسين حسيني آل كمونة .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم فهرست مافی المجموعة من الابواب مشتملة على المصائب الواردة على اهل بيت العصمة والطهارة المنقولة من طرف الصادقين سلام الله ... الباب الاول في الرواية الجامعة المفصلة المنقولة عن الصادق عليه السلام ، الباب الثاني فيما جرى في توجهه الى العراق الباب الثالث فيما جرى في ليلة العاشوراء و صباحها ، الباب الرابع في فضل اصحاب الحسين ع وشيعته وما يتعلق بهم وفي هذا الباب رواية مشتملة على مصيبة جامعة و في هذا الباب حكاية التفاحة التي يشمها عليه السلام في خلال المحاربة ، الباب الخامس فيما جرى بعد قتله عليه السلام من تجريد العيال ...

هذا كتاب المصيبة الناجية للامة المرحومة من مؤلفات الجاني احقر الخليفة عبدالحسين الحسيني آل كمونة عفى الله تعالى جرائمه بسم الله ... الحمد لله رافع درجة الشهادة فوق جميع الدرجات لما فيها من الصفح عما فيه جميع التملكات والفناء النفسى الخالص دون ساير العبادات وخص بالدرجة الجامعة الاقصى منها سيد شباب اهل الجنة ابو عبد الله الحسين ع ... اما بعد فيقول احقر الخليفة ... عبدالحسين من آل كمونه عفى الله تعالى جرائمه اني لما كنت من السنة الثامنة بعد الثمانين و مائتين والالف من الهجرة مشغلا بالخدمة العلمية في الارض الغروى والمشهدى العلوى جعلنى الله ...

انجام : ... قد وقع الفراغ من التصحيح على يد مؤلفه الجاني عفى الله تعالى جرائمه يوم الثلاثاء من العشر الاوسط من ثانى الجمادى من العشر الثالث من المائة الرابعة من الالف الثانى من الهجرة النبوية ...

* نسخ تصحيح شده مؤلف در روز سه شنبه دهه دوم ج ۲ / ۱۳۳۰ . ۲۲ × ۲۵/۵

• (۲۱۸۲)

المطالب المظفرية في شرح الرسالة الجعفرية: محمد بن ابی طالب استرآبادی

(دانشگاه ۵: ۲۰۴۶).

* نستعلیق، از آن محمد علی بن احمد موسوی حایری درطوس، انجام افتاده، ۱۳/۵

۱۹/۵X (۲۷).

مطلب كل طالب من كلام امير المؤمنين علي بن ابی طالب: رشید وطواط

(چاپ محدث در ۱۳۴۲ خ).

آغاز: بسم الله... سپاس بی قیاس ملکی را که هر دو جهان در تصرف اوست و

به حقیقت... چنین گوید محمد بن عبد الحلیل العمری سید الافاضل مختار

الامائل رشید الدین الوطواط الكاتب طاب ثراه که اول این کتاب مبارک

همایون را امام اخیار و قدوة ابرار عمر بن یحیی الجاحظ رحمة الله جمع

کرده.

انجام: راندن شهوت و خطاء زبان (تمت الرسالة).

* نستعلیق سده ۱۳، کلمات نسخ، ترجمه‌ها شنکرف، ۳۵ ص، ربی (۲۲۸).

المطول: تفتازانی که در گرگانج خوارزم بسال ۷۴۳ آغاز و در هرات بسال ۷۴۸ به

انجام رسانده است.

* نسخ خوش عطاء الله بن شیخ محمد شالی در مدرسه خیابان در روز ۵ ج ۱۲۳۵/۱۲۳۵.

۱۸/۵ ۲۹/۵X، خشتی (۳۶).

* نسخ، باجدول، سرلوح زرین، محشی، از آن محمد صالح بن محمد تقی بن محمد

اسماعیل استرآبادی در ۱۸ صفر ۱۲۹۰، ۱۳/۵ ۲۲X (۲۴۶).

☆ نسخ حاجی محمد بن مشهد علی احمد پروری در ۱۲۶۰، ۲۲ X ۲۴/۵

(۱۰۴).

سارف الايمان: سید محمد موسوی.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم.

یا ازلی الظهور یا ابدی الخفاء
 نور کف فوق النظر حسنک فوق الثناء
 نور تو بینش گذار حسن تو دانش کسل
 فکر تو اندیشه گاه کنه تو حیرت فرا
 دانش و بیش همه کرده رها در رخت
 چشم ارسطو نظر عقل فلاطون ذکا
 نکته توحید تو آنچه پسند آمده است
 عقل نگیرد فرو کشف نیابد فرا
 فرقه اشراقیان در غمت آشفته سر
 زمرة مشائیان در رخت افکار پا
 علم تو آنجا که شد پرده نشین بطون
 نیست مطالب درست نیست دلایل رسا ...

حمد بی حد و ثنای بی عد مبدعی را سزا است که به مؤدای « کنت کنز امخفیا
 فاحببت ان اعرف » آینه خانه جهان امکان را به صیقل تجلی از ظلمت عدم
 پرداخت آیات انوار علا و آثار اسماء حسنی را در مزایای غیبی و مظاهر کونی
 عکس پذیر و جلوه گر ساخت و بعد غرقه بحر ناکامی و محیط دایره بی
 سر انجامی سید محمد الموسوی عامله الله بلطفه الخفی وجود بی بود و نابود خود
 را جلوه گرمی سازد که بر کار آگهان مصلحت کیش و دور نگاهان عاقبت اندیش
 متحقق و متیقن است که غرض و مقصود از اظهار عالم ظهور و شهود و نمود بی
 معرفت و شناخت حضرت واجب الوجود است جل شأنه و عظم .
 انجام : امیدم که ارباب دانش کنند، به اغماض در غفلت من نگاه . تم بالخیر
 والعا فی یوم الخمیس ثانی جمادی الاخری ۱۲۹۹ .

* نستعلیق روز پنجشنبه ۱۲۹۹/ج۲ ، ۱۷/۵ × ۲۱/۵ (۲۱۰) .

معالم الاصول : ابو منصور حسن عاملی .

* نستعلیق ج ۲ / ۱۰۶۰ ، ۱۲/۵ × ۲۰/۵ (۲۸۴) .

* نستعلیق محمدعلی فومنی در ۱۲۳۰ ، ۱۵ × ۲۱ (۱۳۳) .

* نسخ محمدتقی بن ملابراجانی در ۱۲۶۱/۱۶ ، ۱۵ × ۲۱ (۲۱۸۱) .

معالم الدین فی فقه آل یاسین : شمس الدین محمد بن شجاع بن قطان انصاری حلی

(دانشگاه ۵ : ۲۰۵۶ - مرعشی درقم) .

* نسخ نادعلی بن ابراهیم در روزشنبه ۵ صفر ۱۲۳۱ ، وقف با تولیت آخوند ملامحمد

تقی وملا صالح وملاعلی که سه برادر بودند در ۱۲۳۱ ، ۱۵ × ۲۱ (۲۲۷) م

مفاتیح الاهیاز فی شرح گلشن راز : محمد بن یحیی بن علی کیلانی لاهیجانی

نوربخشی که در روز دوشنبه ۹ زح ۸۷۷ ساخته است .

* نستعلیق کهن ، چند سطر آخر نوشته آقا میرزا عبدالله منجم حکیم پسر آخوند ملا

محمد ملا باشی تهرانی در رشت در ۷ اسفند شب ۸ شوال ۱۲۸۸ قوی ثیل ، بیتها

شکر ف ، آغاز ۹ ص و انجام و میانه نونویس ، ۶۰۲ ص ۱۲ × ۲۰/۵ ، ۲۱ ص

۱۳ × ۸ ، جلد چرمی (۲۴۲) م .

مفاتیح الشرایع : فیض کاشانی .

* نسخ محمد رضا بن حاجی باقر خراسانی در ۱۲۲۲ ، ۱۴/۵ × ۲۱ (۲۹) .

* نسخ سده ۱۳ ، کاغذ آبی ، ۱۶/۵ × ۲۱/۵ (۲۹۵) م .

* نسخ سده ۱۳ ، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ ، آغاز وانجام افتاده (۱۲۲) م .

* نسخ احمد بن قاسم خلیفه کاظمی در ۱۲۱۹-۱۲۲۸ ، ۲۰/۵ × ۳۰ (۱۲۵) م .

* نسخ محمد بن ملا میرزای فومنی در ۱۲۲۲ ، ۱۵/۵ × ۲۶/۵ (۱۳۲) م .

* نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، ۱۵ × ۲۱ ، انجام افتاده (۱۵۱) م .

مفاتیح النیب : امام رازی .

* نسخ بدو خط عادی نونویس تا ص ۱۹۸ سپس خط خوش استادانه کهن گویا از سده

دهم که پس از دو سطر عنوان و الباب السابع فی الاسماء الدالة علی الاسماء ... ،

میآید ، در ۱۱۳۳ ص ، رحلی (۲۵۱) م .

مفتاح الفلاح : شیخ بهائی .

* نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، ۱۲/۵ × ۹/۵ ، انجام افتاده (۷۷۲ م).

* نسخ سده ۱۲ ، ۱۲ × ۲۱ ، انجام افتاده (۱۸۳ م) .

مقتل ، فارسی : پس از روضه الاحباب تألیف شده و از داستان ابراهیم آغاز می

شود و در آن از روضه الواعظین و شواهد النبوة و از شیخ مفید نقل میگردد .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين ، قصه ابتلای دیگر از جمله

پیغمبران ابراهیم علیه السلام را بود که به چند بلا مبتلا شد ، زیرا که نام

دوستی داشت و درین کارخانه شور محبت بی سوز بی محنت نیست حضرت حق

سبحانه تعالی هر گاه که

انجام افتاده :

بیت

از برق ستم هر که زد آتش به شهیدان .

شد سوخته صاعقه خشم الهی

از هر که الم یافت دل آن شه مظلوم

حقا [که بیابد]

• نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنکرف ، رحلی (۹۳ م) .

مقتل : ملا علی نقی ، درس گذشت و در گذشت پیامبر و امامان تا امام رضا (ع)

آغاز : ذکر رحلت جناب رسول خدا ص من کلام نقی رحمه الله . رسولان دیار

محنت غم و پیمبر کشور مصیبت و الم عرش بران راه روان و کرسی نشینان

محفل ایمان و محدثان حدیث تعزیت داری و ناقلان اخبار سوگواری و مفسران

آیات جودت و مترجمان صحایف طریقت بدین گونه روایت کرده اند که

جناب پیغمبر آخر الزمان از سفر حجة الوداع عازم وطن اصلی گردید .

انجام : یا حسین رو بر سفر دارم زد دنیا الوداع

می سپارم طفلکان خود شما را الوداع

مروی است که آن بیست و هشتم ماه صفر بود ناگاه آن حضرت پای مبارك را به قبله دراز کرد فرمود که اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمد رسول الله و وصی ابی ولی الله چون این کلام گفت مرغ روحش به شاخسار عمر جنان آشیان گرفت ان الله ... راجعون .

* شکسته نستعلیق محمد علی بن محمد نبی آهی در ۱۲۴۴ ، باجدول ، ۳۳۹ گ ۱۶ X ۲۱ ، ۱۱۰ س ۱۰/۵ X ۱۵/۵ ، جلد تیماج چرمی (۷۱۶ م) .

المقتل : ابو محنف لوط بن یحیی ازدی .

☆ نسخ حسن فاطمی در ۱۲۴۵ ، ۱۵ X ۲۱/۵ (۲۱۵۰) .

مکاتیب یا نامه‌های به شاه زاده ظل السلطان:

☆ شکسته خوش ، باجدول ، یادداشت مانند ، ۵۳ گ ۱۶/۵ X ۷/۵ ، ۱۱۰ س ۱۱/۵ بیاضی (۲۷۶۱) .

من لا یحضره الفقیه (کتاب =) : ابن بابویه .

* نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، ۱۸/۵ X ۲۵ ، انجام افتاده (۸۷ م) .

* نسخ محمد بن امیر شرف الدین حسن بن کمال الدین باقر حسینی شیرازی در ۱۰۴۵ درمکه ، ۱۹/۵ X ۲۹ ، ۲ ج (۲۸۸) .

* نسخ سده ۱۳ ، ۱۸/۵ X ۳۰ ، آغاز و انجام افتاده ، (۱۲۹ م) .

* نسخ محمد مراد کشمیری در ۱۰۸۰ ، ۱۸ X ۲۳/۵ (۱۷۰ م) .

* نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، ۱۹ X ۲۵ (۲۲۱ م) .

المناهل : سید محمد مجاهد طباطبائی .

* نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، ۲۱ X ۳۰ (۱۲۴ م) .

منتخبات : گزیده‌ایست از روزنامه‌های محلی و مرکزی از میزان املشی .

☆ نستعلیق در دفتر مشقی (۴۹۷) .

منشآت : فرمانها و نامه‌های دیوانی و درباری زمان شاه عباس دوم و شاه سلیمان است

انشاء محمد طاهر شریف منشی (فهرست فیلمها ۲۱۰) .

* شکسته نستعلیق چلیپای محمد مسیح کمره‌ای برای محمدرضا در نیمه ع ۱۱۰۴/۲ در اصفهان ، در ۲۷۹ ص ۱۱/۵ × ۲۱/۵ ، ۱۷/۵ × ۷ ، ربی ، جلد چرمی آغاز افتاده : مشحون و زمانی به فیوضات الهی مقرون که ابواب بیت المعمور حصول مقاصد و مآرب .

انجام : حسب الفرموده جناب محمدمت و مکرمت مآب آخوندی مخدومی مولوی محمد رضا محبوب القلوب خاص و عام و مراحى بیچارگان . . است این نسخه در... (۱۲۸م).

منشآت : در قواعد نامه نگاری و اجیر نامه نویسی .

☆ شکسته خوش محمد حسین بن محمد مؤمن مازندرانی در ع ۱۲۰۶/۱ ، ۸۷ گ ۱۷ × ۱۰/۵ ، ۸ ص ۱۲ × ۶ ، کاغذ آبی رنگ پریده ، جلد چرمی (۱۶۱م) .

املشی در ص ۱ چنین یادداشت کرده است : چون قراءت ارقام سرخط نامه ورق ۳۷ مشکل است ازین جهت به فارسی مصطلح در اینج نوشته میشود : نقد و جنس که در مدت يك سال به معلم برسد : نقد پنج قران تبریزی به علاوه ملبوسات و مطعومات و مشروبات .

ملبوسات : دیبا بوته دار ، قبا ، قبه (؟) ، پیراهن و تنبان ، قبا و ارخالق ، کلاه ، کفش ، چاقشور ، شال ، عرق چین ، قدک ، مرکب ، سنجرف .

مطعومات : برنج ، شلتوک ، روغن ، آب غوره ، قراغورود ، تنباکوی مجاری ، تنباکوی سفری ، تنباکو ، گوسفند ، بره ، گاو ماده ، پیه سوز ، هیمه ، پیه کداخته ، زغال ، شکر مازندرانی ، پنبه مخلوج ، قهوه ، حنا ، فی شکر ، دوشاب ، گردو ، پیاز ، شیرینی آلات ، فاز ، اردک ، مرغ ، تخم مرغ ... ، زیره کرمانی ، فلفل ، هلك ، نمك .

منشآت : دارای .

۱- مثنوی که آغازش افتاده است :

که تأییدات سبجانی دچارش
 مبلغ گشت بلغ ساز تبلیغ
 به کاخ میزبان حق رسیده
 به جز ما رشته خواهش کسسته

شه تخت سلو کی گشت یارش
 زدش بر تارك اقبال یرلیغ
 که ای بگزیده مهمان گزیده
 زخان و مان عالم چشم بسته

- ۲- مراسله حاجی سیف‌الدین خان به احمد پاشا .
- ۳- مکتوب میرزا احمد به سید عبدالله افندی دیوان .
- ۴- محبت نامه سیف‌الدین خان حاکم حویزه به احمد پاشا .
- ۵- محبت نامه او به من .
- ۶ و ۷- دیباچه مراسله .
- ۸- دیباچه محبت نامه .
- ۹- دیباچه مراسله .
- ۱۰- اخلاص نامه .
- ۱۱- دیباچه‌ای که به بزرگان نوشته .
- ۱۲- مکتوب درباره احمد پاشا .
- ۱۳- نامه میرزا زکی به بغداد به احمد آقا درباره مرگ احمد پاشا .
- ۱۴ و ۱۵- محبت نامه .
- ۱۶- مراسله دوستی .
- ۱۷- محبت نامه .
- ۱۸- مراسله .
- ۱۹- آزادنامه غلامان .
- ۲۰- محبت نامه دوستان .
- ۲۱- مراسله دوستان .

- ۲۲ و ۲۳ - عرضه داشت .
- ۲۴ - محبت نامه .
- ۲۵ - دیباچه مراسله .
- ۲۶ - عرضه داشت .
- ۲۷ - نقل خوش .
- ۲۸ - محبت نامه دوستی به دوستی .
- ۲۹ - حکایت خوش .
- ۳۰ - مراسله دوستان .
- ۳۱ - عرضه داشت به بزرگان .
- ۳۲ - مراسله دوستانه .
- ۳۳ - مراسله نواب علی مردان خان به احمدخان محافظ بغداد .
- ۳۴ - نامه سيف الدين حاکم حویزه .
- ۳۵ - نامه مصطفى بيك حاکم کرمانشاهان به احمد پاشا .
- ۳۶ - نامه دوستانه حاجی سيف حاکم حویزه به احمد پاشا .
- ۳۷ - نامه دوستی به دوستی .
- ۳۸ - دیباچه محبت نامه دوستان به دوستان .
- ۳۹ - نامه مصطفى بيك به احمد پاشا .
- ۴۰ - نامه دوستانه او بدو .
- ۴۱ - نامه ميرزا ابراهيم به احمد پاشا .
- ۴۲ - نامه حاجی سيف الدين خان حاکم حویزه به احمد پاشا .
- ۴۳ - نامه دوستانه ديگر .
- ۴۴ - نامه درباره روانه شدن کسی به حج و درخواست همراهی به او .

۴۵ - نامه دوستانه .

۴۶ - احمد پاشا به کسی .

۴۷ - نامه کسی به احمد پاشا .

۴۸ - رقم نادرشاه به فرزند خود نصرالله میرزا درباره بخشیدن مالوجهات .
 ❖ شکسته نستعلیق خوش سده ۱۳ ، انجام افتاده ، بیاضی (۲۵۶ م) .

منشآت : امیرزاده محسن میرزای میرآخور، درخورده گیری از وضع روزگار .

آغاز : قربان خاک پای جواهر آسایت مبارک شوم چون قلم تقدیر چنین
 تحریر کرده که نوکران قدیم در بارهمایون مسیر مفلوک بی نشان و بی لباس و
 نان باشند اگر هم بذل مرحمتی در حق بعضی از ایشان شده است به قدر کفایت
 گذران و شان شان نبود نمیشود برخی اگر به حسب اتفاق بنان رسیدند خیری
 از جان .

❖ شکسته نستعلیق خوش ۲۴ ص ۱۳/۵ ، ۲۱×۱۶ ، ۱۶ س ۹/۵ ، کاغذ آبی و سفید
 جلد مقوا (۶۰۲ م) .

مواهب علیه : کمال الدین حسین واعظ کاشفی بیهقی .

❖ نستعلیق و نسخ خوش ۱۰۸۶ ، جدول و سرفصل و آیتها شنکرف ، با اصلاحاتی در
 هامش از دیگری، بخش دیگر نسخه در ۲۴ رمضان ۱۰۵۷ بازخوانده و تصحیح شده است .
 ۵۵۹ ک ۱۶/۵ × ۲۵/۵ ، ۲۷ س ۱۱/۵ × ۱۹/۵ ، جلد چرمی (۲۳۲) .

منهاج الکرامه فی معرفة الامامة : نستعلیق و نسخ محمد بن ملک حسین در ۱۰۵۹ ،
 ۱۹×۱۶ (۶۸ م) .

ن

شرائک التالی یا کلمات قصار هلی (ع) .

❖ نسخ و نستعلیق از روی چاپ رمضان ۱۳۱۸ ق در زمان مظفرالدین شاه (۱۸ ک) .

النجاة : ابن سینا .

• نستعلیق، با تملک ۱۱۷۷ و مهر «علی رضی الحسینی»، ۱۲ × ۱۹ (ن ۱۰) .

نماز (رساله در آداب -) .

آغاز : بدانکه نماز منقسم میشود به واجب و مستحب و اول منقسم میشود به شش قسم اول نماز یومیه دوم نماز جمعه سیم نماز عیدین چهارم نماز آیات ، پنجم طواف ششم آنچه به نذر و عهد و نحوهما لازم میشود. اما یومیه، پس در آن چندمطلب است: اول آنکه وقت نماز ظهر زوال شمس است به مقدار چهار. انجام : و آن سجده منسیه لازم است و هر گاه متذکر شود بعد از اتیان ... سلامی که مخرج از نماز صبح است و اینان به سجده منسیه فقط لازم خواهد بود و همچنین است حال در شهد منسی در رکعت اخیره .

✧ شکسته نستعلیق رجب ۱۲۴۰ یا ۱۲۴۵، ۲۳۹ ک ۱۰۵ × ۱۸، ۱۲ × ۱۴

جلد چرمی (۷۱۹ ن) .

و

الوصية (کتاب -) .

آغاز : کتاب الوصية و فيه اطراف الاول الوصية تملیک عين او منفعة او نقل ملک بعد الوفاة او تسليط علی تسلط و یفتقر الی الايجاب و هو کل لفظ يدل علی القصد کقوله ...

انجام : ... و حجته صحیحة محمد بن مسلم و رواية عبد الله بن زرارة الدالین علی

الترتيب به بدلالة لفظ ثم و ذهب جماعة منهم الشيخ في الايجاز والمحقق في الشرايع الى عدم الوجوب و حججهم ما ذكر فيه بلفظ الواو والحجة من الجانبين ضعيفة وعين ترجيح التالي للاصل ومويده عدم ظهور الفائدة الاعلى قول المفيد. الى هذا وجد المنتسخ.

☆ نسخ سده ۱۳، ۱۵/۵ × ۲۱/۵ (۲۲ ك).

وقتی که جاسوس بوده‌ام

آغاز: شرح حال و عملیات يك نفر عامل سری آلمان موسوم به «ارمکا» و کاری که او کرده که در حقیقت غرایب احوال و مهارت و زبردستی‌های شکفت انگیزی در کشف سرائر و رساندن اطلاعات لازمه.

انجام: عظمت و نفوذ شایانی حاصل نموده است. حسب الامر جناب مستطاب... آقای فتوح السلطنه... به تحریر این خاطره سیاسی اقدام رفت. شهر جمادی الاولی سنه ۱۳۳۴.

☆ شکسته نستعلیق با جوهر در ج ۱/۱۳۳۴ ق، ربعی (۹۱).

النهاية في مجرد الفقه والفتاوى: شيخ طوسی.

☆ نستعلیق ۱۰۹۶، ۱۵ × ۲۰/۵ (۱۳ ن).

وامق و هذراه: حاج محمد حسین بن محمد حسن حسینی قزوینی شیرازی، مثنوی

عاشقانه است (ذریعه ۱۹: ۳۳۰ - مشار ۱۶۲۳).

☆ نستعلیق خوش، با جدول، عنوان شنکرف، ۹۵ گ ۱۱ × ۱۵، ۱۵ × ۶/۵ × ۱۲/۵

جلد چرمی (۶۴ و).

الوجيزة: مجلسی که در رجب ۱۰۸۶ ساخته است (ادبیات ۵۱۹).

☆ نسخ ۱۲۳۴، ۱۵ × ۲۱/۵ (۲۴۰ ر).

ه

هدایة المتعیرین : احمد بن مرتضی لاهیجانی، در رد بهاء و پاسخ میرزا علی اشرف

عندلیب لاهیجی که کتابی در این باره نوشته بوده است .

عندلیب به نوشته بهاء الدین املشی در ۱۴ تیر ۱۳۳۲ در آغاز نسخه از شاعران بنام لاهیجان است و ترجیع بند :

« تشریعت مدارشد محمود مصطفی و اشریعتا فرمود »

از او است . از پیروان میرزا علی محمد باب بوده و در روز کار ناصرالدین شاه هنگامی که عبدالله خان به نمایندگی کامران میرزا نایب السلطنه فرمان روای کیلان بوده است به گناه بابی گری زندانی شده و قصیده‌ای غراء برای تبرئه خود سروده است . او به قزوین و شیراز رفته بود و در قزوین قلم دان سازی میکرده و در شیراز کتابی دربارهٔ حقانیت و درستی آیین بهاء نوشته بود سپس به لاهیجان بازگشت و با کتاب خود این دین را به مردم تبلیغ میکرد . سید احمد آقازاده لاهیجی این کتاب را در رد او نگاشته و به خوبی از عهدهٔ آن برآمده است او در آغاز با عنوان فصل متن نوشته عندلیب آورده سپس او را با ادب رد کرده است .

آغاز : ربنا آتنا ... و بعد در این اوان محنت اقتران که حکم حریت و آزادی گوش زد مردم گردیده جمعی از جهال و عوام الناس ندانستند معنی آن اطلاق از قید ظلم و فشار جباران است و آزاد شدن از دام رشوه خواران که سالهاست خلق بیچارهٔ ایران گرفتار اینان بوده هیچ ضعیفی متمکن از احقاق حق خویش نبوده بلکه ...

انجام : و افکار آن حضرت مانند افکار جمیع انبیاء و اولیاء است چه آن حضرت

ختم ولایت محمدیه است همچنانکه مسیح علیه السلام خاتم ولایت انبیاء و حضرت امیر المؤمنین خاتم مطلقه است خلاصه لم اکن... تمام شد رساله هدایة المتحیرین بردست مصنفش در یوم جمعه هشتم شهر ربیع الثانی من شهر سنه ثلاث و ثلاثین وثلثماء بعدالالف من الهجرة النبویة علی هاجرها الف السلام والتحیة حامداً مسلماً ومصلياً ومستغفراً.

* شکسته نستعلیق مؤلف روزآدینه ۸ ع ۱۳۳۳/۲ گویا در رشت ، ۱۵۶ ص ۱۳/۵
 ۲۱/۵ × ۱۹۰ ص ۱۶/۵ × ۸/۵ ، جلد مقوایی (۳۹۰ هـ) .

ی

یادگار حکومت میرزا رضاخان افشار : بهاء الدین املشی که در آن چن-ین

نوشته است : « این رساله در سال ۱۳۰۹ شمسی آماده شده و فرار [بود] به چاپ برسد و فروخته شود و بهای آن صرف لوازم تحریر ایتمام شود این نیت عمل نشد لذا در سال ۱۳۲۷ به عنوان یادگار تقدیم کتاب [خانه] ملی رشت شد بهاء الدین املشی می بایستی مثلهایی از عربی و جز عربی ترجمه شود و بایستی با این رساله چاپ شود .

آغاز : بنام خداوند بخشنده مهربان . حجة الاسلام ابو حامد محمد غزالی که یکی از مفاخر ایران و یکی از علماء بزرگ و دانشمند شرق است از اهل طوس بوده و در سنه ۴۵۰ هجری تولد یافته .

انجام : رفتار فسادآمیز نباید حیا زنان را محو و نابود ساخت . تمام شد .
 † نستعلیق ۱۳۰۹ ، ۲۵ ص ، بلی (۳۰ ی) .

یوسف وزلیخا : جامی .

* نستعلیق محمد باقر حسینی در رجب ۱۲۰۳ برای میرزا یعقوب ، باجدول ، باسرلوح

زرین ، باتصویرهای رنگین ، ۳۱۵ ص ۱۴/۵ × ۲۱ × ۱۳ ، ۱۵ × ۸ ، جلد
چرمی (۲۰۶ و) .

مجموعه ها

۱- نستعلیق خوش محمد حسن بن محمد باقر حسنی حسینی جهان شاهی در ۹-۱۲۶۸،

۱۲/۵ × ۲۰۵ (اش).

۱- شرح القوائد السبع المعلقة .

(نوشته روز چهارشنبه ۱۲۶۸ ، آغاز افتاده) .

انجام : والعناء عناء ای قد بلغ الغایة یرید عمرو بن هند و انه شهد غنائم
هذا الیوم .

۲- شرح القوائد السبع العلویات لابن ابی الحدید .

(نوشته پنجشنبه ۹ محرم ۱۲۶۹) ۴

آغاز : بسمله بواجب الوجود استعین و بارشاده سبیل الحق .

۳- سفینه مانندی است .

آغاز : بسمله . چون نوع انسان خاصه آنان را که شب و روز به قدم ادب در

حضرت سلطان جویان نام و پویان مقامند سلب و ذایل و جلب فضایل لازم

ذات و ملازم صفات است و کسی را این سعادت مقدور تواند بود که عبارات و

استعارات دل فریب ارباب نظم و نثر کتب آداب بی حد و حصر کند .

۴- شکسته ، نستعلیق سده ۱۱ ، باجدول ، ۱۷۶ گ ۱۱/۵ × ۱۹ ، ۱۵ ص ، ۱۴ × ۷/۵ ،

بغلی ، جلد مقوا عطف و گوشه پارچه (۲ت) ، دارای :

۱- رساله ثمره و شجره آدم ، در رمل .

آغاز: بسمله ... روایت کنند از حکماء اوایل و این علم نقطه آن علم است که

بر دانیال پیغمبرها رسیده است و ایشان علم بر مردم پوشیده اند تا به دست هر
جاهل نیفتد که این اسرار حق است و هر کس که این علم نداند و کیفیت این
دشوار است و نه هر کس داند و هر کس را معلوم شود در این علم تصرف کردن
تا از استاد نیاموزد و هر کس این علم از:

انجام : واضح آنست که نصیر را از خانه ۹ گویند چنانکه در ماتقدم ذکر
کردیم و الله اعلم .

۲- باب معرفت منسوبات و اشکال شانزده گانه برای استخراج ضمیر بدانکه
خانه اول \equiv دلالت کند بر نفس و حیات^۱ دلیل کند بر سلطنت و عزت و هستی
(نوشته زح ۱۰۷۹).

۳- در تشکیل حروف (در رمل) .

۳- نسخ سده ۱۳ ، ۱۱/۵ × ۱۹/۵ (۴ ش)

۱- شرح الشمسية .

۲- حاشیه شرح الشمسية .

۴- نستعلیق و نسخ ، ۱۶/۵ × ۲۱/۵ (۱۱ ص) .

۱- الفوائد الصمدية : شیخ بهائی (نا تمام) .

۲- الخلاصة الالفية : ابن مالك (نوشته سیدعلی بن سیدهاشم موسوی

زیتونی رودباری در ۱۲۶۸) .

۳- شواهد البهجة المرضية (نوشته همو در ۱۲۶۷) .

۵- ۲۱ × ۱۵ (۱۲ خ) .

۱- رساله تقویم عبدالقادر رویانی که به رسم مطالعه عزیزان در قلم

آورده متوقع که اگر بر خطائی واقف گردند اذیال اغماض برو پوشیده
به قلم عفو اصلاح ، بفارسی .

۲ - خلاصة الحساب : شیخ بهائی .

۳ - اثبات الواجب القديم : دوانی (نوشته نصیر بن لقمان در ۱۱۲۵ در
روستای سموق کنار رودخانه کرمن گنجه در خدمت ملا بدیع افندی
اجکی) .

۴ - حاشیه اثبات الواجب القديم : محمد حنفی (آستان قدس ۴ : ۶۵) .

۵ - حاشیه اثبات الواجب القديم : ملا میرزا جان باغنوی (آستان قدس
۴ : ۶۶) .

۶- نستعلیق علی بن فتح الله خالصری ، وزیری (۱۵ ج) .

۱- لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق : دوانی .

۲- رساله در بیخ چینی : علاء الدین نورالله طیب گویا تبریزی که در ۹۴۴
نگاشته است (نوشته در رجب ۱۰۱۰) .

(فهرست نسخه های خطی فارسی ۴۰۰)

آغاز : بسم الله . اما بغد چنین گوید محرر این رساله ومقرر این مقاله
خادم الحکماء نورالله المشهور بعلاکه قریب بیست سال در هند گذرانیدم
وبا حکماء آنجا در قواعد بیخ چینی میگفتم حکماء روشن ضمیر ومحققان
صاحب تجربه .

انجام : اینها ادوات ومسائل ظاهری بیش نیستند (تمت الرسالة فی رجب
عشر والف ۱۰۱۰) .

۲- ۱۵ × ۲۱ ، ربعی (۱۸ ر) .

۱ - شرح الفوائد : شیخ احمد احسائی که در شب ۹ شوال ۱۲۳۳ بانجام رسانده است بافائده ۱۳ که در ۱۱۹۷ نگاشته است (ص ۲۹۴) (نوشته محمد بن عبدالصمد در ۱۲۴۱ به خط شکسته نستعلیق و نسخ روشن) .

۲ - شرح حدیث عمران الصابی : سید محمد کاظم رشتی که در روز دوشنبه ۷ شوال ۱۲۴۱ ساخته است (نسخ ۱۲۵۶) .

۳ - رساله عرفانی شیعی دیگر (در هامش به همان خط) .

آغاز : بسم الله البديع الذي لا اله الا هو افتتح بسر البيان لاظهار امر جعله الله في الكيان بالوجود الى العيان حق قد شهد اهل العيان بما شاء الله في حق الانسان من سر بطن البواطن لاهل باطن الباطن وما جعل الله اليوم يوم الباطن لارتفاع التباين .

انجام : قد اعطيتك من ماء الكوثر المطهر فاشرب ولا تظماء واعمل بمثل هذا فان الله وانا اليه راجعون هذا فليعمل العاملون ولا حول ولا قوة الا بالله رب العالمين .

۸ - نسخ و نستعلیق ، بغلی (۲۰ ق) .

۱ - قطر الندی و بل الصدی : ابن هشام (نستعلیق ابو الفضایل بن عبدالوهاب خادم در ۱۱۰۶) .

۲ - منظومه فارسی در نجوم (نسخ ۱۰۸۸) .

آغاز : بسمله .

پس به احکام اختران یویم

وانکه نه آفرید چرخ فلک

باز ناهید را سیوم میراست

اول از هیأت فلک گویم

آفریننده پری و ملک

برینکی ماه بر دویم تیراست

انجام :

نه شناخت در دو سرای هیچ کس علم جز که خدای

۹- نوشته محمد قاسم بن ایرانشاه رواردشتی رودباری ، ۱۲/۵ X ۱۹ (۲۲) ر.

۱- الاثنی عشریات : شیخ بهائی .

۲- اورزان والمقائیس : مجلس (نوشته ۱۰۷۷) .

۱۰- با یادداشت میرزا ابوالقاسم املشی مدیر روزنامه خیر الکلام مورخ ۲/۱۳۳۰

(۲۳ ر) .

۱- رساله فی علم الله : شمسی کیلانی (دانشگاه ۳۰۷۳ - آستان قدس ۴:

۱۳۷- مجموعه مک کیل ص ۷۹) .

آغاز : بسم الله ... الحمد لله [خالق الکل و هادی السبل والصلوة والسلام

علی افضل الرسل] ... اما بعد فيقول أفقر خلق الله الغني محمد الشير بشمسا

الجيلاني هذه رسالة مفردة في اثبات ان علم الواجب جل شأنه باشيء ...

انجام : من الصفات الثبوتية الكمالية الثابتة في مرتبة ذاته بذلته مع قطع

النظر عن كل ما عدا ذاته قد فرغ من .. في عشا اول من شهر يوم الحرام

من شهر سنه ۱۱۸۷ تم تم . (ص ۲۲) .

۲- رساله في عدم جواز الجعل بين الشيء و نفسه : از همو (الهیات ۱:

۳۷۵- مجموعه مک کیل ۷۸) .

آغاز : ... بين الشيء و نفسه فلا يجوز ان يجعل (شسته است) نسبة الانسانية

الى الانسان نسبة ضرورية ذاتية وهذا الذي ذكرنا مفصلا في الانسانية

والانسان يكون جاريا في نسبة الفرسية الى الفرس والسوادية الى السواد

والوحدية الوجود والارضية الى الارض والسموية ...

انجام : ... وعلى الثاني يلزم ان يكون المعلول حقيقة هو المنتزع بعد كما يظهر بالتأمل الصادق من مؤلفات افضل المحققين والمدققين محقق الملة والدين شمساً بسماء العرفان شمساً الجيلاني رحمة الله تعالى اللهم اغفر له بحق محمد وآله تم . تم .

۳- ابطال الزمان الموهوم : محمد اسماعيل خواجويي (دانشگاه ۳: ۷۳) .
آغاز : بسم الله ... بعد حمد الله المتقى المفرد بالقدم والازلية المتوحد بالبقاء . . . يقول العبد الضعيف السخيف الفاني الجاني محمد بن الحسين المدعو باسمعيل المازندراني . . . تأملت فيما استدل به السيد السند المحقق الداماد على ابطال القول بالزمان الموهوم وجدته ...
انجام افتاده است : معلولا لنفسه مما ذكره الشيخ ... ما ذكره مطلقا بل هو مجمل ما ذكره في الشق الاول .

۱۱- نسخ قدرا ابن حاجي علم محمد علياني در ۱۰۹۳ ، ۵/۲۰ × ۵/۲۹ (۲۳ و) .

۱ - تفصيل وسائل الشيعة : شيخ حر عاملي .

۲ - الكافي : كليني (الروضة) .

۱۲- نوشته عينل بن ولي بيك در ۳ صفر ۱۰۸۶ ، ۵/۱۱ × ۵/۱۸ (۲۷ ج) .

۱ - الغيبة : شيخ طوسي (ذريعه ۱۶ : ۷۹) .

۲ - الجواهر السنوية في الاحاديث القدسية : شيخ محمد بن حسن حر عاملي

(ص ۳۴۶-۸۲۳)

۱۳- ۱۱ × ۵/۱۷ (۳۰ ر) .

- ۱ - قواعد العقاید : خواجه طوسی، نوشته ۱۳۰۳ .
 - ۲ - منهاج السالکین : نجم الدین کبری خیوقی (به همان خط)
 - ۳ - التنبیہات العلیة علی وظائف الصلاة القلیبة : شهید ثانی که در روز شنبه ۹ ذح ۹۵۱ ساخته است (به همان خط در دهه دوم محرم ۱۳۰۴)
 - ۴ - السلوک الی اللہ : سید محمد کاظم رشتی (به همان خط ۲۷ محرم ۱۳۰۴) .
 - ۵ - بلوهر و بوذاسف به عربی از ابن بابویه (نوشته در ۱۷ محرم ۱۳۰۴)
 - ۶ - گزیده ای از اشعار و احادیث
- ۱۴- ۱۵/۵ × ۲۱/۵ ، (۳۱ ر).

- ۱ - رسائل الاستاذ ابی بکر الخوارزمی (نستعلیق علی اکبر بن میرزا محمد علی) .
 - ۲ - رساله فی الاصول : محمد بن عبدعلی بن عبدالجبار (نسخ محمد نصیر هزار جریبی در صفر ۱۲۴۰) .
- آغاز : بسم الله ... الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى فيقول محمد بن عبدعلی بن عبدالجبار هذه رسالة في الاصول .
- انجام : نقله هنا ولا تأخذك ايها الناظر المذاهب فقد اوضحت لك السبل من وجوه وهذه سنة الله ... يصعد بها السائر...
- ۱۵- نسخ و نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۸/۵ × ۲۴ (۳۷ ح) .

- ۱ - حاشیه فوائد الاصول للانصاری : شیخ علی بن عبدالله اصفهانی .
- آغاز : بسم الله ... الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الظاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين ... وبعد فيقول العبد

الائم الجانی عبداللہ بن علی الاصفہانی هذا ما اردت تعليقه علی مصنف
العلامة الثاني والمحقق الثالث وحيد العصر وفريد الدهر مشيد الملة و
محي السنة و مروج الشريعة حجة الاسلام آية الله في الانام استاد الاساتيد
العظام الشيخ مرتضى الانصاري قدس الله ..

۲- حاشية فرائد الاصول : ابن عبدالكريم الجيلاني (باندازه كوچكتر).
آغاز: بسم الله ... الحمد لله ... وبعد فيقول العبد المذنب ابن عبدالكريم
الجيلاني اصلا والغروي مدفناً ان شاء الله تعالى ان هذه تعليقه قد علقها على
فرائد الاصول حين قرائتي على شيخنا العلم العلامة ادام الله ايام افادته...
انجام : والحال انهما ليس مستحقا للعقاب ولا مكلفاً بالتقلب (؟)

۱۶- نوشته ۱۲۶۵ (۳۸ ج) .

۱ - الاعتقادات : مجلسی .

۲ - التوراة، چهل سوره بهروایت از علی (ع) .

۳ - جامع الاخبار : محمد بن محمد سبزواری .

۱۷- نستعلیق ۱۲/۵ ۲۴ X (۴۳ ش) .

۱ - حاشية ارشاد الازهان : محقق کرکی (دانشگاه ۴۱۶۶) (آغاز و
انجام افتاده)

۲- حاشية المختصر النافع : از همو (حقوق ۳۲۶ - آستان قدس ۵: ۴۱۳)
(انجام افتاده)

۱۸- ۱۳/۵ ۲۲ X (۵۰ ر) .

۱- حديث قدسی با اربعون سورة منتخبة من التوریه (ص ۱-۲۴ ، نوشته
سید جعفر بن حاج میر هاشم رشتی در شب شنبه ۲۶ صفر ۱۳۰۰ یونت نیل

پس از بازگشت دومین بار به تهران)

۲ - پاسخ به شاهزاده محمود میرزا از شیخ احمد احسائی که در فهرست مشایخ (۲: ۲۶ و ۲۷) یاد شده است (نوشته همو در تهران در شب ۶ ع ۱۳۰۰/۱ ص ۵۵).

۳ - رساله حیات النفس : شیخ احمد احسائی که در شب ۱۵ ع ۱۲۳۱/۲ ساخته است (نوشته احمد بن محمد بن علی محمد بن محمد کیلانی در ۱۳۰۰ به خط شکسته نستعلیق، ص ۸۷) (آستان قدس ۴: ۹۷).

۴ - شرح حدیث « معرفتی بالنورانیة معرفة الله » بنام ذوالفقار خان بن حاج علی اکبر خان بسطامی ساخته شده است، به خط شکسته نستعلیق همان کیلانی در ۱۳۰۱.

۱۹- نسخ، عنوان شنکرف، ۴۸۵ ص ۱۴/۵ * ۲۳/۵، ۲۳ س ۱۶ X ۹ جلد عطف و گوشه چرمی (۵۹ س).

۱ - کتاب الستین الجامع للطائف البین : خواجه امام تاج الدین سیف النظر جمال الائمة ابوبکر احمد بن محمد بن زید طوسی، در شصت فصل، در تفسیر سوره یوسف (نسخ ع ۲/ ۸۴۷) (چاپ بنگاه و ترجمه و نشر کتاب)

۲- لیلی و مجنون : نظامی (هامش تا ص ۱۸۶)

۳- رساله‌ای در اخبار مذهبی از ص ۴۲۸ و پس از آن.

۲۰- نسخ و نستعلیق سده ۱۳، ۱۷/۵ X ۱۲۵ (۶۵ ر).

۱- ترجمه ثمره بظلمیوس از خواجه طوسی بفارسی.

۲- کتاب القرانات از خواجه حکیم ابومعشر بلخی، به فارسی.

۳- احکام احتراقات از قول همو، بفارسی.

- ۴- احوال اتصال القمر مع النجوم ، « سخن در احکام اتصال ماه به ستارگان اندر دوازده برج از پس هر اجتماعی و استقبال از تربیع و تسدیس و تثلیث و مقابله و مقارنه » با عنوان « الفصل السابع فی دلالة القمر اذا كان مع الرأس فی البيوت » به عربی .
- ۵- بندی بفارسی گویا دنباله دومی « باب ششم از کتاب نوامیس افلاطون در نیر نجات دوستی و دشمنی و تمامی عمل آن فرمود حکیم این مقالاتی است که هر مس حکیم استخراج آن کرده در کتبهای نهم (؟) و شاناق و از نطاح (؟) نیر نج محنت » به فارسی .
- ۶- فتح الاسرار یا عجایب الاعداد و غرایب الازواج والافراد ، به عربی (چای شکلها سفید مانده است)
- ۷- الاخلاق ابن سینا .
- ۸- رسالة ارسطاطاليس فی الاخلاق .
- ۹- بیان السنة السرمدية والایام الربوبية : عبدالرزاق کاشانی .
- ۱۰- النیر وزیة : ابن سینا
- ۱۱- المسعدة یا ترتیب السعادات یا مراتب السعادات : مشکویه رازی .
- ۱۲- التنبيه على سبيل السعادة .
- ۱۳- آداب ارسطاطاليس .
- ۱۴- النفس : گویا از کندی « سدك الله ليدرك ... و اعانك على نيل مستودعته سئلت اسعدك الله بطاعته ان اختر لك قولا فى النفس والغاية التى اجرى الفلاسفة فى ذلك مع اختصار لكتاب ارسطو فى النفس » .
- ۱۵- چهارگونه نفس (خبری علوی) .

- ۱۶ - المعلول والعلّة : ابن العربي «فصل المعلول صورة العلة وظاهرها .
- ۱۷ - مختارات من نواد و کلمات الفلاسفة العظام .
- ۱۸ - المسائل المتفرقة التي سئلت عن الحكيم الفيلسوف الفارابي (انجام افتاده) .
- ۱۹ - احکام سال ترکان (انجام افتاده) .
- ۲۰ - تحصيل السعادة : ابن سينا .
- ۲۱ - دنباله المسائل المتفرقة : فارابی .
- ۲۲ - معرفة النفس ، در هشت باب به عربی ، « بسمله ... وبعد فقد سألتی جماعة من اخوانی جمعهم الاخوة الدينية والقراة اليقينية وصية جامعة لخير الدارين ونصيحة شاملة لسعادة المنزلة تزيد بصيرة من يستمع اليها استبصار او فكر » .
- ۲۱- نستعليق ع ۱/۱۳۰۰ ، ۵/۱۰۱۷ X (۷۹ م) .
- ۱- مسکن القواد عند فقد الاحبة والاولاد : شهيد ثانی .
- ۲- مسکن الشجون في حکم الفرار من الطاعون : سيد نعمة الله جزايری .
- ۳- زهر الربيع : سيد نعمة الله جزايری .
- ۲۲- دارای دو رساله (۸۲ ت) .
- ۱- تقويم المحسنين : فيض کاشانی (چاپ ۱۲۰۲)
- ۲- رساله فلسفی (شکسته نستعليق سده ۱۴ در کاغذ آبی ، بغلی)
- آغاز افتاده : فيض الوجود اول الاوائل التصورية واعرف الاشياء الفطرية زايد في التصور على المهية لاعلى ما هو صرف الانية .
- انجام : پس زمین نه آن زمین بود که در نشأه اولی آنرا زمین میدانستند

و آسمانها نه آن آسمان بود که يوم تبدل الارض والسموات و برزوا لله
الواحد القهار .

۲۳- نستعلیق با تاریخ شعبان ۱۲۵۹ در ش ۲۷۱،۲ بر ک و نیم صفحه، ۱۲×۵/۲۲
(۸۳ الف) .

۱- کتابی در نحو به عربی که در دو مقدمه است و چند مقصد و در مقدمه آن
باید پنج مطلب باشد .

آغاز : بسم الله . الحمد لله الذي فطرني وهداني اعراب السبل ... اما بعد
فهذه ايقاظ للمبتدئين و قواعد للراسخين جعلتها تبصرة لاختواني سيما
لتلميذى الذين هما سببان لتأليف هذه القواعد ورتبته على مقدمتين ومقاصد
اما المقدمة الاولى ففيها مطالب المطلب الاول في وجه افتتاح الكتاب
بالتسمية فنقول بوجوه الاول لمتابعتي بحديث خير الانام و هو كل امر
ذی بال لم یبدیه بسم الله و هـ و اخرم ای مقطوع الاخر والثاني لمتابعتي
بالكتاب الحكيم كما قال الله تعالى بالتسمية (كذا) والثالث لمتابعتي الجمهور
من العلماء فيه الا ترى انهم افتتحوا كتابهم بالتسمية والرابع لمتابعتي
للعباد حيث ابتدءوا في امرهم بالتسمية ردوا على الكافرين اي العابدين
للانعام والخامس لتزيين كتابي والسادس اي ابتداء به حتى يكون حرز الى
كما هو الشايخ في العرف والمطلب الثاني في الباء فنقول له معان الاول
الاستعانة نحو كتبت بالقلم (۴ ر) والثاني المصاحبة نحو دخلت بثياب
السفر والثالث الاصاق نحو به داء او مجازا نحو مررت به والرابع التعدية
نحو ذهب بزید والخامس القسم بالله والسادس الظرفية نحو دخلت بالمسجد
والسابع السببية نحو ... بالایمان والثامن البدل نحو ولت لي بهم قوما و

التاسع المقابلة نحو بعت هذا والعاشر لتعدية نحو بابي انت وامي
والحادی عشر بمعنی عن نحو سعى نورهم بين ايديهم وبايمانهم والثاني عشر
بمعنى اقلام نحو واذا فرقنا بكم البحر والثالث عشر بمعنى من نحو عينا يشرب
بها عباد الله والرابع عشر بمعنى على نحو من ان تاعنه بقنطار والخامس عشر
تكون زائدة وهى ضربان سماعى و قياسى والثانى يكون فى ثلاثة مواضع
الاول فى خبر ليس نحو ان الله ليس بظلام للعبيد والثانى خبر ما النافية نحو
ما انت بفاسق والثالث خبر المبتدأ الذى يكون مقرونا بهل نحو هل انت
بنائم فى الليل مع انك طلاب والاول يكون فى اربعة مواضع الاول فى
المبتدأ غير المقرون بهل نحو بحسبك درهم والثانى فى الفاعل نحو كفى
بالله والثالث فى المفعول نحو اتقى بيده والرابع فى غير خبر ليس وما النافية
نحو حسبك بزيد والمطلب الثالث فى تحقيق ان متعلق الظرف بفتح اللام
ماذا وهذا (پ ۵) يتوقف على تمهيد مقدمة بذكر فيها امور الاول ان القوم
يسمون الحروف المشهورة جارا و مدخولها مجرور او المجموع ظرفا
مجازا ... (پ ۱۳).

المطلب الرابع وهو انك قد عرفت ان الباء له معان والظاهر انه (پ ۱۳) لم
يذهب احدها هنا اليها الا الاستعانة والمصاحبة والمختار هى الاستعانة
لما تقدم فى بيان المتعلق ولان التبادر اليها ولان المقام هو هذا لا غير
فكان (درهمين ص ۱۳ ب) والمطلب الخامس ان الباء يكون مكسورة
ابدا مع شأن ما وضع على حرف واحد ان يفتح او الاصل فى الشئ الذى
يقتضى ... الخ (پ ۵۷) : ... من قدمت للتعدى او بالكسر من قدم اللازم
بمعنى التقدم او المتصدى لانه هذا المعانى والالفاظ فرط احتياج المبتدئ

الیها وكثرة منفعتها في العلم صارت نفسها مقدمة على غيرها اولانها تقدم
من لغير فيها على من لا يعبر فيها هداية .
(انجم)

۲ - شرح قطر الندى و بل الصدى : ابن هشام ابو محمد عبدالله بن يوسف
انصارى (۶۱ ر) .

آغاز : بسمله . و به نستعين . قال الشيخ الامام العالم العلامة جمال
المتصدرين و تاج القراء تذكرة ابن عمر و سيبويه والفراء جمال الدين
ابو محمد عبدالله بن يوسف بن عبدالله بن هشام الانصارى وسع الله قبره آمين
الحمد لله رافع الدرجات لمن انخفض بجلاله و فاتح البركات لمن انتصب
بشكر افضاله والصلوة والسلام على من مدت عليه الفصاحة رادفيها وشدت
به البلاغة نطاقها المبعوث بالايات الظاهرة والحج المنزل عليه قرآن
عربى غير ذى عوج وعلى آله الهادين و اصحابه الذين شاد والدين و سلم
و شرف و كرم . اما بعد فهذه نكتة حررتها على مقدمتى المسماة بقطر
الندى . . . رافعة لحجابها كاشفة لنقابها مكلمة لشواهدا متممة لقوائدها
كافية لمن افتقر علمها وافية ببقية من جنح من طلاب علم العربية اليها والله
المستول ان ينفع بها كما نفع باصلها وان يذلل لنا طرق الخيرات وسبلها
انه جواد كريم رؤف رحيم و ما توفيقى الا بالله عليه توكلت واليه انيب ص
الكلمة قول مفرد ش نطق الكلمة فى اللغة على الجمل المفيدة كقوله تعالى قل
انها كلمة هو قائلها اشارة الى قوله تعالى رب ارجعوني لعلى اعمل صالحا
فيما تركت وفى الاصطلاح تطلق على القول المفرد . . .

انجم : ... الفعل صارفت منهل وقال الجوهرى اذا فعل يوما غم عنك

هجاؤه فالحق به تاء الخطاب ولا تفق فان تره بالباء لوما فتكتبه بياء والا
فهو يكتب بالالف تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب في شهر شعبان المعظم
من هجرة النبوية ۱۲۵۹ .

۲۴- نستعلیق خوش ، در ۱۲۷۳ ، تباه شده و موریا نه خورده ، وزیری (۸۹م)

۱- معالجه بواسیر «می باید دانست که بواسیر سه نوع است» .

۲- اشعار محوی :

« رستند همه ز بی سر و سامانی محوی تو و صد هزار سرگردانی

محوی به تو آشنایی او حیف است باشام تو روشنایی او حیف است

۳- عرض سپاه اوزون حسن، آغازش « بسم الله ... از پر تو اشعه این نیر

اقدس .. منظر تحقیق را این معنی مشاهد و معاین گردد که عرصه فتح ربع

مسکون مضرب خیام، نوشته در ۱۰۵۵ (مجله ادبیات تهران ۳ ش ۳ ص

۲۶-۶۶) .

۴- شعر «ای بسا کها که صور .. نگاردم قصد صورت کرد بر الله ...

جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد»

با عنوان «باب چهل و دویم در بیان اولیاء» نوشته در ۱۰۵۶

۵- از تفسیر گازر .

۶- ساقی نامه ظهوری .

۷- ساقی نامه هر مصرع آن تاریخ از «نتایج افکار تاسمای سمنانی سلمه الله»

پایان آن مکه عباس شه دمبدم از شراب کشد جام شاد او شود کام یاب»

(۱۰۶۴) .

۸- رباعیات مولانا سبغانی .

۹- دیباچه خوان خلیل ظهوری (ص ۱۳۴) .

- ۱۰- اشعاری از قاسم‌لو سمنانی .
- ۱۱- اشعاری از محمد قلی سلیم (۱۶۳) .
- ۲۵- نستعلیق خوش ، فرسوده و موربانه خورده ، ۲۷۵ گ ۲۵×۵ ، جلد چرمی (۸۹ م)
- ۱- ساقی نامهٔ ظهوری (۳۸ - ۱۰۶)
- ۲- مثنوی ظهوری در طریقت (۱۱۱ - ۱۱۶)
- ۳- ساقی نامهٔ قاسم‌ای سمنانی (۱۱۶ - ۱۱۷) هر مصرع آن تاریخ است با دیباچه‌ای به نثر با مطلع
- الهی به مستان صدر صفا ملالت پسندان شهر وفا
به ساقی کوثر امام جمیل به حکم رسول خدای جلیل
- ۴- رباعیات سحابی (۱۱۷ - ۱۱۸) با مطلع
- عالم موجود لاله‌الاهو است
غافل به گمان که دشمن است یا دوست
- ۵- مثنوی ، آغاز افتاده :
- ز من آب دامن الفت کشید
مرا صد مضرت ز آتش رسید
- ۶- دیباچهٔ خوان خلیل ظهوری (۱۳۴ - ۱۳۸)
- ۷- دیوان قاسم‌ای سمنانی (۱۳۹ - ۱۴۱) غزل است بد مطلع :
- مهی ربوده دلم کز نزاکت بدنش
ز زلف حور سزد تار و پود پیرهنش
- ۸- «داستان» ، با مطلع :
- سه مقام است کوی اهل نیاز
هوس است و حقیقت است و مجاز

در پایان آمده «تمت نسب نامه میر اقلی» (۱۴۲ - ۱۴۹)

۹ - هزلیات (۱۵۱ - ۱۵۳) بامطلع :

زمین به حیلده است ای رووریش گواه شغال بوده ترا مادر و پدر روباه

۱۰ - پراکنده ها (در کاغذ آبی درص ۱۵۴ - ۱۵۵)

۱۱ - طب غیائی : غیاث الدین علی بن امیر علی اصفهانی ، در انواع خوردنیها

و آشامیدنیها و پوشیدنیها (تا ص ۱۵۹)

۱۲ - قوس نامه ، در بیان تیر انداختن و قبضه گرفتن (۱۵۹ - ۱۶۲)

۱۳ - شعر محمد قلی سلیم (۱۶۰ - ۱۷۳)

۱۴ - رساله ایست آغازش افتاده (تا ص ۱۷۴)

۱۵ - رساله فضولی (۱۷۵ - ۱۸۵)

۱۶ - رساله اختلاجات به نظم بامطلع : حکما گفته قول ذوالقرنین - آنکه زویافت

کار حکمت زین (۱۹۵ - ۱۹۷)

۱۷ - طب النی (تا ص ۱۹۸)

۱۸ - رساله تعبیر خواب (۱ - ۲۶۶) (?)

۲۶ - نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۵ × ۲۱ (۹۸ م)

۱ - الفرائد البهیه . گزیده ایست از رسائل و حید بهبهانی

آغاز : بسم الله ... الحمد لله ... و بعد فهذه فوائد لطيفة و فرايد شريفة ملتقطه

من رسائل عديدة منتسبة الى فريد عصره و وحيد زمانه و شيخ مشايخ او انه مولانا

محمد باقر بن محمد اكمل البهبهاني (الاصبهاني، صح) افاض الله على تربته الشريفة

من سحائب رضوانه و اسكنه بجموحه جنانه .. و سميته الفريد البهيه و جعلته

كالاخ اللفوايد الحائرة التي هي من فوايد ذلك الامام الذي نور زمانه بانوار

تحقيقه و افادهم فوائد جليلة و رتبت هذه المجموعة على ... الجزء الاول في

اصالة البراءة و تكلم هنا في مواضع الاول فيما لانس فيه

انجام : من التعدييات عن موضع النص و موضع . . . و ربما يكون بموضع الحال اريد هذا من موضع الاحتياج والله تعالى الموفق للسداد هذا آخر ما جمعه في هذه المجموعة من افادات مولانا المعظم الله في اوائلها واتفق جمعها في العشر الاخر من شهر رمضان المبارك والعشر الاول من شهر شوال المكرم والشهرين من سنة ۱۲۱۱ والحمد لله .

۲- گزیده‌ای از شرح مختصر نافع ملا عبدالصمد، که در باره آن چنین نوشته شده: «این منتخبی است از شرح نافع آخوند ملا عبدالصمد که از قال ولاینجس الجاری تا و آخر آداب تخلی هر جا که کمترین را مهم بوده به نوشته و غیر مهم را حذف کرده و در اکثر مواضع علامتی جهت موضع حذف قرار نداده بلی آنچه عبارت منقوله از کتب علماء است حذف از اثنای عبارت ننموده مگر بفاصله رمز «ه» در موضع حذف و بیاید دانست که آنچه از آداب تخلی نوشته شده چیزی در اثنای آن حذف ننموده بلکه بعضی از صفحات ماقبل آن که الف بر سر صفحه رمز شده حذف نیز در اثنای صفحه ندارد و همچنین بعد که مبحث افعال وضوء است تا آخر حذف ندارد. (هامش ص ۱۰۶)

آغاز درص ۱۰۷: قال ولاینجس الجاری منه بالما لا قات اقول
انجام در ص ۲۴۲: فیبقی علی حکمه الطهارة والتي لا ینقض الوضوء وان تغمد فی... (سفیدگذارده شده)

در ص ۲۴۳ آمده: قال و سننھا تغطية الراس عند الدخول والتسمية و تقديم الرجل اليسرى اقول ومن المستحب تغطية الراس عند دخول الخلاء والتسمية عند التكشف و تقديم الرجل اليسرى في الدخول ...

در ص ۴۴۳ آمده: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين كتاب الوكالة وهي ثابتة بالكتاب والسنة واجماع المسلمين كافة كما في المذهب وعن السرائر و كره قال سبحانه فابعثوا احدكم بورقكم هذه الى المدينة فلينظر ايها ...

درص ۵۲۴ آمده : کتاب السبق والرمایة (پس ازین سفید است). در ۵ صفحه پس از آن «کتاب الوصایا» (پس ازین سفید است) و بهمین ترتیب تا انجام نسخه.
 ۲۷- شکسته نستعلیق محمد بن کر بلائی محمد علی در ۱۲۶۶ برای ملا محمد علی ضمیرانی در ضمیران، ۴۱۵ ص ۲۱ و ۲۲، ۳۲، ۳۳، ۱۲ X ۲۳، جلد چرمی (۱۰۹ ح)

۱- حق الیقین: محمد باقر مجلسی

۲- داستان بوداسف و بلوهر

۲۸- نستعلیق سده ۱۳ (۱۲۶ خ)

۱- خواص ادعیه (نوشته جب ۱۲۷۰)

آغاز افتاده آخرت است و بلا گردان دنیا است و امر الله تعالی چنان است و صدقه باید دادن

انجام : واگر چیزی کم کرده بوده سوره یس بخواند بیابد .

۲- پرسش کسری و پاسخ ارسطو

آغاز : بسمه تبارک و تعالی . بدانکه این رساله ایست که پادشاه کسری سوال کرد از حکیم ارسطو در باب شرایطی چند که بزرگان را بدان حاجت و منفعت می یابند بنا بر این نظم شد تا بفهم نزدیک تر آید .

بدان ای هنرمند نیکو شیر	که ... خیری رسائی ز سر
که در دور کسری که او شاه بود	زهر نیک و بد جانش آگاه بود
مر او را اگر زحمتی رخ نمود	که آسان طریق علاجش نبود
انجام :	

زنی کر تراید ز فرزند هیچ

بشوره زمین تخم آدم مکار

۳- رساله پزشکی : ابوالمظفر بن کیقباد بن جاماس [متطبب هردی] (فهرست

نسخه‌های خطی فارسی (۴۷۳)

بسم الله الرحمن الرحيم ... اما بعد بدانکه مؤلف این کتاب ابوالمظفر ابن کیقباد بن مظفر بن جاماس که سعادت خدایگانی سلطان المشرق را ... ابوالمظفر بن سنجر بن ملک‌شاه ... کتابی در معالجت ... از چهار صد و چهار کتاب طب برگزیده آمد (تا برگ ۸۵)

۴- رساله دیگر

بسم الله ... بدانکه این مختصریست از جمله تصانیف مقتدا لاطباء و مسیح العهد جالینوس الزمان که در قلم آمده (نا تمام است).

۲۹- نسخ خوش گویا کهن تر از تاریخ ۱۰۳۹ که در آن نوشته‌اند، عنوان شنکرف

یازر، بغلی (۱۲۹ الف)

۱- دعاء الصباح (تا برگ ۹)

۲- الصحیفة السجادية (تا برگ ۲۰)

۳- دعای دیگر «بسمله . الحمد لله الاول بلا اول کان قبله والآخر بلا آخر

یکون بعده الذی قصرت عن رويته ابصار الناظرین

۴- دعاهاى روزهاى هفته

۳۰- نسخ و نستعلیق سده ۱۴ ، بغلی (۱۴۶ ح)

۱- حلیه الاولیاء

۲- وجیزة فی علم الدراية : شیخ بهائی

۳- تحفة الامیر : محمد بن مهدی الحسینی الحافظ « برالواح ارواح سالکان

مسالك... » (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۸۱)

۴- رساله دیگر: آغاز: بسم الله. فصل فی صفات حروف الهجاء فی طریق القراء

السبعة بدانکه حرف آواز است بر مخرج تکیه زده ...

انجام : قبیح آنست که موقوف هم از روی لفظ وهم از روی بعضی تعلق بما

بعد داشته باشد و کردن وقف قبیح است .

۵- گزیده‌ای از حیاة القلوب مجلسی (ص ۱۰۶)

۶- حدیثهایی است به خواہش کھف الحاج والمعتمرین حاجی اللہ وردی: «رسالہ فائدہ ایست جلیل وموعظہ ایست بلیغ و این چہل سورہ است انتخاب کردہ شد از تورات کہ تکلم کرد حق سبحانہ وتعالی باین بہ حضرت موسی بن عمران بی ترجمان و واسطہ ...» (نوشتہ شیخ محمد حسین ابن شیخ محمد رضا رحمۃ اللہ علیہ در ۱۳۳۳)

۷- اسرار الحج (نوشتہ همان شیخ محمد حسین در ۱۳۳۰)

۸- وسیلۃ النجاة : نوروز علی بن محمد باقر البسطامی (اتمام) در مقتل حسین ع در دہ باب (آستان قدس ۵: ۳۴۸ - مشار ۱۶۳۱ و ۲۹۲۲)

۹- لؤلؤ البحرین فی ذکر مناقب الحسین : همین نوروز علی بسطامی (مشار ۲۹۲۲)

۳۱- استعلیق خوش وشکستہ نستعلیق، عنوان ونشان شنکرف، ۶۸۷ ص ۲۰ X ۲۹، ۳۳ س ۱۳ X ۲۳، جلد مقوایی (۱۴۸ الف)

۱- اختیارات : گویا از مجلسی،

۲- خواب نامہ

آغاز افتادہ : و اگر دید کہ با آفتاب جنگ کرد بر خلیفہ و پادشاہ خروج کند والاحال بروی منقلب شود. و اگر دید کہ محاذی آفتاب می شد ولی بروی نمی تافت از منافع پادشاہ محروم ماند تا بینندہ در چہ باشد، و اگر این خواب زنی بینداز شوہر نفقہ او جدا ماند

انجام افتادہ : و گویند مجلس علم بہ تاویل دارالشفاء باشد چنانچہ در دارالشفاء گفته شدہ وحکم مجمر بہ لفظ عود سوز رفته و اگر دید کہ در محراب نماز میکرد او را پسری گزیدہ آید.

۳۲- ربعی (۱۵۰ ک)

۱- گوہر مراد: عبدالرزاق لاهیجی (نسخ محمد مقیم بن عسکری در ۱۱۰۳)

۲- النخبة الوجيزة في الحكمة العملية والاحكام الشرعية : فيض كاشاني كه در ۱۰۵۰ ساخته است (نسخ خوش محمد صالح بن محمد هاشم در ۱۲۰۹، عنوان شنكرف)

۳۳- نسخ و نستعليق سده ۱۳ (۲۱۷۳) رسائل شيخ احمد احسائي است :

۱- فوائد ومسائل و احاديث بترتيب حروف الابجد كل حرف في اثني عشر موضع وتطلب مسالة في حرف اولها اصلها كان ام زائدا والحرف الثاني بعده بالجمل الكبير

۲- شرح ماوراء سلمان و ابوذر عن علي ع : من كان ظاهره في ولايتي اكثر من ناطقة خفت موازينه (۱۹۴ - ۲۰۳)

۳- شرح حديث رواه المفيد في الاختصاص عن محمد بن زبير قان الدامغاني عن ابي الحسن موسى قال لي الرشيد احب ان تكتب كلاما موجز له اصول و فروع يفهم تفسيره و يكون ذلك سماعك من ابي عبدالله فكتب بسمله امور الاديان امران (نوشته محمد بن يزدي دريك صفحه)

۴- تسع عشر مسالة سال عنها الصادق الطيب الهندي في مجلس المنصور فلم يعلمها واخبره الصادق بجوابها نقل عن الخصال برواية ابي العباس محمد بن اسحاق الطالقاني (۳۰۷ - ۳۰۹)

۳۴- نسخ ۱۲۴۲ ، ۱۵ × ۲۰٫۵ (۱۷۵ م)

۱- رساله‌ای گویا از شيخ احمد احسائي «ونفس الكل وطبيعة الكل و اسفلها المادة الجسمانية... او ان ذلك اصطلاح آخر في العقود غير مشهور والله اعلم انتهى» (ص ۸)

۲- رساله ديگر او «اعلم ان الحجر المعمول و نسبته الى الاكسير كنسبة النطفة من المنى الى الانسان ... فخدمائيتك وكن من الشاكرين» (ص ۹)

۳- بطلان كون المفهوم للواجب: از همو

- ۴- جواب الاحسائی لبعض السادة الاجلاء العارفين الطالبين للحق المبين عن مسألة جلیلة لم يتنبه لها احد (ص ۲۸)
- ۵- جواب عبد علی بن عبد الجبار مع نقل كلامه متناو جعل الجواب شرحا (۲۶)
- ۶- جواب احمد بن صالح بن سالم بن طوق (۱ - ۴۸)
- ۷- مسالتان احدهما ان الله كان ولم يكن معه شيء، مورخ ۱۹ محرم ۱۲۴۲ (ص ۶۶)
- ۸- جواب السيد الاكرم مع تفرق الاحوال (ص ۷۲)
- ۹- الفوائد الثمان (ص ۷۷)
- ۱۰- رسالة ديكر او بدينكونه «اعلم انه لما اقتضت الحكمة الالهية لاقتضاء المكنونات الامكانية... ذلك كان حال مولانا امير المومنين في اغلب الاوقات (۱۲۴۳، ص ۸۲)
- ۱۱- شيخ يعقوب بن حاجي قاسم الشيرواني مورخ ۱۲۳۹ (نوشته ۱۲۴۲)
- ۱۲- جواب عبد الله بن فارس الذي ورد منه ابيات يشير في ظاهرها الى ظاهر الصناعة وفي باطنها الى باطن الصنع (ص ۹۹) همه اينها از شيخ احمد احسائي است.
- ۱۳- كلمات السيد حسن البحراني في توليد المولود الفلسفي «خذ الشجرة الصورية فانه افضل في برج الحمل ما بين خمسة عشر الى ثلاثين والاسود احسن وافضل من الاشقر واغسله...» (ص ۱۱۰)
- ۱۴- بحار العلوم: امام جعفر صادق، نوشته محمد بن حسين در روز پنجشنبه ۳ ذح ۱۲۴۲
- ۱۵- مصباح الشريعة ومفتاح الحقيقة: از همو (نوشته ۱۲۴۳، ۲۲۸)
- ۱۶- مجموعة للفضيلة من كلام الائمة برواية ابي الحسين محمد بن علي الحلبي عن ابي عبد الله حسين بن حمدان الحصيبي عن جعفر بن مالك الفزازي الكوفي عن عبيد الله بن يونس عن محمد بن صدقة العبيد (۲۳۲)

- ۱۷- لغز الزیدة للبهائی (ذریعه ۱۸ : ۳۳۴) (۲۲۷)
- ۱۸- رساله فلسفی دیگر «بسمله . سبحانک و حنانیک یا سبوح یا قدوس...
ویکتفی بكونه فی الحقیقه من جمله»
- ۱۹- گلشن راز : شبستری (آغاز افتاده)
- ۲۰- کنز الحقایق : از همو (ذریعه ۱۸ : ۱۵۱) (نوشته ۱۳۲۹)
آغاز :
- بنام آنکه اول کرد و آخر
بنام آنکه باطن کرد و ظاهر
انجام :
- چه میخواستی بری در معرفت گوی
خدا بین و خدادان و خدا گوی
- ۴۵- بچند خط از سده ۱۲ و ۱۳ ، ۵۷۷ ص ، وزیر (۱۷۶)
- ۱- رباعیات ابوسعید خراسانی
آغاز : بدانکه ایدک الله - که رباعیات حضرت سلطان السالکین و مرشد
العارفین و قطب الاقطاب شیخ ابوسعید ...
- ۲- دعای دفع بلا و طاعون و وباء نسخ بسیار خوش
- ۳- رساله دیگر : آغاز : بسم الله... باز خامه سیاه کار بر سر آنست که از پی تسوید
انوار معانی بیاض نامه را..
- انجام : ... از راه بنمودی به سوی خود رسیده اند خود را ندیده اند بجز خود
ندیده اند .
- ۴- مناظره امام رضا باراس الجالوت ، بفارسی ، آغاز مارو وان راس الجالوت سئل
عن الرضا علیه التحیه و الثناء فقال یا مولایی ما الکفر و الایمان .
- ۵- حسن و عشق از فضولی خاکسار (نسخ بسیار خوش) ، آغاز : حمد بی حد احدی

را سزااست که ریاض بدن را بآب روان پرورده حسن را شهرة عشق و عشق را زیور حسن کرده ، و درود بی عدد و صمدی رواست که علم او عقل را پیرایه و عقل را علم او سرمایه. معتکف زاویه هجر و انکسار فضولی خاکسار از محرکان..

انجام: ... عاقبة الامر خود را بخود رسانید و معشوقی و عاشقی از آن خلوت و وحدت بیرون ماند . والسلام علی...

۶- رساله در اخلاق ، آغاز : الحمد لله الذی ارشدنا الی الدین القویم وهدانا الی الصراط المستقیم والصلوة علی نبوته وصفاته... ای عزیز اخلاق حسنه مثل گوگرد احمر بسیار کم یابست. و صاحب اخلاق حمیده ناجی و رستگار دارین است... (جای بجای سفید مانده و ناتمام)

۷- در عدالت ، آغاز : شعبه سلیم در عدالت است. بدانکه عدالت در انسان از جمله اخلاق صفات حمیده و اخلاق پسندیده و باعث بر قرب خداوند عالمیان. انجام ناتمام : ان علم عادیت و در خداشناسی هر یک ازین.

۸- منقول از غزالی ، آغاز گویا افتاده است : حسن و عشق و اندوه این هر سه از یک چشمه سار پدید آمده اند برادران یکدیگرند که برادر میهن است در خود نگریست...

انجام : ... جملتها منقول من بعض رسائل الغزالی تمت الرسالة.

۹- رساله دیگر ، آغاز افتاده: عن ابی حمزة الثمالی کان علی بن الحسین یقول ابن ادم انک لا یزال بخیر ما کان لک و اعطینا من نفسک و ما کان الخوف لک شعارا او الحزن لک دنارا

انجام : ... فتبسم عارف بما کان روحی فداء... امام گزینند یا ولی الالباب ۱۰- رساله دیگر : عن احد الائمة نحن اهل بیت لا تقبل الله عمل عبد و هویشک ...

انجام : قصد صدقه کند هم من خود مباشر و سوسه او می باشم.

۱۱ - ينبوع الحياة هر مس الهرامسة (ادريس) گویا از افضل الدين کاشانی (نوشته ۸ ذح ۱۲۲۷) آغاز: بسم الله ترجمه فصل اول از جمله سیزده فصل از سخنان هر مس الهرامسة و هوادريس النبي

۱۲ - اشعاری از سید مصطفی قطیفی از ستایش شیخ احمد احسائی: بکر النعی باحمد الزهاد - لافاه ناعی احمد بسداد ...

۱۳ - رساله دیگر : الفرق بين المتقابلين والمتبائنين ان المتقابلين يمتنع اجتماعها ...

۱۴ - حکایات، آغاز: حکایت امیر اسماعیل سامانی روزی نشسته بود که عالمی به مجلس او درآمد امیر او را تعظیم نموده و بردست راست جای داد...

انجام : ... خبر آمد صاعقه‌ای به آن خانه آمده آن سگک را باخانه بسوخت.
۱۵ - روایاتی است، آغاز : در تفسیر برهان از امام جعفر صادق ع مرویست که زلیخا از حجاب یوسف صدیق رخصت دخول طلبید. چون اول دخول یافت یوسف از او پرسید .

انجام : ... و قائد الغر المحجلین مولانا ومولا الثقلین امیر المؤمنین علی بن ابی طالب صلوات الله وسلامه علیه

۱۶ - رساله دیگر : ... قال علی ما اضمرا احدشیئا الاظهر فی فلمات لسانه و صفحات وجهه. فائدة جلیلة جعفر احمر طرفیست که سلاح مصطفوی در آنست قایم آل محمد...

انجام : آن آب را بگیرند و روی خود به آن آب بشویند که نورانی شود.
۱۷ - رساله دیگر : ... قال الشيخ الرجبی الاسماء الحسنی اربعة اقسام منها اسماء بالائمة ع، السبعة وثلثون منها السماء الذات...

۱۸ - رساله دیگر : آغاز : وروی الصدوق فی الاکمال عن هشام بن سالم عن

الصادق ع قال عاش نوح الفی سنة وخمسائة سنة

انجام : وانا فی هذا الوقت بیعکم (؟) نادم علی ما فرطت. تمت الکلم

۱۹- نان و حلوائی شیخ بهائی

۳۶- نسخ ، آیتها و ترجمه های فارسی میان سطرها شنکرف ، با جدول ، ۲۳۷ ک

۱۲×۱۹ ، ۱۸ و ۱۱ اس ۱۴×۸ ، جلد چرمی (۱۸۲ ع)

۱- عین الحیات: محمد مهدی بن علی اصغر بن محمد بن یوسف قزوینی زنده

در ۱۱۱۹ (ذریعه ۱۵ : ۳۷۰)

۲- رساله در دعا گویا اعمال السنة یا اعمال شش ماه: حاجی ملامحمد صالح

برغانی قزوینی عم قره العین و در گذشته ۱۲۷۰ یا ۱۲۷۵ (ریحانة الادب

۱: ۱۵۸) تاریخ نوشتن سال ۱۱۲۸ آمده و نباید درست باشد (یادداشت بهاء

الدین املشی در پشت جلد).

۳۷- نستعلیق ملاداود در ۱۰۵۵ در کشمیر درش ۱، عنوان شنکرف ، از آن محمد

هاشم بن سید محمد طبیب ، ربعی (۱۸۹ ق)

۱- قرابازین شاهی : مظفر بن محمد حسینی شفایی (فهرست نسخه های خطی

فارسی ۵۸۰ - مشار ۲۵۸۲)

آغاز: بسمله... اما بعد پوشیده نماند که فقیر حقیر مظفر بن محمد الحسینی

الشفائی در مدتی مدید تزکیبی که معالجات امراض از آن گزیری نیست.

انجام : شربتی يك مثقال بعد از چهل روز تمام توان خوردن

۲- الرسالة الذهبية : امام رضا

۳۸- نسخ و نستعلیق زح ۱۲۴۴ ، با جدول ، کاغذ آبی ، ۱۸۷ ک ۱۵×۲۶ ، ۱۸ س

۸×۱۷ ، وزیر (۱۹۶ ک)

۱- ترجمه منظوم کلمات قصار علی ع ، ناتمام.

۲- فواتح شرح دیوان علی ع از میبیدی در گذشته ۹۱۱ (ناتمام) ساخته در

صفر ۸۹۰ اسفند ۴۰۶ جلالی «سپاس سعادت اساس و شکر عبادت لباس معبودی را - و در آخرت واسطه خلاص و نجات و رفعت درجات شود آمین یا رب العالمین الخاتمة» (دانشگاه ۲: ۱۲۴)

۳- شرح دیوان علی ع: از همو

آغاز: بسمله . اما بعد نفی نسب طینی و مدح علم دینی «الناس من جهة التمثال الكفاء، ابوهم آدم والام حواء» مفهوم تعریف اشارت است به تعیین و تمیز معنی ذهن سامع و حرف تعریف که نزد سیبویه لام و نژد [...] همزه و نژد خلیل مجموع همزه و لام است اشارت است به حقیقت

انجام: عقمن مدیحهم فی نظمه و دزهر الجو تضمینا

۳۹- نسخ خوش ۱۲۸۵ (۱۸۶۹) عنوان و سرفصل شنکرف، ۲۵ + ۱۷۰ ص ۱۲ × ۱۹

۲۲ س ۶ × ۱۳ ، بغلی (۲۱۵ ز)

۱- زبدة الحکمة: تقریر دکتر پولاک فمساوی، تحریر حکیم المالک میرزا علی نقی بن حاج آقا محمد اسماعیل پیش خدمت باشی شاگرد او، بنام اعتماد الدوله معتمد السلطنه صدر اعظم در ۱۲۷۲ در یک مقدمه در تعریف علاج و اقسام او و دو جمله اول در تدابیر سته ضروریه و قوه نارجازبه در هشت فصل ۱- در تاثیر هوای مجاور و تاثیر نور و ظلمت و حرارت و برودت ۲- در نوم و یقظه ۳- در اکل و شرب ۴- در حرکت و سکون ظاهری ۵- در حرکت و سکون نفسانی ۶- در استفراغ و احتباس ۷- در خواص کیفیت الکتریسته ۸- در خواص مقناطیسی، دوم در خواص ادویه و استعمال آن (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۴۸).

آغاز: بسمله... اما بعد این رساله و جیزه صورت تحریری است از تقریرات دکتر پولاک فمساوی معلم مدرسه دارالفنون که خانه زاد دولت ابد مدت علی نقی بن محمد اسماعیل تلمیذ حکیم مشارالیه ترتیب داده و آن مسمی است به

زبدة الحکمة و مشتمل است بر يك مقدمه و دو جمله . انجام: علاج اول طلا
از نوشادر در موضع ملذوع و روغن زيتون در اطراف بمالند و اما نياک را
خارجا و داخلا بکار ببرند و در ملذوع مله علاوه گنه گنه بکار ببرند (قدتم
بتاریخ ... ۱۸۶۵ عیسوی)

۲- رساله عمل منیتیزیه یا منیتیزم در علم مقناطیس از ابداعات دکتر مشمر
مدرس مدرسه طبری پای تخت دولت نمسه (در ۱۷۰ ص)
آغاز: بسم الله... درازمنه قدیم مقناطیس حیوانی فی الجملة شناخته شده بود
ولی آن را سحر میدانستند نه از علوم و در نوشتجات اعراب بعضی اشارت
در مسائل این اثر عجیب طبیعی یافت شده است... در سنه ۱۷۳۳ عیسوی
مطابق باسنه... هجری موسیود دکتر مشمر مدرس مدرسه طبری پای تخت دولت
نمسه این علم را درك نمود و اسم او را مقناطیس حیوانی نهاد پس از آن این
علم را مشمر یسم نامیدند

۴۰- نستعلیق خوش شده ۱۰، وزیری (۲۱۸ ر)

۱- روضة اولی الالباب فی معرفة التوارینخ والانساب: فخرالدین ابوسلیمان
داود بن اکتی (آغاز افتاده) (چاپ انجمن آثار ملی در ۱۳۴۸ خ بکوشش دکتر
جعفر شعار).

۲- مناجات خواجه عبدالله انصاری (۴ ص)

۴۱- نستعلیق ۱۳۰۲ (ص ۱۲۷ و ۱۵۲) در رشت، ۲۴۶ گ ۱۳ × ۲۲، ۱۴ س ۹ × ۱۷

جلد مقوایی (۲۴۶ م) دارای مکالمات و رسامل میرزا ملکم خان:

۱- در تعلیم شش نفر از بزرگ زادگان که حساب و هندسه و جغرافیا و چیزهای
دیگر میخوانند (۲-۱۱۱)

۲- فراموشخانه (۱۱۱-۱۲۷)

- ۳- چهارچشمان (۱۳۱ - ۱۵۲)
- ۴- پولیتیک ایران (۱۵۶ - ۲۴۶)
- ۴۲- نستعلیق ۱۲۳۴ درش ۱ ، انجام ش ۲ افتاده ، عنوان وشکلها شنکرف، ۹۰ ک
 ۱۱ س ۶ X ۱۰ ر ۵ ، ۱۸ X ۳۳ ، جلد چرمی سوخته (۲۸۷ ب)
- ۱- بیست باب : بیرخندی ، ملا مظفر گونا بادی بران شرح دارد.
- ۲- هیئت : قوشچی .
- ۴۳- نستعلیق سده ۱۰ (۲۷۶ د)
- ۱- دیوان جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی (آغاز افتاده)
- ۲- کمال‌الدین اسماعیل اصفهانی (آغاز افتاده)
- ۴۴- نسخ خوش سده ۱۱ ش ۱ و ۲ ، جدول زرین ، بغلی (۳۰۴ ر)
- ۱- وظایف التلاوة : محمد صالح حسینی
 آغاز: بسمله .. و بعد چنین گوید مجرم خاطی محمد صالح الحسینی ختم الله
 له بالحسنى این رساله ایست
 انجام : از احکام مختلفه به مردان و زنان و احکام دیگر هست که در کتب
 مبسوطه مذکور است...
- ۲- اختیارات : محمد باقر مجلسی (انجام افتاده)
- رباعیات خیام (شکسته نستعلیق خوش نم دیده ناخوانا در هامش ش ۱)
- ۴۵- به چند قلم ، بغلی (۳۱۲ ج)
- ۱- شرح رساله العقل خواجه طوسی : دوانی (نوشته ۱۳۰۶)
- ۲- شرح خبر کمیل (نوشته ابوالقاسم بن علی اکبر گیلازی در تهران در ۱۳۰۶)
- ۳- ابواب المنطق (نا تمام)
- ۴- عیون المسائل و نتایج العلوم لابی نصر الفارابی (نا تمام)
- ۵- ارجوزة امیر المومنین علی بن ابی طالب (نوشته محمد حسین بن محمد بن

حسین هندی در مدرسه حاجی ملا صالح در ۱۳۰۲ (۱۳۰۲)

۶- جفر : شیخ بهائی

۷- رساله دیگر مغشوش و آشفته

۸- مثنوی ناصر الدین شاه در نکوهش حکیم باشی

ای حکیم الممالک سلطان که به شاگردیت سزدلقمان

۹- حکایات

۱۰- رساله منظومه للبهائی :

الحمد لله العلی العالی ذی المجد والافضال والجلال

۱۱- منظومه :

به بحر تقارب تقرب نمای بدیدم که طرزی نما ندبجای

۱۲- صد کلمه علی بن ابی طالب با ترجمه جامی

۱۳- حدیثی «قال الشيخ علی بن عبدالصمد حدثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمد

بن ابی الحسن»

۱۴- شعرهای چند «اوراق طبع من آن روضه فیض است که هست- شجر او همه

سحر و ثمر او اعجاز»

۴۶- به چند قلم ، در پایان آمده «تمام شد این کتاب فال نامه در قریه افجری بحسب

الخواهش انیس العرفاء... میرزا رفیع الحسینی القزوینی ... ۱۲۶۱» جلد

چرمی بغلی (۳۲۲ ج)

۱- در دعا و ذکر

آغاز افتاده: ازان جمله مر حوم مغفور جنت و رضوان آرامگاه مولانا آخوند

محمد باقر مجلسی از کار و ادعیه منقوله

انجام: از جور حوادث روزگار دون از کج رفتاری چرخ بو قلمون بادل شکسته

و حواس پریشان تحریر یافت در ایام سلطنت پادشاه جهان دار محمد شاه قاجار

قلمی گردیده بحسب الخواش سلالة السادات العظام آقا میرزا محمد رفیع
امید بر اینکه ۱۲۵۸۰۰۰

۲- لب طب ، برای میرزا محمد رفیع حسینی قزوینی.

آغاز : بسمله... چون عالی‌جاه معلی جایگاه سلالة السادات العظام میرزا
محمد رفیع الحسینی القزوینی سابق الذکر به جهت معالجه و مداوای بعضی
ناخوشی‌های سر و بدن انسان که مرض مستولی می‌شود... مسمی به لب طب
بر دو باب و خاتمه ..

به آب زر این پندها را تمام
نوشتند خواندند از بهر عام
یکی آنکه تمام معدهات از طعام
نگردد تهی و ندانی تمام
چه در معدهات اشتها صادق است ...

انجام :

دوای جمله بیماران همین است

تورا این یاد باد از پند من یاد

۳- رساله ارسطاطالیس در بیان صورت و جبلت ظاهر انسان

۴۷- به چند قلم نسخ و نستعلیق و در چند گونه کاغذ ، بغلی (۳۱۳ ج)

۱- گویا مناظره ابن بابویه بارکن الدوله (نوشته ابوالقاسم کیلانی در ۱۳۱۵)
(دانشگاه ۳ : ۶۲۸)

آغاز : بسم الله ... رکن الدوله ابوعلی حسن بن بویه بصیت کمالات شیخ صدوق
را شنیده طالب ملاقات او شد

انجام : معجزات انبیاء را هم باید منکر شود زیرا همه بر این تاثیر است

۲- کلمات مغزیه و عبارات مر موزه ... عن لسان قطب الفضلاء ... احمد بن
محمد مهدی النراقی (نوشته همان ابوالقاسم بن علی اکبر کیلانی در املش در
۱۳۰۵، تا برگ ۲۷)

- ۳- لغز شیخ بهائی «الا یا اخی سم بلده لی - بهامن احب ومن اطلب»
- ۴- لغز حکیم مؤمن «بسم الله...» . اخبرونی ایها الاخوان عن اسم خماسی الاعداد»
- ۵- شعرهای بکر بن حسان باهلی وعلی ع و یزید بن معاویه و سعد تفتازانی و زهیر و فرزرق و متنبی و رشید و طواط و ابوالنصر ازدی و ابوالعلاء معری
- ۶- بندی دیگر «بسم الله...» روی ان سیبویه لما قدم علی البرامکة احتفل له یحیی»
- ۷- مضحکات (۴۸)
- ۸- بندی دیگر «بسم الله...» ان ثبت لفظ فی ما وضع له بعرف کاین من کان - کان فی عرف اللفة»
- ۹- منظومه فارسی، آغازش افتاده
عنصر اب است ما جامل به روی سطح خاک
نقطه خاک است ما ساکن درین شکل کری
- ۱۰- چند حدیث «حدیث و یجز فی الغسل یوم الجمعة كما یكون»
- ۱۱- قطعه‌ای از میرزا ابوالقاسم قائم مقام به عربی
وجهت وجهی مسلما لفاطر قد فطرك
- ۱۲- رساله‌ای بدینگونه «بسمله بدان اسعدك الله که هر گاه دم از سوراخ
بینی راست... سنة ۱۳۰۵»
- ۱۳- رساله‌ای از خواجه طوسی گویا اعتقادات او «اعلم یا ایها الاخ الصالح
الغزیزان اقل...» (نا تمام) (مدرس ۲۹۹)
- ۱۴- لغز شیخ بهائی «بسم الله... بعد الحمد... محمد المشتهر بیهاء الدین العاملی
عفی الله عنه یا من صرف فی مطالعة النحو یا ما و خاض فیہ شهورا...» (نوشته همان
املشی در املش در ۱۳۰۵)
- ۱۵- مرثیه «میرسد خشک لب از شط فرات اکبر من...»

۱۶- قصیده

«مرد خرد را وظیفه چبود حرمان

اهل هنر را نصیب چبود خسران»

۱۷- شعر علی ع

عطا لو اتم الله طال ترقی (؟) صبا حامساء لی اراک فاغنما (؟)

۱۸- رساله‌ای ناتمام «بسم الله .. هیچ عروضی بی سه صفت استاد نمیشود اول طبع موزون. صاحب عباد در بحر حادی عشر»

۴۸- شکسته نستعلیق و نسخ ۱۲۳۶ ، باجدول ، عنوان شنکرف (۳۲۶ ش)

۱- شرح دعای سیفی مشهور به حرز یمانی (شکسته نستعلیق خوش)

۲- اختیارات: محمد باقر مجلسی (نسخ خوش ملا اسماعیل بن ملا حاجی بابای

اردوبادی در روستای حاجی ترخان برای آقا رجب پسر حاجی عباس علی

شیروانی)

۴۹- نستعلیق ملاعلی جان گویا در ۱۳۰۰ ، بغلی (۳۷۴ ر)

۱- رباعیات خیام

۲- رباعیات باباطاهر

۳- رباعیات عطار

۴- گزیده‌ای از دیوان شاهزاده ملک ایرج میرزای متخلص به انصاف

۵- ترجیع بند مولوی

۶- ترجیع بند ناصر خسرو علوی

۵۰- شکسته نستعلیق خوش میرزا محمد شیرازی در ۱۳۲۰ ق ، ربعی (۴۳۳ ش).

۱- رباعیات خیام، از روی نسخه کتابخانه ساطانی که چندان نسخه‌های چاپ

شده است.

۲- قصیده سلمان ساوجی

۳- ترانه‌های باباطاهر همدانی

۵۱- نسخ و نستعلیق سده ۱۲ (۵۵۲ ر)

۱- توضیح العقود. از محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی.

آغاز: بسم الله... اصناف سپاس و ستایش بی قیاس مالک الملکی راسزاست عم
رحمته و تم نعمته که نوع انسانی را ..

۲- مصباح الشریعة

۳- شرح دعای صباح امیر المومنین علی ع.

۴- جبر و اختیار از خواجه نصیر طوسی

۵- رساله آداب الصیغ و التحریر

آغاز: حمد و ثنایی که غرر در الفاظ چهره عرایس ابکار معانی

۵۲- نستعلیق، ۱۳۰ ص ۱۱ × ۱۲، ۲۱، ۱۲ × ۹، ۱۸ × ۵، جلد چرمی بیاضی و یادداشت

مانند (۵۹۸ م)

۱- شرح قصیده میر فندرسکی: حاج محمد صالح خلخالی

۲- شرح قصیده «بالای هفت طاق مقرنس دو گوهرند» سروده ناصر خسرو

۳- شعری که احمد پاشا والی بغداد برای نادرشاه گفته و پاسخ آن

۴- دو نامه رمز بنام خلیفه سلطان

۵- شرح قصیده میر فندرسکی از ملا نظر فندرسکی

۶- شرح آن از ملا نظر علی کیلانی

۷- شرح خطبه امام رضا هنگامی که ولایت عهد را پذیرفته است

۸- شرح حدیث کمیل

۹- تفسیر سورة النور

۱۰- نان و حلوائی شیخ بهائی، سپس مطالب دیگر است

۵۳- نستعلیق محمد رضا بن حاجی شکرالله جندقی در ۱۰۶۲، فصلها شنکرف، ۹۵+۲۱ ک ۱۲×۱۹، ۱۹ س ۱۲×۱۲، جلد مقوایی عطف و گوشه پارچه (۱۲۶)

۱- طرب المجالس: امیر حسینی، از فصل اول در آغاز افرینش (ص ۱۶۳ چاپ شده با اشعةاللمعات جامی در ۱۳۰۳) تا ص ۲۷۳ هم-ین چاپ و «وصیت» را ندارد

۲- «باب در بیان وجوب امر به معروف و فضائل و شرایط و آداب» نوشته از محمد رضای جندقی (بهمان خط و انجام افتاده)

۵۴- نستعلیق استاد فرج‌الله بناء قزوینی در ۱۳۰۲، با جدول، ۲۰۸ ک ۱۸×۲۲، ۱۰×۱۸ جلد مقوای ربعی (۶۳۱ د)

۱- دیوان اظهر را نکوهی املشی وظیفه خوارخانهای املش در اواخر سده ۱۳، غزل است.
آغاز:

پس گره افتاد اندر کار ما	ذلت از ما لذت از اغیار ما
ای خوشا پیمانۀ سرشار ما	ذکر ما جز باد و میخانه نیست
ساده‌رو باشدگر این عیار ما	ذوق شوق من به ساقی میکشد
نیم جانم هست کودل دار ما	زاهب کوی مغانم ارمغان
اظهرای یار نکو کردار ما	نق من الخمر انه خمر الفراق

انجام:

به قتیل خسته خودنگر ... همه جابسر

به مراد دل برسی اگر مراد خسته دوا کنی

۲- اسب‌نامه یا منظومه در درمان بیماریهای اسبان با عنوانهایی مانند:

در بیان معالجه شاش بند فرس

شود گر شاش بند اسب تو هشدار
 علاجش زودتر از در میان آر
 نشاسته با عسل هم وزن باید
 به آب انداز چون شربت نماید
 میان آفتابه پس فرو ریز
 بریز اندر زمان در حلق شبدیز
 علاج دیگر آنکه آسان تر نمایم
 گره از مشکل، تو بر کشایم
 تو شیره پوست گندم را فرو کش
 بریز آنکه میان شیره خوش
 آغاز: در بیان معالجه قراقوش فرس
 قراقوش آنکه در بالای زانو
 براید استخوانی ای نکو خو

۵۵- نستعلیق رجب ۱۰۷۲، جدول و عنوان شنکرف، ۷۳ ک ۱۱ر۵ × ۱۹ر۵، ۱۵

س ۶ × ۱۵، جلد مقوایی و گوشه‌ها چرمی (۶۵۱ خ)

نسخه‌ایست پس و پیش شده و آشفته در هر دو شماره و چنین است:
 آغاز افتاده و در پایان نخستین صفحه آمده است: صفت پیل. فیل به جز از
 هندوستان هیچ جای دیگر نمی ماند و در آنجا می باشند. و آنها که به اطراف
 عالم اند هم آنجا می آرند و چون مست شود عجب مصاف کند چون مقر و
 ماوای او یعنی هندوستان بیادش آید همچو شتر مرغ روی بد آنجا نهد و زود
 آموز بود گویند که چون زنده بود صد دینار ارزد و چون بمیرد باز بهمان
 قدر باشد یعنی صد دینار دندان او باشد که صدمن بر آید و هیچ بهائم ازو
 صعب تر نیست و با این همه از بانگ غولک ترسد و اندر و خواص است جالینوس

گویند که هر که يك هفته پیه‌پیل هر روز درم سنگ بخورد به‌غایت فر به‌شود.
و اگر زهره او خشک کرده بسایند.

انجام نسخه: اگر منی در سر آب ایستد شك نیست از مرد باشد که اولاد نشود
و اگر در زیر آب رود علاج زن کنند که خطا از زن است و این را بدانند
و آنکه تجربه به ادویه کنند والسلام. تمت هذه النسخة الشريفة بعون الله و
حسن توفيقه في شهر رجب سنة اثنى سبعين و الف من الهجرة . تم .

۱- خواص الحيوان والنبات ، به فارسی (آشفته)

۲- باه‌نامه (آنهم آشفته) در دیباجه آمده که در نوزده فصل است ولی در
فهرست آن هفده باب به‌شمار آمده و خود رساله هم هفده باب است :

۱- اندر موامره کتاب و دلایل مراجعهای مردان و زنان

۲- اندر غذای مفرد که مجامعت را شاید

۱۴- اندر اشکال مجامعت

۱۷- اندر چیزها که زنان بار نگیرند و آنچه گیرند.

۵۶- نستعلیق و شکسته خوش حبيب الله منجم در ۱۱۰۱ در ش ۱ و نسخ محمد علی

بروجردی در ۱۳۲۹ در ش ۲، ۵۸ ک ۵۸ ک ۱۷، ۲۱، ۲۰، ۱۱۵ س

۱۶ X ، جلد چرمی (۶۵۸ ج)

۱- جهان الرمل : اوحدالدين عبدالله حسینی بلیانی شاه طائی منجم بنام

ابوالغالب محمد پادشاه در دو مقدمه و شش جهت و خاتمه (دانشگاه ۴ :

۹۶۸) .

آغاز : این علم اربدانی ای حکیم - هست بسم الله الرحمن الرحيم

افتتاح کلام بنام حکیمی است علام که بنا بر حکمت شامل و قدرت کامل در بدو

نظر مد قدرتش قرعه قبول بنام آدم مکرم علی نبینا و علیه السلام در انداخته

به مقتضای آیه انی جاعل فی الارض خلیفه او را به صفت نبوت و سمت رسالت

برگزیده ... اوحدالدين عبدالله الحسينى البليانى المشهور بشاه طائى منجم...
 مزین ساخت به قلم نامی ... ابوالقاسم محمد پادشاه
 انجام : مجموع ترکیب کردیم حبیب الله شد و در این قاعده خلاف کم واقع
 شود. تمت الرسالة

۲- رساله در اسم اعظم.

آغاز : بسم الله. این اسم عظمی است هر که با خود دارد تمام عالم جمع شوند
 و باوی دشمنی کنند

انجام : باشد این اسماء عظام را بسیار خواند که خواصیت عظیم دارد والله
 العالم.

۵۷- نستعلیق و نسخ، ۵۱۱ ص ۵ ر ۱۳ × ۲۱، ۱۷ س ۵ ر ۶ و ۷ × ۱۴ و ۵، جلد چرمی
 (۶۷۵ الف)

۱- انیس العشاق: رامی (نسخ خوش مجهد باقر طباطبایی در ۱۲۹۸، ۲۷ ص ۱۷
 س، محشی)

۲- پراکنده‌ها در حدیث و جز آن

۳- رساله فی خلق الافعال والصور: صدرالدين محمد شیرازی (۲۵۰)

۴- از علوم خمسہ محتجبه که اول هر يك از حروف کلمه سراسر است

۵- رساله در معنی وجود و اشتراك لفظی و معنوی آن (۳۳۲)

۶- رساله در شرح سوالات کمیل بن زیاد (۳۶۳)

۷- رساله در شرح الفاظ قصیده میمیه خمريه فارضيه (۳۷۱)

۸- رساله فی معرفه القبلة (۴۳۵)

۹- رساله فی علم الاسطرلاب: شیخ بهائی (۴۷۱)

۱۰- شرح قصیده یایه میر ابوالقاسم فندرسکی چرخ با این اختران نغزو

خوش زیباستی» از محمد صالح بن محمد سعید خلخالی (فهرست نسخه‌های

خطی فارسی (۱۲۴۵)

۵۸- نستعلیق خوش سده ۱۳، ۱۶۶، ص، ربعی (۶۹۲ ر)

۱- زادالمسافرین (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۴۶)

(نوشته در شب ۱۰ دهه یکم)

آغاز افتاده: باشد چرب کند و رفع آن را میکند و در هوای گرم پاهای رانازانو

در آب سرد گذاشتن و نشستن و در هوای سرد در آب گرم نافع است

انجام: و مار از دارنده زمرد و عقرب از دود گوگرد میگریزد و الله اعلم

بحقایق الامور

۲- خرقة بنخیه: مرتضی قلی شاملو (آغاز افتاده) (همانجا ۵۲۵)

۵۹- نستعلیق خوش، بغلی (۶۹۳ ر)

۱- جامع الفوائد: یوسف بن محمد بن یوسف یوسفی هروی در گذشته ۹۵۰

که در ۱۸ رمضان ۹۱۷ در هرات ساخته است

(فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۵۱۳)

۲- فواید الاخبار: همو (همانجا ۵۷۵) سروده در ۹۱۳

۳- فرهنگ یوسفی یا قصیده اسماء اجناس ادویه: همو (همانجا ۵۷۳) (نوشته

محمد علی بن احمد لاکانی در ۱۲۹۴)

۴- تحفة الخاقان: احمد قاجار، در ترجمه برء الساعة رازی، جز ترجمه میرزا

سید احمد بن حسینی تمکابنی حکیم باشی فتح علی شاه و بنام او (همانجا ۱۴۸۸)

آغاز: رب یسر و به نستعین. بسم الله. حمد فزون از حوصله قیاس و سپاس بیرون

از ادراک حواس سزاوار درگاه و شایسته پیش گاه... اما بعد چنین گوید

کمترین چاکر درگاه شهریار جم اقتدار احمد قاجار که روزی در پیش گاه

حضور ساطع النور پادشاه جم جاه... صاحب قران اعظم فتح علی شاه قاجار...

ذکری از کتاب برء الساعة محمد زکریای رازی... و ترجمه نمودن آن...

رساله‌ای ترتیب نمود خالی از اطناب ... مسمی به تحفة الخاقان

۶۰- نستعلیق سده ۱۳ ، ۱۳۰ گ ، بغلی (۶۹۴)

۱- رساله طب حاج محمد حسین طبرستانی گویا از سده ۱۳

آغاز افتاده : دیگرانکه مدراست و از اکثر او حرکت شریان منفصل و نبضی

بی نظام و مورث صداع و دوار و کدورت چشم و پیوست

انجام ناتمام : یا اینکه در جای خود مطبوع خطمی مخلوط نموده هر دو ساعت

یک قاشق چایی خوری

۲ و ۳- رساله طبی دیگر او (دوبار نوشته شده)

آغاز : بسم الله... اما بعد چنین گوید عبد محتاج و اقل حاج محمد حسن طبیب

طبرستانی چون چند رساله در علم طب از عربی و فارسی تحریر نمودم هر یک

به نحوی کامل در مساله‌ای از مسائل طب نوشتم

انجام افتاده : تا خون سوخته از نفس عضو بکشد و پس از آن

۶۱- نسخ و نستعلیق و شکسته خوش سده ۱۳ ، ۱۳۱ گ ۱۷ و ۱۸ س ۱۴۵ × ۲۰۵

و ۸ × ۱۴۵ کاغذ شکری جلد چرمی (۷۵۰ الف)

۱- تورات چهل سوره‌ای که خدا با موسی گفتگو داشته به نقل از علی ع

۲- حدیث شیعی به فارسی «اربع کلمات خیر اربعة الاف الکلمة الاولى لانما نوا

من السلطان ولو کان اباکم... حدیث ابن بابویه به سند معتبر روایت کرده

است که حضرت امام جعفر صادق ص فرموده که قومی «ناتمام در ۲۶ ص ،

نستعلیق)

۳- تحفه المجاورین : محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی کربلایی شاگرد

وحید بهبهانی، در پنج فصل و یک خاتمه، در زیارت امام حسین و مجاوت قبر او

(ذریعه ۳ : ۴۶۶)

آغاز : ... اما بعد چنین گوید خاظمی محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی

... که بهترین اعمالی که باعث خشنودی پروردگار و استحقاق عفو و آمرزش او گردد و استحقاق دخول شفاعت شیعیان در گاه او شود به مقتضای اخبار متواتره زیارت کردن قبرهای دوازده امام ع است.

انجام: و جناب موسی دل خوش شده و جان را به جان آفرین تسلیم کرد. نوحه آمدن فاطمه در صحرای محشر (نا تمام در ص ۷۷، شکسته نستعلیق)

۴- خطبه نکاح

۵- رساله‌ای در احکام بیع و شری یا ترجمه اصلاح سید مجاهد

آغاز: اما بعد چون اکثر عوام از معرفت احکام و مسائل بیع و شری و سایر ابواب عاری اند و باین حال در همه اوقات مشغول به دادوستد و تجارت می‌باشند و لهذا در غالب مبتلی به خوردن ربا و نحو آن می‌شوند

انجام: که هر وقت شخص بمیرد وارث او آن را که خواهد فسخ نماید بنا بر اظهر (نا تمام در ص ۱۰۱، نسخ خوش)

۶- رساله در مناسک حج (شکسته خوش و نسخ)

آغاز: بسمله ... اما بعد این مختصری است از مناسک حج که نظر به التماس بعضی از مؤمنین اخلاء در سلك تحریر آمد

انجام: در کتب فرار علماء مفصلاً مذکور است و در این مختصر به آنچه مذکور شده اکتفاء شد و الله هو الاول والاخر و الحمد لله (ص ۱۳۱ شکسته نستعلیق)

۶۲- نستعلیق درش ۱ تا ۹ و نسخ پاکیزه درش ۱۰، بغلی جلد چرمی (۷۶۷ر)

۱- داستانی است

آغاز: اما راویان اخبار و ناقلان آثار و محدثان روزگار و طوطیان شکر شکن شیرین گفتار چنین روایت کرده اند که در ملک روم پادشاه بود عاقل و دانا و اسباب‌ها و خزینه و سپاه بی‌شمار داشت و حق تعالی هیچ فرزندی با و کرامت نکرده بود مگر در چهل سالگی خدای تعالی او را فرزندی ارزانی داشت ... (در ص ۱۵۱ نا تمام مانده)

۲- داستان دیگر

آغاز افتاده : گشودن آوازی از پس پشت او بر آمد که ای جوان این آهو را مکش که پیک من است قنبر روی مبارک خود را باز پس کرد يك جوانی را دید که پیل مست را سوار شده می آید و نیزه خطایی ...

انجام: بر حضرت امیر ع دعا کردند دوستان شاد شدند و دشمنان از قصه هلاک.

۳- داستان دیگر

آغاز: بسم الله... روایت است از حضرت رسول اکرم ص که زمین هر روز پنج بار ندا میکند بفرزند آدم اول میگوید که ای فرزند آدم امروز بر پشت من میروید فردا منزل شما در شکم من خواهد بود ..

(در يك صفحه ونیم است ۹ - ۱۷۸) .

۴- پندنامه لقمان حکیم (۱۸۶ - ۱۷۹)

۵- چند روایت (نوشته ۱۲۵۸)

۶- منظومه ایست :

شنیدم از خردمندان ناصح که در بغداد مردی بود صالح
ز نزدیکیان درگاه خدا بود ز خود بیگانه با حق آشنا بود
(۱۹۸ - ۲۱۰)

۷- داستان آغاز، بسمله بسم الله... حکایت آورده اند که در زمان پیشین قحطی پدید آمده بود (۲۱۶ - ۲۱۰)

۸- داستان دیگر

بسم الله... در دانستن تعبیر خواب یوسف پیغمبر ع دیدن خشم خدای تعالی و حالات مخوفه با خدا باید گردیدن و تائب و نادم شدن ... (۲۳۰ - ۲۱۷) .

۹- راحت الارواح و مونس الاشباح : حسن سبزواری، در ۱۵ باب هر يك چند فصل ، نسخ خوش ، عنوان شنکرف.

آغاز: افتاده: ظاهر گردانید در رسوم ظلم و بدعت برداشت لاجرم خواص و عوام و وضع و شریف در ریاض امن و امان او خرم و خرامان شدند و از حضرت رحمان دوام دولتش خواهان ... این ضعیف نحیف کم سرمایه بی پایه العبد الداعی ..
الحسن الشیعی السبزواری ... تالیف کند در ولادت پیغمبر ماصلی ... و ولادت ایمة معصومین علیه السلام و طرفی از معجزات ... برپانزده باب هر بابی مشتمل بر چند فصل و نامش **راحت الارواح و مونس الاشباح** نهاد چون دانست که از خواندن آن جانها راحت یابند...

انجام افتاده: آنجا نشسته از شیعه امیر المومنین علیه السلام آن حضرت بر- ایشان سلام گفت آنکه بایشان گفت که من..

۶۳- نستعلیق و نسخ جعفری بن محمد رضای خشکبجاری در ۱۳۱۶ (۱۸۶) و صالح بن محمد علی در ۱۳۰۱ در تهران (۴۵۴) ۵۸۶ ص ۱۱ × ۱۸، ۱۴ س ۵ ر ۶ × ۱۲، جلد چرمی (۷۷۸ م)

۱- شرح رباعیات: متن و شرح هر دو از دوانی برای سلطان روم

۲- تفسیر سورة الاعلی: ابن سینا

۳- رساله در حساب (ص ۲۸۴)

آغاز: مسأله اول چند عدد نارنج میان چهار نفر قسمت شده

۴- حواشی شرح فصوص الحکم

۵- اصطلاحات صوفیان به فارسی و بنام کمال الدین عبدالرزاق کاشانی و گویا

ترجمه فارسی رساله او (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱۰۳۶)

آغاز: بسم الله ... لالی حمد و سپاس ثنا منعمی را سزد... اما بعد مکشوف

ضمایر ارباب بصائر باد که چون ادراک معانی عبارات منثوره و منظومه اهل

حال بر طبق اصطلاح که مقرر ایشان است خالی از صعوبت نیست بنابراین در

حل آن سالک مسالك عرفان نورالدین الشیخ عبدالرزاق کاشی کهر پاشی

نموده به نوعی که باید و شاید

- ۶- تفسیر سوره یوسف از ابوبکر عتیق محمد هروی مشهور به سورابادی از دانشمندان روزگار البارسلان سلجوقی به فارسی (ص ۴۵۵ - ۴۵۷)
- ۷- «فی بیان حکایات لطیفه» به عربی (ص ۵۰۶)

۶۴- نستعلیق محمد بن علی کدوسرایی در ۱۲۳۳ در نظم و زین العابدین مازندرانی در همین سال در نثر، با جدول، ۵۳۵ ص ۱۴۵ × ۱۹۵، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ × ۹۵

۱۴۵، جلد مقوایی عطف و گوشه‌ها پارچه (۷۹۵ م) در چهار بخش:

۱- مثنوی به بحر متقارب

آغاز افتاده و صفحه یکم ناخوانا:

علی چون بدیدش بدو خیره ماند

برویش همی نام یزدان بخواند

علی گفت پیک خداوند کار

تو کردی چنین صورت زرنکار

پرسید او را که اصلت کدام

بگفتا که شهزاده‌ام ای امام

علی گفت بر گو که ایزد یکی است

محمد رسول عیش ولی است

انجام: شنیدم ز تاریخ اهل عجم

که آمد سلیمان ز خیل و حشم

بشد عازم ملک ایران زمین

به خسرو نمودند از راه کین

۲- داستانی است پراز مثل و حدیث و آیت قرآن، گویا آغازش افتاده:

«الحیاء یمنع الرزق یعنی حیا مانع روزی است حالیا زود باشد سخن به طول

می‌انجامد قاضی گفت ای جوان مرو حضرت تبارك و تعالی می‌فرماید السارق
والسارقة» (ص ۱۴۱)

۳- داستان مانند است از رسول خدا بدینگونه آغاز میشود: «اما راویان
اخبار... چنین روایت کرده‌اند که چون حضرت رسول ص خدا از مادر متولد
شد به امر حضرت (ص ۳۰۸)

۴- داستان شب بدینگونه: «اما راویان اخبار... (ص ۴۵۳ تا ص ۵۱۲)
سپس دو صفحه یادداشتهای پراکنده است و باز از ص ۵۱۷ داستان دیگری
است.

۶۵- نستعلیق محمدعلی، عنوان شنکرف، ۲۸۴ ص ۲۰ س ۱۵ X ۲۱، جلد چرمی
(۸۰۹ م)

۱- اصول دین: میرزا ابوالقاسم کیلانی قمی (نوشته محمدعلی در رجب ۱۲۲۷)
دریک مقدمه و پنج باب (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۱۷۸)
۲- مرشدالعوام: همو (نوشته ۱۲۲۷) در چند کتاب (آستان قدس ۲: ۱۲۴ -
سپهسالار ۵: ۵۴۳)

۶۶- نستعلیق و شکسته سده ۱۳، ربعی (۸۱۱ م)

۱- بندی شعر فارسی،
آغاز:

غیر حق را میدهی ره در حریم دل چرا
میکشی بر صفحه هستی خط باطل چرا

۲- گلزار ابراهیم ظهوری

۳- بهرام و گلندام، داستان بهرام پسر پادشاه روم

۴- منظومه فارسی
آغاز:

اول بنیاد کردم به بسم الله کریم و قادر و حی توانا
 چو نور احمد الجام کرده (؟) زمین و آسمان بنیاد کرده
 ۵- داستانی است: «اما راویان... در زمان سلطان محمود غزنوی تاجری بود
 يك كنيز بسیار جمیاه داشت»

۶۷- شکسته نستعلیق خوش، درشت، ش ۲ ریز، از سده ۱۴، ربعی (۹۰۱د)

۱- سرگذشت اشرف خان حاکم عربستان : منسوب به ناظم الدوله میرزا ملکم
 خان (نشریه ۷ : ۱۷۸ ش ر ۹۵۰)
 آغاز : هو الله تعالی . داستان اشرف خان حاکم عربستان و آمدنش به طهران
 و گزارش توقف او در پای تخت.

آغاز : بسمله. الحمد لله... اما بعد سرگذشت اشرف خان حاکم عربستان در
 ایام توقف او در طهران که در سنه هزار و دوست و سی و دو هجری به پای تخت
 احضار میشود و حساب سه ساله ولایت را پرداخته مفاصا میگیرد و بعد از
 زحمات زیاد دو باره خلعت حکومت پوهیده میرود و این حکایت در ضمن
 چهار مجلس تمام می شود . اسامی اعضای مجلس.

انجام : نمقه الكتاب المبارك الاشرف خان في دار الخلافة الطهران على يد الاقل
 المذنب ابوسعید القاجار مورخه غره شعبان المعظم سنه ۱۳۰۱ حسب الفرموده
 نواب مستطاب اشرف امجدارفع افخم اعظم والا شاه زاده محمد علی میرزا
 دام اجلاله العالی

۲- منظومه فارسی

آغاز : بسمله .

روز نو رسید ماه فروردین	سال کهنه رفت تازه شد زمین
شد چو آفتاب در حمل مکین	با سپهر گشت بوستان قرین
گشت کوه و دشت رنگ ز مردین	طرف باغ شد نغز و دل نشین

شد شکفته باز درو یاسمین

۶۸- نستعلیق سده ۱۱، آرایش شنکرف، ۱۳۷ گ ۱۸ × ۱۱، ۱۴ س ۱۴۵ × ۷۵،

جلد مقوایی. (۱۰۵۸ الف)

۱- معیار جمالی و مفتاح بواسحاقی: شمس قیس فخری اصفهانی. (نوشته سده

یازدهم، آغاز و انجام افتاده» که ملحوظ نظر عنایت ارباب این صنعت گردد.

اسادهان دره باشد - ای ترا ملك و تاج یزدانی» ص ۶ تا ۴۸۴ چاپ دانشگاه).

۲- شرح بیست باب در معرفت اسطرلاب (به خط دیگری) باعنوانهای «باب

دوم در معرفت ارتفاع گرفتن از آفتاب و ستاره ارتفاع» و «باب سیم در معرفت

ستاره ای چند که بر اسطرلاب نقش کنند جهت ارتفاع گرفتن».

آغاز افتاده: محرابی باشد آن را کرسی خوانند و کرسی تکیه گاه سلاطین

باشد و آنچه بر صفایح و غیر آن مشتمل بود و بر پشت او آلات ارتفاع ...

انجام: افتاده، سماک الرامح، سماک الاعزل، راس الجوزاء، ردف کف

الخصیب و بیشتر اسطرلابها این کواکب را نقش کنند بدان سبب که در اول

باب معلوم شد.

۶۹- نستعلیق سده ۱۴، جیبی. (۱۰۶۳ ت)

۱- مختصری در بیان مباحث و مطالب شرح جامی بر کافیه.

آغاز: بسم الله... اما بعد بدانکه این مختصری است در بیان مباحث و مطالب و

ایرادهایی که در این کتاب وارد می شود همه را در این کتاب ذکر نموده تا

برای مبتدی آسان گردد و او را محو نشود اگر چنانچه محو شود بدمطالعه

این مختصر یاد آورده باشد اللهم اغفر... بدانکه الف لام را الف لام جنس

می گیریم الف لام استقراء می گیریم...

انجام: در باقی توابع جاری نبوده است لهذا... قید تا آنهارا بیرون کنند و السلام.

۲- تحفة المبتدی: علی بن حسن کهدمی، ناظر به شرح الفیه شیوطی است.

آغاز: بسم الله... اما بعد از حمد خدا... این حقیر فقیر.. علی بن الحسن الکهدمی در وقت دماغ سوختگی مختصری در بیان مباحث و مطالب و ایرادهایی که درین کتاب سیوطی وارد می شود همه را درین کتاب نموده ام تا برای مبتدی آسان گردد و او را محو نشود به مطالعه این کتاب که مسمی به تحفة المبتدی باشد یاد آورده و این حقیر را به دعای خیر...

۷۰- نستعلیق ۱۰۱۶، ۲۳۷، ۱۳ × ۲۶، ۲۰، ۲۰، ۱۷ × ۶، ۱۷، جلد چرمی. (۱۱۰۲ الف)

۱- اخلاق ناصری: خواجه طوسی، بامقدمه قدیمی آن که در قهستان نوشته است. (نوشته در ۱۰۱۶)

۲- لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق: دوانی.

۷۱- نسخ خوش محمد جعفر بن محمد طبسی در ۱۰۹۴ و ۱۱۰۲ با جدول، شکل و

صورت و عنوان شنکرف، ۲۱۵ ک ۱۲ × ۱۹، ۱۳ × ۷، جلد چرمی. (۱۲۰۲)

۱- رساله در معرفت اسطرلاب: خواجه طوسی. (نوشته ۱۰۹۴)

آغاز: بدان ای حافظ که این مختصری است در بیان معرفت اسطرلاب مشتمل بر بیست باب، باب اول در القاب آلات و خطوط و دوایر اسطرلاب آنچه علاقه در وی است حلقه بود...

انجام: بر بیشتر اسطرلابها این کواکب را نقش کنند هر که او را بشناسد چنانچه در آن اشتباه نیفتد او را درین باب کفایت بود و به حقیقت تحقیق معرفت او از صورالکواکب می شود اینست تمامی سخن در معرفت اسطرلاب والله اعلم بحقیقه الحال.

۲- در استخراج تفاوتیم: تاج الدین علم منجم شیرازی. (۲۰-۲۹ پ، بایک جدول)، (فهرست نسخه های خطی فارسی ۳۶۹).

۳- شرح بیست باب در معرفت اسطرلاب طوسی: ابواسحاق بن عبدالله خادم کوبنانی به نام امیر شمس الحق والدوله والدین محمد بن الامیر الکبیر

جلال‌الدین چقماق ، با اشکال و صور. (۳۱-۴۹ پ، نوشته محمد جعفر بن محمد طبسی).

۴- «در احکام طالع . اگر مسأله پرسند از تن و جان و زندگانی خویش بنگر به خداوند طالع تا کجا است و اگر در خانه بود نیکو حال و نظری نیک به طالع دارد». (۵۵۱ - ۵۵۹)

۵- رساله فی العمل بالربع المجیب مشتملة علی مقدمة وعشرین بابا فإللمقدمة فی تسمیة رسومه فأولها المركز. (۶۰ ر - ۶۴ پ)

۶- «القول علی ما یطلع فی البروج من الصور وماتدل علیه من احوال المو- لودین». (۶۵ ر - ۷۲ پ ، نوشته محمد جعفر طبسی در ۱۰۹۷).

۷- در معرفت قبله (۸۳ ر - ۹۱ ر) با تصاویر و اشکال.

۸- در بیان علم خطوط اسطرلاب (۹۲ ر - ۱۱۰ پ) با اشکال و صور.

۹- در علم حساب مشتمل بر سه مقاله: گویا از قوشچی. (۱۱۱ ر - ۱۳۷ ر)

۱۰- مختصری در علم هیأت اجرام علوی و سفلی. (۱۳۹ ر - ۱۹۶ پ ، نوشته محمد جعفر طبسی در ۱۱۰۲).

۱۱- الصفیحة فی الاسطرلاب : شیخ بهائی، به عربی. (تا ۲۰۱ ر با افتادگی).

۱۲- در اسطرلاب و معرفت ربع. (۲۰۱ پ - ۲۱۱ پ، آغاز و گویا هم در میانه افتاده).

۱۳- «فی العمل بر ربع المقنطرات عملتها لمن اراد». (۲۱۲ ر - ۲۱۵ پ) به عربی.

۷۲- نستعلیق و نسخ و شکسته ۱۲۵۸ و ۱۲۷۱، عنوان شنکرف، ۱۰۹ ک ۱۱ X ۱۷،

۱۴ س ۱۲ X ۶ ، جلد چرمی. (۱۲۰۳ م)

۱- «من مجریات و آزموده جهت دفع دشمن».

۲- اورا در غرائم. (چند صفحه)

۳- ارشاد العوام: عبدالواحد. (۴۹ الف)، (فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۸۷۴)

آغاز:

بود لایق به معبود یگانه

سپاس و شکر بی حد و کرانه

درود بی شمار از حی داور محمد را سزد با آل اطهر

۴- «فصل در احکام غالب و مغلوب که حکیم اریطالیس ابن قعریاس با قدونی وزیر خضر و ذوالقرنین از برای او وضع کرده است». (۸۳ پ)

۵- خواص رباعیات ابوسعید ابی الخیر میهنی. (۸۶ پ)

آغاز: بدانکه ایدک الله تعالی فی الدارین که این رباعیات حضرت سلطان السالکین مرشد العارفین قطب الاقطاب و شیخ الشیوخ شیخ ابوسعید ابوالخیر قدس الله روحه سائر امور تمام دارد زیرا که آن مراتب درین رباعیات استخراج اسماء اعظم کرده و هر یک ازین ابیات از برای مهمی و مدعایی خاص ترتیب داده که به مداومت آن می باید بلاقصور ...

۶- نمونه منشآت. (۹۷ پ، شکسته خوش).

۷۳- نستعلیق، ۲۴۲ گ ۱۰ × ۱۴، ۱۱، ۱۴، ۵ × ۶، ۱۰، ۵، جلد چرمی. (۱۲۶۳ م)

۱- در بدو ظهور تن.

۲- رساله الخواص فی ازاله الخرام، منقول از مجموعه حکیم عمادالدین محمود.

۳- رساله فی البرص من تصنیف مولانا قطب الدین شیرازی.

۴- دستور جلالی: جلال الدین محمد طبیب اصفهانی که به نام شاه سلیمان صفوی ساخته است. (فهرست نسخه های خطی فارسی ۵۳۵).

۵- التعليم الاول فی التدبیر، الفصل الاول فی تدبیر المولود. به عربی.

۷۴- نستعلیق سده ۱۳، بخشیده ملاعباس علی کیوان، آغاز و انجام افتاده، ربعی.

(۱۲۳۰ م) به نام مجمع الرسائل در دفتر.

۱- رساله مانندی در منطق به عربی.

آغاز افتاده: ان يقال ان الانقسام الى القريب والبعيد لا يتصور في العصول المميزة

عن المشاركات الوجودية فان المهمة اذا تر كبت من امور ...

و به كان يتميز كل واحد منها للماهية كتميز الاخر لها فلا يمكن عد بعضها

قربا و بعضها بعيدا فلذلك خص اعتبار الانقسام الى القريب [والبعيد] بالفصول
الميزة عن المشاركات الجنسية ويرد عليه ان ...

۲- قصص انبياء، با عنوانهای:

قصه قبول کردن توبه آدم. (ک ۴)

قصه وفات آدم. (۹)

قصه آغاز بت پرستی.

قصه آغاز آتش پرستی. (۱۴)

حدیث کیومرث و پادشاهی. (۱۷)

قصه پادشاهی اوشهنگک. (۲۲ - با افتادگی درمرگ ۴۲)

آغاز افتاده: گریه ندیده بودند عجب داشتند و بر وی جمع آمدند که از
دهن مارگریه و نوحه میدیدند حوا به نزدیک ایشان آمد گفت که چه چیز
افتاده. گفتند که مارمی گریه و ندانستند که گریه ابلیس در دهن وی است. حوا
پرسید که چرا می گریی؟ گفت از بهر شما می گریم که شما را ازین بهشت
بدر خواهند کرد. گفت دلیل چیست؟

انجام افتاده: قصه سه برادران که بوستان از پدر به میراث یافتند، چنین گویند
که در بنی اسرائیل مردی بود پارسا و نیکو کردار و بوستان نیکو داشت با
نعمتهای بسیار، در آنجا کشت بسیار بود چون وقت غله گرفتن بودی درویشان
را جمع کردی و از هر چیزی نصیبی دادی خدای تعالی وی را بدین خصلت
نیکو برکت داده.

۷۵- نسخ و شکسته نستعلیق، عنوان شنکرف، جلد چرمی، رحلی. (۱۳۶۴ الف)

۱- اشجار و اثمار: علاء علی شاه بن محمد بن قاسم خوارزمی بخاری. (دانشگاه
۴: ۸۳۱)

۲- جوامع احکام النجوم: فرید خراسان ابوالحسن علی بن زید بیهقی، نوشته

مرتضی غروی در ۲۲ ج ۱/۱۳۳۴. (دانشگاه ۴: ۱۷۶)

۳- غنیة الموالید فی الحکم علی الموالید: محیی الدین یحیی بن محمد بن ابی-

الشکر مغرب، نوشته رجب ۱۳۱۱. (دانشگاه ۲/۲۴۴۰)

۴- البارع: ابوالحسن علی بن ابی الرجال شیبانی کاتب قیروانی. انجام افتاده.

(سپه ۳: ۲۳۳)

۷۶- (۱۵۸۹ م)

۱- معراج نامه چایی.

۲- نصاب: محمد بن جمال الدین اصفهانی. (نوشته سده ۱۴)

بعونک ماہیہ

در سالہای ہزار و سیصد و بیست یک شمسی بعد پس از تجدید بنای مدرسہ مخرو بہ آخوند ملا محمد حسین ہانی بدست توہابی حضرت آیت اللہ
 جناب آقای حاج آخوند مضمونی ہمدانی دست بکاتہ، تراید روز افزون طلبات سزاظر فی حواس نیاز شدیہ مردم ہمدان از طرف دیگر معظم لہ در آن
 کہ در صد تالیس کتابخانہ جامی برپا شد۔ این نیت خالص سال ہزار و سیصد و بیست و چہار ہفتاد و پویست و مقدری کتابت و در کی از حرات مدرسہ آخوند
 در خلال این پیش رو بہ اطلاعشان رسانیدہ شد کہ گنجینہ خطی مرحوم حاج محمد جعفر قرآنی لہ مقرب مجتہد شہ کتوبراہ کی (۱۲۳۸ق) واقع
 قریب سوکن آباد ہمدان در معرض ضحلال و نابودی متہرگ رفتہ بانذک تغافل دیگر اثری از بقایای ارزندہ این کتابخانہ باقی نماند
 آنجناب با مراجعہ بہ وثائق کتابخانہ و موافقت آن با اتقان شہرہ اجازہ فرمودند بقایای کتابخانہ مذکور لہ اوراقی پراکندہ پیش نمود بہ کتابخانہ
 مدرسہ آخوند ہمدان منتقل کرد و سپس از حرات عدہ ای از فضلاء مدرسہ بالاخص مرحوم حاج شیخ علی اصغر ذکاوتی کہ روش شاد و دروس عالی
 و رفی پارہ ہای فرور صورت (۴۰۰) جلد کتاب خطی کرانہا را پسید انود کہ ضمیمہ کتابخانہ کردیہ۔

لکن ہم نجاش محل مکان پشکوہ فعالیتی بہت بسط کتابخانہ نینداز تا اسکہ سال ۱۳۳۱ حیا بنستاد سیمنی جبب نہ مرتب
 حاج محمد جو کر ماشچی شخص ایشان اذکار کردید معظم رقتی از ساختمان بدانی را بہ کتابخانہ اختصاص دادہ در سوم و در دین تعداد ۷۰۰ جلد کتاب
 موجود زیر نظر کارندہ محل جدید انتقال یافت بہ کتابخانہ و قمر آخانہ عمومی غرب ہمدان کہ دیدہ ویرا قہادت ثری بڑی شرفت آن
 ایچا چنین کتابخانہ ای در ہمدان مرحوم محمد الاسلام امیر زابد لہ رزاق حازی ابرآن است کہ کتابسای خطی کتابخانہ خود را با قسمی نامیر حضرت آیت اللہ
 ذکاوتی و مطہر لہ نیز انہا را ضمیمہ کتابخانہ نمودند بحلف تو حضرت آیت اللہ و سعادت نیلو کاران زحمت او انجانب موجب کشت نامی سائین
 قدیمی بدنی خراب و با اسلوبی نوین مطابق بہتیا ج روز تجدید بنا کردیہ و اکنون کہ حضرت کتب خطی کتابخانہ غرب ہمدان تقدیر خوانندگان
 میگرد و اینک نون علی ہاشتم (۱۳۰۰۰) جلد کتاب چاپی و (۲۰۰۰۰) نسخہ خطی باظم و ترمیمی خاص مورد استفادہ بہمکان قرار دادیہ۔

و نظرات کہ این کتابخانہ مانند کتابخانہ ہای وزیر یزدتی ملک ہمہ ان عمومی کر ماشا ان از طرف حضرت آیت اللہ حاج آخوند ہمدان
 آسان من مضمونی قرار دادہ شد، امید است کہ خداوند ایشان طول عمر عیانت فرمودہ و معظم لہ را در انجام این نیت خیر موفق فرماید۔

دیباچہ لازم میباید کہ از حرات ہمدان جناب آقای احمد علی متوج کہ مراد ہفتہ تقدیمی ملک فرمودہ انما ہمدانی و نکلیم مز تو فوشا را در اینستہام

جواد مضمون - ہمدانی
 حاج آہیل و در کتبری اشکدہ انبات ہمدانی
 ۱۳۵۳، ۳، ۱۵

فهرست نسخه‌های خطی

کتابخانه قرب مدرسه آخوند همدان

نسخه‌های فارسی

آ

آیات حجابیه: میرزا عبدالرزاق حائری همدانی .

* ۱۳۴۶، نسخ مؤلف، بامختصر تفاوت و تغییراتی به نام «قرآن و حجاب» که در دیماه ۱۳۲۴ در تهران چاپخانه دانش چاپ شده، ربعی .

الف

اثبات النبوة: نظام الدوله ملکم بن یعقوب مشهور به ارمنی جلفایی. نسخه‌ای ازین کتاب نزد آقای محیط طباطبائی است .

آغاز: خدمت ارباب عقل و دانش که به مقتضای فطنت در امور آفرینش معروض می‌دارد که نگارنده این اوراق عبدذلیل غیر مرغوب ملکم بن یعقوب از وقتیکه دیدار بصیرت گشود مایل به علم حکمت و عرفان شد ... و در پیش نفس خود فخرها میکرد چنان می‌پنداشت که حقایق اشیاء مطالب علیار ... دریافته است ... (پس از ۷ صفحه) و جمعاً را که انبیاء نام داشتند اغلب را دارای این مقصود دیدم و در حالات ایشان خوض کلی کردم در بعضی این حالت قوی و در بعضی ضعیف بود تا به صاحب ناموس اعظم عقل کل خاتم پیغمبران محمد بن عبدالله قرشی ... رسیدم او را اسپهسالار خیل انبیاء دیدم ... جواب از فقره اول آنکه از زمان رحلت آن بزرگوار تا اکنون که یک هزار و دو بیست و هشتاد سال است ...

انجام: وبقية السيف وباقي ماندگان قریش زبرق و باد سرعت سیری عاریت گرفته به جانب مکه گریختند و خال عاروشنار بر رخسار نامیمون خود نهادند.

* ۴۷۷۱، شکسته نستعلیق محمد تقی بن محمد همدانی، ۱۲ صفر ۱۳۳۶، ربیع .
در حاشیه صفحه آخر چنین نوشته شده است: «تمام شد کتاب اثبات نبوت حضرت
خاتم محمد بن عبدالله از تصانیف پرنس میرزا ملکم خان نظام الدوله صاحب کتاب
اصول آدمیت و غیره .»

اجابة المظترین: سید جعفر بن اسحق موسوی کشفی دارابی .
* ۴۷۱۱، نسخ ۱۲۲۸، مقاله یکم، خشتی.

اختیارات

آغاز: روز دوازدهم شایسته است زن خواستن و دکان گشودن و شریک شدن و
به دریانگشتن یا سفر کردن و در این روز واسطه میان دو کس نباید شد و بیمار
امید شفا در او هست و فرزندی که متولد شود به آسانی تربیت یابد...

انجام: خاتمه در دانستن غره هر ماه در هر سال و روزهای مبارک چون روز عید...
و هرگز در این اختلاف نمیشود از حال تا روز قیامت و بدانجا این رساله عجاله
ختم شد و الحمد لله... یوم الدین تحریراً فی شهر ذی قعدة الحرام ۱۲۸۷.

* ۷۶۹۲، شکسته نستعلیق عالی، ذی قعدة ۱۲۸۷، ربیع. با دو جدول در آخر نسخه
یکی درباره معصومین دومی مربوط به رؤیت هلال است، با یادداشتی از کاتب در
ده سطر در پایان نسخه که پس از ده سال نوشته است.

اختیارات: محمد باقر مجلسی .

* ۴۵۷۳، نستعلیق نصرالله برای آقا لطف علی، ۲۸ رمضان ۱۲۴۸، وزیر.

اسرار الصلاة: علی نقی بن محمد رضا همدانی، در یک مقدمه و ده باب.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... و بعد معروض رای برادران ایمانی می دارد اقل
عباد الله علی نقی بن محمد رضا همدانی... که چون موافق صریح اخبار تفکر
در مراتب علمیه و نشر احکام الهیه از طریق اصفیاء... بعضی از اسرار در باب
آداب سنن و فرائض صلوات خمس به خاطر فاطر رسیده بود که در علماء
پیشین به ظهور پیوسته بود... پاره ای از آنها در این رساله به عنوان اختصار
به رشته تحریر در آید...

انجام: که حذراً من التطویل معروض نمی آید والحمد لله اولاً و آخراً و
ظاهر او باطناً... قدمت الكتاب المستطاب اسرار الصلوة علی ید اقل الخلائق
ابن قربان علی همدانی محمد ابراهیم .

* ۴۳۹ ، شکسته نستعلیق محمد ابراهیم بن قربان علی ، سوم رجب ۱۳۲۸ ، ربعی .

افتادات: حاج محمد جعفر . جذوب علی شاه .

* ۴۷۹۱ ، شکسته نستعلیق ۱۲۹۲ ، بقلی .

انساب النواصب : علی بن داود خادم استرآبادی .

* ۱۶۸۳ ، نسخ محمد صالح بن حاج شفیع اصفهانی ، یکشنبه ۱۱ شوال ۱۰۳۸ ، خشتی .

* ۱۱۶۶ ، نستعلیق ، وزیری ، آخر نسخه باب چهل است .

انیس المتقین : عبدالله بن عبدالله .

آغاز نسخه : تأثیر استماع نوای روح افزای و تأثیر سماع صوت دلگشای
زمره عشاق حجاز و عراق را به مقام وجد و حال رساند... اما بعد چون به مؤدای و
ما الحیوة الدنیا الالعب واللهو، زخارف دنیة دنیویہ... محرر این کلمات عبدالله
بن عبدالله کفاه الله امر عقباه و خیر دنیا طرفی اخبار در طرق نجات نفس از قید
هوی و حب دنیا و طریق سلوک در راه مخوف دار عقبی در سلك تحریر و سمط
تقریر آورد و آنرا انیس المتقین تسمیه کرد...

انجام نسخه: و این ابیات منسوبه به امام علیه الصلوة والسلام مناسب این مقام است .
* ۸۰۰ ، نسخ ، بقلی .

ب

برهان قاطع : محمد حسین بن خلف تبریزی متلخص به برهان . این نسخه دوره
کامل کتاب و با خطی بسیار خوب و زیبا نوشته شده و در صفحه اول آن يك
سرلوحه مذهب بسیار ظریف ترسیم گشته و نیز در اطراف صفحه اول و دوم
نقش و نگار و تزئینات زیبایی بکار رفته، تمام کتاب دارای خط کشیهای متناسب
عالی است و عناوین لغات همه با خط قرمز نوشته شده است .

* ۶۵ نستعلیق محمد مهدی بن محمد علی حسینی ۱۲۲۹ ق، وزیر بزرگ.

بو ذامف و بلوهر

* ۴۷۸۵، شکسته نستعلیق عبدالصمد رضوی همدانی، شب آدینه سوم شعبان ۱۲۷۱،
ربعی.

بوستان : سعدی .

* ۱۷۰۹، شکسته نستعلیق، ناقص، خشتی کوچک.

پ

پرتو انوار : حسین بن محمد بشیر جیلانی، در پنج لمعه.

لمعه اولی - در اشاره به فرط ظهور نور هستی حق و عدم خفاء جناب واجب...
لمعه ثانیه - در اثبات صفات و بیان بودن صفات کمالیه عین ذات .
لمعه ثالثه - در احتیاج به سفراء و امناء حضرت الله و اثبات نبوت جناب
رسالت و ختمی پناه .

لمعه رابعه - در بیان احتیاج به وجود امام برای بنی نوع انسان از خواص و...
لمعه خامسه - در اثبات معاد و حشر نفوس و اجساد و گرفتاری اصحاب کفرو
جهالات الامن شاء الله... تألیف ۱۱ محرم ۱۲۲۱ در کربلا .

آغاز نسخه: تا نه نظر بر قدش انداختند قائمه عرش نيفراختند

قامت طوبی ز قدش سایه ایست سدره ز کاخ شرفش پایه ایست

... و سلام نامعدود بر آل طاهرین و عترت طیبین او باد ... اما بعد بر صفحه

ترصیف چنین نگارش می دهد فرسوده بادیه عجز و نادانی حسین بن محمد -

بشیر جیلانی بشرهما لله الرحمن بالمغفرة ... لهذا آنرا موسوم بر پرتو انوار

ساخت و مطالب آن در سلك پنج لمعه انسلاک و انتظام یافت ...

انجام: بلکه کلام کلیم مشتمل است بر معانی ظاهره و باطنه و باطن آن نیز

مشتمل است بر بطون بسیار کما و رد فی الاخبار والاثار والحمد لله العلی الغفار

علی ختم الرسالة المرسومة به پرتو انوار والصلوة والسلام ...

* ۲۵۵۸، شکسته نستعلیق، بیاضی.

ت

تبصرة العوام : مرتضی رازی .

* ۱۲۰۹ ، نستعلیق خوش عبدالمرتضی ، صفر ۱۰۸۲ ، وزیری .

تذکرة الائمة : محمد باقر بن محمد تقی لاهیجی .

* ش ۱۷۷۴ ، نسخ محمد باقر بن عبدالوهاب الکتروینی ، چهارشنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۲۳۴ به فرموده عبدالوهاب بیگ الله تحریر شده ، ربیع .

تذکرة الاولیاء : شیخ فریدالدین عطار .

* ش ۱۱۴۴ ، شکسته نستعلیق محمد بن آقا جمال مراغه‌ای ، ۲۶ شعبان ۱۲۷۹ ، رحلی .

ترجمة تاریخ ائتم کوفی : محمد بن احمد مستوفی .

* ۲۱۷۵ ، نستعلیق ، وزیری . از آخر ناقص .

ترجمة الخواص : ملا علی بن حسن زواری .

* ۲۳۳۲۱ جلد اول .

* ۲۳۳۲۲ جلد دوم .

دوره کامل و به خط نستعلیق نظام چپ نویس در ۱۵ ع ۱ / ۹۸۹ ، ۴۳ سال

بعد از تاریخ تألیف اصل کتاب (۹۴۶) نوشته شده ، رحلی .

* ۴۵۰۴ جلد اول .

نستعلیق ، حسب الفرموده شاه میر در غره ذی قعدة سنه ۱۰۰۳ نوشته شده ،

رحلی . مقداری از اول کتاب افتادگی دارد .

* ۲۱۵۰ ، (ازسوره انعام تا آخر بنی اسرائیل) .

نستعلیق محمد محسن اردوبادی ، پنجشنبه ۲۰ رجب ۱۰۸۳ ق ، وزیر بزرگ .

ترجمة شرح باب حاد بعشیر

آغاز نسخه: و میان ممکنی که وجود و عدم به نظر به ذات او مساوی باشد و

امری از خارج منشأ رجحان وجود آن بشود... و هوالمطلوب و این دلیل نیز

چون افاده وجود تساوی طرفین را ممکن نمی کند ...

انجام نسخه: اگر مدعای ایشان این است که در واقع جهت سببی عقلی از برای وجوب امر به معروف و نهی از منکر نیست چنانچه ظاهر سخن ایشان است این سخن بنا بر اینکه حسن و قبح را عقلی می‌دانند ...

* ۲۸۱۰ ، نسخ ، کاغذ دو رنگ ، خشتی . از اول و آخر افتادگی دارد .

ترجمه شهاب الاخبار : متن از قاضی ابو عبدالله محمد بن سلامه بن جعفر قضای شافعی در گذشته ۴۵۴ که دارای هزار حدیث باید باشد، برای خواجه زکی - صائن احمد حنفی ترجمه شده، و مترجم شناخته نشده است. (چاپ محمد - تقی دانش پزوه)

* ۱۲۲ ، نسخ شنبه ۲۳ شعبان ۵۶۷ ، ربعی .

ترجمه صحیفه سجادیه :

* ۸۱۴ ، نسخ و نستعلیق ، ۲۴ صفر ۱۲۵۱ ، بغلی . ترجمه قسمتی از ادعیه آخر کتاب مانده است .

* ۴۷۸۹ ، نسخ و نستعلیق ، بغلی .

ترجمه صحیفه سجادیه : با شرح ، در آن از شهید ثانی یاد شده است .

آغاز : حدثنا السيد الاجل حدیث کرد و خبر داد بما سید اجل نجم الدین بهاء الشرف ستاره دین روشنائی شرف ابو الحسن محمد بن الحسن ...

انجام : وصلى الله على محمد رسول الله المصطفى و على آله الطاهرين و رحمت کند خدای تعالی بر سید ما محمد که رسول خدا است آن چنان رسولی که برگزیده الهی است از تمام عالم، و بر آل او که پاک کند به مقتضای آیه تطهیر و آنکه ملاجلال در حاشیه قدیمه تجرید خود گفته ...

* ۴۷۳۴ ، نسخ و نستعلیق محمد صالح ، ۱۵ شوال ۱۰۷۹ ، خشتی .

* ۹۰۳ ، نسخ ، وزیر ، از آغاز و انجام افتادگی دارد و از نسخه پیش مختصرتر است .

ترجمه مفتاح الفلاح : جمال الدین محمد بن حسین خوانساری .

* ۲۰۱۷، نسخ یکشنبه ۲۲ ذق ۱۱۱۲، وزیری کوچک .

ترجمه: در چند فصل: ۱- در مکتوبات. ۲- در رقعات. ۳- مشتمل بر دو قسم: در مراسلات تهنیت آمیز و در مکاتبات تعزیت انگیز. ۴- در آداب القاب. آغاز: ستایش و نیایش احدی را که کاتب فصاحت بیان خرد دانشوران از تحریر انشاء و ثناء بی کرائش چون قلم سرگردان است... و فورخواهش دوستان حجت اساس... بر آن آورد که به اجتماع مکاتیب مر سوله که به خدمت بزرگان و عزیزان اتفاق افتاده بود... فصل اول در مکتوبات، مکتوب اول به جناب ارشاد مآب قدوة الواصلین...

انجام نسخه: به قضات نویسند خدام حضرت افضی القضاة به موقوف عرض رسانند نوع دیگر... نوع دیگر...

نوع دیگر شرف از مطالعه جناب فصاحت مآبی خواهد یافت، نوع دیگر به پرتو مطالعه عالی جناب فصاحت مآبی.

* ۷۶۳۰، نستعلیق، ربعی بزرگ. در آخرین کتاب مقاله ایست راجع به خصوصیات کواکب در ۶ صفحه ولی از طرف آخر نوشته شده است.

نبیه الغافلین: فتح الله کاشانی.

* ۵۹۲، نسخ، وزیری نازک.

ج

جاماسب نامه (منزوی ۲۷۹)

* ۴۵۷۱، نستعلیق خوش، کاغذ اصفهانی آبی، وزیری بزرگ.

جامع عباسی: شیخ بهاء الدین عاملی و نظام الدین ساوجی^۱.

* ۴۵۰۷، نستعلیق درویش غلامحسین سبزپوش، ۲۷ ع ۱/۱۲۶۲، رحلی. دارای سه لوحه زیبایی می باشد.

جفر (قواعد علم -): قاعده صدیقی و محمود دهدار و محمد کاظم است.

۱- شیخ پنج باب اول این کتاب را که در فقه عملی است برای شاه عباس نوشته و پیش از اتمام کتاب در گذشته سپس نظام الدین ساوجی که از شاگردان مبرز شیخ بوده به همان نسق پانزده باب دیگر کتاب را به اتمام رسانیده است.

آغاز: دستور العمل عدد سؤال را به جمل کسر نوشته و اسمش مدخل کبیر است، پس آحاد آن را بیندازند و بقیه را بنویسند اسمش مدخل وسیط است، پس آحاد آن را هم انداخته و باقی را نوشته مدخل مجموعی است . . .

* ۴۶۵۴ ، نستعلیق، خشتی .

جفر جامع : منسوب به امام صادق (ع) .

* ۸۱۰۵ ، نستعلیق، بغلی .

جلاء العیون: محمد باقر مجلسی .

* ۴۵۱۵ ، نسخ نصرالله آق بلاغی، ۱۲۰۰ ق، وزیری بزرگ .

* ۱۶۷۹ ، نستعلیق، خشتی .

جمال الصالحین: حسن بن عبدالرزاق لاهیجانی قمی .

* ۷۹۷۷ ، نستعلیق، آدینه ۲۴ ع ۱۱۰۷ / ۲ ، وزیری .

ح

حاشیه تهذیب المنطقی : علی رضای تجلی . (منزوی ۱۴۹۵)

* ۱۴۴۴ ، نسخ ، بغلی .

حدود و تعزیرات و دیات : محمد باقر مجلسی .

* ۱۲۳۳ ، نستعلیق عبدالعلی بن رمضان ، صفر ۱۲۸۷ ، خشتی .

حدیده محمات فی اجوبه بعض المقالات : محمد علی ناظم الشریعه همدانی .

دریک مقدمه و پنجاه و یک مقاله و خاتمه است، در رد فرقه بابیه و بهائیه با استشاداتی از علم جفر بر بطلان فرقه مذکور و بعضی از اشعار و مراسلات و نیز با رد بعضی از مجالس کتاب مفاوضات عباس افندی همراه می باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد بدانکه کتاب حدیده محمات فی اجوبه

بعض المقالات مشتمل است بر یک مقدمه و پنجاه و یک مقاله و خاتمه، اما مقدمه

در تاریخ میرزا علی محمد باب و میرزا حسین علی بهاء و میرزا یحیی معروف

به صبح ازل از یوم ولادت آنها تا یوم وفات شان است. و اما پنجاه و یک مقاله در

ذکر براهین بابیه و بهائیه و جواب آنها است. اما خاتمه در ذکرا حکام باب و

بهاء است با خط رمز که اختراع کرده اند و بیان قواعد خط یهود که تورا و انجیل به آن خط است و فهرست مطالب جزئیة مندرجہ در آنها از این قرار است مقدمه، در آن ذکر شده

* نستعلیق یحیی بن احمد کبوتر آهنگی، ۳ ذق ۱۳۲۶، وزیر بزرگ .

حدیقة الشیعة : منسوب به محقق احمد اردبیلی، همان کاشف الحق معزالدین اردستانی است .

* ۱۹۶۹، نسخ خوش، رحلی کوچک، یک صفحه از اول و مقدار کمی از آخر افتادگی دارد .

حرز الامان من فتن الزمان : علی صفی فرزند کمال الدین حسین کاشفی سبزواری .
* ۲۷۴۸ نسخ و نستعلیق، ربعی .

حزنی العاشقین : سید علی اصغر بن محمد بن اسمعیل موسوی سمنانی . دارای ۱۶۳ مجلس .

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... بعد از حمد بر خدا و نعت بد رسولش بنده کمترین اقل السادات علی اصغر بن ... جمع نمودم احادیث را و مجالس مختصر نموده و نام نهادم او را به حزنی العاشقین به جهت ذا کرین حسین مظلوم و التماس دعاء از کسانی که در بالای منابر ذکر مصیبت می نمایند ...

انجام: گفتم چون از کسی یادگاری بماند موجب حیات ابدی خواهد بود بنده جمع کردم احادیث را باین مجموعه مسمی به حزنی العاشقین از برای هر که در بالای منبرها رود . اتمام پذیرفت در شب یکشنبه ۲۵ رمضان ۱۳۰۴ ...
* ۷۸۸۶، شکسته نستعلیق مؤلف، ۲۵ رمضان ۱۳۰۴، خشتی .

حملة حیدری : راجی کرمانی .

* ۴۵۳۰ نستعلیق محرم ۱۲۵۹ درهمدان، رحلی .

حیوة الارواح و روح الاشباح : محمد حسین بن احمد شریف حسینی همدانی

که در دوشنبه ۱۶ رجب ۱۲۵۹ ساخته است، باستایشهای دانشمندان از او در پایان کتاب . او بنیان گذار مدرسه آخوند کنونی است
* ۲۱۵۷، نسخ خوش، وزیر بزرگ .

خ

خلاصه رسائل اخوان الصفاء و خلائ الوفاء

* ۴۰۲ ، نسخ ، وزیری .

خلاصه المنهج : ملاً فتح الله کاشانی .

* ۴۶۳۶ ، نسخ ۱۰۴۲ ، وزیری بزرگ ، نیمه یکم .

* ۱۱۴۰ ، نستعلیق خوش محمد علی ، رحلی ، نیمه دوم .

د

دخانیه (رسالة -) که در آن اجازه کمپانی و تلگرافات سال ۱۳۰۸ حاج میرزا -

محمد حسن شیرازی گردآوری شده است .

آغاز: یا مبتداً بالنعمة قبل استحقاقها ... مرابه این عجز و قصور همان باید که

پیوسته روی نیازمندی بر درگاه کرمت آرم و چشم امیدواری به ساحت رحمت

گذارم باشد که بدین حال تباہ... و بعد چنانچه بر خاطر ارباب دانش پوشیده نیست

همانا این معنی از خصائص مسلمة دین اسلام است که ... و بر عهده مسلمانان

رأس هر مائة تکلیفی لازم است که شرح نصرت و ظفیری را که برای اسلام در

سرمائة از نوروی داده در متون تواریخ ایام ثبت و ضبط دارند... اکنون نوبت

کار با مردمان این مائة چهاردهمین است که باید بر حسب تکلیفی که در مقام

حفظ شرف و شأن اسلام در عهده داریم ...

لهذا ادای این خدمت بزرگ را کمر همت بر میان جان بسته با کمال ضبط و

اتقان می نگاریم که واقعه فتنه خیز بزرگی در عشر اولین این مائة چهاردهمین

است و تجدید نصرت و ظفیری که... به یمن برکت... حاج میرزا محمد حسن...

به ظهور رسید .

انجام: لاتجد قوماً یؤمنون بالله والیوم الاخر... خلاصه ترجمه آیه کریمه خطاب

به پیغمبر اکرم خود می فرماید نخواهی یافت... ولی نظر به آن مقصد عالی مقدسه

که ما را در آغاز نگارش این رساله منظور افتاده بود مناسب دانستیم که

انجام رساله را نیز به نقل يك، چند آیت و روایتی مسکى الختام گردانیم
والحمد لله تعالى اولاً و آخراً و صلى الله على خاتم النبیین ...
* ۴۵۹۹ ، نسخ عالی ، وزیرى كوچك .

دواء (کتاب -) درختومات و طلسمات و خواص حیوانات و اثر دعاها و داروها.

آغاز: هذا کتاب ختمها و مطالب و تسخیر، ختم سورة ثبت از برای جمیع
حوایج خصوص برای وسعت رزق و خلاصی از بند و رسیدن به منصبهای عالی
از صبح روز جمعه شروع نماید تا شش روز...

انجام: طریقه دیگر چون اراده کند از جماعت جن احوال پرسد یا مطلبی داشته
باشد که باید از جماعت جن معلوم شود اگر جنی باشد این شکل را بر کف
دست راست جنی بنویسد ... و او انزلنا هذا القرآن تا آخر سورة حشر و بالله
و بمحمد المصطفى و على المرتضى ... و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.
* ۴۸۸ ، شکسته نستعلیق ، خشتی .

دواء (کتاب -) دعاها و زیارات و ختمومات است .

آغاز نسخه: آنرا بشویند و بخورند حمل برو آسان شود به امر حق سبحانه و
تعالی به جهت دفع حبس البول مجربست دوسه مکس را زنده فرو برند فوراً گشاده
شود و اگر عبث بلع کند سلس البول می آورد (آغاز صفحه سوم) یا شنیده‌ام و
این در صورتیست که خبر غیبت به آن شخص نرسیده باشد جهت درد چشم
بسم الله و بالله و السلام على رسول الله ...

انجام نسخه: پسر گفت چه نوع گناهی بود عورت، گفت روزی مست بودی و ادرت
از غایت عشق و غلبه شهوت در بستر تو آمد و تو از سر مستی و بیخودی با او مباشرت
کردی و از آن مباشرت دختری بزاد و دختر اینست که بدزنی خواسته‌ای. پسر
چون این سخن شنید آهی بر آورد و زار زار بگریست، بعد از آن کلنگ را
برداشت و بجانب گور مادرش رفت و گور مادرش را .
* ۷۶۱ ، نسخ و نستعلیق ، ربی .

دعاء (کتاب -) زیارات ائمه است .

آغاز نسخه : بعد از آن به جانب پای قبر بیا و از آنجا ...

و چون از اینها فارغ شوی دو رکعت نماز زیارت بگذار و افضل آن بود که آن نماز در جانب سر قبر گذارده شود و بعد از نماز جهد کند در تضرع و دعا از برای مطالب دین و دنیای خود ...

انجام نسخه: و منارالتقی والعروة الوثقی و الحبل المتین والصراط المستقیم وصل علی ولیک و ولایة عهدک والائمة من ولده ومد فی اعمارهم وزد فی آجالهم وبلغهم اقصى امالهم دینا و دنیا و اخرة انک علی کل شیء قدير .
* ۲۶۲۵ ، نسخ ، وزیر کویچک .

دعاء (کتاب -) دعاهای ماثور است و سوره یس .

* ۱۶۷۴ ، نسخ خوش ، باسار لوح زرین ، با نوشته‌هایی از میرزا عبدالصمد رضوی همدانی ، ۱۲۹۴ در هامش اوایل نسخه ، کاغذ ابریشمی ، خشتی .

دعا (کتاب -) دعاهای پراکنده است .

* ۴۷۹۲ ، نسخ و نستعلیق ، بغلی .

ذ

ذخر العالمین در شرح دعای صنمی قریش: مولی مهدی بن علی اصغر قزوینی .

* ۴۶۲۰ ، شکسته نستعلیق عباس علی بن محمد رب آبادی در رجب ۱۲۳۷ ، خشتی .

ر

رسالة قهیه عملیه : از طهارت تا دیات .

آغاز: فصل سوم در مطهرات و آن هم دو است: اول آب چنانکه گذشت، دوم آفتاب و آن پاک می گرداند زمین و حصیر و بوریا و چوب و سنگ و نباتات را از نجاست بول و مانند آن چون گرداند خشک و عین نجاست ببردنه چیزی را که عین نجاست در آن باقی ماند...

انجام نسخه: فصل هفتم در بیان چیزی که موجب ... دبه است و آن دو چیز

است: اول مباشر نیست ...

و اگر در ملك خود کند موجب ديه نيست و اگر کسی به خانه شخصی رود به اذن او و سگ آن کس او را جراحت نماید ضمان بر آن شخص است و اگر بی اذن آن شخص باشد ضمان نيست و هر کس بر حيوان سوار شود ضامن جنایت آن حيوان .
* ۴۴۰ ، نستعلیق ، خشتی .

رسالة فقهیه عملیه : از طهارت تا زکات .

آغاز نسخه: در وضوء و در آن چند فصل است در اموری که واجب است وضوء برای آن و آن نماز واجب و طواف واجب است و شرط است در صحت هر يك بلکه در صحت نماز مستحب نیز و مشهور و جوب وضوء است و از برای مس نمودن کتاب...
انجام نسخه: مقصد سوم در زکات مال و بدن و خمس و در آن سه مبحث است: مبحث اول در زکات مال و در آن چند باب است: باب اول در شرایط زکات... لیکن احوط عدم ترك است هر وقت متمکن شود از تصرف در آن اینها در وقتی است که به سهولت نتواند تصرف نماید هر چند به صرف بعضی از مال باشد به شرط آنکه آنچه باقی می ماند به قدر نصاب باشد بنا بر احوط لیکن .
* ۷۹۷ ، شکسته نستعلیق ، ربعی .

رسالة فقهیه عملیه

آغاز: الحمد لله العلی الذی اجتبی حبیبه المجتبی واصطفی صفیه المصطفی علی كافة الرسل و سائر الانبیاء والشکر لولی الذی .
و بعد پوشیده نماند که بنا بر اشارت واجب الطاعة لازمة الانقیاد این اوراق مشتمل بر مسائل فقه حقه امامیه از کتب فقه موثوقه معموله بها منتخب و مشروح شده... کتاب الطهارة و توابع آن در آن هفت باب است: اول در احکام آبهای بدن که وضو و غسل و ازاله...
انجام: خاتمه در کفارة قتل واجب می شود، کفارة جمع در قتل به عمد و ظلم، چون مقتول... و اگر کشته شود به قصاص، بعضی گفته اند که واجب نمی شود کفاره در مال

او و اگر قاتلان متعدد باشند لازم شود بر هر يك كهاره كامله الحمد لله رب العالمين و الصلوة والسلام على السيد المؤيد المحترم الامين افضل المرسلين واله الطاهرين المعصومين الاخير الدين تم في سلخ شهر ربيع الثاني ۹۶۳ في بلدة دارالعباد يزد.

* ۱۴۰۰، نستعليق، ع ۹۶۳/۲۶ در يزد، خشتی.

ربيع الاسابيع : محمد باقر بن محمد تقی مجلسی که در ۲۲ ج ۱/۱۰۹۹ ساخته است.

* ۷۵۶۲، نسخ، ربيع بزرگ.

روادع النفوس : محمد صالح حسینی خاتون آبادی. (ذریعه ۱۱: ۲۵۶ - منزوی ۱۶۱۶)

در نسخه ما نام کتاب «وادع النفوس» آمده است.

آغاز: سپاس فزون از اندازه و قیاس حکیمی را سزا است که نفس اماره چموش را... اما بعد احقر عباد الله الغنی محمد صالح الحسینی به عرض طالبان شوارع هدایت می رساند که چون حکیم علیم بدمقتضای حکمت شامله در خلقت کامله انسانی و داعی شهوات نفسانی ترتیب داده و انسانی را معجونی از عقل روحانی و نفس شهوانی گردانیده ... و این رساله را [ر] وادع النفوس موسوم و به مقدمه و سه باب و خاتمه مرتب گردانید و من الله الهدایه ...

انجام: و از حضرت صادق منقولست که محبت ما اهل بیت گناهان را می ریزد چنانچه باد تند برگ را از درختان می ریزد به این بشارت شافیه ختم می کنم این رساله و افیه کثیر الفایده را و از برادران روحانی که از این رساله بهره ور گردند و از عمل به مضامین منتفع شوند و از عذاب اخروی و عذاب ... استدعا دارم که از برای غریق بحر تفکر از حق جل و علا سؤال عفو و مغفرت و طلب لطف ...

تا حق تعالی از زلات و عثرات ایشان نیز درگذرد و عفو کند فانه غفور

رحیم .

* ۴۶۸۷ ، نسخ قاسم بن فتاح خراسانی ، خشتی .

روضة الاحباب في سيرة النبي والال والاصحاب : عطاء الله بن فضل الله ملقب

به جمال حسینی هروی .

* ۲۳۱۰ ، نسخ عالی احمد ، وزیری . دارای يك سر لوحه زیبا با خط کاشی تمام صفحات .

رياض الشهادة في ذكر مصائب السادة : محمد حسن بن حاج معصوم قزوینی .

* ۳۵۹ ، نسخ خوش احمد به فرمایش حاج میرزا حسن ، پنجشنبه ۲۰ ج ۱/۱۲۵۴ ،

رحلی کوچک . مجلد دوم .

* ۴۵۱۴ شکسته نستعلیق ، رحلی . انجام افتاده ، مجلد دوم .

ز

زاد المعاد : محمد باقر مجلسی .

* ۲۷۴ ، نسخ علی محمد بن محمد مؤمن همدانی ، آدینه ۱۷ ذح ۱۳۳۱ ، ربعی .

* ۳۱۵ ، نسخ شعبان ۱۱۲۴ در اصفهان ، وزیری .

* ۸۴۲ ، نسخ خوش محمد علی بن محمد صادق خوانساری ، سه شنبه ۱۵ شعبان ۱۱۹۸ ،

با سر لوح و جدول ، بقلی .

* ۴۶۶۲ ، نسخ ، انجام افتاده ، وزیری .

* ۴۷۴۵ ، نسخ محمد جعفر بن ملک محمد زرکش اصفهانی ، ۱۸ ع ۲/۱۱۷۷ ،

خشتی کوچک .

* ۴۷۷۰ ، نسخ ع ۱/۱۱۱۴ ، آغاز و انجام افتاده .

زبدة التصانيف: حیدر بن محمد خوانساری .

* ۴۵۲۹ ، نسخ ، رحلی . انجام افتاده .

زبدة الكلام فيما يحتاج اليه الخاص والعام: وجدی نامراد ، در ده باب و هفتاد و

پنج فصل و يك خاتمه ، به ترکی .

باب اول - در عقاید اسلامیة و این باب مشتمل بر شش فصل است:

فصل اول - در عقاید اهل سنت و جماعت .

فصل دوم - در معنی ایمان لفظ و شرعاً .

فصل سوم - در معنی اسلام لغة و شرعاً.

فصل چهارم - در اختلاف علماء در معنی ایمان و زیاده و نقصان ایمان .

فصل پنجم - در ایمان مقلد .

فصل ششم - در اینکه می توان به شخصی اطلاق ایمان کرد به قید ان شاء الله

یا خیر .

باب دوم - در فضیلت علم .

باب سوم - در طهارت، این باب نیز مشتمل بر شش فصل است .

فصل اول - در اقسام آب .

فصل دوم - در اقسام وضو .

آغاز: بسم الله... حمد فراوان و ثنای بی پایان اول واجب الوجود و صاحب الجود...

و بعد بواحق العباد اعنی وجدی نامراد اصلاح الله حاله و جعل الی کل خیر ما له

دیر که دائما خاطر فاتره بو خاطره خطور ایتردیکه اعیان محروسه مصر...

بو کتاب مستطاب بی اول ایکی علمدن هر کسک محتاج اولدوغی تسنه نک

اوزرینه مشتمل قیلدوم. وانی زبده الکلام فیما یحتاج الیه الخاص و العام اسمیله

مسمی انیدوم و اون باب ویتمش اوج فصل و بر خاتمه اوزرینه مرتب ایلدوم.

باب اول عقاید اسلامییه بیاننده درو بو باب آلتی فصلی مشتمل دور: فصل اول

عقاید تصحیح و انی اهل سنت و جماعت مذهبه تطبیق بیاننده در فصل دوم...

انجام: ویانند بیر کمسنه قران او قورواکا کنایت ایله قران دکلمک ممکن و

کل دور و تر کته قادر و کل دور ... اتمهی کلام صاحب القینه و الله اعلم ... کتاب

مستطاب بعون ... بو مجلدده تمام اولدی و خدای متعال ... و صلی الله ... ما ختمت

الصلوة بالسلام خدم بکتابه العبه المبتهج بعون الملك الخلاق سید محمد بن

حسن الكاتب القره حصارى الشرفی غفر الله لهما و لوالدیه و احسن الیهما و الیه

سنهٔ تسع و خمسين و الف. تمت.

* ۷۷۵ ، نسخ سيد محمد بن حسن كاتب قره حصارى شرفى در ۱۰۵۹ ، خشتى كوچك ،
با ترصيع در آغاز .

س

سبحه الأبرار : عبدالرحمن جامى .

* ۲۶۸۱ ، نسخ ، انجام افتاده ، ربعى .

الستين الجامع للطائف البين : تاج الدين محمد بن سيف الدين محمد طوسى .

(منزوى ۳۸)

* ۱۷۶۷ ، نستعليق ، ربعى .

سرمايه ايمان : عبدالرزاق لاهيجى . (منزوى ۸۰۱)

* ۲۰۵ ، شكسته نستعليق ، بغلى . انجام افتاده .

* ۷۹۰۰ ، نسخ ، بغلى . انجام افتاده .

سى فصل : خواجه طوسى .

آغاز نسخه: كندوهر قسمت را درجه خوانند و هر درجه را به شصت قسمت کرده اند

و هر قسمتى را ثانيه خوانند و هر ثانيه را به شصت ثالثه و هر ثالثه را به شصت رابعه

و هر رابعه را به شصت خامسه و هر خامسه را به شصت سادسه الى ما لا نهايه له ...

انجام نسخه: فصل هشت در بروج و اجزاء آن و سير كواكب در آن ... بدانكه

تناظر عبارت است از تساوى بعد دو كوكب از سر هر ... مثلاً يك كوكب در

بيست درجهٔ ثور باشد و يكى در ده درجهٔ اسد كه بعد هر يك از سرطان .

* ۸۲۸ ، شكسته نستعليق ، بغلى .

* ۷۷۶۱ ، نسخ ، ۱۱۶۰ ، بغلى .

ش

شرح اربعين حديث: على بن فتح الله شريف شهير به رضا (ملا محمد رضاي كاشانى) .

در فضائل على (ع) و خاندان او است .

حديث يكم: روايت ابن طاوس دربارهٔ آمدن فاطمه بنت اسد در مقابل خانهٔ

کعبه و ورود او به خانه کعبه از شکاف دیوار و تولد علی (ع).

حدیث دوم: سیر انوار مقدسه محمد و علی در اصلاب شامخه و فضائل آنها .
 آغاز: الحمد لله الذی کرنا و فضلنا علی جمیع امم الانبیاء والمرسلین... اما بعد
 به مؤدای این حدیث شریف معتبر و فحوای خبر صحیح میمون الاثر که به ما بناید
 صحیحی از طرق مختلفه ورود یافته که من حفظ علی امتی... بنا بر این افقر...
 علی بن فتح الله الشریف الشهیر به رضا... ز بعد معرفت کردگار لم یزلی - نبی
 شناسم وانگه علی و آل علی - چهل حدیث شریف که در شأن عالی شأن ایشان..
 ورود یافته از کتب موثوقه... الحدیث الاول روی الامام العالم الزاهد التقی
 ابوالقاسم علی بن موسی بن جعفر بن محمد الطاوس العلوی الفاطمی عامله -
 الله بلطفه ...

انجام: چهاردهم تصدق کردن به محتاجان و مسکینان آن بقعه چه ثواب صدقه
 مضاعف است... تاجماعت الاخوان به فراغت به شرف زیارت برسند و همچنانکه
 سابقاً به آن مشرف شده اند و بیان دعای زیارت در کتاب کامل الزیارات مذکور
 است. تمت الكتاب بعون الملك الوهاب والحمد لله علی تتمیمه والصلوة علی
 خیر خلقه محمد و آله تمام شد در منتصف شهر جمادی الاول سنه ۱۰۷۸.
 * ۲۵۸۷ ، نسخ و شکسته نستعلیق، ۱۵ ج ۱/ ۱۰۷۸ ، وزیری.

شرح تهذیب المنطق: عبدالله بن شهاب الدین یزدی شاه آبادی. (منزوی ۱۴۹۸ -
 ذریعه ۱۳ : ۱۶۲)

آغاز: الحمد حمد در لغت وصفی است به جمیل اختیاری به جهة تعظیم و تبجیل نه
 به طریق سخریه و استهزاء و در اصطلاح فعلی است که دال باشند بر تعظیم منعم
 از آن حیث که منعم است خواه انعامش به حامد رسیده باشد یا نه...
 انجام: اما شعری يتألف من الخیالات یعنی قیاس شعری است و آن مؤلف است از...

و اما سفسطی يتألف من الوهميات والمشتبهات... مثل اینکه می گوئیم صورت منقوش است بر جدار اینکه او فرس است و هر فرس جهال است نتیجه می دهد که این صورت جهال است. خاتمة العلوم الموضوعات وهی ما یبحث فی العلوم عن اعراضها الذاتية خاتمه کتاب در بیان اجزاء علوم سه جزء است، سنه ۱۰۶۱. * ۴۷۱۴، شکسته نستعلیق ۱۰۶۱، ربعی.

شرح تهذیب المنطق: جمال الدین محمد بن محمود الحسینی الشهرستانی. (منزوی ۱۴۹۹)

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم سپاس بی حد و قیاس حکیمی را که زبان را منطق فصیح و دل را طریق تصور حق و تصدیق صحیح کرامت فرمود... اما بعد نموده می شود که افقر العباد الى الله الغنی جمال الدین محمد بن الحسینی الشهرستانی اصلح... در اثنای اشتغال به تحصیل منطق تهذیب به مقتضای العلم صید و الكتابة قید... آنچه از مباحث این رساله صورت تنقیح می یافت در سلك تحریر می کشید... وهو حسبی و نعم الوکیل قوله الحمد حمد در لغت و صفیت به جمیل اختیاری...

انجام نسخه: تا آنچه منتهی شود به ضروریات مطاق و مبالغه کند در تفحص آن به اینکه مشتبه نشود ضروریات به مسلمیات و به مشتبهات یا غیر اینها تا... و اصل شود به مطلق صدق.

* ۷۸۱، شکسته نستعلیق، ربعی.

شرح دعاء الصباح:

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به ثقتی اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تلبجه خداوندا ای آنکه بیرون کرده ای زبان سپیده دم را به گفتار روشنایی آن اللهم در اصل یا الله بوده چون کلمه طیبه بسیار بکار برده می شد در دعاها برای تخفیف حرف نداء افتاده و عوض آن میم مشدده در آخر در آمده گویند دلع

لسانه یعنی اخرجه ودران ...

انجام: اغفرلی ذنوبی یا غفار الذنوب و استر عیوبی یا ستار العیوب... بیامر ز
گناهان مرا ای آمرزنده گناهان و بپوشان عیبهای مرا ای پوشاننده عیبها
ای سخت گیر به عقوبت ، ای آمرزگار ، ای مهربان ای مهربان ای مهربان ،
تمت الرسالة بالخیر والسعادة فی ضحوة یوم الجمعة چهارم شهر جمادی الثانی
من شهور ۱۲۳۶ .

* ۴۸۲۱ ، شکسته نستعلیق و نسخ آدینه ۴ ج ۲/۱۲۳۶ ، بنگلی .

شرح دیوان حضرت هلی (ع) : حسین بن معین الدین میبیدی . (منزوی ۱۳۰۳)
* ۴۷۷۲ ، نسخ ، بنگلی . انجام افتاده .

شرح هیئت قوشچی : مصلح الدین محمد لاری .

* ۷۶۷۵ ، نستعلیق ۱۰۸۴ درختا وختن ، خشتی .

* ۷۴۲ ، نسخ ، خشتی . انجام افتاده .

شمس المجالس : در تفسیر داستان یوسف . (ذریعه ۱۴ : ۲۲۶)

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم مستنیران اشعه شمس و مقتبسان شعلات
نفوس... مقدمه توفیق که مقتدایان اصحاب... و ارباب عبارتند... در تحقیقات
این قصه چنین گفته اند و جواهر زواهر لطیفه به الماس انفس شریفه...
الفصل الرابع من قصة يوسف نبی (ع) قوله... نحن نقص عليك احسن القصص...
انجام: الفصل الستون من قصة يوسف (ع) لقد كان في قصصهم عبرة.. یخر بون
بیوتهم بایدیهم و ایدی المؤمنین فاعتبروا یا... چون یوسف پشیمان شوی و
دیگر کید و حسد از هیچکس عجب نداری و اگر عجب داری بکام حسودان
شوی و بهترین چیزی در این قصه دو چیز است یکی... و پدرش گفته بود که
این خواب با برادران .

* ۴۶۸۲ ، شکسته نستعلیق ، خشتی . پس از مقدمه از باب چهارم آغاز می شود و در

انجام هم کم دارد .

شواهد البهجة المرضية: قاضی حسین بن عبدالصمد رضوی ہمدانی.

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه... اما بعد
الام على لو و ان كنت عالما باذئاب لولم تفتنى اوائله يعنى سرزنش كرديده
مى شوم بر گفتن: لو كان كذا لكان كذا.

انجام: بحمد الله والمنة خداوند عمرى عطا فرمود كه اين كتاب مستطاب موسوم
به شواهد را به زحمات زياد به اتمام رسانيدم وغالب اورا در ساعت ۴ و ۵ از شب
نوشتم و نسخه‌اى هم نبود كه از روى او بنويسم يك شعر يك شعر از ميان سيوطى
پيدا نموده و نوشتم، قدتم بيد اقل خلق الله حسين بن عبدالصمد رضوى اللهم
اغفر... تم الكتاب فى ليل الاثنيين سابع عشر شهر جمادى الاولى ومطابق سنة
هزار و سيصد و يازده ثيلان ثيل ۱۳۱۱ يا غفار.

* ۲۴۹۵ ، شكسته نستعليق و نسخ حسين رضوى ، ۲ شنبه ۱۷ ج ۱۳۱۱/۱ ، ربيعى.

ص

صافى: خليل قزوينى .

* ۱۰۸۳ ، نسخ ، با تاريخ تأليف چهارشنبه ۲۷ محرم ۱۰۶۷ ، مجلد دوم ، خوانده
شده بر شارح .

* ۱۰۸۷ ، نسخ ، وزيرى ، مجلد سوم خوانده شده بر شارح ، انجام افتاده .

* ۱۷۳۷ ، نسخ خوش ، با سرلوح زرین و ميان سطرها طلاكارى شده ، با جدول
زرین ، ربيعى .

* ۷۵۲۴ ، نسخ با تاريخ تأليف ۲۵ ج ۱۰۶۹/۲ ، از فضل القران است تا آخر ،
وزيرى .

صافى الاراه در طعن به اختلاف احوال: ملا محمد على بابى زنجانى كه نزديك

سنة ۱۲۵۷ با كتاب ديگرى به نام ريحانة الصدور به نام محمد شاه قاجار ساخته
است در دو باب و هر بابى بر چند صاعقه :

باب اول در اختلاف فقهاء در مسائل شرعيه ، باب دوم در تحقيق بعض مسائلى
كه مخالفت نمودند اهل اختلاف در آنها .

(سپه ۱ : ۴۱۶ - منزوی ۱۷۴۲)

آغاز نسخه: مشاهده آثار جلال التفت الساق بالساق و در محل اشراق جمال عديم
المثال فلما تجلی ربه للجبل جعله دكاً و خرّ موسى صعقاً فلما افاق، و در مجلسی
مخاطبه یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان ... الغازی فی سبیل اللہ محمد شاه لم
تزل رايات دولت مرفوعه... و این رساله را از دولوح جمع نموده مراد از
دولوح لوح صدور و لوح صحایف می باشد... و چون بود آن رساله قامع اختلاف
اهواء و مزیل اساس اقوال و آراء، مسمی گردید به صاعقه الاراء در طعن به اختلاف
اهواء و آن مشتمل است بر دو باب و هر بابی بر چند صاعقه...

انجام: این کلمات مختصر در باب تذکره غافلین و موعظه جاهلین و تنبیه نائمین
به خصوص اقتفاء آثار حجج قائمه رب العالمین و اعراض از سبیل اختیار و مخلوقین
کافی است معذالك استقصاء امثال مسائل در ابواب عبادات و معاملات و سائر
حدود اسلام در اضعاف این معتبر است و الحمد لله والاخر و صلی الله علی
محمد و آله كان الانقطاع عن ذلك فی پنجشنبه غره شهر رمضان المبارک المعاصی
علینقی افشار ساوجبلاغ سنه ۱۲۶۰.

* ۴۵۱۸، نستعلیق علی نقی افشار ساوجبلاغی، پنجشنبه ۱ رمضان ۱۲۶۰، رحلی.

* ۴۵۳۶، نسخ، ۱۶ ع ۲ / ۱۲۶۰، رحلی.

ظ

ظفر نامه یا شرف نامه تیموری: نظام الدین شامی، با تتمه آن.

آغاز: حمد اکثراً طیباً مبارکاً لمن توتی الملك من تشاء وتنزع الملك لمن
تشاء... مقاله اول در ذکر صادر افعال و واردات اقوال حضرت صاحب قرانی
انار الله برهانه.

نظم:

بنام خدائی که از نام اوست
 خداوند کل آشکار و نهان .
 انجام: لمؤلفه طاب الله ثراه:

که ما را توانایی و گفت و گوست

شرف تاییکی قصه خوانی خموش
 مبرظن که صاحب قران درگذشت
 که تا محشر این دولت سرمدی
 الهی به حق دعای رسول
 به اولاد و احفاد آن دودمان
 که جاوید این شاه پاک اعتقاد
 به عدلش جهان یکسر آراسته
 خلائق مرفه ز احسان او

زبان درکش و باز کن گوش و هوش
 فلک نامه دولتش در نوشت
 بود حارس ملت احمدی . . .
 به سبطین زهرا و زوج بتول
 به تسبیح و تقدیس کربوبیان
 بماناد اقبال بر ازدیاد
 ز کیهان رسوم بدی کاسته
 زمین و زمان تحت فرمان او

تم الكتاب بحمد الله و حسن توفيقه على يد العبد الاقل احمد بن خطيب
 محي الدين جهرمي سنة ٩٢٩.

آغاز تتمه: حمد و سپاس بی قیاس که از فتح نامه آرایش فتح نامه وان من
 شیء الا یسبح ...

انجام تتمه: و صلی الله علی خیر خلقه و مظهر... و ازواجه اجمعین وسلم تسلیما
 کثیرا کثیرا و افیا دائما ابدا آمین.
 * ۱۴۸۱، نسخ احمد بن خطیب محی الدین جهرمی، ۹۲۹، با دوسه لوح عالی و
 مرصع، خشتی نازک .

ف

فرهنگ عربی به فارسی:

آغاز نسخه: کردن و نرسیدن، تسبیب سبب ساختن، تشحیب ناز کردن، تشبیب
 صفت محبوب کردن و غزل گفتن در بیان عشق خود، تصلب سخت و محکم
 شدن، تصلیب بردار کردن و صلیب ساختن و سخت گردانیدن، تصویب درست

دانستن چیزی را و راست گوی گفتن کسی را و فرود آوردن سر، تصویب فرود آمدن از بالا به نشیب ...

انجام نسخه: فصل الهاء مع النون هن بالضم وهنون بالضم چکیدن اشک و باریدن... هامن ابر بارنده و همچنین هنون بالفتح و بالکسر.. بریدن و جدای کردن... فصل الهاء مع الواو، هو بضمین عزم برخاستن کردن... هزو بالضم افسوس داشتن ...

* ۳۳۹ ، نستعلیق ، رحلی .

فریده الاصحاح فی ترجمه سلوان الطاع : سید نعمه الله موسوی شوشتری .

* ۲۶۰۰ ، نستعلیق علی دولابی ، پنجشنبه ۲۰ شوال ۱۳۲۷ ، خشتی .

ق

قانون اساسی مشروطیت و متمم آن : اصل قانون اساسی مشتمل بر پنججاه و یک

اصل و متمم آن مشتمل بر یکصد و هفت اصل است .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم آنکه چون مطابق فرمان معدلت بنیان همایونی مورخه ۱۴ جمادی الاخره سنه ۱۳۲۴ از برای ترقی و سعادت ملک و ملت و تشیید مبانی دولت و اجراء قوانین شرع حضرت ختمی مرتبت صلی الله امر به تأسیس شورای ملی فرمودیم ... از قرار اصول ذیل مقرر می فرماییم در تشکیل مجلس، اصل اول...

انجام: اصل صد و هفتم حقوق و مناصب و شئون اهل نظام سلب نمی شود مگر به موجب قانون . سواد دستخط مبارک همایونی بسمه تبارک و تعالی متمم نظامنامه... در قصر سلطنتی تهران... کاتب محمد علی منشی تفریشی در شهر ذیقعه ۱۳۲۹ از روی قانون اساسی استنساخ نموده .

* ۵۲۸۴ ، شکسته نستعلیق محمد علی منشی تفریشی ، ذق ۱۳۲۹ ، خشتی نازک .

قرآن و حجاب : میرزا عبدالرزاق همدانی، دردی ماه ۱۳۲۴ در چاپخانه دانش

تهران چاپ شده است .
* ۴۶۵۸ ، نسخ مؤلف ، ربعی .

ك

کشف الآيات

آغاز نسخه: ابویه ، اوی الیه‌ا‌خاه ، جا آیات لقوم یعقلون ، آیات لقوم یوقنون
اع آیات مفصلات طه آیه آخری المر ائیک الانکلم ، یو ائت بقر آن ، بق
اذا قزو منهن ه اذا قمتم الی الصلوة ذخ اذا قومک بن حج اذا قیل لکم صا
اذا قیل لهم تف اذا القیتم فی موضعین بو... ه افر ایتم النار ، ه ، افوا ایتم ما تحرثون ، ه
افر ایتم ما تمنون شع افر ایتم ما کنتم ، تواع ، افرغ علینا ، طو ، افسحر هذا ،
ط ، افضال علیکم ه ...

انجام: فصل الیاء مع الهاء ، حمق ، یهب لمن یشاء ، انب ، یهدون بامرنا ، اع ، یهدون
بالحق ، نور ، یهد الله لنوره ، ح ، یهدی الی الحق ، جن ، یهدی الی الرشد ، ما ،
یهد... من یشاء ، حج ، یهدی من یرید ، بن ، یهدی من... ، بو ، یهرعون الیہ .
* ۷۹۰ ، نسخ ، ربعی .

کشف الآيات: گویا از محمد رضا بن عبدالله طوسی شیعی است که در ۱۰۶۷ ساخته است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم باب الالف مع الالف والتاء اتخذین ءالشین
ءاشفقتم بنخ اللام ءالقی الذکر الرط المیم ءامنتم من فی السماء ص الط النون
(ص ۲) ءانتم اشدء (یب ۳) ءانتم انزلتموه الزعد (لاوه) ءانتم انشاتم ، الربہ
(وه ۸) ءانتم تخلقونه الربہ (وه ۶) ءانتم تزرعونہ ، الربہ (لاوه) ءانزل بنخ به
(ص ۱) .

انجام: یوم یقوم الروح لب (بنا ۴) یوم یقوم الناس لح (تف ۱) یوم یكشف ، الط
(قمر ۵) یوم ینکون ، لو (قمعه ۱) یوم ینظر ، اب (بنا ۴) یوم ینفخ فی الصور
فتاتون ، لا (بنا ۲) یوم ینفخ فی الصور ونحشر ، لوء (طد ۱۱) باب الیاء مع الهاء
والدال یهدی الرشد ، لط ما (ص ۱) یهدی به ، ور (م ۲) تمت بعون الله تعالی ضحوة

یوم الخمیس رابع شهر شوال سنة ۱۰۸۲ هجرى .

* ۷۷۹ ، نسخ پنجشنبه ۱۴ شوال ۱۰۸۲ ، ربیع .

کشف الاحتجاج : ملاحضات کاشانی . (ذریعه ۱۸ : ۷)

این رساله در احتجاجات و مباحثات ائمه هدی و علماء و دانشمندان در اصول و فروع دین است .

آغاز نسخه: و ما ارسلناک الا کافه للناس . طرز روایت نصرت آیتش باعزاز محمد رسول الله ایدته بعلى بن ابیطالب معزز است و نیز مشاهد منوره و ضرایح مقدسه ...

انجام: چهارم چنانم سپاری بنخاک که باشم ز آلودگی گشته پاک

به پنجم چون بگسلاند کفن رسانی تنم را بآن پنج تن

قد اتفق الفراغ من الرسالة الشريفة الموسومة بكشف الاحتجاج...

* ۴۵۴۴ ، نستعلیق خوب حاج حسن بن غیب علی ، پنجشنبه ۲۰ شوال ۱۰۷۳ ، رحلی .

کشف النطاء عن فضائل اهل البيت و حديث الكساء : آقا سيد عبد الحسين بن سيد

فاضل همدانی که در ۱۱ ذح / ۱۳۳۶ ساخته است .

آغاز: سؤال چه می فرمائید درباره این کیفیت از حدیث کسائی که امروزه خیلی متداول است خواندن آن و سند او منتهی به شیخ طریحی علیه الرحمة می باشد آیا قرائت و توسل به آن شرعاً صحیح است یا به ملاحظه آنکه حدیث اضعیف است نمی توان اورا خواند... جواب این حدیث شریف از غرر فضائل اهل البيت عليهم السلام می باشد و از توسلات نفیسه مخزونه ایست که لازال شیعه اثنی عشریه ...

انجام: چون کلام ما در شرح این حدیث خاتمه پذیرفت و سخن در این مقام به آخر رسید... مناسب آمد که این اوراق را به ذکر این حدیث شریف زیست دهیم

وبه نقل اوسخن را به انتهاء برسائیم... روى عن فاطمة الزهرا سلام الله عليها...
 قد فرغ من تسويد هذه الاوراق مؤلفها الاثم الامل عبد الحسين بن العالم العامل
 السيد الفاضل الهمداني مسكناً فى يوم الحادى عشر من ذى حجة الحرام من سنة
 الف و ثلث مائة وست و ثلاثين من الهجرة النبوية .
 * ۴۷۷۸ ، نستعلیق و نسخ ، بغلی .

کلیات : سعدی .

* ۴۵۶۶ ، نستعلیق ، وزیرى بزرگ . انجام افتاده .

گنه المراد فى وفق الاعداد : شرف الدين على يزدى . اودردیباچه از قواعد يعقوب

بن محمد بن على الطاوسى یاد کرده است ، در سه لوح و مقدمه و خاتمه در علم
 اعداد ۱. (منزوی ۱۹۰)

* ۴۵۲۳ ، نستعلیق ۹۰۲ ، فهرست مطالب کتاب را حاج میرزا علی اکبر صدرالاسلام
 همدانی استخراج و در آخر نسخه نوشته ، همه مربعات و جدولهای کتاب با مرکب
 قرمز نوشته و ترسیم گشته است ، رحلی .

گیمیا (رساله در-) : شاید از ابن سینا گرفته باشند . (منزوی ۴۲۹)

آغاز نسخه: بدخشانی و یاقوت رمانی فرق نتوان کرد هر جا که خواهند کار
 بندند نیکو بود. فصل پنجم در مینای چکیده که در مقابل باشد رنگ او به رنگ
 فیروزه اصفهانی...

دو برگ به آخر مانده: الحمد لله الحكيم... چنین گوید مؤلف این نسخه
 ابو علی سینا که در باب اکسیر بایکی از اعزه که به خواجه ابو الحسن مشهور بود...
 که من در کتب خودم نگاه کردم هذیانات بسیار دیدم... پس دانستم اگر ممکن

۱- چلبی آنرا دکنه المراد فی علم وفق الاعداد خوانده و از همین یزدی دانسته است.
 همچنین از گنه المراد و خلاصه وفق الاعداد یاد کرده و آنرا از همان طاوسی پنداشته است بایاد
 کردن آغاز همین کتاب. (نشریه ۲: ۱۰۱ - ذریعه ۱۸: ۱۷۶)

باشد قمر را به رنگ شمس کنم یا زهره را به رنگ قمر، ما را چاره‌ای نباشد
از رنگ سرخ کننده ...

انجام نسخه: ویا روغن زیت بخور داده و به آتش نرم یک شب بعد از آن صلایه
نموده در شیشه کن به وقت حاجت، درمی برصد درم زهره طرح است.
* ۴۷۳۶ ، شکسته نستعلیق ، ربعی . نسخه از باب ۱۸ است تا باب ۴۱ پراکنده و
نامرتب و بافتادگی برخی از بابها.

گیمبای سعادت: امام محمد غزالی. (منزوی ۱۶۶۷)

* ۳۰۶ ، نستعلیق محمد حسن استاد نوروز خیاط گلپایگانی در رمضان ۱۰۹۶ ، وزیری.

فی

گوهر مراد: عبدالرزاق بن علی لاهیجی. (منزوی ۸۳۴)

* ۴۷۵۷ ، نستعلیق عبدالصمد بن عبدالصبور، در آدینه ۶ ج ۲/۱۱۰۹ ، ربعی.

ل

اللؤلؤة الفريدة فی شرح القصيدة الحمیریة: آخوند ملا محمد حسین بن احمد

شریف حسینی همدانی که به دستور طهماسب میرزا قصیده حمیریہ را به فارسی
شرح کرده و پیش از شروع بد شرح قصیده، چند مقدمه درباره شعر و معنی و
حکم شعر آورده است و در شب آدینه ۱۲۳۸ از تألیف آن فراغت یافته.
آغاز: الحمد لله الذي عدد آياته واسمائه... وبعد چنین گوید اضعف عباد الله الغنى
محمد حسین بن احمد الشریف الحسینی... که از اعظم عبادات... و اکد قریبات ذکر
مناقب و فضایل... علی بن ابی طالب است... و در این اوان سعادت توأمان... از
ناحیه نواب اعظم و امیرزاده اکرم... طهماسب میرزا... به این اقل خلیفه
رسید که شرحی خالی از اطناب و اکثار ممل و عاری از تعقید و اختصار مغل
بر قصیده شریفه حمیریہ نوشته... و سمیته باللؤلؤة الفريدة فی شرح القصيدة
الحمیریة و قبل از شروع در مقصود لابد است از تمهید چند مقدمه تا موجب
بصیرت باشد ...

انجام: یعنی اگر بند از بند او جدا کنند دست از مدح شما بر نمی‌دارد چه شما را شناخته و حق شما را دانسته و یافته که مدح سزاوار شماست و مذمت سزاوار اعداء شما است غفر الله له ولنا... تمت القصيدة مسمى بلولو الفريدة ليلة الجمعة سنة ۱۲۳۸.

* ۴۷۸۰، شکسته نستعلیق، بغلی.

لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق یا اخلاق جلالی: جلال الدین محمد بن اسعد

دوانی (م ۹۰۸) برای حسن بیک بهادر خان. (منزوی ۱۶۷۲)

آغاز نسخه: به حکم قال یا آدم انبئهم باسمائهم متصف افاده منتهیان ملاء اعلی را سزد و شاید، و درود بر کاملی که به حسب نشانه قدسی فاتحه کتاب ابداع و اختراع و به صورت انسی دیباچه مکارم اخلاق و لطائف اصطناعست...

انجام: و انظار نیرین سپهر کامکاری به قضاءوی مطالب برسانادا اللهم کما مکنا عبادک... قدتم ترقیم هذه الرسالة المسمى بلوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق. * ۲۴۵۷، شکسته نستعلیق ۱۲۹۵، ربعی. یک برک در پایان افتاده.

م

میزان: محمد باقر بن محمد جعفر شیخی ساکن همدان که در ۱۹ ذق ۱۲۸۵ ساخته

شده است. (منزوی ۹۹۹)

آغاز: حمد مخصوص حکیمی است کامل که نور هدایت او روشن تر از آنست که طالبان آنرا نبینند و ظهور او ظاهر تر از آنست که آنرا شناسند و نداء او بلیغ تر و فصیح تر از آن است که آنرا نشنوند و نفهمند و راه او واضح تر از آنست که نتوانند از عهده بر آیند... و بعد چنین گوید این حقیر خاکسار و ذره بی مقدار محمد باقر بن محمد جعفر... اگر چه والله خود را کوچکتر از آن می‌دانم که در شمار علماء ابرار در آیم و تألیف و تصنیفی نمایم...

انجام: و از گفتن این که مامت حیریم و حجت خداوند نام نیست، حجت خداوند ناقص

نخواهد شد پس به همین قدر اکتفا می شود که موروث ملال دوستان نشود و السلام
 علی من اتبع الهدی و صلی الله علی محمد خیر الوری و علی اشیاعهم سبیل الهدی
 و اولی النهی و لعنة الله علی اعدائهم و اتباعهم فی الآخرة و الاولی ختم شد این
 در روز چهارشنبه نوزدهم شهر ذی قعدة الحرام سنه هزار و دو بیست و هشتاد و
 پنج حامداً مصلياً مستغفراً تمت م م م م .
 * ۲۰۱ ، شکسته نستعلیق ، بغلی .

مجالس العشاق : سلطان حسین بایقرا .

* ۲۵۵۸ ، شکسته نستعلیق ، رحلی کوچک .

مجالس المؤمنین : قاضی نور الله شوشتری .

* ۲۶۲۷ ، شکسته نستعلیق خوب محمد مؤمن بن مظفر سمرقندی نیشابوری ، ۱۰۵۳ ،
 رحلی .

مجمع البحار : مظفر علی شاه ، محمد تقی بن محمد کاظم طیب نعمه اللهی که در یکشنبه

۱۵ رجب ۱۲۰۸ ساخته است . (منزوی ۵۸)

* ۲۱۶ ، شکسته نستعلیق ، بغلی .

* ۱۷۷۵ ، نسخ ابوالحسن ، خشتی .

مجموع النصایح : محمد مؤمن بن عبدالرضا الموسوی حسینی یزدی که در دهم

ج ۱/ ۱۲۲۸ ساخته است .

آغاز: بعد حمد الله تعالی و صلواته علی الذین اصطفی در کتاب انیس الوحدة
 از حضرت سید... محمد رسول الله (ص) نقل کرد که من... فصبر کان معی فی الجنة،
 یعنی آن حضرت فرمود که هر که از دست کسی ظلمی بکشد و صبر کند به ظلم
 آن ظالم با من که محمدم به بهشت عنبر سرشت در آید... ای عزیز فرعون
 بی فرعون ظالم ترین بدبختان و بد صفتان بود که هم ظلم به خود کرد که
 دعوی خدائی کرد و هم به خلائق...

انجام: کانه حق سبحانه تعالی می فرماید که ای سابقان، الله منم بیدار باشید ای مقتصدان رحمن منم هشیار باشید و ای ظالمان رحیم منم امیدوار باشید تمام شد کتاب مجموع النصایح به اعانت... در دهم جمادی الاول در تاریخ هزار و دویست و بیست و هشت بید الحقییر الفقیر... قاسم بن فتاح الساکن بالهمدان...
* ۱۴۹۲ ، نسخ قاسم بن فتاح همدانی ، خشتی.

معرق القلوب: مهدی بن ابی ذر نراقی.

* ۳۳۳، نستعلیق، رحلی. انجام افتاده است.

مراحل السالکین: محمد جعفر بن حاج صفر خان قراگزلو کبوتر آهنگی ملقب

به «مجنوب علی شاه». (منزوی ۱۳۷۷)

* ۴۶۵ ، نستعلیق خوش ، وزیری . انجام افتاده، در آخر این نسخه شجره نامه و سلسله مشایخ او آمده است .

* ۲۴۴۹ ، نستعلیق پنجشنبه ۱۹ ماه ... / ۱۲۷۸ ، بغلی .

مصائب الائمة: میرزا احمد نقاش اصفهانی متخلص به عاصی ، به نظم سروده ولی

مقدمه آن به نشر است و پیش از ذکر مصائب قصیده‌ای در معراج پیامبر از ناظم است ، به ترتیب حروف تهجی است.

آغاز مقدمه: حمد و ستایش نثار بارگاه حضرت متکلمی که زبان اصناف آدمیان را کلید در گنج خانه سخن گردانید...

انجام مقدمه: اشخاصی که حق نعمت را ضایع ندارند و معرفت و دیده بینا از آن بزرگوار پاس حرمت دارند و از محبت و ارادت و صفات قلب و طینت پاک مجاورت و زیارت او را قبول نمایند.

آغاز کتاب: بنام خداوند حی و دود

کشایم زبان و بخوانم درود

سپاسم ز بهر خدای وحید

درودم برای رسول مجید...

انجام کتاب:

گویم به خداوند که ای حی توانا
من بر پسر حیدر کرار بگریم
با آن همه اندوه و غم و غصه که دارم

بر تو، به بر حضرت غفار بگریم

* ۴۷۰۲، شکسته نستعلیق ناظم، شنبه نهم ۱۲۹۳، خشتی.

مصائب العلماء: مجرم. در شرح حال و آثار و مصائب آخوند ملا محمد حسین بن احمد شریف حسینی همدانی است که وی بانی و مؤسس اولیه مدرسه آخوند همدان بوده و کتابخانه غرب همدان اکنون در این مدرسه واقع است، در سال ۱۲۶۲ تألیف شده است.

در يك مقدمه و پانزده مجلس و خاتمه است:

مجلس اول در نسب آن جناب و اعداء آن فضائل مآب.

مجلس دوم در اقرار کردن عالمان به فضل و اجتهاد آن جناب و تصانیف و ورود ایشان به همدان.

مجلس سوم در اجتماع مردم به آن جناب و زیاد شدن اعدائش.

مجلس چهارم در اتفاق کردن اعداء و جنگ کردن با او.

مجلس پنجم در خراب کردن و آتش زدن اعداء خانه آن جناب را.

مجلس ششم در آوردن آن جناب را به شهر و جنگ دوم.

مجلس هفتم در بردن آن جناب و دشمنانش را به تهران.

مجلس هشتم در آمدن آن جناب از تهران به همدان و رفتن به کربلا و آمدن به تویسرکان.

مجلس نهم در بیرون رفتن آن جناب از تویسرکان و مخفی شدن از شر دشمنانش.

مجلس دهم در عزل شدن ابن زیاد ثانی و ظاهر شدن آن ثانی مسلم بن عقیل .
مجلس یازدهم در ورود به دولت آباد و رفتن آن جناب دوباره به تویسرکان و
دو دفعه به کربلا رفتن .

مجلس دوازدهم در بیان شمه‌ای از فتنه و فساد که در دولت سلطان ایران
واقع شد .

مجلس سیزدهم در سواد ارقام علماء به‌عامه همدان در این قضیه‌ها .

مجلس چهاردهم در مراسلات علماء به‌سوی خواص ناس از بزرگان نسناس .

مجلس پانزدهم در احوال و مکافات اعداء آن جناب .

خاتمه در تعریف همدان و ساکنان آن بلده سقر نشان .

آغاز: الحمد لله الذی امرنا بتقلید الفقهاء والمجتهدین... حمد بی حد و ثنای
لا تحصى ولا تعد مخصوص ذات خداوند آ نچنانیست که امر کرد، جماعت شیعیان
را در زمان غیبت امام خود به تقلید و پیروی فقهاء... اما بعد چنین گوید بنده
ذلیل خاکسار حضرت کردگار و محب فرقه ناجیه علماء و فقهاء و اخیار کعبه دین
و ایمان را مجرم، اقل ذاکرین و شاعرین زمان المتخلص بمجرم که چون از
قضاهاى روزگار غدار و از جفاهای زمانه ناپایدار بعد از مراجعت از عتبه بوسی
جناب امیر المؤمنین وارد بلده طیبه همدان گردیدم ...

انجام: در خصوص این طایفه زنان قصائد و حکایات و روایات بسیار است و این
مختصر گنجایش ذکر آنرا ندارد به همین قدر اکتفاء شد به اینجا ختم شد کتاب
مصائب العلماء بر دست مصنف حقیر فقیر سراپا تقصیر اما زحمات و مشقات
بسیار در تألیف و تصنیف این وجیزه نمودم و گوهر بسیار و جواهر بی شمار
در آن مندرج کردیم، نفعی که بردیم آن بود که همه مردم را با خود دشمن
ساختیم و خود را در ورطه هلاک انداختیم... و قد حرر ذلك فى يوم خامس

شهر جمادی الاول شهور سنه ۱۲۶۲.

* ۲۴۳۴ ، شکسته نستعلیق مؤلف ، ۵ ج ۱ / ۱۲۶۲ ، بغلی.

مصباح، در علم کلام. در ده مصباح: مصباح اول در بیان انتساب اوصاف واجب به صفت

علم. ۲- ... و هر صانعی به صفت علم. ۳- اقوال در کیفیت علم واجب. ۴- در علم

الهی به جزئیات. ۵- در قدرت باری تعالی. ۶- در بصیر و سمیع بودن باری تعالی.

۷- در حیات حق تعالی. ۸- در اراده و تکلم حق تعالی. ۹- در صدق حق تعالی.

۱۰- در بداء و تحقیق آن. ۱۱- از لیت حق تعالی. ۱۲- در جود و غنی حق-

تعالی، صفات سلبيه نیز. ۱۳- مصباح است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... مقدمه اولی در بیان تقسیم مفهوم به واجب و

ممکن و ممتنع بدانکه هر يك از وجوب و امکان و امتناع کیفیت و حالتی است که

عارض نسبت چیزی به چیزی به ایجاب یا به سلب می شود مثل آنکه گویی زید

کاتب است به امکان یا کاتب نیست به امکان...

انجام: و همچنین عرف حاکمست به اینکه محجوب و مستور را...

و چنین که رؤیت واجب تعالی... احساس او به سایر حواس نیز مستحیلست و

چون مسأله... بدیهی و مخالف معروف نیست و شبهات امتناع رؤیت در امتناع

آن نیز جاری است علماء در مؤلفات خود بحث از این، نفرموده اند و بالله التوفیق

وهو المستعان.

* ۲۵۸۵ ، شکسته نستعلیق عالی، وزیری .

مطلع سعدین و مجمع بحرین یا تاریخ شاهرخ میرزا: عبدالرزاق بن اسحق

سمرقندی .

* ۱۹۶۶ ، نستعلیق، پنجشنبه ۱۰ ذح ۱۰۵۹، رحلی .

منافع الایجاز: در شرح کلشن راز شبستری: شمس الدین محمد بن یحیی بن علی

لامیعی.

* ۴۵۷۴ ، نستعلیق عبدالعزیز در ۹۲۳ ، وزیری .

مفتاح النبوة : حاج محمد رضا بن محمد امین همدانی

* ۴۰۸ ، نستعلیق خوش محمد رضا بن رضاقلی به دستور حاج میرزا علی نقی ، ۱۶ج ۱۲ / ۱۲۶۵ ، خشتی . در این نسخه مقدمه‌ای هست که در چاپی نیست .

مکاتیب قطب : ابن محیی خرقانی .

آغاز نسخه: نگذارند که حال ایشان تباه گردد و ایشان را از صحبت یکدیگر منع کنند که مفسد از این پیدا می‌شود... بسم الله الرحمن الرحيم من عبد الله قطب بن محیی الی ولی فی الله حقاً الامیر نظام الملة والدين محمد ایدة الله و سدره اما بعد نامه شریف رسید و به سلامت حال و مودت بال...

انجام: بسم الله... السلام علی صدیقی صدقاً و ولی حقاً الامیر رکن الدین حسن اما بعد هم دردمرهم در دست چه کنم که در راه خدای هم درد کم است... تمت المكاتیب المشتملة علی النکات اللیطفة للمولی الاولی الاقدم... قطب الحق و الحقیقه محمد الخرقانی قدس الله روحه... (؟)

* ۱۱۰۲ ، شکسته نستعلیق محمد شفیع بن عبدالواحد به فرموده محمد سعید ، دوم ج ۱۰۶۶/۲ نوشته شده ، خشتی .

مکاسب : آقا باقر بهبهانی .

* ۴۶۵۷ ، نسخ ۱۲۴۰ ، خشتی .

منطقی (رساله در -)

آغاز نسخه: سبیل تغلیب است اگر می‌گفت که او ناچار است از تقدیم مباحث کلیات بر مباحث معرف بلاحق کلام ملایم‌تر می‌بود در تحصیل تصدیقات و معلومات تصدیقیه نظریه هم محتاجیم دو چیز یکی بیان موصل به تصدیق که به تفصیل گذشت که آن حجت است به اقسام خود ...

انجام نسخه: اما در صورت شك نيك ظاهر شود پس وارد نشود که فرق در میان نسبت... که آنجا نسبت حکمیه هست و اما حکم نیست چون تردد کردن... و بعضی از فضلاء توهم راضم کرده اند و او به آن تعرض نکرد و صورت جزم ایجابی را که در وی از حکم ایجابی خالی بود.

* ۴۷۶۲ ، نستعلیق ، ربعی.

منهج الاجتهاد: حاج محمد تقی بن محمد برغانی قزوینی معروف به شهید ثالث.

* ۴۵۰۳ ، نسخ غلام علی بن کربلایی مردان ، ۱۲۴۵ ق، رحلی. از آغاز طهارت

ترابیه تا پایان نجاسات .

منهج السالکین و وسیلة نجات الهالکین: در آن آمده است: این اسرار خفیه و

حقایق مخفیة است که استاد کل آقا حسین خونساری برای من تحقیق و بیان

نموده و در تحقیق از امر نبوت و امامت و ولایت، و حقیقت درویشی است.

(منزوی ۱۴۲۹) به عربی است و فارسی به

آغاز: یا من اشرف بنوره قلوب السالکین و شرف بحکمته صدور العارفين نحمدك-

اللهم اله العالمین... اما بعد فهذه اسرار خفیه و حقایق مخفیة حقهالی المولود

الاعظم... استاد الكل فی الكل آقا حسین خونساری... وقد اوضح فی بیانها و

بالغ فی تحقیقها وزدت فیها ما یناسبها من الایات والاحادیث و کلام المحققین

نظماً و نثراً و فیها تحقیق امر النبوة و الامامة و الولاية و احوالها... و سمیتها منهج

السالکین و وسیله نجات الهالکین... بدان ایدک الله تعالی فی طلب الیقین و جعلنی

وایاک من العارفين که درویشی امریست مخفی و حقیقتی کمیاب، هر که از آن

خبری یافت کسی خبر از وی نیافت... (و پس از سه صفحه) چنین می نویسد:

بدانکه حقیقت درویشی سه چیز است اول متابعت شریعت، دوم سلوک طریقت،

سیم طلب حقیقت و به این سبب کتاب را مشتمل بر سه قسم گردانیدم: قسم اول در بیان احکام شریعت است و چون آن بسیار مبسوط است و این مختصر گنجایش آن نداشته پس شروع در قسم ثانی نمایم و این در بیان سلوک طریقت است و در این مقدمه و چند باب می‌باشد ...

انجام: واما الركوع والسجود فالامقصد والتعظیم بهما قطعاً ولو جازان یکون معظماً لا یفعله و هو غافل .

* ۱۲۵۹ ، نسخ ، خشتی .

منهج الصادقین: ملاً فتح الله کاشانی .

* ۳۳۷ ، نسخ ، رحلی کوچک . ج ۱ ، آغاز و انجام افتاده .

* ۱۱۴۸ ، نستعلیق ، از آغاز قرآن تا پایان سوره آل عمران .

ن

نجوم الفرقان: مصطفی بن محمد سعید . (ف. منزوی ۱: ۱۲۰)

* ۶۸۸ ، نسخ دوشنبه ۱۲ ذح ۱۲۷۱ ، خشتی .

نهایس الفنون: محمد بن محمود آملی .

* ۱۹۷۲ ، نستعلیق خوش ملک اشرف بن میر علی رستم دماوندی ، شنبه ۱۷ محرم

۱۰۶۵ ، جدول شنکرف ، رحلی .

و

وسيلة المباد: آخوند ملا احمد بن عبدالله خونساری .

آغاز: الحمد لله الذی فضلنا علی سائر الامم ... و بعد چنین گوید احقر عباد الله

المفتقر الی رحمة ربه الباری احمد بن عبدالله الخونساری ... این مختصر بیست

در بیان مسائل شرعیة نظر به التماس جمعی از برادران دینی ... و مسمی

نمودم آنرا به «وسيلة العباد فی يوم المعاد» و مرتب ساختم آنرا به یک مقدمه و

چند باب اما مقدمه در بیان نبذهای از مسائل اجتهاد و تقلید است ...

انجام: و هر گاه فراموش کند از سجده سهو بعد از سلام واجب است که هر وقت که متذکر شد آنرا به عمل بیاورد والله العالم بحقایق الامور تمام شد کتاب وسیله العباد از تصنیفات شمس المجتهدین... آخوند ملا احمد... * ۴۱۳ ، نسخ زین العابدین عبدالله ، شوال ۱۲۷۳ ، خشتی.

وفقی‌های اعداد و طلسمات و جدولها : درباره انواع و اقسام جدولها و تکسیرها از مثلث و مربع و مخمس تا ۲۲ × ۲۲.

آغاز نسخه: ایشان را دوری دیگر و علی هذا و بیوت این ادوار مختلف باشد در شمار به تفاضل مضروب دو در چهار و از بهر استعمال کمیت خانه‌های دور اول... **انجام:** چنانکه ظاهراً و باطناً به ذکر خیر نپردازند که از مسامس این تثلیث ان شاء الله سبحانه لوح امالی و آمال محصول هر گونه مقصود مرقوم گشته علی احسن الحال و ایمن المال استکمال یابند به وفق مرام و کنه مراد و به توفیق - الله تعالی و حس تیسیره . * ۱۱۶۹ ، نسخ ، رحلی کوچک .

ه

هدایة العوام : حاج محمد کریم خان قاجار کرمانی . (فهرست مشایخ ۱: ۲۲۲) * ۴۴۱ ، نستعلیق خوش حسن بن محمد رضای ساوجبلاغی در کرمان ، دهم ذی ۱۲۸۷ ، ربیع .

همیان یا موش و گربه: حیران اصفهانی . در رد مذاهب مختلفه و فنون ارباب صنایع متقلبه ، سروده ۱۰ شعبان ۱۲۸۰ . (نشریه ۷ : ۳۰۹ - فیلم ش ۳۶۱۱ از نسخه مفتاح - سپه ۵ : ۷۶۵)

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی... اما بعد فهذا همیان مطروس لاقوال المخالفین و فيه تنبيه للغافلين وتذكرة للمريدین...

ای خردمند عاقل و دانا
 قصه موش و گربه بر خوانا
 قصه موش و گربه را تو به نظم
 بشنو از من چه در مگنونا
 گربه‌ای بود شهر اصفهان
 عاقل و فاضل و بسی دانا ...

انجام:

کرد سائل ز نام نسخه سؤال
 گفتمش در جواب همیانا ...
 ناظم و راقم صفاهاانی
 وز محلات شاه شاهانا ...
 لیک چون شاعران همی دارند
 بی شعوران چو من که حیرانا

* ۴۷۸۸، شکسته نستعلیق نصرالله، ربعی. قصیده‌ای در ستایش علی (ع) و قصیده‌ای
 در مرثیه حسین (ع) از خود حیران در پایان نسخه.

هیئت (رساله‌در-) : ابوطالب بن حسن حسینی صفوی.

آغاز: الحمد لله الجاعل المبدع والمکون والشکر لو اهب العلم والعقل
 والحیة... چنین گوید فقیر حقیر الراجی رحمة ربه الکریم الغنی ابوطالب
 بن حسن-الحسینی ثم الصفوی ختم الله بالخیر که سابقاً در ازمنه سفر جهاز و
 در این ایام نیز که اکثر مختلط بودن با فلاسفه نصاری و ریاضی دانان آن قوم
 ایقان شده و می‌شود هر گاه کسی نزد ...

انجام: و اگر کسی به حسب ادله مذکوره قدام قایل باشد بد عدم حرکت ارض و

او را یقین حاصل شده باشد بر آن دلائل واهیة باطله همین خسوف اقمار
مشتري هر گاه که مشاهده نماید او را دليل قاطع باشد بر حرکت ارضی و
بطلان اقوال قدماء بر عدم حرکت ارض والله الموفق بالصواب واليه المرجع و
المآب .

قدتمت هذه النسخة العربية في يوم الاثنين .
* ۱۶۳۹ ، شکسته نستعلیق، وزیري کوچک .

ی

بنوع الدعوى: محمد جعفر استرآبادی ، درهشت باب :

باب اول در مصائب خاتم الانبياء .

» دوم » سيدالاولياء .

» سوم » فاطمه زهرا .

» چهارم » امام حسن مجتبی .

» پنجم » سيدالشهداء .

» ششم » امام موسی کاظم .

» هفتم » امام رضا .

» هشتم » ساير ائمه .

آغاز: الحمد لله .. اما بعد چنین گوید خادم بساتین مذهب جعفری و شرح محمدی
محمد جعفر استرآبادی ... که چون عزاداری و ذکر مصائب پیشوایان دین
از اعظم اسباب نجات و قرب رب العالمین است خواستم کتابی تألیف نمایم
که مشتمل باشد بر...

انجام: و اشك از چشمش فرومی بارید، شوری اشكش نمك پاش قلب مجر و حش می شد

از سوز دل شوری باشخص وجود فکرت نموده و می فرمود که در دنیایی وجود
قاسم از زندگانی من چه سود مومم .
* ش ۷۶۵۲ ، نسخ ، خشتی ، در نسخه تنها باب پنجم است .

نسخه های عربی

الف

- اثبات وجوب الرجعة و تفریج الکربة** : سید محمود بن فتح الله حسینی کاظمینی .
* ۴۷۳۷ ، نسخ مؤلف در ۲۹ شوال ۱۰۷۹ در نجف ، ربیع .
- اثبات الهداة بالنصوص والمعجزات** : شیخ محمد بن حسن حر عاملی (۱۰۳۳ تا ۱۱۰۴) .
- * ۹۲۸ ، نسخ ، وزیری ، آغاز و انجام افتاده است .
- الاثنی عشریة** : شیخ بهائی محمد عاملی ، در طهارت و صلوة و صوم و حج .
* ۲۲۵ ، نسخ ، ۱۰۲۳ ، نیم ربیع ، انجام افتاده است .
- الاحادیث** : چند حدیث پراکنده است .
- * ۱۷۷۲ ، نسخ در ۴ برگ ، وزیری کوچک .
- الاحتجاج علی اهل اللجاج** : علی طبرسی .
- * ۳۵۵ ، نسخ ، حاج عبدالوهاب بن حاج بنیاد در سه شنبه دهه یکم ع ۱۱۱۸/۲ ، وزیری بزرگ .
- * ۴۶۳۹ ، نسخ ، خشتی .
- احقاق الحق** : قاضی نورالله شوشتری .
- * ۳۲۸ ، نسخ ، رحلی کوچک ، آغاز و انجام افتاده است .
- الاربعون حدیثا** : قاضی محمد سعید شریف قمی .
- * ۲۴۹ ، نسخ ، خشتی باریک ، انجام افتاده .
- الاربعون حدیثا** : شیخ بهاء الدین محمد عاملی .

* ۱۸۷ ، نسخ ، وزیری ، انجام افتاده است .

الاربعون حدیثا : ملامحمد باقر مجلسی .

* ۲۵۱ ، شکسته نستعلیق مهدی حسینی در دوشنبه ۵ رجب ۱۲۶۰ ، خشتی .

ارشاد الاذهان الی احکام الایمان : علامه حلی .

* ۵۸۳ ، نسخ ، شنبه ۲۴ ذی ۱۲۵۴ ، وزیری .

* ۵۹۶ ، نسخ حاج محمد بن محمود بادست چپ خود در پنجشنبه اوایل ربیع الثانی ۱۰۴۱ ، وزیری .

* ۹۰۵ ، نسخ میرمحمد بن پیرمحمد ساکن دینور در سه شنبه صفر ۱۰۲۷ ، وزیری - بزرگ .

* ۴۶۴۱ ، نسخ ۱۲۲۳ ، وزیری ، بانو نویس در پایان و با حواشی با نشانه دهنه ، و جز آن .

ارشاد القلوب : ابو محمد حسن بن ابی الحسن دیلمی .

* ۱۹۱ ، نسخ ابراهیم بن حیدر در ۱۰۷۲ ، ربیع ، انجام افتاده ، جزء یکم .

الاستبصار : شیخ طوسی .

* ۱۰۴۲ ، نسخ محمد مقیم رضوی در رجب ۱۰۸۰ ، رحلی کوچک .

* ۱۳۵۰ ، نسخ ، رحلی کوچک ، بانو نویس در آغاز و انجام در ۱۲۶۱ .

* ۴۵۴۳ ، نسخ ، رحلی کوچک ، انجام افتاده است .

اصلاح الفقه : سید محمد مجاهد طباطبائی .

* ۶۵۸ ، شکسته نستعلیق ، خشتی باریک ، از اجتهاد و تقلید تا پایان حج .

اصول الفقه : در مباحث الفاظ و ادله عقلیه ، مؤلف از شاگردان صاحب فصول در -

گذشته ۱۲۵۴ یا ۱۲۶۱ بوده است و در بحث خامس از مباحث او امر مطلبی از

استاد خود محقق شریف نقل می کند و درباره او «دام ظلّه العالی» تعبیر می کند .

گویا مقصود از محقق شریف ، شریف العلماء مازندرانی است که در ۲۴ ذی ۱۲۴۶ در گذشته است .

مباحث عقلیه این نسخه که عمده قسمت دوم کتاب است به خط خود مؤلف

می باشد و قسمت اول کتاب که مشتمل بر مباحث الفاظ است و همچنین مختصری

از قسمت دوم که آن هم در بحث الفاظ است، گویا به خط اوست .

* ۴۶۱۱ ، نسخ ، خشتی .

اصول الفقه : در چند مسأله .

۱- استعمال صیغه امر .

۲- تعلیقه بر اصالت برائت رسائل شیخ انصاری از مقصد ثانی تا اواسط مسأله

اولی از مطلب ثالث در دوران امر بین وجوب و حرمت .

۳- اجتماع امر و نهی .

۴- مقدمه واجب .

۵- در مفاهیم .

آغاز: بسم . . . فوائد الاولى لا ینبغی الاشکال فی امکان استعمال صیغه الامر

فی القدر المشترك بین الوجوب والتذب . . .

انجام: الی الامر یسمى بعنا وتحریکا فقلنا وادا احلف الی المأمور یسمى اشتغالا

فقلنا، واذ اعرفت ذلك فقد ظهر لك فصاحة حال المناقشة المذكورة او بعد ما تبین

ان المعلق علی البسیط هو اشتغال ذممة المكلف قولاً افعل المأمور به فلا مخلص

عن الزام اقتضائه لعدد الاسباب الشرعية لتعدد الواجب .

* ۴۶۹۰ ، شکسته نستعلیق سید عبدالمجید گروسی همدانی ، خشتی .

افراض ارسطاطالیس المنطقية : ابن زرعده . (دانشگاه ش ۴۹۱۶)

* ۴۷۵۰ ، نسخ ، ۱۰۴۲ ، ربیع .

اکسیر العارفين فی معرفة طریق الحق والیقین : ملاصدرای شیرازی .

* ۷۹۶۱ ، شکسته نستعلیق خوش، وزیری کوچک .

الایة : شهید اول .

* ۲۷۹ ، نسخ عبدالعزیز بن محمد صادق اصفهانی در ۲۲ ع ۱۱۳۰ / ۲ ، نیم ربیع .

باحواشی بسیاری از شیخ علی با رمز و دل، . (نیز ش ۲/۴۸۱۱)

الانسان الكامل فی معرفة الاواخر والاولی : شیخ عبدالکریم بن ابراهیم جیلی

در مقدمه و ۶۳ باب در اصطلاحات صوفیه و جز آن .

* ۶۲۳ ، نسخ ، خشتی باریک .

انوار التنزیل و اسرار التاویل : بیضاوی .

* ۲۵۶ ، نسخ ، وزیری نازک ، ج ۱ .

* ۲۶۰ ، نسخ ، وزیری بزرگ ، ج ۱ تا سوره نحل .

* ۳۴۷ ، نستعلیق ، وزیری بزرگ ، ج ۱ از سوره حجر تا آخر قرآن .

* ۵۷۵ ، شکسته نستعلیق ، وزیری ، ج ۱ تا پایان مائده .

* ۹۱۳ ، نسخ ، وزیری ، ج ۱ .

* ۱۱۷۴ ، نسخ فاطمه سلطان دختر محمد قاسم قاضی حنفی در نیه سند در یک شنبه ۲۰

محرم ۹۷۸ ، رحلی کوچک، کامل، با گواهی پدر به خط و مهر او در نسخه، که فاطمه دخترم آن را نزد خواننده است، محشی.

* ۱۹۷۵ ، نسخ ، رحلی ، از سوره توبه تا پایان قرآن .

* ۴۵۷۹ ، نسخ کهن سده هفتم ، وزیری ، محشی ، ج ۱ .

* ۴۵۸۹ ، نسخ سده دهم ، وزیری ، محشی ، ج ۲ .

الانوار الجلیة فی اجوبة المسائل الجلیة الاولى : سید عبدالله بن سید نورالدین

بن نعمة الله جزائری (م ۱۱۷۳). مؤلف این کتاب را هنگام عبور و گردش از

بلاد جبل وملاقات باعلماء آن محل در جواب سؤالات سیدعلی علوی نهاوندی

نوشته و مشتمل بر دو جلد می باشد: جلد اول شامل هفتاد مسأله که کتاب مزبور

است و در سال ۱۱۴۹ تألیف شده و جلد دوم متضمن سی مسأله است که آنرا

به «الذخيرة الباقية» موسوم داشته .

آغاز: الحمد لله الذي نصب العلم ذريعة للنجاة و رفع الدين او تو العلم درجات...

وبعد فيقول... لما قضى الله عز وجل بالمرور على بلاد الجبل والاجتماع بمن فيها...

المسألة الاولى... شهران لا ينقصان شهر عيد رمضان و ذوالحججة ...

انجام: فهذا آخر ما تيسر من تحرير جوابات مسائل السيد السند ...

و كتب المتمسك بحبل الله القوي عبدالله بن نور الدين الخ .

* ۴۵۴۹ ، نسخ ، رحلی کوچک ، با تفریظی از پدر مؤلف .

انوار الحکمة یا انوار الحکم و اصرار الکلم : فیض کاشانی .

* ۴۷۴۲ ، نسخ محمد بن سعید بن محمد بحرانی ، ربیع ، از اول و آخر مقدار کمی

افتادگی دارد .

انیس المجتهدین : ملا مهدی نراقی در گذشته ۱۲۰۹ که در ۱۱۸۶ آن را ساخته

است .

* ۴۶۸۶ ، نسخ محمد بن حاج طالب طاهر آبادی در ج ۱ / ۱۱۹۲ ، خشتی .

الانوار النعمانية : سید نعمة الله جزائری .

* ۴۵۴۶ ، نسخ ، وزیری ، ج ۱ .

* ۴۶۴۴ ، نسخ ، ذح ۱۲۱۹ ، وزیری ، ج ۲ .

اوضح المسالك الى الفية ابن مالك : عبدالله بن يوسف بن هشام انصاری .

* ۱۲۱ ، نسخ ، ربیع ، دارای حاشیه های به امضاء «محمد سلیم و لمحرد و علی نقی

و ع ، می باشد .

ابضاح الفوائد فی شرح القواعد : فخر المحققین فرزند علامه حلی که در نیمه

نخستین آن برای پدر « قال دام ظلله » می آورد و نیمه دوم را پس از مرگ

وی ساخته و درباره اش «قال قدس سره» می گوید .

* ۱۹۹۱ ، نسخ ، وزیری بزرگ ، با مهر محمد هادی ، آغاز و انجام افتاده است .

الابضاح فی المعانی والبیان : جلال الدین محمد بن عبدالرحمن قزوینی معروف

به خطیب دمشقی (۶۶۶ - ۷۳۹) .

* نسخ ۱۴۹۹ ، یکشنبه ۱۰۳۶ ، خشتی کوچک .

ب

بحار الانوار : محمد باقر مجلسی .

* ۳۶۳ ، نسخ محمد رشید بن محمد علی در آدینه ۲۶ ع ۱۰۹۶/۲۶ ، وزیری بزرگ ، نسخه نزد مؤلف خوانده شده و مجلسی در ۲۵ جای کتاب جمله «بلغ سماعاً اعز الله» رابه خط خود نوشته و نیز اصلاحاتی به دست خود نموده است . در صفحه ۳۶۰ و آخر نسخه این جملات :

«انهاه الاخ الاعز فی الله المبتغی لمرضاته تعالی مولانا محمد رشید... سماعاً وتصحیحاً وضبطاً فی مجالس آخرها آخر شهر ربیع الاول سنه ۱۰۹۶ و کتب مؤلفه الحقیق عفی الله عن جرائمه حامداً مصلياً مسلماً .» به خط مجلسی آمده است ، مجلد هیجدهم است بخش طهارت .

* ۲۶ ، نسخ ، رحلی ، آغاز و انجام افتاده ، بخشی از اسماء و عالم است .

* ۵۹۳ ، نسخ رمضان ۱۰۷۷ ، وزیری ، آغاز افتاده ، مجلد پنجم .

* ۶۹۴ ، نسخ میرزا محمد بن محمد علی خوانساری در ۳ شعبان ۱۲۲۸ ، خشتی ، مجلد هیجدهم .

* ۱۰۸۴ ، نسخ ، وزیری ، آغاز و انجام افتاده ، مجلد سیزدهم .

* ۱۱۸۹ ، نسخ ، وزیری بزرگ ، آغاز و انجام افتاده ، مجلد یکم .

بحر المعارف : مصطفی بن شعبان سروری؛ به ترکی، در علم عروض برای مصطفی-

خان بن سلطان سلیمان خان ساخته است .

* ۴۷۰۵ ، نسخ ، خشتی نازک .

البدایة المنطقية : میرزا عبدالرزاق همدانی . (ذریعه ۳ : ۵۹)

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین و بعد فخذایها المبتدی فی المنطق هذه البدایة و انطق فلك و وضعتها و بفهمك علقها فان فهمتها فانتفع و الا فانقلع عن هذا العلم فانك لست من اهله و خض فی حدیث غیره و هی حقیقه شرح للقسم الاول من التهذیب و انما ابتغی به وجه الله و اسأله

النفع به للمبتدئين . مقدمة و فيها مباحث الاول ...

انجام: و محمولاتها فهي الاعراض الذاتية لموضوع العلم فهي خارجة عن موضوعاتها و هذه الخاتمة هي آخر ما اردنا ايراده في هذه البداية على سبيل العجالة وقد حرره اقل الطلبة عبدالرزاق بن علي رضا اصفهاني الحائري في- التاسع عشر من شهر ذيقعدة الحرام من شهر سنة ۱۳۱۰ مصلياً حامداً.
* ۴۷۴۷ ، شكسته نستعليق مؤلف ، ۱۳۱۰ ، ربي .

بداية الهداية : شيخ حر عاملی .

* ۱۱۹ ، نسخ ، ربي .

بصائر الدرجات : محمد بن الحسن الصفار قمی .

* ۱۸۹ ، نسخ ، ربي .

بصائر ذوی التميز في لطائف القرآن العزيز : مجد الدين ابوظاهر محمد بن

يعقوب فيروز آبادی (۷۲۹ یا ۸۱۶-۸۱۷) از مقدمه این کتاب این طور استفاده می شود که مؤلف قصد داشته به امر ابوالعباس اسمعیل بن عباس بن علی بن داود بن یوسف موضوعات مختلف علوم را در شصت مقصد در این کتاب جمع کند و می گوید: اورا مرتب بر یک مقدمه و شصت مقصد نمودم. سپس فهرست پنججاه و پنج مقصد را ذکر کرده و جای دیگر مقاصد خالی مانده و نیز مقصد اول را که در لطائف کتاب عزیز است مبتنی بر مقدماتی چند و ۲۹ باب نموده بدین طریق که پس از ذکر معانی مختلف هر لغت آیاتی را از قرآن که متضمن آن لغت است به عنوان استشهاد نقل می کند و گاهی هم از روایات استفاده شده، و یک باب هم که باب سی ام باشد در ذکر اسماء اولیاء و انبیاء و دشمنان ایشان که نامشان در قرآن مذکور است به مقصد اول اضافه شده است.

نسخه ما مشتمل بر مقدمه و مقصد : اول تا باب بیست و چهارم در کلماتی که افتتاح به لام می شوند می باشد . بخشی از این کتاب در مصر چاپ شده است .

چنین است فهرست آن:

المقدمة في تشويق العالم الى استزادة العلم .

المقصد الاول في لطائف تفسير القرآن العظيم .

المقصد الثاني في علم الحديث النبوي وتوابعه .

المقصد الثالث في علوم المعارف و الحقائق .

المقصد الرابع في علم الفقه .

المقصد الخامس في علم اصول الفقه .

المقصد السادس في علم الجدل .

تا اینکه به مقصد پنجاه و پنج رسیده و می گوید :

المقصد الخامس والخمسون في علم قوانين الكتابة .

چهار مقصد دیگر در این نسخه ذکر نشده و مقداری از صفحه خالی مانده و

پس از شش صفحه در ذکر مقدمه وارد مقصد اول شده و این مقصد را نیز مبتنی

بر مقدماتی چند و بیست و نه باب به تعداد و ترتیب حروف تهجی مبوب می کند و

پس از ذکر معنی و یا معانی مختلف هر لغت آیاتی را از قرآن که متضمن آن

لغت است با استشهاد آورده و گاهی هم از روایات استفاده می نماید و گوید يك

باب هم که باب سی ام باشد در ذکر أسماء انبياء و اولياء و دشمنان ایشان که

نامشان در قرآن مذکور است به این مقصد اضافه می نمایم .

در کتاب کشف الظنون (چاپ جدید صفحه ۲۴۶) می نویسد این کتاب دو جلد

است ولی با توجه به مقدمه کتاب که مؤلف قصد داشته در شصت موضوع مختلف

وارد شده و تحقیق نماید احتمال داده می شود که این کتاب بیشتر از دو جلد

می شده، و اگر مؤلف موفق به انجام آنچه را که وعده داده، شده باشد می توان این

کتاب را دایرة المعارف دانست . این نسخه شامل مقدمه کتاب و مقدمه مقصد

اول و ۲۴ باب از مقصد اول می باشد و از پایان افتاده است .

آغاز: الحمد لله الذي وقف دون ادراك كنه عظمته العلماء الراسخون...
انجام نسخه: الباب الرابع والعشرون في الكلم المفتحة بحرف اللام... ولام
الاستغائة بالمسلمين... ولام التميز لانتم.
* ۱۱۹۲ ، نسخ خوش سده دوازدهم ، عنوان شنكرف ، كاغذ فرنگي ، ۳۸۹ ك ،
۷۷۸ ص ۱۷ × ۲۷ ، ۲۷ س ۸ × ۲۰ ، جلد تيماج قهوه‌ای ، وزيری .

بيت الاحزان : حاج شيخ عباس محدث قمی .

* ۷۶۷۸ ، نسخ محمد بن عبدالله نقوی فامیننی در ۲۷ ع ۱۳۵۹/۲ ، خشتی .

البهجة المرضية في شرح الخلاصة الالفية: جلال الدين عبدالرحمن بن ابي بكر سيوطی .

* ۱۵۵ ، نسخ ، بغلی ، آغاز و انجام افتاده است .

* ۱۲۵۱ ، نستعلیق عبدالله بن حسین شریف در ۱۱۸۳ ، ربعی .

* ۱۲۶۲ ، نسخ ، ربعی .

* ۱۴۲۶ ، نسخ خوش آدینه ۲۵ رجب ۱۲۳۲ ، ربعی .

ت

التأويلات : كمال الدين عبدالرزاق كاشاني . (ذريعة ۳ : ۳۰۳)

* ۹۱۹ ، نستعلیق بهاء الدين بن محمد يوسف فراهانی در ۲۳ ج ۱۰۳۶/۲ ، وزيری .

التأويلات

آغاز نسخه: او هو غافل قوي يكتب على البناء للمفعول، آثارهم بالرفع وكل
شيء منصوب بعامل مضمير يفسره احصيناها اي واحصينا كل شيء احصينا، وقرى
كل شيء بالرفع على الابتداء يجوز ان يكون وصفه بالحكيم لكونه دليلاً
ناطقاً بالحكمة كالحی..

آغاز سورة الزمر: بسم الله الرحمن الرحيم تنزيل الكتاب من الله العزيز -
الحكيم انا انزلنا اليك بالحق... لاجل مسمى الا هو العزيز الغفار قرى
نعبد بالضم النون اتباعاً للعين كما تتبعها الهمزة في الامر والتنوين في...

آغاز سورة الناس: بسم الله الرحمن الرحيم قل اعوذ برب الناس... من الجنة
والناس قرء في السورتين قل اعوذ بحذف الهمزة ونقل حركتها الى اللام كما في

قوله فخذ ربعة، الوسواس بمعنى الوسوسة كالزلال بمعنى الزلزلة ...
انجام سورة الناس : وللهذا قال الله تعالى قل ادعوا الله وادعوا الرحمن اياً
 ما تدعو فله الاسماء الحسنی .

انجام کتاب : فهو موقوف على حد علمه محجوب عن خفايا اسرار علمه بهو
 استغفر الله لي ولكم ولمن سمع ووعى وقبل حكم هذه الوصية والقي الله .
 * ۴۹۱ ، شكسته نستعلیق ، خشتی ، اذیس تا آخر قرآن .

التأويلات يا تفسير القرآن : محی الدين عربی .

آغاز نسخه : ولكن كانوا ناقصين حقوق انفسهم بجرمانها وخسرانها هذا على
 التأويل والخطاب وان كان عاما لكنه مخصوص بالسبعين المختارين واذ قلنا
 ادخلوا هذه القرية اي روضة الروح المقدسة التي هي مقام المشاهدة وادخلوا
 الباب الذي هو الرضا كما ورد في الحديث الرضا بالقضاء باب الله الاعظم سجدا...
انجام نسخه : بسم الله الرحمن الرحيم قل هو الله احد قل امر من عين الجمع
 وارد على مظهر التفصيل هو عبارة عن الحقيقة الاحدية الصرفة اي الذات من
 حيث هي بلا اعتبار صفة... كتوهم القطرات في البحر مثلا الله الصمد اي الذات
 في الحضرة .

* ۶۲۱ ، شكسته نستعلیق و نسخ ، خشتی بزرگ ، دارای سورة بقره از آیه « واذ قلنا
 ادخلوا هذه القرية وادخلوا الباب سجدا ، تا « قل هو الله احد » سه صفحه خطبه و تفسیر
 حمد جزو این تفسیر نیست .

تاریخ العصومین : محمد جعفر بن محمد علی بهبهانی ، تاریخ تألیف ۱۲۵۹ ق .

* ۴۷۰۰ ، نسخ سید عبدالستار کاظمی ، خشتی .

تبصرة المتعلمين : علامة حلی .

* ۶۷۷ ، نسخ ، خشتی .

تعریب الاحکام الشرعیة : علامة حلی .

* ۵۸۶ ، نسخ و نستعلیق ۱۵ شوال ۹۲۰ دراصفهان ، وزیری .

* ۱۵۵۹ ، نسخ ، وزیری . آغاز افتاده ، مجلد دوم از نکاح تا آخر .

تحریر اصول اقلیدس : خواجه نصیرالدین طوسی .

* ۲۴۸ ، شکسته نستعلیق نصیر بن الحسین القزوینی ، ۱۷ ج ۱ / ۱۰۷۰ ، بغلی .

تحریر القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسية : قطب الدین محمد رازی .

* ۱۴۴۵ ، شکسته نستعلیق شنبه شوال ۱۰۸۸ ، بغلی .

* ۲۴۴۸ ، شکسته نستعلیق ، بغلی .

التحصیل : بهمنیار آذربایجانی .

* ۴۷۸۶ ، نسخ ، بغلی .

التحفة الرضية في شرح الزبدة البية : از یکی از دانشمندان زمان شیخ مرتضی

انصاری در شرح زبده الاصول شیخ بهائی .

* ۴۶۶۷ ، نسخ ، خشتی نازک ، ج ۲ .

التحفة السنیه فی شرح النخبة المحسنة : رضی الدین سید عبدالله بن نورالدین بن

نعمة الله الموسوی الجزائری المتخلص به فقیر .

* ۹۰۹ ، نستعلیق محمد بن حاج میر علی شوشتری در رجب ۱۱۶۳ ، وزیری بزرگ .

نخستین نسخه ایست که از سواد به بیاض آمده است .

التحفة القوامية : قوام الدین محمد مهدی حسنی قزوینی که در ۱۱۱۲ قمری سروده

است .

* ۴۶۳۰ ، نسخ ذح ۱۲۵۵ ، خشتی .

التحفة المرتضوية = الصحیفة العلویة

ترویج الارواح فی مختصر الصحاح : محمود بن احمد زنجانی .

* ۱۷۳۶ ، نسخ ، وزیری .

نسبة القلوب الحزينة : ابواحمد میرزا محمد بن عبدالنبی نیشابوری اخباری .

* ۴۵۵۵ ، نسخ ، وزیری بزرگ ، جزو نهم قاطع البراهین است .

التعادل والتراجیح: علی بن محمد البحرانی المقابلی .

* ۱۴۸۷ ، نسخ مؤلف در ۳ ع ۱۱۸۴/۱۶ ، خشتی . این رساله نسخه اصلی و به خط مؤلف است و دارای محو و اثبات و اصلاحات عبارتی بسیاری است . یک نسخه دیگر از این کتاب در کتابخانه شیخ صالح آل طعان هست (ذریعه ج ۴ ص ۱۶۷) .

التعادل والتراجیح: حاج میرزا حبیب الله رشتی کیلانی .

* ۴۶۵۹ ، شکسته نستعلیق خوش آقا سید عبدالمجید گروسی همدانی ، ربعی .

تعلیقات اثولوجیا: قاضی سعید قمی؟ (دانشگاه ۳: ۲۰۸)

آغاز نسخه: فاذا كان الامر على هذا الشأن فماظنك بمن لا بضاعة له في سواق
العرفان وان رسم مشارالاسلام مع سعة باعه و رواج متاعه متهوس للخوض
في هذه اللجة وغاص في هذا البحر الخضم... باب مدنية العلم والمعرفة ومتوكلا
على الله مولى النعم وموتى الحكمة والله المستعان وعليه التكلان قول المترجم
جدير لكل مساعي اي ينبغي لكل طالب علم تنبيه امور من الرؤس الثمانية اولها
معرفة الغاية اي الفائدة التي ...

انجام: وروى صاحب الكافي رضى الله عنه باسناده عن ابي حمزة الثمالي عن ابي جعفر
(ع) قال في ليلة وانا عنده ونظر الى السماء فقال يا اباهمزة هذه قبة ابنيا آدم (ع)
وان الله تعالى ... فان ذلك لا يصح في العقلیات حيث لا ابعاد لها بل المركز هناك
محيط بالدائرة فليس في الانوار العالية اختلاف قوى ولا فيه مواضع قوى و
يحتمل ان يكون تعليلا لكون السموات اللتي فوق تلك الجسمانية شأنها ذلك
وهو ظاهر . الى ههنا تم بيان الميم الرابع والحمد لله والصلوة على محمد وآله
الى هنا كتب المصنف رحمه .

* ۱۹۸ ، شکسته نستعلیق و نسخ ، ربعی .

التفسير : از سورة هود تا آخر قرآن .

آغاز نسخه : هذا هو قول الجمهور وعن ابن عباس رضي الله عنهما كلهما مكية الا قوله فلعلك تارك الاية وقال مقاتل مكية الا قوله فلعلك تارك الاية وقوله اولئك يؤمنون به نزلت في ابن سلام واصحابه وقوله ان الحسنات يذهبن السيئات نزلت في . . . مبتدأ وخبر والمراد بالكتاب السورة او القران او بجعلها سوراً فح يكون المراد بالايات آيات القران و التأويل بان المراد جعل معاني آيات هذه السورة المذكورة في سور تكلف بعيد وقراء ثم فصلت ابن كثير في رواية بفتحيتين خفيقتين اي فرقت ...

انجام: ولعله الاختتام بالمعوذتين والله اعلم اشارة من الله تعالى الى ان الانسان وان بلغ الى ذروة الكمال وغاص في لجة الوصال لا بد ان يتعوذ الى رب الناس من شر الوسواس... ونعوذ بالله العظيم من شر الوسواس الخناس الشيطان الرجيم قد تم هذا الكتاب بعون الله الملك العزيز الوهاب في اليوم الخامس من شهر ذي-الحجة الحرام من شهور سنة ثلاث وثمانين بعد الالف من الهجرة النبوية على صاحبها افضل الصلوة والتحية وعلى آله وصحبه اجمعين وسلم تسليماً كثيراً الى يوم الدين.

* ۱۶۴۷ ، شكسته نستعليق ، وزيرى كوچك .

التفسير : در فضيلت و تفسير بسمله و سورة حمد تا آية « ان تعذبهم فانهم عبادك وان

تغفر لهم فانك انت الغفور الرحيم » از سورة مائده .

آغاز نسخه : للمسمى الغير المتالف من الاصحاب المتجه باختلاف الامم والاعصار واردة المسمى منه بعيد لعدم اشتهاره بهذا المعنى وقوله تعالى سبح اسم ربك الاعلى المراد منه تنزيه اللفظ و هو مفهوم فيه كقوله : الى الحول ثم اسم السلام عليكما و رأى ابى الحسن الاشعري ان المراد ... الرحمن الرحيم صفتان للمبالغة من رحم ... كالغضيان من غضب و العليم

من علم... وفي كتاب الاهل لجة قال الصادق (ع) ان الرحمة وما يحدث لنا منها شفقة
ومنها جور وان رحمة الله ثوابه لخلقه والرحمة من العباد شيان احدهما...
انجام نسخه : ان تعذبهم فانهم عبادك تملكهم وتطلع على جرائمهم فيه تنبيه
على انهم استحقوا ذلك لانهم عبادك وقد عبدوا غيرك وان تغفر لهم فانك انت
العزیز الحكيم فلا هجر ولا استقباح فانك القادر القوی على الثواب والعقاب
الذی ...

فيقول الله يا محمد هل باغك جبرئيل ما اوحيت اليك و ارسلته به اليك من
كتابي وحكمتي وعلمي وهل اوحى ذلك اليك فيقول رسول الله ص نعم يارب قد
بلغني جميع ما اوحيته اليه و ارسلته به من كتابك وحكمتك .
* ۳۳۱ ، نسخ ، رحلی .

التفسير : از آخر سورة فرقان تا آخر سورة احزاب .

آغاز نسخه : فلا يقبل نفسك ان لم يؤمنوا ان نشأ تنزل عليهم من آية، آية يعني
علامة فظلت يعني فصارت اعناقهم لها خاضعين يعني تنزل عليهم انه تضطرهم
الى ان يؤمنوا ولكنه لم يفعل واذا آمنوا بعد معاينة العذاب لم ينفعهم الايمان...
قوله نعم طسم تلك آيات الكتاب المبين لعلمك باخع نفسك الا تكونوا مؤمنين
ان نشأ تنزل عليهم من السماء آية فظلت ...

انجام نسخه : وقالوا ربنا انا اطعنا سادتنا و كبرائنا فاضلونا السبيلا ربنا آتهم
ضعفين من العذاب والعنهم لعنا كبيرا الاية انه لا شفيع لهم يرفع عنهم العذاب...
وقوله تعالى ان الله وملائكته يصلون على النبي ص يشير لهذا الاختصاص الى كمال...
ومنها المشاهدة ومنها الجذبة ومنها القربة ومنها الشرب ومنها الدين ومنها
الشكر ومنها التجلي و منها الغناء في الله ومنها... وهذا هو حقيقة صداقة الله
على عباده بحسب المراتب ان الذين يؤذون الله ورسوله بان لا يؤمنوا بالله .
* ۳۵۳ ، شكسته نستعليق ، رحلی كوچك .

التفسیر: امام حسن عسکری (ع).

* ۳۴۱ ، نسخ ، رحلی کوچک .

التفسیر: ابوسلیمان داود بن ابی الفضل محمد البنا کتی ، التقاطی است از تفسیر

مجمع البیان طبرسی .

* ۲۵۷۱ ، نسخ سه شنبه ۴ ج ۲/۹۰۸ ، جیبی کلفت ، ج ۱ .

التفسیر: مـلا صدرا ی شیرازی

* ۱۲۷ ، نسخ ، ربعی ، مقابله شده ، با حواشی علی نقی بن حاج محمد جعفر مجذوب به خط خود او ، تفسیر آیت نور و سوره های جمعه و الطارق و الزلزلة و الواقعة است .

* ۱۸۵ ، نسخ حاجی محمد شیرازی در ۱۲۵۶ ، خشتی ، سوره یس و واقعه است .

* ۳۴۸ ، نسخ ، رحلی کوچک ، فاتحه و بقره است تا آیت ۶۱ .

* ۱۲۳۶ ، نسخ عبدالصمد بن علی اصغر در ۱۱۹۶ ، خشتی ، سوره واقعه و

آیت نور و آیه الكرسی است .

* ۱۳۲۴ ، نسخ خوش سه شنبه ۶ شوال ۱۱۰۷ ، رحلی ، با تصحیحات و نشانهای

«بلغ» ، با حاشیه هایی به نشانه «شیخ منعم» ، با سر لوح در آغاز سوره البقره .

التفسیر: علی بن ابراهیم قمی .

* ۴۵۲۰ ، نسخ حیدر علی معلم ناصح همدانی ، ۱۵ صفر ۱۰۵۹ ، رحلی کلفت .

تفسیر جلالینی: ابو عبدالله محمد بن احمد المجلی الشافعی و جلال الدین ابو الفضل

عبدالرحمن بن ابی بکر السیوطی .

* ۱۴۱ ، نسخ ، ربعی کلفت ، نیمه دوم .

تفصیل وسائل الشیعة: شیخ حر عاملی .

* ۶۱ ، نسخ ، خشتی ، تصحیح شده ، انجام افتاده ، بابهای: زکوة ، خمس ، صوم ،

اعتکاف و حج .

* ۳۹۰ ، نسخ ، وزیری ، طهارت با تاریخ تألیف ۱۵ رجب ۱۲۸۲ .

* ۳۹۲ ، نسخ ، وزیری ، از کتاب الطلاق تا اواخر اطعمه و اشر به .

- * ۴۳۳ ، نسخ چهارشنبه ۳ ع ۲۴ / ۱۲۵۴ ، خشتی ، دنباله اطعمه و اشربه تا آخر لقطه ، ج ۵ .
- * ۴۹۸ ، نسخ محمد امین اصفهانی در نجف ، ۱۱۵۴ ، خشتی بزرگ ، کتاب - التجارة و وصیت ، جزو چهارم .
- * ۴۹۹ ، نسخ ، خشتی ، کتاب الجهاد ، جلد سوم .
- * ۵۴۳ ، نسخ ، وزیر بزرگ ، کتاب النکاح تا آخر خلع و مباراه ، جزو پنجم ، تاریخ وقف کتاب ۱۱۹۲ .
- * ۵۴۸ ، نسخ ، وزیر ، با تاریخ تعیین تولیت وقف کتاب در ۱۱۹۷ ، انجام افتاده ، از کتاب الطهار تا آخر لقطه .
- * ۵۸۴ ، نسخ ، وزیر بزرگ ، از آخر يك صفحه ناقص است با تاریخ وقف کتاب در ۱۱۹۲ ، انجام افتاده ، کتاب الصلوة از باب القنوت .
- * ۵۹۴ ، نسخ ، ۱۲۱۱ ، وزیر بزرگ ، با تاریخ وقف ۱۱۹۰ ، کتاب التجارة تا آخر وصایا ، جزو چهارم .
- * ۶۰۸ ، نسخ ، خشتی ، بخشی از کتاب فرائض و پاره‌ای از حدود و دیات .
- * ۱۰۹۲ ، نسخ ، وزیر ، انجام افتاده ، مقهمة العبادات و کتاب الطهارة ، ج ۱ .
- * ۱۰۹۴ ، نسخ ، وزیر ، از کتاب الصلاة تا ابواب القنوت .
- * ۱۰۹۵ ، نسخ ، سوم ع ۱ / ۱۱۲۰ ، وزیر ، با تاریخ وقف ۱۱۹۲ ، از کتاب الفرائض و الموارد تا آخر دیات با خاتمة الكتاب .
- * ۱۱۹۸ ، نسخ ، وزیر ، انجام افتاده ، الحج والمزار .
- * ۱۲۱۶ ، نسخ ، پنجشنبه نیمه‌های ع ۱ / ۱۰۸۹ ، وزیر ، با بلاغ سماع و تصحیح شده با حواشی «منه دام ظله» کتاب الصلوة ، ج دوم .
- * ۱۲۱۷ ، نسخ ، وزیر ، از پایان اندکی افتادگی دارد ، با تاریخ وقف کتاب در ۱۱۹۰ ، از کتاب الزکوة تا ابواب احکام العشرة من کتاب الحج .
- * ۱۲۱۸ ، نسخ ، وزیر ، کتاب الحج و المزار .

التقریرات : دارای چند بحث اصولی :

- ۱- اجتماع امر و نهی .
- ۲- نهی در عبادات .

- ۳۔ منطوق و مفہوم .
- ۴۔ امر به شئیء با انتفاء شرط .
- ۵۔ مفہیم و مناطیق ؟
- ۶۔ عام و خاص و عموم و خصوص نیز .
- ۷۔ مطلق و مقید .
- ۸۔ مجمل و مبین .
- ۹۔ اجماع و شہرہ .
- ۱۰۔ سنہ و حجیت خبر واحد .
- ۱۱۔ ظن و مباحث آن .

آغاز: اختلافوا فی جواز اجتماع الامر والنہی علی قولین الجواز وعدمہ و الاخیر هو المشہور وتحقیق الکلام فی هذا المقام یقتضی رسم مقدمات المقدمة الاولى فی تحریر محل النزاع من جہات عدیدة اعلم ان متعلق الامر والنہی... **انجام:** ثم ان هیئتنا تسمیما وهو انه بعدما قلنا بحجیة الاحاد الجامعة للشرايط... فلاریب فی حجیتها باجماع العلماء وان ناقش... الا ترى انه لو قال السيد لعبدہ... لقد تمت المسألة بالخیر علی ید اقل الطلاب... ہدایة اللہ ابن محمد رضا القمی... فی یوم الثلثا من شهر شعبان المعظم سنہ مائین وخمس وستین بعد الالف.. التہیة والثناء سنہ ۱۲۶۵ .

* ۴۶۱۸ ، شکستہ نستعلیق ہدایة اللہ قمی ، سہ شنبہ شعبان ۱۲۶۵ ، خشتی .

التقریرات : ازبکی از شاگردان شیخ انصاری، در مباحث قطع وسنت و ارادہ عقلیہ .

* ۴۵۹۷ ، شکستہ نستعلیق آقا سید عبدالمجید گروسی ہمدانی ، ربیع کلفت .

التقریرات : حاج میرزا حبیب اللہ رشتی شاگرد شیخ انصاری ، شامل: کتاب الزکاة،

تنبیہات استصحاب ، خلال الصلاة ، صلاة المسافر و وصایا .

* ۴۵۲۷ ، شکستہ نستعلیق آقا سید عبدالمجید گروسی ، رحلی کوچک .

التقریرات : مولی علی بن زین العابدین خونساری ہمدانی ، شامل: کتاب الغصب،

خلل الصلاة، صلاة المسافر، الوقوف والصدقات، كتاب الرهن و كتاب احياء الموات، از درسهای شیخ انصاری و ناظر به شرایع حلی.

* ۴۶۲۶ ، شکسته نستعلیق مصنف ، ربعی .

التقریرات : شیخ علی نجفی، در فقه .

* ۶۱۲ ، نسخ، خشتی، مبحث خیارات .

* ۴۸۳ ، نسخ، خشتی، مبحث: تجارة ، اجاره، غصب، لقطه .

* ۶۷۵ ، نسخ محمد امین، رمضان ۱۲۵۳ در نجف، از قضاء تا آخر دیات، خشتی .
بامهر علی نقی بن حاج محمد جعفر و از آن همو با خط او .

تلخیص الاقوال (رجال و سیط) : سید محمد استرآبادی .

* ۲۶۱ ، نسخ خوش، خشتی، نام روات به شکر ف .

تلخیص المفتاح : جلال الدین محمد بن عبدالرحمن قزوینی خطیب دمشقی در -

گذشته ۷۳۹ .

* ۱۱۷ ، نسخ، با تاریخ ۱ شعبان ۷۸۲ که گویا تاریخ نسخه اصل باشد ، ربعی .

* ۱۴۸ ، نسخ ، کاغذ ابریشمی ، ربعی .

* ۲۶۲۴ ، نسخ عبدالحی حسنی ، رمضان ۱۰۶۹ ، ربعی بزرگ .

تمرین الطلاب فی صناعة الاعراب : خالد ازهری .

* ۲۴۹۰ ، نستعلیق ، بغلی .

* ۴۷۲۳ ، نسخ حسن علی کزازی ، ۱۲۳۷ ، خشتی نازک .

تمهید القواعد الاصولية والعربية لتفريع الاحكام الشرعية : شیخ زین الدین

شهید ثانی .

* ۴۶۹۴ ، نسخ شیخ خلف بن عسکر کربلایی ، ۱ شعبان ۱۲۰۸ ، خشتی .

تنزیه الانبیاء و الائمة : سیدمرتضی .

* ۷۸۰ ، نسخ علی نقی بن بهرام بگ ، ۱۱۲۵ ، بغلی .

* ۷۷۶ ، نستعلیق ، بغلی .

تنبيه الخواطر ونزهة النواظر : ورام بن ابی فراس المالکی الاشرقی (م ۶۰۵).

* ۱۸۲ ، نسخ ، ذق ۱۰۹۷ ، خشتی باریک .

التوحيد : مفضل

* ۷۷۰۱ ، نسخ خلیل ، ذق ۱۰۷۳ ، بغلی .

تهذيب الاحكام : شیخ ابو جعفر محمد بن الحسن الطوسی (۳۸۵ - ۴۶۰).

* ۳۴۲ ، نسخ درشت ، رحلی کوچک ، از کتاب الطهارة تا آخر مبحث خمس .

* ۱۰۸۸ ، ربع اول ، از کتاب الطهارة تا آخر صلوة .

* ۱۰۹۰ ، ربع دوم ، از کتاب الزکوة تا آخر حج .

* ۱۰۹۱ ، ربع سوم ، از کتاب الزیارات تا آخر نکاح .

* ۱۰۹۳ ، ربع چهارم ، از کتاب الطلاق تا آخر دیات .

شماره های چهارگانه دوره کامل تهذیب است کد به نسخ معالی بن بابا میر بن

تاج الدین حسن حسینی در سالهای ۹۸۴ - ۹۸۶ در قطع وزیری نوشته شده و

دارای حواشی بسیاری است .

جملات « بلغ سماعاً ایدة الله تعالی » و « بلغ قراءة ایدة الله » دارد ، عناوین

وابواب و نامها شنکرف .

* ۱۷۳۲ ، نسخ خوش عباس قلی بن عبدالله ، ع ۱۰۸۵/۱ ، وزیری ، کتاب الطهارة

والصلوة .

* ۴۵۰۸ ، شکسته نستعلیق ، رحلی کوچک ، کتاب الزکوة تا آخر زیارات .

* ۴۵۶۱ ، نسخ و شکسته نستعلیق حسین بن عبدعلی بن فیاض ، ۱۰۵۰ ، رحلی کوچک ،

کتاب النکاح تا آخر حدود .

* ۴۵۷۰ ، نسخ سده دهم ، وزیری ، این نسخه دارای حواشی بسیاری است بانسانه های

ذق ، ن ع ر ، ع آ ، س ، ع ا ، م ق ، ه ن ، کتاب الطهارة تا آغاز « باب الدعاء

بین الركعات » از کتاب الصلوة .

* ۴۶۳۲ با خطوط مختلف محمد تقی طهر الحسینی الاسترآبادی ، پایان شوال ۱۰۳۸ ،

کتاب تجارت تا اواسط کتاب حدود .

* ۸۷۷۰ ، دوره کامل ، نسخ خوش محمد بن حسن بن حاج حافظ ، ۱۰۹۹ ، رحلی -

کوچک ، با سرلوح مذهب بسیار زیبا و جدولهای زرین، در حاشیه صفحات ۱ و ۲ گل و بوته‌های زرین ترسیم شده است .

تهذیب الوصول الی طریق علم الاصول : علامه حلی .

* ۴۲۹ ، نسخ عبدالنبی بن فیاض ، پایان رمضان سال ۱۰۱۷ ، خشتی .
* ۴۷۶۵ ، نسخ عبدالرحیم بن زین العابدین ، اذح ۱۰۵۴ ، بغلی ، آغاز نونویس
دارای حواشی بسیار .

ث

نواب الاعمال و عقاب الاعمال : ابن بابویه .

* ۳۷۷ ، نسخ سده یازدهم ، وزیری ، با سرلوح مذهب و جدولهای زیبا .

ج

جامع الاخبار : محمد بن محمد سبزواری .

* ۱۸۴ ، نسخ محمد طاهر ، چهارشنبه ۲۳ شوال ۱۰۷۶ ، خشتی نازک ، دو برگ پیش
از برگ آخر نونویس .

جامع الاسرار و منبع الانوار : سید حیدر آملی .

* ۴۶۸۰ ، نسخ ، ۱۲۵۱ ، خشتی کوچک .

الجامع الضعیر : صدر شهید عمر بن عبدالغزیز بخاری (۴۸۳ - شهید در سمرقند در

۵۶۳) . (جلبی ۱ : ۵۶۳ - هدیه العارفین ۱ : ۷۸۳) .

* ۴۵۱۳ ، نسخ مصطفی بن پیرام بن حسن بن محمد ، نیمه روز چهارشنبه ۱ صفر
۱۰۵۷ ، خشتی .

جامع المقاصد : نورالدین علی بن حسین محقق کرکی .

* ۷۵ ، نسخ نصرالله بن برقع بن صالح ، ۹۶۸ ، وزیری ، از صلوة عیدین تا آخر کتاب
۴۵۴ ، این نسخه از روی نسخه مصححی نوشته شده و نیز بعداً تصحیح گشته و در آخر
جملات تصحیحی این عبارات (کذا بخط رحمه الله ، بخط المصنف رحمه الله تعالی ، بخطه

قدس سره و منه مدظله) نوشته شده و نیز در آخر کتاب امر به معروف چنین مسطور است:

(بلغ مقابله بامر استادی المحقق الزمان مولانا محمود سلمه الله تعالى).

* ۳۱۹ ، نسخ و شکسته نستعلیق ، رحلی کوچک ، بخشی از نکاح است .
* ۳۷۹ ، شکسته نستعلیق عیسی بن میرزا جان دماوندی ، ۱۲ شوال ۹۸۰ ، وزیر ،
طهارت تا جهاد .

* ۱۰۷۸ ، نسخ سده دوازدهم ، وزیر ، کتاب البیع .

* ۱۰۸۰ ، نسخ سده دوازدهم ، وزیر ، از کتاب نکاح تا آخر کتاب الایمان .

الجفریة (الرسالة -) : محقق کرکی .

**آغاز : الحمد لله الولی الحمید المبدی المعید ... اما بعد التماس من اجابته
من افضل الطاعات ...**

انجام : وصلوة الاعرابی فانها اربع ولیکن هذا آخر ما اردنا .

* ۷۳۹ ، نسخ محمد کاظم بن استاد عزیز ، خشتی .

جمع الجوامع فی الاصول : تاج الدین عبدالوهاب بن علی سبکی .

* ۳۶۷ ، شکسته نسخ کهنه ، وزیر ، عنوانها شنکرف بانو نویس در آغاز و انجام .

جنة الامان الواقیه وجنة الایمان الباقیه : شیخ تقی الدین ابراهیم بن علی جمعی

کفعمی .

* ۱۷۵۴ ، نسخ خوش در سه رنگ ، خشتی ، از فصل ۲۳ است .

جوامع الجامع : طبرسی .

* ۵۴۴ ، نسخ ، خشتی بزرگ ، ج ۱ .

* ۴۵۸۳ ، نستعلیق ، وزیر بزرگ ، ج ۲ .

جوامع الشتات : مولی محمود بن جعفر بن باقر میثمی عراقی در گذشته ۱۳۱۰

در تهران ، تقریرات اصول شیخ انصاری است .

* ۴۶۵۳ ، شکسته نستعلیق خوش آقا سید عبدالمجید گروسی ساکن همدان ، سده

سیزدهم ، خشتی ، جلد اول مشتمل بر مباحث : صحیح و اعم ، مشترک ، حقیقه و مجاز ،

مشتق ، کلیه مباحث امر ، تسامح در ادله و اجتهاد و تقلید .

* ۴۶۶۴ ، شکسته نستعلیق آقا سید عبدالمجید گروسی ، سده سیزدهم ، خشتی .

جلد دوم دارای مباحث : ادله و تعریف دلیل ، قطع ، مباحث عقلیه ، تحسین و تفتیح ، عروض حسن و قبح در افعال ... ، ملازمه میان عقل و شرع ، ادله سمعیه ، اجماع و فعل معصوم و تقریر او .

جوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل^۱ : شیخ احمد بن زین الدین احسائی،

در پاسخ «جوامع المسائل» شیخ علی توبلی در ۱۲۱۱ است و در مجموعه جوامع-الکلم احسائی به چاپ رسید .

* ۹۴۷ ، شکسته نستعلیق ، وزیر کوچک ، کاتب می نویسد که این نسخه را از روی نسخه‌ای که ملا علی رشتی برای حاج محمد جعفر همدانی در مسافرت خود به رشت در ۱۲۳۴ نوشته است نوشتم .

جواهر الكلام : شیخ محمد حسن اصفهانی نجفی .

* ۱۱۰۸ ، نسخ خوش محمد باقر بن محمد هاشم خوانساری ، پنجشنبه ۲۶ محرم ۱۲۶۳ ، خشتی ، (کتاب الطهارة ج ۱ تا آخر نفاس) .

* ۱۱۰۹ ، نسخ محمد باقر خوانساری ، یکشنبه ۱۷ ع ۱۲۶۵/۱ ، خشتی ، (طهارة ، ج ۲ از احکام اموات تا آخر طهارة) .

* ۱۱۱۰ ، نسخ گویا از محمد باقر خوانساری ، ۱۲۵۷ ، خشتی ، (صلوة جزو ۱ تا آخر لباس مصلی) .

* ۱۱۱۱ ، نسخ گویا از محمد باقر خوانساری ، ۱۲۵۹ ، خشتی ، (صلوة جزو ۲ از مکان مصلی تا آخر رکن ثانی) .

* ۱۱۱۲ ، نسخ ریز ، خشتی ، (صلوة جزو ۳ از رکن ثالث تا دوسطر از فصل ثانی رکن چهارم) .

* ۱۱۱۳ ، نسخ ، خشتی ، (صلوة جزو ۴ دنباله رکن چهارم تا آخر صلوة) .

* ۱۱۱۴ ، نسخ علی نقی بن حاج محمد جعفر ، آدینه ج ۲/۱۲۶۵ ، خشتی ، (تجارة جزو ۱ از ابتدا تا اول فصل ششم راجحه و مواضعه) در آخر این نسخه جملات و بلغ تصحیحاً مع نسخه هی للمصنف المحقق الاستاد دام ظلّه العالی ، نوشته شده است .

۱- نام کتاب در آغاز نسخه «جوامع الوسائل فی...» نوشته شده ولی در ذریعه جلد ۵ ص ۲۵۵ دلوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل، آمده است .

- * ۱۱۱۵ ، نسخ گویا از علی نقی بن حاج محمد جعفر ، خشتی بزرگ ، (تجاره ج ۲ از اول مرابحه تا آخر کتاب الرهن).
- * ۱۱۱۶ ، نسخ گویا از علی نقی بن حاج محمد جعفر ، خشتی ، (از کتاب مفلس تا آخر عاریه) در پایان جملات «بلغ مقابله مع نسخه المصنف المحقق الثالث ادام-الله ایام افادته و انا الجانی علی نقی بن مرحوم حاج محمد جعفر همدانی، نوشته شده است).
- * ۱۱۱۷ ، نسخ ، خشتی ، (از کتاب الاجاره تا آخر کتاب وصایا) انجام يك صفحه افتاده.
- * ۱۱۱۸ ، نسخ ، خشتی ، (نکاح جزو ۱ از ابتدا تا آخر قسم ثانی در نکاح منقطع).
- * ۱۱۱۹ ، نسخ ، خشتی ، (نکاح جزو ۲ از ابتداء قسم ثالث در نکاح اماء تا آخر نکاح).
- * ۱۱۲۰ ، نسخ ، خشتی ، (کتاب طلاق تا آخر لعان).
- * ۱۱۲۱ ، نسخ ، خشتی ، (از عتق تا صید و ذباجه)، آغاز و انجام افتاده.
- * ۱۱۲۲ ، نسخ ، خشتی ، (از قسم ثانی کتاب اطعمه و اشر به تا واسط مقصد ثالث کتاب شفعه)، آغاز و انجام افتاده.
- * ۱۱۲۳ ، نسخ ، خشتی ، (دنباله مبحث شفعه و احیاء موات و لقطه)، با چهار ورق از مبحث غصب در آغاز آن، انجام افتاده.
- * ۱۱۲۴ ، نسخ ، خشتی ، (کتاب الفرائض والقضاء).
- * ۱۱۲۵ ، نسخ ، خشتی ، (کتاب شهادات و حدود).
- * ۱۱۲۶ ، نسخ عباس علی تبریزی در ۱۲۵۹ ، (کتاب قصاص و دیات).
- شماره های ۱۱۰۸ تا ۱۱۲۶ يك دوره جواهر است (به جز مباحث خمس و صوم و حج و جهاد و امر به معروف) که یکی از شاگردان صاحب جواهر بدنام میرزا علی نقی بن مرحوم مجذوب علی شاه کبوتر آهنگی همدانی نوشتند یا نویسانده. (آغاز شماره ۱۱۰۸).

چون میرزا علی نقی از شاگردان صاحب جواهر بوده و استفاده های بسیاری از مؤلف نموده و نیز مؤلف علاقه خاصی بنابر آنچه در آغاز نسخه شماره ۱۱۰۹ آمده است به وی داشته: «وکان يقول اذا انت تکلم انا افرح و قد استفدت من افادته مالم يستفده الاكثر» با مهر «علی نقی بن حاج محمد جعفر»

از این روی بیشتر استفاده‌های خود را در حواشی مجلدات (علاوه بر آنچه که چاپ شده) به عنوان «لمحرره» و یا «لکاتبه» نوشته است و حواشی دیگری هم از مؤلف و «ه» در نسخه هست. خصوصیت دیگر این دوره که بر جواهر چاپی مزیت دارد آنست که مطالب آن بی واسطه از مؤلف استفاده گشته و در زمان حیات مصنف نوشته شده و اکثر مجلدات با نسخه اصل مصنف مقابله گردیده است.

* ۱۱۲۷، نسخ، خشتی، (کتاب التجاره تا اول خیارات).

* ۱۱۲۸، نسخ، خشتی، (اجاره و وکالت)، ناقص.

* ۴۶۲۵، نسخ احمد بن محمد بن ابی طالب، سه شنبه ۱۶ ج ۱/۱۲۶۳، ربی بزرگ، (وصایا و نکاح).

الجواهر النضید فی شرح منطق التجرید : علامه حلی.

* ۴۷۳۱، نستعلیق محمد خلیل بن محمد حسن، ۳ ع ۱/۱۱۱۴، ربی نازک.

ح

حاشیه الالفیه : شیخ زین الدین شهید ثانی، متن از شهید اول است.

* ۷۶۲، شکسته نستعلیق سده نهم، ربی، نسخه در ۹۹۳ به دیگری بخشیده شده.

حاشیه انوار التنزیل : بیضاوی.

آغاز : الحمد لله الذی خلق ادم من ماء وطین و نفخ فیہ الروح و شرفه بتعلیم الاسماء علی الوجه الیقین ... و بعد یقول الراجی من بین السائلین نیل الرحمة حسب رتبته حین قسمها لله علی المذنبین ... فوجدت فی مطالعة تفسیر قوله تعالی افلا یتدبرون توبیخاً للجاحدین اشارة بلیغة الی التدبر للموحدین فجمعت مما وجد فی دیارنا من کتب المفسرین فجعلتها ذریعة لمدارسة القاضی البیضاوی المشتهر فی الخافقین ... قال المصنف الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا بدء بالحمد اقتداء بالحديث فاختر ...

انجام: قوله اويخاف سوء لقائه اذا لرجاء يستعمل في كل . . . قال الشاعر
فلاكل مايرجو من الخبر كايين ولاكل مايرجو من الشر مانع. فنزلت تصديقاله
و روى انه قال لجندب لك اجران اجر السر واجر العلانية وذلك اذا قصد ان
يقتمدى به تم آخر سورة الكهف ويتلوه سورة مريم ...
* ش ۱۷۸ ، شكسته نستعليق ، خشتى ، از فاتحه تا كهف.

حاشية انوار التنزيل : قاضى بيضاوى .

آغاز : الحمد لله الذى انزل الهدى رحمة للعالمين و حجة غراء للناظرين و محجة
بيضاء للعارفين العالمين ... سورة فاتحة الكتاب السورة طائفة من القرآن ...
التعريف منقوض باية الكرسي و اجيب بانها مجرد اضافة لم تصل الى حد التسمية
و التلقب اقول مع هذا القيد لانقض بها ...
انجام نسخه: قوله و العظيم نقيض الحقيق الخ والمراد بالنقيض ما يدفع الشىء
عرفا فاذا قيل هذا كبير او عظيم دفع الاول بانه صغير والثانى بانه حقيق و لما كان
الحقيق دون الصغير كان العظيم فوق الكبير بجرى ان العادة بان الاخص يقابل
بالاشرف و الخسيس بالشريف قوله و معنى .
* ش ۱۳۷ ، شكسته نستعليق ، ربعى ، فاتحه و چند آيت از بقره .

حاشية انوار التنزيل بيضاوى : قاضى نور الله شوشترى مرعشى از ابتدای قرآن تا

آية ۲۷ از سورة مائده (يا ايها الرسول بلغ...) .
دو نسخه از اين حاشيه در كتاب الذريعة ج ۶ ص ۴۴ يکى از کتابخانه راجه
و ديگرى از کتابخانه مدرسه سپهسالار تهران معرفى شده است ولى آغاز
نسخه ما با آغازى که در ذريعة ذکر شده متفاوت است.
* ۵۹۷ ، نسخ سده سيزدهم ، وزيرى ، انجام افتاده.

حاشية انوار التنزيل بيضاوى : عصام الدين ابراهيم بن محمد بن عربشاه اسفراينى

در گذشته ۹۴۳ .

* ش ۴۷۴۹ ، نستعلیق ، شنبه ج ۱۱۳۱/۲ ، وزیری ، از اول قرآن تا آخر سوره اعراف .

حاشیه بیان السعادة : آقا شیخ عباس علی کیوان .

* ۱۸۸۴ ، نستعلیق محشی ، رحلی ، در این نسخه برخی از حاشیه‌ها، نوشته خود کیوان است که در آنچه در هامش بیان السعادة چاپ شده است نیست .

حاشیه تحرير القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسية : خليل بن محمد رضوی .

* ۱۴۳۹ ، شکسته نستعلیق ، ۱۰۲۶ ، ربعی .

حاشیه تحرير القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسية : مير سيد شريف گرگانی .

* ۱۲۴ ، نسخ ، بغلی .

* ۱۴۶ ، نسخ جمال حسینی ، دوشنبه ۱۲ شوال ۱۰۶۵ ، بغلی .

* ۱۴۱۰ ، تعليق عبدالله بن قاسم حسینی ، ۱۲۳۸ ، خشتی .

* ۴۷۹۰ ، شکسته نستعلیق ، چهارشنبه ۱۱ ع ۱۲۵۷/۲ ، ربعی .

حاشیه تمهيد القواعد : علی بن زین الدین عاملی نوه خود مؤلف که شهید ثانی باشد .

* ۴۸۲۰ ، نسخ ، ربعی ، انجام افتاده .

حاشیه تهذيب المنطق : نجم الدين عبدالله بن شهاب الدين حسين يزدي در گذشته ۹۸۱ .

* ۱۱۵ ، نسخ محمد علی ، ۱۲۳۱ ، وزیري کوچک .

* ۲۴۸۶ ، نسخ ، ۱۲۱۵ ، بغلی .

* ۴۷۳۰ ، نسخ ، ۱۲۴۲ ، ربعی .

حاشیه حاشیه تحرير القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسية

آغاز: بسمه... قال ورتبته علی مقدمة اعلم ان المصنف قال فاشار الى من سعد

بلطف الحق ... اوصافه بتحریر کتاب کذا و کذا ثم قال فبادرت الى مقتضى اشارته و سميته بالرسالة الشمسية ...

انجام: والحاصل انه قصد التعريف ضمنا ويرد عليه ان المقام يدل على قصد التعريف ظاهرا... ويمكن ان يقال اشارة الى الجواب والايراد بقوله فالاولى الحمد لله على الاتمام ... تمت فى يد العبد الذليل ابن بخش على اسمعيل فى شهر ج ۱ / ۱۲۴۰ .

* ۴۷۸۱ ، شکسته نستعلیق اسمعيل بن بخش على همدانى درج ۱ / ۱۲۴۰ ، بنگلى .

حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقية فى شرح الرسالة الشمسية : عماد الدين

محمد بن يحيى بن على فارسى .

* ۱۲۰ ، شکسته نستعلیق . محمد صادق جربادقانى ، سه شنبه ۱۲ شعبان ۱۰۴۷ در اصفهان در مدرسه خواجه محبت ، بنگلى .

* ۲۴۵۸ ، نسخ ، ۹۰۱ ، بنگلى .

* ۲۴۷۱ ، نسخ ، ۱۱۹۰ ، بنگلى .

حاشیه حاشیه شرح التجريد : ملا ميرزا جان حبيب الله باغ نوى شيرازى اشعري

شافعى در گذشته ۹۹۴ .

* ۷۶ ، شکسته نستعلیق ، شوال ۱۰۳۱ ، رحلى كوچك ، با حاشيه هاى خود باغ نوى ،

کاغذ سپاهانى ، ۵۱۶ ص ، ۲۴ س ۱۷ × ۲۶ ، ۱۷ × ۱۷ ، جلد تيماج قهوه اى .

* ۶۹۰ ، شکسته نستعلیق ، خشتى ، آغاز وانجام افتاده .

* ۷۸۲ ، شکسته نستعلیق ، ربمى .

حاشیه حاشیه شرح التجريد : محقق آقا جمال خوانسارى (م ۱۱۲۵) .

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة على محمد سيد المرسلين وآله الطيبين

الطاهرين قوله اعتبر فيه الحدوث الخ هذا اشارة الى طريقة جماعة من

المتكلمين الذين قالوا علة الحاجة الى المؤثر انما هي الحدوث و لذلك

احوال و تعدد القدماء لزعمهم انه يوجب تعدد الواجب و تقرير طريقتهم ان يقال ان العالم ...

انجام: قوله فان القول بان حضور العلة الخ يظهر منه ان نظره في دفع الاشكال الاول ايضا... هو مرادهم فلا يرد اشكال عليهم فافهم لقدتم بعون الملك الاعلم عصر الاربعاء تاسع شهر الله الحرام المسمى بنى قعدة الحرام المحرم الحادى عشر من شهور العام الستين من اجزاء المائة الثانية من افراد الالف الثانى ... بلغه الله وجميع الطالبين غاية النيل وقصوى الهم بمحمد شارع النهج الاقوم و آله واصحابه اولى الابرى والنعم تمت الكتاب بعون الملك الوهاب.

* ۱۵۰۵، نسخ، ربيعى.

حاشية حاشية شرح حكمة العین

آغاز: واعلم ان الباء اذا كان فى بماله بمعنى مع فحاله الملاحظة اعم من ان يكون هى هذه الصفات الحقيقية المحضية او غيرها من الاضافه المحضه والحقيقته ذات الاضافة. (در صفحه سوم مى نويسد: قال المحشى فى الحاشية مع ان ذلك ليس كذلك كما فى المبدء الاول آه لان لها جهة الوحوب... قال المحشى فى الحاشية حاصل ما ذكره فى بعض رسايلهم آه غرض المحشى من هذه الحاشيه الاعتراض على ...)

انجام نسخه: و كذلك ان فرض التساوى فى العدة يعنى كما ان التساوى فى الزمانين مع تناهيهما يلزم منه لاتناهى الاعداد كذلك التساوى فى العدد.

* ۷۲۷، نسخ، ربيعى.

حاشية حاشية المختصر: نجم الدين عبدالله بن شهاب الدين حسين شهابادى يزدى كه در مدرسه منصوريه شيراز در ۱۷ ذح ۹۶۲ ساخته است.

آغاز: حمداً لمن خلق الانسان علمه البيان وشكراً لمن علمه بدايع المعانى و

ودایع البیان ...

انجام: فلا بد من تصرف اما فی التفسیر الاول اوفی التفسیر الثانی حتی لا یفوت
 ذلك الحسن ... والحمد لله على توفيق الاتمام ... و قد اتفق الفراغ ... لا فخر
 الخلق ... عبدالله بن شهاب الدين اليزدى .
 * ۲۵۹ ، نسخ میرزا محمد رازی ، ۱۰۵۲ ، ربیع .

حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار: اصل حاشیة از شریف
 گرکانی است .

آغاز: قوله لما كان الجميل قال صاحب الحواشي فان قلت ستعرف العلامة بان
 الجميل محمود كما هو المتبادر ...

انجام: قوله هذا الفاضل غير العبارة او غير المجيب عبارة الفارابي الي ما نقله
 عنه ليلسى عليه قوله لا يحدبه .
 * ۴۷۰۴ ، نسخ ، ربیع ، انجام افتاده .

حاشیة حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار: اصل حاشیة از شریف
 گرکانی است .

آغاز: الاستاد قدس سره الفيض الوهاب بياناً للمعنى المراد ههنا ثم اشار الى
 معناه اللغوي بقوله من فاض الماء فيضاً وفيوضه دفعاً لما يتوهم من ...
انجام نسخه: من الاثار المطلوبة للموضوع وقوله و اما لان اللاحق .
 * ۴۷۴۶ ، شكسته نستعليق ، ربیع كوچك .

حاشیة الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية: آقا جمال الدين محمد بن آقا
 حسين خوانساری .

* ۱۱۵۹ ، نسخ ونستعليق ، رحلی كوچك .

حاشیة شرايع الاسلام: شيخ نور الدين علي بن الحسين محقق كركي (ذريعه ۶: ۱۰۷) .

- * ٧٨٧ ، نسخ ، ربعی کوچک ، از کتاب الطهارة تا ميانة كتاب الحج .
 * ٤٧١٩ ، نستعلیق محمد تقی بن شمس الدین محمد ، جمادی الثانی ١٠٦٧ ، خشتی ،
 كتاب الطهارة تا دو صفحه از كتاب التجارة .

حاشیة الشرايع : شيخ على بن شيخ جعفر غروي نجفی (مبحث الطهارة).

- * ١١٠١ ، نسخ خوش ، وزیري کوچک .

حاشیة شرح التجريد

آغاز: قوله فناسب النخ حاصل وجه المناسبة انه لما كان وجود العرض متوقفا على وجود الجوهر فكان الجوهر مقداً بالطبع على العرض فقدمه بالوضع اي بالذكر رعاية لموافقة الوضع للطبع ومنهم... قوله ويقطع المسافة المتناهيه النخ اي كما يستدل بحال المسافة التي هي العرض ...
 انجام: حيث قال ان الله تعالى بالنسبة الى الكل من الموجودات متناهية اضافة بان يقال ان الموجودات متناهية دائمة ثم لا يخفى جريان الجواب في الوجه الخامس المذكور في الشرح فينبغي ان يقول بدل الاربعة .
 * ٧٤٦ ، شكسته نستعلیق ، ربعی .

حاشیة شرح التجريد

آغاز نسخه: هو ان لا يكون متقوماً بالغير اصلاً و تخصص الغير بالحال ...
 قوله اي الاختصاص الناعت قيل هي هنا شك وهو انه ان اريد بالاختصاص الناعت ما يصح حمل النعت على المنعوت ... قوله الممكن اما يكون موجوداً في الموضوع وهو العرض قال بعض الفضلاء النفس محل مستغن عما حل فيه من الصور الجوهرية ...

انجام: قوله انما هو الميل الى جهة جذب الجاذب فيه بحيث اذا الميل هو المعاوقة المحسوسة وقد اعترف بانتفاء المعاوقه في الحلقة... وح لا يحدث طبيعة

الحلقه بالتسخیر میلا و حرکتہ فیہا فتامل کاعتماد الثقیل فی جهة السفلاہ فیہ
بحث لان اعتماد الثقیل فی جهة السفل اذا کان لازماً .

* ۶۵۴ ، نسخ ، ربعی .

حاشیة شرح التجريد: محمد احمد بن محمد اردبیلی در گذشتہ ۹۹۳ . (ذریعہ ۶: ۱۱۳)

* ۶۹۹ ، نسخ ، ربعی .

حاشیة شرح التجريد: شمس الدین محمد بن احمد الخفزی . (ذریعہ ۶: ۱۱۶)

* ۴۲۶ ، نسخ خوش ، بغلی باسر لوح مذهب و حواشی بسیاری بہ خط حاج محمد جعفر

مجدوب علی شاه کبوتر آہنگی کہ بعضی از حاشیہ ہا از : «آقارضی رہ ، مسیح رہ ،

چمرہ ، ملا میرزا و ملا شمساء است و برخی دیگر از خود حاج محمد جعفر مجدوب

بامضای (۵) .

حاشیة شرح التجريد (و بر حاشیة قدیم و جدید دوانی) : آقا حسین خوانساری

در گذشتہ ۱۰۹۹ . (ذریعہ ۶: ۱۱۴)

* ۱۲۰۶ ، شکستہ نستعلیق در نیمہ یکم و نستعلیق خوش در نیمہ دوم و صفحہ آخر

آن شکستہ نستعلیق محمد رضا بن محمد امین ، ۲۲ ذی قعدہ ۱۱۹۶ در اصفہان ، وزیری ،

با حواشی «منہ رحمہ اللہ» .

* ۲۱۷۳ ، شکستہ نستعلیق زیبا ، دوشنبہ ذی ح ۱۰۸۹ ، باسر لوح زرین ، با جدول و

ستون بندی ، با مقدمہ ای اضافہ بر نسخہ قبل کہ در آن از شاه سلیمان صفوی یاد شدہ

است ، حاشیہ ہا با نشانہ «منہ مدظلہ ، منہ مدظلہ العالی ، منہ مدظلہ السامی» آراستہ

و گویا نسخہ اصل شاہانہ است ، وزیری .

حاشیة شرح التجريد: میر صدر الدین محمد بن منصور دشتکی شیرازی (۸۲۸ تا

۹۰۳) ، حاشیة جدید است .

* ۷۸۸ ، نسخ مسعود بن سید میر علی طباطبائی ، آدینہ ۱۸ شوال ۱۰۴۴ ، ربعی .

حاشیة شرح التجريد: محمد بن اسعد ملا جلال دوانی (۸۲۸-۹۰۸) ، حاشیة قدیم

است .

* ۵۰۵ ، شکستہ نستعلیق سلطان علی بن باباعلی در سمرقند بہ سال ۹۶۰ نوشتہ شدہ ، ربعی .

۱ - شرح حاشیة مذکور در کتاب تجرید الفواشی مذکور است .

حاشیة شرح التجريد : شمس الدين محمد كيلانی . (ذریعہ ۶ : ۶۶ و ۱۱۶)

* ۷۶۴ ، نسخ عبدالصمد ، ۱۴ شعبان ۱۱۹۶ ، ربیع .

حاشیة شرح التجريد : عبدالرزاق لاهیجی . جواهر و اعراض . (ذریعہ ۶ : ۱۱۵)

* ۷۸۵ ، نسخ ، سہشنبہ ۱۹ صفر ۱۱۰۵ ، ربیع .

حاشیة شرح حکمة الاشراف : صدرای شیرازی .

* ۶۰۵ ، شکستہ نستعلیق عبدالصمد بن علی اصغر ، ۱۵ شعبان ۱۱۹۷ ، خشتی

بزرگ .

حاشیة شرح حکمة العین

آغاز: الحمد لله الحكيم الخبير العليم القدير الذي تفرد بوجود الوجود

لذاته وتخصص باسمائه الحسنی وصفاته والصلوة علی محمد خیر من ... قوله

الی مخلوقاته مبدعة آه المبدعات ما لا يكون مسبوقاً بالمدة ولا بالمادة...

قوله وهي عزيزه آه اذا كانت النسبته الی معقول...

انجام: لما مرفی و به فران المتناول من المتساوية لان سطوح دواير امامها

لكونها مارة بقطی المعدو والدوايرة الموازنة لها لمامر الی اخر ما ذكره تمت

الحاشية بتوفيق الله الملك العزيز الوهاب والله اعلم بالصواب .

* ۴۶۶۸ ، شکستہ نستعلیق ، خشتی .

حاشیة شرح حکمة العین : گویا از میرزا محمد شیروانی چنانکه درص ۱ نسخه

ما به خط دیگری آمده است .

(دانشگاه ۳ : ۲۳۸ - ش ۳۴۵۳ ما)

آغاز: بسماله قال قدس سره انما قال فاطر ذوات العقول الخ ولم يقل فاطر العقول

لئلا يتوهم ان للعقول صفات زائدة علی ذاتها الخ مراده بالتوهم ...

انجام: وعلى التقديرين يحصل الاستفناء عن الفكر الذي ارتكبه الشارح.

* ۲۳۷ ، شکسته نستعلیق حاج محمد جعفر مجذوب در روز چهارشنبه ۱۶ رمضان ۱۱۹۵ ، ربیع کوچک، مقابله شده، با حاشیه‌هایی با نشانی «منه رحمه الله، منه طاب ثراه، منه سلمه الله، منه دام ظله العالی» تصحیح شده است.

حاشیه شرح المختصر : میرزا حبیب الله مشهور به ملا میرزا جان باغنوی، محشی، در بسیاری از موارد از شرح الشرح نام می‌برد که شرح تفتازانی است بر شرح مختصر عضدی، این حاشیه هم بر شرح عضدی است بر مختصر ابن الحاجب و هم بر شرح تفتازانی.

* ۴۳۶ ، نستعلیق و تعلیق صدرالدین محمد پسر محمد صادق حسنی قزوینی ، آدینه ۱۵ ذق ۱۱۰۲ ، ربیع ، کاغذ اصفهانی ، ۳۸۷ ص ، ۱۷ س ۱۵ X ۲۰/۵ و ۱۳ X ۸ ، جلد تیماج قهوه‌ای .

* ۴۷۴۴ ، شکسته نستعلیق ابوالفتح بن ابی القاسم حسنی استرآبادی ، دوشنبه ۲۲ ج ۱۰۴۷/۱ ، ربیع ، کاغذ اصفهانی ، ۱۹ X ۱۲ ، ۱۹ س ۱۴ X ۷ ، جلد ساغری مشکی.

حاشیه شرح المختصر : فاضل امام سیف‌الدین احمد ابهری.

* ۴۶۷ ، نستعلیق علی بن محمد کاتب به امر سید حسین در اصفهان ، ۱۵ ع ۲ غب (۱۰۰۲) ، ربیع .

حاشیه شرح الهدایة للمیبدی : حاج محمد جعفر بن حاج صفر خان قراقرز لوی همدانی مجذوب علی شاه کبوتر آهنگی .

آغاز: الحمد لله القديم والصلوة علی نبینا محمد الموصوف بالخلق العظیم...
و بعد فهذه تعلیقات كتبها العبد الغریق فی بحر العصیان محمد جعفر بن صفر خان علی شرح المنسوبة... المیبدی علی الهدایة... الابهری .

انجام: عن القوة الجسمانية ابتداء نقول قد عرفت ان البرهان لو تم افادان القوة الجسمانية لا تقوى علی التحریکات الغير المتناهية... تمت الحاشیه...
العبد العاصی محمد جعفر بن حاج صفر خان قراقرز لوی فی اول شبابه...

* ۱۹۹ ، نستعلیق مؤلف ، با اصلاحات در بیشتر جاها.

حاشیه وده الاصول : خليل بن غازي قزويني (۱۰۰۱ - ۱۰۸۹).

* ۵۴۶ ، شکسته نستعلیق محمدتقی دهخوارقانی، ۲۱ ۲ع / ۱۰۷۱ درمدرسه خلیلیه قزوین ، ربی ، حاشیہا با نشانه «منه سلمه الله، منه رحمه الله، منه دام ظله، منه» و با «بلغ» .

حاشیه الفرائد: از یکی از شاگردان شیخ مرتضی بر رسائل او.

* ۴۷۲۶ ، نسخ و نستعلیق ، خشتی ، مبحث استصحاب و تعادل و ترجیح .

حاشیه فلسفیه

آغاز نسخه: فان التغایر ح یصیر فاحشاً فیکون التسامح فی کلامه اکثر قوله یظهر ان ما ذکره قدس سره الخ ولا عکس ان یقال بل مبناه علی ان العمل داخل فی الحکمة علی هذا التعریف... قوله بمعنی ما یتکمل به من الملكة لامن الصور العلمیه کما فی الاول لیصح التعریف ویصح ان یقال... ویمکن ان یقال ضمیر علیہ راجع الی ...

انجام نسخه: قوله ان الملحوظ فی الهيئة مقدارها یعنی ان موضوع المسئلة فی الهيئة مقدار الارض فیحکم فیها علیہ بانه شکل... قوله فلا اشکال ولاحاجة الی القول باعتبار البرهان... بعد تسلیمهم ان لافرق بذلك الاعتبار الذی ذکره المحشی قوله ومع قطع النظر عن ذلك اه. * ۲۲۶ ، نسخ ، بغلی.

حاشیه فلسفیه

آغاز نسخه: تعالی ان الطبیعیین یتدلوا بالنظر فی الحركة والمتحرك الذی هو موضوع علمهم بعد ما اثبتوا ان لكل متحرك محرک کاولا یجوز ان یکون الشیء محرکاً لنفسه و یمتنع زهاب سلسله الحركات... وقد قرروا طریقه الطبیعیین بوجوه اخرى قریبه من هذا بحیث ...

انجام نسخه: قوله و با النفس الكل عند الصوفیه وقد وقع ذلك فی کلام بعض

الحكما ايضا كما نقل عن الشيخ انه قال في رسالة ...
قوله وثالثها كتاب المحو والاثبات سميت به لان الصور المر تسمية فيها لما كانت
صور للجزئيات الكائنة الفاسده فكما ان تلك الجزئيات تمحى وتثبت فلك تلك
الصور المطابقة لها كذا ذكره بعض المحققين ثم ان حمل تلك الالفاظ الواردة
في الشرع على المعانى المذكورة انما هو بمجرد التشهيه.
* ١٥٠ ، شكسته نستعليق، ربيع.

حاشية فلسفية : گویا شرح دوانی بر رساله نفس الامر طوسی باشد .

آغاز نسخه: الی وجوده... بد فی الزمان الثانی... طرفیه امر لازم لدفی... الحدوث
مستند الی المؤثر كذلك ...

ولا يخفى ان مقتضى هذا التحقيق هو ان الممكن ليس بقائه مستند الی ذاته من
حيث هی بل هو كاصل وجوه فی زمان حدوثه مستند الی ...

انجام نسخه: قوله واحقوق العدم قبل القدرة لا ينافيد قال بعض الناظرين هذا
انما يصح... كما يشعر به كلام بعض الناظرين حيث قال معنى كون الانتفاء ومتعاق
القدرة هو ان للقادر ان لا يفعل فيستمر العدم فباعتبار الاستمرار يصح ان يكون
الانتفاء والعدم متعلق القدرة انتهى تم هذا الكتاب في هجرة النبوى سنة
١٢٣٤ .

* ٦٧٠ ، نسخ، خشتی.

حاشية الفوائد الضيائية

آغاز نسخه : ولك ان تقول ان ارید بلم يضرب المجموع المركب من لم و
يضرب ... قال المصنف مبنی على الفتح قال الفاضل المحشى اشار الی بیان ...
انجام نسخه : قوله قدس سره الا انها سيعمل كثيرا اه وقد استعمل فی كونه
على ترك ما لا يمكن تداركه فی المستقبل... وقد يخالو عن اللوم وح تدوق للعرض

(از مبحث فعل تا حروف تخصیص).

* ۴۷۳۹ ، نسخ ، ربی .

حاشیه الفوائد الضیائیة : عصام الدین ابراهیم بن محمد بن عربشاه اسفراینی .

* ۱۵۱۰ ، نسخ پنجشنبه ۱۲ ع ۱۰۸۹/۲ ، ربی .

حاشیه الفوائد الضیائیة : سید نعمة الله جزایری .

* ۴۶۲۱ ، نسخ پنجشنبه ۲۲ ع ۱۲۵۵/۲ ، خشتی .

حاشیه الفوائد الضیائیة : عبدالغفور لاری از شاگردان عبدالرحمن جامی

(م ۹۱۲).

* ۱۴۰۹ ، شکسته نستعلیق عبدالکریم ، ج ۱/۱۱۶۴ ، ربی .

* ۴۷۸۳ ، نسخ بهاء الدین محمد ابهری در پنجشنبه ۲۳ رمضان ۱۰۰۹ ، ربی .

حاشیه قواعد الاحکام : جمال الدین احمد بن النجار (حاشیه نجاریه).

* ۴۵۸۴ ، نسخ خوش عبدالفتاح کاشانی در پنجشنبه ۵ ج ۱/۱۰۲۴ ، وزیری .

حاشیه القوانین المحکمة

* ۲۳۸ ، شکسته نستعلیق ، جیبی .

حاشیه الکافی : میرزا رفیعای نایینی .

* ۲۵۰ ، شکسته نستعلیق ، ربی نازک ، (أزال العقل والجهل تا باب المعبود) .

* ۲۶۹ ، نسخ ، ربی ، (العقل والجهل والحجة) .

حاشیه الکشاف وحاشیه الشریف : محمدرضا بن سیف الدین محمود .

* ۴۷۳۲ ، شکسته نستعلیق بد ، ۱۰۲۵ ، ربی .

حاشیه لوامع الانوار فی شرح مطالع الاسرار : میرسید شریف جرجانی .

* ۱۵۰۸ ، شکسته نستعلیق محمدحسن داروازی در سه شنبه ۱۴ ذق ۱۰۹۵ ، ربی .

* ۴۵۹۴ ، نسخ ، ربی ، تا آخر فصل سادس فی التعریفات .

* ۴۵۹۸ ، نسخ عبدالحمی بن حاج محمدیزدی ، آدینه ۲۸ ج ۱۰۵۹/۲ ، ربی .

حاشیه‌المحاکمات : ملا میرزا جان حبیب‌الله باغنوی کسه در سلخ جمادی‌الاولی

۹۷۸ برای شاه اسمعیل بهادر خان تألیف کرده است . (از نمط اول تا نمط هشتم شرح اشارات بوعلی) .

آغاز دیباچه : الحمد لله الذی شفی علیل‌الحکمة باشارات فائقة ...

آغاز اصل کتاب : قول المح بل یکفی فی اثباته اما مجرد ملاحظه تصوراته او النظر السابق اقول ...

انجام کتاب : هذاماتیسرلی فی نقد شرح‌الشرح و بیان ما وقع فیہ من الجرح

بتفصیل مجملات ما افید فی الشرح من التحقیق . . . قد وقع الفراغ فی سلخ جمادی‌الاول سنة ثمان و سبعین و تسعمائه و انا الفقیر مؤلف‌الکتاب حبیب‌الله المشهور بمیرزا جان شیرازی عفی عنه .

* ۷۹۱، شکسته‌نسخ، بغلی، این نسخه در زمان مؤلف نوشته شده و علاوه از اینکه دیباچه کتاب به خط مصنف است مهر او در آخر دیباچه و آخر کتاب حک شده و مهرهای دیگری از محمد مهدی و محمد جعفر در آخر کتاب وجود دارد. این کتاب ابتدا جزء کتب سلطنتی بوده و به تقی‌الدین محمد شوشتری اهدا شده و دست به دست به حاج محمد جعفر مجذوب علی‌شاه رسیده و حواشی بسیاری از حاج محمد جعفر با امضاء «لمحرره» و نیز حواشی دیگری به امضاهای «منه ، جم ، آقا حسین، میر عبدالرزاق، رضا ، هی و من افادات ملا محمد مهدی نراقی» در نسخه هست.

رباعیاتی فارسی در آخر دیباچه نوشته شده که نویسنده می‌گوید : این اشعار را به امر مؤلف در سال ۹۸۱ نوشتم .

کاغذ اصفهانی ، ۴۵۵ س ۱۲ × ۱۸ ، ۱۹ س ۱۲ × ۱۲ ، جلد تیماج قهوه‌ای ، بامهر خود باغنوی و محمد مهدی و محمد جعفر و تقی‌الدین محمد در پایان .

حاشیه‌المختصر : نظام‌الدین عثمان خطائی .

* ۳۱۴ ، نسخ خوب سید حسین بنائی ، دوشنبه ۲ ج ۱ / ۱۲۳۶ ، وزیری .

* ۴۷۵۳ ، نسخ ، بغلی .

* ۴۷۶۳ ، شکسته نستعلیق محمود بن رمضانعلی ، ۱۷ ع ۲ / ۱۲۳۹ در همدان ،

بغلی .

حاشیة مدارك الاحكام في شرح شرايع الاسلام : ميرزا ابراهيم قزوینی .
 آغاز نسخه: تقول كتب كتبا وكتابا وكتابة كما صرح به الجوهري وغيره فيه
 ان المصدر لا يشتق من المصدر واجيب بان هذا انما هو في المصدر المجرد و
 اما المزيد فانه مشتق منه كما نص عليه التفتازاني . (طهارت)
 انجام نسخه: لا يخفى عدم ورود الايراد لان المراد من اذن الحاكم ليس ان ...
 ان على فلان حجة حتى ان الحاكم لو كان المال بيده (حج)
 * ۲۳۲ ، شكسته نستعليق ، جیبی .

حاشیة المطول :

آغاز: قوله واراد بالمعنى الواحد على ما ذكره القوم ما يدل عليه كلام الذى
 روعى فيه المطابقة لمقتضى الحال الخ انما قال على ما ذكره القوم اشارة الى -
 ما سيذكره من ان هذه العبارة غير واضحة الدلالة ... (علم البيان)
 انجام: فان قلت ربما كان معر بالفظاً ولا يكون له محل قلت الذى نفى من الاعتراض
 هو الاعراب مطلقاً وانما عبر عن ذلك بقولهم لا محل لها من الاعراب بناء على ان
 الجملة من حيث هي جملة لا يكون لها اعراب الامحلاً تمت المعانى بعون الله
 الملك المنان . (علم المعانى)
 * ۴۷۶۶ ، شكسته نستعليق ، شعبان ۱۲۲۸ ، ربيع .

حاشیة المطول :

حسن بن محمد چلبی فناری زاده .
 * ۳۱۱ ، شكسته نستعليق محمد صالح ، اواخر ذق ۱۰۵۷ ، ربيع .

حاشیة المطول :

میر سید علی بن محمد شریف گرگانی .
 * ۱۵۰۲ ، نستعليق در دوشنبه ۱۶ ذح ۱۱۰۳ ، ربيع .

* ۴۷۳۳ ، نسخ ، ربيع .

حاشیة المعالم :

آقا محمد باقر بن محمد اكمل بهبهانی (م ۱۲۰۶) .
 * ۲۵۵۳ ، نسخ محمد حسین در آدینه ۲۳ رمضان ۱۲۱۳ ، بقی .

حاشیة المعالم :

سلطان العلماء خلیفه سلطان حسین بن محمد حسین اصفهانی .
 * ۸۰۹۱ ، نسخ ، بقی .

حاشیه المعالم : ملا میرزا محمد بن حسن شیروانی .

* ۲۷۱ ، نسخ ، بغلی .

* ۲۷۶ ، نسخ ، بغلی .

حاشیه المعالم : ملا محمد صالح بن احمد ساروی مازندرانی .

* ۴۰۶ ، نستعلیق ، ربعی .

* ۴۱۱ ، شکسته نستعلیق محمد اسمعیل بن محمد کاظم ، یکشنبه ۱۸ ذح ۱۲۲۰ ، ربعی .

حاشیه منہج المقال : آقا محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی .

* ۴۶۲۳ ، شکسته نستعلیق ، خشتی .

الجبلی المتین فی احکام الدین : شیخ بهاء الدین محمد بن حسین عاملی .

* ۱۰۷۹ ، نسخ خوب ، وزیری ، بانسان «بلغ بتوفیق الله تعالی» در چند جا ، با حواشی «منه ، منه ره» ، آغاز و انجام افتاده .

الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة : شیخ یوسف بن احمد بحرانی .

* ۱۳۴۴ ، شکسته نستعلیق جعفر بن رفیع حسینی ، ۷ شعبان ۱۲۲۷ ، رحلی ، ج ۳ و ۴ (بخشی از نماز) .

* ۱۳۴۶ ، نسخ ، رحلی ، ج ۵ (از زکاة تا آخر حج) و ج ۹ (نکاح) .

* ۱۳۵۱ ، نسخ عالی ، رحلی ، ج ۱ و ۲ (کتاب الطهارة) .

* ۱۳۵۲ ، نسخ جعفر بن عبدالحسین طریحی ، رحلی ، دنباله ج ۴ (صلاة) .

* ۱۳۵۳ ، شکسته نستعلیق ، آدینه ۵ رمضان ۱۲۰۶ ، رحلی ، ج ۸ (از شرکة تا آخر وصایا) .

* ۴۵۴۰ ، شکسته نستعلیق جعفر بن سید رفیع حسینی در آدینه ۹ ۲۶/۱۲۲۶ ، رحلی ، ج ۷ (از تجارة تا آخر صلح) .

* ۴۶۸۹ ، شکسته نستعلیق ، ربعی ، بخشی از نماز ، ناقص .

حرز الامانی و وجه التہانی یا وجه التہانی یا القصيدة الشاطبية : قسم بن فیرة

شاطبی شافعی (م ۵۹۰) ، که کتاب التیسیر فی القرات السبع ابو عمر عثمان

دانی (م ۴۴۴) را به نظم در آورده است .

* ۴۷۱۶ ، نسخ درویش علی بن شیخ شمس الدین کاظمی در شنبه هشتم ج ۲/۱۰۷۷

در شیراز ، خشتی کوچک ، یک صفحه از التیسیر یاد شده و چسبانده به جلد .

الحقائق : فیض کاشانی که در ۱۰۹۱ ساخته و آخرین اثر اوست .

- * ۲۵۸ ، نسخ ، ربعی ، آغاز وانجام افتاده .
* ۴۶۸ ، نسخ ونستعلیق دوشنبه ۱۰ ذق ۱۱۴۷ ، وزیرى .

الحكمة المتعاليه في الاسفار الاربعه العقلية : صدرای شیرازی .

- * ۱۲۱۹ ، شکسته نستعلیق ، وزیرى .
* ۴۵۵۷ ، شکسته نستعلیق ، رحلی کوچک .
* ۴۵۷۷ ، شکسته نستعلیق ، وزیرى ، انجام افتاده ، این سه شماره الهیات است .
* ۶۹۶ ، نسخ ، خشتی باریک .
* ۴۵۵۶ ، نسخ خوش ، وزیرى ، انجام افتاده ، این دو شماره طبیعیات است .

حل الایجاز : در فقه شافعی .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم قال الامام الاعظم والبحر الافخم جمال الدين على المعروف ببغداد على تغمده الله بغفرانه واسكنه فراديس جناته بالنبي واله الحمد لمن هدانا الى طريق الاسلام ولولان هدانا الله لكنا على طريق... و بعد فقد سنخلى ان نخطى الى مالا استطيع و مالا اصل اليه فهما وادراكا لاجل وجود هذه الكتاب كثير الفوائد عظيم الاحتياج لاهل... كتاب الطهارة و هى لغة نظافة الشىء و شرعا عبارته عن رفع الحدث والخبث والاصل فيه قوله تعالى و انزلنا من السماء ...

انجام در کتاب کتابت: فصل اذا جنى المكاتب على نفس السيد بان قتله او طرفه اقتصر.... فائده و حيث ثبت المال فهو للمكاتب ادى به النجوم و هل يستحق اخذه فى الحال ام يتوقف... اخرى... فصل سينقل المكاتب بتصرف لا يشرع فيه اى مستقل المكاتب كالحرف فى معظم التصرفات فيبيع ويشترى ويوجر ويستأجر وياخذ بالشفعة و اذا آجر نفسه او عبده او ماله فعجزه السيد انفسخ العقد ولا خطر اى مستقل المكاتب بتصرف لا يشرع فيه ولا خطر كالببيع ونحوه (باخط ديگر) صاحبه ومالكه ملا عبد الله بن حسين غفر الله عنهما... فى سنة الف ومائة واربعين وسبعة من هجرة النبويه ۱۱۴۷ .

- * ۳۴۳ ، نسخ سده هفتم ، وقف ۱۱۴۷ ، رحلی .

حل مشکلات الاشارات والتنبیہات : خواجہ طوسی .

* ۲۶۰۵ ، شکستہ نستعلیق خوش ، وزیری کوچک .

حلیۃ الأبرار فی احوال محمد وآلہ الأئمة الأطہار : سیدہاشم بن سلیمان بحرانی .

(ذریعہ ۷ : ۷۹)

* ۴۵۶۳ ، نسخ خوش محمد حسینی از روی نسخه اصل در پنجمین ۱۴ محرم الحرام

۱۳۰۱ در محله مختاران ہمدان نوشته است ، وزیری .

خ

الخرايج والجرايج : قطب الدین ابوالحسن سعید بن ہبۃ اللہ الراوندی ، در بیست

باب در معجزات معصومین .

* ۴۵۸۶ ، نسخ قدیمی ، وزیری ، آغاز و انجام نو نویس در ۱۳۴۶ .

خلاصۃ الاقوال فی معرفۃ الرجال : حسن بن یوسف بن مطہر علامہ حلی .

* ۲۶۷ ، نسخ ، ربیع .

* ۲۷۰ ، نسخ محمد مقیم بن جمال الدین محمود در ۱۶ ج ۲/۳۶ ، ربیع . با

حاشیہ های شہید ثانی .

* ۷۹۱۲ ، نسخ محمد بن سعید خطی در ۲۵ ذح ۱۰۶۹ ، ربیع .

الخلاصۃ الالفیۃ : ابن مالک .

* ۲۵۱۰ ، نسخ عالی حسین بن عبدالصمد رضوی ہمدانی معروف بہ قاضی ، ۲-۱۳ ، نیم ربیع .

خلاصۃ الحساب : شیخ بہائی .

* ۴۸۰۲ ، نسخ احمد النسابة ابن محمد ہادی ، ۱۱۸۹ ، بنلی .

د

الدر المنثور من المأثور و غیر المأثور : علی بن محمد بن حسن بن زین الدین

(سبط الشہید) .

* ۴۶۷۲ ، نسخ خوب ، ربیع .

الدر النظیم فی مناقب الأئمة اللہامیم : شیخ جمال الدین یوسف بن حاتم شامی

(شاگرد محقق حلی) . (تا آخر جزء ثالث) ، (ذریعہ ۸ : ۸۶) .

آغاز نسخه : لعبدالرحمن عوف الابرک بشبارۃ ہی خیر لک من التجارۃ ...

انجام نسخه: ثم یامر اللہ تعالیٰ بی الی الجنتہ فہی تأویل الایہ وہی فی المذنبین
من شیعتنا خاصہ تم الجزء الثالث من کتاب الدر النظیم فی مناقب الائمہ اللہامیم
والحمد ...

* ۱۵۵۳، نسخ، وزیری بزرگ، نسخہ تا پایان جزو سوم است .

الدروس الشرعیة فی فقہ الامامیۃ : شہید اول .

* ۳۳۵، نسخ، وزیری بزرگ، آغاز و انجام افتادہ .

* ۴۵۶۸، نسخ کهن پیش از ۲۵ ج ۱/۸۶۲، وزیری، با حاشیہ‌هایی با نشانہ دمنہ،

من فاضل مقداد، من ابن فہد، شیخ حسن بن حسام دام فضلہ، بادو اجازہ:

۱ - اجازہ روایتی احمد بن خاتون بہ شمس الدین محمد بن حسین بن محمد ابرہیسی
در آدینہ ۱ ذح ۹۴۳ .

۲ - اجازہ روایت دروس و دیگر نگارشہای شہید و چند کتاب دیگر از حسین بن علی

بن حسام عینائی بہ ملا علی بن عبدالعزیز گر گانی ۲۵ ج ۲/۸۶۲ و از آن برمی آید

کہ این گر گانی ہمہ دروس را نزد عینائی خوانندہ است، کاغذ سمرقندی، ۱۸ X ۲۸،

۲۷ س ۱۳ X ۲۰، جلد مقوا .

الدرة السنية فی شرح الالفیۃ: قاضی زکریا بن محمد الانصاری (م ۹۱۹)، حاشیہ ایست

بر شرح ابن الناظم بہ الخلاصۃ الالفیۃ ابن مالک .

* ۲۵۴، نسخ، آدینہ ۱۱ صفر ۱۲۳۱، ربعی .

الدرة المنظومة : سید مہدی بحر العلوم (م ۱۲۱۲) .

* ۴۶۹۶، نسخ، چهارشنبه دہم ۱۲۵۲، خشتی .

الدرة النجمیہ من الملتقطات الیوسفیۃ: شیخ یوسف بن احمد بن ابراہیم البحرانی .

* ۳۲۶، نسخ محمد بن میرزا علی دریکشنبہ ۲۷ رجب ۱۲۱۸ در مدرسہ ہاشمیہ شیراز،

رحلی، حاشیہ‌هایی بہ خط مجذوب علی شاہ کبوتر آہنگی با امضاء «ہ»، لمحررہ،

در این کتاب وجود دارد .

دلائل الخیرات من تحفۃ الصلوات : دارای ہفت حزب در صلاۃ بر پیغمبر کہ ہر

حزبی برای روزی از ایام ہفتہ اختصاص دادہ شدہ و از دوشنبہ آغاز گشتہ است .

۱ - شاید همان کتاب دلائل الخیرات و شوارق الانوار از ابی عبد اللہ محمد بن سلیمان

جدولی سملاتی شریف حسینی (م ۸۵۴) باشد .

آغاز نسخه: عدد من لم يصل عليه وصل على محمد كما امرتنا بالصلوة عليه
وصل عليه كما يجب ان يصلى عليه اللهم صل على محمد...
انجام: وصلى الله على سيدنا ومولانا محمد وعلى آله وصحبه وبارك وسلم تسليماً
والحمد لله رب العالمين .

* ۷۶۹۸ ، نسخ عبدالرحمن بن شيخ نعمت الله مردوخى سنندجى ، ۱۲۸۷/۲۶۱ ،
بغلى ، باجهل صلوات مختصر ديگر ونيز يك صلوات هم از كاتب در دنبال آن .

ديوان : ابن فارس ابو حفص [ابو القاسم] عمرو بن ابى الحسن على بن مرشد صوفى
مصرى حموى (۵۷۶ - ۶۳۲) .

* ۴۶۵۱ ، نسخ ، ربعى .

ديوان : مجنون . گرد آورى ابوبكر والبنى ، باشرح وتفسير .

* ۱۳۹۵ ، اشعار با خط نسخ وشروح با خط نستعليق خوب ، ربعى .

ذ

الذخيرة في علم الكلام : سيد مرتضى علم الهدى . (ذريعه ۱۰ : ۱۲)

آغاز نسخه : اولم يكن متولداً عن المجاوره لانه لو كان من فعله تعالى او فعلنا
ابتداء لجاز ان لانفعله ومنها ان المعتمد ...

انجام نسخه: فصل في ذكر جملة من احكام الوعاء اعلم... والقسم الاخر لا يعلم
وجوبه وحصول فعله لامحاله وهو على ضربين احدهما ان يكون واجباً وان
خفى علينا وجوبه مثل ان يكون لطفاً في التكليف وينقسم الى ما يكون .

* ۴۶۳۵ ، نسخ خوب ، كاغذ اصفهانى ، ۱۶ X ۲۴ ، ۱۹ س ۹ X ۱۷ ، جلد ساغرى
مشكى ، وزبرى .

ذخيرة المعاد في شرح الارشاد : محمد باقر سبزوارى (۱۰۱۷ - ۱۰۹۰) .

* ۹۱۱ ، نسخ مؤلف در رجب ۱۰۵۵ ، خط نسخه با خط سبزوارى كه در ريحانة

الادب (۶ : ۳۱۷) آمده است مانند است ، زكات وخمس وصوم ، كاغذ اصفهانى ،

۲۸۴ ك ۲۰ X ۲۶ ، ۱۹ س ۱۰ X ۱۸ ، جلد تيماج قهوه اى .

ذريعة الضرافة : فيض كاشانى .

* ۱۲۹ ، نسخ ، ربعى .

ر

رسالة طبية ودعائية

آغاز نسخه: القسم الاول ينقسم الطب الى جزئين نظري و عملي و النظري جزئين النظر في المبادئ والمسئلة المقبولة من صاحب العلم الطب في مثل الاركان في كميتها وكيفيةها والثاني النظر ..

انجام: حب ينفع من القولنج والمسغطن من الخلط الغليظ المسخي بحسب الاقاويه مصطكى قر نفل زنجيل وارصيني...

اذا سحقت اظفار الحباري مع حب المقسم واطعمت شخصاً انشبت المحبة والقبول وكذا اذا علقته .

* ٤٦٤٨ ، نسخ ، خشتى بزرگ .

رسالة فلسفية ، داراي مباحث :

١- مباحث وجود . ٢- تحقيق الامور الذهنية والاعتبارات العقلية . ٣- في مسائل العلم الالهي . ٤- اثبات واجب الوجود . ٥- وحدته تعالى . ٦- اسمائه وصفاته ، ترتيب المعلول على العلة ، ان الواحد لا يصدر منه الا الواحد ، دوام جود المبدء الاول وفيه مباحث القديم والحادث ، المبادئ والغايات ، ترتيب الموجودات تحقيق المثل الافلاطونية ، تحقيق عالم المثالي ، حقيقة ادراك الواجب تعالى لذاته والمفارقات العقلية و علم النفوس وفيه علم الواجب تعالى ، و كيفية حال النفوس بعد المفارقة عن الابدان ، واحوال المعاد الروحاني والجسماني ، و مباحث الخير والشر ، ومقامات العارفين ، واحوال الجن والانس .

آغاز نسخه: الى غير النهاية وهو محال فلا بدوان يكون مقدم اجزاء الزمان المفروضة بعضها على بعض الطبع الذي هو تقدم جزء العلة على المعلول ويجب ان يعلم ان تقدم اجزاء الزمان واجزاء الحركة شيء واحد...

انجام نسخه: الفصل السابع عشر في الجن والشياطين والمردة والنفاريت والغول والنسناس وبالجملة في تحقيق الارواح... وهي عالمة بالكليات... ويصدر عنها

اعمال کثیرة و افعال و اقوال عظيمة و تظهر في صور و اشكال مختلفة و لا يسمى جنأ
* ۴۷۰۱ ، نسخ ، خشتی .

رسالة فلسفية: گویا از قطب الدین بن تاج الدین حسن کاشانی باشد.

آغاز نسخه: علی التقدير الاخير لا يلزم اختلاف المفروض انه تلبیس ان خلاف
المفروض و انه لم يلزم من جهة انه الاختلاف المفروض في الذاتى يلزم في الخارج
لكنه لزم من جهة انه الاختلاف المفروض في عرضى يلزم في عرضى اخر... فان
قلت اذا فرضنا اقول ...

انجام: فيلزم من حجرين ساقطين متساويين في الثقل احدهما من مكان
مرتفع جدا والثانى من مكان منخفض جدا في مسافتين متساويتين ان يكون
الحركة في الاول اشد من الثانى والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب
قد وقع الفراغ من تسوية هذا النسخة غروب يوم الثلاثاء من شهر ذى حجة الحرام
في سنة ثلث وستين بعد الالف العبد الضعيف النحيف قطب الدین بن تاج الدین
حسن الكاشانى غفر الله لهما و عفى ذنوبهما.
* ۱۴۲۲ ، شکسته نستعلیق ، خشتی .

رسالة منطقية

آغاز نسخه: خارجه عنه و ايضاً اذا كانت المقدمة جزأ... ان كان الشروع فيها
شروعاً في المنطق اذ لا معنى للشروع فيه الا بشروع في جزء من اجزائه و المفروض
ان الشروع في المنطق موقوف على المقدمه فيكون الشروع في المنطق موقوفاً
على الشروع في المقدمة قطعاً ...

انجام: وقد صرح في الشفاء بان التصديق بوجوب الموضوع من المبادئ التصديقيه
فلا يكون ايضاً جزء على حده... والله اعلم بحقائق الاشياء و قد وفقني الله تعالى باتمام
الكتاب. درسنه هزار و دو يست و پنجاه چهار قلمی کردید بتعجيل .
* ش ۴۷۶۱ ، شکسته نستعلیق، شعبان ۱۲۵۴ ، ربیع .

رسالة هندسية

آغاز نسخه: في ايضاح بعض مسائل الكتاب سنين الى ان عثرت على اصلاح

لامیرابی نصر منصور بن عراق رحمة الله فاتضح لي منه معرفة ما كنت متوقفاً فيه
فحررت الكتاب بقدر استطاعي و ما توفيقى الا بالله عليه اتوكل واليه انيب
فاقول هذا الكتاب مشتمل على ثلاث مقالات فى بعض النسخ وعلى مقالتين فى بعض...
انجام نسخه: هذه النسبة وذاك لان ذلك يقتضى تساوى زاويتي هل بل قوسى ره
هل وقوسى هل ل لئه واذالم يكن قوسان اخريان على هذه النسبة و كانت.
* ۴۷۲۸ ، شكسته نستعليق ، ربيعى بزرگ.

الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية: شهيد ثانى.

* ۷۷ ، نستعليق خوش محمد مومن كشميرى، ۱۱۱۰ درج ۱ و با تاريخ ع ۱۱۱۲/۲،
در آخر، مختصر فى تحقيق الحبوة در پايان هست ، با حاشيه‌هاى حاج محمد جعفر
مجدوب على ساه كيوتر آهنگى از خود او با نشانه «لمحرره» و حواشى «محمد
صادق، جم مدظله العالى»، با رساله كوتاهى در آغاز نسخه: تشريع الاحكام از ميرزا
ابراهيم قزوينى به خط مجدوب على شاه، با حاشيه‌اى از ميرزا على نقى پسر مجدوب براين
رساله درص ۲ درعت تشريع احكام، با فائده‌هاى ديگرى از ميرزا ابراهيم قزوينى.
كاغذ اصفهانى، ۲۵ س ۱۸ × ۲۶/۵ و ۱۰ × ۱۷.

* ۶۸ ، نسخ غلام على بن على مردان، شنبه شعبان ۱۲۴۳ ، رحلى كوچك، ج ۲.
* ۷۴ ، نسخ، وزيرى، يك صفحه از آخر افتاده با حواشى «استاد آقارضى، ره، ع ل،
ص ، مد ظله العالى ، جم ، زين ، تحرير»، ج ۲.
* ۳۲۱ ، نسخ محمد صالح هزارجرى، آدينه ۲۲ شعبان ۱۰۷۴ ، (كتاب مساقات)،
رحلى كوچك، ج ۲.

* ۱۱۷۲ ، نسخ، چهارشنبه ۲۴ شعبان ۱۲۳۵ ، رحلى كوچك ، ج ۲.
* ۱۱۷۸ ، نسخ حيدر بن باقر طالقانى در مدرسه جديد دارالسلطنه قزوين، يكشنبه
۴ ج ۲/۱۱۲۱ ، رحلى كوچك، ج ۲.
* ۲۱۴۶ ، نسخ، رحلى كوچك، از اجازه تاميرات.

* ۳۳۶ ، نسخ، پنجشنبه ۵ شعبان ۱۱۸۰ ، رحلى كوچك، ج ۱ ، تا مساقات.
* ۳۹۱ ، نسخ ، وزيرى، ج ۱.

* ۱۱۶۵ ، نسخ سيد عبدالرحيم بن سيد عبدالكريم، پنجشنبه ۱۲ ج ۲/۱۲۴۲ ، رحلى
كوچك ، ج ۱.

* ۱۱۷۰ ، نسخ على نقى بن سيد اسمعيل موسى ، شنبه ۱۶ ج ۱/۱۲۳۳ ، رحلى
كوچك ، ج ۱.

- * ۱۷۵۳ ، نسخ ، وزیری، ازطهارت تا ودیعه، آغاز و انجام افتاده.
- * ۴۵۱۷ ، نسخ یحیی بن احمد حسینی کبوتر آهنگی، دهه سوم رمضان ۱۳۲۰، رحلی-کوچک، ج ۱.
- * ۱۹۶۸ ، نسخ محمود بن محمد لاهیجانی، چهارشنبه ۶ رجب ۹۵۹، (پایان ج ۱)، رحلی کوچک، ج ۱ و ۲. این نسخه از روی نسخه اصل که در سه شنبه ۶ جمادی الثانی ۹۵۶ تألیف و تحریر آن خاتمه یافته و خط مصنف هم در او بوده نوشته شده است، با حاشیه‌هایی بانسانه‌های «سلطان، ح ن، م، تاج‌ره، منوره، ع ل و ه»، آغاز و انجام افتاده.
- * ۱۹۷۰ نسخ قاسم بن فتاح خراسانی همدانی المسکی، پنجشنبه ۲۱ ج ۱/۱۲۲۹، رحلی کوچک، ج ۱ و ۲.
- * ۴۵۲۲ ، نسخ محمد جعفر بن محمد علی همدانی، رحلی کوچک، ج ۱ و ۲، مورخ آدینه ۱۲۲۷/۱۶.

روضة المتقین فی اخبار الائمة المعصومین (شرح من لا یحضره الفقیه) محمد تقی

- بن مقصود علی مجلسی (م ۱۰۷۰)، (دانشگاه ۵ : ۱۳۴۴).
- * ۸۴۴ ، نسخ محمد علی بن محمد مؤمن ابهری اصفهانی، چهارشنبه ۱۲ شوال ۱۰۸۴، رحلی بزرگ، ج ۱ و ۲.
- * ۸۴۶، جلد سوم و چهارم و پنجم و شرح مشیخه که جزء ششم محسوب می‌شود، نسخ محمد علی بن محمد مؤمن ابهری، چهارشنبه دهه یکم ذق ۱۰۸۷، رحلی بزرگ، با عبارت «بلغ من اوله الی آخره علی ید اقل الخلیفه عبدالمجید الطباطبائی» در پایان.

ریاض المسائل و حیاض الدلائل : سید علی طباطبائی.

- * ۳۲۰ ، نسخ خوب، رحلی. (کتاب التجارة تا آخر کتاب الوصایا).
- * ۶۳۵ ، نسخ، ربعی. (کتاب شهادات تا آخر دیات).
- * ۱۰۷۲ ، نسخ ، دوشنبه ۱ ج ۱/۱۲۷۳ ، وزیری. (کتاب التجارة تا آخر کتاب الوصایا).
- * ۱۴۱۱ ، شکسته نستعلیق ، ربعی ، (طهارة و صلاة).
- * ۴۵۴۸ ، نسخ خوب محمد بن محمد مؤمن خونساری، ۲۵ رمضان ۱۲۴۷، رحلی، (کتاب التجارة تا آخر کتاب اللعان).
- * ۴۶۶۳ ، شکسته نستعلیق، وزیری. (کتاب القضاء والشهادات تا آخر زیارت و قسمتی از موارد).

ز

زبدة الاصول : شیخ بهائی .

* ۱۴۳۸ ، نسخ علی بن احمد الموسوی ، در ۱۲۴۴ ، ربیع .

زبدة البیان فی تفسیر احکام القرآن : محقق احمد ازدبیلی (دانشگاه ۱: ۱۲۴).

آغاز: اعلم ان ههنا فائدة لا بد قبل الشروع في المقصود من الاشارة اليها وهي ان المشهور بين الطلبة انه لا يجوز تفسير القرآن بغير نص واثرت حتى قال الشيخ علي الطبرسي قدس سره في تفسيره الكبير واعلم انه... اقول تحرير الكلام ان الخبر محمول على ظاهرة غير متروك الظاهر وانه صحيح مضمونه على ما اعترف... كتاب الطهارة نبدأ بالفاتحة تيمناً وتبر كآثم نذكر آياتها بسم الله الرحمن الرحيم يمكن الاستدلال به اعلى راجحية التسمية عند الطهارة ...

انجام نسخه: السابعة فاذا قضيت الصلوة فاذا ذكر والله قياما وعودا وعلى جنوبكم فاذا اطمانتم فاقموا الصلوة الايه اي اذا اردتم الصلوة مثل اذا قرأتم القرآن فصلوا فالذكر... فان خفتهم فرجالا اوركبانا فاذا امنتم فاذا ذكر والله كما علمكم ما لم تكونوا تعلمون، الرجال جمع راجل مثل تجار وقيام وقيام... ولم يمكنكم الصلوة تامة الافعال والشروط كما هي المقفورة حال الامر .
* ۴۶۶ ، شكسته نستعليق ، وزيرى كوچك .

زهر الربيع : سيد نعمه الله جزايرى (م ۱۱۱۲).

* ۴۵۵۱ ، نسخ عبدالمطلب بن محمد رضا حسینی مرعشی ، چهارشنبه ۱۳ ع ۱۲ / ۱۲۲۶ ، وزيرى بزرگ ، ج ۱ .

زهر الرياض يا كاشكول : كويا سيد نعمت الله جزايرى .

آغاز: الحمد لله على نفايس نعمه الواضحة العزيز و عرايس الالائه البازعة الدرر والصلوة... فهذا كتاب عنيت بجمعه واجتهدت في صنعه جمعت فيه نفايس عرايس تزرى بالدرر المنثور ...

انجام: والاشكل الذي فيه شجرة يقال ماء فيه شجرة اذا كان فيه بياض وحمرة ويقال ماء اشكل اذاخالطه الدم وقال ابو عبيد الشهله الحمرة في سواد العين. هذا ما وجدناه مكتوبا...

* ۱۵۹۶ ، نسخ محمد علي بن محمد بن عبدالله بحراني ، ۱۵ شوال ۱۲۷۰ ، خطي .

الزهرات الذویة فی شرح الروضة البیة فی شرح اللمعة الدمشقیة : شیخ علی بن

شیخ محمد عاملی اصفهانی (۱۰۱۴ - ۱۱۰۴) که در آن بیشتر اعتراضات سلطان العلماء بر شهید ثانی را پاسخ گفته است ، با آوردن رساله‌ای جداگانه در رد سخنان او دربارهٔ مجلد نخستین آن .

* ۴۵۱۱ ، شکسته نستعلیق محمد مقیم بن ابی البقاء شاگرد مؤلف ، یکشنبه ۲۰ شوال ۱۰۹۲ ، با حواشی «منه دام ظلّه ، سلطان» ، محمد بدیع خدام می نویسد که آنچه افتادگی در نسخه بود از روی اصل تصحیح شده خود محشی افزوده شده و با آن مقابله شده است در ج ۲ / ۱۱۲۹ .

الزهرة البارقة فی المجاز والحقیقة : حجة الاسلام سید محمد باقر بن محمد تقی

موسوی در گذشته ۱۲۶۰ .

* ۴۶۷۹ ، نسخ خوب ، ربعی .

س

السراج الوهاج فی شرح المنهاج البیضاری : احمد بن حسن علی جاربردی

تبریزی در گذشته ۷۴۶ ق .

* ۴۸۴ ، نسخ محمد بن حاج عبدالله ، ربعی .

سیر السالك فی اسنى المسالك : تقی الدین الحصینی الشافعی .

* ۲۷۸ ، نسخ عبدالقادر بن عماد الدین اسماعیل ، شنبه ۱۸ رمضان ۸۵۲ ، ربعی . با بلاغ مقابله ، آغاز افتاده ، مختصر کتاب مزبور «المختار» نام دارد .

ش

الشافی فی الامامة وابطال حجج العامة : سید مرتضی علم الهدی (۳۵۵ - ۴۳۶) .

* ۳۹۹ ، نستعلیق خوب ، ربعی ، انجام افتاده .

شرايع الاسلام : محقق اول ابوالقاسم جعفر حلی در گذشته ۶۷۶ .

* ۳۷۸ ، نستعلیق ، وزیر ، ج ۲ .

* ۶۶۹ ، نسخ ، ربعی ، ج ۱ .

* ۹۱۸ ، نسخ ، وزیر ، ج ۱ و ۲ ، انجام افتاده .

* ۱۱۴۹ ، نسخ احمد بن حسین در تبریز ، ۲ رجب ۱۲۶۱ نوشته شده ، وزیر ، ج ۲ .

* ۱۱۶۴ ، نستعلیق ، وزیر بزرگ ، ج ۱ .

* ۱۹۷۷ ، نسخ ۱۱۰۹ ، وزیر بزرگ ، ج ۱ و ۲ .

* ۴۵۰۱ ، نسخ ۲۴ شعبان ۱۲۸۲ ، رحلی ، ج ۲ .

شرح الاسباب والامارات : نفیس بن عوض بن حکیم طبیب کرمانی .

* ۹۲۰ ، شکسته نستعلیق ، ربعی ، انجام چندسطری افتاده .

شرح اشکال التأمین : موسی بن محمد مشهور به قاضی زاده رومی در گذشته

۸۱۵ ، متن از شمس الدین محمد بن اشرف سمرقندی است .

آغاز: الحمد لله الذي خلق كلشي بقدره وقدر له ما يليق به من اشكال و صور...

انجام: وهذه الاشكال الخمسة الاخيرة من ثمانية كتاب الاصول لاقليدس وليكن

هذا آخر الكلام والحمد لله على الاتمام .

* ۱۳۸۳ ، نستعلیق ، ۲۴ / ۱۰۷۵ ، ربعی .

شرح الالفية : عزالدین حسین بن عبدالصمد هارثی عاملی در گذشته ۹۸۴ ، متن از

شهید اول است (ذریعه ۱۳ : ۱۱۰) .

* ۴۵۵۰ ، نسخ خوش عبدالحسین بن عنایة الله قهپایی ، وزیر بزرگ ، آراسته به زر

در ص ۱ و ۲ ، مقابله شده با نسخه تصحیح شده شارح .

شرح التجريد : ملاعلی قوشچی سمرقندی در گذشته در استانبول در ۸۷۹ .

* ۶۹۳ ، نسخ ، خشتی کلفت ، آغاز وانجام افتاده .

* ۲۷۸ ، نسخ محمد بن حبیب گیلانی ، آدینه ۱۵ رجب ۱۱۰۵ در اصفهان ، بغلی ،

مقصد اول در امور عامه .

* ۱۵۶۸ ، نسخ ۱۱۰۳ ، وزیر ، بمقصد دوم در جوهر و عرض .

* ۲۵۹۹ ، نسخ ، ربعی ، امور عامه است .

* ۲۶۱۰ ، نسخ محمد حسن بن محمد سعید حسینی ، ۱۵ / ۱۰۵۱ ، ربعی ، میانه‌های

مقصد دوم که در جوهر و عرض است .

شرح التذكرة النصيرية : نظام الدین عبدالغلی بن محمد حسین بیرجندی در گذشته

۹۸۴ که در ۱۵ / ۹۱۳ ساخته است (ذریعه ۱۳ : ۱۴۴) .

آغاز: الحمد لله الذي خلق السموات والارض وجعل الظلمات والنور وبسط

على بساط الساهره بميامن قدرته الباهره ...

انجام: اعني اربعة آلاف وثمانمائة و تسعة و سبعين فرسخاً و خمسي فرسخ و

ظاهر ... فاسئل الله تعالى ان لا يجعل هذا ذريعة الى الخذلان بل وسيلة الى
تذكرة الاخوان والخلان ... وقد اتفق جفاف القلم عن تأليفه ... في شهر ربيع
الاول من السنة الثالثة عشر المنيفة على التسعمائة من الهجرة وانا المتوسل ...
عبد العلي بن محمد حسين .

* ۱۵۰۰ ، شکسته نستعلیق صالح بن حسین علی ، پنجشنبه آخر شعبان ۱۰۹۸ ،
بغلی کلفت .

شرح التصريف : ملا سعد تفتازانی .

* ۱۴۹۱ ، نسخ علی رضا علوی ، شنبه ۱۰ رجب ۱۲۱۳ ، ربیع .

* ۱۷۱۴ ، نسخ ، ربیع .

شرح التلویحات : سعد بن منصور بن سعد بن الحسن ابن کمونه ، متن از شهروردی

است ، دارای علوم منطق و حکمت و طبیعی و الهی (ذریعه ۱۳ : ۱۵۲) .

آغاز نسخه : اقول هذا اصطلاح ثانی فی الموجهات ... قال والامکان العام اعم
من جمیع الجهات ومن المطلقه العامه ... اقول قوله فان الممكنة يدخل فیها
اشیاء لاتقع ابدا هو مثل قولنا زید بالامکان کاتب ...

انجام نسخه : قال فصل اما والعادیات لفرط شوق دارت علی ارجاء الکیون ...

اقول العادیات التي اقسام بها هي الافلاك اذ هي التي يتحرك .

* ۵۹۱ ، شکسته نستعلیق ، وزیر ، آغاز وانجام افتاده .

شرح التوحید : قاضی محمد سعید قمی (ذریعه ۱۳ : ۱۵۳) .

* ۴۶۲۷ ، شکسته نستعلیق ، ربیع ، از باب ۳ تا ۲۲ .

شرح الجعفریة : سید امیر محمد بن ابی طالب استرآبادی ، متن از محقق کرکی است .

آغاز نسخه : وانه حسبی ونعم الوکیل قال دام ظله وهی ای الرساله من تمامای
موضوعه علی مقدمه بکسر الدال ...

انجام : سبعین مرة وباقی الصلوة المندوبه مذکوره فی کتب الاصحاب ... هذه
وجیزه لاتحمل ذلك والحمد لله رب العالمین .

* ۴۷۲۴ ، شکسته نستعلیق ابراهیم قلی بن عبدالوهاب ، ۲۶ ع ۲ / ۹۶۵ ، خشتی باریک .

شرح حکمة الاشراف : قطب‌الدین محمود بن مسعود شیرازی .

* ۶۵۶ ، شکسته نستعلیق اسمعیل بن صمیع بن اسمعیل ، ۲۴ صفر ۱۱۸۸ ، خشتی .

شرح حکمة العرشية : شیخ احمد بن زین‌الدین احسائی که در ۱۲۳۴ ساخته است .

* ۶۷۸ ، نسخ ، ربعی ، نسخه از خود شارح بوده و سپس به فرزندش علی رسیده است با مهر او .

شرح حکمة العین : شمس‌الدین محمد بن مبارکشاه بخاری ، متن از کاتبی است .

* ۷۴۸ ، شکسته نستعلیق محمد صالح ، ربعی ، از آغاز کتاب تا آغاز مقاله سوم ، دارای حاشیه‌هایی از « م ن ، س و س قدس سره » ، و در تاریخ ۱۱۹۶ مباحثه و تحشیه و مقابله شده است .

* ۷۷۱ ، شکسته نستعلیق ، ربعی ، الهیات تا آغاز مقاله سوم .

* ۴۷۴۰ ، شکسته نستعلیق خوب ، ربعی ، الهی و طبیعی در آغاز کتاب حاشیه‌های بسیاری است از میرغیاث‌الدین منصور و « س قدس سره » .

* ۴۸۱۸ ، شکسته نستعلیق عبدالرزاق بن عبدالصمد بن ملا محمد ابراهیم جلالی ، ۱۰ ذق ۱۲۲۴ ، جیبی ، الهیات .

شرح الخطبة الطنجية : سید کاظم بن قاسم رشتی ، متن منسوب به علی بن ابیطالب

(ع) است .

* ۱۲۷۹ ، نسخ و شکسته نستعلیق خوب ، رجلی .

شرح الخلاصة الالفية : ابن ناظم محمد بن محمد بن عبدالله بن مالک طائی .

* ۱۲۶۵ ، نسخ اسدالله بن محمد علی دزفولی برای اسدالله بن میر شمس‌الله قاضی ، پنجشنبه ۱۸ رمضان ۱۲۳۰ ، خشتی .

* ۱۹۹۲ ، نسخ ۱۲۲۱ ق ، ربعی .

شرح خلاصة الحساب : امیر معین‌الدین محمد اشرف بن حبیب‌الله حسنی شیرازی .

* ۲۶۸ ، نسخ ، از نسخه‌ای که به خط مصنف بوده در نیمه ۱۶ ... نوشته شده ، ربعی .

شرح رسالة علم الله الاذلي : صدرالدین محمد بن محمد رضوی ، متن از میرزا

ابراهیم است .

آغاز: الحمد لله... وبعد فيقول اقل العباد محمد بن محمد الرضوي صدر الدين

اني بعد ما كتبت مواضع التأمل والنظر فيما افاد السيد السند العالم الوحيد...

سمى جده العالی خليل الرحمن عليه آلاف الصلوات من الملك الديان جواباً

عن سؤال بعض الفضلاء عن كيفية علم الله تعالى بالاشياء قبل وجودها على ما

نقل عن بعض الحكماء من اجتماع الجميع عنده سبحانه في الازل مستشكلا لما يرد عليه من لزوم التسلسل المجال عثرت على رسالة لطيفة له سلمه الله و كان بعض المواضع خفياً على فاحببت الاشارة اليه ايضاً قال سلمه الله: اعلم ان القائلين بثبوت المعدومات من المتكلمين في مسألة علم الله الازلي ان كان مرادهم ان الاشياء معلومة له تعالى في الازل على وجه التفصيل ...

انجام نسخه: قال سلمه الله: وبيانه انه لما ثبت ان واجب الوجود واحد لو كان له معلول لازم لكان ممكن الوجود..... اقول قد عرفت ان التكافؤ المعتبر في المتضايقين هو ان يكونا من حيث هما متضايقان سعاداً... هذا ما فهو ايضاً مبنى على منفرداته وفهمها محتاج الى حال غير مقتضى حالنا نسئل الله العفو والعافية والشراح الصدر ومعرفة الحقايق كما هي بحق محمد وآله الطاهرين خاتمة في نقل ثلثة احاديث متعلقة بما نحن فيه وبيان معانيها وما قيل فيها. ماروى ثقة الاسلام بسنده عن ابي بصير قال سمعت ابي عبد الله (ع) يقول لم يزل الله عزوجل ربنا والعلم ذاته... فعلى هذا يكون العلم بالاشياء قبل وجودها كالخبر وبعدها كالمعانية والخبر دل على التساوي وهو منفي الاختلاف اللازم على هذا.

* ۲۰۹، شكسته نستعليق، نيم ربي، با حاشيه هاي بانسانه منه، دام ظله، منه عفي عنه، منه دام ظله العالی.

شرح الشافية: رضی الدین محمد بن حسن استرآبادی (م ۶۸۶).

* ۴۵۶۹، نسخ محمد بن احمد بن سيد ناصر الدين علوی، سه شنبه ۲۶ رجب ۹۵۹، وزیري.

شرح الشافية: فخر الدين ابوالمكارم احمد بن حسن جاربردی (حقه ق ۱۳۷۵).

* ۱۲۳، نسخ، ربي، آغاز و انجام افتاده.

* ۱۲۶۰، نسخ، ربي.

آغاز نسخه: الاماني... خللت من المكارم في ذاهها، ففيها انت كالسبع المثاني فلا زالت... قوله التصريف اما كان قوله علم شاملاً للمقصود وغير المقصود...
انجام نسخه: قوله فان خرجنا لما فرغ من القسم الاول وهو ان يخرج الكلمة عن

الاصول .. قوله فان لم يخرج فيهما رجع بالاظهار .. فان بقيت في احدهما
فقليل يرجح بالاظهار .

* ۴۶۰۴ ، نسخ ، ربی .

شرح الشافية : كمال الدين محمد بن محمد معين الدين فسايي .

* ۱۲۴۱ ، نستعليق محمد بن حاج محسن ، دهة سوم رجب ۱۲۵۴ ، خشتی .

شرح الشافية : نظام الدين حسن بن محمد نيشابوري اعرج .

* ۲۶۹۲ ، نستعليق حبيب الله بن ميرزا حسين حسيني استرآبادي در مشهد در مدرسه

فاضليه ، دوشنبه ج ۱ / ۱۱۲۰ ، ربی .

شرح شافية ابي فراس في مناقب الرسول ومثالب بني عباس : سيد ابي جعفر

محمد بن امير الحاج الحسيني به نام سيد امير ابوسعيد سيد عبد الله فخري زاده .

* ۱۶۶۳ ، نسخ عبد الحسين بن شيخ احمد جزائري ، سه شنبه ۱۲ رمضان ۱۲۱۵ ،

خشتی .

شرح الشرايع : مولى على خونساري همداني (از شاگردان شيخ انصاري).

* ۴۷۲۱ ، شكسته نستعليق مؤلف ، ۱۲۷۰ ، ربی ، در صلاة المسافر است .

شرح الشرح : سعد الدين مسعود تفتازاني در گذشته ۷۹۱ .

آغاز: رب تمم الحمد لله الذي وفقنا للوصول الى منتهى اصول الشريعة و شرح

صدورنا بنور الاهتداء . اما بعد فكما ان المختصر للشيخ الامام ... ابن حاجب

كذلك شرحه للعلامة المحقق ... عضد الملة والدين يجرى من الشروح ...

انجام: وقد اتفق الفراغ عن جمع هذه الفوائد ... للمفقر الى الله الغني مسعود بن

عمر المدعو بسعد التفتازاني في شوال سنة سبعين و سبعمائة .

* ۴۰۴ ، نستعليق محمد مؤمن شريف نطنزي براي ملك العلماء حبيب الله نائيني ، ۵ شعبان

۹۷۹ ، ربی ، كاغذ اصفهاني ۱۲ × ۲۲ ، ۲۲ × ۱۶ ، جلد تيماج قهوه‌اي .

شرح الشمسية : نظام الدين حسن نيشابوري (م ۸۲۸) : عبد العلي بن محمد بن

الحسين .

* ۱۴۹۶ ، شكسته نستعليق ، بنلى ، انجام افتاده .

شرح طالع الانوار: متن از قاضى بيضاوى در گذشته ۶۸۵ است .

آغاز نسخه: الحکمة سمي كل منهما جهة فشبّهت تلك المعقولات بالطرف التي وقعت فيها...

انجام: وما نقل من المطاعن بعلى بعد صحته له محامل وتأويلات ومع ذلك...
نفعنا الله بمحبتهم اجمعين وجعلنا لهداهم متفقين.

* ۵۸۰ ، شکسته نستعلیق عبدالصمد بن عطاء، پنجشنبه پایان رمضان ۸۰۸ در تبریز
در مدرسه شیخیه، وزیر، آغاز افتاده، کاغذ سمرقندی، ۱۰۷ ص ۲۵×۱۵،
۳۳ س ۱۹×۱۰، جلد تیماج قهوه‌ای.

شرح الفوائد: شیخ احمد بن زین الدین احسائی.

* ۶۰۹ نسخ، خشتی.

* ۴۷۰۸، شکسته نستعلیق، خشتی.

شرح الکافی: ملا صدراى شیرازی.

* ۳۲۳، نسخ خوش، با جدول در میانه، انجام افتاده، رحلی، العقل والتوحید.

* ۵۵۲، نستعلیق خوش، ربعی، از کتاب العقل تا حدیث دوم در باب صفت علماء.

شرح الکافی: ملا محمد صالح بن احمد مازندرانی در گذشته ۱۰۸۶.

* ۳۱۸، نسخ، رحلی، مقابله شده، الروضه است.

* ۱۱۵۷، نسخ، رحلی، ج ۲، از باب الاضطرار الى الحجّة تا پایان کتاب الدعاء.

شرح الکافی لابن الحاجب

آغاز نسخه: بغيرها كتمرات وغرفات و كسرات وتسمية جمع المؤنث السالم باعتبار الغالب... اخوك و ابوك و حموك و هنوك و فوك و ذو حال مضافة الى غيرياء المتكلم بالواو والالف والياء هذا هو القسم الرابع من الستة وهو الذى اعراه بالحرف الاصلى...

انجام نسخه: و بعد طننت و اخواتها نحو طننت انك ذاهب على كونها اول

مفعولها والثاني محذوف تقديره طننت ذهابك حاصلًا وهذا.

* ۲۹۵، نستعلیق، وزیر بزرگ.

شرح الکافی لابن الحاجب: رضی الدین محمد بن حسن استرآبادی (م ۶۸۶).

* ۳۱۰، نسخ اوحد بن احمد السبواسی، ۱۴ ذق ۷۲۹، وزیر.

شرح الکلمات القصار : منسوب به عین القضاة همدانی کشته شده در ۵۲۵ ، متن

نیز منسوب به باباطاهر همدانی است (چاپ نویسنده) .

چون در دیباچه آمده است: «ثم لما اتفق اجتيازي بمحروسته همدان واحتظيت بملاقة اهلها من الاخوان والخلان... فاقتروا على ان اكشف لهم عن وجوه حقايقها... وضمنت لهم ان اكتب لها شرحا اذا ابت الى منقلبي... فهاانا واف بما وعدت بتوفيق الله» .

پس شارح نباید از مردم همدان باشد، زیرا عین القضاة از همدان است و گویا یکبار او را به بغداد فرستاده‌اند و در آنجا شکوی الغریب عن الاوطان خود را نگاشته است .

* ۲۶۳ ، نستعلیق ، ۱۲۸۹ ، بغلی .

* ۴۷۱۰ ، شکسته نستعلیق محمد حسین آقا بزرگ ، پنجشنبه ۱۶ / ۱۳۱۰ ، ربیع .

شرح الکواکب الدرّیة فی مدح خیر البریة : ابو عبدالله محمد بن احمد بن مرزوق

تلمسانی (م ۷۸۱) متن ، قصیده برده بوضری است .

* ۴۸۰ ، نسخ عبدالقادر بن محمد بن خلیل دود زمائی ، ۸۶۷ ، ربیع بزرگ .

شرح قصیده دهبل الخزاعی : کمال الدین محمد بن معین الدین محمد فسایی شیرازی .

* ۲۸۳۸ ، نسخ محمد ابراهیم خونساری ، ۱۲۶۷ ، ربیع .

شرح قصیده «فانبك» لامرء القیس : حسین بن احمد بن حسین زوزنی .

* ۱۳۶۷ ، نسخ ، وزیری بزرگ .

شرح قطر الندی و بل الصدی : جمال الدین عبدالله بن یوسف ابن هشام نحوی .

* ۱۲۴۵ ، نسخ ، ۱۲۵۳ ، ربیع .

شرح قواعد الاحکام : شیخ جعفر بن خضر جناحی نجفی کاشف الغطاء در گذشته

۱۲۲۷ ، کتاب البیع ، راتا «بیع الثمار» خود نگاشته و شیخ حسن فرزندش

در گذشته ۱۲۶۲ آن را تا به «شرح الخیارات» رسانده است .

(ذریعه ۱۳ : ۱۳۱) .

* ۱۱۳۰ ، نسخ ، ربیع ، انجام افتاده .

شرح مختصر الاصول : قاضی عضدالدین عبدالرحمن بن احمد ایجی در گذشته ۷۵۶ .

* ۳۷۲، شکسته نستعلیق محمد باقر حسنی مازندرانی، دوشنبه ۱۸ رمضان ۱۰۷۶، وزیری.

* ۱۲۲۳، نسخ ۲۰ رجب ۱۱۰۶، وزیری.

شرح المختصر النافع: سیدعلی بن محمد طباطبائی.

* ۲۴۶، نسخ محمد بن شریف، ۱۲۱۱ ق، خشتی، ازطهارة تا آخر وصایا.

* ۲۵۳ نسخ نوروزعلی بن کربلائی علی مدد، خشتی، ازطهارة تا آخر وصایا و قسمتی از موارد.

* ۲۶۰، نسخ، ربیع، ج ۱.

* ۱۲۳۹، شکسته نستعلیق، خشتی، از نکاح تا آخر دیات.

شرح الملخص: قاضی زاده موسی بن محمود رومی، متن از چغمینی و درهیات

است.

* ۴۷۲۵، نستعلیق جمال الدین بن ابی طالب طالبی، ع ۱۰۷۸/۲، بغلی.

شرح الوافیة: سید صدرالدین محمد بن محمد باقر قمی همدانی (زریعه ۱۴: ۱۶۶).

* ۱۴۸۵، نسخ ۱۲۳۶، خشتی باریک.

شرح الهدایة: ملا صدرای شیرازی.

* ۵۸۲، شکسته نستعلیق، در پایان آمده است: «و کتب بیده الجانیة الفانیة مؤلفه محمد

المشهر بالصدر الشیرازی حامدا مستغفرا، همچنین «بلغ مقابلة».

* ۱۰۵۱، شکسته نستعلیق، بغلی، انجام افتاده.

* ۲۶۰۰، نسخ محمد حسین بن محمد قاسم جهرمی، شنبه ۱۰ شعبان ۱۰۸۴، ربعی.

* ۲۶۴۲، نسخ عبدالصمد بن حسین محلاتی در اصفهان، شب ۲۱ ذح ۱۲۹۴، رحلی.

الشفاء: ابن سینا.

* ۵۷۷، نسخ، وزیری، انجام افتاده، الهیات است.

* ۶۶۴، نستعلیق، ربعی، طبیعیات است تا پایان فن پنجم.

شمس المعارف و لطائف العوارف: شرف الدین شیخ احمد بن عالی بونی (م ۶۲۲).

* ۴۳۷، نسخ، ربعی، انجام افتاده.

شوارد الا و اید و بسط مواد الفوائد: محمد بن حسن، در صید و ارث و قضاء و شهادات.

نام کتاب در پایان صید و ذباحت و نام مؤلف آن در آخر بحث فرائض و تاریخ

فراغت از تألیف که به سال ۱۰۹۸ بوده در پایان هر دو مبحث آمده است.

آغاز نسخه: الی قول امیر المؤمنین علیه السلام فی خبر السکونی انه لا یؤکل صیده ولان رسول الله (ص) امر بقتله بشروط ستة: الاول ...
انجام نسخه: العاشر لو اعترف الحاکم بخطاؤه فی الحکم فان کان بعد العزل غرم فی ماله .

* ۱۲۳۱ ، نسخ ، ربعی ، در پایان مبحث ارث دو جمله «قوبلت علی نسخه الاصل» و «بلغ» دیده می‌شود .

شواهد الالغیة والبهجة المرضیه : ملا محمد باقر شریف ، گزیده و گردآوری و تصحیح غلام حسین .

* ۴۸۰۵ ، شکسته نستعلیق گردآورنده در رمضان ۱۲۷۸ در بوبوک آباد ، بغلی .

الشواهد الربوبیة : ملا صدرای شیرازی .
 * ۶۰۰ ، نسخ ، ربعی .

شواهد المطول : کمال الدین محمد بن معین الدین محمد فارسی فسایی .
 * ۴۵۵۹ ، نسخ عالی ، رحلی کوچک ، انجام افتاده .

الشهاب المبین فی طرد الشیاطین عن افق الدین : عباس قاجار معروف به عباس میرزای ملک آرای ، در رد «البارقة الحیدریة فی رد ما ابرمه الکشفیة الشیخیة» تألیف سید حیدر بن احمد حسینی (م ۱۲۶۵) ، در الذریعة (۱۴: ۲۵۵) این کتاب نسبت به حاج کریم خان شیخی کرمانی (م ۱۲۸۸) داده شده است . ولی نام مؤلف در ص ۱ نسخه ما آمده که ملک آرای است .

* ۴۵۷۶ ، نسخ عبدالله بن محمد رضا ، ۱۲۹۴ ، وزیر .

ص

الصابی : فیض کاشانی .

* ۳۰۷ ، نسخ ، وزیر ، ج ۱ ، تا آخر مائده .

* ۳۸۹ ، شکسته نستعلیق عبدالعلی بن محمد امین ، اواخر محرم ۱۱۲۴ ، وزیر .

* ۵۸۵ ، نسخ محمد خلیل حافظ بن محمد حسین ، ۵ شنبه ۱۶ / ۱۱۲۷ ، وزیر ، ج ۱ ، تا آخر سورة کفف .

- * ۱۱۵۶، نسخ، رحلی کوچک، ج ۲، ازهود تا آخر قرآن.
 * ۱۱۶۸، نسخ، رحلی کوچک، ازاول سورة انعام تا آخر اسراء.
 * ۱۶۸۵، نسخ کاظم بن محمد بیرجندی خراسانی، شنبه ۱۰ شعبان ۱۲۳۲، خشتی، ج ۱، تا آخر اسراء.
 * ۱۶۸۸، نسخ کاظم بن محمد بیرجندی خراسانی، دوشنبه ۱ ج ۱ / ۱۲۳۳، خشتی-کوچک، نیمه دوم.

الصحيفة السجادية : امام زين العابدين عليه السلام .

- * ۲۳۱، نسخ، بغلی.
 * ۸۳۶، نسخ، بغلی.
 * ۴۷۷۵، نسخ، بغلی، آغاز وانجام نو نویس محدث حائری در ۱۳۵۰.
 * ۴۸۰۸، نسخ خوش، بغلی، با سر لوح مذهب و جدول بندی.
 * ۷۷۶۶، نسخ، بغلی.

الصحيفة العلوية والتحفة المرتضوية: به گرد آوری شیخ عبد الله بن صالح سماهیجی.

* ۱۵۹، نسخ، بغلی.

ض

- ضوابط الاصول: سید ابراهیم بن محمد باقر موسوی قزوینی (۱۲۱۴ - ۱۲۶۳).**
 * ۳۳۰، نسخ، رحلی کوچک، ج ۱.

ط

- طیف الخیال فی مناظرة العلم و المال: مولی محمد مؤمن بن محمد قاسم جزائری شیرازی (متولد به سال ۱۰۷۴).**

این کتاب با عباراتی مسجع و موزون بدسبک مقامات نوشته شده است، و خوده مؤلف شرح مبسوطی بر کتاب مزبور نوشته و آنرا بد «تعبیر طیف الخیال فی تحریر مناظرة العلم و المال» نامیده است (ذریعه ۱۵: ۱۹۶، کشف الظنون ۱۱۱۹).
 * ۲۸۳، نسخ، وزیر بزرگ، سر فصل مقامات تا مقامه هفتم با شکر ف است، آغاز وانجام افتاده، کاغذ اصفهانی، ۳۸۰ ص ۲۰ × ۲۸، ۱۷ ص ۱۱ × ۱۸، جلد پارچه.

ع

- عدة الاصول: شیخ ابو جعفر محمد بن الحسن الطوسی.**

- * ۴۴۴ ، نسخ شجاع‌الدین محمد بن محمد مسعود ، ۱۰ ع ۱۰۹۱/۲ ، ربیع .
عدة الداهي ونجاح الساهي : جمال‌الدین ابوالعباس احمد بن فهد حلی (م ۸۴۱).
 * ۸۵ ، نسخ حاج محمد زمان انصاری ، ۲۳ ع ۱۰۲۰/۱ ، وزیر .
 * ۵۴۹ ، نسخ ، وزیر .

هر ايس البيان : روزبهان بقلی شیرازی .

- * ۳۴۹ ، نسخ ، رحلی کوچک ، از انعام تا آیت ۹ سورة مومن .
العقد الفريد : ابو عمرو و احمد بن محمد بن عبدربه قرطبی اندلسی .
 * ۲۵۷ ، نسخ شعبان بن مسعود البحرانی ، دوشنبه ۱۲ شعبان ۱۰۲۴ ، خشتی . (جزو
 ۴ و ۶ و ۷ زبرجده ، جمانه ، مرجانه و یاقوته) .

علم اليقين : فیض کاشانی .

- * ۱۲۰۸ ، نسخ امیریک بن حاج سلطان میرک ، ۱۰۷۴ ، وزیر بزرگ .
فتوان الشرف الوافي في الفقه والعروض والتاريخ والنحو والقوافي : شرف-
 الدین اسمعیل بن ابی بکر مقری (م ۸۳۷) .
 * ۴۶۳۳ ، نسخ ، وزیر .

عيون اخبار الرضا : ابن بابویه .

- * ۳۶۶ ، نسخ خوب و بد حسن بن محمد نباطی ، دوشنبه دهه دوم صفر ۱۰۵۹ ، وزیر .
عيون الوصول الى علم الاصول : محمد مهدی بن محمد ابراهیم کلباسی (م ۱۲۷۸) .
 (ذریعه ۱۵ : ۳۷۷) .

- * ۱۴۹۷ ، نسخ علی اصغر ، دوشنبه رمضان ۱۲۷۳ ، بغلی .

غ

غاية المأمول في شرح زبدة الاصول : فاضل جواد کاظمی .

- * ۲۰۷ ، نسخ ، بغلی ، انجام افتاده .
 * ۶۴۵ ، شکسته نستعلیق ، وزیر کوچک ، انجام افتاده .
 * ۴۶۶۰ ، نسخ درمدرسه بروجرد ، پنجشنبه ۱۲۳۸ ، وزیر کوچک .

غرر الفوائد و درر القلائد : سید مرتضی علم الهدی .

- * ۵۴۷ ، نسخ ، وزیر بزرگ .

الفيث المنسجم في شرح لامية المعجم: صلاح الدين خليل بن ايبك صفدي (م ۷۶۴).
* ۴۶۳۴، نسخ، وزيری بزرگ .

ف

فتوحات المفتاح وفلاح اهل الصلاح: شيخ علي كربلائي در ترجمه مفتاح الفلاح
شيخ بهائي.

* ۱۵۴، نسخ نجم الدين محمد بن محمد هاشم شوشتری، ۳ شنبه ۲۲ ذح ۱۱۰۹ .
بغلي .

الفتوحات المكية في معرفة اسرار المالكية والملكية: ابن العربي (۵۶۰-۶۳۸)
درشش فصل و ۵۶ باب .

* ۶۹۲، نسخ محرم ۱۲۳۱ به فرموده ميرزا جاني، ربي، جزو ۱ تا پايان باب
جهلم .

* ۷۵۵، نسخ، ربي، چند باب پراکنده است .

فرائد الاصول: شيخ مرتضى انصاري.

* ۴۰۵، نستعليق، ربي، ظن واجتهاد و تقليد است.

فرائد القلائد في مختصر شرح الشواهد: بدر الدين محمود بن احمد عيني (م ۸۵۵).

* ۲۸۹، نسخ، يكشنبه نهم شعبان ۱۲۲۳، وزيری كوچك.

الفصول الفروية في الاصول الفقهية: شيخ محمد حسين بن محمد رحيم ايوان كفي

تهراني در گذشته ۱۲۵۰ كه در ۱۹ ذح ۱۲۳۲ ساختد است (ذريعه ۱۶: ۲۴۱).

* ۱۳۶۲، نسخ محمد صالح بن بصير، ۶ ۱۲۶۵/۲۴، رحلي كوچك.

* ۴۵۱۶، نسخ، رحلي كوچك، ج تا نسخ .

الفصول المهمة في اصول الائمة: شيخ محمد بن حسن حر عاملي (۱۰۳۳-۱۱۰۴).

* ۹۲۹، نسخ اسحق بن اسمعيل، چهارشنبه ۱۲ ۱۱۲۱/۱۴، وزيری .

الفقه (كتاب في -): محمد بن محمد كردري خوارزمي كه در سبب تأليف كتاب در

پايان آن چنين مي نويسد:

غرض از تصنیف کتاب این بود که از مراجعه به پنجاه دفتر و بسیاری از کتب
و اکثر فتاوی خلاصی یابم و نیز در سفر مورد استفاده باشد.
این کتاب مشتمل است بر جمیع ابواب فقه بنا بر مذهب عامه.
* ۱۰۸۱ ، نسخ عبدالصمد بن حاج الهروی حاجی شمس الدین ، ۱۳ رمضان ۸۹۵ ،
وزیری .

الفوائد البیة فی شرح الفوائد الصمدیة: سیدعلی خان علائی.

آغاز نسخه: نحو جابك المتعال صرف وجوه الامال و بایك مورد كل سؤال.. و بعد
فان المختصر المنسوب الى العالم... بهاء الملة والحق والدين محمد العالمی...
و بنيت بذلك فسميته بالفوائد البیة فی شرح الفوائد الصمدیة ينصر الله...
قال المصنف... احسن كلمة يبتدى بها الكلام وخير...
انجام نسخه: فلا يقال هل لم يقم بخلاف الهمزه لد خولها على النفي سواء
كانت لغير الاستفهام الحقيقي جوازاً نحو الم شرح لك صدرك... شرح قصير
لاني كنت على جناح السفر مشوش بوطوب بعد وطر و نقول كما قال المصنف قدس
سره اللهم اشرح صدورنا بانوار .

* ۱۲۵۸ ، نسخ ، خشتی .

* ۴۷۶۹ ، نسخ محمد باقر بن محمد مسیح تونی ، آغاز رمضان ۱۱۹۷ ، بغلی .

الفوائد الضیائیة فی حل مشكلات الكافية: نورالدين عبدالرحمن جامی.

* ۲۹۲ ، نستعلیق ، ربعی ، از آخر ناقص .

* ۳۰۹ ، نسخ محمد رضا بن محمد ، ۱۰۹۶ ، وزیري .

* ۶۰۳ ، نستعلیق خوش محمد علی بن نورالدين كاتب ، ۲۵ ۲۴ / ۱۰۷۸ ، ربعی ،

در آخر این کتاب فوائدی است در علم نحو .

* ۱۱۵۵ ، نسخ ، مهدی قلی موسوی ، یکشنبه ۱۲ شعبان ۱۲۶۲ ، رحلی کوچک .

* ۴۵۳۹ ، نستعلیق ۱۹ ۲۴ / ۱۲۶۲ ، رحلی کوچک .

* ۴۵۸۵ ، شکسته نستعلیق ، ربعی .

* ۷۶۷۴ ، نسخ ، ربعی .

الفوائد الطوسیة: شیخ محمد بن حسن حر عاملی (۱۰۳۳ - ۱۱۰۴) .

* ۱۸۱ ، نسخ خوب و متوسط ، وزیرى كوچك ، انجام افتاده .

الفوائد العلية في شرح الجغرافية : شيخ جواد بن سعيد بن جواد كاظمى شاگرد

شيخ بهائى .

* ۱۱۳۲ ، نسخ ، وزيرى كوچك ، آغاز و انجام افتاده .

ق

القاموس المحيط و القابوس الوسيط : محمد بن يعقوب بن محمد فيروز آبادى .

* ۱۳۶۶ ، نسخ ، وزيرى بزرگ ، از فصل الشين باب العين تا آخر .

* ۴۵۶۷ ، نسخ ، وزيرى بزرگ ، از اول همزه تا اول باب الظاء فصل الهمزة .

القبسات : سيد محمد باقر بن شمس الدين محمد معروف به مير داماد (م ۱۰۴۰) .

* ۱۴۹۴ ، نسخ سلطان محمد بن رفيع الدين محمد اصفهانى در ۱ ج ۱ / ۱۰۷۶ ، ربيعى .

* ۴۷۴۳ ، شكسته نستعليق بديع الزمان بن ابى اسحق ، بغلى .

قرآن

* ۲۵۷۰ ، نسخ خوب ، بغلى .

قصيده ، در مرثيه اباعبدالله (ع) و وقايع روز عاشوراء .

آغاز :

واسهر ليلى والتمنايب سهر

افكر والصبّ الخرين يفكر

انجام :

و ملاح نجم فى الجنادس نير

عليكم سلام الله ما عسعس الدجا

* ۸۳۱ ، نسخ ، بياض .

قطع المقال فى نصره القول بالانفعال : آقا محمدعلى بهبهانى كرامانشاهى در

گذشته ۱۲۱۶ (زريعه ۱۷ : ۱۵۸) .

آغاز: احمده على نواله مصليا على احمده والد و بعد فيقول المذنب القاصر

محمدعلى بن محمد باقر ... قدامرنى بعض الفضلاء ... ان اكتب مادانى اليد

الفهم الفاتر ... فى انفعال ماء القليل فبادرت امره بالقبول ... وسميته بقطع

المقال فى نصره القول بالانفعال ...

انجام: وفي موثقة عمار فيمن وجد في انائه فاره الحكم بوجوب غسل كل ما
اصاب ذلك الماء واعادة الوضوء والصلوة وحيث انتهى الكلام الى الصلوة قلنختم
الرسالة بالصلوات على ختم الرسالة .

* ۴۸۱۳، شکسته نستعلیق محمدخلیل بن محمدسعید در پنجشنبه پایان صفر ۱۱۸۸
درحیاء مؤلف، با حاشیه‌های «منه دام ظله» درص ۶۸ و ۶۹، بغلی.

القواعد: حاج محمد کریم خان کرمانی که در رجب ۱۲۶۴ ساخته است .

* ۷۳۱، نسخ ۲۸ ع ۱/۱۲۶۸، مقابله کرده محمدعلی طبسی با اصل مؤلف، ربیع،
آغاز افتاده .

قواعد الاحکام فی مسائل الحلال والحرام: جمال الدین حسن بن یوسف علامه
حلی (۶۴۸ - ۷۲۶) .

* ۹۲۷، نسخ جعفر بن محمد عراقی درشنبه آغاز ج ۲/ ۷۷۶ (پنججاه سال پس از مرگ
مؤلف)، وزیر، کاتب، این نسخه را پس از اتمام کتابت آن به تصحیح و مقابله پرداخته
و در آخر کتاب می نویسد: این نسخه را مقابله و تصحیح نمودم با نسخه صحیحی
که در مدرسه صاحب الزمان مدینه حله بود در فصل گرما و تابستان بانهایت ناراحتی
تمام. تا اینکه در ۱۲ ج ۱/ ۷۸۶ مقابله انجام یافت. سپس اضافه می کند که از
قرائت و حل بعضی لغات و مشکلات آن در ۱۸ رمضان ۷۸۶ فراغت یافتم. در چند
جای آن «بلغت المقابله» نوشته شده و نیز حواشی بسیاری از کاتب و د و ن و ع ل ه و م،
در نسخه هست. در اول کتاب مقداری از فروع فقهی از رساله حائریه نقل شده است،
از آغاز چند برگی افتاده .

* ۹۳۲، نسخ محمد بن عزالدین اصفهانی در پایان شوال ۱۱۰۶، وزیر، ج ۱ تا
پایان وصایا .

* ۲۱۷۱، جلد اول و دوم (تمام مباحث فقه)، نسخ شریف شیخ تقی الدین ابراهیم بن
علی جیبی کفعمی (۸۴۰-۹۵۰) صاحب مصباح درهیجده سالگی درشنبه ۱۲ ج ۱/۲
۸۵۸، جلد ۱ و ۲ با حواشی با نشانه «ع، م، ع، ل، ح، ج، د و...»

* ۴۵۶۵، نسخ حسین بن مرحوم اسدبگ در ذح ۱۱۲۸، وزیر بزرگ، ج ۲.

* ۴۵۸۰، نسخ، بانو نویس در آغاز و انجام، وزیر بزرگ.

القواعد والفوائد: محمد بن مکی شهید اول (ش ۷۸۶).

- * ۲۸۱، نسخ ۲۹ ع ۱۰۸۶/۱۶، بغلی، در آخر این نسخه چنین نوشته شده «بلغ قبلا ومقابلة بقدر الوسع والطاقة من القواعد والفوائد بخط المصنف قدس الله روحه الزكية».
- * ۶۲۰، نسخ ابراهیم چلبی در پایان شعبان ۹۸۰، ربعی کوچک.

القوانین المحکمة: میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی در گذشته ۱۲۳۱ که در پایان

ع ۱۲۰۵/۲ ساخته است.

- * ۳۳۴، نسخ جعفر بن محمد حسین خوانساری در ۱۹ رمضان ۱۲۳۵، ج ۱ و ۲، رحلی کوچک.

* ۶۶۸، نسخ ۱۴ ج ۱/۱۲۶۷، ج ۲، ربعی.

- * ۶۷۳، نسخ محمد حسین خراسانی تونی در کربلا در ۱۳۱۲ به دستور حاج محمد جعفر مجذوب پسر حاج صفر خان همدانی با حواشی او و با حواشی به خط سید عبدالمجید گروسی از مؤلف و خود او.

* ۱۶۹۶، نسخ محمد جعفر بن محمد رحیم لنجانی، وزیر کوچک، ج ۱ و ۲.

- * ۱۷۷۳، جلد اول، نسخ محمد حسن بن هاشم، پنجشنبه ۱۹ ذق ۱۲۵۳، وزیر کوچک.

* ۱۹۶۴، نسخ ۱۲۶۳ (پایان ج ۱)، رحلی، ج ۱ و ۲.

* ۴۵۰۵، ج ۱ و ۲، نسخ نصرالله بن فضل الله همدانی در ۱۳ ذق ۱۲۵۸، رحلی.

* ۴۵۲۱، نسخ محمد بن علی در پنجشنبه هفته چهارم ع ۱/۱۲۳۳ در کربلا ۱۹

سال پس از تألیف اصل کتاب و در زمان مؤلف با حاشیه‌هایی به رمز «منه دام ظله، ولاستاد نامد ظله العالی»، و نیز حواشی بسیاری از «موسی الحسینی الهمدانی»، و همچنین حاشیه‌های دیگری به خط آقاسید عبدالمجید گروسی همدانی از دیگران و از خود او با رمز «لمحرره»، با عبارت «قد بلغ فی المقابلة بقدر الوسع ما بلغ» در پایان، رحلی، ج ۱ و ۲.

* ۴۵۳۷، نسخ سه‌شنبه ۱۲ ج ۲/۱۲۴۸، رحلی کوچک، ج ۱ و ۲.

ك

کاشفة الحال عن احوال الامتدال: ابن ابی جمهور احسائی.

آغاز نسخه: اللالی لکن بسؤاله نحتمت علی الاجابة و صارت فرضا فلعل ما

نفعله يقع موافقاً للإصابة وسميتها «بكاشفة الجمال (الحال)» عن احوال الاستدلال...
 ورتبتها على مقدمة وخمسة فصول وخاتمة
 اما المقدمة فالطالب لامر لا بدوان يكون متصوراً له...
 الفصل الاول في العلوم التي لا بد منها في الاستدلال...
 الفصل الثاني في القدر المحتاج اليه من هذه العلوم في الاستدلال...
 الفصل الثالث في كيفية الاستدلال وفيه بحثان...
 الفصل الرابع فيما يقع فيه الاستدلال والاجتهاد
 الفصل الخامس في المستدرك و شرائطه... اما الخاتمة فنقول اذ قد عرفت ما
 افدناه في هذه الفصول...

انجام: وایاک لتحصیل هذه الرغائب و اسئل منک الدعاء عقیب صلواتک و
 فی مواضع خلواتک و حیث وفینا بما وعدنا به فلنقطع الکلام محمد لیس الله
 تعالی .

* ۹۲۵ ، نسخ خوب ، وزیرى باریک مقابله شده با نسخه‌ای که دو بار مقابله شده.

الكافی : ابو جعفر محمد بن یعقوب کلینی در گذشته ۳۲۹ ق .

* ۸۳ ، نسخ عبدالعظیم بن محمدعلیم در ۱۰۸۷ ، با حواشی به رمز «امن ره» ، ملا محمد
 باقر مدظله ، ۱ هـ ، ص وق ، آغاز افتاده ، وزیرى ، الروضة .

* ۸۴ ، نسخ ، با حواشی ملا محمد صالح مازندرانی به عربی و ملاخلیل قزوینی به
 فارسی ، با تفسیر لغت‌های دشوار به فارسی ، از آغاز ده صفحه‌ای افتاده . وزیرى ،
 الروضة .

* ۸۵۳ ، نسخ محمد در ذق ۱۰۸۵ ، رحلی بزرگ ، اصول و فروع تا پایان جهاد .

* ۸۵۴ ، همان نسخ پیش ، انجام افتاده ، رحلی ، فروع است از باب المعیشة تا آخر
 و کتاب الروضة .

* ۱۱۷۹ ، نسخ محمد رضا بن میرزا علی در چهارشنبه ۲۰ شعبان ۱۰۶۳ ، وزیرى -

بزرگ ، فروع است از طهارت تا جهاد .

* ۱۵۵۴، نسخ محمد مهدی بن رضای اصفهانی در دوشنبه ۱۶ ع ۱۱۰۲/۱۱، باحواشی
«صحن، صره، قم ق سلمه الله» و از وافی و بیضاوی و «م در» وزیر،
الایمان والکفر تا آخر اصول.

* ۲۶۲۹، (اصول و روضه) و ۲۶۳۰ (فروع)، نسخ خوب عبدالحکیم بن ملک محمد-
حسین در شنبه ۳۰ رجب ۱۰۸۶ در کاغذ اصفهانی، با سرلوح زرین در آغاز اصول
و فروع و روضه، با جدول زرین، رحلی بزرگ.

* ۴۵۷۵، نسخ احمد بن علی در ۱۷ صفر ۱۰۵۶، وزیر، الروضة.

* ۸۴۳۶، نسخ پیش از رجب ۹۰۷، با سرلوح زرین، با حواشی، رحلی، نسخه در
رجب ۹۰۷ از آن محمد علی هروی بوده است، اصول.

الكافية: ابن اطايب.

* ۳۰۲، نسخ، وزیر، آغاز و انجام افتاده.

کامل التواریخ: ابن الاثیر.

* ۳۵۸، نسخ، وزیر، جزو ۱، انجام افتاده.

کشف الظلام عن وجوه شرایع الاملا: شیخ محسن بن حاج مرتضی اعلم.

* ۱۱۰۷، نسخ محمد بن علی هویزی در ۱۲۳۳، خشتی، ج ۴، در طهارت.

* ۱۲۲۲، جلد سوم طهارة، نسخ، خشتی.

کشف النظار عن خفيات مبهمات الشريعة الفراء: شیخ جعفر بن خضر جناهی

نجفی.

* ۱۴۶۲، نسخ ۱۲ رمضان ۱۲۶۴، رحلی.

کشف النعمة في معرفة الائمة: بهاء الدين ابو الحسن علي بن عيسى اربلي.

* ۸۴۵، نسخ، رحلی بزرگ، انجام افتاده.

کشف اللام في شرح قواعد الاحکام: فاضل هندی بهاء الدين محمد بن حسن

اصفهانی.

* ۴۸۷ ، نستعلیق ۱۲۳۸ برای حاج محمدجعفر قراگزلوی چنانکه خودش در آن نوشته است، مقابله و تصحیح شده بانسخه معتبری که بانسخه مصنف مقابله شده بود، وزیر، کتاب الحدود والدیات .

* ۵۰۳ ، نسخ ، وزیر ، کتاب الصلاة .

* ۱۶۰۰ ، نسخ محمد حسین بن عباس گلپایگانی در ۳۰ ذح ۱۲۶۶ (پایان کتاب الطهارة) ، رحلی ، ج ۱ ، کتاب الطهارة والصلاة والارث .

الكشكول : شیخ بهاءالدین محمد عاملی .

* ۱۲۰۷ ، نسخ عبدالحسن بن عنایة الله در ۳ شنبه او اخر محرم ۱۰۵۰ در اصفهان، وزیر بزرگ .

کفایة الاحکام یا کفایة المقتصد : محمد باقر بن محمد مؤمن سبزواری (م. ۱۰۹۰).

* ۳۹۴ ، نسخ اسدالله بن محمد امین در ۲۳ صفر ۱۱۵۸ ، وزیر ، جلد ۱ ، از کتاب الطهارة تا آخر کتاب السبق والرمایة

* ۱۱۲۹ ، نستعلیق پیش از ۱۲۱۰ ، جلد دوم از کتاب الوقوف و الصدقات تا آخر موارد، خشتی باریک، این دو نسخه را حاج محمدجعفر مجذوب علی شاه کبوتر- آهنگی تدریس نموده و حواشی زیادی به خط وی از خود او و دیگران در آن دو هست بویژه جلد دوم که حواشی بیشتری را دارا است و در آغاز جلد دوم چنین می نویسد :

«بعد الحمد والصلوة يقول العبد الراجي، الحاج محمد جعفر بن الحاج صفر خان همدانی لما وفقني الله بقراءة هذا الكتاب وتدریسه مرة بعد اولى ... كتبت في حواشيه ما يعين للناظرين المتوسطين وينتفع به جميع من ينظر اليه ... واضفت في بعض المواضع ما لم يوجد في غيره... وكان ذلك في سنة ۱۲۱۰» .

کفایة الالباب فی شرح مشکلات عیون الحساب : محمد باقر بن محمد حسین بن

محمد باقر یزدی نوه صاحب کتاب عیون الحساب .

* ۲۳۰۴ ، شکسته نستعلیق محمد حسین دزفولی همدانی در ۲۳ ذح ۱۲۸۲ ، وزیر، بزرگ .

کنز العرفان فی فقه القرآن : فاضل مقدا بن عبدالله بن محمد سیوری (۸۲۶).

* ۱۸۳ ، نسخ یاسر بن جمان الحسین در یکشنبه ۱۵ شعبان ۱۰۸۱ ، خشتی .

* ۱۶۸۷ ، نسخ ، چهارشنبه ۱۴ ع ۱۱۵۱/۱ ، خشتی .

* ۴۶۰۳ ، نستعلیق محمد نصیر بن حاج کلب حسین در ۲۷ ج ۱۰۹۷/۱ ، وزیر .

کنز الفوائد فی شرح القواعد : سید عمیدالدین عبدالمطلب مجدالدین اعرجی

عاملی (۶۸۱ - ۷۵۴) ، گویا اولین شرحی است که بر قواعد نوشته شده .

* ۱۰۷۵ ، نسخ سده نهم با ۱۵ برگ نو نویس ، انجام افتاده ، وزیر بزرگ ، ج ۱ ،

از کتاب طهارة تا آخر کتاب وقوف و عطایا .

ل

اللمعة الدمشقیة : شهید اول محمد بن مکی .

* ۲۵۴۶ ، نستعلیق خوش حسین بن عبدالصمد رضوی همدانی ، قاضی همدان در شب

پنجشنبه ۵ محرم ۱۳۲۴ ، نیم ربعی ، جلد اول کتاب الطهارة تا آخر متاجر .

* ۲۵۴۷ ، نستعلیق خوش حسین بن عبدالصمد رضوی ، قاضی همدان در پنجشنبه ۱۲

ذیحجة الحرام ۱۳۲۴ ، نیم ربعی ، جلد دوم ، از اجاره تا آخر دیات .

* ۴۸۰۰ ، نسخ ۱۲۹۸ ، نیم ربعی ، جلد ۲۰۱ ، از طهارة تا آخر دیات .

لوامع الاحکام : ملا محمد مهدی بن ابی در نراقی (م ۱۲۰۹) .

* ۱۱۰۶ ، نسخ ، وزیر ، انجام افتاده ، کتاب الطهارة .

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار : قطب الدین محمد الراجزی (م ۱۷۶۶) .

* ۱۲۲۷ ، نسخ ۸ ذح ۷۸۸ در شیراز ، خشتی ، مقابله شده با نسخه میر سید شریف .

لوامع النکات فی علم الفقه : مولی محمود بن جعفر بن باقر عراقی میثمی ، تقریرات

درس شیخ انصاری است .

* ۴۵۲۶ ، شکسته نستعلیق آسید عبدالمجید گروسی ، رحلی کوچک ، کتاب قضا و

شهادت و وقف .

- * ۴۵۲۸، نسخ، رحلی کوچک، کتاب القضاء عن الميت، کتاب الزکوة، کتاب الخمس، کتاب الصوم فی صلوة المسافر و فی صلوة الجماعة .
- * ۴۵۳۳، شکسته نستعلیق آسید عبدالمجید گروسی، رحلی کوچک، کتاب رهن، اجاره، صید و ذباجه، غصب، احياء موات و لقطه.

م

الماء القليل : صدرالدين محمد بن محمد رضوی، در نه فصل :

- ۱- در بیان اقسام شهرة و اشاره به آنچه که حجت است و آنچه حجت نیست.
 - ۲- در بیان وزن کر و مساحت آن .
 - ۳- در ذکر دلائل مشهور .
 - ۴- در ذکر دلائل مقابل مشهور .
 - ۵- در نقل آنچه که گفته شده است بنا بر مشهور .
 - ۶- در آنچه علی بن ابی عقیل گفته .
 - ۷- در حکم غسله .
 - ۸- در حکم متنجس .
 - ۹- در بعض مسائل مهم طهارت .
- * ۲۶۵، نسخ، ربعی .

المبدء والمعاد : صدرای شیرازی .

- * ۵۷۱، شکسته نستعلیق محمد رضا بن محمد امین همدانی در ۸ ج ۱/۱، ۱۲۰۱، خشتی .
- در پایان صورت وصیتنامه حاج صفر خان قراگزلو که در سال ۱۲۱۰ اموال خود را به اولاد ذکور بخشیده و محمد جعفر را وصی خود قراز داده به خط محمد رضای همدانی نوشته شده است و سپس فصولی است در حقانیت سؤال و عذاب قبر و حقیقت حشر و صراط و کیفیت وزن اعمال و صحائف اعمال و کرام الکاتبین و

طبقات اهل حساب و اصناف خلائق در آخرت و ذکر جنت و تار و خازن جنت و جحیم و کیفیت وصول خلق به فطرت اصلی، و فصلی در اشاره به حالاتی که در روز قیامت برای مردم حادث می شود و وقوف خلق در عرصات، و بدنباله آن وصیتنامه دیگری که صورت هبه نامه حاج صفر خان قراگز لو است به مضمون وصیت نامه قبلی در ذق ۱۲۱۱ نوشته شده است.

مجادله الشیخ العربی مع الهروی : ابن ابی جمهور احسائی. این کتاب مشتمل بر

سه مجلس مجادله است که مجلس اول و سوم در خانه سید محسن بن محمد رضوی قمی مشهدی و مجلس دوم در مدرسه سلطان شاهرخ میان شیخ محمد عربی و هروی اتفاق افتاده است، این هروی از کیج و مکران بوده و نزدیک شصت سال در هرات ساکن شده و مذهب اهل تسنن داشته و چون اسم شیخ عربی مجاور در مشهد را شنیده باخال سید محسن از هرات به خراسان مسافرت و پس از سه مجلس مباحثه عاقبت مذهب تشیع را اختیار کرده است.

* ۷۶۵ ، نسخ حیدر بن مظفر اصفهانی ، ربیع.

المجلی : محمد بن علی بن ابی جمهور احسائی که در ۱۶ صفر ۸۹۶ ساخته است.

* ۱۱۸۶ ، نستعلیق خوب ، رحلی کوچک.

مجمع البحرین و مطلع النیرین : فخرالدین طریحی (م ۱۰۸۵).

* ۵۷۸ ، نسخ ، وزیری بزرگ ، ج ۱ و ۲.

* ۱۳۴۵ ، نسخ اسدالله همدانی ، رحلی کوچک ، ج ۱ ، تا پایان حرف الراء .

* ۱۳۴۹ ، نسخ اسدالله بن میرسید محمد حسینی رضوی همدانی در یکشنبه ۱۲ ج ۲ /

۱۲۲۳ ، رحلی کوچک ، ج ۲.

محاضرات : محمد نبی بن موسی گروسی در تمهیم محاضرات میرزا ابوعبدالله

هم‌زمان او، هر دو دربارهٔ نجاست اهل کتاب است .

* ۴۶۵۵ ، نسخ مؤلف در ۲۰ شوال ۱۳۴۶ و او آن را در ۲۰ شوال همین سال آغاز کرده است ، میرزا عباس طارمی در ۲۲ ذح ۱۳۴۶ و فیاض‌الدین زنجانی در ۲۸ شعبان ۱۳۴۷ بر آن تقریظ نوشته‌اند، خشتی.

المحصل فی علم الاصول : سید محسن بن حسن حسینی اعرجی (م ۱۲۲۷)

* ۴۱۲ ، نسخ، خشتی ، تا پایان اجماع و آغاز ادله عقلیه .

المختار : تقی‌الدین حصینی شافعی در فقه .

آغاز: من اراد الصلوة وهو محدث فلیتوضاء و فرض الوضوء غسل الوجه والیدین مع المرفقین ومسح ربع الراس و غسل الرجلین مع الکعبین ...

انجام: ثم المقر له نسب اولم ثم الموصی له بما زاد علی الثلث ثم بیت المال تمت الكتاب المختار بعون الله الملك الوهاب علی يد...

* ۱۱۳۳ ، نسخ ابراهیم بن قربان بن ابراهیم در ۱۱۴۴ ، خشتی.

المختصر : سعدالدین مسعود تفتازانی (م ۷۹۲)

* ۱۶۶ ، نسخ ، خشتی باریک ، آغاز افتاده .

* ۱۶۷ ، نسخ ، خشتی باریک .

* ۱۰۹۸ ، نسخ نورالدین حافظ در ذق ۱۱۱۹ ، وزیری.

* ۱۲۴۶ ، شکسته نستعلیق در ۵ محرم ۱۲۴۸ ، خشتی باریک.

* ۱۷۲۳ ، شکسته نستعلیق ۱۰۴۵ در مدرسهٔ فاتح سلطان محمد الغازی ، خشتی - باریک.

* ۱۷۳۰ ، نسخ اسمعیل بن محمد بن اسمعیل در ۱۵ رجب ۸۰۴ در شهر سلطانیه در مدرسهٔ غیاثیه ، ربیع ، آغاز افتاده .

* ۴۶۰۷ ، نسخ پایان رجب ۱۲۳۳ ، خشتی باریک .

* ۴۶۰۹ ، نسخ ، وزیری .

المختصر : احمد بن محمد بن جعفر بن حمدان قدوری (سپه ۱ : ۵۰۹)

* ۲۸۰ ، نسخ محمد بن باقی در ۲۹ ج ۱۰۹۸/۲ ، ربیع ، از کتاب الطهارة تا فرائض .

مختصر بصائر الدرجات : شیخ حسن بن سلیمان بن محمد حلی شاگرد شهید

اول (ذریعه ۳ : ۱۲۴) .

* ۹۲۳ ، نسخ ۵ شنبه ۱۷ ذیحجه ۱۰۷۵ ، وزیری .

مختلف الشیعة : علامه حلی (م ۷۲۶) .

* ۱۰۷۶ ، نسخ ، وزیری بزرگ ، آغاز و انجام افتاده ، ج ۱ ، از طهارت تا خمس .

* ۱۰۷۷ ، نسخ ۶ ع ۲/۱۰۴۲ ، وزیری بزرگ ، آغاز افتاده ، از متاجر تا وصایا
و چند برگی از نکاح از ج ۲ .

* ۱۰۸۲ ، نسخ ، وزیری ، ج ۱ ، از صوم تا صلح .

* ۴۵۹۱ ، نسخ محمود بن محمد بن بدر رازی در چهارشنبه ۲۴ شوال ۷۸۷ (پایان

الاقرار) ، وزیری ، از مقصد سوم کتاب الحج تا سه برگ به پایان کتاب النکاح مانده .

مدارك الاحکام فی شرح شرایع الاسلام : شمس الدین محمد بن علی بن الحسین

موسوی عاملی (م ۱۰۰۹) .

* ۱۰۸۶ ، نسخ اسمعیل بن موسی حمیری یکشنبه ۱۳ ع ۲/۱۰۸۳ ، وزیری بزرگ ،

از کتاب الزکاة تا پایان حج .

* ۱۲۶۷ ، نسخ ، رحلی ، از طهارة تا آخر کتاب اعتکاف ، آغاز و انجام افتاده .

* ۴۵۱۰ ، نسخ سلمان بن سید عزیز الله موسوی در یکشنبه ۱۸ ج ۲/۱۰۲۰ ، رحلی ،

کتاب الزکاة والخمس والصوم .

* ۴۵۲۴ ، نسخ ۱۱۳۹ ، وزیری بزرگ ، الطهارة والصلاة .

* ۴۶۱۲ ، نسخ خوش ، خشتی باریک ، کتاب الحج .

مراج الارواح : احمد بن علی بن مسعود .

* ۱۱۸ ، نستعلیق محمد رضا بن حاج عبدالوهاب ، ربیع ، میانه و انجام افتاده .

مروج الذهب ومعادن الجوهر : علی بن الحسین مسعودی (م ۳۴۵) .

- * ۱۴۷۶ ، نسخ ابراهیم بن زین العابدین طوسی غرایلی درآدینه ۱۵ ج ۲ / ۱۰۰۶ ،
جزء ۱ (ازابتدای امامت محمد حنفیه تا آخر کتاب) .
جزء ۲ (از اواخر خلافت الرازی بالله قسمت اخبار شطرنج تا آخر کتاب) .

مسالك الافهام فی شرح شرایع الاسلام : شهید ثانی (۹۱۱-۹۶۶).

- * ۳۲۲ ، نسخ محمد مهدی بن علی اکبر دریکشنبه ۱۹ ع ۱ / ۱۲۵۵ ، رحلی کوچک ،
از کتاب فرائض تا آخر دیات که دوشنبه ۱۸ ع ۲ / ۹۶۴ تألیف شده .
* ۱۱۵۰ ، نسخ محمد بن حاج محسن در آغاز ج ۱ / ۱۲۵۶ در اصفهان ، رحلی کوچک ،
از وقف تا آخر لعان .
* ۱۱۵۲ ، نسخ محمد بن حاج محسن پنجشنبه در ۲۴ ذح ۱۲۵۸ ، رحلی کوچک ،
از طهاره تا آخر وکالت .
* ۱۱۶۰ ، مانند دو شماره پیش نسخ محمد بن حاج محسن ، رحلی کوچک ، انجام افتاده ،
از عنق تا آخر دیات .
* ۱۱۶۱ ، نسخ محمد حسن بن میرزا مسیح در سه شنبه ۸ ج ۱ / ۱۲۶۵ ، رحلی کوچک ،
از صید تا آخر دیات .
* ۱۱۶۲ ، نسخ ، رحلی کوچک ، از وقف تا آخر کفارات .
* ۱۱۶۳ ، نسخ ، پنجشنبه صفر ۱۲۴۶ ، رحلی کوچک ، از فرائض تا آخر دیات .
* ۱۱۸۰ ، نسخ ، رحلی کوچک ، انجام افتاده ، از طهارت تا مقداری از کتاب حج .
* ۱۳۴۱ ، نسخ ، رحلی کوچک ، از نکاح منقطع تا اول کتاب الخلع .
* ۴۵۴۵ ، نسخ فتح علی بن حاج محمد صفی کزازی در ۲۲ / ۱۲۳۲ ، رحلی کوچک ، از
کتاب الوقوف تا آخر کتاب الایمان والنذر .
* ۴۶۶۱ ، نسخ ، تحریر دهه اول شعبان ... ، خشتی باریک ، از کتاب التجاره تا
آخر کتاب الوکاله .
* ۴۶۹۳ ، نسخ ، وزیری ، کتاب القضا تا آخر دیات .

مستند الشیعه : ملا احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر نراقی (م ۱۲۴۵) .

- * ۹۷۹ ، نسخ ، وزیری کوچک ، مبحث قضا و شهاده .
* ۱۹۶۵ ، نسخ مهدی بن حاج محمد حسن ارانی در ۵ شنبه ع ۲ / ۱۲۶۴ از روی
نسخه اصلی که به خط خود مصنف بوده ، رحلی کوچک ، مبحث طهارت و صلاه .

المستطرف فی کل فن مستظرف: بہاء الدین ابو الفتح محمد بن احمد خطیب ابشیری

(م ۱۵۰).

* ۱۹۶۷، نسخ سید محمد بن حسین مرعشی در شبہ ۱۶ ع ۱۲۳۶/۱، رحلی۔
کوچک .

مستطرفات: آمیرزا اسمعیل ہمدانی (م ۱۳۰۶ ق) مشتمل بر ۴۲ مبحث فقہی و

اصولی و ادبی و جزآن:

- ۱- مسألہ تقلید .
- ۲- خلل صلوٰۃ .
- ۳- خمس الارض ...
- ۴- خمس غنائم حرب .
- ۵- صید و ذباحہ .
- ۶- معرفۃ العلم والکتاب .
- ۷- صحیح واعم .
- ۸- تعارض .
- ۹- زکوٰۃ الفطرہ .
- ۱۰- مسائل عام .
- ۱۱- مفہیم .
- ۱۲- ذباحہ .
- ۱۳- مسائل وضو و غسل .
- ۱۴- مسائل تعارض .
- ۱۵- احیاء موات .
- ۱۶- مفہوم شرط و تداخل اسباب .
- ۱۷- جماعۃ .

- ۱۸- مسائل تقلید .
- ۱۹- در لقیط .
- ۲۰- خمس فاضل از مؤنه .
- ۲۱- مقیدات .
- ۲۲- بعض مسائل اصولیه .
- ۲۳- مسائل رهن .
- ۲۴- بعض مسائل طهاره و میاه و تطهیر نجاسات .
- ۲۵- مسائل قضا و شهادات .
- ۲۶- بعض احکام خلل در صلوة .
- ۲۷- اجتماع امر و نهی .
- ۲۸- عمل بعام قبل از فحص از منحص .
- ۲۹- خطابات شفاهیه .
- ۳۰- موضوع علم نحو و موضوع علوم و مسائلها .
- ۳۱- صلوة مسافر .
- ۳۲- مسائل اجاره .
- ۳۳- مسائل میاه .
- ۳۴- مسائل رهن .
- ۳۵- قیاس و متعلقاته .
- ۳۶- بعض حواشی فرائد الاحول .
- ۳۷- مسائل خلل .
- ۳۸- بعض مسائل خمس .
- ۳۹- مسائل اجاره و ضمان .
- ۴۰- مسائل زکوة .

۴۱- بعضی معرفات .

۴۲- خبر و خبر متواتر .

* ۴۶۱۰ ، شکسته نستعلیق مؤلف ، خشتی .

مشارق الانوار : حافظ رجب برسی .

* ۴۷۲ ، نسخ محمدسنجر در چهارشنبه ۹ شعبان ۱۰۹۱ ، وزیری ، آغاز افتاده .

مشارق الشمس فی شرح الدرر : آقا حسین محقق خونساری .

* ۴۵۴۲ ، شکسته نستعلیق هادی بن محمد همدانی متخلص به وفائی به دستور آقا

محسن در ۱۲۱۷ ، رحلی کوچک .

مشکوٰۃ المصابیح : شیخ ولی الدین محمد بن عبداللہ الخطیب که در ۷۳۷ در احادیث

فقیه اهل سنت و ترمیم کتاب مصابیح السنة ساخته است .

* ۴۵۰۹ ، نسخ حاج احمد بن حاج یعقوب قادری در ۱۰ شوال ۱۱۸۱ .

المصابیح : سید محمد مجاهد طباطبائی .

* ۴۲۱ ، نسخ شیخ احمد بن شیخ علی بن کتان برای خودش در شنبه ۱۲ صفر ۱۲۳۹ ،

کاتب می گوید که در مسأله عصیر زبیبی و عنبی از فرزند مؤلف (رضا) مطلبی گرفتم

و در اینجا آوردم ، حاشیه ها با نشانه «ه» ، لمحرره علی نقی المسکین عفی عنه ، منه

قدس سره ، خشتی باریک ، کتاب الطهارة .

* ۴۳۲ ، نسخ عبدالله بن شیخ خلف در شنبه ۲۴ رمضان ۱۲۳۴ ، خشتی باریک ، با مقابله

و تصحیح همان احمد بن شیخ علی بن کتان در همان سال ، با بلاغ ، حاشیه ها با نشانه

«منه قدس سره» ، خشتی باریک ، کتاب الصلاة والزکاة والحج .

* ۶۲۴ ، نسخ همان احمد بن شیخ علی کتان در پنجشنبه ۲۵ صفر ۱۲۳۷ برای خودش ،

خریداری میرزا علی نقی بن حاج محمد جعفر همدانی در نجف ، مانند دو شماره پیش ،

خشتی باریک ، کتاب التجارة تا پایان کتاب القضاء والشهادات .

مصابیح السنة : ابو محمد حسین بن مسعود قراء بغوی شافعی (م ۵۱۶) .

* ۶۰۲ ، نسخ سده هفتم ، آغاز و انجام افتاده و سلیم او بهی آن را در هرات در رجب ۱۱۳۲ کامل کرده است ، خشتی بزرگ ، ۴۷۱۹ حدیث .

مصباح الظلام فی شرح مفاتیح الشرایع استاد اکبر ، آقا محمد باقر بن محمد

اکمل وحید بهبهانی در گذشته ۱۲۰۶ (ذریعه ۱۴ : ۷۵ و ۲۱ : ۸۹) .

* ۴۵۳۸ ، نسخ ج ۱ / ۲ / ۱۲۵۵ ، رحلی کوچک ، ج ۲ کتاب الصلاة .

* ۴۷۰۳ ، نسخ ، خشتی ، ج ۱ کتاب الطهارة تا مسألة البثر والبالوعة .

المصباح الباهر فی اثبات نبوة نبینا الطاهر : محمد بن علی طباطبائی .

* ۸۷۷۳ ، نسخ ، به دستور علی نقی طباطبائی ، رحلی کوچک .

مصباح السالکین نهج البلاقة : کمال الدین میثم بن علی بن میثم بحرانی در گذشته

۶۷۹ یا ۶۹۹ ، شرح بزرگ او است (ذریعه ۱۴ : ۱۴۹ و ۲۱ : ۱۱۰) .

* ۵۷ ، نسخ خوش یار محمد شیخ فیض الله هاشمی عباسی به دستور میر محمد علی بن میر شاه

حسین حسینی در ۱۰۷۳ ، عنوانها شنکرف ، آغاز افتاده و نونویس شده ، موریانه

خورده ، کاغذ اصفهانی زرد ، ص ۳۷ و ۸۶۷ ، ۲۱ × ۳۳ ، ۲۹ × ۲۱

جلد چربی سرخ .

میرزا محمد اخباری نیشابوری کشته در ۱۲۳۲ در کاظمین ، آن را سراسر

خوانده و به خط خود حاشیه نوشته است ، او در ۱۲۰۴ خواندش را آغاز کرده

و ج ۱ را در ج ۲ / ۱۲۰۵ در سند ؛ و ج ۲ را در پایان صفر ۱۲۰۶ در بنارس ، و

ج ۴ را در ج ۲ / ۱۲۰۶ در بازگشت از هند در دریای نزدیک به سیلان ، و ج ۵ را

در ۱۵ ع ۱ / ۱۲۰۷ در کربلا خوانده و حاشیه نموده است .

المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر : ابوالعباس احمد بن محمد بن علی فیومی

مقری در گذشته ۷۷۰ .

* ۶۶ ، نسخ ۱۰۸۶ در کاغذ اصفهانی ، ۲۰ × ۲۹ ، ۲۵ × ۲۳ ، جلد

چرمی سرخ .

مصباح الهدایة فی شرح الهدایة : شیخ حسن، چنانکه در هامش نسخه در بالا آمده

است ، نام کتاب نیز در ص ۸ نسخه دیده می شود ، او در دهه دوم ع ۱۰۷۰/۲ آن را به انجام رسانده است .

آغاز: الحمد لله الذي افاض على حياض قابليات المهيات رشحات وجوده...

انجام: فان كانت من اهل الايمان كالكثير الفساق فهي من الذين خلطوا عملا صالحا

و آخر شيئاً او ممن دونهم... هذا آخر ما اردنا ايراده في شرح هذه الرسالة...

و آخر دعوايهم ان الحمد لله رب العالمين .

* ۷۰۱ ، نستعلیق محمد حسین فادجری از روی نسخه اصل در دهه دوم ذح ۱۱۲۰ ،

باحاشبه های «منه، منه سلمه الله» و به خط محمد جعفر بن صفر خان با نشانه «ه» من

شرح صدر الحکماء طاب ثراه .

مطرح الانظار : حاج میرزا ابوالقاسم نوری معروف به کلانتر، از مبحث اجزاء

به بعد ، تقریرات شیخ انصاری است .

* ۴۶۰۱ ، شکسته نستعلیق خوش آفاسید عبدالمجید گروسی در آدینه رجب ۱۲۹۰ ،

وزیری .

طالع الانوار : آفاسید محمد باقر بن محمد تقی اصفهانی حجة الاسلام رشتی .

* ۴۶۲۴ ، نسخ ، خشتی باریک ، کتاب الصلوة .

المطول : سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی .

* ۴۵۳۴ ، نستعلیق محمد بن محمد علی در ۲۲ ع ۱۲۴۲/۲ ، رحلی ، با سه سر لوحه

زیبا و مذهب در آغاز هر فنی ، با جدول .

* ۴۵۷۲ ، نسخ ، وزیری بزرگ .

* ۴۵۸۸ ، نسخ فتح محمد در ۹۳۲ ، رحلی کوچک .

* ۴۷۷۳ ، نسخ ، ربی کوچک ، انجام افتاده .

معارض الاصول : ابوالقاسم جعفر بن حسن ، محقق حلی .

* ۶۵۱ ، نسخ علی‌رضا بن محمد، هدی در ۱۲۱۶ ، ربیع .

معالم الأصول : شیخ ابو منصور حسن بن شیخ زین‌الدین عاملی .

* ۱۳۵ ، شکسته نستعلیق ، ربیع .

* ۴۷۴۱ ، شکسته نستعلیق محمد هادی بن محمد علی در شب آدینه ۱۴ ج ۱/۱۲۰۹ ،

ربیع .

معاول العقول لقلع اساس الاصول : میرزا محمد اخباری نیشابوری (کشته در

۱۲۳۲) .

* ۴۵۴۱ ، نسخ عبدالله بن مسیح شیرازی در محرم ۱۲۵۱ ، وزیر بزرگ .

حواشی بسیاری در نسخه هست که برخی به عنوان تصحیح و پارهای از مصنف

با نشانه « مندره » و چند حاشیه از فرزند مؤلف با نشانه « علی بن مصنف » و نیز

حاشیه‌های کمی از محمد باقر بن محمد طاهر همدانی ، با نشانه « بلغ » در

چندین جای کتاب .

معاهد التنصیح علی شواهد التلخیص : عبدالرحیم عباسی ، به نام معز اشرف بدری

ابوالبقاء محمد بن یحیی (کشف الظنون ۲ : ۱۷۳۰) .

* ۱۲۳۳ ، نسخ ، خشتی ، آغاز افتاده .

* ۱۶۰۹ ، نسخ محمد علی بن محمد بن عبدالله شویکی بحرانی در ۲۶ ع ۲/۱۲۷۰ ،

با مقدمه دیگر .

المعتبر : محقق ، ابوالقاسم ، جعفر بن حسن حلی .

* ۱۲۰۲ ، نسخ ، رحلی کوچک ، انجام افتاده ، از طهارت تا میانه‌های حج .

مغنی اللیب من کتب الافاریب : ابن هشام عبدالله بن یوسف انصاری مصری

(۷۰۸ - ۷۶۱) .

* ۱۵۶۲ ، نسخ محمد حسین بن ابوالقاسم گلپایگانی در ۱۱۰۲ ، وزیر بزرگ ،

آغاز افتاده .

* ۴۵۶۰ ، نسخ ، رحلی کوچک ، آغاز و انجام افتاده .

مفاتیح الاصول : سید محمد مجاهد کر بلائی ابن علی طباطبائی (م ۱۲۴۲).

* ۳۳۲ ، نسخ سه شنبه ۱۰ شوال ۱۲۴۷ ، رحلی کوچک .

* ۴۳۵ ، نسخ ، خشتی باریک ، از آغاز تا عمل به ظن .

* ۴۶۷۳ ، شکسته نستعلیق ، خشتی باریک ، از آغاز تا پایان نسخ .

مفاتیح الشرایع : فیض کاشانی در گذشته ۱۰۹۱ که در ۱۰۴۲ ساخته است .

* ۴۷۵ ، نسخ پنجشنبه ۹ صفر ۱۱۲۷ ، خشتی ، ج ۲ فن عادات و معاملات .

* ۴۷۶ ، نسخ ، خشتی ، انجام افتاده ، ج ۱ ، فن عبادات و سیاسات .

* ۴۸۵ ، نسخ ، خشتی ، انجام افتاده ، ج ۱ .

* ۱۲۱۴ ، نسخ عبدالصمد بن محمد مسیح قمی در یکشنبه دهه یکم ع ۱۱۱۹/۲ .

وزیری ، حواشی بانثانه «معتصم الشیعة» منوره ، هادی ، عبدالصمد عفی عنه ، محمد

جعفر مجذوب ، مدارک ، مسالك ، با پراکنده های دیگر در آغاز ، ج ۱ .

* ۴۶۳۸ ، نسخ ۲۶ ذق ۱۰۹۶ ، وزیری ، ج ۲ .

* ۴۶۷۱ ، نسخ محمد بن ابراهیم در رجب ۱۲۲۸ ، خشتی ، ج ۱ .

* ۴۶۹۱ ، نسخ ، خشتی ، ج ۱ .

مفاتیح النیب : ملا صدرا شیرازی .

* ۵۰۰ ، نسخ ، خشتی ، انجام افتاده .

الذخائر والخصائص : سیف بن محمد بن مسعود بن علی السرهردی بخاری ، در دو

بخش است: بخش یکم در افضلیت پیغمبر اسلام بر جمیع مخلوقات و پیامبران ،

بخش دوم مشتمل بر خصائص و فضیلت های خاتم انبیاء .

آغاز: الحمد لله الذی رفع بعض الکائنات فوق بعض درجات و فضل او تحف

من شاء ماشاء ...

انجام: فصلوات الله وسلامه عليه وتحياته وبركاته واصلة اليه والى صاحبه ومن
جاهدين يديه صلوة دائمة الى يوم الدين والحمد لله رب العالمين وحسبنا الله
و نعم الوكيل .

* ۱۱۴ ، نسخ ، از روی نسخه‌ای که نوشته شده از روی نسخه‌ای که از روی اصل نوشته
شده است ، حاشیه‌های با نشانه دن ، جلال النجفی ، کاغذ اصفهانی نازک ، ۱۲ X ۲۰ ،
۱۷ س ۱۴ X ۷ ، دارای سر لوحه مذهب ، جلد چرمی سرخ .

مفتاح الفلاح : شیخ بهائی محمد عاملی .

* ۱۸۶ ، نسخ ، ربعی ، آغاز و انجام افتاده .

المقاصد العلیه فی شرح الرسالة الالفیه : شهید ثانی ، متن از شهید اول .

* ۴۱۰ ، نسخ ، خشتی .

المقامات : ابوالفضل احمد بن حسین بن یحیی بن سعید همدانی معروف به بدیع -

الزمان همدانی (م ۳۷۸ یا ۳۹۸) در ۵۰ مقامه (۱۰ مقاله بر مقامات چاپی
اضافه دارد) .

* ۲۴۲ ، نسخ ، ۱۲۴۸ ، بغلی .

قتل الحسین : لوط بن یحیی الازدی ابی مخنف .

* ۴۶۲۲ ، نسخ محمد علی بن رجب در ذق ۱۲۵۲ ، خشتی .

من لا یحضره الفقیه : شیخ صدوق محمد بن علی ابن بابویه ، متوفای ۳۸۱ قمری .

* ۵۷۹ ، نسخ صادق بن ، حمد صالح سمنانی در مجرم ۱۱۱۷ ، وزیر ، جزو ۲۰۱ .
(کتاب مذکور در چهار مجلد و مشتمل بر ۶۶۶ باب و ۵۰۶۳ یا ۵۹۶۳ حدیث
است) .

* ۱۱۵۱ ، جزو ۱-۲-۳ و ۴ و کتاب الاسانید صدوق ، نسخ محمد رضا بن حسن معلم
شهمیرزادی ، دوشنبه اواسط شعبان ۱۰۷۲ ، رحلی کوچک .

این نسخه دارای حواشی بسیاری از (مجلسی اول ، ملا مراد ، سلطان ، عبدالله ،

ملا ابراهیم و از کتاب مهذب البارع ، حبل المتین ، استبصار ، توحید و از خود مؤلف با امضاء «منه» و نیز امضاهای دیگر: شمس ، ام نره ، مت ق و م ح ق) می باشد . و نسخه نفیسی است (اول کتاب عکس دارد) .

* ۴۵۱۲ ، نسخ محمدصادق بن اسمعیل قهبانی ، رحلی کوچک .

این نسخه مصحح و دارای حاشیدهایی با امضاء «م ح ق ، ت ق ر ه ، م ر ق . محمد صالح ره ، ه ، م ق ر دام ظلل العالی ، سلطان ، ق ی ، محمد بن زین الدین ، مت ق و مند» . تمام چهار جزو با کتاب الاسانید .

* ۴۵۶۲ ، نسخ ۸ رجب ۹۲۳ ، رحلی کوچک ، در این نسخه جمله «بلغ سماعاً ایدیه الله تعالی ، در چندین جای کتاب دیده می شود ، چهار جزو با کتاب الاسانید .

* ۴۶۳۷ ، نسخ ، خشتی ، آغاز و انجام نو نویس از باب المیاء تا آخر باب زیارة قبور الائمة .

* ۷۸۷۲ ، نسخ غیاث بن محمد تقی کردستانی در پنجشنبه ۱ ج ۲/۱۰۵۲ ، وزیری - بزرگ ، جزو ۱ و ۲ .

مقدمه الادب : جار الله زمخشری ابوالقاسم محمود بن عمر خوارزمی در گذشته ۵۳۸

برای ابوالمظفر اتسز بن خوارزمشاه ساخته و آنرا پنج قسم گذارده است . * ۱۹۴ ، نسخ اسحق بن مولی میکائیل ، معانی لغات به فارسی ترجمه ، و به خط نستعلیق در زیر کلمات نوشته شده است ، دوشنبه ۴ شعبان ۸۶۷ ، خشتی .

مکارم الاخلاق : رضی الدین ابونصر حسن بن فضل طبرسی .

* ۲۸۵ ، نسخ احسن بن محمد الشهیر به قاضی احسن مکی در روز پنجشنبه ۲۴ ح ۱ / ۱۰۴۱ ، وزیری .

مناهی الاحکام : احمد بن محمد مهدی نراقی (م ۱۲۴۵) که در دوشنبه ۱۵ ح ۱

۱۲۲۴ ساخته است .

* ۳۲۴ ، شکسته نستعلیق علی بن محمد بک نراقی در سه شنبه ۱۴ ع ۱ / ۱۲۵۰ ، رحلی کوچک .

* ۴۶۹۵ ، نسخ عبدالحسین بن ابی طالب در ۱۷ رمضان ۱۲۵۴ در قزوین در مدرسه

حاج ملا محمد صالح ، خشتی ، ج ۱ .

* ۴۶۹۷ ، نسخ عبدالحسین بن ابی طالب در آدینہ ۱ رجب ۱۲۶۶ در ہمدان ، خشتی ،

ج ۲ .

المناہج السویۃ فی شرح الروضة البیہ فی شرح اللعۃ الدمشقیہ : فاضل ہندی

بہاء الدین محمد بن تاج الدین حسن اصفہانی (ذریعہ ۱۳ : ۲۹۵) .

آغاز نسخہ : اول زوم انقطاعہ الیہ واستسلامہ واستعانقہ بہ فی امورہ واضمحلت

انشاء احد ما ذکر و انشاء طلب الحمد من نفسہ وان کانت ... (شرح مقدمہ و

خطبہ موجود کتاب تا صفحہ ۱۶ و از صفحہ ۱۷ مبحث طہارت آغاز می شود

بدینگونہ) :

کتاب الطہارۃ قدمہ علی غیرہ لان الہم فی هذا الفن هو العبادات فانہا الوسائل

الی السعۃ الاخریۃ و افضل العبادات واسبقہا ہی الصلوۃ والاکبار الواردۃ

فی فضلہا لاتحصر کثرۃ والطہارۃ ہی عمدۃ شرائطہا ... ثم ان الطہارۃ مصدر طہر

بضم العین وفتحہا وهو اوضح کما نص علیہ ابن السکیت و فی المفردات ...

انجام : کما لو تیمم لعبادۃ عند ضیق وقتہا ولو بنذر رکعتین فی وقت معین ... فلا

يعتبر فیہ الضیق اما فی نفسہ فظاهر اذا الضیق انما اعتبر ... لایقال ان المانع

الذی هو الاثر المسمى بالحدث فی احد اطلاقاته وان لم یرتفع ولكن قدار

تفعت مانعیۃ ارتفاعاً معنی بغایۃ معلومۃ ہی احد الامر فی تجدد الحدث والتمکن

من الماء فلا يمنع لہ من هذه الصلوۃ کما لا يمنع منہ فی آخر الوقت لانا نقول

لانسلم .

* ۱۳۴۷ ، نسخ ، رحلی ، طہارت تا تیمم .

المناہل : سید محمد مجاہد کر بلائی .

* ۴۶۷۷ ، نسخ ، خشتی باریک ، از کتاب جہاد تا آخر کتاب الضمان .

منتخب وفيات الاہیان : اصل از ابن خلکان شمس الدین احمد بن محمد .
* ۹۳۰ ، نسخ ، وزیری .

منہاج الکرامۃ : علامہ حلی .
* ۲۱۴ ، نسخ سہ شنبہ ۹۰۰ ، بغلی .

منہاج النجاة : فیض کاشانی .
* ۲۳۲ ، نسخ ، بغلی .

منہج السالک الی النبیۃ ابن مالک : علی بن محمد الاسمونی الشافعی .
* ۱۴۸۳ ، نسخ رمضان مسلم شافعی در یکشنبه دوم شعبان ۱۱۰۰ ، خشتی .

منہج المقال : سید میرزا محمد بن علی استرآبادی (م ۱۰۲۸) .
* ۸۴۳ ، نسخ خوب ، عنوان شنکرف ، رحلی ، آغاز و انجام افتادہ .

منیۃ الایب فی شرح التہذیب : سید ضیاء الدین عبداللہ بن سید مجد الدین خواہر زادہ
علامہ حلی کہ در چہار شنبہ ۱۵ رجب ۷۴۰ ساختہ است .

* ۴۰۷ ، نسخ سہ شنبہ ۱۲ رجب ۱۲۴۶ ، خشتی .
* ۴۱۸ ، شکستہ نستعلیق دوشنبہ دہم دوم ج ۱ / ۱۱۹۰ ، خشتی ، آغاز افتادہ .
* ۴۶۶۶ ، نسخ میرزا بن محمد علی کزازی در ۱۲۱۶ ، خشتی .

منہج الدہوات : ابن طاوس علی بن موسی حلی .
* ۱۹۵ ، نسخ نظر علی در آدینہ ۱۸ شعبان ۱۱۳۷ ، ربعی .

المہذب البارع فی شرح المختصر الشرایع : ابن فہد حلی ، نام دیگر آن جامع -
الدقایق و کاشف الحقایق است .

* ۱۳۴۰ ، نسخ شہریار بن اللہ داد در ۲۶ رجب ۱۰۰۸۳ ، رحلی کوچک .

ن

النافع فی مختصر الشرایع : محقق حلی .

* ۲۶۲ ، نسخ جمشید بن گستہم در آدینہ اواخر شوال ۱۰۸۰ ، خشتی .

* ۲۷۵، نسخ، خشتی باریک .

نجات العباد : شیخ محمد حسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی .

* ۲۰۰، نسخ و نستعلیق ، بغلی ، .. طهارت و صلاه است .

* ۴۷۱۵ ، شکسته نستعلیق احمد بن محمد حسینی در نجف در ۱۲۶۳ ، خشتی .

النخبة : فیض کاشانی .

* ۴۰۹ ، نسخ ، ربی .

نزہة الخاطر و سرور الناظر و تحفة الحاضر و متاع المسافر : شیخ فخر الدین

بن محمد علی نجفی طریحی (م ۱۰۸۵) نام دیگر آن ربیع الاخوان الموضح -

لمشکلات القرآن است .

* ۵۴۲ ، نسخ ۱۱۲۵ ، وزیری ، آغاز افتاده .

* ۴۶۱۵ ، نسخ ۱۲۷۶ ، خشتی باریک .

قد الرجال : میر سید مصطفی تفریشی حسینی .

* ۶۰۶ ، نسخ ، که در سه شنبه ۱۷ ع ۱۱۳۱ / ۱ در قزوین آغاز شده است ، خشتی ،

انجام افتاده .

* ۱۱۶۷ ، نسخ خوش ، وزیری ، انجام افتاده .

* ۴۶۳۱ ، نسخ عباس علی بن جعفر خراسانی در اصفهان در مدرسه حاج حسن در پنجشنبه

دهه سوم ع ۱۳۴۲ / ۱ ، خشتی باریک .

نور الانوار : سید نعمه الله بن عبدالله جزائری ، در شرح صحیفه سجادیة .

* ۳۱۲ ، نسخ محمد ربیع بن محمد علی در ذح ۱۱۲۶ ، وزیری ، با افزوده‌هایی

بر چاپ شده در برخی از جاها .

نور البصائر فی حل مشکلات المشاعر : میرزا احمد بن محمد ابراهیم بن حاج

نعمه الله اردکانی که هنگامی که نزد استاد خود مصطفی العلماء مشاعر صدرای

شیرازی را می خوانده است این حاشیه را آغاز کرده و پس از مرگ استاد، بر آن

افزوده و آن را گسترده تر ساخته و به نام وکیل الدوله به انجام رسانده است.
* ۲۲۷ ، نسخ حسین بن علی اکبر اصفهانی در ۱۰ ذح ۱۲۳۲ ، جیبی .

النهاية في فريب الحديث والاثار : ابن الاثير ، مجدالدين ، مبارك بن محمد جزري
در گذشته ۶۰۶ قمری .

* ۱۱۷۶ ، نسخ ۱۲۶۷ ق ، رحلی کوچک ، جزو ۱ از همزه تا آغاز صاد .

نهاية الاحكام في معرفة الاحكام : علامه حلی .

* ۴۰۰ ، نسخ سده نهم ، خشتی ، با ترجمه فارسی در برخی از جاها به شکر ف زير
سطرها ، با حواشی ، آغاز افتاده .

* ۴۷۷ ، نسخ ۱۲۶۹ ، خشتی ، انجام پنج برگ نانوشته مانده است .

نهاية المقصد في شرح كفاية المقتصد : حاج محمد جعفر بن حاج صفر خان قراکز لو

همدانی (مجنوب علی شاه) در گذشته ۲۳۹ ق . در تبریز ، در شرح کفایه سبز واری
* ۷۳۱ ، نسخ مصنف در دهه دوم رجب ۱۲۰۹ در کربلا ، خشتی .

این نسخه به خط مصنف و در بیشتر جاها قلم خوردگی هایی دارد که بعداً صحیح
آنرا در متن و یا در حاشیه نوشته و نیز حواشی دیگری به عنوان توضیح و
بعضی به عنوان تصحیح در کتاب دیده می شود ، در آخر کتاب اطعمه اثر به
چنین می نویسد : « الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً حرره العبد العاصی
المؤلف محمد جعفر بن حاج صفر خان قراکز لو ... فی قرية المسماء بکبوتر -
آهنک » و معلوم می شود مؤلف مقداری از کتاب را در آنجا و مابقی را به طوریکه
در آخر کتاب می نویسد در کربلا تألیف و تحریر نموده است ، از کتاب التجارة
تا پایان کتاب الموارث .

نهاية الوصول الى علم الاصول : علامه حلی که در ۱۰ رمضان ۷۰۴ ساخته است .

۱- کتاب نهایه را جلال الدین سیوطی مختصر نموده و او را والد النثیر ، نام گذاره و
به چاپ رسیده و نیز عیسی بن محمد صفوی (م ۹۵۳) و شیخ علی بن حسام الدین هندی مشهور
به متقی ، کتاب مزبور را مختصر و تلخیص نموده اند .

* ۳۲۷ ، نسخ خوب جعفر بن محمد حسین ، بدرخواست ملامحمد بن حاج محسن در ۲۱ ج ۱۲۳۵/۲ ، رحلی کوچک .

* ۴۵۳۱ ، نسخ محمدرضا در ۱۱ شوال ۱۲۴۵ از روی نسخه مورخ چهارم شوال ۷۰۵ نوشته شده است ، کس دیگر تاریخ تحریر را «۷۴۵» کرده است .

نهج البلاغه : جمع آوری سید رضی محمد بن حسین موسوی بغدادی (۳۵۹ - ۴۰۴ یا ۴۰۶) .

* ۱۸۰ ، نسخ عالی محمد نصیر شیرازی در شنبه ۳ ذح میان ۱۰۷۰ و ۱۰۸۰ ، وزیر ، با سرلوح مذهب زیبا و طلاکاری میان سطرهای صفحه ۲ و ۱ و با جدول .

نهج الحق و کشف الصدق : علامه حلی .

* ۴۳۴ ، نسخ ، خشتی ، آغاز و انجام افتاده .

و

واجبات الصلاة : سلیمان بن عبدالله بحرانی که در سه شنبه ۱۸ رجب ۱۱۰۸ ساخته است .

* ۲۴۳۵ ، نسخ ، ربیع کوچک ، بانسان «بلغ تصحیحا» و «انتهی تصحیح الرسالة» و با حاشیه‌های «منه دام مجده» .

الوافی : فیض کاشانی .

* ۳۲۹ ، نسخ عالی ، رحلی کوچک ، آغاز افتاده کتاب حج و زیارات ، جزو هشتم که در ۱۰۷۹ تألیف شده .

* ۳۳۸ ، نسخ ، رحلی کوچک ، انجام افتاده ، کتاب عقل و علم و حجة جزو ۲۰۱ .

* ۱۰۸۹ ، نسخ ، وزیر نازک ، صوم و اعتکاف ، جزو هفتم .

* ۱۰۹۶ ، نسخ ابراهیم بن محمد رضا ، وزیر ، صلوة ، دعا ، قرآن ، زکوة ،

خمس و میراث ، جزو ۵ و ۶ .

* ۱۰۹۷ ، نسخ محمد مؤمن بن محمد طالب ، وزیر ، کتاب : عقل ، علم ، توحید و

کتاب الحجة ، جزو ۱ و ۲ .

- * ۱۱۹۰ ، نسخ ، وزیری ، انجام افتاده ، کتاب المعایش و دیات ، جزو ۹ و ۱۰ .
 * ۱۲۰۱ ، نسخ پنجشنبه ۷ ذق ۱۲۰۱ ، وزیری ، کتاب مطاعم و مشارب تا آخر نکاح و طلاق و ولادات ، جزو ۱۱ و ۱۲ .
 * ۴۵۴۷ ، نسخ مرادخان بن محمد اشرف شبستری در ۴ ج ۲/۱۱۲۲ ، رحلی کوچک ، کتاب الحج و زیارت ، جزو ۸ .

الروافی فی شرح الوافیة : سید محسن بن الحسن الاعرجی در گذشته ۱۲۲۷ ق .
 * ۴۲۸ ، نسخ و شکسته نستعلیق ، خشتی .

- الروافیة فی شرح الکافیة** : سید رکن الدین حسن بن محمد استرآبادی (م ۷۱۷) .
 * ۴۶۴۲ ، شکسته نستعلیق ابراهیم بن میرزا علی در رجب ۱۰۵۷ ، وزیری کوچک .
 * ۴۷۰۶ ، شکسته نستعلیق ، خشتی نازک ، انجام افتاده .

ودائع النبوة : شیخ هادی بن محمد امین طهرانی ، در شرح شرایع .
 * ۸۱۴۹ ، شکسته نستعلیق حاج ملا آقا ابن ملامحمد علی در ۲۲ رجب ۱۳۱۷ ، رحلی .

هـ

هدایة الأبرار : حسین بن شهاب الدین عاملی ، در پنج مقصد و هریک چند مبحث و هر بحث چند فصل .

* ۲۴۳ ، نسخ ۱۲۲۰ ، بغلی ، بانسانه و بلغ المقابله .

هدایة المسترشدين فی شرح معالم الدین : شیخ محمد تقی بن محمد رحیم اصفهانی

که در شب آدینه ۱۰ ع ۲/۱۲۳۷ ساخته است .

- * ۳۶۵ ، شکسته نستعلیق خوب ، ج ۱ ، وزیری باریک .
 * ۴۲۷ ، نسخ ، خشتی ، ج ۱ ، از اوامر تا نواهی .
 * ۱۱۷۳ ، نسخ دوشنبه ۱۶ شوال ۱۲۴۷ ، وزیری بزرگ ، در آخر کتاب چنین نوشته شده : « و قد صححها العبد الاحقر مع نسخة المصنف ... وانا الفانی علی نقی همدانی » ، ج ۱ ، در اوامر و بخشی از ادله لفظیه .
 * ۴۵۳۲ ، نسخ خوب ، وزیری بزرگ ، از آغاز تا مبحث مفهوم الصفة .

* ۴۶۲۸، شکسته نستعلیق محمدهادی بن محمدعلی همدانی در پنجشنبه ۲۸ شعبان در
اصفهان، خشتی، ج ۱ و با پاره‌ای از ج ۲ تا پایان مقدمه الواجب.

ی

بیتة الدهر فی معاصر اهل العصر : ابو منصور عبدالمالك محمد بن اسمعيل ثعالبي

نیشابوری .

* ۱۳۷۷، نسخ، خشتی، ربع چهارم در اشعار شعراء خراسان و ماوراءالنهر.

مجموعه ها

۶۷- شکسته نستعلیق، وزیر ی، عربی، دارای دو رساله :

۱- اصل الاصول : محمد نعیم طالقانی ، در وحدت وجود و توحید خدای تعالی و عینیت صفات و کیفیت جعل و ابداع در يك مقدمه و سه فصل و خاتمه و خاتمه خاتمه است .

آغاز: الحمد لله الذی هو نور السموات والارض ...

انجام: وهذا آخر ما اردنا فی خانمة الخاتمة والحمد لله والصلوة علی نبیہ واولآه و آخرآ و ظاهراً و باطناً .

نام مؤلف نسخه مزبور به عنوان کاتب طبقات جلایه در ذریعه (۶ : ۱۳۴) یاد شده و دو نسخه از آن به شماره های ۱۷۰۹ و ۱۷۱۰ در کتابخانه مجلس شورای ملی هست، نسخه ما گویا سومین نسخه از آن باشد .

۲- رساله در حدوث و قدم عالم

نام مصنف کتاب بدعلت افتادگی اول آن معلوم نشد ولی به قرینه آخر کتاب که نوشته شده: در روز پنجشنبه ۲۱ شوال ۱۱۳۶ در بلد طالقان از تألیف این کتاب فراغت یافتیم و نیز به دنباله کتاب اصل الاصول ما لانعیم طالقانی واقع شده احتمال می رود مؤلف رساله مزبور هم محمد نعیم طالقانی بوده باشد .
مصنف در این رساله قسمتی از اشکالات حکما و فلاسفه را در مبحث حدوث و

قدم عالم ذکر کرده و آنها را رد نموده و به صورت «ان قلت ، قلت ولا يقال ، لانقول» تنظیم کرده است.

آغاز نسخه: والعدم بالنسبة الى الوجود يمكن ان يكون معروضا لهذا بنحو من التقدم ...

انجام: وقد اتفق الفراغ من تأليفها... في دار المؤمنين وبلدة الامان طالقان... انتهى عن خط مصنفه الفاضل المبارك كرامه لهنا له .

۱۱۲ - نسخ ۱۱۸۷ و ۱۱۸۸ ، جلد پارچه ، رحلی ، دارای هفت رساله :

۱- الانصاف في النص على الائمة الاشراف من آل عبد مناف (عربی).

تأليف سيدهاشم بن سليمان بحراني (متوفای سال ۱۱۰۷ یا ۱۱۰۹).

آغاز: الحمد لله ناصب الائمة الاثني عشر اعلام الدين و اوجب طاعتهم...

انجام: والحمد لله حق حمده وصلى الله على محمد واله الاطهار... وكان الفراغ

من تأليفه على يد مؤلفه فقير الله الغني هاشم بن سليمان بن اسمعيل... البحراني...

سنة السابعة والتسعين والالف (۱۰۹۷).

این نسخه نسبتاً کمیاب و بنا به آنچه که در کتاب الذریعه جلد ۲ ص ۳۹۸ نوشته

شده يك نسخه در نجف در کتابخانه حسینیه دیده شده ولی اخیراً در طهران

اقدام به چاپ آن شده است .

ص ۱ - ۸۹ ، ۳۲ س ، اندازه نوشته ۱۳ × ۲۵ .

۲ - رساله در اسامی کسانی که نص برائمه اثني عشر عليهم السلام ذکر

نموده اند (عربی) .

این رساله نام مخصوصی ندارد ، مؤلف نام اشخاصی را که نصی بر امامت ائمه (ع)

نقل کرده اند به طریق حروف معجم ذکر کرده و گویا از سید هاشم بحرانی

مذکور باشد .

در خاتمه این رساله حدیثی در نسب عمر بن الخطاب است (ص ۹۰-۹۳).

۳- عمدة (بهجة) النظر فی بیان عصمة الائمة الاثنی عشر (عربی):
سید هاشم بحرانی .

مؤلف این کتاب را در بیان عصمة ائمه نوشته و آن را مرتب بر سه مطلب نموده:
مطلب اول در ادله عقلی .

مطلب دوم در ادله قرآنی و آن دوازده آیه است .

مطلب سوم در اخبار نبوی و امامیه و آن چهل و پنج حدیث است.

آغاز: الحمد لله الذی من اعتم به فقد هدی الی صراط مستقیم وامند من
الزلل ...

انجام: الرابع والاربعون والخامس والاربعون تقدمت فی الخطبه فی اول-
الکتاب .

صاحب الذریعه در جلد سوم صفحه ۱۶۴ نقل از ریاض می کند که این کتاب را
در بین کتب بحرانی در اصفهان نزد فرزندش دیدم .

تمام خصوصیات این نسخه مطابق با کتاب الانصاف است که گذشت بدجز تاریخ
تحریر که در سال ۱۱۸۷ اتفاق افتاده (ص ۹۳-۱۱۹).

۴- تبصرة الولی فی النص الجای (عربی): سید هاشم بحرانی .

این کتاب در اثبات نص جای است بر امامت و خلافت علی بن ابیطالب . مرتب
بر چهار رکن است :

رکن اول در آنچه به لفظ امام آمده و در این رکن صد حدیث از طریق خاصه
و سی دو حدیث از طرق عامه نقل شده .

رکن دوم در آنچه که به لفظ خلیفه ذکر شده و در این رکن هم صد حدیث از طریق

خاصه و بیست حدیث از طرق عامه ذکر شده.

رکن سوم در قول حضرت رسول به علی که فرمود انت منی بمنزلة هرون من موسی النخ و در این رکن هفتاد حدیث از طریق خاصه و هشتاد حدیث از طرق عامه نقل شده.

رکن چهارم در وجوب تمسك به ثقلین و امر رسول الله به آن و در آن هشتاد و يك حدیث از طریق خاصه و بیست و سه حدیث از طرق عامه آورده شده.
آغاز: الحمد لله العلی العظیم الولی الکریم الرؤف الرحیم...

انجام: اهبطوا بنا الی المکان الذی کانوا فیه و علی هذا انقطع الکلام و الصلوة و السلام علی محمد و آله صفوة الملک العلام (ص ۱۲۰ تا ۲۷۲).

۵- **نهاية الاكمال فيما به تقبل الاعمال** (عربی): سید هاشم بحرانی.

مؤلف این کتاب را در معرفت خداوند و شناسائی ایمان و شروط قبول اعمال از طریق اهل عصمت نوشته و آنرا مرتب به بیست و سه فصل نموده:
فصل اول در حدوث عالم و استدلال بر صانع و اینکه اول دین معرفت خداوند است.

فصل بیست و سه در اینکه کسی بدون اذن و اجازه حضرت علی علیه السلام وارد بهشت نمی شود و از صراط نمی گذرد.

این کتاب از آخر ناقص و تا اول فصل شانزدهم می باشد (ص ۲۷۴-۳۲۰).

آغاز: الحمد لله الملك الحق المبين المنور بمعرفة قلوب العارفين ...

انجام موجود: الفصل السادس عشر في قوله تعالى يوم يدعوك كل اناس بامامهم.

۶- **المحججه فيما نزل في القائم الحجة** (عربی).

محتماً تألیف سید هاشم بحرانی است. مؤلف دلائلی را از قرآن که بر وجود امام قائم علیه السلام دلالت می کند در صد و بیست باب آورده متأسفانه

این نسخه از اول ناقص و از اواخر باب ۳۹ شروع شده .

آغاز موجود: قوماً من شيعتنا لم يموتوا فيقولون بعث فلان وفلان وفلان من قبورهم وهم مع القائم (ع) ...

انجام: يعنى اعدائنا الا الذين آمنوا باياتنا و عملوا الصالحات يعنى بمواسات الاخوان و تواصلوا بالحق يعنى بالامامة و تواصلوا ببر يعنى فى العترة .
مؤلف در آخر این رساله فصلی در اسامی کسانی که امام دوازدهم را دیده اند اضافه نموده (۳۲۱ - ۳۴۶).

۷- اليتيمة والدرة الثمينه : سيد هاشم بحرانی مذکور (عربی) .

مؤلف این کتاب را مشتمل بر دوازده باب نموده که هر بابی مشتمل بر دوازده حدیث است :

باب اول در اینست که ائمه علیهم السلام بعد از رسول خدا دوازده نفرند ...
باب دوازدهم ان الائمة عليهم السلام قد خسر معاديتهم و تارك سبيلهم (دشمنان ائمه و کسانی که راه آنها را ترك کردند زیان نمودند) ، (۳۴۸ - ۳۶۷).

۱۲۵- نسخ ، ربعی ، دارای دو رساله :

۱- حاشیه بر حاشیه شریفیه بر شرح مطالع الانوار : جلال الدین ...
بن اسعد دوانی (س ۱ - ۷۸) .

آغاز: قوله الفيض الوهاب اعلم ان الفيض هنا منقول عن معناه الغوي ...
الكثير كثرة مخصوصة بالماء ...

انجام: قوله قدس سره فى الحاشية اشار بيقية تلك المقاصد الى ان تصور الغيبة

خارج عنها تعین ان تصور الغایة الی التصدیق الی آخره تمت الحاشیة الجلیة
الجلالیة علی حاشیة الشریفیة علی الشرح المطالع القطبیة .
(نوشتۀ پنجشنبه ۱۴ محرم ۱۱۱۱).

۲- حاشیه بر شرح مطالع : میرسید شریف جرجانی، (انجام افتاده).

۱۳۰- شکسته نستعلیق ، ربعی، دارای چهار رساله :

۱- رساله عرفانی: گویا از ادهم قریشی عزلتی.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و بدستعین انواع حمدات نامحمود واصناف
تجیات نامعدود لایق و سزاوار معدود است که صحایف کائنات و مراتب
موجودات تمامی و همگی مرآت ذات ومظاهر صفات اویند و صنایع مشتمل
بر عجایب حکمت ومحتوی بر غرایب قدرت و مبرکبات و مادیات ومجردات...
انجام نسخه: گفتم با این همدهوش چرا بدیع ما در نیائی گفت از شومی ملایان
شما و کشیشان ما که در تقوی و پرهیز و خداترسی و ادبار بدنیا بسیار از ایشان
پیشرانند و اگر اینان و آنان از میان برخیزند نور نبوت مصطفوی و ولایت
مرضوی ظهور کند و همه .

۲- رساله عرفانی: گویا از ادهم قریشی عزلتی .

آغاز: الهی چندانکه تودانائی ما نادانیم و چندانکه تو توانائی ما ناتوانیم
و چندانکه تویی نیازی ما محتاجیم و چندانکه تو بزرگی ما خوردیم و چندانکه
تو آگاهی ما غافلیم و چندانکه تو خوبی ما زشتیم ...
انجام موجود: و اگر وصیت خاص خواهی نگر تا سخنی نکوئی مگر خویشان
را چنان بینی که اگر سخن نکوئی بسوزی .

ای خداوند زمین و آسمان

غرق دریای عطای تو جهان

رحم کن بر ما که کار از دست شد

دل بقید آب و گل پا بست شد

.....

.....

عزالتی هم آن زمان بی چند و چون

در بهشت عدن خواهد شد درون

عزالتی خواهد گزید از خویشتم

با تو خواهد بود او بی ما و من

۳- سفینه السلوک : ادهم قریشی الخنجالی.

آغاز نسخه : ای مقتدای ثقلین و نور حدقه کونین... و قدوه اولیا و عمده انبیاء

و حبیب خدام محمد مصطفی... من بیچاره سودازده سرگردان نادان... امامد

چون این بی بضاعت قلیل استطاعت خادم الاولیاء و محب العمام ادهم القریشی

الخنجالی توفیق تألیف و ترتیب یازده رساله و کتاب کد:

اول قمرید .

دوم محیی الاموات .

سیم چرب و شیرین .

چهارم کنز المعاد .

پنجم مفاتیح الجنان .

ششم تذکرة السالکین .

هفتم فقریده و فقریده .

هشتم شوقیه و زوقیه .

نهم کدو مطبخ قلندری .

دهم فتحیه .

یازدهم هدایت نامه .

باشد، یافته بود خواست که مجموعه دیگر که مشتمل بر انواع تحقیقات و نکات و رموز و اشارات بود جمع کند و آنرا سفینة السلوک نامد . تادوازده کردد ...

(سپس حکایات مختلف و متعددی در کتاب ذکر شده و پس از اوراق بسیاری گویا به رساله دیگر وارد شده و چنین می نویسد) :

کاندرو هست پررموز و نکات

مگذر سرسری از این کلمات

بعد مرکت بهشت جا گردد

تا مس هستیت طلا گردد

دار این نور پیش چشم مدام

چونکه انوار حکمتست بنام

الهی بحر مت آنها که رخس همت در ساحت میدان قناعت تاخته اند... و دیده دل مارا به آثار این کلمات که « بانوار حکمت موسوم است » منور گردان کلمه اولی بنده هر چند که ارتکاب معاصی کرده باشد ... کلمه حق سبحانه اکرم الاکرمین است... کلمه حق خدا را نگاهدار تا حق ترا در حفظ و حمایت خود دارد ...

انجام موجود: کلمه ، سه چیز در سه وقت بغایت مشکل است : اول بخشش در وقت قلت مال، دوم عفو در زمان قدرت، سوم پرهیز در زمان خلوت کلمه . آدم در زبان اهل عالم بدو صفت موصوفست ... سخنی را که چون گهر باشد

جای بالای چشم و سر باشد

چشم حق بین طلب که حق بینی

تا که باطل بحق نبگزینی

۴- شوقیه ذوقیه : ادهم قریشی واعظ.

آغاز: بسم الله كلما سبح الله شيء وكلمه يحب الله ان يسبح... اما بعد چنین گوید
 اقل الخليفة بل لاشيء في الحقيقة، فاني برحق و معدوم مطلق و نمود بی بود
 خاك پای علمای دین و محب اهل حق و یقین ادهم قریشی واعظ... و این رساله
 را شوقیه ذوقیه نامید و بهدیک مقدمه و سه روضه و يك خاتمه اش مشتمل و
 محتوی گردانید ...

انجام: و هذیان بی پایان ملل باطله و مذاهب عاقله غیر از دنیا نمی توان
 بر انداخت تا با اعتقادات حقه و کلمات واقعه و دوستان خدا، خود چرا اعتراض
 باید کرد (مابقی خوانده نشد) تمت الرسالة من البداية الى النهاية بالخير
 والسعادة .

خدایا چنان کن که پایان کار

تو خشنود باشی و ما رستگار

۱۳۳- شکسته نستعلیق و نسخ، بغلی، دارای سه رساله :

۱- سؤال و جواب : محمد محسن فیض کاشانی .

رساله ایست مشتمل بر دوازده سؤال و جواب فارسی که در سده ششم هجری
 اول ذی قعدة سنه ۱۱۲۰ تألیف شده است .

سؤال اول - چون الله و پیغمبر و کتاب این امت یکی است پس این همه
 اختلافات از چیست ؟

س ۲- اول مخالفت که اهل ضلالت نسبت به خدا و رسول اظهار کردند کدام
 بود ؟

س ۳- آنانکه متابعت قرآن و اهل بیت نمودند و بامت ائمه اثنی عشر

گرویدند و از اعدای ایشان تبری ورزیدند باز در میان ایشان چرا اینهمه اختلاف پیدا شد؟

س ۴- در ظواهر قرآن و اخبار اهل بیت اختلاف بسیار است... توفیق میان آنها چگونه است؟

س ۵- بسیاری از مسائل دینی هستند که در قرآن و احادیث یافت نمیشود از کجا استنباط شود؟

س ۶- هر گاه رأی فقهاء اعتماد را نشاید و اختلاف ایشان بخلاف رضای خدا باشد و حکم به رأی در دین جایز نباشد پس حفظ اقوال مجتهدین و مصنفات ایشان چه فایده دارد؟

س ۷- اجماع چه معنی دارد و مسأله اجماعیه کدام است؟

س ۸- اجماع اگر مستندی از قرآن یا حدیث دارد آن مستند حجت است پس اجماع چه فایده دارد و اگر مستندی ندارد چرا حجت است؟

س ۹- اهل هدایت و ضلالت را به چه نشان می‌توان شناخت؟

س ۱۰- نشان اهل هدایت در کم کسی یافت می‌شود پس لازم می‌آید که اکثر مردم بر ضلالت باشند؟

س ۱۱- هر گاه ایمان منحصر در این فرقهٔ قلیله باشد پس سایر مردم را کافر می‌توان خواند؟

س ۱۲- حد ایمان کامل چیست و مراتب هر يك از ایمان و کفر چند و کدام است؟

آغاز: منت بی‌پایان خدای را جل‌شأنه که راه صواب را بانوار حکمت و فصل خطاب روشن گردانید و درود فراوان... چنین گوید محسن بن مرتضی احسن-

اللہ حالہ... کہ این کتابیست براہ صواب مشتمل بر دوازده سؤال و جواب:
 س ۱- چون اللہ این امت یکیت و بیغمبر یکیت و کتاب یکی است پس اینہمہ
 اختلاف ایشان در مسائل دینیہ از بہر چیست؟

انجام: و اگر ہمہ کردنیہا تن درداد و وامثال نمود از فسق و عصیان خلاص
 شد و مؤمن صادق صالح خالص بیرون آمد و پسندیدہ خدای عز و جل شد
 کہ اللہ الدین الخالص والحمد للہ رب العالمین والصلوة علی محمد وآلہ و
 سلم تم عنہ الرسالة فی لیلۃ الثلثاء من العشر الاول من شہر ذی القعدة الحرام من
 شہور سنۃ عشرين و مائة بعد مضي الالف من الهجرة علی مهاجر بہ و انصارہ الف
 الف سلام و تحیة حررہ الداعی محمد قاسم فیروز آبادی .

(نوشتہ محمد قاسم فیروز آبادی ، در قریہ فیروز آباد) .

۲- ترجمۃ العقائہ : فیض کاشانی .

(نوشتہ محمد باقر شریف در ۹ ع ۱ / ۱۱۲۱) .

۳- الفرقة الناجية : شیخ ابراہیم قطیفی .

۱۳۴ - نسخ ، ربعی ، دارای پنج رسالہ :

۱- رسالۃ در نحو : میر حسن حسینی .

۲- العوامل المائة: عبد القاهر جرجانی؟ (نوشتہ رجب ۱۰۱۰) .

۳- شرح العوامل: ملا نظر علی بن محسن گیلائی .

(نوشتہ میر حسن بن میر حسین مازندرانی در شعبان ۱۰۱۰) .

۴- الکافية : ابن حاجب (م ۶۴۶ هـ . ق) .

(شکستہ نستعلیق میر حسن بن میر حسین ، ۱۰۱۱) .

۵- التصریف : ابراهیم بن عبدالوهاب زنجانی .

۱۳۶- شکسته نستعلیق ، بغلی ، دارای چهار رساله :

۱- شرح خلاصة الحساب : موای حسین یزدی (اصول علم حساب).

(نوشته میرشرف‌الدین عارف یوسف انصاری، در پنجشنبه ۲ محرم ۱۰۰۶).

۲- میزان الحساب: علی قوشچی .

آغاز: الحمد لله... اما بعد این رساله ایست در علم حساب مشتمل بر سه مقاله:

مقاله اول در حساب اهل هند و آن مشتمل است بر مقدمه و دو باب، مقدمه در

بیان صور اعداد و مراتب آن بدانکه حکمای هند خواستند که در کتاب اعداد

اختصاری کنند از این جهت ندرقم وضع کرده‌اند از برای اعداد...

انجام نسخه: پس اگر رقم جذر که بر علامت ایمن است از جنس توانی باشد

رقم دوم علامت از جنس ثوابت باشد و رقم علامت سیم از جنس رابع باشد

برین ترتیب اگر رقم علامت ایمن از جنس مثانی باشد رقم علامت دوم.

۳- هیئت : قوشچی .

آغاز نسخه: مقدمه در بیان اصطلاحات هر چه کامل اشاره حسی بود اگر

قسمت پذیر نباشد آنرا نقطه خوانند و اگر در یک جهت قسمت پذیرد آنرا

خط گوئیم و اگر در دو جهت یعنی در طول و عرض قسمت پذیرد اما در جهت

عمق قسمت پذیر نباشد آنرا سطح گویند .

انجام: و مساحت جمیع اقسام مذکوره از اسطوانه یعنی مستدیر و مضع و

قایم و مایل حاصل ضرب قاعده او است در ارتفاع والله اعلم تمت الرساله بعون-

الملك المنان والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

۱۳۸- نستعلیق و شکسته نستعلیق ، نیم ربعی ، دارای دو رساله :

۱- کبری : میرسید شریف جرجانی .

۲- حاشیه تهذیب المنطق : ملاعبدالله شاه آبادی یزدی .

۱۴۹ = ربعی ، دارای سه رساله :

۱- بدایة الهدایه : شیخ محمد بن حسن حر عامای .

(نسخ دهه دوم صفر ۱۱۰۸).

۲- حاشیه شرح الایساغوجی : ملاعصمة الله بخاری (نستعلیق).

۳- شرح کبری : در شرح جمله «بدانکه آدمی را قوه ایست دراکه» .

آغاز: قوله بدانکه آدمی را قوتیست دراکه منتقش میگردد در وی صور

اشیاء پوشیده نماید که بدان امر است و مقصود باوامر بدانش جمیع مقدمات

مذکوره در کتاب است ...

انجام: که بدانکه آدمی قوتی است آه انکشاف ماهیة علم بمناسبت قائلین

بذوات و شبح باشد و نیز قول او که حصول صور اشیاء مالا یم قول بشبح است

متبادر از صورت شبح است پس قول بعضی از مدققان رحمده الله با آنکه مراد

بحصول صور اشیاء بذاتها نه مطلقا محل خدش است تمت.

۱۵۲ = نسخ ، بغلی ، دارای دو رساله :

۱- هدایة العوام : (ترجمه کتاب جامع) : حاج محمد کریم خان بن ابراهیم

کرمانی .

۲- رساله شیخیه : محمد باقر شیخی .

(رساله انتقادی درباره سؤال و جوابی که از عقاید شیخیه شده و تفسیر آنها)

سؤالی کرده اند اهل قریه ای از قراء همدان از آقا رضا نامی که از آقایان

همدان بوده که شیخی از ناحیه شیخیه در این ده مردم را به طرف شیخیه دعوت می‌نماید آیا طایفه شیخیه و علماء آنها متحدند با اثنی عشریه در عقاید یا مخالفند.

و جواب آن عالم (آقا رضا) از آنها که قبل از پنجاه سال از شیخیه اسمی نبود و اینها فرقه جدید التاسیسند با عتراف خودشان که مخترع عروش آنها هم معلوم الحال است و این طایفه نسبت به علماء و دانشمندان دین جسورند و علماء زمان را ناصبی و کافر می‌دانند و بدیهی است که علماء این زمان در اعتقادات شریک با علمای گذشته‌اند و اعتقاداتشان یکی است و لذا آن طایفه همه علماء اثنی عشریه را بد می‌دانند منتهی علمای گذشته را قدیم و اهل جاهلیت می‌دانند و آنچه محقق است زیاده بر سبب مسأله این طایفه با قاطبه شیعه اثنی عشریه در اصول اعتقادات اختلاف شدید دارند و قریب به سی هزار از احکام شرع مطهر نبی هست که نمی‌دانند و عمل نمی‌کنند و اگر بر حسب ظاهر انکار اختلاف کنند از ترس و عوام فریبی است و اگر کسی طالب باشد حقیر یک روز از کتابهای خودشان بحول الله مشخص می‌نمایم و اگر بگویند علمای متقدمین این مسائل را نمی‌فهمیدند بر عاقل واضح البطلان است ...

این رساله در ترمیم و انتقاد از این مقاله است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... چنین گوید این بنده خاکسار محمد باقر که در این اوان محنت تو امان سؤال و جوابی بنظر رسید که هوش از سر پرید... (س) عرض می‌شود بخدمت جناب مستطاب حقایق و مغارف آداب آقا رضا سلمه اله تعالی بر اینکه یک نفر ملا به دهات ماها آمده است از طائفه شیخیه‌ها می‌باشد و بجاجی محمد کریم خان مقلد است و مردم را به آن راه دلالت می‌نماید در این

صورت ماکه سر کار شمارا در همدان آقا و پیشوا دانسته اگر فی الحقیقه طائفه شیخیهها براه غلط افتاده اند دو کلمه مرقوم بفرمائید که مردم از دین خود عود نکنند...

(ج) هو الله بسم الله وبالله والحمد لله... بر قاطبه شیعه اثنی عشر این مطلب معلوم است... (انتقاد) عرضه می دارد که بر صاحبان شعوران و پیروان پیشوایان... انجام: همین قدر هادر کشف حال جناب مسئول کافی است و زیاده از این موجب ملال خوانندگان نمی شوم تمام شد این رساله شریفه در یوم یکشنبه او آخر شهر ربیع الثانی سنه هزار دو و بیست و نود و سه در همدان حامداً و مصلياً مستغفراً... و قد فرغت من الاستنساخ والتصحيح في او آخر شهر جمادى اولی راجیا من الناظرین... اللهم اغفر لمن استغفروا صلح اللهم شأنه تمام شد بر دست عبد محمد ابراهیم.

(شکسته نستعلیق محمد ابراهیم در ۱۲۹۳ در همدان).

۱۵۳- شکسته نستعلیق، و نسخ، بغلی، دارای نه رساله:

۱- اختیارات و مدارج: به نظم و نثر:

بره بار تیر باز کمان	آغاز نسخه: مشرقی آمد از بروج بدان
آنکد دارند او شمال نسب	سر طانست ماهی و عقرب
که قرارند از جنوب علم	ثور باسنبله است جدی بهم
برج جوزا و دلو میرانند...	وانکسان خلق مغربی خوانند

بیست و هشت منازل ماه:

بر شمارم حساب دار نگاه	چون به پیش تو من منازل ماه
باشد از بعد آن طلوع لطین...	ظاهر از شرق چون شود شرطین

اختیارات ابو معشر بلخی:

فی الحمل ... فی الثور ... فی الجوزا ...

طریق معرفه قمر در بروج اثنی عشر من قول خواجه نصیر و طریقہ دیگر هم

در نسخه دیگر بنظر رسید و آن اینست تا بدانند ...

انجام: روز بیست و چهارم ماه حضرت جر جیس را به قتل آوردند و روز بیست و

پنجم ماه دندان مبارک حضرت رسول ص را شهید کردند و الله اعلم بالصواب.

۴- شرح تقویم: عبدالقادر زوپائی در یک مقدمه و دو باب و یک خاتمه.

مقدمه در تقسیم علامات تقویم بر دو

باب اول در حساب جمل و ترتیب و شرح آن مشتمل بر چهار فصل است:

فصل ۱- در علامات روزهای هفته و ماهها.

فصل ۲- در ماههای رومی.

فصل ۳- ماههای فرس قدیم.

فصل ۴- در ماههای جلالی (فصول باب اول نامرتب است).

باب دوم در علامات که تعلق دارد به حروف آخر اسامی کواکب مشتمل بر دو

فصل:

فصل اول در ارقام کواکب.

فصل دوم در نظرها که در کواکب واقع شود.

خاتمه در مدار احکام و آن مشتمل بر هفت فصل است:

فصل اول در بیوت کواکب.

فصل دوم در منسوبات کواکب از سعد و نحس.

فصل سوم در خانه و بال کواکب.

- فصل چهارم در شرف کواکب و هبوط آن .
- فصل پنجم در بیان اوج و حضیض کواکب .
- فصل ششم در طالع طبایع و طبایع بروج .
- فصل هفتم در اختیارات روزها .

آغاز: الحمد لله العلی والصلوة علی نبی المصطفی (ص) اما بعد این کتابیست در معرفت تقویم خالی از اطناب مشتمل بر مقدمه و بر دو باب و خاتمه و این کتاب را بنده جانی عبدالقادر زوپدائی بر رسم مطالعه عزیزان در تحریر آورده متوقع آنکه بر خطائی که واقع کردند از بال اغماض بر آن پوشند و بقلم عفو اصلاح فرمایند مقدمه بدانکه ...

انجام: و نظر دشمنی و بر جمله اتصال قمر بر دو وجه پسندیده و بر کواکبی که کاری شاید کرد منسوب بدان کواکب باشد و قمر باذن و کید میان دو نحس طریقه محترقه خاصه که از نسخ منصرف شود هیچ کاربر را نشاید کرد والله یعلم بحقایق الامور .

۳- منتخباتی از نصاب الصبیان فراهی: با تصرفات و اضافاتی دیگر.

آغاز: القطعة الاخری فی اسماء اعمام النبی صلی الله علیه و آله .

ند عم داشت چونکه رسول بزرگوار

این بیت یاد گیر یکایک فرو شمار

چون حارث و زبیر و مسقوم و ابولهب عباس و حجر و همزه ابوطالب سرار
القطعة الاخری فی اسماء النبی .

نامهای پیمبر که در حدیث آمد ...

انجام نسخه: بکم کنک و ربعة وسیله مر حل دیک ... بکم و بکم و ابکم هر سه
به معنی کنک است و وسیله مشهور است که آل محمد را به وسیله در دعا

می‌خوانند... و از اینست که قدر خطر است در مقابلهٔ حقارت که ذلت است در عبارت می‌آورند که خطیر در غایت رفعت است و حقیر در غایت ذلت و خطر به معنی خوف است.

۴- رساله در علم به کواکب و ساعات سعد و نحس: در شناخت ساعات زحل، مشتری، مریخ، زهره، عطارد، شمس، قمر، و طریقهٔ دیگر در معرفت روزهای متعلق به کواکب سبعة، و شناختن طبایع بروج، و ایام نحس ماهها و دیدن هلال در روی اشیاء.

آغاز: در بیان دانستن کواکب و ساعات کواکب از سعد و نحس خواجه ابوالمعشر بلخی که یکی از اعظم فلاسفه و نجوم است این نسخه را از جهة سلطان سعید بهرام شاه وضع کرده که هر شغلی و مهمی پیش آمده بدین نسخه عمل کند محتاج نشود و این نسخه از جمله نوادر می‌باشد.

انجام: و بقول بعضی اکابر بر روی زیبا و بقول حکما بر قفل و از سوره‌های قرآن سوره والفجر والله اعلم.

۵- حرز النجاة: در واجبات نماز و باقی عبادات به نظم، حسن ابن سلیمان توبی المشتهر به سلیمی.

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد مر حضرت احدرا که هر يك از آحاد موجودات و افراد مخلوقات از خزانهٔ اعطی کل شیء خلقه مبعوث گردانید... اما بعد چنین گوید الفقیر الی الله الغنی حسن بن سلیمان توبی المشتهر به سلیمی... جمعی از دوستان از این فقیر التماس نمودند که شرایط واجبات نماز و باقی عبادات را در سلك نظم منظم سازم:

انجام: بدین شادیم و خوشدل چون سلیمی

بفقر و عافیت کردن قناعت

تمت الرسالة الموسومة بجزز النجات من منظومات مولانا حسن بن سلیمان.

۶- رساله در تجوید قرآن

آغاز: الحمد لله رب العالمین... ای عزیز بدانکه اشعار، سخن مخاوقست و اگر شعری خطا و ناموزون بخوانند وی را منع می کنند، اکنون قرآن سخن خدای تعالی است عزیز و شریفست و اکثر خلق قرآن را بلحن خطا می خوانند و کسی منع نمی کند پس چند کلمه درباره قرآن از تجوید جمع کردیم... باب اول در بیان تجوید بدانکه تجوید بردوازده مراتب بود...

انجام: باب بوف هر گاه میم ساکن باشد ب و ف باشد مراد از بوف اظهار باشد مثال و ما هم بدمؤمنین مثال ان ربهم عا بهم... و صلی الله علی محمد و آله جمیع
تمت الاحکام التجوید فی سنه ۱۲۳۷ (نوشته ۱۲۳۷).

۷- قصائد مختلف

۱- قصیده ای از نظام استرآبادی در فضل آفتاب بد برج حمل.

۲- قصیده حمل از گفته مولانا عرفی.

۳- قصیده ای که بدتبع عرفی گفته اند.

۴- قصیده نعیم.

۵- » »

۶- قصیده ابن حسام.

۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ - چهار قصیده از نعیم.

۸ - کتاب دعا

دعاهای مأثوره و خواص اسماء الحسنی در دو قسمت: قسمت اول ادعیه‌های مأثوره، دومی خواص اسماء الحسنی.

آغاز: بسم ... الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم (تا آخر سوره حمد) بسند معتبر منقولست اگر حاجتی رو دهد هفت بار سوره حمد را بخواند حاجت بر آورده شود اگر نشود هفتاد بار بخواند با اخلاص البتہ مراد حاصل گردد انشاء الله الرحمن ...

انجام: الشافی ابن نام بر هر دوائی بعدد کبیرش که سیصد و نود و یکست خوانده شود البتہ باعث صحت مریض شود و مداومتش موجب شفای امراض باطن و ظاہر است و باعث آنست که هرگز بیمار نشود بر طعامی که خوانده شود ضرر نکند و سطش چهل و صغیرش چهار است والله اعلم بالصواب.

۹ - کتاب دعا، اعمال و ادعیه مأثوره و تعقیبات.

۱۵۸ - دارای سه رساله چاپی و پنج رساله خطی، شکسته نستعلیق، بغلی، چنین است رساله‌ها خطی آن:

۱- شواهد ابیات شرح تصریف: نظام الدین بن محمد اردبیلی.

۲- شواهد ابیات عوامل: نظام الدین بن محمد اردبیلی.

۳- تضمین خمسة ابواب من الفیه ابن مالک اللاحقه بالآخر.

۴- حاشیه الفوائد الضیائیة: محمد بن عبدالوهاب بن شعبان.

(نسخ ابوالقاسم بن اسمعیل خونساری ۱۲۷۰).

۵- شرح قصیده عینیة حمیری: محمد بن عبدالوهاب بن شعبان بن داود.

این شرح در کتب فهارس جزو شروح قصیده سید حمیری ذکر نشده و در ابتدای رساله : مختصری در معنی شعر و شاعری و شرح حال و نسبت هائی که به صاحب قصیده داده اند نگارش رفته .

۱۷۲ = نسخ عالی ، ربعی ، دارای سه رساله :

۱- سنا برق فی شرح البارق من الشرق : سید جعفر بن ابی اسحاق العلوی الکشفی در گذشته ۱۲۶۷ ، در شرح دعاء رجب (ذریعه ۱۲: ۲۳۲) .

۲- حدیثی از حضرت صادق : (از جمله مواعظی که حق تعالی به عیسی وحی نمود) .

۳- قصه ها و حکمت های حضرت لقمان

آغاز: باب در بیان قصه ها و حکمت های حضرت لقمان حکیم است حق تعالی قصه او را در قرآن مجید یاد فرموده است که به تحقیق که عطا کردیم به لقمان حکمت را که شکر کن از برای خدا و هر که شکر می کند نمی کند آن شکر را مگر از برای نفع خود و نفع آن به خدا عاید نمی گردد... ای فرزند عزیز من شکر میاور به خدا بدرستی که شریک برای خدا قرار دادن ستمیست بزرگ بر خود ...

انجام: و عمل را خالص کن که قبول کننده عمل بسیار بینا است و دانا است و در روایت دیگر منقول است که لقمان فرمود که بر در بیت الخلاها نوشته اند که بسیار نشستن در بیت الخلا هورث بواسیر است تمت ، (این رساله در حاشیه رساله دوم است) .

۱۸۸ = شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای سی رساله :

۱- [انموذج العلوم]

دارای هفت مسأله : ... المسألة الثانية ، اعترض السيد العالم الجليل الامير فخرالدين استرآبادی علی المحقق الدوانی بانه قال التصور والتصديق مختلفان .

المسألة الثالثة في علم الحكمة، الهیولی لیست بمقصد في الاجسام...

المسألة الرابعة في علم الهندسه ، قدبرهن في شكل سه من المقالة الثالثة .

المسألة الخامسة في العریبه، قالواكل خبر اما صادق او كاذب .

المسألة السادسة من علم الفقه، قال له علی عشرة الاتسعه .

المسألة السابعة من علم الاصول، قال بعض فضلا المعاصرين معترضامعارضافي بعض رسائله .

ع

آغاز نسخه: من حيث انه هذا بمفهوم يجوز له بالنظر الى الذات...

انجام نسخه: يلزم ان يكون اداء الدين واجبا مطلقا بهذا المعنى وان اراد ان وجوبه .

۲- رساله در صناعت (حد آن و منفعت آن و اختلاف صنایع در منافع و

تحریر بر اقتناء صنایع و غیره): میرفندرسکی دارای بیست و سه باب است:

باب اول: در بیان حد صناعت و باید که بیشتر حد صناعت گفته شود.

باب دوم: در معرفت صنایع انبر و جلا و علا.

باب سوم: در حد بر تحصیل صنایع .

باب چهارم: در بیان اختلاف صنایع .

باب پنجم: در حد صناعت به معنی اعم .

آغاز: الحمد لله و بحول الله وقوته... غرض از این رساله بیان حد صناعت است
و منفعت صناعت و اختلاف صنایع ...

انجام: و کتابهای زمانه اکثر دشخاریهای لفظی را جامعست بارکاکت معنی و
فرومایگان بروجمعند از فرومایگی تمت الرساله .

۳- معانی العقل: از شرح الکافی صدرای شیرازی .

۴- تحقیق حدیث العبودية: سید صدرالدین قمی (عربی) .

۵- رساله فی کیفیت علم الله: فیض کاشانی (عربی) .

۶- مقالة فی کیفیت علم الله: آقا حسین خوانساری (عربی) .

۷- رساله فی حدوث العالم: شیخ حسین بن ابراهیم تنکابنی .

۸- رساله فی تحقیق التفقه فی الدین: ملا محسن فیض کاشانی (عربی) .

۹- مقالة فی معنی وحدة الوجود: عبدالرشید (عربی و فارسی) .

۱۰- رساله فی السلوك: شیخ نجم الدین کبری (عربی) .

۱۱- رساله فی تحقیق خلق الافعال: صدرای شیرازی .

۱۲- مقالة فی تحقیق وحدة الوجود: سید شریف (عربی) .

۱۳- رساله فی تحقیق صفات الله تعالی: از شرح الکافی صدرای شیرازی .

۱۴- شرح حدیث هشام: از شرح الکافی صدرای شیرازی .

۱۵- مقالة فی تحقیق العرش والكرسى: از شرح الکافی صدرای شیرازی .

۱۶- مقالة فی تحقیق البداء: صدرای شیرازی .

۱۷- الواردات القلبية: صدرای شیرازی .

۱۸- مقالة فی وحدة الوجود: ملا صادق ارجستانی (عربی) .

۱۹- رساله فی البداء (عربی) .

۲۰- در مراتب وجود (فارسی) .

- ۲۱- رساله فی افعال الباری تعالی (عربی).
- ۲۲- رساله فی تحقیق الصبح الکاذب : محمد ابراهیم بن محمد معصوم حسینی قزوینی (عربی).
(نوشتہ شدہ در تاریخ ۱۴ رمضان ۱۱۵۰).
- ۲۳- رساله در معنی و توجیه بعض آیات و احادیث و جملات ادعیه (عربی).
(نوشتہ شدہ در تاریخ ۱۱۱۱).
- ۲۴- رساله فی اقسام الذکر (عربی).
- ۲۵- رفع اشکال از آیه «انی جاعل فی الارض...» (عربی).
- ۲۶- مقاله فی اختلاف الفلزات (عربی).
- ۲۷- رساله در مطالب متفرقه ادبی و فقہی ، فقہی نقل از لعمہ شہید اول : ذکاء الجنین ، عتق ، متعہ ، تحقیق فقرہ لاینظر الرجل ، یعقوب منصور املا ، در قربانی حج ، لبن المکروه ، در جمع و افراد عرفات ، تحقیق آیه فما خطبکم ...
- ۲۸ و ۲۹- تعلیقہ بر شفعہ شرح لعمہ و تعلیقی در انعزال وکیل : محمد ابراهیم بن محمد معصوم حسینی.
(شکستہ نستعلیق محمد ابراهیم در محرم ۱۱۱۴).
- ۳۰- خطبہ فارسی و مقاله عرفانی مشتمل بر مباحث ذیل :
- مقالہ عرفانی ، قسمتی از جواب مکتوبات متفرقه ، حال بعض رجال ، در فرق بین کبائر و صغائر ، تحقیقی لطیف ، تحقیق حدیث فرجه ، تحقیق حسن و قبح عقلی ، تحقیق عدم الرؤیة ، در بیان عدم جواز قول ثالث ، مقاله در بارہ اسلام ، مقاله در رد اشکال بر ازلیتہ ، اشکال ابن کمونہ و جواب او ، تحقیق

ان الزمان امر موهوم، در تناهی ابعاد، مقاله در تناهی ابعاد خفری و رساله
در ناسخ و منسوخ.

(شکسته نستعلیق محمد ابراهیم بن محمد معصوم حسینی).

۱۹۲ = نسخ، ربعی، دارای دو رساله:

۱- الکافیة: ابن حاجب (نوشتۀ شنبه ۲۵ زح ۱۰۱۳).

۲- الشافیة: از همو (نوشتۀ شنبه ۹ محرم ۱۰۱۴).

۱۹۳ = نسخ، ربعی، دارای دو رساله:

۱- الشافیة: ابن حاجب.

۲- الجعفریة: محقق کرکی.

آغاز: الحمد لله الولی الحمید المبدی المعید... اما بعد فان التماس من اجابتك
من افضل الطاعات... ان اکتب رساله موجرة تشتمل علی واجبات الصاوة...
وهی مرتبة علی مقدمة وابواب وخاتمة...

انجام نسخه: فان قصر لم يجب الا الزلزلة ومن ثم يكون اداء مدة العمر مع ان
الواجب...

در این نسخه حاشیه‌هایی بدعنوان «شرح» و از مصنف با امضای «منه مدظله»
هست.

۱۹۶ = نسخ شمس‌الدین کیلانی، بغلی، دارای چهار رساله:

۱- شرح هیاکل النور سهرودی: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی
(م ۹۰۸).

نسخ ۱ رمضان ۸۹۶ در شیراز در زمان مؤلف، با حاشیه‌هایی بد امضاء «منه
سلمه الله و منه مدظله».

۲- الزوراء: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی.

(نوشته شده در زمان او ۸۹۷ ق.) .

۳- اثبات الواجب القديم: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی به نام سلطان محمد فاتح قسطنطنیه (ذریعه ۱ : ۱۰۶) .

آغاز: سبحانك اعظم شانك و اظهر برهانك انت الشاهد في العين... و بعد فيقول الفقير... محمد بن اسعد... اعلم ان البراهين المؤديه الى هذا المطلب منحصره في مسلكين ...

انجام: والدليل الذي ذكره انما يدل على الاستلزام دون التقدم... قد تم بعونه الحسنی والیه الرجعی...

(نوشته ۱ رمضان ۸۹۵ در زمان او) .

۴- شرح يك بيت از حافظ:

پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت آفرین بر نظر پاک خطا پوشش باد
شاید از جلال دوانی باشد.

آغاز: وثقتی وله الحمد و علی نبیه الصلوة و التحية چند کلمه در تبیین معنی يك بيت از اشعار لسان الغیب حافظ شیرازی...

انجام: پس اگر خطا در واقع بودی نظر بیم که آنرا ندیده پاک نبودی این بود آنچه عجاله الوقت بی اعمال رویتی بر این خامه بی زبان آمد .

(نوشته یکم ربیع الاول ۹۰۰) .

۱۹۷ = نسخ ، ۱۱۹۲ ، بغلی ، دارای چهار رساله :

۱- حاشیه شرح التجرید: شمس‌الدین محمد بن احمد خفزی (الهیات) .

۲- رساله در علم اصول فقه : ابو الفتح بن مخدوم حسینی .

۳- رساله در وحدت وجود : محمد بن الحسین مشهور به اسمعیل مازندرانی .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم بعد از تشييد قوائم ستايش و ثنا و تمهيد مراسم تحيت و دعا مشهود آراى بيضا ضياء اخوان صفا ميگرداند حقير فقير الى الله الغنى محمد بن الحسين مشهور به اسمعيل مازندراني كه چون در اين ولاعزى از خانواده محمد و وفا و نوباوه از بوستان مكرمت و سخا است دعا نمود و التماس كرد كه ملخص آنچه از محققان و عارفان فرقه صوفيه در باب وحدت وجود و تعدد موجود نقل شده بر سبيل اجمال مرقوم شود ... لهذا به اين چند كلمه اختصار مي رود و بالله التوفيق بدان اى عزيز هداك الله الى صراط مستقيم كه آيه وافى هدايه وان هذا صراطى ...

انجام: والظاهر انه وصلت اليهم الرواية انى بالفتح على صورة حرف الاستفهام وهو انكار لما توهمه السائل من امكان رؤية الله ذى الجلال والاكرام والعلم عند الله وعند رسوله ...

۴- رساله در جبر و تفويض و امر بين الامرين: محمد حسين بن محمد رضا مشهور به اسمعيل مازندراني.

۶۰۶- شكسته نستعليق شيخ على بن فتح الله ، ۱۰۲۱ ق ، ربيع كوچك ، داراى دو رساله :

۱- حاشية على شرح الهداية: سيد امير نظام الدين عبدالحى بن عبد الوهاب گرگانى اشرفى قاضى در هراة در سال ۹۳۰ ، يك نسخه از اين حاشيه در كتابخانه رضويه هست .

۲- حاشية الحاشية الخيالية على شرح العقائد النسفية: ملامحمد شريف بر كشافى .

آغاز: الحمد لله العلى العليم الحكيم والصلوة على نبيه الجسيم ... قال المحشى البليغ الكامل فى العلم الكسبى ...

انجام: و دفعه ایضاً یقیناً علی ما اشتهر من ان المراد من الاحد الواحد في الذات والصلوة والسلام ... قد فرغت بتسنيخ هذه الحاشية الشريفة المسمى في حاشية ملام محمد شريف البركشاطي في حاشية حاشية مالاخيال في شرح العقائد النسفي في علم الكلام ...

۲۱۵ - شکسته نستعلیق مجذوب علی شاه کبوتر آهنگی در ج ۱ / ۱۱۹۶، بغلی، دارای دو رساله :

۱- حاشیه تمهید القواعد للشهيد الثاني : علی بن زین الدین (نوه مؤلف).
«نسخه‌ای از این حاشیه در مکتبه کبه یافت می‌شود، ذریعه ۶ : ۴۹».

۲- حاشیه مقدمه الواجب : آقا حسین بن جمال الدین خونساری، مقداری از آغاز رساله به خط مجذوب و بقیه به خط محمد رضا بن محمد امین است ، ۲۰ جمادی الاولی ۱۱۹۶ .

۲۲۲ - شکسته نستعلیق گویا از مؤلف در ۱۰۷۳ و ۱۰۷۴ ، بغلی، دارای سه رساله :

۱- رساله توحیدیه : محمد شهیر به ملا شمسای کیلانی.

۲- رساله العلم : ملا شمسای کیلانی :

۳- حاشیه شرح الهدایة : ملا شمسای کیلانی .

۲۳۰ - نسخ محمد محسن بن عبد المؤمن در ۱۲۰۴ ، بغلی ، دارای دو رساله :

۱- تهذیب المنطق : سعد تفتازانی .

۲- شرح تهذیب المنطق

آغاز نسخه: ونسب الثاني الى البعض و نقض بقوله تعالى واما ثمود فهديناهم الخ ...

انجام: فی ملتقى الخطین الخارجین من کلیها تسهیلاً للضبط علی المبتدی

تمت .

۲۳۴ = شکسته نستعلیق ، بغلی ، دارای شش رساله :

- ۱- فوائد متفرقه در بعضی مباحث اصولی: ...
- ۲- رسائل فقهیه: در قرض ، ضمان ، حواله ، معاملات ، حدود ، ودیعه ، عاریه ، صلح ، شرکت ، لقطه و کتابت
- ۳- تفسیر آیه رب العالمین
- ۴- رساله در بیع (ناقص).
- ۵- رساله در اشتقاق و جز آن
- ۶- رساله در زیارت مأثوره ، (از چپ بدراست نوشته شده است).

۲۳۵ = نسخ محمد مؤمن بن محمد صادق دزفولی ، بغلی ، دارای چهار رساله :

- ۱- کبری : میرسید شریف کرگانی (نوشته ۲۷ شعبان ۱۱۸۹).
- ۲- شرح ایساغوجی ابهری : (نوشته سدشنبه ۲ ع ۱۲۸۷/۱).
- ۳- پراکنده های فلسفی : (نوشته ۱۱۸۶ ق).
- ۴- شرح دعای نور: محمد بن ابراهیم مالا صدرای شیرازی ، (نستعلیق بدشنبه ۲۹ ع ۱۲۳۱/۱).

۲۳۶ = شکسته نستعلیق برای حاج محمد جعفر مجذوب علی شاه ، بغلی ، دارای دو رساله:

- ۱- مناهل التحقیق: آقا محمد هاشم درویش فرزند اسمعیل شیرازی (داماد قطب الدین شیرازی) در تصوف.
- آغاز: الحمد لله المتجلی لخلقہ... اما بعد سؤال ، پرسید پرسنده از اخلاء و

اخوان فی الله که حقیقت معنی آیه شریفه « الاالی الله تصیر الامور » چیست؟
 الجواب علی طریق الصواب وباللہ التوفیق، بدان ای برادر شفیق که حقیقت معنی
 آیه شریفه راجع به بیان مبدء و معاد است به این طریق که الاحرف تنبیه است
 و تنبیه به معنی آگاهانیدن هر کسی را که از امری و چیزی غافل باشد...
انجام: و از برای عالم و عالمیان بعد از رحلت حضرت صاحب الزمان علیه السلام
 این مقام وصول و ایقان روی خواهد داد و آن زمان از روی شهود و یقین بعضی
 خواهند گفت هذا ما وعد الرحمن و صدق المرسلون و برخی را دعویهم فیها
 سبحانک اللهم و تحیتهم فیها سلام و آخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین و او
 خواهد بود اللهم اجعلنا من الذین آخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین آمین
 آمین آمین .

(از صفحه ۱ تا ۲۶ و از ۴۹ تا آخر کتاب).

۲- ولایت نامه : (منظوم) آقامحمد هاشم درویش فرزند اسمعیل شیرازی
 (داماد قطب الدین شیرازی).

آغاز :

ای برادر روز و شب نام علی	بر زبان داری و ازوی غافل
پیش خود شادی که تو از شیعی	بلکه همزان فرقه که ناجی
لیک حب دینی دون در دلت	آتشی افروخت در آب و گلت

انجام موجود:

شکر لله نیستم از این دو تا	مفتربین یا منکرین اولیا
مفترون را منکرون باشد سزا	کالخبیثین الخبیثاتش جزا
منکران باشند هم از مفترون	استعین بالله مما یفترون

(از صفحه ۲۷ تا ۴۸) .

۲۳۸ = شکسته نستعلیق ، بغلی ، دارای دو کتاب :

۱- حاشیه قوانین الاصول : میرزا ابوالقاسم قمی (مؤلف قوانین)
(ج ۱ و ۲) .

آغاز نسخه: فقد عدلنا فيما اضيف اليه لفظ الادراك اما جعلناه متعلق الادراك
اولا فكان ينبغي ان نقول هو ملكته ادراك الادلة فكانا في هذا المقام الذي نحن
في صدد تفسير علم العلم عدلنا...

انجام: قوله ب و هنا جوه آخر ضعيفه آه ذكره الفاضل السيد نعمه الله في رسالة
منبع الحيوه تمت حواشي المجلدين من كتاب قوانین المحکمة التي علقها عليه
مؤلفه دام ظلّه العالی اعنى مولانا الميرزا ابوالقاسم الجيلاني .

۲- شرح رسالة في علم الحساب

آغاز نسخه: مقدمة اي هذه مقدمة ولا بد ان يذكر فيها امور ثلاثة تعريف العلم
و موضوعه وغايته اما الاول... فقال الحساب علم اعلم ان العلم يطلق على معان
كثيرة منها الصورة الحاصلة في الذهن او حصول الصلوة او الادراك او الانتقاش
والاول من مقولته الكيف .

انجام: وتجزيته بمتساوية بعدة آحاد عدد آخر هو المقسوم عليه قسمته وهي
عكس الضرب كما لا يخفى وتحصيل ما تألف من تربيعة وهو ضرب به في نفسه كما امر
تجذير وهذه الاعمال هي اصول الحساب .

۲۳۹ = نسخ محمد بن حاج محسن در ۱۲۲۸ و ۱۲۲۹ ، بغلی ، دارای دو رساله :

۱- شرح تهذيب المنطق

آغاز: تهذيب المنطق والکلام توشیحه بذكر المفضل المنعم و ترشیحه

بالصلوة والسلام على صفوة الانام واصحابه الغزالكرام ...

انجام: فالممكنة العامة اما تسميتها بالممكنة فلاشتمالها على الامكان و اما العامة فلعومها الى الممكنة الخاصة كما سيأتى فهذه بسائط قد فرغت.

۲ - حاشية حاشية تهذيب المنطق : شيخ الحق حويزاوى ، اصل حاشية ملا عبدالله يزدي است.

۲۴۰ = بغلى، دارای سه رساله :

۱ - نزهة الناظر في الجمع بين الاشياء والنظائر: نجيب الدين يحيى بن سعيد الحلبي .

(نسخ محمد على نعمة اللهی در ۲۹ ع ۱۲۰۲/۲)

۲ - حواشی اثولوجیا : (شکسته نستعلیق).

۳ - مقدمة بر منظومه منسوب به امير المؤمنين على (ع): (شکسته نستعلیق).

۲۴۱ = نسخ ، بغلى ، دارى شش رساله :

۱ - عقائد شيخیه: حاج کریم خان بن ابراهیم کرمانی ، ساخته ۱۲۶۹.

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد چنین گوید بنده ذلیل ائیم کریم بن

ابراهیم عفا الله عن جرائمهما که این رساله ایست از من بسوی يك يك از

کسانیکه در امور دین خود تقلید مرحوم شیخ احمد احسائی و مرحوم حاج

سید کاظم رشتی اعلی الله مقامهما را می نمایند و اعتماد بر آن دو بزرگوار دارند...

انجام: که من در تأدیب شما کوتاهی نکردم و مکرر این سخنهارا گفته‌ام و

می گویم و این رساله را نوشتم چنانکه سابقاً از یزد بشما رساله دیگر نوشتم

و به آن عمل نکردید و دیگر خود دانید و اگر مؤمن باشید و از روی نفاق

خود را نسبت به مشایخ ماندهید بعد از این اقلاباً به این رساله عمل نمائید و من

بیزارم از هر کس که این رساله من به او برسد و از روی استخفاف، تهاون بدین خود کند و رسوا کردن مشایخ خود را بخواهد.
(نوشته عبدالله همدانی در ۱۳۰۳ قسمت پایین تمام صفحات فرسوده و از میان رفته است).

۲- عقائد شیخیه: حاج کریم خان کرمانی.

مشمول بررسی سؤال و جواب که مؤلف به اعتراضات مخالفین جواب گفته تألیف ۱۲۶۹.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... و بعد چنین گوید بنده ائیم کریم بن ابراهیم... پس این افتراها به ایشان رسیده و دیده اند که نزدیکست بحد تو اتر رسد و عدول و ثقات ایشان راوی این افتراها شوند لهذا در صد سؤال از آنها بر آمده شاید حقیقت امر بر خواص و عوام مکشوف شود و بدانند حق عداوت اعداء را به این حقیر و چون دیدم که حقیقتاً سؤالان نیست که در جواب از آنها نصرت دین خدا است و بیان حق و باطل است و صلاح کل این سلسله است اقدام در جواب آنها کردم...

انجام: بگذارید آنها بکنند آنچه می خواهند و شما بر حسب رضای او راه روید و عفت و ورع و تقوی و زهد در زمین پیشه کنید و دایم در فکر آسمان و بالا رفتن باشید تا این دو روز به انتها برسد و راحت شویم از اهل دنیا و تباغی ایشان و بگذاریم به ایشان خاکدان را تا بدون معارض مسلماً در سطح آن راه روند... همینقدر کافی است... در عصر یوم الاثنین چهاردهم شهر ربیع... سنه هزار و دو یست شصت و نه هجری.

(قسمت پایین آن از میان رفته است).

۳- التحفة النجفیه: محمد باقر بن محمد جعفر همدانی که در ۷ ج ۱ / ۱۲۸۷

ساخته است.

۴- رساله در علم اشتقاق: ساخته در ۴ ج ۲/ ۱۲۷۵.

۵- شرح دعاء رجب: (صادر از ناحیه مقدسه حضرت حجت): محمد باقر بن

محمد جعفر همدانی! ساخته آدینه ۱۹ رمضان ۱۳۰۲.

۶- مصابیح در شرح حدیث مفضل: محمد باقر بن محمد جعفر همدانی در

پاسخ محمد بن سعید لاهیچی، ساخته در شنبه ۱۳ ذق ۱۲۹۵.

۲۴۴ = نسخ محمد کاظم همدانی در ۱۲۶۸ در کربلا، بغلی، دارای دو رساله:

۱- منتخب فقه: شیخ محمد حسن.

۲- شرح الایساغوجی للابهری

۲۶۴ = نسخ، ربعی، دارای دو رساله:

۱- مرصاد العباد من المبدء والمعاد: نجم الدین رازی.

۲- ایضاح الطریقه: شاه عبدالله دهلوی (فارسی).

۲۶۶ = ربعی، دارای چهار رساله:

۱- رساله در بحور شعری: گویا از محمد باقر بن محمد حسین همدانی باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد این رساله ایست مختصر در بیان بحور

شعری که متداول و معروفست مشتمل بر یک مقدمه و یک باب و خاتمه. مقدمه

در ذکر آنچه پیش از شروع در مقاصد ذکر آن ضرور است، فصل بدانکه

بحرهای شعر مر کب است از هشت حرز که آنرا افاعیل و تفاعیل می خوانند...

انجام: و بعضی گفته اند که اوزان شجره اُخر ب با اوزان شجره اُخر جمع

کرد نیکو نیست والله اعلم کتبه بیده محمد باقر بن محمد حسین همدانی و تم

فی یوم الاحد...

(تستعلیق محمد باقر بن محمد حسین در یکشنبه ۲۱ صفر ۱۲۷۴).

۲- نزهة الابصار في اوزان الاشعار: شهاب الدين ابوالعباس احمد بن محمد بن علي علامه اصبحي غسانی.

(نسخ يحيى بن تقي الدين بن اسمعيل بن عباده).

۳- تجويد قرآن: سيد ابوالقاسم قاری که در زمان شاه عباس دوم سروده است.

آغاز: ای کلام از انتظام نام ذاتت در نظام

وی زشهد شکرین شکر ت زبان شیرین کلام

رحمت عام و سلامت بر روان انبیا

خاصه بر روح محمد بادو بر آل عبا

.....

در زمان شاه جمجاه و سلیمان بارگاه

خسرو صاحبقران عباس ثانی پادشاه

.....

نظامش سید ابوالقاسم بقاری مشتهر

اعطه اللهم ما يعطاه عبد مفتقر

انجام: قاریا رسم است خار و کو گل بیخار کو

باصلاح آرش بنور خامه و کن عفو او

بعد از اهدای دعای ازدیاد عمر شاه

ناظم این را بحمد و سوره یاد آرگاه

(نسخ محمدحسن بن جعفر، شب پنجشنبه ۲۲ شعبان ۱۲۳۹ در مدرسه قادریه).

۴- شرح التصريف للزنجاني: علی بن ابوالقاسم عسکری حسینی.

آغاز: احمد الله من استمسك بالعروة الوثقى و انصرف عن موجبات الندامة
فی العقبی ... و بعد چنین گوید نیازمند عفو الملك الغنی ابن ابوالقاسم علی
عسکری الحسینی که بعضی... که رساله شهیرست بتصریف زنجانی بعبارت فارسیه
واضحہ شرح نماید...

اصل، بسم الله الرحمن الرحيم اعلم ان التصريف في اللغة التغيير .. شرح بدان
ایدک الله فی الدارین و وفقک بتحصيل ما یوجب صلاح النشأتین که متصدی بیان
هر علم ...

انجام موجود: و چون دیدند که میان متکلم مع الغیر در ماضی فرق هست و
خواستند که میان آنها در مضارع نیز فرق کنند زیاد کردن نون را در متکلم
مع الغیر از جهة مشابهت . (شکسته نستعلیق).

۲۷۲ - نسخ و نستعلیق ، ربعی ، دارای دو رساله : ۴

۱- تهذیب المنطق: تفتازانی (نسخ ۱۱۱۴):

۲- شرح الشمسیه للكاتبی: قطب الدین محمد رازی. (شکسته نستعلیق).

۲۷۳ = نسخ ، خشتی ، دارای سه رساله :

۱- حاشیه معالم الاصول: ملامحمد صالح بن احمد سروی مازندرانی .

(نوشته چهارشنبه ۲۱ محرم ۱۲۳۵).

۲- حاشیه معالم الاصول: ملامحمد سراب .

۳- رساله فی مقدمه الواجب : محمد باقر بن محمد مؤمن سبزواری .

۳۱۶ - نستعلیق ، وزیری ، دارای دو رساله :

۱- حاشیه الحاشیه الشریغیه علی شرح الشمسیه : عماد بن یحیی بن

علی فارسی .

(نوشته محمود بن رمضان علی در ج ۱ / ۱۲۴۰).

۲ - حاشیه شرح الشمسیه : میرسید شریف گرگانی .

(نوشته اسمعیل بن بخشعلی همدانی در دوشنبه ۱۲ رجب ۱۲۴۱).

۳۱۷ - نسخ ، کاغذ اصفهانی ۳۱ × ۱۸ ، ۲۵ س ۱۸ × ۹ ، جلد تیماج قهوه‌ای ،

رحلی کوچک ، دارای دو رساله :

۱ - تجرید الغواشی : میرغیاث‌الدین منصور دشتکی ، حاشیه ایست بر حاشیه

اجد دوانی بر شرح جدید تجرید ، و رد آن (ذریعه ۶ : ۶۷) ، (آغاز و انجام

افتاده) . از صفحه ۱ تا ۷۶۴ و از ۸۱۲ تا آخر کتاب .

۲ - حل شبهة الجذرا الاصم : از همین دشتکی ، در رد دوانی مربوط بدشبهه

ابن کمونه .

آغاز: یا غیاث‌المستغیثین نجنا باسراق شارق من جنابك عن ظلمات الاغشیة

الذی سددنا و حجینا عن بابك... و بعد فان الفقیر غیاث المشهور بمنصور...

انجام: ولا اثر لذلك فی المرام عند ذوی الافهام و اعرف ذلك و تأمل فی الكلام

فان هذا المقام من مزایق اقدام افهام الاعلام... تمت المباحث المتعلقة بمغلطة

الجذر الاصم بحسن توفیقه (ص ۷۶۵ - ۸۱۱).

۳۵۷ - نسخ او آخر سده هشتم ، وزیر بزرگ ، دارای سه رساله :

۱ - نهاية السئول فی شرح منهاج الوصول الی علم الاصول : جمال‌الدین

ابو محمد عبدالرحیم بن الحسن القرشی الاسنوی الشافعی (م ۷۷۲) .

تألیف این کتاب در صفر ۷۴۰ شروع و در آخر سال ۷۴۱ در مدرسه شریفیه

قاهره خانمه پذیرفته است .

این نسخه در اواخر سده هشتم و یا اوائل سده نهم نوشته شده است .

۲- تعریف علوم و مباحث اصولیه : عبدالرحیم بن الحسن القرشی الاسنوی الشافعی (م ۷۷۲) .

۳- زواید الاصول : جمال‌الدین عبدالرحیم بن الحسن القرشی الاسنوی الشافعی .

مؤلف درباره این کتاب چنین گوید: پس از فراغت از شرح منهاج الامام... شروع کردم بجمع آوری آنچه که در کتاب منهاج خالی مانده بود از مسائل اصولیه ای که در کتب اصول معتمد ثلث در فن اصول ذکر شده و آنها عبارتند از:

۱- محصول امام .

۲- احکام آمدی .

۳- مختصر ابن حاجب .

و پس از جمع نام او را « زواید الاصول » نهادم . (تألیف دهه آخر شعبان ۷۴۸) .

۴۲۵- نسخ علی بن حسین علی افشار خویی ، خشتی ، دارای سه رساله :

۱- معارج الاصول : محقق حلی .

(نوشته سه شنبه محرم ۱۲۱۴) .

۲- تهذیب الوصول الی طریق علم الاصول : علامه حلی (نوشته ۱۲۱۶) .

۳- زبدة الاصول : شیخ بهائی (نوشته ۱۲۱۶ ق) .

۴۴۳- نسخ ، ربعی ، دارای دو رساله :

۱- منهاج النجاة : فیض کاشانی (نوشته ۱۱۵۱) .

۲- النخبة المحسنة : از همو .

۴۴۵- شکسته نستعلیق محمد حسین بن محمد هاشم کیلوانی در شیراز در ۱۰۲۳-۱۰۲۵ ،

نیم ربعی ، دارای چهار رساله :

۱- حاشیه شرح حکمة العین : امیر غیاث الدین منصور دشتکی در گذشته ۹۴۸ (نوشته محرم ۱۰۲۴ در شیراز)، (ذریعه ۶: ۱۲۳) .

آغاز: اللهم ارننا بعین حکمتک حکمة العین وزدنا نورامن فیض عین هو اللکونین
عین ... وبعد یقول الحقیر الفقیر غیاث المشهور بمنصور ...
انجام: و اعتقادنا بان الخصوصه موجود هو اعتقادنا بان الخصوصیه موجود
مطلقا قد فرغ عن التسوید...

۲- حاشیه شرح حکمة العین: (سواد العین) شمس الدین محمد بن احمد
الخفری در گذشته ۹۵۷ از شاگردان امیر صدر الدین دشتکی پدر امیر غیاث الدین
منصور دشتکی (ذریعه ۱۲: ۲۴۰)، (نوشته دوشنبه ۶ ذق ۱۰۲۳) .

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی سید المرسلین ... فبقول
الفقیر الی الله الغنی محمد بن احمد الخفری قد اتفقت فی سالف الزمان متعلقات
علی شرح حکمة العین و حواشیه و جمعتهای و سمیتها سواد العین ...
انجام: والمعترض المذكور بحقیقته انما یرجع الی ما ذکره المعترض الغنی
من یکون ذات الواجب ... فاعلم ذلك قد فرغ عن التسوید ...

۳- حاشیه شرح حکمة العین : میرزا محمد بن حسن شیروانی در گذشته
۱۰۹۸ ، این نسخه همه حاشیه شیروانی نیست و تنها سه صفحه از آغاز این
حاشیه است، (ص ۹۴ و ۹۵ و ۹۶)، (ذریعه ۶: ۱۲۲) .

آغاز: ش، الحکمة استکمال النفس الانسانیة الاستکمال مصدر، المصدر
قد یطلق ویراد بها معانیها النسبیه و قد یطلق ویراد بها الاسم.
انجام نسخه: قدس سره و المثال القائم الثابت منزول الوحي اراد الشریعه
هذا معنی آخر اخص من الاول تم تم تم .

۴- حاشیة شرح حکمة العین : میرزا حبیب اللہ ملا میرزا جان باغیوی
درگذشتہ ۹۹۴ (نوشتہ ۱۰۳۵).

آغاز: قال الشارح ای الشاملة للمجرد والمادی ومقابلاتها اقول یحتمل ان
یکون مقابلاتها معطوفاً ...

انجام: معدوم لمجرد وجودهما فی العقل فیلزم ان لا یقدر العقل علی تعقلها
هف هذا آخر ماتیسرنا ... فرغت عن تسوید هذه الحاشیة الی صنفها مولی
العلامة مولانا میرزا جان شیرازی...

در این نسخہ حاشیہ های بی به امضاء «ق، فاضل، منه، ه، فص، ه ف و صح» هست.

۴۶۸- نستعلیق خوش محمد زکی جریادقانی در چهارشنبه ۷ صفر ۱۰۷۶، وزیری-
کوچک، دارای دو رساله :

۱- التوحید: ابو جعفر محمد بن علی بن بابویه قمی شیخ صدوق .

۲- الاعتقادات: ابو جعفر محمد بن علی بن بابویه قمی .

۴۸۹- نسخ ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱- کتاب القضاء : (مقصد اول)

آغاز: بعد الفهرست ، کتاب القضاء وهو بالمدوی قصر ویطلق فی اللغة علی معان
کثیرة ربما ینتهی الی عشره او ازید ...

انجام: الا اذا قلنا ان العمل فی کل وقت بقوله فی معنی التقليد تم الکلام فی-
المقصد الاول من مقاصد القضاء و یتلوه الکلام فی المقصد الثانی فی طریق
الفقهاء .

در آخر این نسخہ جمله (بلغ مقابلة وقبالا) نوشته شده ، آغاز افتاده .

۲- رساله در علم رجال: حسین بن محمد حسینی .

۴۹۴ = نسخ ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱ - تهذیب طریق الوصول الی علم الاصول : علامه حلی .

(نوشته سیدمراد موسوی درکاشان در ۱۴ صفر ۱۲۲۴).

۲ - التبیان : مولی مرتضی بن محمد مؤمن کاشانی ، در شرح زبدة الاصول

بهائی (ذریعه ۱۳ : ۳۰۱).

۵۰۴ = نسخ ، خشتی ، دارای نه رساله :

۱- اصول دین: اسمعیل الحسینی مدرس خاتون آبادی مشتمل بر چند مقصد:

مقصد اول در معارف آنهم بر چند فصل است فصل اول در معرفت خدای عزوجل،

فصل دوم در اثبات صانع؛ این فصل مشتمل بر چهار مطلب است :

مطلب اول باید دانست که موجود محتاج بغیر است.

مطلب دوم واجب الوجود بالذات مرکب نمیتواند بود .

مطلب سوم آنکه واجب الوجود بالذات متعدد نمیشود .

مطلب چهارم در اینکه صفت واجب الوجود نمیتواند عین ذات باشد.

فصل سوم در اینکه خدای تعالی ازلی است و عالم حادث است.

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عدم عبودی را سزد که نوع بنی آدم را بعقاید حق...

بنابر این حقیر فقیر الی الله الغنی اسمعیل الحسینی المشهور بمدرس الخاتون -

آبادی را بخاطر رسید بنا بر التماس بعض اصدقاء صلحاء که در این اوراق تقریر

و تحریر کنم بعونه و منه عقاید اصولیه و فروعیه از معارف ربانی... و این مبوب

است بر چند باب و مسمی شد بعقاید در تقریر عقاید اصول و این چند مقصد

است مقصد اول در معارف ربانی و این چند فصل است فصل اول در معرفت

خدای عزوجل.

انجام: غیر متناهی است و بالجمله لما وصل ترقیم هذه الرسالة الى هذا الموضع ... بعد خراب الابدان والقوالب الجسدانية هذا ظاهر هذا الخبر فالسائل ان كان سؤاله عن معنى هذا الخبر فهذا هو معناه وان كان شيئاً آخر فلا بر من بيانه حتى ينظر فيه فقدم البيان والسؤال قصور منه لامنا والله المثل الاعلى.

۲- المواسعة والمضايقة: عبدالصمد همدانى. (شكسته نستعليق).

۳- الرق المنشور: جعفر بن ابى اسحق موسى كشفى.

(نسخ محمد حسن بن محمد زكى در كاظمين در ع ۱/ ۱۲۳۳).

۴- الحكمة العرشية: صدرای شیرازی.

(نسخ در تاريخ ۱۲۲۱).

۵- اثبات وحدة الوجود: كمال بن محمد لارى.

(نسخ حسن بن محمد زكى در ۱۲۳۳ در نجف).

۶- جواب شبهات ابليس: قاضى نور الله شوشترى، (نستعليق).

۷- الفرق بين الاصوليين والاختباريين، (نسخ).

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم ومن علماء المحدثين شيخنا ومولانا ابو الحسن تلميذ العلامة الشيخ المجلسى رحمه ... فحينئذ اعتصمت بكتاب الله العزيز الجبار وتمسكت باخبار الائمة الابرار ... فاعتقدت فى الاصول ماورد عنهم ... ما حاصله مسألة ما الفرق بين الاختباريين والمجتهد الجواب ...

انجام: وممن صرح بذلك النورى رحمه الله فى كتبه لاسيما كتاب الاذكار وفيه اشكال لان جواز العمل واستحبابه كلاهما فى الاحكام الخمسة الشرعية فاذا استحباب العمل بمقتضى الحديث، والضعيف ثبت ذلك بالحديث الضعيف فى ذلك ينافى ما تقرر من عدم ثبت الاحكام بالاحاديث الضعيفة.

(ص ۲۲۳ - ۲۴۱).

۸- **قبسته العجول و منیة الفحول**: ابو احمد محمد بن عبدالنبی نیشابوری اخباری. این رساله ترجمه سؤال و جواب بهائی است که پرسیده اند و مترجم آنها را بنخواستش میرزا غلام حسین پسر حاج محمد اسمعیل ترجمه نموده است. (شکسته نستعلیق الله و یردی در ۲۰ محرم ۱۲۲۲ در تهران به ارشاد حاج محمد جعفر).

۹- **رقعه میرزا ابراهیم علوی همدانی به شیخ بهائی**: (روضات الجنات). (شکسته نستعلیق).

آغاز: لوامع تجلیات انوار صدق و صفا و شوارق ظهورات اسرار خلت و وفا که از مطلع اشراقات ذهن نقاد و مشرق افاضات طبع و قواد که مشکل گشای معانی سبع المثانی و جام جهانهای معانی است ...

انجام: همیشه از درگاه خداوند مسئول و توافق نشأتین و تطابق حالتین مر جو و مأمول لانه علی ذلك و بتحقیق اجابة الراجین جدیر سلامد و صاواة علی کل امیر. و در آخر همین رقعہ راقم مقداری را اختصاص بد معرفتی خود داده است (از ص ۲۶۶ تا ۲۶۸).

۵۰۷ = خشتی، دارای چهار رساله:

- ۱- شرح مختصری از نهج البلاغه، (نسخ).
- ۲- رساله در اخبار متفرقه عرفانی، (نسخ).
- ۳- منتخب رساله عملیه شیخ احمد احسائی: محمد کاظم بن قاسم حسینی رشتی.

(شکسته نستعلیق علی حسینی در ۱۳ محرم ۱۲۴۳).

۴- منتخباتی از رساله حیدریه و فتاوی شیخ احمد احسائی: سید کاظم رشتی .

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد پس این کلماتی است چند منتخب و مترجم از رساله حیدریه و مسائل فقهیه از فتاوی جناب خاتم المجتهدین ... شیخ احمد بن المرحوم شیخ زین الدین احسائی بقلم شکسته کاظم بن قاسم حسینی رشتی ...

انجام: معتبر در حفظ موالات و ترتیب عدم جفاف عضو سابق است پس بنا بر این هر گاه روی را درجائی بشوید و دست راست را در جای دیگر و دست چپ را جای دیگر ضرر نمی‌رساند بشرط عدم جفاف سابق قد تمت .
(شکسته نستعلیق علی حسینی) .

۶۱۰ = نسخ علی بن حاج محمد فیاض کاظمی در یکشنبه ۲۱ ج ۲/۱۱۹۹ ، خشتی ، دارای دو رساله :

- ۱- مقتل الحسین : ابی محنف لوط بن یحیی .
- ۲- مقتل امیر المؤمنین: احمد بن عبدالله بن محمد البکری .

۶۱۷ = نسخ ، خشتی ، دارای سه رساله :

- ۱ - شرح مفتاح الغیب^۱: محمد بن قطب الدین از نیقی در گذشته ۸۸۵.^۲

۱- مفتاح الغیب در تصوف تألیف شیخ صدرالدین محمد بن اسحاق قونوی (م ۶۷۳) می‌باشد .
۲ - شارح در کتاب خود راجع به این شرح چنین گوید : این شرح را به‌اشارة سلطان محمد بن مراد بن محمد خان (سلطان محمد فاتح) شروع کردم اگرچه شرح شمس الدین محمد بن حمزه فناری (م ۸۳۴) کافی به نظر می‌رسید ولی چون خالی از تطویل و تمقید نبود لذا حاجت افتاد که امثال امر نموده و بحمدالله در شش ماه به‌سال ۸۷۴ این کتاب را پایان رسانیدم .

باحاشیه‌هایی بدعنوان «منهره ، منه».

۲- اربعین حدیث نبوی : گردآوری حامدین موسی قیصری.

۳- الطرق الی الله بعدد انفس الخلائق یا الاصول العشرة : نجم‌الدین رازی.

۶۱۸ = شکسته‌نستعلیق و نسخ ، خشتی ، دارای شش رساله :

۱- مصباح الارواح گویا از احمد پیرجمالی شیرازی، به‌نظم در چند باب:

۱- صفت پیر و آغاز سخن .

۲- صفت آمدن پیر.

۳- صفت اندر سؤال کردن از پیر.

۴- صفت اندر جواب در معرفت.

۵- صفت اندر شناختن جسم محدث و قدیم.

۶- شرح رسولات.

۷- صفت اندر آفرینش عالم و موالید .

۸- صفت اندر ارواح انسان و معاد .

۹- صفت آفرینش انسان در مبدئ فصل .

۱۰- صفت اندر صورت و معنی آدم ...

آغاز: چون غره صبح گشت غرا

شد طره آسمان هطرا

شد شعله شمع مهر تابان

شب کرده چراغ ماه پنهان

چتر شده شام سرنگون شد

شب در کف صبحدم زبون شد

انجام: گر نیک نظر کنی در این فن

تو پیری و پیر نیست جز من
چون نیک بدیدم آن نکو بود
او و من و پیر هر سه او بود

میدان بیقین دو نیست والله

موجود حقیقتی سوی الله

(تمت الكتاب بعون الملك الوهاب غرة ذی حجة سنة ۱۰۲۳).

۲- رباعیات: شیخ ابوسعید ابی‌الخیر.

۳- بلبل نامه: شیخ فریدالدین عطار نیشابوری.

۴- اشعار و رباعیات: از شیخ اوحدی و مغربی و سنائی و عراقی و سید قاسم.

آغاز: شیخ اوحدی گوید:

در خرابات عاشقان کوئی است

کاندرونخانه پری‌روئی است

انجام: مفتاح رموز کنت کنزاً مجموعه سرکن‌فکانی

۵- مثنوی عرفانی:

آغاز: عشق بود از گنج پنهان فی‌المثل

نقد خود را فاش کرده است از ازل

و حدت خود را ظهوری داده است

باب رحمت بر جهان بگشاده است

حکایت

طالبی سر کشته آواره

بی نوائی بی دلی بیچاره

بود در رخسارش داغ از آب چشم

رفته از دست خیالش خواب چشم

.....

.....

انجام: بشنو این پند ای برادر هوش دار

وز نظاره دیده خود گوش دار

ورنه مدت‌ها بلای دلکشی

می نبینی باز روی دلخوشی

۶- هشت ترجیع بند: که در آخر ترجیع بندها این اشعار تکرار شده:

آخر ترجیع بند اول:

ما آینه صفات ذاتیم جام جم و چشمه حیاتیم

آخر ترجیع بند دوم:

هرچه خواهی بگوی ها یا هو

لیس ما فی الوجود الا هو

آخر ترجیع بند سوم:

دیده‌ام من جلوه‌های روی یار

اول و آخر نهان و آشکار

آخر ترجیع بند چهارم:

بجز ذات تو هستی جمله اسمی است

توئی کنج و همه اشیا طاسمی است

آخر ترجیع بند پنجم:

چه جوئی خدا را زهر گفتگو

خدا را ز مرد خدا باز جوی

آخر ترجیع بند ششم:

زما فاش این سخن اندر جهان است

که آن عالم در این عالم نهان است

آخر ترجیع بند هفتم:

در کوی نیستی را، هستی گذر نباشد

بالا تر از سیاهی رنگ دگر نباشد

آخر ترجیع بند هشتم:

اگر دانی اگر هرگز ندانی

تو با حق تا ابد باقی بمانی

آغاز: آنجا که نه نام و نه نشان هست

جز عشق چه چیز ترجمان هست

عشق است که میدهد خبر باز

در عالم عشق اگر زبان هست

انجام: بعقل خویش همچون فلسفی تو

مشو مغرور از تصدیق مکرین

که دیگر در رکاب مصطفی باز

بمولانا رسی و شمس تبریز

.....

تو کوئی هر چه خواهی دل مترسان

که خواهد بود دائم با تو الله

اگر دانی وگر هرگز ندانی

تو با حق تا ابد باقی بمانی

۶۲۵ = نسخ، خشتی، دارای دوازده رساله:

- ۱- رساله فی کشف بعض اسرار التجوید: شیخ احمد احسائی .
(نوشتۀ احمد بن زین الدین احسائی در ۳ ج ۲/۱۱۹۹)
 - ۲- حیاة النفس فی حضرة القدس : شیخ احمد احسائی .
(نوشتۀ پنجشنبه ۱۲۳۸) .
 - ۳- رساله العلم: علی نقی بن شیخ احمد احسائی .
 - ۴- رساله اسرار الشهاده: سید کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی .
(در تاریخ ۲۴ جمادی الاولی ۱۲۳۸ نوشته شده است) .
 - ۵- رساله الرؤیا والمنام : احمد بن زین الدین احسائی .
 - ۶- رساله در بیان حدیث خلق السماء : شیخ احمد احسائی برای شیخ علی بن شیخ احمد پسر خودش (نوشتۀ خود مؤلف در ۲۹ صفر ۱۲۲۰) .
 - ۷- رساله الجنة والنار : شیخ احمد احسائی .
 - ۸- رساله سلطانیه: شیخ احمد احسائی .
(نوشتۀ خود شیخ احمد احسائی در آغاز رمضان ۱۲۲۳) .
 - ۹- رساله در بیان نفوس: شیخ احمد احسائی ، (نسخ خود او) .
 - ۱۰- رساله در جواب عرفاء : شیخ احمد احسائی .
 - ۱۱- رساله در جواب عرفاء : شیخ احمد احسائی .
 - ۱۲- مشارق الامان ولباب حقایق الایمان: حافظ رجب بن محمد برسی .
- ۶۴۲- نسخ ، ربعی ، دارای سه رساله :
- ۱- رساله اخلاقیه : (شش برگ پاره شده و ناقص ، نوشتۀ ۱۱۴۲) .
 - ۲- آغاز وانجام : خواجه طوسی .
 - ۳- منهاج العابدین : محمد غزالی .
(نستعلیق محسن بن عباس) .

۶۴۶- ربیع، دارای سی و هشت رساله :

۱- شرح اربعین: صدرالدین قونوی .

(ص ۱-۵۶ ، نستعلیق حسین جیلانی در ۱۸۶۱) .

۲- رساله یازدهم از اربعینیات در شرح خبر الغمامة: قاضی سعید قمی .

(ص ۵۷-۱۴۲ ، شکسته نستعلیق) .

۳- رساله در توضیح جواب حضرت علی (ع): درباره پرسش از «هل رأیت

فی الدنیا رجلاً» : محمد جعفر بن حاج صفر خان قراقرلو مجذوب علی شاه

کبوتر آهنگی .

آغاز: بسم الله خير الاسماء الحمد لله الذي كتب على نفسه الرحمة ... و بعد

فيقول العبد العجاني محمد جعفر بن صفر خان الهمدالي ... في توضيح ما روى عن

سيد الوصيين وقائد الغر المحجلين امير المؤمنين عليه السلام ... انه سئل هل

رأيت في الدنيا رجلاً فقال رأيت رجلاً وأنا انا الى الان اسئل عنه فقلت له من انت

فقال انا الطين فقلت له من اين فقال من الطين ...

انجام: واخذني بلطفك ان اضل او اذل فيما اتى و اذروان اركان الى الذين

ظلموا فتمسني النار يوم العرض الاكبر الحمد لله اولاً و آخرأ و ظاهراً و

باطناً ... يا ارحم الراحمين

(ص ۱۴۳-۱۵۰ ، شکسته نستعلیق) .

۴- الطباشير: آخوند کرباسی مولى محمد جعفر بن محمد طاهر خراسانی

اصفهانى (۱۰۸۰-۱۱۵۵ق) .

کتابى است فارسى با استشهدات و روايات عربى در علم عرفان (ذریعه ۳ :

۳۰۹) .

آغاز: الحمد لله الذي جعلني من امه محمد... شب جمعه نوزدهم شهر جمادی -
الثاني هزار و صد و پنجاه و يك كه قمر در جوزا و شمس در میزان بود... در این
شب معرفت میزان الله بوجه بنده را حاصل شد.
انجام: هذا يوم ينفع الصادقين صدقهم... تاریخ ولادت بنده از این نظم
ظاهر شود:

بسال الف و ثمانین بطالع مسعود رسید مژده مولود عاقبت محمود
تاریخ هجرت از طوس به اصفهان ۲۷ شعبان ۱۱۰۲ تاریخ ورود مدرسه ملا عبد الله
سنه ۱۱۲۲ تاریخ خروج از مدرسه که نهایت اقتدار و ریاست بنده بود و عامه و
خواصه را رجوع به این بنده اراده کسبی کردم و در فکر عزلت بودم پس دکان
کرباس فروشی گشودم... تا آنکه آفتاب در ثور و قمر در اسد بجهت عزلت داخل
خانه خود شدم سال ۱۱۲۵ و این تاریخ وقت عروض مرض الهی بود... و در
لیله طباشیر مژده خلاصی اتمام شدن محنت بروجهی که خدا خواسته رسید
تمت الكلام.

(ص ۱۵۱ - ۱۷۶ ، شکسته نستعلیق).

۵- رسالة في الحدوث والعدم : فیض کاشانی، (عربی).

(ص ۱۷۷ - ۱۹۳ ، نستعلیق محمد برهان در زح ۱۲۲۱).

۶- رسالة پنجم اربعین : قاضی سعید قمی.

(ص ۱۹۵ - ۲۱۶ ، نسخ).

۷- رسالة در علم کلام : در دوازده فصل که سر فصول آنها نوشته شده
است.

آغاز نسخه: بعض الحكماء من المتأخرين ان علمه تعالى بذاته هو عين ذاته
علمه بالاشياء المكنه عبارة عن وجود العقل الاول... العقل لكونه ممكنا حادثا
مسبوق بالعدم الثاني معلوم للحق لان ما لا يعلم لا يمكن اعطاء الوجود.

فصل دهم : فی بیان الروح الاعظم ومراتبه و اسمائه فی العالم الانسانی ...
 فصل یازدهم: فی عود الروح ومظاهره الیه تعالی عند القيامة الكبرى ...
 فصل دوازدهم: فی النبوة والرسالة والمولایة ان للحق تعالی ظاهراً وباطناً...
 انجام: وان لم یساعدهم الاسباب لم یحصل لهم ذلك الابای شیئ اشتغلوا کاتوا
 فیہ بالکمال ولاکمال الله وحده و هذا آخر ما اردنا بیانه من المقدمات و
 بعد فلنشرع فی بیان اسرار ما تضمنه الكتاب والحمد لله الکریم الوهاب... بعون
 الماتک الوهاب.

(ص ۲۱۷ - ۲۴۸ ، شکسته نستعلیق).

۸- رساله در توضیح و تفسیر بعضی از عبارات سورة حمد: مشتمل بر
 مطالب فلسفی و کلامی در مبدء و معاد .

آغاز نسخه : هی القوالب الاسماء الهیه عن مصاحبة معافی التي هی ارواح لها
 فهی الموتی والجیف التي لاحیوة لها... فلنصرف عنان الکلام الی مرتع المرام
 وهوان اسم الله الرحمن الرحیم واسطة الایجاد و رابطہ المبدء و المعاد اعلم
 ان لله تعالی مع تجلیاته الغیر المتناهیة تجلیین هما اصل التجلیات الاول تجلی
 الذات... (پس از سه صفحه) قوله سبحانه الحمد لله معناه انه لا یستحق الشکر
 والثناء مطلقاً الا الله تعالی... (و پس از ۴ صفحه) فلنشرع الآن فی بیان حقایق
 الاسماء والصفات الالهیه التي تترتب علیها الحمد هنا وهی خمسة الله والرب
 والرحمن والرحیم و مالک يوم الدين ...

انجام نسخه: و اضافها الی الاسباب لیست هو منها حقيقة بل کان موجودها و
 خالقها و مالکها هو المتصرف الحقیقی و یخاطب بقوله سبحانه لقد کنت فی
 غفلة من هذا .

(ص ۲۴۹ - ۲۶۰ ، نستعلیق) :

۹- شرح رساله‌ای در حقیقت و کیفیت روح و معاد جسمانی و روحانی،
(عربی).

آغاز نسخه: كالرغوة والسوداء كالدردى و البلغم كانه دم فيج غير نضيج ...
اقول و فى احاديث ائمة الهدى عليهم السلام ان فى الانسان ارواحاً متعددة نقل
بعض الاعلام من بصائر الدرجات انه روى عن جابر عن ابى جعفر عليه السلام
ما ملخصه هو ان الله تعالى خلق الانسان على اصناف ثلثة اصحاب الميمنه ...
(وپس ۶ صفحه) الفصل الثانى فيما يطلق عليه النفس اعلم ان لفظ النفس ...
الفصل الثالث فيما يقال عليه القلب والقلب ايضا معان كثيرة... الفصل الرابع
فى نقل الاقوال فى حقيقة الانسان اعلم ان العلم الضرورى ...

انجام: وتحقيق هذا المقام يحتاج الى نوع آخر من الكلام و ذكر مقدمات غير
مأنوسة للاكثر الانام وفيما ذكرناه كفاية لمن شم روحاً من مجته ذى الجلال و
الاکرام انتهى ما اردت من كلامه زيد فى اكرامه تمت الرساله والصلوة على ...
(ص ۲۶۱ الى ۳۲۷ ، شكسته نستعليق).

۱۰- النفحات الالهية والخواطر الالهامية: قاضى محمد سعيد قمى ساخته
محرم ۱۰۸۴ ، گویا نوشته مجذوب على شاه کبوتر آهنگى و در اصفهان باشد.
(ص ۳۳۱ - ۳۳۵ ، شكسته نستعليق).

۱۱- رساله فى الخمس: مؤلف رساله مزبور را از کتاب بزرگ خود «استقصاء
الانظار فى فقه الاطهار» استخراج نموده .

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... هذه مسائل استخراجتها من كتابى الكبير
استقصاء الانظار فى فقه الاطهار الا المسئلة الاخيرة و جعلتها رساله منفردة
لعموم البلوى ... فى خمس الارباح وما يتعلق به ولنقدم مقدمات ... اعلم ان
الخمس عبارة عن حق مالى يثبت لنبي هاشم فكلما ذكر الخمس يراد ...

انجام موجود: ولان الزکوة والخمس لا يستحقها واحد بعينه ولا يملكها احد الا بعد قبضهما فالوكيل لا يستحق المطالبة وكل واحد من اهل الزکوة والخمس لا يستحق المطالبة بالمال لان الانسان مخير في وضعه .
(ص ۳۳۸ - ۳۸۶ شکسته نستعلیق).

۱۲- مرقاة الاسرار في بيان القدم والحدوث : قاضی سعید قمی ، رساله چهارم اربعینیات اوست و ساخته ۱۰۸۴ .

(ص ۳۸۸-۴۱۱ ، شکسته نستعلیق محمد باقر بن سرخوش افشار در ۱۲۱۷).

۱۳- النفحات الالهية : قاضی سعید قمی ، رساله پنجم است .

(ص ۴۱۲ - ۴۱۸ ، شکسته نستعلیق).

۱۴- الانوار القدسية في تحقيق الهيولى والصورة والنفس وفوائد آخر:

قاضی محمد سعید شریف قمی ، رساله ششم است تألیف ۱۰۸۵ ق.

(ص ۴۲۰ - ۴۳۱ ، شکسته نستعلیق محمد باقر بن سرخوش افشار در ۱۲۱۷).

۱۵- المقصد الاسنى في تحقيق ماهية الحركة ووجودها: قاضی سعید

قمی ، رساله هفتم است ساخته ۱۰۸۸ .

(ص ۴۳۲ - ۴۳۸ ، شکسته نستعلیق گوینا از محمد باقر بن سرخوش افشار).

۱۶- الحديقة الوردية في السوانح المعراجية: قاضی سعید قمی ، رساله

هشتم او است .

(ص ۴۳۹ - ۴۴۸ ، شکسته نستعلیق محمد باقر بن سرخوش افشار در

۱۲۱۷).

۱۷- البرهان القاطع والنور الساطع : (ترجمه رساله ملا رجب علی یرسی

تبریزی به عربی) : قاضی سعید قمی ، در مقدمه و پنج مطلب و ساخته ۱۱۰۰ ،

رسالة نهم است.

(ص ۴۴۸ - ۴۵۱ ، شکسته نستعلیق محمد باقر بن سرخوش افشار در ۱۲۱۷).

۱۸- الطاليع والبوارق وتحقیق ان لكل حقيقة من الحقایق الامكانية

صورة وان احسنها الصورة الانسانية: قاضی سعید قمی ، رساله دهم است .

(ص ۴۵۲ - ۵۰۲ ، شکسته نستعلیق محمد باقر بن سرخوش افشار در شوال

۱۲۱۷).

۱۹- رسالة في التوحيد

آغاز: الحمد لله الذي هو حقيقة الوجود الحق الخ... تقديس المفهوم النظري

الصادق على الله سبحانه عن الكلية والجزئية هو الذي استنبطناه من المنطق

العلوي في الحكمة النبوية سيما في الحديث المذكور في كتاب الصدوق ان

اعرابياً قام يوم الجمل... ومن انكره فقد انكر الله كما بنيت بحمد الله سبحانه في

كتابي «المسمى بانوار الولاية» ان التوحيد ...

انجام: والمتوهمين ان له سبحانه مفهوماً كلياً لا يمتنع فرض صدقه على

كثيرين لكانا عند الحكماء الموحدين... واقتبسوا مصباح حكمتهم عن مشكوة

ائمتنا المعصومين صلوات الله عليهم اجمعين كتبها الفقير ...

(ص ۵۰۴ - ۵۱۸ ، شكسته نستعلیق ابو الحسن فيضی در ۱۲۲۲).

۲۰- رسالة في البيع: ميرزا ابوالقاسم قمی .

(ص ۵۱۹ - ۵۴۰ ، نسخ پنجشنبه ج ۲/۱۲۱۴).

۲۱- رسالة المؤمن في الزكاة: ميرزا ابوالقاسم قمی .

(ص ۵۴۱ - ۵۶۳ ، نسخ حسين بن كراباذي ابراهيم).

۲۲- رسالة في المرثة الخالية عن المانع المريدة للنكاح: كويبا از ميرزاى

قمی باشد .

آغاز: قال دام ظلہ بعد الخطبة والديباچه اما بعد فقد امرني من يجب علي طاعته...
ان اكتب ما سنح لي في حكم امرأة ادعت خلوها عن المانع و ارادت التزويج و
النكاح و بيان ما يثبت لها من الحكم... ان المرأة المجهولة الحال اذا عرضت
نفسها للتزويج و عرضت نفسها على الرجل من دون ذكر امر كونها زوجة و
غيره فلا اشكال ...

انجام: و اما دعوى الاجماع على عدم الاستماع مع ظن الكذب فهي ايضاً غير
مسموعة حكما في غيره من افعال المسلمين وقد اشرنا الى بعض مواردھا وان
كان الاحتياط فيها أكد هذا ما تيسر لي الآن في بيان هذه المسئلة و ترجيحها
فان اصبحت فمن الله وان اخطأت فمن نفسي... قد فرغت من تسويد هذه
الرسائل ...

(ص ۵۶۴ - ۵۷۵ ، نسخ ، ۱۲۱۵).

۲۳- پراکنده هائی از زهر الربیع جزائری

- ۱- حدیثی از منہاج الیقین علامہ در شرح حال علویہ صالحہ ای کہ با چہار
فرزند یتیم خود بواسطہ قتالی از قم بہ بلخ مهاجرت نمودہ .
- ۲- حدیثی ایضاً از منہاج الیقین علامہ در موضوع مکہ نرفتن عبد اللہ بن
مبارک و اعطاء مال خود بہ زن مسکینی و حضور قالب مثالی او در مکہ .
- ۳- قول بعض المتأخرین فی تحریم التین والاستدلال علیہ .
- ۴- قول بعض المتأخرین فی تحریم القہوہ والاستدلال علیہ .
- ۵- حیلہ فی اسقاط العدة و نسبتھا الی المحق الشیخ علی و الجواب عنہ .
(ص ۵۷۶ - ۵۸۲ ، شکستہ نستعلیق گویا حاج محمد جعفر مجذوب) .
- ۲۴- قبلة الافاق : رضی الدین محمد قزوینی .

(ص ۵۸۴ - ۶۲۸ ، شکسته نستعلیق محمدعلی بر لچه‌ای در ۲۶ ذق ۱۲۲۶).

۲۵- میزان المقادیر فی تبیان التقادیر: رضی‌الدین محمد قزوینی.

(ص ۶۳۰ - ۶۵۲ ، نستعلیق خوش).

۲۶ - حاشیة الشفاء

آغاز: الحمد لله... فی ابتداء طلب موضوع الفلسفة الاولى اقجام لفظ الابتداء بناء على ان الفصل الثاني ايضاً في ذلك الطلب... فبالحرى ان نشرع في تعريف المعاني الحكمية الحرى يمكن ان يكون مصدراً و ان يكون على صيغة فعيل و على الاول يكون الجار متعلقاً... ليست هي بانها اعمالنا واحوالنا قال بعض العلماء بانها بالكسراى ...

انجام موجود: انتهى وعلى هذا الاحتمال الاخير لا يكون قول الشيخ الذي لا يمكن القول به اشارة الى ما ذكره من عدم امكان الاله تعالى موضوعاً لهذا العلم بل المراد ان القول بكون الاسباب .
(ص ۶۵۴ - ۶۶۸ ، شكسته نستعلیق).

۲۷- در رساله سوم همين مجموعه گذشت .

(ص ۶ - ۶۸۸ ، شكسته نستعلیق)

۲۸- طعن الاخباريين على المجتهدين

آغاز: فائدة، طعن الاخباريون على المجتهدين في الاستدلال بامور منها الاجماع فقد كثر منهم دعواه في محل النزاع ولا يخفى بعد تحققه... و منها الاستدلال باحاديث العامة المذكورة في كتب الاستدلال... و منها الاستدلال على حكم نظري باية اختلف فيها القراء ...

انجام: ومنها ان يكون ذلك العام مخصوصاً بمن يموت لان عدم الموت تفضل من الله سبحانه حديث رواه ابن ادریس... وقد استدلل به المقداد او غيره على جواز الاجتهاد والاستنباط الظني واعتراض عليه الاخباريون من وجوه الاول...

فيكون الغرض النص على حجية العمومات وشمولها لجميع الافراد .
(ص ۶۸۹ - ۶۹۴ ، نسخ) .

۲۹ - طرح الكونين و حشر العالمين (حشر الاشياء) : صدرای شیرازی .
در هشت فصل :

فصل ۱ في حشر العقول الخالصة الى الله تعالى ...

فصل ۲ في حشر النفوس الناطقة الى الله تعالى ...

فصل ۳ في حشر النفوس الحيوانيه ...

فصل ۴ في حشر قوة النبات و غيرها من الطبايع ...

فصل ۵ في حشر الجماد والعناصر ...

فصل ۶ في تائيد ما ذكرناه و تأكيد ما قررناه من عود هذه الحسيات ...

فصل ۷ في معاد الهولوى الاولى والاجسام الماديه ...

فصل ۸ في التنبيه على شرف هذا المنهج الذى بهجناه فى اثبات المعاد ...

آغاز: يارب الاخرة والاولى و مبدء الوجود و المنتهى ... و بعد فقد سئلت يا
اخى اطال الله ... بمن حشر جميع الاشياء اليه تعالى ...

انجام: فهذه الادوار الكوكبية جميعها هى الحاصلة من ضرب سبعة فى مثلها

فيحصل تسعة و اربعون فالكل مع كسورها خمسون الف سنة و قدمت طرح

الكونين و حشر العالمين من مصنفات صدر الحكماء و بدر العلماء كتبه بيدي ...

امثالاً للامر السيد الاطهر ... الحاج محمد جعفر دامت ...

(ص ۶۹۸ - ۷۱۵ ، شكسته نستعليق ابراهيم الشريف به دستور حاج محمد

جعفر محذوب ، ۱۲۱۶) .

۳۰ - الفوائد الرضوية: قاضى سعيد قمى، ساخته و نگارش سه شنبه ۱۴۱۴ /

۱۰۹۹ .

(ص ۷۱۶ - ۷۳۳ شكسته نستعليق محمد باقر بن سرخوش افشار به دستور حاج

محمد جعفر مجذوب در ۱ ذح ۱۲۱۶).

۳۱ - شرح سؤال کمیل «ما الحقیقة»: کمال الدین عبدالرزاق بن ابی البقاء

کاشانی .

(ص ۷۳۶ - ۷۳۸ ، شکسته نستعلیق) .

۳۲ - فی التوحید والعدل

آغاز: الباب الخامس فی معنی التوحید والعدل ، قد عرفت معنی التوحید و هذا الباب لبيان معنی العدل الذي هو اصل الثاني من الاصول الاعتقادية الخمسة لكن المصنف ره ذكر التوحید ايضاً للملازمة التي بينهما حتى كانهما واحد اذ قول بالواحد...

آغاز نسخه: تذييب قال المحقق الدواني الترجيح بالامر جح مستلزم المترجیح بالامر جح لان تعلق الارادة باحد الطرفين دون الاخران كان للمرجح رجح احد المتساويين ... فان التأثير في تعلق الارادة نفس التأثير في المراد وان اراده .

(ص ۷۳۹ - ۷۵۰ ، شکسته نستعلیق) .

۳۳ - كشف القناع عن عوار الاجماع : محمد بن عبد النبي بن عبد الصانع

نیشابوری اخباری .

(ص ۷۵۲ - ۷۶۹ ، نسخ) .

۳۴ - مسألة خلق الاعمال: محمد بن محمد المدعو بياقر الداماد الحسيني .

آغاز: الحمد لله رب العالمين حق حمده ... سألتني افاض الله ... عن مسألة خالق الاعمال وهي من غامضات اغوار العلم ...

انجام: فهذا سطر من جزيل القول وحق السبط علم ذمته بالستر الدلد تعظيم فضله وكبير طوله و كنت مسئولاً في شهر ذيقعدة الحرام لعام ۱۰۲۵ ... افقر

المحتاجين . . . محمد بن محمد مدعوبيا قرالداماد الحسيني حامدا مصليا
مسلمًا.

(ص ۷۷۱ - ۷۷۲ ، شکسته نستعلیق علی بن احمد).

۳۵ - مسألة القدر في الافعال : گویا از میرداماد.

آغاز: الحمد لله سبحانه من سره عن الفحشاء... والتحقق ان مسألة القدر في
الافعال من غوامض التي تحيرت فيها الافهام... وليس لنا رخصة في افشاء سرها
لكننا ننقل مذاهب ذهب اليها علماء الاسلام... ذهب جماعة الى ان الله اجبر
العباد...

انجام: و كل حزب بما لديهم فرحون و يا بى الله الا ان يتم نوره ولو كره
المشركون و هيهنا تم تحرير الرسالة و ختم حامدين... بحمد و آله.

(ص ۷۷۲ - ۷۷۶ ، شکسته نستعلیق علی بن احمد).

۳۶ - رسالة در ارواح

آغاز: وقال الصادق صلوات الله عليه ان الارواح في ضقة الاجساد في شجرة...
و بسند صحيح از ابن اسكان از ابى بصير منقول است كه حضرت امام جعفر
صادق (ع) فرمودند كه ارواح بر صفت اجساد يعنى در قالب مثالي در
درختى اند از درختهاى بهشت...

انجام نسخه: واحاديث... وارد شده است در اكثر مشاهد كه روضه ايست از
رياض بهشت و خواهد آمد و اينها در صورتي مجوز است كه مثله نشود يعنى
بوى ند نكند.

(ص ۷۷۷ - ۷۸۳ ، نسخ).

۳۷ - مطلع خصوص الكلم في معاني فصوص الحكم: شيخ داود بن محمود

قيصري.

(ص ۷۸۴ - ۷۹۹ نسخ، ناقص).

۳۸- توجیه و تفسیر بعض روایات اعتقادی و اخلاقی از بحار الانوار و
جزآن: محمد بن عبدالنبی بن عبدالصانع نیشابوری اخباری ساخته ۱۲۰۹.
(ص ۷۹۹ - ۸۲۸، نسخ عباس علی).

۶۵۵ = خشتی، دارای سه رساله:

۱- حاشیه علی شرح التجرید: شمس الدین محمد بن احمد الخفزی.
(شکسته نستعلیق)، الهیات.

۲- دیوان لیلی و مجنون: گردآوری ابوبکر والبی، (نسخ).

۳- مقامات حریری: ابو محمد قاسم بن علی حریری، (نسخ).

۶۶۱ = خشتی، دارای چهار رساله:

۱- کحل الابصار و نور الانظار: آقا رضی قزوینی محمد بن حسن درگذشته
۱۰۹۶ از شاگردان ملاخلیل قزوینی.

آغاز نسخه: لعرض تلك الغرر المصرية عن ابتدال الانظار على من احب الحق...
بان تسمى كحل الابصار... قال المصنف قدس سره المقصد الثالث في اثبات الصانع
اعلم ان الفلاسفة والمتكلمين بعد اتفاقهما...

انجام: قوله و ان يفعل فلا يستمر هذا بالنظر الى فعل القادر كما... فباعتبار
الاستمرار يصح ان يكون الانتفاء والعدم متعلق القدرة انتهى.
(نسخ).

۲- رساله في حدوث ماسوي الله

آغاز: اعلم ان حدوث ماسوي الله تعالى من الموحودات بقضها وقضها مما
اتفقت عليه كلمة الانبياء و اوصيائهم...

انجام: فلم يصح ذلك على انك قد عرفت انه يمكن القول بمقارنه وجوده تعالى

للوقت فح يتصحح التخلف بهذا المعنى ايضا فتذكر تم بعون الله تعالى .
(شکسته نستعلیق) .

۳- رساله في علم الباري تعالى : على نقی بن احمد بن زین الدین احسائی .
آغاز: و بعد فیقول المحتاج ... قدورد من بعض الاخوان من اهل همدان
مسئله مفصلة لا يمكن الجواب فيها على الحقيقة ... اقول اعلم ان العلم يطلق على
ثلاثة انواع ذاتی وفعلی وانفعالی ...
انجام: فيقمان عليه بوجه من النسب نعم خلق صفة هي مجمع شئونه اضافها
اليه و نسب افعاله اليها فهي علة المعلولات .
(نسخ) .

۴- شرح رساله الشيخ الرئيس الى ابي سعيد ابي الخير في الارشاد: قاسم
ابن القاضي القسطنطيني .
آغاز: الحمد لله الذي عجز الساكنون في روضة قدسه عن ادراك كنه جهده ...
انجام موجود: ولا نقدر لك من جلة الوجودين اي من الوجود الحقيقي للحق
لان ذلك الوجود ليس للسالك بل للحق .
(نسخ و نستعلیق) .

۶۶۵ = خشتی ، دارای سه رساله :

۱- فرهنگ عربی به فارسی : ...

انتظام	امتحان	اشتباه	اعتصام	آغاز:
بهم پیوستن	آزمودن	پوشیده شدن	چنگ در زدن	
یرحم الله		یدیم الله دولته	یا قاضی الحاجات	انجام:
رحم کناد خدای		دایم دارد خدای دولت اورا	ای بر آورنده حاجتها	

عبده ، یا حبیب الفقراء

بر بنده خود . ای دوست درویشان

نسخ ، معنی لغات نستعلیق و باخط قرمز .

۲- مقدمه الادب : جارالله زمخشری، نسخ با معانی لغات به فارسی و به خط

نستعلیق و قرمز در زیر کلمات

۳- فرهنگ فارسی به فارسی: حسین وفائی که در سال ۹۳۳ ساخته است.

آغاز نسخه : خلدالله تعالی ملکه و سلطانه و افاض علی العالمین بره و احسانه

که تاریخ از سال هجرت ۹۳۳ بود فقیر حقیر حسین وفائی از رساله که محمد

هندوشاه منشی ...

انجام: کلیک بفتح کاف اول و کسر لام و سکون یا و کاف آخر هم احوال بود

گفته بیت :

چون به بینم ترا ز بیم حسود خویشان صد کلیک ساز ز رود

(شکسته نستعلیق) .

۶۷۴= خشتی ، دارای ده رساله :

۱- رساله فی شرح معنی الامکان: شیخ احمد بن زین الدین احسائی.

آغاز نسخه: ما المراد من الامکان الذی هو المکان للمتمکن الاول والوعاء

للمشیة الكونیه اقول انی لضیق وقتی وعدم توجه قلبی لا اتكلم علی شیء من

العبارة لا بتبطل ولا تعدیل... قال سلمه الله فان كان عبارة عن امكانات الشیء

الموجود... اقول ان الامکان المسئول عن حقیقته و تعیینه...

انجام: واما الاثبات ففي الاثار والمصنوعات وهذا بحمد الله ظاهر و باقی كلامه

اعلی الله مقامه لیس فیہ ما یراد من الجواب والحمد لله ... و کتب العبد المسکین

احمد بن زین الدین.

(ص ۱-۱۷، نسخ).

۲- رساله فی الحقیقه المحدیة : شیخ احمد احسائی .

(ص ۱۷-۲۵، نسخ، از اول ناقص).

۳- جواب سید ابو القاسم بن عباس بن معصوم لاهیجانی : شیخ احمد

احسائی .

(ص ۲۶-۱۵۶، نسخ).

۴- جواب ملا کاظم بن علی نقی سمنانی : شیخ احمد احسائی .

(ص ۱۵۸-۲۱۰، نسخ).

۵- رساله در اصول : ...

آغاز نسخه: فی نفسه لابرائة المكلف لان المشروط عدم عند عدم شرطه و
وجب عليه القضاء عند التمکن من احد، ای الطهارتین الذی هو شرط الصحة و
شرط حصول البرائة و ليس كلما صح الامتثال لحصول السبب حصلت الصحة و
البرائة ...

انجام: وفي هذه الاية اشارة لمن يفهم ان الصلوة اليومية في الوقت للوقت
في قوله نعم واقم الصلوة حيث جعل طر في النهار ظر فا لاقامة وقوله ان الحسنات
يذهب بن السيأت فافهم.

(ز ص ۲۱۳-۲۲۶، شکسته نستعلیق).

۶- رساله فی العلم : ...

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم اختلف الحكماء والعلماء في العلم هل يحدام
لاومن قال لا يحد اختلفوا هل يمتنع تحديده لبداهته ام لاستنزام ذلك الدور
فقال طائفة من الحكماء العلم صورة المعلوم الذهنية الحاصلة عند المدرك.

انجام: تكون نسبة الحاكم بوقوعها قطعية و هو العلم كما قدر نافعان الدواة الشرعية وان كانت ظنية فانها تثمر القطعيات ... لكن الحق الحقيقي بوجوب الاخذ للطالب للصواب من ذلك هو ما نبهناك و دللناك عليه فخذها راشدا موقفا تمت الرسالة .

(از ص ۲۲۶-۲۴۰، شکسته نستعلیق).

۷- فی اللغة و واضعها

آغاز: الفصل الثالث فی اللغة و هو اقسام القسم الاول فی فائدة ايجادها و عللها و وضعها و ما يتعلق بذلك و فيه مسائل المسئلة الاولى فی علة ايجاد اللغة و الحاجة اليها اعلم ان الله سبحانه خلق بكرمه وجوده الانسان من ...

انجام نسخه: فالظاهر الاحتياج الى معرفة الواضع فظهر ان الاقوى هو مذهب التوقيف و هو ما ذهب اليه ابو الحسن الاشعري و ابو فهورك؟ و غيرهما المسئلة الثالثة فی الواضع و اقسامه و الوضع تخصيص شىء بشىء و هو اقسام الاول الوضع عام و الموضوع له عام و الثانى الوضع عام .

(ص ۲۴۱ - ۳۵۸، شکسته نستعلیق).

۸- رساله جوابيه: در جمع بين احاديث شيخ طوسى در كتاب زيارت تهذيب و حديثى كه موسى عليه السلام استخوانهاى يوسف (ع) را خارج كرد: شيخ احمد احسائى .

(ص ۳۱۰ - ۳۱۸، نسخ مصطفى بن محمد).

۹- رساله جوابيه، سيد ابوالقاسم لاهيجانى: شيخ احمد احسائى.

(ص ۳۱۹ - ۳۳۴، از آخر ناتمام است).

۱۰- رساله جوابيه مالمصطفى در باره شعله سراجيه: شيخ احمد احسائى.

(ص ۳۳۵ - ۳۵۰ ، نسخ) .

۶۷۹ = شکسته نستعلیق ، خشتی ، دارای دو رساله:

۱ - حاشیه حاشیه الشیروانی علی معالم الاصول : محمد علی بن محمد

اسمعیل نوری .

(نوشته علی نقی بن محمد جعفر بن محمد صفر قراگزلو همدانی در ۲۸ صفر

۱۲۵۰) .

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی اشرف المرسلین محمد و

آله الطاهرین فیقول العبد الذلیل المفتقر الی رحمة ربه الجلیل محمد علی بن

محمد اسمعیل النوری . . . هذه نبذة من الفوائد اتفقت منی حین مداکرة

تعلیقات ...

انجام: و كذلك الكلام فی القسم الثانی ای مثل الكلام فی القسم الاول الكلام

فی القسم الثانی فی انه لامعنی ح لبناء الخاص علی العام فیه .

۲ - حاشیه حاشیه الشیروانی علی معالم الاصول : مولی محمد تقی بن

حسین علی هروی اصفهانی که در ۱۲۴۸ ساخته است (ذریعه ۶ : ۷۹) .

۶۸۵ = نسخ و نستعلیق سید حسین حسنی هندی ، خشتی ، دارای دو رساله:

۱ - سرمایه ایمان: ملا عبدالرزاق لاهیجی .

۲ - کلمات مخزونه : فیض کاشانی .

آغاز: روی الشیخ الصدوق محمد بن علی بن بابویه القمی باسناده عن ابی بصیر

قال قلت لابی عبدالله علیه السلام اخبرنی عن الله عزوجل هل یراه المؤمنین

یوم القيمة قال نعم و قدرأه قبل یوم القيمة فقلت متنی قال حین قال لهم الست

بر بکم قالوبلی ...

انجام: تمام شد کلمات مخزونه مرحوم مغفور ملامحسن فیاض واین رساله

جبهه سرکار ... محمد علی خان دام اقباله ... اقل خلق الله و اضعف عباد الله سید حسین الحسین الشہید بہندی غفر الله له و لوالديه .

۶۸۷ = شکستہ نستعلیق و نسخ ، خشتی ، دارای دو رسالہ :

۱- مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین : شیخ بہائی .

(کتاب الطہارۃ ، باحواشی بسیار با نشانہ «مذہب») .

۲- خلاصۃ الحساب : ازہمو .

۶۹۷ = ربعی ، نسخ ، دارای پنج رسالہ :

۱- مطلع العرفان : غیاث الدین منصور دشتکی .

۲- حجة الکلام : غیاث الدین منصور دشتکی .

(رسالہ نهم ، نوشتہ ۱۲۰۱) .

۳- مقامات العارفين : غیاث الدین منصور دشتکی .

۴- پرسشهای خواجه غیاث الدین از خواجه نصیر طوسی و پاسخهای

خواجه .

۵- حاشیة انوار التزیل : شیخ بہائی .

(شکستہ نستعلیق محمد بن اسمعیل بروجردی در ج ۲ / ۱۱۳۰) .

۷۰۰ = شکستہ نستعلیق ، ربعی ، دارای ہفت رسالہ :

۱- الجمع بین الرأيین لافلاطون و ارسطو : ابو نصر محمد فارابی .

(نوشتہ شمس الدین محمد بن محمد کاظم) .

۲- المبدء والمعاد : ابن سینا .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين ... وبعد فاني اريد ان ادل

في هذه المقالة على حقيقة ما عند المشائين المحصلين من حال المبدء والمعاد

فتضمن مقالتي هذه ثمرة عمليين كبيرين احدهما المرسوم بانه فيما بعد الطبيعة

الثانی العلم الموسوم بانه فی الطبيعيات ... المقالة الاولى فی تعريف واجب الوجود والممكن الوجود ...

انجام: والاهام التي ينسب الي بعض الامم ان صحت فعلى هذا السبيل وهذا مما لا يبعد وليس قياس يوجب امتناعه بل القياس يوجب امكانه وان كان نادراً وقد ذكر افلاطون شعبة من هذا فی كتاب سوفسطيقا و هذا غاية ما اردنا ان نودعه كتابنا هذا وكان قد وفينا بما وعدنا على سبيل الاختصار و على سبيل اجتناب البراهين الصعبة ... نسأل الله تعالى ان یجنبنا الزیغ والرلل والاستبداد بالرای الباطل واعتقاد العجب فیما نرى ونفعل تم بحمد الله وحسن توفيقه . (شکسته نستعلیق).

۳ - الفوذ الاصغر : ابو علی احمد بن محمد بن یعقوب مسکویه رازی (مقابله شده) .

۴ - الالواح العمادية: شیخ شهاب الدین سهروردی که به دستور ملک عماد الدین قره ارسلان بن داود نکاشته است . (در پنجم ج ۲ / ۱۰۵۵ درقم نوشته شده است) .

۵ - رسالة العشق : شیخ رئیس ابو علی سینای بخاری ، در پاسخ ابو عبد الله فقیه معصومی .

۶ - فصول فی علم الکلام : ...

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم قال المصنف قدس سره بعد ذکر الخطبة وهي موضوعة على اربعة فصول الفصل الاول فی التوحید اصل کل من ادرك شيئاً لا بد ان يدرك وجوده لانا نعلم ضرورة ان کل مدرك موجود و ماليس بموجود فليس بمدرك و اذا كان وجوده ضرورياً كان مطلق الوجود ايضاً ضرورياً ... تقسيم وجود کل شيء اما ان يكون من غيره اولم يكن والاول ممكن الوجود والثاني واجب الوجود والموجودات باثرها منحصرة فيها ...

انجام موجود: هدایة شفاعة محمدصلی اللہ علیہ وآلہ لاهل الكبائر ثابتة لان من جوز العفولهم جوز الشفاعة ومن لم یجوز لم یجوز ولما بطل الثانی ثبت الاول فایدة الايمان تصدیق ما یحب تصدیقه .

۷- مسئله مسح الرجلین فی الوضوء : ...

آغاز: بسم اللہ ... الحمد لله علی نعمائه وارقاده والصلوة علی سیدنا محمدالنبی وآله وخلص اصحابه واحفاده وبعد فانی لما رأیت الباری جل وعز، ذم التقليد فی کتابه المجید لقوله تعالی حکایة عن الکفار ... و مسئله المسح علی القدمین مما قد جادل فیها قوم بالمحال وهی من مسائل المهمة لتعلقها بالصلوة التي هی افضل الاعمال...

انجام موجود: و تلامیذه المجتهدون كانوا نحو اربعمائة مجتهد احدهم ابو حنیفه ... تبعه قال هو علی الحق بعد شبهه ولكن مذهبه لم يتصل كما اتصل مذهب الائمة الاربعة ... اصلحك الله قولك لم يتصل .

۷۰۲ = شکسته نستعلیق ، وزیری ، دارای دو رساله:

۱- اثولوجیا: منسوب به ارسطو.

۲- السماء والعالم لارسطو: ترجمه یحیی بن بطریق للمأمون .

۷۳۷ = شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای چهار رساله :

۱- دیوان قدسی: ...

آغاز:

ای غبار آستانت سرمه روح الامین
سوی این درهر کجا افتم بیمن مدح تو
انجام :
نقش نعلینت سلیمان را بود نقش نگین
می توانم نامه بستن بر پر روح الامین

قدسی از شکوه لب به بند چرا
شد چو بیگانه یار جانی من
خاطرش زین فسانه آزاری
مرک بهتر ز زندگانی من

۴- ترجیع بند: ...
آغاز:

ای کرده کرشمه را بلندی
بر هر نگهت ز نارمندی
روزی که شدم اسیر دامت
یک صید نبود در کمندی

بنشینم و سرکشم سوی حبیب
تا صبر دزی گشاید از غیب
سودا بصرم قرارها داشت
آخر ز سر قرار برگشت
از طالع من بهار امید
از گلشن انتظار برگشت

بنشینم و سرکشم سوی حبیب
تا صبر دری گشاید از غیب

انجام :

ای زهد فروش از سر بازار دکانرا
بر چین که متاع تو خریدار ندارد

عمری است که در پای خم افتاده خرابیم
همسایه دیوار بدیوار شرابیم

در کوی خرابات تکبر نتوان کرد
از میکده هرگز به بهشتم نکشددل
گردون گذرد از در میخانه خمیده
در پای خم دایه مگر ناف بریده

عمری است که در پای خم افتاده خرابیم
همسایه دیوار بدیوار شرابیم

۳- دوازده بند محتشم کاشانی: در گذشته ۹۹۶ یا ۱۰۰۰

۴- دیوان اشعار حکیم فردوس: (در پنج برگه)

۷۴۱= نسخ ، ربعی، دارای دو رساله :

۱- خلاصه الحساب : شیخ بهائی.

(نوشته محمدسعید بن محمد رضای سرکالی در ۹ رمضان ۱۰۶۷).

۲- میزان الحساب: قوشچی (۱۳۶۲).

۷۴۷ = نسخ حسن علی در ۱۲۴۳ ، دارای سه رساله :

۱- ارجوزة فی اصول الفقه :

آغاز نسخه : فی الحقیقه والمجاز وتعارض الاحوال

علائم الوضع كما افادوا ان لا یصح السلب واطرادوا

والسبق والتنصيص من اهل اللغة و للمجاز الضد حتى يبلغه

فی الاوامر والنواهی و ما یتبعهما

والامر والنهی لحتمی الطلب فی الفعل والترك وفي الثانی وجب

انجام: خانمة

و ما بجمعه عنیت قد نظم

فاختم القول بحمد الله

و آله السادة فی الدارين

۲- الفقهية المستطرفة: سید محسن اعرجی کاظمینی، به نظم.

(نوشتہ ۱۶ ع ۲/۱۲۴۳).

۳- حاشية البهجة المرضية: محمد محسن بن محمد سمیع.

(نوشتہ ۱۵ شعبان ۱۲۴۳).

۷۶۳ = نسخ ۷۸۲ ، ربعی، دارای پنج رساله :

۱- العروض المنظوم: فضل الله عبیدی، (نوشتہ او در ۷۸۲).

۲- رسالة در قواعد علم حساب: فضل الله عبیدی (نوشتہ او در ۷۸۲)

۳- المنطق: فضل الله عبیدی (نوشتہ او در رمضان ۷۸۲).

۴- الملخص فی الهيئة: شرف الدین محمود بن عمر الجفمینی الخوارزمی

دریک مقدمه و دو مقاله (نوشتہ فضل الله عبیدی).

مقدمه در بیان اقسام اجسام.

مقاله اول در بیان افلاک و در او پنج باب است.

مقاله دوم در بیان ارض و متعلقات آن و در او سه باب است.

۵- رساله کلامیه : گویا از فضل الله عبیدی.

ابواب و فصول موجود :

کتاب اول در ممکنات و در او سه باب است :

باب اول در امور کلیه و در او پنج فصل است.

باب دوم در اعراض و در او سه فصل است.

باب سوم در جواهر و در او سه فصل است.

کتاب دوم در ذات خدا و صفات و افعال او و در او سه باب است.

باب اول در ذات خداوند و در او سه فصل است .

باب دوم در صفات خداوند و در او دو فصل است.

باب سوم در افعال خداوند و در او هفت مسأله است .

کتاب سوم در نبوات و در او سه باب است .

باب اول در نبوت و در او پنج مسأله است .

باب دوم در حشر و جزا و در او شش مسأله است.

باب سوم در امامت و در او سه مسأله است .

آغاز نسخه: من علم ان العالم ممکن وکل ممکن له سبب علم ان له سبباً و

السمنسیة انکروا مطلقاً محتجین بوجوه الاول...

انجام: الثالثة يجب تعظیم الصحابه رضوان الله عليهم والكف عن الطعن فان الله

تعالی مدحهم واثنی علیهم ورضی عنهم و رضوا عنه اللهم وفقنا لسیرتهم... تم

الکتاب فی تسع خلون من اول جمادی سنة اثنین وثمانین وسبعمائیه .

(نوشته همان عبیدی در ج ۱/ ۷۸۲).

۷۷۳- شکسته نستعلیق، ربعی، دارای دو رساله :

۱- مصباح الشریعة: منسوب به امام صادق (ع) و به قولی شقیق بلخی .

(نوشته معز بن محمود عوفی در سه شنبه ۷ ذق ۱۰۴۴).

۲- طب الرضا: (نوشته ۱۰۸۴).

۷۸۳ = ربعی، دارای چهار رساله:

۱- منافع الاستشارة والاستخاره

آغاز: بعد الحمد والصلوة بدانکه استشاره و استخاره قریب بیکدیگرند زیرا که مراد از هر دو طلب خیر و صلاح و راهنمائیست...

انجام: نوع چهارم استخاره به قرآن مجید است... و در تفسیر عیاشی از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت شده که تأویل این آیت آنست... زیرا که این گروه بیت المال را صرف مردمان می نمودند تا منافقین سرگرم حرب امیر المؤمنین و اذیت حسنین علیهم السلام شوند چنانچه شدند علیهم لعنة الله والملائكة والناس اجمعین.

(ص ۱ - ۲۷، نستعلیق).

۲- رساله در بشر و بشاشت

آغاز: و ترش روئی از جمله افراد اذی است که در این دو آیت وافی هدایت نهی از آن واقع شده هر چند مناسب چنان بود که فقرات اعجاز آیات این کتاب مستطاب...

انجام: ترش روئی ای خواجه گراتست گره بر حبین نیست بر گراتست یستدل علی کرم الرجل بحسن بشره و بذل بره.

استدلال کرده می شود بر کریم بودن اصل مرد بخوبی گشاده روئی او و بخشش احسان او تم الباب الحادی عشر و يتلوه الثاني عشر انشاء الله تعالى في سنة ۱۱۱۷.

(ص ۲۷ - ۴۰، نستعلیق، ۱۱۱۷).

۳- رساله في التقية من الاشرار و كتمان الاسرار

آغاز: بعد الحمد والصلوة بدانکه تقیه بنا بر آنچه شیخ شهید رضوان الله علیه بیان فرموده عبارتست از اظهار موافقت اهل خلاف در اموری که ایشان بنای عقاید و معاملات خود را بر آن گذاشته اند بنا بر بیم از ضرر ایشان و محقق مدقق شیخ علی حلی علیه الرحمه تقیه را تعریف دیگر نموده...

انجام: استر زهبك وزهابك و مذهبك حاصل آنكه مال خود را پوشیده باید داشت که اهل طمع بسیارند و سفر و قصد راهی که داری مخفی باید داشت که اعدا بی‌شمارند و مذهب و معتقد خود را نهان باید داشت که مخالفان مذهب در ایذا و اضراء بی‌باکند و این امر بتقیه است و نهی از افشای اسرار و پنهانیهای خلائق تم الباب الثانی عشر و تیلوه الثالث عشر انشاءالله تعالی .
(ص ۴۱ - ۱۰۱ ، نستعلیق) .

۴- رساله در معرفت و اخلاق و آداب

رساله مزبور محبوب به ابواب و منقسم به اقسامی نشده و معانی فارسی در ذیل کلمات نوشته شده است .

آغاز نسخه : واودع فی قلبه خوف المعاد ، این له ما هدانی الله الیه و امانت نهاد در دل او ترس قیامت را ، هویدا کنم از برای او آنچه را من طریق النجاة فی هذا الزمان الذی اشتبه علی الناس الطرق و اظلم راه نمود خدا بسوی او از راه رستگاری در این روزگار ، چنان روزگاری که مشتبه کرد .

عليهم المسالك واستحوذ الشيطان على اوليائه...

بر مردم راه‌ها را و تاریک کرد بر ایشان راه‌ها را و غلبه کرد شیطان بر دوستان...
انجام نسخه : و تذكر للعقائد الحقّة لتستقر فی النفوس و فی التوجه تلقين و بیاد آورده است اعتقادهای حق را تا ثابت بماند در نفسها و در گفتن و ...
للاخلاص فی النية و اظهار لغاية العبودية و رفع النظر عن سواه.
تلقین کردن است مرا خلاص را در نیت و هویدا کردن است مر نهایت بندگی.
را و برداشتن اندیشه است از آنکه جزاواست.
والتوجه بشرائه الیه و فی القراءة .

و روی کردن بهمه باهل خود به سوی خدا و نیز در خواندن حمد و سوره .

(ص ۱۰۲ تا آخر کتاب (۲۲۹) ، متن کتاب نسخ ، معانی نستعلیق) .

۷۸۴ = نستعلیق حاج حسن بن مظفر کاتب در ۸۷۶ در یزد درش ۱ در کاغذ سمرقندی ، ش ۲ به همین خط ، در ۳۲۰ ص ۱۳ × ۱۸ ، ۱۶ س ۱۲ × ۸ ، جلد تیماج قهوه‌ای ، دارای دورساله :

۱- الذخیرة: مولی علاءالدین علی طوسی .

(چلبی - ذریعه ۴: ۵۰۲ - مشار ۳۸۸) ، (ص ۱ - ۲۶۷) .

۲- حاشیة شرح المواقف: از همو . (به همان خط ص ۲۶۸ - ۳۲۰) .

۷۸۶ = ربعی ، دارای شش رساله :

۱- حاشیة فلسفیة

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين بحسب تعلق الارادة به لا باعتبار ان القدرة علة تامة لتخصص ذلك البعض لانه لو كان كذلك يلزم انتهاء القدرة في ذلك البعض بل السبب في تخصيصه القدرة بحسب تعلق الارادة فلا يلزم ح انتهاء القدرة عنه حصول المراد... قوله لانا نقول انما يلزم الدور او التسلسل هذا لا يجدى نفعالان الوجه ان كان متصورا بالكنهه كان الدور او التسلسل لازما... انجام: قوله لقيامه بالحركة المنقطعة على المسافة جعل انطباق الحركة على المسافة ... واما قوله والزمان كم منفصل بالعرض فليس مثالا لما هو كم بالعرض لحلولة في الكم بالذات بل لما هو كم بالعرض لكونه محالا للكم بالذات فما ذكره ههنا على سبيل النظير والعشبه ازالة الاستبعاد عن كون الكم بالذات . (نستعلیق ص ۱-۳۸) .

۴- صیغ العقود والایقاعات : شهید ثانی .

آغاز: الحمد لله كثير اكما هواهله ... فهذه جملة كافة بيان صیغ العقود و الايقاعات اذ كان لا بد من معرفتها من احتاج الى شيىء منها من المكلفين ليتوقف حصول الامور المطلوبة منها...

انجام: الذي لا ينقص ان يقول الحاكم بعد استيفاء المقدمات حكمت بكذا و
انفذت او امضيت او الزمت ... ولو اقر بلفظ مبهم فهو انواع ولو استثنى
من المقر به فله اقسام واحكام جميع ذلك مذکور في معارنه من كتب الاصحاب
رحمهم الله تعالى فليطلب من هناك وليكن هذا آخر الرسالة والحمد لله رب
العالمين وصلى الله على محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين .
(نسخ ، ص ۴۰ - ۷۷) .

۳- الاعتقادات : ابن بابويه .

آغاز: الحمد لله رب العالمين وحده لا شريك له و صلى الله على سيدنا ... باب
في صفة اعتقاد الامامية في التوحيد قال الشيخ العالم الرباني ابو جعفر محمد بن
علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي الفقيه المصنف لهذا الكتاب ان
اعتقادنا في التوحيد...

انجام: وقال الله عز وجل الله يتوفى الانفس حين موتها و مثل هذا في القرآن
كثير فقد سئل عنه رجل من الزنادقة امير المؤمنين (ع) فاخبره بوجوه اتفاق
معاني الايات و بين له تأويلها و قد اخرجت الخبر في ذلك مستقصيا بشرحه في
كتاب التوحيد و ساجره كتاباً في ذلك بمشية الله و عونه انشاء الله تم والحمد لله
رب العالمين .

(نسخ ، ص ۹۰ - ۱۳۷) .

۴ - متفرقات تاريخي : و بعض احاديث و شرح حديث « اين كان ربنا قبل ان
يخلق الخلق » .

آغاز: مضمون كتابت ابو مسلم به خدمت حضرت صادق عليه السلام بعد از كشته
شدن مروان حمار و خواب آن حضرت عليه السلام چون تدبير ابو مسلم
مطابق تدبير آمد و مروان به دست او كشته شد وزير بزرگ نوشته با تحف
و هدايا بتعجيل به مدينه به حضرت امام ناطق جعفر بن محمد الصادق عليهما

السلام فرستاد مضمون نوشته آنکه سلام خدا بر تو باد ای پسر رسول خدا ...

انجام: انتهى شرح الحديث للمحقق الجامي، لبعضهم:

اذا ما كنت في قوم غريباً

فجائوبهم بقول يستطاب

ولا تضجر وان ابدوك فحشا

غريب الدار تنجيه الكلاب

(نستعليق، از ص ۱۴۰ - ۱۵۵).

۵ - رساله در شرح بيت:

«ز دریای شهادت چون نهنگ لابر آرد سر

تیمم فرض گردد نوح را در روز طوفانش»

آغاز: يا من لارب غيره ولا اله سواه وفقنا في القول والعمل لمانحبه وترضاه

رباعية: دل عشق ترا مرید بادا همه عمر ...

اما بعد این کلمه چند است که بر حسب اشارت خدمت امارت مآب سیادت

انتساب خصه الله تعه بمزید التوحید الی جناب جلاله و جذب به جذبات العناية

الی جناب جماله نوشته می شود در شرح معنی بیتمی که بر دل و زبان بعضی از

اصحاب... ز دریای شهادت چون نهنگ لابر آرد سر...

انجام: و جزهویة حق سبحاندر دیده شهود او نماند معنی لا اله الا الله: لاهو

الاهو شود که توحید خواص است.

نظم: چون کنی ورد خویش بیگه و گاه گفتن لا اله الا الله

و بعد از سیزده سطر دیگر به ابیات ذیل ختم می شود:

تا دهد لاهوت قوت و قوت ببرد تا سرادق لاهوت

بہوا و هوس در او نرسی تا ز لا نگذری بہو نرسی

(نستعليق خوش، ص ۱۵۶ - ۱۵۹، سپس پراکنده های دیگر است).

۶- جنگ اشعار و مطالب ادبی

دارای اشعار: ابن عینین بساطان در حال مرض، اشعاری از حکمای دیگر،

کلماتی قصار مشتمل بر مواعظ، يك رباعی از ابوالفرج علی بن حسین بن هند.

رباعی دیگر از ابیوردی، اشعاری از شیخ صفی‌الدین الحلّی فی شاب وقعت
علیه شمعة فاصابت شفتیه !!

دو رباعی از محقق طوسی، اشعاری از ابونصر فارابی، بعض متفرقات تاریخی
(۵ صفحه)، نبذمن امثال العرب، اشعاری از امیر ابی‌الفتح الحانمی و از
مجنون عامری و از ابوالعلاء المعری و از ابن‌الرومی، صورة کتاب یعقوب
به یوسف و جواب یوسف به حضرت یعقوب، اشعاری دیگر از بعض حکما که
قائل آنها نوشته نشده، اشعاری از قطب‌الدین شیرازی (علامه)، فایده فی
تحقیق معنی نفس الامر (نقل از حاشیه سید شریف بر شرح مطالع) و مقالاتی
از اشعث و غیره در طمع نفس.

(نستعلیق خوش، ص ۱۵۹ - ۱۷۵).

۷۸۹ = ربعی کوچک، دارای پنج رساله:

۱ - رساله در اعتقادات شیخیه: مهدی بن اسدالله، (فارسی).

(نسخ یکشنبه ۲۱ ج ۱/۱۲۹۱).

۲ - رساله عرفانی در معرفت خدای: مهدی بن اسدالله، (فارسی).

(نسخ حسین بن محمد در تاریخ ۲۰ ع ۲/۱۲۹۳).

۳ - العوامل المائة، (عربی).

(نسخ محمد علی بن ابی‌القاسم).

۴ - التحفة النجفیه: محمد باقر بن محمد جعفر، (عربی).

(شکسته نستعلیق محمد بن احمد الحسینی الشاهرودی در ۲۷ رجب ۱۲۹۱).

۵ - میزان المقادیر، (عربی).

(شکسته نستعلیق).

۷۹۲ = شکسته نستعلیق عالی در کرمان به سال ۱۳۰۶، ربعی، دارای سه رساله:

۱ - رساله در کلام: محمد باقر شیخی (نوشته شعبان ۱۳۰۶).

۲- رساله عرفانی شیخیه: در جواب ملا علی خراسانی (نوشته روز دوشنبه ۱۱ ج ۱/۱۳۰۶).

۳- جاماسب نامه: جاماسب حکیم (نوشته رجب ۱۳۰۶ در کرمان).

۷۹۹ = نسخ ، بغلی ، دارای هشت رساله :

۱- الکبریت الاحمر فی معنی احتمال الولاية العلویة الهی الولاية الاکبر:
ابوالقاسم بن محمد نبی حسینی شریفی ذهبی که در پنجشنبه ۲۶ ذق ۱۲۶۰ ساخته
است .

۲- کسر المصارع: گویا از همان ذهبی .

۳- رساله جوابیه راجع به مقام سید باب: گویا از ابوالقاسم شریفی ذهبی:

۴- مرآت الانسانیة : گویا از ابوالقاسم ذهبی.

۵- عین الحيوان : گویا از ابوالقاسم ذهبی.

از آخر ناقص است.

۶- تفسیر آیه «وتری الجبال تحسبها جامده»: گویا از ابوالقاسم ذهبی.

۷- قصیده ابداعیه: گویا از قطب تبریزی .

۸- منهاج الهدی : قطب تبریزی .

(نوشته محمد حسن نوری ، محرم ۱۲۸۳).

۸۰۹ - نسخ ، بغلی ، دارای دو رساله :

۱- حاشیه اصولیة: ملامیرزا جان باغنوی میرزا حبیب الله شیرازی .

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... لان الحمد یعم الفضائل و الفواضل و الشکر

یختص بالآخر فان قلت کما ان الحمد اعم باعتبار المتعلق و یقتضی ذلك ایشار

الحمد كذلك الشکر اعم باعتبار المورد .

انجام: والحاصل ان الواضع وضع لفظ هذا بهذا النحو و هو ان یطلق و یشار بها

الی امر فیفهم ذلك الامر لابان يفهم منه المعنی باى وجد اطلق لكن حوجه

ان وضع المبهمات يكون من قبيل الوضع في المجازات وهو التعین بالقريظة لا التعيين بنفسه و قد طرحوا بان الله مخصوص بالمجازات الا ان يقال يمتاز وضع هذا عن وضع المجازات بان الوضع فيها نوعي و في هذا شخصي و ان اشتركا في ان الوضع بالقريظة (دوسه كلمه آخر خوانده نمی‌شود).

۲- حاشیه شرح تلخیص المفتاح : نظام‌الدین عثمان الخطابی.
(نوشته ۷ع ۱/۱۱۰۷).

۸۲۹ = شکسته نستعلیق ، بغلی ، دارای هفت رساله:

۱- رساله در طوابع و منازل کواکب : ...

آغاز نسخه: دوری بصد و چهل و چهار سال شمار کند و برجی به دو از ده سال قطع کند و چنین کواکب در فلک پدیدار نیست ...

فصل چهارم در منازل ماه و آن بیست و هشت است و نامهای ایشان اینست شرطین، بطین و ثریا ، ...

انجام: (دو ورق به آخر) فصل بیست و هشتم در احوال روزها و اختیارات اگر اتصال قمر و مشتری بود از بروج... تجارت؟ راقم در بروج منقلب اما در مع منصرف از سعد و در ثریا باید که متصل بر جدی بود و بر این قیاس اما در این مختصر بدین قدر کنیم پس اگر کسی زیاده از این خواهد بکتب این علم رجوع کند والله اعلم بالصواب .

۲- رساله اختیارات: به نظم و نثر .

آغاز: بسم الله ...

هفت روزی نحس باشد در مهمی زان حذر کن تا نیابی هیچ رنج

سه و پنج و سیزده با شانزده بیست و یک و بیست و چهار بیست و پنج

و باید در آن هفت روز پیرامون هیچ امری نگرددید در جمیع اختیارات
احتراز نماید ...

انجام :

ماه چون در دلو باشد نیک باشد جد و جهد
 از برای کشت و کار و بستن میثاق و عهد
 نیک باشد نیک اگر یاری دهد اقبال و بخت
 بنده هندو خریدن ، هم نشانیدن درخت

۳- رساله در اخبار و احادیث و منازل اخروی: در بیست فصل.

فصل ۱ ...

فصل ۲ در مأوای منافقین .

فصل ۳ قصه اسمعیل و ابراهیم .

فصل ۴ مخلوقاتیکه در رحم بوجود نیامده اند.

فصل ۵ در صفت حوران .

فصل ۶ در صفت درخت طوبی .

فصل ۷ در میزان (ترازو) .

فصل ۸ در صراط .

فصل ۹ در عرش .

فصل ۱۰ و ۱۱ ناقص .

فصل ۱۲ در صفت ملك .

فصل ۱۳ در نکیر و منکر .

فصل ۱۴ در بیت المعمور .

فصل ۱۵ در کوه قاف .

فصل ۱۶ در صور اسرافیل .

فصل ۱۷ رود نیل .

فصل ۱۸ در قفل و کلید آسمانها .

فصل ۱۹ در یونس و ماهی .

فصل ۲۰ در مورچه و سلیمان .

آغاز نسخه: حق تعالی می‌فرماید ان المنافقین فی الدرك الاسفل من النار یعنی آن کسان که بودند گریزان از پیغمبر (ص) منافقین ...

انجام موجود: بیستم در صفت مورچه و سلیمان یا علی خیر کن ما را که پند دهنده مورچه که بود ... پس سلیمان (ع) گفت ای مورچه معنی آن است که آنچه در دنیا است همه برباد است و آخر کار هر قومی که در دنیا است همه هلاک خواهد شد حق تعالی همیشه هست و خواهد بود.

۴- رساله اختیارات : ...

آغاز: فصل اول در اختیارات است و ایام ماه، علی بن طاوس علیه الرحمة از حضرت امام بحق ناطق جعفر بن محمد الصادق (ع) روایت نموده که روز اول ماه حضرت آدم علیه السلام مخلوق گردید و روز مبارک است .

انجام: چون ماه در دلو بود دلیل کند احوال قیصر روم و جنگ و فتنه در میان لشکر اسلام و غالب آمدن مسلمان و هلاک پادشاه روم و چون ماه در حوت باشد دلیل کند خاتمه .

۵- ملهمه دانیل : ...

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد این کتاب را دانیال پیغمبر (ع) ملهمه نام نهاده است و استخراج این هر دو کتاب بحسب نامهای رومیان است و چنان دان که معنی ملهمه رزمگاه است و از آنکه اندرین کتاب رزم و خون ریختن بسیار بود دانیال علیه السلام و امام جعفر صادق (ع) ویرا کتاب ملهمه نام نهاده‌اند ...

انجام نسخه: فصل دوازدهم در حکم شخصی در هوا اگر در این ماه شخصی از هوا پدید آید دلیل کند بر سختی ... فصل سیزدهم در حکم رعد اگر در این ماه رعد بفرود دلیل کند بر خصومت و خونریزی و آشفتگی .

۶- رساله اختیارات و معرفت کواکب و درجات آنها: ...

آغاز نسخه: سیم تاریخ فرس قدیم است و آن را تاریخ یزدجردی نیز گویند و اسامی مشهور آنان فروردین اردی بهشت خرداد ... و سال ایشان همچین سال رومیان است و هر ماهی سی روز گیرند پنج روز زاید را ...

انجام: یا قمر در برج ارض باشد متصل به کوکبی که در شرف باشد یا در برج هوایی و زحل باشد که فعل حال باشد اینقدر در معرفت اختیارات در اینجا کافی است و زیاده از این به تطویل کلام ...

والسلام علی من اتبع الهدی واللّه اعلم بالصواب وعلیه التکلان تمه .

۷- رساله درباره معراج و خصوصیت آن

آغاز: شاهد معراج نبی ظاهر است آنکه بود منکر او کافر است
منکر معراج پیغمبر مباش همچو ابوجهل بداختر مباش
بدانند که معراج حضرت رسالت پناه محمد مصطفی (ص) در سال دوازدهم از بعثت بوده بقول اشهر در شب بیست و هفتم ماه رجب ...

انجام: از اول تا آخر حکایت را به گازر نقل فرمودند و اصحاب از این قضیه حیران شدند و سرها بسجده نهادند و شکر الهی بجای آوردند و بر جمال و بر کمال آن حضرت صلوات فرستادند حضرت پیغمبر (ص) ... زنی از انصار را به آن مردگازر داد که خدمت فرزندان او بکند تمت والسلام علی من اتبع الهدی واللّه اعلم بالصواب .

با سه برگ اشعار و قصیده در آخر.

۸۳۰ = نسخ و نستعلیق، جیبی، دارای هشت رساله:

۱- ترجمه احادیث قدسیه: گویا از محمد طاهر قمی شیرازی .

آغاز نسخه: بقایلی از دنیا بتحقیق که اعتماد نمود به خدای عزوجل و هر که

راضی گردد بخدا از روزی کم خداوند عالم راضی گردد از او به عمل قلیلی...
چهارم ای پسر آدم هر که صبح کند حریص باشد در طلب دنیا و محزون باشد
برای آن زیاد نمی‌کند این حالت برای او مگر...

انجام: چهلم فرمود ای پسر آدم مرا معصیت مکن و سؤال مکن... زیاد می‌کنم
عذاب را بر بالای عذاب دیگر برایشان بر آنچه کسب کرده‌اند از گناهان
تمت الرسالة.

۲- گزیده‌ای از زبور: به نظم.

۳- شرح دعای عدیله: و دعای توبه و دعای عدیله.

شرح دعای عدیله آن مشتمل بر نه سطر در فضیلت دعای مزبور از حضرت
امیر و امام صادق (ع).

۴- معجزات: علی (ع).

آغاز: از معجزات حیدر صفدر، مقدمه: فتح عمان حیندی؟ است که محب اهل
بیت نبی... ملا محمد باقر مجلسی از مناقب ابن شهر آشوب از عمار یاسر روایت
نموده که چون پیغمبر آخر الزمان ان افضل امامان را به جنگ عمان فرستاد
و میانۀ آن سرور و حیندی این کو کر؟ حرب عظیمی واقع شد حیندی بسیار ترسید
کندی نام غلامی که بسیار شجاع بود طلبید که اگر تو به مبارزت صاحب عمومه
سودا و لعله سها؟ یعنی علی مرتضی بیرون روی...

انجام: و جمیل بن صالح که بعضی از رواة این حدیث است گوید که سید حمیری
مضمون این خبر را بنظم آورده:

من مؤمن او منافق قبل
سعیه و اسمه و ما عملا
فلا تخف عشرة ولا زلا

یا حارث همدان من یمت یرنی
یعرفنی طرفه و اعرفه
و انت عند الصراط متعرض

۵- تعقیبات نماز صبح و جزآن

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد در بیان تعقیبات نماز صبح که عبادت

طلوع صبح را بعد از فریضه فضیلت بسیار وارد شده است که مابین طلوع صبح تا طلوع آفتاب روزی فرزندان آدم را قسمت می کنند...

انجام: و در حدیث دیگر فرمود که بخیل و بدتر آن بخیلان کسی است که من نزد او مذکور شوم و صلوات بر من نفرستد.

۶- مجادلة النفس: محمد طاهر شیرازی قمی.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... چون این محتاج فقیر محمد طاهر دید که اکثر اهل زمان در قافله گاه جهان رحل اقامت انداخته و سفر پر خطر خویش را فراموش ساخته اند و نفس اماره را دوست و خیر خویش پنداشته ... بنابراین این رساله را تألیف نمود بر نصایح شافی و مواعظ کافیه مشتمل ساخت و بمجادلة النفس آن را موسوم گردانید ...

انجام: پس وای بر تو بیا و از لهو و لعب دوری نمای و آخرت خود را معمور ساز .

۷- اختیارات: محمد باقر مجلسی .

۸- دعاها و خواص آیت های قرآن

۸۲۷ = نستعلیق و نسخ موسی بن محمد کمجانی در ۱۲۳۹ ، بغلی ، دارای سه رساله :

۱- امثله : میرسید شریف جرجانی .

۲- صرف میر : میرسید شریف جرجانی .

۳- شرح التصریف : سعدالدین تفتازانی .

۸۲۸ = نسخ ، بغلی ، دارای دو رساله :

۱- الکافیة : ابن الحاجب .

۲- آداب المتعلمین : منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی .

۸۳۹ = نسخ ، نوشته ۱۰۵۴ در تبریز ، بغلی ، دارای سه رساله :

۱- الالفیة : محمد بن مکی شهید اول .

(نوشته آغاز ج ۱/۱۰۵۴ در تبریز).

۲- الباب الحادی عشر : علامه حلی (نوشته اواخر ع ۱/۱۰۵۴).

۳- مبادئ الوصول الى علم الاصول : علامه حلی (نوشته ۱۰۵۴ در تبریز).

۹۳۱ = نسخ ۱۰۹۵ ، ربعی ، دارای دو رساله :

۱- عیون اخبار الرضا : ابن بابویه .

۲- الکافی : محمد بن یعقوب کلینی ، کتاب الروضة است .

۱۰۷۴ = نسخ ، وزیری ، دارای دو رساله :

۱- شرح الجعفریة للمحقق کرکی : سید امیر محمد بن ابی طالب استرآبادی .

آغاز نسخه : وانه حسبى ونعم الوکیل قال دام ظلّه وهی ای الرساله مرتبه ای
موضوعه علی مقدمه بکسر الدال ...

انجام : سبعین مرة و باقی الصلوة المندوبه مذکوره فی کتب الاصحاب ... هذه
وجیزه لا یتحمل ذلک والحمد لله رب العالمین .

نوشته معصوم بن اکبر در ۱۵ شعبان ۱۰۷۶ ، آیین شرح در زمان محقق تألیف
شده و در صفحه اول آن «قال دام ظلّه وهی» آمده است از آغاز کتاب صفحه ای
افتاده است .

۲- الجعفریة : شیخ نورالدین علی بن الحسین محقق کرکی (م ۹۴۰).

۱۰۸۵ = شکسته نستعلیق ، وزیری ، دارای دو رساله :

۱- الزهرات الزویة فی الروضة البهیة : شیخ علی بن شیخ محمد عاملی .

(ذریعه ۱۲ : ۶۷).

(نوشته محمد مقیم در ۲۰ شوال ۱۰۹۲).

باحواشی «منه دام ظلّه، سلطان ره» (پاره از صلاة تا آغاز جهاد افتاده).

۲- التنقیح الرابع من المختصر النافع : فاضل مقداد بن عبدالله سیوری

در گذشته ۸۲۶، از طهارت تا قدری از نکاح ، (ذریعه ۴ : ۶۴۶).

۱۰۹۹ = شکسته استعلیق و نسخ ، وزیرى كوچك ، داراى سه رساله :

۱- اخبار و احاديث متفرقه : در باب علم و نقل حديث و كتابت حديث و هدايت و ذم بخل و برترى مردان بر زنان و جزاينها (در ۱۷ ص).

آغاز: عن ابى عبد الله عليه السلام قال قال عيسى بن مريم كان خطيباً فى بنى اسرائيل فقال يا بنى اسرائيل لا تحذثوا البهال بالحكمة فتظلوها...

انجام: قال عز من قائل و اتبع ملة ابراهيم حنيفاً . . . فقال ابراهيم اما انه خليلى وليس بمصرى فلذلك اعطى الخلة فشكر الله و حمده و اكل.

۲- رساله در بعضى ابواب فقه: مشتمل بر كتاب البيع و صلح و شركت و وصايا و قضاء ... (ص ۱۸ - ۲۶۶) .

آغاز: المعاطاة مملكة على الاقوى و يحتمل ان يكون الوجه فيه الاعراض لان السلطنة حق من حقوق الانسان يمكن اسقاطه ...

آغاز كتاب الوصايا : كتاب الوصايا جمع الوصية من اوصى يوصى ، او وصى يوصى قال فى الصحاح اوصيت له بشىء و اوصيت اليه اذا جعلته وصيك ...

آغاز كتاب القضاء : كتاب القضاء اصله قضاي لانه من قضيت لكن الياء لما جاءت بعد الالف همزت و يقصر كما فى القاموس ...

انجام كتاب القضاء: اذا اذن له فى الاستخلاف جاز آه فهذه المسئلة من خواص المنصوب الخاص لاحاجة لنا بها و اما فى زمن الغيبة فقد عرفت انه لا يجوز مرافعة العامى ... و اما استنابة الحاكم فى حق اولى الاعذار كالمخدره فسيجىء بعد ذلك فى محله .

۳- حاشية كتاب الوصية : ...

(ص ۲۶۷ - ۲۷۵) .

آغاز: قوله مؤجلة اى معلقه بالموت كالتدبير بناء على انه عمق بصفة الوصية و كالتدبير المقيد بالموت فانه لا يسمى وصية قوله و منجز اى معجلة حال الحياة

وان لم تكن حالة ...

انجام: ولو اقر هو بدين مستغرق ولا تهمة واقروا انه لاخر كذلك قدم اقرار الميت لان اقرار الوارث انما هو في حق العزيز هو يكون شاهداً واحداً للآخر تمت المسئلة .

۱۱۰۰ = نسخ ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱ - **اصول الفقه :** کویا از شیخ محسن بن حاج مرتضی اعسم .

آغاز نسخه : انکار حکمه و حجته قدیكون عن تکذیب فیكون کفراً ولكن ذلك لا يستلزم التكفير مجرد الانكار والا فانكار حجیة خبر العدل او یكون حکمه قدیكون ...

انجام موجود: قداکب الناس علی تصدیقه امننت به و بجمیع ماجاء به اصولاً و فروعاً ...

(آغاز و انجام افتاده) .

۲ - **کشف الظلام عن وجوه شرایع الاسلام:** شیخ محسن بن حاج مرتضی اعسم، جلد دوم در طهارة .

(نوشته محمد بن علی هویزی در ۱۵ رمضان ۱۲۳۲) .

۱۱۰۳ = نسخ ، خشتی ، دارای شش رساله :

۱ - **تحقیق الدلائل فی شرح تلخیص المسائل :** حاج ملا علی کنی، متن هم از اوست و از طهارة تا شهادات شرح شده و به جز طهارة و صلاة، آهای دیگر در تهران در ۱۳۰۴ چاپ شده است. این نسخه جزو ثانی از کتاب القضاء است که در تهران به سال ۱۳۰۴ چاپ شده است.

۲ - **منجزات المریض:** کویا از حاج ملا علی کنی.

آغاز: اذا تصرف المریض فی مرضه المخوف الذی مات فیہ وکان ...

انجام: فالمرجع الاصول الفقاهیة من الاستصحاب والبراءة هذا غاية ما سنعلى

بعد التأمّل التام واللّه عالم بحقائق الاحکام .

۳ - فائدة في بيان الولايات : گویا از حاج ملاعلی کنی .

آغاز: واعلم ان مقتضى القواعد والاصول الشرعية اولا عدم سلطان احد على احد من بدنه او ماله او بضعه ...

انجام: وهذا حديث اجمالى وتنقيحه يتوقف على استيفاء الاخبار الواردة في هذا المضمار .

۴ - كتاب الصلوة : گویا از حاج ملاعلی کنی .

آغاز: وهى افضل العباداة واهمها والعلم بها يستدعى بيان اربعة اركان الاول فى المقدمات بفتح الدال و كسرهما وهى ما تتقدم ...

انجام: والاحوط عدم التعرض لنية الاداء او القضاء بناءً على عدم اعتبار الادائية فى انه ولو ادر كه .

۵ - الاصول الاربعة من الادلة العقلية: گویا از حاج ملا کنی .

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على ... اصل قد ذكر ومن جملة الادلة العقلية الاصول الاربعة المشهورة ...

انجام: وشدة تخويف السائل فيما صدر منه من الامر العظيم يدل على ان العقاب ترتب على الواقع و ان كان جاهلا لا على الفحص .

۶ - تعادل و تراجيح: گویا از حاج ملاعلی کنی .

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... اصل ومن المسائل الاصولية مسئلة تعارض الادلة وتعادلها والتراجيح و دخولهما فى المسائل الاصولية ...

انجام: و اما تعارض الاصول بعضها مع بعض فقد اشبعنا الكلام فى ذلك فى مسئلة الاستصحاب فراجع وليكن هذا آخر بحث التعارض .

۱۱۰۵ = نسخ و نستعليق، وزيرى، داراى نه رساله :

۱ - رساله فى الفقه: گویا از محمد جعفر بن حاج صفر خان قراکز لو باشد، حواشى

با نشان «۵».

آغاز نسخه: جمله‌ای محتاج‌الیه‌فیه معرفه اقسامه و شروطه و اسباب الخیار
فیه و مسقطاته و ما يتعلق بذلك من الاحکام ...

انجام: و اذا قدوفینا بما شرطناه علی انفسنا فی صدر الکتاب فنحن قاطعون
للکلام حامدون لله سبحانه علی نعمته التوام ... والحمد لله رب العالمین .

۲- الفوائد الحایریة: آقا باقر بهبهانی ، (انجام افتاده).

آغاز: اجتری کل من لا اطلاع له اطلاع له اصلاً بمبانی ادلة الفقه و قواعد
حتى ادخل نفسه فی الفقه و حصل لنفسه فقهاً جدیداً من ترکیب مقدمتین ...

انجام نسخه: قال له قلت ما الشرط فی الحيوان فقال ثلثه ایام للمشتري قلت
فما الشرط فی غیر الحيوان قال البیعان بالخیار ما لم یفترقا و هذا ...

۳- رسالة فی الحقیقه الشرعیة : گویا از حاج محمد جعفر بن حاج صفر خان
مجنوب علی شاه کبوتر آهنگی باشد.

(شکسته نستعلیق محمد جعفر بن حاج صفر خان).

آغاز: ثم اعلم انه قد نسب الی بعض المنکرین للحقیقه الشرعیة القول بان
الشارع لم یستعمل تلك الالفاظ ...

انجام: والظاهر انه قال فلان بمنزلة فلان ایضاً بل هو اظهر من العموم لصحة
الاستثناء مطلقاً .

۴- رسالة فی خطاب المشافهة : گویا از همو .

آغاز: المعروف من مذهب الاصحاب ان ما وضع لخطاب المشافهة من قبیل یا
ایها الذین امنوا و یا ایها الناس ...

انجام: و كذلك حمل النکاح علی مجرد الدخول ارتکاب خلاف ظاهر لادلیل
علیه .

۵- رسالة فی القراءة خلف الامام: از همو .

(نوشتہ مصنف با شکستہ نستعلیق، بیشتر جاہا خط زدہ و برگشتہ و صحیح آنرا نوشتہ و یا در کنار برگ، صحیح آنرا نگاشته است، در شعبان ۱۲۰۴ تحریر شدہ است).

آغاز: الحمد لله رب العالمين... و بعد فيقول العبد الاحقر محمد جعفر بن محمد صفر... لما اختلف الاصحاب في قراءة خلف الامام المرضي اختلافاً عظيماً...
انجام: الثالثة عشر المركبة مع عدم ادراك الاول و هذا كالسادس تمت بعون الله تعالى في شهر شعبان المعظم سنة ۱۲۰۴.

۶- رسالہ فی حد المسافة : از همو.

(شکستہ نستعلیق مصنف در شعبان ۱۲۰۴، در بیشتر جاہا روی کلمات خط کشیدہ و صحیح آنرا نوشتہ و یا در حاشیہ نوشتہ است).

آغاز: الحمد لله على ما اعطانا من الآلاء و انعمنا من النعماء...
انجام: فيكون عملنا على ما اختاره ابن ابي عقيل ره والله الهادي الى الطريق المستقيم تمت في شهر شعبان المعظم سنة ۱۲۰۴ على يد مؤلفه العاصي محمد جعفر بن حاج صفر خان غفر لهما الرحيم الرحمان.

۷- رسالہ فی العدالة: از همو.

(شکستہ نستعلیق او در رمضان ۱۲۰۴).

آغاز: الحمد لله الذي جعل نظام العالم برهاناً لوحدانيته...
انجام: وقد تمت الرسالة في تحقيق العدالة على يد مؤلفه العاصي محمد جعفر ابن محمد صفر الهداني في شهر رمضان المبارك سنة ۱۲۰۴.

۸- الاوزان ومقائيس: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی.

آغاز: الحمد لله الذي ارتفع عن مطارع الافهام فلا توزن صفات عظامته بميزان العقول...

انجام: فعلموا انه يلزم في المائتين من تلك الدراهم سبعة من هذه الدراهم والله

اعلم وليكن هذا اخر ما اردنا ايراده (شرح اوزان و مقادير كتاب روضة - المتقين است) .

۹ - شرح تجريد الاصول يا مفتاح الوصول الي كنوز تجريد الاصول :
محمد جعفر بن محمد صفر مجذوب علي شاه كپوتر آهنگي همداني (م ۱۲۳۹) .
متن از مهدي نراقي استاد او است (شكسته نستعليق مؤلف) .

فرزند شارح ميرزا علي نقی در حاشیه چنین نوشته است : «هذه الكراريس
مصنفها الوالد العلامة... في شرح تجريد الاصول الذي صنفه شيخه واستاده...
محمد مهدي طاب ثراه ... وقد خطر بيالي القاصر... ان اسميه بمفتاح الوصول
الي كنوز تجريد الاصول وانا الا فقر علي نقی بن مرحوم حاج محمد جعفر...
۱۲۵۵ .

آغاز: قال المصنف دام ظله تعالى بعد الخطبة نبين مرادك علي ما يتثبت فؤادك
في مقاصد ...

انجام: فيكون من جزئيات المحدود فلا يكون اشتمال الحد عليه موجبا للنقض.
۱۱۷۵ = تا ش ۶ نسخ، ديگر شماره‌ها نستعليق ، رحلی کوچک ، دارای يازده رساله :

- ۱ - منارات السائرین: ابوبکر بن محمد بن عبدالله الاسدي الرازي .
(نوشته محمد بن احمد بن ابراهيم در روز يكشنبه ۲۳ صفر ۹۵۳) .
- ۲ - اربعين حديث مسند : محمد بن علي ، محي الدين ، ابن عربي .
- ۳ - اربعين حديث مرفوع : محي الدين ، ابن عربي .
- ۴ - رساله تحتوى احد وعشرين حديثا : ابن عربي .
- ۵ - رساله القدس في مناصحة النفس : محي الدين ، ابن عربي .
- ۶ - رساله الامر المر بوط فيما يلزم لاهل الطريقة من الشروط : محي الدين ، ابن عربي .
- ۷ - رساله الخلوة : محي الدين ، ابن عربي .

۸- الانوار فيما يمنح لصاحب الخلوة من الاسرار: محی الدین، ابن العربی،

ساخته ۶۰۲.

۹- حلیة الابدال: محی الدین، ابن العربی.

۱۰- الحجب والاحوال: ابن العربی.

۱۱- التجلیات: ابن العربی. (نوشتہ ۹۴۸).

۱۱۸۷ = نسخ سده دهم یا یازدهم با سر لوح های زرین و تذهیب بعضی صفحات و جدول

و شنکرف کاری، نه برگ از آغاز و چند برگی در انجام افتاده، کاغذ اصفهانی

نازک، ۳۹۲ برگ ۱۷ × ۲۷، ۲۴ س ۱۰ × ۲۰، دارای هشتاد و پنج رساله:

۱- رساله فی النفس: در علم نفس و قوای آن، نام این رساله و مؤلف آن به

علت افتاده گی ۹ برگ آغاز معلوم نیست لکن عبارات آخر رساله مشابهت

بسیار با عبارات رساله (احوال النفس یا المعاد یا النفس الملکی) ابن سینا دارد

ولی ترتیب ابواب و مطالب این رساله را با کتاب مذکور اختلاف بسیار است

و صفحات آن هم دو برابر و نیم رساله شیخ است.

تقسیمات: بیان القوی المدركة: و اما القوی المدركة من باطن، اما بیان القوی

الخیالیة، و اما بیان القوی الوهمیه، و اما بیان القوی الحافظة ... بیان القوی

الانسانیة: بیان اختلاف الناس فی العقل الهیولانی: بیان امثلة العقل من

الکتاب الالهی: بیان تظاهر العقل والشرع الی آخر ...

آغاز موجود: الفکرية الحق و یتروک الباطل و انما هذه المراتب الثلث مقدر

علی المراتب الثلث العلویة التي يعبر عنها بالملائكة المؤیدین ... بیان القوی

المدركة وهي تنقسم بالقسمة الاولى قسمین مدركة من ظاهر و مدركة من

باطن ...

انجام: ولم یکن له کفوا احد فی ذاته وصفاته و افعاله هذا ما اردنا ان نذکره

فی هذا الکتاب و قد کشف الغطاء عن وجوه الاسرار و ...

ثم ان حرمت على جميع من يقرؤه من الاخوان الدين... فمن منح الجهال علما
اضاعه ومن منع المستوجين فقد ظلم.

۲- المناسبة بين النحو والمنطق، (عربی).

از کلمات شیخ الرئيس ابوعلی سینا است و مشابه با عباراتی است که در پایان
فصل ۳ مقاله يك فن المنطق شفا آمده است از این رساله پنج سطر اول آن
نوشته شده و پس از آن سفید مانده است.

آغاز: من كلام الشيخ الرئيس المناسبة بين النحو والمنطق ان نسبة صناعة
النحو الى الالفاظ كنسبة صناعة المنطق الى المعاني...

انجام موجود: وان كان غرضه تقويم المعاني فانه ايضاً ينظر.

۳- رساله في كيفية صدور الموجودات عن مبدئها الاول وعلمه بالجزئيات:

خواجه طوسی، به سال ۶۶۶ در پاسخ قاضی القضاة هرات که گویا فخرالدين
محمد بن عبدالله بیاری باشد (احوال و آثار خواجه: مدرس رضوی به نقل از
ابن الفوطی درس گذشت امیر قطب الدین محمد غوری)، (برگ ۵۸ پ- ۶۰).
آغاز: يقول مولانا صاحب المفاخر والمعاني... محمد بن محمد الطوسی...
سألني قاضي القضاة بهراة وذلك في شهر سنة ستة وستين وستمأة عن قول الحكماء
في كيفية... فاقول اما المطلوب الاول...

انجام: فان طابق مراده فهو المطلوب وان يوقف في شيء من ذلك اعاد بفضل
لاوضح ما عندي فيه وهو ولي التوفيق وملهم الصواب... الطاهرين.

۴- رساله در معنای طبیعت

آغاز: الطبيعة باشتراك الاسم يطلق تارة على ما هو مبدء الحركة والسكون...
وتارة على اعيان الموجودات...

انجام: فان كل سرعة يكون سرعة بالاضافة الى بطؤ وبالعكس و هذا غير
معنى الشدة والضعف فتحقق هذه المعاني (پشت برگ ۶۰).

۵- رساله در عدم انفکاک علت تامه از معلول خود و تطبیق آن به مبدء اول جمیع موجودات: مؤلف خود را شاگرد امام فریدالدین محمد نیشابوری (۵۱۳ - ۶۲۷) می داند .

آغاز: قال الحكماء العلة التامة لا ينفك عن معلولها بتمامه اول لعلة الاولى هي المبدء الاول لجميع الموجودات وهي الواجب الوجود لذاتها...

انجام: وكون كل حادث علة لزواله بالعرض و بوجود آخر بعد بالذات وهذا ما يقرر عندي من مذهبهم في هذا الموضع والله اعلم بالصواب، (برگ ۶۱).

۶- حی بن یقظان: ابن سینا (برگ ۶۲ - ۶۵)، مکرر چاپ شده .

۷- الاخلاق: ابن سینا، (عربی)، چاپ شده .

آغاز این رساله با آغاز نسخه ای که در قاهره به طبع رسیده مطابقت دارد ولی انجام آن مطابق با نسخه خطی کتابخانه ایاصوفیا به شماره (۴۸۲۹) می باشد. این رساله با هشت رساله دیگر در هندوستان و سپس در استانبول و در مصر به طبع رسیده و نیز در (مجموعه الرسائل) در سال ۱۳۲۸ ق. (۱۹۴۹ م) در قاهره چاپ شده (برگ ۶۵ - ۷۱).

۸- الاضحویة: ابن سینا، چاپ شده .

(فهرست مهدوی ش ۳۰ مشکوة ش ۸۱)، (برگ ۷۱-۷۴) ۸.

۹- النیروزیه فی معانی الحروف الهجائية: ابن سینا .

(مهدوی ش ۱۲۷ - فنواتی ۴۹ - مشکوة ۷۵)، (برگ ۸۴ - ۸۵) چاپ شده .

۱۰- سبب اجابة الدعاء و كيفية الزيارة و تأثيرها، (عربی)، چاپ شده .

(اجابة الدعوات)، (الزيارة)، (كيفية الزيارة)، (معنى الزيارة) تألیف ابن سینا .

این رساله را شیخ در پاسخ شیخ ابوسعید ابوالخیر (در سر زیارت قبور و سبب

اجابة دعاء) تألیف نموده و بدو فرستاده است (مجلس ۷/۱۳۷۳)، (برگ ۸۶-۸۷).

۱۱- القوی الانسانیة و ادراکاتها

این رساله را مشهور نسبت به بوعلی می‌دهند و چاپ شده .

ولی‌الاب جورج قنواتی در کتاب مؤلفات ابن‌سینا در شماره ۹۵ می‌نویسد این رساله از تألیفات بوعلی نیست بلکه مأخوذ از فصوص الحکم فارابی است از فصل ۳۰ تا فصل ۵۰ .

در آخر این نسخه ده سطر اضافه بر نسخه‌های دیگر مشاهده می‌شود و در آن نوشته (من مباحثات الشيخ: النفس اذا فارقت لاشتاق الی ما خلفته) ، (برگ ۸۷-۸۹) .

۱۲- رساله‌العشق: ابن‌سینا ، در پاسخ ابو‌عبدالله فقیه معصومی از عشق (برگ ۹۰-۹۵) چاپ شده .

۱۳- رساله‌ای فلسفی: (برگ ۹۶ ، پاره‌شده و چند کلمه‌ای از آن مانده است) .

۱۴- رساله فلسفیه، (عربی) .

آغاز نسخه : هل لاحد من اخوانی ان یهبلی ... بالشركة بعض اعیائها ...
انجام: حالک مختلفة ما اکثرها یقولون و اقل ما ینجع و شر المقال ماضع و
بالله الا ... البرائة و من اعتقد غیر هذا خسرو سیعلم الذین ظلموا ای منقلب .
(پشت برگ ۹۶-۹۸ ، آغاز افتاده) .

۱۵- نامه ابن‌سینا به ابن‌زیله (زینلا) ، (عربی) .

قنواتی در شماره ۲۶۸ می‌گوید این رساله نامه‌ایست که شیخ در جواب ابن-زیلای مجوسی شاگرد خود هنگام گوشه‌گیری وی بدو نوشته .
و باز در شماره ۲۶۶ گوید این رساله نامه‌ایست که شیخ به شیخ ابوالحسین بن محمد بن مرزیله نوشته .

ولی‌آقای دانش‌پژوه در جلد سوم بخش (۱) ، ص ۱۷۶ ، ج ۳ فهرست‌اهدایی در ص ۱۷۶ شماره ۱۱ و ص ۳۷۹ شماره ۳۸۰ این نامه را همان پاسخی می‌داند

که شیخ به ابوسعید ابوالخیر میهنی نوشته است (برگ ۹۸-۹۹)، چاپ شده.

۱۶- الحدود: ابن سینا، در بیان حد نزدیک به هفتاد علم، (عربی).

آغاز: قال الشيخ حجة الحق ابو علي ابن ... اما بعد فان اصد قائي سألوني ان املی عليهم حدود اشياء يطالبوني بتحديدھا ...

انجام: وهو الواحد الحق تعالى عما يقول الظالمون علوا كبيرا تمت الرسالة. (برگ ۹۹ - ۱۰۵)، ضمن ۹ رساله چاپ شده.

۱۷- پاسخ ابن سینا، (عربی).

آغاز: وصل كتاب الشيخ اطال الله بقائه و ادام تأييده وتمهيدہ ونعمته دا الاعلى سلامته و على ماخلص اليه من البهجة ...

انجام: ومجالا فيما بعد ذلك غير ضيق و معرفة بما لا اعرفه بالغه والله اعلم و احكم، (پشت برگ ۱۰۵ الى ۱۰۶).

۱۸- الحجج العشرة في جوهرية نفس الانسان الناطقة: (في السعادة و الحجج العشرة) يا (التحفة في السعادة): ابن سینا، (عربی)، چاپ شده. (پشت برگ ۱۰۶-۱۱۳، حجت دهم و مقداری از نهم نوشته شده و سفید مانده).

۱۹- رسالة فلسفيه: ... (به عربی).

آغاز: قال الامور الموجودة قبلنا الكل منها ماهية وهوية وليست ماهيته هويته و لا داخله في هويته ولو كان ماهية الانسان هويته لكان تصورك ماهية الانسان تصور الهوية ...

انجام: هو غالب اي مقتدر على اعلام العدم و سلب الماهيات ما استحقها بنفسها من البطالان و كل شىء هالك الا وجهه و الحمد لله رب العالمين.

(برگ ۱۱۳ پ - ۱۱۷).

۲۰- الحكمة العرشية: يا العروش يا العرش يا العروس يا سلسلة الفلاسفة يا السلسلة الفلسفية يا الحكمة القدسية: ابن سینا.

(فهرستهای عثمان ارکین و بروکلن و مهدوی و دانش پشروه) ،
(برگ ۱۱۷-۱۱۸) ، چاپ شده .

۲۱ - النصيحة لبعض الاخوان (المواعظ) : ابن سينا (عربی).

آغاز: وبعده فان اكمل الناس عقلا و اصوبهم رأيا وامثلهم طريقة واحمد هم
مذهبا من حسن نظره لنفسه ...

انجام: علم ان النفس التحف واکرم الطرف اهداء المواعظ البالغة والزواجر
السرادة والحکم النافعة والمعارف الناصعة والحمد لله رب العالمين .
(برگ ۱۱۸) .

۲۲ - الافعال والانفعالات: يا الفیض الالهی ، ابن سينا .

(پشت برگ ۱۱۸ تاروی برگ ۱۲۲) ، چاپ شده .

۲۳ - احوال النفس : يا النفس علی طریق البرهان يا المعاد، المعاد الاصغر يا
النفس الفلکی يا فی النفس الناطقة : ابن سينا .

در ۱۶ فصل است (مهدوی ش ۱۲۱ - قنواتی ش ۷۷) چاپ فؤاد احمداهوانی
در قاهره ، (برگ ۱۲۲ - پشت ۱۴۱) .

۲۴ - الصلوة وماهيتها: ابن سينا .

(پشت برگ ۱۴۱ تا پشت برگ ۱۴۵) .

۲۵ - تفسیر سورة الاخلاص : (سورة التوحيد)، (الصمدية): ابن سينا .

(پشت برگ ۱۴۵ - ۱۴۸) ، چاپ شده .

۲۶ - تفسیر المعوذتين، (تفسیر سورة الفلق والناس): ابن سينا .

(برگ ۱۴۸-۱۵۰ ، آغاز افتاده) ، چاپ شده .

۲۷ - اجوبة مسائل سئل عنها ابو علی ابن سينا و فصول من كلامه ،

هیجده پاسخ و دو فصل اضافی از خود شیخ است .

(مهدوی ص ۲۶۰ ، قنواتی ش ۱۷۶) ، (برگ ۱۵۰ الی پشت برگ ۱۵۵) .

آغاز: سئل واجبیه الانسان لم یعدم وان لم یجزان یفانها جواز العدم الجواب

واحبيب الانسان ...

انجام: وليس امکان العدم في غير هـ امکان العدم في نفسه ولا مقتضياً له والحمد...
آغاز فصل اول: الصفات التي من باب الوجود للاشياء اما ان يكون بحيث يحوز ان يكون الشيء الموصوف سبباً لها اعتبر ذلك الشيء موجوداً...
آغاز فصل دوم: الماهية لامحاله نسبتہ الى الوجود فاما ان يكون نسبتها اليه ان يكون بحيث لا يحوز لها الاتصاف بالوجود ولا ان يجوز...
۲۸- حواشی موضوعات العلوم: ابن سینا .

(مهدوی ص ۲۷۳- فنوائی ش ۲۷۱)، (پشت برگ ۱۵۵ و قسمتی از برگ ۱۵۶).
۲۹- حدوث الحروف، (فی تحقیق الحروف)، (فی اسباب الحروف)، (فی اسرار الحروف): ابن سینا .

(برگ ۱۵۶ - پشت برگ ۱۶۰) ، در قاهره چاپ شده .

۳۰- شرح القصيدة العينية الروحية في النفس: خود قصیده از ابن سینا است ، (پشت برگ ۱۶۰ - پشت برگ ۱۶۳) .

آغاز: هبطت اليك . . . الهبوط هو الحركة من علو الى اسفل مع الشعور و بالشعور تباين السقوط اذ يقال للحجر النازل من اعلى الجبل ...
انجام: انعم برد جواب ما انا فاحض ... اقول هو غنى عن الشرح وهذا آخر ما قصدناه من الشرح ... وقد راينا قانون مذهبه .

۳۱- العروش: يا الحكمة العرشية يا سلسله الفلاسفة يا السلسلة الفلسفية: ابن سینا، (برگ ۱۶۳- ۱۶۴) مانند ش ۲۰، آغاز و انجام این یکی با آنچه بروکلن و عثمان ارگین (فنوائی) آورده اند یکی است ولی ۱۳ سطر آخر با فاصله سر لوح کوچکی که در میان آن عبارت «طریق آخر عنه» نوشته شده از آنچه پیش آمده است جدا شده .

۳۲- المجالس السبع: بين الشيخ و العامري ۴ : ابن سینا .

(پشت برگ ۱۶۴ - پشت برگ ۱۷۵) .

آغاز: المجلس الاول قال السائل ما السبب في ايجاد الموجد المحض للخليقه فقال المجيب ان ظهور الشئ ...

انجام: بل ليس للموجودات فوقها حالة موهومه ولما انتهى الكلام الى هذه الجملة امسك السائل عن المسئلة وتواعد لعقد مجلس يتلى فيه الكتب المنزله و متأول و افترقا واتفق للشيخ ابى على بن سينا حركة بعد ذلك .

این رساله چنانکه از فهرست مهدوی به شماره ۱۰۷ و قنواتی به شماره ۲۰ و بروکلیمان و عثمان ارگین برمی آید کمیاب بوده و یک نسخه آن در کتابخانه راجب پاشا در استانبول به شماره ۱۴۶۱/۲۸ هست و ظاهراً نسخه ما دومین نسخه خواهد بود . (برای مزید اطلاع رجوع شود به : مقاله آقای مینوی در مجله دانشکده ادبیات تهران سال چهارم شماره ۳ صفحه ۶۰).

۳۳- اجوبة عشر مسائل، (الاجوبة عن المسائل العشر) پاسخهای ابن سیناست به ابوریحان بیرونی محمد بن احمد بن ریحان خوارزمی .

(پشت برگ ۱۷۶ - پشت برگ ۱۷۹) .

۳۴- الاجرام العلویه : یا «جواهر الاجسام السماویه» یا «بیان جوهر الثمین» از ابن سینا .

(پشت برگ ۱۷۹ - پشت برگ ۱۸۴) .

۳۵- کلام للشيخ في برهان الشفاء: ابن سینا .

(پ، برگ ۱۸۴ - پ، برگ ۱۸۷) .

۳۶- مقالة في اعراض ما بعد الطبيعة: فارابی، محمد بن طرحان معلم ثانی .

(پ، ک ۱۸۸ - پ ک ۱۸۹) .

۳۷- رساله فلسفیه، (برگ ۱۹۰ - پ، ک ۱۹۶) .

آغاز: هذه الموجودات كلها صادرة عن ذاته وهي مقتضى ذاته فهي غير منافية له وكل ما كان غير مناف وكان مع ذلك يعلم الفاعل انه فاعله فهو مراده لانه مناسب له

ولانه يعشق ذاته فهي كلها مراده ... منها كل واحد من العقول ... منها الادراك
انما هو للنص ... منها النفس مادامت ملابسته لله يولى ...

انجام: كما في ساير العلوم تكون تحديد المبادى في العلم الذي شيء له مبادى و
اثبات وجودها يكون في علم آخر فوقه و قد يتفق ان يكون دونه كذلك في
الهندسة كالنقطة اذا حددناها ونقول انه شيء لاجزاء له والله اعلم .

۳۸ - رساله

(پ، برگ ۱۹۶ - پ، گ ۱۹۹).

آغاز: اسم العقل يقال على اشياء كثيرة ا الشئ الذي به تقول الجمهور في
الانسان انه عاقل ب العقل الذي يردده المتكلمون على سنتهم فيقولون
هذامما يوجب العقل او ينفيه العقل ج العقل الذي يذكره ارسطاطاليس في
كتاب البرهان د العقل الذي يذكره ...

انجام: تعطى المادة اشياء ما في جوهره فلا تقبلد المادة الامنقسماً وهذا شئ
قد بينه ارسطاطاليس في كتابه في النفس ايضاً تمت المقالة والحمد لو اهب
الخير والعاصم عن الضلاله ...

۳۹ - مواقع استجابة الدعوات من علم التنجيم : ابو يوسف يعقوب بن
اسحاق كندى .

(برگ ۲۰۰ - ۲۰۱)

آغاز: هذه رساله كتبها ابو يوسف يعقوب ... في تحرير وقت يرجى فيه ...
انجام: بل انما ستروه على السفهاء و اهل الجهل لانهم .. فهذا اسعدك الله كل
ما حضرني واحضره الفكر نفعاك الله به وتعمدك بعفوه و غفرانك .

۴۰ - بيان الحق : قاضى تاج الدين ساوجى و يا قاضى سراج الدين ارموى
محمود بن ابى بكر (مقدمه پنجم در موضوع علم منطق) .

(برگ ۲۰۱ - پ، گ ۲۰۲) .

۴۱- المناسبة بين النحو والمنطق: ابن سينا .

(پ، برگ ۲۰۲ - سه سطر از برگ ۲۰۳) .

۴۲- الفرق بين نوعي العلم الالهي والكلام: قاضي سراج الدين ارموي

محمود بن ابی بکر (برگ ۲۰۳ - پ، گ ۲۰۵) .

انجام: و اذا علم موضوعه علم تعريفه و مسائله و ذلك ان يقال في تعريفه علم يبحث عن كذا و كذا و مسايله الاعراض اللاحقة لذلك الموضوع التي يثبت في هذا العلم والله اعلم .

۴۳- القضاء والقدر: (پشت برگ ۲۰۵ - ۲۰۶) .

آغاز: القضاء يطلق على معان الخلق والاتمام قال الله ... ب على الحكم

والايجاب كقوله ... ج على الاعلام والاخبار كقوله ... والقدر يطلق على معان

الخلق ... ب الكتابه ...

انجام: بطل استناد الكائنات باجمعها الى القضاء والقدر وهو خلاف قولكم

ايضا والله اعلم بالصواب .

۴۴- مسألة فيما يزول به احتمال الاشتراك: علامه كمال الدين ميثم بن

علي البحراني (م ۶۷۹ يا ۶۸۹)، (برگ ۲۰۶ - پ، گ ۲۰۷) .

در آخر رساله هشت سطر هم به عنوان «من فوايده رضى الله عنه» در تقابل

مفردين به سلب و ايجاب افزوده شده .

۴۵- الرد على اثبات الواجب للكاتبي: خواجه طوسي (احوال و آثار خواجه

طوسي: مدرس رضوي شماره ۲۹۸)، (پ، گ ۲۰۷ - پ، گ ۲۲۰) .

آغاز: قال مولانا السعيد نصير الحق والدين الطوسي قدس الله روحه طالعت...

انجام: فلا يقولون به لان الوقت جزء من العالم ولا يتصور تخصيص ايجاد العالم

بجزء منه فانه يوجب تقدم المخصص على نفسه فهذا ما عندي فيه والله اعلم بالصواب .

۴۶- «بقاء النفس بعد فناء الجسد»: يا «بعد بوار البدن» يا «بعد خراب

البدن» خواجه نصیرالدین طوسی .

(پ ، گک ۲۲۰ - پ ، گک ۲۲۲) .

خواجه ابن رساله را به درخواست مؤیدالدین عرضی (م ۶۶۴) که از همکاران خواجه در ترتیب رصدخانه مراغه بود تألیف نموده و با انضمام رساله نفس ارسطو به چاپ رسیده است.

۴۷- خیریه الوجود : خواجه نصیرالدین طوسی .

(پ ، گک ۲۲۲ - گک ۲۲۴) .

جوابی است که خواجه در جواب سائل که چرا بزرگان آرزوی مرگ می کنند (لیت رب محمد لم یخلق محمداً) داده است.

آغاز: مسألة سئل عنها نصیر الدین ... الحکماء اعطونا ان الوجود خیریه و کمال الوجود ... (احوال و آثار خواجه طوسی : مدرس رضوی) .

۴۸- فایده فی عدم انفکاک العلة التامة من معلوله: خواجه نصیرالدین طوسی .
(برگ ۲۲۴ - گک ۲۲۵)

رساله است با عنوان « فائدة له ایضا طاب ثراه » در باره همین مسأله و بسیار نزدیک است بدرساله فی البحث عن العلل والمعلولات المترتبة .

۴۹- فائدة فی ضرورة الموت: خواجه طوسی . (برگ ۲۲۵ در ۱۳ س) .

۵۰- جواب اسئلة السید رکن الدین: خواجه نصیرالدین طوسی .

(پشت برگ ۲۲۵ - پ ، گک ۲۳۳)

سید رکن الدین از شاگردان خواجه بوده و بیست مسأله را از مسائلی منطبق و حکمت از استاد سؤال کرده و خواجه بدانها پاسخ داده است. (احوال خواجه : مدرس) .

آغاز: قال السید رکن الملة والدين كتبت الي حضرتة المولى سلطان المحققين نصیر الملة والدين الطوسی قدس الله...

انجام: فهذه اجوبة المسائل التي اوردها بحسب ما سنج لي على سبيل الاستعجال ... واذا يسر الله تعالى لي فراغا يمكن ان اخوض معه في هذه المسائل وفيما هو من قبيلها او اهم منها بكلام يشتمل على حل الشكوك الواردة عليها اشتغلت و عرضته عليه ان شاء الله وهو ولي التوفيق .

۵۱- فايده في كيفية صدور الكثرة من المبدء الاول الواحد: خواجه طوسي . (پ، كك ۲۳۳ - دوسطر از ۲۳۴) در نه سطر و با عنوان «ومن فوائده قدس الله سره» .

۵۲- جواب اسئله شمس الدين كيشي : خواجه نصير طوسي (فارسي)، در سه مسأله منطقي و فلسفي . (برگ ۲۳۴ - ۲۳۷)، (آثار خواجه: مدرس رضوي).

۵۳- الفوائد الثمانية : خواجه نصير الدين طوسي، (۲۳۷-۲۴۱) بدینگونه:

- ۱- بيان اقسام حكمت بر سبيل ايجاز .
- ۲- در بيان زمان و مكان و فوائد ديگر .
- ۳- در علل و معلولات .
- ۴- در معنی عصمت .
- ۵- در معنی طبيعت .
- ۶- در مبدء اول و اينكه مبدئي براي او نيست .
- ۷- در افعال عباد .

۸- در اثبات عقل مجرد كه عقل كل ناميده مي شود .

۵۴- مفاوضات يا اجوبة المسائل: خواجه نصير الدين طوسي .

(از برگ ۲۴۱ - ۲۵۷) .

شيخ صدر الدين قونوي محمد بن اسحق (۶۰۵-۶۷۳) شاگرد محي الدين عربي

با خواجه مكاتبه داشته و مسائلي را مشتمل بر:

آيا وجوب واجب الوجود امري زائد بر حقيقت او است يا وجود او عين

ماهیت است ؟

آیا ماهیات ممکنه مجعولند و یا غیر مجعول ؟

مسألة عام مشترك . الواحد لا یصدر عنه الا الواحد .

ومباحث دیگری از قبیل حقیقت نفس انسانیه و غیره .

از خواجه سؤال کرده و خواجه به تمام پرسشهای وی یک یک پاسخ داده است .

خصوصیات این نسخه از لحاظ مطالب و ترتیب و نامه قونوی و جواب خواجه

به وی مطابق بانسخه است که آقای مدرس رضوی از آن نقل کرده لکن آغازی که

برای نامه قونوی و جواب خواجه ذکر کرده با آغاز این نسخه متفاوت است .

آغاز: ما زال سمعی من طیب لذكرک ما یزری علی الروض غب العارض... مجلس

عالی خواجه معظم صدراعظم مالک...

انجام: ربما یكون شیئاً لشیء آخر له وجود محقق كما ان محاذاة الارض للشمس

التي هی نسبتہ يتبعها یقتضی اضاءة الارض من الشمس التي لها وجود محقق

سخن الارض . فهذا ما خطر ببال داعیه و مستفیده... والحمد لله ذی الجود و

الفايض والکرم العام وصلى الله على محمد وآله خير الانام .

۵۵- فایده فی اتحاد المقول والمقول علیه و تغایرهما: خ-واجه نصیر-

الدین طوسی ، در پاسخ کاتبی .

(برک ۲۵۷ - ۲۵۸) .

۵۶- تفسیر آیه «ثم استوی الى السماء» و آیه بعد: ابن سینا .

(برک ۲۵۸ - پ، ک، ۲۵۸) .

۵۷- حل مشکلات رساله بوعلی: خواجه نصیر الدین طوسی .

(پشت برک ۲۵۸ - ۲۶۱) .

این رساله را خواجه بنا به درخواست امین الدوله ابوشجاع فرزند موفق الدوله

عالی بن ابی شجاع همدانی در سال ۶۷۱ در حل رساله شیخ در (مبحث تبدیل

اجزاء احسام نباتات و حیوانات به غذائی که بدل مایتحلل است) تألیف نموده.
و نام این نسخه در فهرست تألیفات و تصنیفات خواجه دیده نشد.

آغاز: اتفق فی شهور سنة احدى وسبعین وستمائة ان التمس الاخ العزيز امين
الدولة... هذه الرسالة وكشف قناع ما استعضل...

انجام آن: والدليل الذي استدلو على تبدل الصور بتبدل محالها لم يدل الا
على السارية منها دون غيرها فهذا ما عندي والله ملهم الحق والصواب...
۵۸- جواب سئوالات اثيرالدين ابهری: خواجه طوسی، (فارسی).
(برگ ۲۶۱ - ۲۶۲).

۵۹- النفوس الارضية وقواها: خواجه نصیرالدين طوسی.
(برگ ۲۶۲ - پ، گ ۲۶۳).

۶۰- جواب اسئلة ای که از روم شده: خواجه طوسی.
(پ، برگ ۲۶۳ - ۲۶۵).

شرفالدين محمد بن محمود رازی ۲۳ سؤال در علوم طبیعی و ریاضی والهی
از روم آورده و خواجه به آنها جواب داده است.

۶۱- مقالة وفوائد: خواجه نصیرالدين طوسی.
(پ، گ ۲۶۵ - ۲۶۸).

این رساله مشتمل بر يك مقاله در (مفهوم ادراك) و پنج فایده است:

فایده ۱- عقل جسم و جوهر و عرض لیس به جسم نیست.

فایده ۲- در تعارف ارواح بعد از مفارقت.

فایده ۳- در معنی کمال و کمال اولیه و ثانویه.

فایده ۴- جواب خواجه به درخواست عزالدوله، سعد بن منصور بن سعد کمونه

به مغالطه کاتبی قزوینی که گوید «حدوث العالم لا یستلزم ارتفاع الواقع و کل

مالا یستلزم ارتفاع الواقع فهو واقع ینتجان حدوث العالم واقع».

فایده ۵- جواب خواجه به کسی که از او پرسش نمود «السالبة الكلية الدائمة لا ینعکس ...

۶۲- سؤالات خواجه از عین الزمان جیلی: خواجه نصیر الدین طوسی . (برگ ۲۶۸ - پ ، ک ۲۶۸) .

این رساله مشتمل بر سه سؤال است که خواجه از عین الزمان جیلی شیخ جمال الدین (م ۶۵۱ ق) در قزوین نموده است.

۶۳- رساله جوابیه به نجم الدین کاتبی: خواجه نصیر طوسی . (پ، گ ۲۶۸ - ۲۶۹) .

نجم الدین کاتبی از خواجه طوسی از گفته شیخ رئیس: «ان الحرارة تفعل فی الرطب سواداً و فی ضده بیاضاً و البرودة تفعل فی الرطب بیاضاً و فی ضده سواداً» پرسش کرده و توضیح خواسته خواجه این رساله را در جواب وی تألیف کرده .

۶۴- شرح مسألة العلم: جمال الدین علی بن سلیمان بحرانی . (برگ ۲۶۹ - ۲۸۲) .

جمال الدین نامه ای به خواجه نوشته و از وی شرح رساله العلم ابو جعفر احمد بن علی بن سعید بن سعاده را که مشتمل بر ۲۴ مسأله است درخواست نموده و خواجه در جواب تقاضای جمال الدین «شرح رساله العلم» را نوشته و تمام ۲۴ مسأله را شرح و جواب گفته است .

۶۵- الامامة الاثمة: خواجه نصیر الدین طوسی . (برگ ۲۸۲ - ۲۸۶) .

خواجه این رساله را به درخواست شهاب الاسلام علی بن ناما در تألیف کرده و مشتمل بر پنج مسأله و یک فصل است (آثار خواجه: مدرس رضوی) .

۶۶- ابدیة النفس، یا اثبات بقاء النفس . (برگ ۲۸۶ - ۲۹۰) .

انجام آن: فهذا برهان قاطع علی ابدیة النفس قد انطوی علی ابحاث شریفه...

فقد ذکرته فی غیر هذا المقاله فلیطلب من اماکنه والحمد لله .

۶۷- جواب سؤالات ابن کمونه : نجم‌الدین کاتبی قزوینی .
(پ، گک ۲۹۰ - پ، گک ۲۹۲).

عزالدوله سعد بن منصور بن سعد کمونه که از فلاسفه زمان خواجه بوده
(م ۶۸۳ یا ۶۹۰) از نجم‌الدین کاتبی درباره « ثبوت امکان و امکان ثبوت »
پرسشها کرده و کاتبی در این رساله ویرا پاسخ گفته .

۶۸- فوائد مختلفه متفرقة: (پ، برگ ۲۹۲ - ۲۹۹).

۶۹- رساله در قضا و قدر : گویا همان رساله جبر و اختیار خواجه طوسی
باشد که رکن‌الدین محمد بن علی گرگانی آن را به عربی در آورده است و در
ده فصل است . (پ، برگ ۳۰۰ - ۳۰۷).

۷۰- فایده در علم اخلاق : ...

آغاز: من فوائدہ اعلیٰ اللہ در جتہ، قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم: ثلث
مہلکات و ثلث منجیات، فالثلث المہلکات شح مطاع و ہوی متبع و اعجاب المرء
بنفسہ، و الثلث المنجیات ... حصر خصال مہلکات و منجیات؛ ہر یک در این سه
قسم جہت آنست کہ مبادی افعال آزادی و حرکات اختیاری در مردم کہ
دوای و غرایم از آن منبعث گردند سه نفس اند ...

انجام: پس بی شک چنانکہ فرمود بخل و بد خلقی با ایمان جمع نشود و
سخا و حسن خلق با کفر صورت نیندد و اللہ اعلم بحقایق اسرارہ و صلی اللہ
علی نبیہ محمد و آلہ الطاہرین .

(برگ ۳۰۷ - پ، گک ۳۰۸).

۷۱- علم الفراسہ یا قیافہ شناسی : امام فخر رازی .
(پشت برگ ۳۰۸ - گک ۳۲۳).

این رساله ملخص کتاب ارسطو است و پارہای مطالب بہ آن افزودہ شدہ است.

۷۲- **السیاسة فی تدبیر الریاسة معروف بهسر الاسرار** : ارسطو طاليس .

(پشت برگ ۳۲۳ - پ ، گ ۳۳۶) درهشت مقاله درسیاست وخواص سنگها .

۷۳- **التوحید عند العارفين والمحققين** : (پ ، گ ۳۳۶ - ۳۴۵) مؤلف

در صفحه ششم می گوید: «فعلیک بمطالعة کتابنا المسمى بالحكمة المتقنه» .

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة على خير خلقه محمد وآله اجمعين ،

اما بعد فان مسألة التوحید على النحو الذى ...

انجام: والنظر هذا اذا لم يكن له شيخ مكمل يرشده فى كل مقام وينزل واعلم

ان تحقيق الكلام فى هذا الموضوع انما يحتاج الى كلام مبسوط لا يحتمله

هذا المختصر وهذا آخر ما اردنا ان نورد فى هذه الرسالة تمت ...

۷۴- **الجواب عن الفوائد**: علامه شرف الدين محقق جوربندى .

(پ ، گ ۳۴۵ - پ ، گ ۳۴۶) .

این رساله جواب علامه شرف الدين است از اشکالاتی کذب عنوان چهار فایده

طرح شده .

۷۵- **الرسالة الزاهرة** : اثير الدين مفضل بن عمر ابهرى .

(پ ، گ ۳۴۶ - پ ، گ ۳۴۸) .

این رساله مشتمل بر نه مقاله در فساد مقدمات مستعمله در جدل است . و در

ابتدای رساله نوشته است: «قال الفاضل العالم اثير الملة والدين ابهرى ...

فانا نورد فى هذه الرسالة ما ظهر ... ونسميها الرسالة الزاهرة ...»

ولى آقاى مدرس رضوى در كتاب احوال وآثار خواجده صفحه ۱۳۱ در ضمن

شرح حال نجم الدين كاتبى اين رساله را نسبت بهوى مى دهد .

انجام: فمن احكمها سهل عليه ابطال النكت المستعملة فى زماننا والحمد لله

رب العالمين .

۷۶- **فوائد ابن كمونه** (جواب مغالطات) : عزالدوله سعد بن كمونه .

(پ، گک ۳۴۸ - گک ۳۵۷) .

این رساله مشتمل بر چند فایده از ابن کمونه است و نیز مغالطاتی را در شکل اول و ثانی و ثالث و غیره جواب می‌گوید.

۷۷- اجوبة مغالطات متفرقة: عزالدوله ابن کمونه .

(برگ ۳۵۷ - ۳۶۳).

نجم‌الدین کاتبی در تصنیفات خود مغالطاتی را نقل کرده و به آنها جواب گفته. ابن کمونه در این رساله به بعضی از جوابهای کاتبی اشکال نموده و خود جواب گفته، و نیز ده مغالطه دیگر آورده که از پنج مغالطه اول آن جمال‌الدین علامه حلی و از پنج مغالطه دیگر نجم‌الدین کاتبی جواب گفته .

۷۸- رساله فی الکلام : اثیرالدین ابهری مفضل بن عمر .

(برگ ۳۶۳ - پ، گک ۳۷۶) . در هیجده مسأله از علم کلام .

۷۹- واجب الوجود و ممکن الوجود : فخرالدین رازی .

(پ، گک ۳۷۶ - ۳۷۷) .

موضوع رساله این است که : «واجب الوجود واجب لذاته و ممکن الوجود ممکن لذاته» .

آغاز: لاشك في وجود موجودات كثيرة فهذا الموجودات الكثيره اما ان يقال...
انجام: كل موجود ممكناً لذاته فثبت ان بعض الموجودات واجب لذاته و بعضها ممكن لذاته ...

۸۰- فوائد مختلفة من كتاب معارج : قطب‌الدین ابراهیم السلمی المصری .

(پ، گک ۳۷۷ - پ، گک ۳۸۱) .

این فوائد را قطب‌الدین ابراهیم که از اساتید خواجه بوده و در ۶۱۸ به دست تاتارها کشته شده است در کتاب معارج نقل نموده است.

۸۱- الرسالة المخترعة في بيان الاجسام المبدعة: محمد بن عثمان بن ابی بکر

خداشاهی جوربدی. (پ، گ ۳۸۲ - پ، گ ۳۸۵).

۸۲- رساله البعد فی الاجسام: شرف الدین جوربدی .

(پ، گ ۳۸۵ - پ، گ ۳۸۹) .

آغاز: واذ قد ثبت فی العلوم الحکمیة ان الجسم لیس مرکباً من جواهر فردة
کما هو مذهب المتکلمین فالبعد الذی یجده فی الجسم اما ان یکون هو عین
ماهية الجسم وحقیقته او داخلاً فیها ...

انجام: كذلك المقدار والحجم والاتصال لا ینعدم بالکلیة بل یتکثر فهذا
ایضاً ملحوظ .

۸۳- اطلاق اسم الاختیار علی الله تعالی : خواجه طوسی ، از تلخیص
المحصل او (پ، گ ۳۸۹ - پ، گ ۳۹۰).

۸۴- مباحثات الشیخ الرئیس فی عدم اشتیاق النفس بالبدن بعد المفارقة:
ابن سینا. (پ، گ ۳۹۰ - ۳۹۱) .

در این رساله پس از ذکر چند علت برای عدم اشتیاق نفس به بدن هشت فایده
دیگر در مباحث گوناگون آمده است .

آغاز: النفس اذا فارقت لانشقاق الی ما خلفته فان قوتها الشوقیة قد بطلت و
کذلك سایر القوی البدنیة ...

انجام: اما فی الماضي او الحال او الاستقبال کذب لان المنسوب ماضياً او حالاً
کذب فیتم حینئذ .

۸۵- رساله ...: (پ، گ ۳۹۱ - ۳۹۲) .

رساله ایست که پنج سطر اول آن باقیمانده و مابقی پاره پاره شده و کاغذ سفید
چسبانیده شده .

آغاز: الاحساس انما یتعلق بما فی عالم الخلق، والتعقل انما یتعلق بما فی عالم
الامر فما هو فوق الخلق والامر یکون محتجباً عن الحس والعقل ...

۱۲۱۰ = نسخ ، خشتی بزرگ ، دارای دو رساله :

۱- المصادر: گویا از محمد بن احمد یا حسین بن احمد زوزنی (م - ۴۸۶).
آغاز نسخه : باب فعل يفعل بفتح العين في الماضي وضمها في القابل من السالم،
الثقب سوراخ کردن الثقوب افروخته شدن وامثال آن الجلب گوسفند و شتر
و برده بجائی جهت فروختن بردن ...

انجام: باب الافعیال ... و من المهوزب ... الاطمینان بیارامیدن الاقستیان
سخت شدن پیری الاکینان واهم آمدن ، قد فرغ من تسوید کتاب تهذیب المصادر
بعون الملك القادر يوم الاثنين ...

(نوشته خواجه علی بیلندی در دوشنبه ۲۰ صفر ۱۰۴۱).

۲- تفسیر غریب القرآن: یا کتاب عزیزی در حل لغات مشکله قرآن.

آغاز: بسم الله ... وبه ثقتی الحمد لله ... هذا تفسیر غریب القرآن، الف علی
حروف لیقرب تناوله ویسهل تحفظه علی من اراد ... الهمزة المفتوحة الم و
سایر حروف الهجا فی اوائل السور تعرف کل سورة بما افتحت و بعض يجعلها
اقساماً اقسام الله تعالی بها ...

انجام موجود: الکاف المضمومة کتب علیکم القتال فرض علیکم الجهاد، کره
و کره لغتان یقال کره بالضم مشقه ... کفار جمع کافر و قوله اعجب الکفار
نباته یعنی الزراع و انما قیل للزراع کافر لانه.

۱۲۲۸ = خشتی ، دارای دو رساله :

۱ - درایة الحدیث: شهید ثانی .

(نستعلیق با نو نویس نسخ) .

۲- حاشیة منهج المقال: محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی .

۱۲۴۲ = نسخ خلیل بن علی بن خلیل در ۸۳۴ ق ، خشتی ، دارای سه رساله :

۱- قمع النفوس و رقیة المایوس : تقی الدین ابوبکر ابن محمد الحصنی

(م سنه ۸۲۹) .

تاریخ خاتمه تألیف کتاب بنا بر آنچه در آخر این نسخه نوشته شده پنجشنبه عشر آخر شوال سنه ۸۰۷ می باشد و کتابت آن پنج سال پس از مرگ مؤلف در پنجشنبه ۵ رمضان ۸۳۴ انجام شده است.

۲- مختصر مکاسب الرجال : گردآوری محمود بن احمد بن ابی الحسن فریبی .

۳- منتخب عوارف المعارف سهروردی : شاید از محب الدین احمد بن عبدالله الطبری المکی الشافعی (م-۶۹۴) بوده باشد (کشف الظنون: ۱۱۷۸) .
آغاز: قیل لما خاطب الله عزوجل السموات والارض بقوله أئتیا طوعاً او كرهاً قالتا اتینا طائعين نطق من الارض واجاب موضع الكعبه ...

انجام: روی عن ابی هریره قال قال رسول الله ان الله تعالى اذا احب عبداً نادى جبرئیل ان الله قد احب فلاناً فاحبه فيحبه اهل السماء و يوضع له القبول فی الارض وهذا الذي وفق الله تعالى من تلخیص کتاب عوارف... و در خاتمه ابیاتی با شرح آن از بعض فضلا در سه صفحه تحریر شده .

(نوشته شنبه سوم ذق ۸۳۴) .

۱۲۴۸ = خشتی ، دارای دو رساله :

۱- حاشیه الفوائد الضیائیة : سید نعمه الله جزایری ، نستعلیق .

۲- الحق المبین فی تصویب المجتهدین و تخطئة الاخباریین : شیخ جعفر بن خضر الجناحی . (نسخ حسن بن محمد تقی در یکشنبه ۱۰ شوال ۱۲۳۳) .

۱۲۵۳ = نستعلیق محمد بن علیرضای تبریزی در رقم در چهارشنبه ۱۷ شوال ۱۰۶۲ .
خشتی ، دارای دو رساله :

۱- لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار : قطب الدین محمد الرازی،
از آغاز تا آخر قسم تصورات .

۲- حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار : میر سید شریف
جرجانی .

۱۲۵۶ = نستعلیق ، ربعی ، دارای دو رساله :

۱- الاربعون حدیثا : شیخ بهائی . (نوشته ۹۹۵) .

۲- منهاج النجاة: فیض کاشانی .

(نوشته محمد هادی در شنبه ۱۲ ج ۲ / ۱۱۳۴) .

۱۲۶۱ = نسخ ، خشتی ، دارای سه رساله :

۱- حاشیه شرح مختصر تلخیص المفتاح : نظام الدین عثمان الخطابی .

۲- حاشیه حاشیه الخطائی علی شرح مختصر تلخیص المفتاح: عبدالله
شهاب الدین یزدی .

۳- شرح رساله الاستعاره لابی القاسم اللیثی السمرقندی : عصام الدین
ابراهیم بن محمد اسفراینی با حواشی بسیاری بانشانه «رسول رحمه الله، عبد
الملك، عبدالله، حسن و زیباوی» .

۱۳۴۸ = رحلی کوچک ، دارای ده رساله :

۱- خطوط علوم غریبه در بیست و یک نوع الفبای مختلف که در علوم
غریبه از آن استفاده می شود. به شرح ذیل در دو صفحه کتاب :

۱- قلم شاناق ...

۲- قلم فرنگی به ترتیب ابجد

۳- قلم طیرقال به ترتیب حروف

۴- طریقه قلم پهلوی

۵- قسم دیگر به حروف ابجد

۶- قسم دیگر به حروف تہجی... وغیرہ .

(ص ۱ - ۳ ، نسخ و نستعلیق).

۲- مستوجبة المحماد فی خاتم ابی حامد : محمد غزالی، در شرح خاتم زحل

کہ خاتم ابو حامد غزالی، (ص ۳ - ۱۴ ، نسخ) .

۳- نقایس الفنون : شمس الدین محمد آملی. (فن چہارم و دہم از مقالہ پنجم)،

(ص ۱۵ - ۲۶ ، نسخ) .

۴- خطوط علوم غریبہ :

آغاز: فصل فی انواع و اقسام خطوط غریبہ ، بطریق ابجد است... قلم یفزی

ہر حرفی را از سطر فوق بنویسند عکس آن را از سطر او بنویسند...

... قلم روخابی ... قلم رونی بہ ترتیب ابجد ... قلم متجرد ... قلم صلیانی ...

قلم نیریجات ... قلم سیمیای کبیر ... قلم سیمیای صغیر قلم العقول بہ ترتیب

حروف ... قلم یونانی سہ قسم است بہ ترتیب حروف ... قلم سریانی دو قسم

است ...

انجام: امان از خوف ... ہیبت ... خاک کی ... قلم اسرار قاسمی ...

(ص ۲۷ - ۳۳ ، شکستہ نستعلیق) .

۵- شمس المعارف و لطائف العوارف : شرف الدین شیخ احمد بن علی بونی

(م ۶۲۲)، (ص ۳۴ - ۹۴ ، نسخ) .

۶- شمس الافاق فی علم الحروف و الاوقاف: شیخ عبدالرحمن بن محمد-

البسطامی (م ۸۵۸)، (ص ۱۰۰ - ۱۵۶ ، نسخ) .

۷- رسالہ در علوم غریبہ : (ص ۱۵۶ - ۱۵۲ ، نسخ) .

۸- رسالہ در علوم غریبہ : (ص ۱۶۰ - ۱۶۲ ، نسخ) .

۹- قیاس الاقتداء: الی فوق العادہ و نجم الہتداء الی شرف السیادہ ، ساختہ

سال ۱۲۳۴ ، مؤلف در صفحہ ۱۶۷ چنین می نویسد: « و قد قال الاستاد الشیخ

ابو عبدالله القرشی عفی الله عنه مما نقله الشيخ ابو العباس القسطلانی عفی الله عنه
وسمعنا من ولده قطب الدين ابی بکر بن محمد بن ابی العباس القسطلانی قال،
قال الشيخ القرشی « .

آغاز: الحمد لله رب العالمین وهو حسبنا و نعم الوکیل اعلموا وفقنا الله و ایاکم
انه قد تقسمت مطلبة الراغبین الی قسمین دنیوی و اخروی...
انجام: و انما اردت بذکر هذه الكواكب هنالان كثيراً من الناس لهم رغبة
فی ذلك والله اعلم بالصواب... تم هذا الكتاب المبارك يوم الخميس فی ستة
عشر من شهر شعبان فی السنة اربعة و ثلثون و مائین و الف .
(ص ۱۶۴ - ۱۷۱ ، نسخ).

۱۰- رساله در علوم غریبه: (ص ۱۹۱ - تا آخر کتاب ، نسخ).

۱۴۰۱ = نسخ ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱- معالم الاصول: ابو منصور محمد حسن عاملی .
۲- رساله فی جواز العمل بالظن : شیخ احمد بن زین الدین بن ابراهیم
احسائی .

(نوشته علی نقی بن احمد بن زین الدین در ۸ رجب ۱۲۲۱).

۱۴۷۸ = نسخ ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱- حاشیه شرح الشمسیة : میر سید شریف جرجانی .
(نوشته عبدالرحیم بن عبدالله برزناری در آدینه ۱۲ ع ۹۷۴/۱).
۲- شرح عروض ابو الجیش ابو محمد عبدالله انصاری اندلسی: عبدالمحسن
قیصری در گذشته ۸۷۲ به دستور امیر سلیمان وزیر ابن امیر طاشفین - بك
در گذشته ۵۴۹ .

(ص ۲۳۴ - ۲۸۶ ، انجام افتاده) .

آغاز: احمد الله علی ان قصر سلامة الطبع علی نوع الانساع .

۱۴۹۰ = نسخ ، ربعی ، دارای سه رساله :

۱- هدایة الناسکین من الحجاج والمعتمرین : شیخ محمد حسن اصفهانی نجفی .
(نوشته ۱۲۶۱).

۲ - نجات العباد : از همو .

۳ - مفاتیح الشرایع : فیض کاشانی .

۱۵۰۴ = نسخ ، ربعی ، دارای دو رساله :

۱- کبری : میرسید شریف .

۲- حاشیه تهذیب المنطق : ملا عبدالله یزدی .

۱۵۰۹ = ربعی ، دارای سه رساله :

۱- ترسل (شکسته خوش ۲۷ رمضان ۹۱۷) .

۲- ترسل دیگر با ارقام (شکسته ارسل بن نجف درع ۲/۱۱۰۱) .

۳ - لغات و مطلع و ترسل (نستعلیق ۱۱۰۱) .

۱۶۴۲ = نسخ شعبان ۱۲۳۲ ، وزیری ، دارای دو رساله :

۱- المختصر : سعدالدین مسعود تفتازانی ، (نسخ ۱ شعبان ۱۲۳۲) .

۲- حاشیه معالم الاصول : سلطان العلماء علاءالدین حسین بن محمد حسین
آملی اصفهانی معروف به خلیفه سلطان .

(نوشته پنجشنبه ۱۸ شعبان ۱۲۳۲) .

۱۶۸۱ = خشتی ، دارای دو رساله :

۱- احادیث متفرقه : به نقل یکی از شیخیه .

(شکسته نستعلیق ، ۶۵ برگ ، در فاصله برگ ۵۹ و ۶۰ ، ۱۰ برگ مطالب
فقهیه در دیات و پراکنده های دیگر واقع شده .

۲- دیوان : منسوب به حضرت علی (ع) . (نسخ) .

۱۶۸۲ = شکسته نستعلیق ، خشتی ، دارای دو رساله :

- ۱- دزد وقاضی : نوشته آقاها دی پسر حاج زین العابدین گل دوز همدانی در
۲۸ شعبان ۱۲۷۳ .
- ۲- دیوان ضریر خزائی : (طقان).
۱۷۱۰ = نسخ ، بغلی ، دارای سه رساله :
- ۱- الفوائد: محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی .
(نوشته محمد حسن در ۱۲۳۵ - ۱۲۳۹).
- ۲- حاشیه معالم الاصول : ملا میرزا محمد بن حسن شیروانی .
(نوشته تحریر محسن بن شیخ ضیاء ، پنجشنبه ۲۲ رمضان ۱۲۳۴).
- ۳- حاشیه معالم الاصول : سلطان العلماء علاء الدین حسین بن محمد حسین
آملی اصفهانی معروف به خلیفه سلطان .
(نوشته پنجشنبه شوال ۱۲۰۶).
- ۱۷۱۸ - شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای سه رساله :
- ۱- سراج المنیر: مولی محمد شریف بن شمس الدین محمد شیرازی .
(نوشته محمد تقی همدانی در ۱۲۴۴ ، ص ۱ و ۲ بهزر آراسته بایک سر لوح).
- ۲- مناجات نامه : خواجه عبدالله انصاری .
- ۳- مرآت الرجال فیما یعلم من ظواهر الافعال : گویا از میرسید علی
همدانی ، در علم قیافه شناسی و علامت آن تألیف شده .
آغاز: حمد و سپاس و ثنائی بی قیاس حضرت صانع حکیم را که به موجب خمرت
طینه آدم بیدی اربعین صباحاً به ید قدرت و قلم ارادت خط وجود آدم را بر
صفحه عالم نگاشت .
- انجام: البته باید که عاقل فکر کند در اعضا و اجزای بدن خود هر عضو که
دلالت دارد بر صفت پسندیده آن صفت را از خویش دور دارد و چنان کند که
هر صفت که نیک باشد حاصل کند و با عقل و فهم باشد (تمت الرسالة الشریفه).
- ۱۷۲۷ = نسخ ، ربعی ، دارای دو رساله :

۱- شرح دعاء الصباح حضرت امیر: حاج ملاحادی سبزواری .

۲- وسیلة النجاة: لطفعلی بن حاج محمد شریف همدانی در نبوت عامه. آغاز: الحمد لله رب العالمین ... مخفی نماناد به سبب خلطه و مراوده از اهل اسلام با مذاهب مختلفه هواپرستان فرنگستان در زمرة مسلمانان پاره سخنان بیهوده الحاد آمیز ...

انجام: وعنوان سیم در آیات آفاقی صناعت گری شمشیر سازی و فلاحت بود تا آنکه دلیل باشد به دعوت و تعلیم و حکمت فعلی از حکمت اقوال و آثار خود و افراد بشر را هدایت و ارشاد نموده و عنوان دیگر.

۳- وسیلة النجاة: لطفعلی بن حاج محمد شریف همدانی، اثبات امامت و خلافت امیر المؤمنین علی (ع) .

آغاز: الحمد لله الذی هدانی للاسلام ... و بعد این بنده نادان هیچ مدان لطفعلی ابن ... به عرض می رساند که این وجیزه ای است از وسیلة النجاة در برهان ساطع و دلائل لامحه خلافت و امامت حقه مولانا امیر المؤمنین و رد بر اقوال سخیفه ... همچنانکه در وجیزه وسیلة النجاة در اثبات نبوت عرض شد که نبی و رسول از جانب خداوند محل حاجت خلق و مردم است ...

انجام: به اجماع امت در میان آنها امیر المؤمنین علیه السلام بود به شهادت کتاب کریم که آن حضرت را در اجماع خود حاضر نمایند آنها را از ظلمات شک و ریب بیرون بیاورد و بدور هدایت بکشاند آیا آن حضرت حاضر در اصحاب سقیفه بودند.

۱۷۵۸- نستعلیق و شکسته نستعلیق محمد شفیع بن محمد سعید در ۱۲۶۹ ق ، ربعی ،

دارای چهار رساله :

۱- مثنوی مولوی : (دفتر ۳ و ۵ و ۶).

۲- سرگذشت مولوی رومی: وقار شیرازی که در بمبئی سروده است. (۳ ص).

آغاز: من کلام مسودة (؟) الوقار الشیرازی ابن المرحوم المغفور الوصال اعلى الله

درجته فی معمورة البمبئی انشده ...

حبذا از این کتاب مستطاب مخزن اسرار و قانون صواب

حبذا زین نامه فرخنده قال ...

چون نمودی عرض بحر مثنوی شمه برخان ز حال مولوی

لازم آمد چون شنیدی قال او

هم شناساگردی از احوال او...

انجام :

شکر یزدان را که بعد از سعی تام این کتاب مستطاب آمد تمام...

صد درود و صد سلام از کردگار

بر پیمبر هم بآل حق شعار ...

و تاریخ اتمام کتاب فی ید الاقل وقار الفکار فی البمبئی ... بالنبی وآله الامجاد

واصحابه الاوتاد و جمیع الخلق من العباد الرشاد یا ارحم الراحمین .

(نوشته ۱۲۶۹ ق.)

۳- روحیه شاه نعمة الله ولی: به نظم ء

(نوشته ۱۲۶۹، نام نویسنده و تاریخ تحریر این مجموعه در هامش ص سوم این

رساله دیده می شود.)

۴- سبع المثانی: میرزا مظفر علی شاه، تفسیر عرفانی سوره حمد، منظوم.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم سبع المثانی میرزا مظفر .

بسم الله الرحمن الرحيم هست مفتاح در گنج حکیم

گنج حکمت آن کتاب رحمتست بسمله چون باب گنج حکمت است

(نوشته ۱۲۶۹).

انجام: علم احکام حلال و هم حرام

ظاهر شرع نبی خیر الانام

علم ارکان و عبادات و سنن

ظاهر شرع رسول ذوالمنن

علم ظاهر چه فروع و چه اصول

شرعت غرای بیضای رسول (ص)

علم باطن چه عبادات و قلوب

سیرت اهل دل صافی دؤب

ذکر قلبی و حضور مستمر

وجه و ذوق علم و نور مستتر

سجده آدم نمودن چون ملک

پا نهادن بر فراز نه فلک

وصلی الله علی محمد و آله و لاحول و لا قوه الا بالله العلی العظیم .

۱۷۶۴ = ربعی ، دارای سه رساله :

۱- بحر المعارف : میرزا عبدالصمد همدانی .

(شکسته نستعلیق ۲ع / ۱۲۹۴) .

۲- ذات الشافی سیره النبی ثم الخلفاء : محمد بن جزری ، (نسخ) .

۳- مثنوی اخلاقی و عرفانی

آغاز نسخه:

وز رفتی و آمدن خبر نیست	کس را بحقیقتش گذر نیست
وز هیچ کمیم اگر شماریم	ما هیچ کسان هیچ کاریم
این واقعه چیست پیچ در پیچ	چون هیچ نه ایم پس بدین هیچ

مستانه دوید بر سر طور	موسی زمی فراق مخمور
ما را بتو هم ره نموده	گفت ای ز تو بوده هر چه بوده

بر خلوت راهبی گذر کرد	صاحب نظری مگر سفر کرد
-----------------------	-----------------------

دید از دو جهان بریده‌مردی بر چهره او نشان وردی
انجام نسخه:

ای سایه نشین هر درختی برخوردار نهال خویش لختی
ای خسته درون تو نهالیست کز میوه او ترا کمالیست
تخمی که ز خوشه تو ریزد از قوت این هوا نخیزد
این دسته گل که مینمایی از باغ طبیعت ... هوایی

(نستعلیق فتح‌الله بن ملا عبدالکریم برای سید عبدالغفور در ۱۲۶۶).

۱۹۷۱ = نستعلیق ، رحلی ، دارای دورساله :

۱- حیاة الارواح: محمد حسین بن احمد شریف ، (آغاز و انجام افتاده).

۲- مقتل امام حسین : ...

آغاز نسخه : چرا از حرم خدا و حرم جدت رسول خدا بیرون آمدی حضرت
فرمودند ای ابوهره بنی امیه مالم را گرفتند صبر کردم و هتک حرمت حرمم را
و عرضم را نمودند صبر کردم چون خواستند که خونم را بریزند...

انجام نسخه : بعد از کشتن اسب بر بدنهای آنها برانید اگر چنین خواهی کرد
تزد ما گرامی خواهی بود و ترا جزا و جایزه نیکوئی خواهیم داد و اگر از تو
بر نمی آید دست از امارت لشکر بردار و سپاه را بشمر ذی الجوش و اگذارو
بطریق ابی مخنف اینستکه نوشته ای عمر اذا قرئت کتابی .

۱۷۷۲ = نسخ ، ربعی ، دارای هفت‌دساله :

۱- الباب الحاد عشر : علامه حلی.

۲- الاربعون حدیثا: حسین بن عبدالصمد عاملی.

(نوشته محمد کاظم بن محمد ساوجی در ۵ شنبه ماه رجب).

۳- حدیث قدسی (نوشته شده ۲۸ صفر ۱۱۳۳).

۴- حدیثهای پراکنده ، (۴ برگ).

۵- شرح باب حاد عشر: سلطان حسین بن محمد دوشنی‌نزدی، (فارسی).

آغاز: این شرح فارسی درباب حادی عشر تألیف الفاضل الکامل المدقق کاشف...
اکمل المتقدمین والمتأخرین الغریق فی بحار الطاف السبحانی مولا سلطان
حسین بن محمد الدوشنی الیزدی قدس سره القدوسی بجرمة النبی والوصی
الباب الحادی عشر فیما يجب علی عامة المكلفین من معرفة اصول الدین یعنی
باب یازدهم از مختصر مذکور در بیان آنچیز است که واجب است بر جمیع
مکلفین ...

انجام: و وجوب التوبة والامر بالمعروف والنهي عن المنکر بشرط ان يعلم
الامر والناهی کون المعروف معروفاً والمنکر منکراً وان یکون... ووجوب توبه
بر جمیع مکلفین به ندامت بر مخالفین و عزیمت بر عدم رجوع و همچنین امر به
معروف ونهی از منکر به شرط آنکه امر و ناهی عالم باشد به معروف و منکر و
آنکه بعد از این واقع می شود چه امر و نهی در ماده گذشته عبث است و به شرط
تجويز تأثیر و امن از ضرر نسبت بمؤمنی والحمد لله رب العالمین .
(نسخ و نستعلیق نزدیک ۱۱۳۳ ق).

۶ - رساله در تذکر مرگ

آغاز: قال الله تعالی کل نفس ذائقة الموت یعنی حق جل و علا می فرماید هر که
از کتم عدم به صحرای وجود قدم نهاد به حقیقت هر آینه شربت فنا باید نوشید و
لباس مصیبت و عزا باید پوشید قال النبی صلی الله علیه و آله البهائم من الموت
ما تعلمون ما تاکل منها سمیناً ابداء یعنی حضرت محمد (ص) فرمود که اگر
چهار پایان از مرگ چنانکه شما خبر دارید ، داشتندی شما هرگز گوشت فرید
نخوردندی یعنی به ترس مرگ چهار پایان فرید نشدندی ...

انجام: سیم متابعت شهوات کفر و عصیان بد میراث می دهد قوله تعالی :
واتبعوا الشهوات یلقون غیاً والرابع متابعت الحق اورثت الفرق، چهارم متابعت
حق است میراث می دهد مفارقت از خلق را تمت الرساله بعون الله وحسن توفیقه .

۷- وصیت علی (ع) به حسنین و بعضی از احادیث دیگر

۱۷۷۷- شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای پنج رساله :

۱- خبرها و روایتهای پراکنده ، (۱۴ ص) .

۲- مهیج الاشواق : محمود بن محمد علی بن محمد باقر کرمانشاهی .

۳- رساله در اخلاق و تربیت نفس : تنظیم حاج محمد حسین بن حاج خدا-

رحم نهاوندی ، اصل رساله از میرزا حسن علی بن میرزا محمد علی بوده که

برای محمد زمان نقیب ساخته است .

(نوشته محمد شفیع در ع ۱ / ۱۲۷۲) .

۴- الانوار والاسرار یا عین الیقین : فیض کاشانی .

۵- شعرهای پراکنده ، (۱۹ گ) .

۲۳۸۲- شکسته نستعلیق ۱۲۵۳ ق ، ربعی ، دارای دورساله :

۱- سراج القلوب : ابونصر سعد بن محمد قطان غزنوی (ذریعه ۱۲ : ۱۵۹ -

مشار ۹۴۶ و ۲۳۷۵) .

(نوشته دوشنبه ۲۰ ع ۲ / ۱۲۵۳) .

۲- تعبیر خواب : منسوب به امام صادق (ع) .

آغاز: بدانکه خواب بر چهار قسم است: اول خیالی. دوم غذائی. سیم آشفته.

چهارم حقیقت. اما بدانکه خواب خیالی آنست که سخن بسیار گفته باشد آن

مقدار او را خواب گیرد. خواب غذائی آنست که ...

انجام: نماز کردن گنج یافتن بود و حج گذاردن کعبه در خواب دیدن فرح و شادی

بود تمت الكتاب بعون الملك الوهاب .

(نوشته ۵ ج ۱ / ۱۲۵۳) .

۲۴۸۹- شکسته نستعلیق محمد بن باری سیاه کله ، بغلی ، دارای دورساله :

۱- شرح العوامل المائة للجرجانی : ملا نظر علی بن محسن گیلانی .

۲- حاشیه تهذیب المنطق : ملا عبدالله یزدی .

(نوشته ۱۱ شوال ۱۰۴۸).

۲۴۹۷- نستعلیق خوش میرزا حبیب الله بن حسین بن جهانگیر در ۱۲۹۹ و ۱۳۰۱ ،
بغلی، دارای چهار رساله :

۱- توشه قبر : در شرح دعای عدیله گویا از حسین بن جهانگیر بن نایب-
السلطنه عباس میرزا باشد .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم یعنی ابتدا می کنم به نام خداوندی که این صفت
دارد رحمن و رحیم است، رحمن و رحیم دو اسم مشتق هستند از رحمة، و رحمت
در بنی آدم رقت قلب است و در خداوند مهر بانی ... شهد الله انه لا اله الا هو
والملائکه ... یعنی شهادت داده است خداوند ...

انجام: وقدامر تنا بحفظ الودایع فرده علی وقت حضور موتی ... و خود آن
بزرگوار امر فرموده بحفظ امانت استدعا آنکه رد فرمائی امانت ضعیف محتاج را
وقت مرگ و سؤال منکر و نکیر بمحمد و آل اله الطاهرین
فقیر خسته بدرگاہت آمدم رحمی که جز ولای توام هیچ نیست دست آویز
(نوشته ۱۲ ج ۱ / ۱۲۹۹).

۲- شهور حرام : حسین بن جهانگیر بن نایب السلطنه عباس میرزا .

آغاز: لماکان من همم سلطان الاعظم و ملک العرب والعجم ناصر الدوله والدين
ناصر الدين شاه لازالت اعلام دولته مرفوعه واعناق اعدائه مكسوره ... و لذا
اقول قال النواب المعظم والبحر العظم في روز نامته العليد بنحوسته المحرم
مطلقا ... وانا اقل الطلبة حسين بن جهانگیر بن نایب السلطنه عباس میرزا اقول
ان ذهبنا الى التفصيل فهو اجدر بالقبول عند الفحول جعل الله تبارك وتعالى اربعة
من الشهور حراماً وحرّم فيها القتال والفساد ...

انجام: ولذاکان يتمازحون ويتضحون ... مترنم بهذا المقال

آزمودم مرگ من در زندگیست چون رهم زین زندگی پاینده گيست
 اقتلونی اقتلونی یا ثقات ان فی قتلی حیوة فی حیوة
 در شب چهاردهم شهر جمادی الاول ۱۲۹۹ علی ید اقل خلق الله حبیب الله بن حسین بن
 جهانگیر بن نایب السلطنه عباس میرزا تحریر گردید.

۳- صد کلمه سودمند : حسین بن جهانگیر بن نایب السلطنه عباس میرزا.
 آغاز: صد کلمه ایست سودمند برای مستمند، از منشآت اقل العباد و ازل یوم المعاد
 حسین بن جهانگیر بن نایب السلطنه عباس میرزا غفر الله لهم، کلمه اول در عنفوان
 شباب، شتاب در تحصیل علم و صنایع بکن و بیطالت عمر عزیز راضای مکن ...
 انجام: و موجب تحصیل گنج ادب و حصول رضای تبارک و تعالی است، اتمام
 کتاب علی ید اقل الخلیفه بل لاشیء فی الحقیقه حبیب الله بن حسین بن جهانگیر بن
 عباس بن فتح علی شاه قاجار رحمه الله در شهر ثانی از عشر دوم قوی ئیل هزار و سیصد و
 یک از هجرت نبویه صلی الله ...

۴- جشن صده : حسین بن جهانگیر بن نایب السلطنه عباس میرزا .
 آغاز: چون این وجیزه بکلمات صده موسوم شد مناسب آنکه معنی لفظ صد
 و شب صده که نزد پارسیان معروف است بیان شود ...
 انجام: که مجموع صدمی شود آنرا به سده موسوم ساخته شادمانیها نموده آتشها
 افروختند والسلام.
 (نوشته ۱۳۰۱).

۲۴۹۹ = شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای دورساله :

- ۱- مراحل سالکین : مجذوب علی شاه همدانی .
- ۲- حقیقة الانسان : میرزا محمد بن عبدالنبی اخباری نیشابوری .
 (نوشته ۱۲۲۴).

۲۸۳۹ = ربعی، دارای دو رساله :

- ۱- مصابیح القلوب : حسن سبزواری .
(نسخ عبدالله بن حاجی حسین در ۲۸ ع ۲ / ۱۲۲۰).
- ۲- التذكرة : عبدالرحمن بن جوزی .
(نستعلیق).

۴۵۰۲ = نسخ ، رحلی ، دارای سه کتاب :

- ۱- شرح نتائج الافکار : سید محمد کاظم رشتی کربلائی در گذشته ۱۲۵۰ .
(نوشته علی محمد شاهرودی به خواهش آقامیرزا آقای ناظم الشریعة همدانی در طهران در ۱۳۰۳).

کتاب نتایج الافکار گزیده ایست از ضوابط الاصول سید ابراهیم بن محمد باقر موسوی قزوینی (۱۲۱۴ - ۱۲۶۳) از خود او که در هاشم همین ضوابط چاپ شده است. رشتی در این شرح بر مؤلف رد کرده است .

- ۲- سوانح سفر خراسان : حاج محمد کریم خان بن ابراهیم کرمانی که در ۲۹ شعبان ۱۲۶۷ ساخته است نام او در آن به رمز ابجدی آمده است .

این رساله در محاکمه میان اصولیون و اخباریون است . و پس از آن نامه محمد بن محمد بن محمد ابراهیم کلباسی که در ۱۶ ع ۲ / ۱۳۰۲ نوشته، آمده است.

- ۳- لب اللباب : حاج محمد کریم خان کرمانی که در ۲۲ ج ۱ / ۱۲۷۲ ساختند است.

(نام او در آن به ابجد آمده است).

۴۵۰۶ = نسخ ، رحلی ، دارای دو کتاب :

- ۱- اساس الاقتباس : خواجه نصیر الدین طوسی .
(نوشته آدینه ۱۷ ع ۲ / ۱۲۷۳).

۲- ریاض المسائل : سیدعلی طباطبائی.
(کتاب الطهارة).

۴۵۱۹= نسخ ، رحلی ، دارای دو کتاب :

۱- الصافی : فیض کاشانی ، (مقدمات).

۲- الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية : شهید ثانی ، (ج ۲).

۴۵۵۲= جنک مانندی است حاوی فوائد لطیفه ادبیه و حکایات نادره و اخبار و احادیث متفرقه و خطبات عدیده و اشعاری در مدح ائمه که محمد نصیر بن عبدالله طیب آنها را گردآوری و برای خود نوشته است .

(نسخ خود او ، رحلی کوچک ، با فهرست مطلبها در آغاز).

۴۵۵۴= شکسته نستعلیق ، وزیر ی ، دارای چهار کتاب :

۱- الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة العقلیة : صدرای شیرازی ،
(سفر چهارم) .

۲- شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام : عبدالرزاق لاهیجی ،
(مبحث تقسیم وجود) .

۳- شوارق الالهام : همان لاهیجی ، (مبحث امور عامه).

۴- بحار الانوار : مجلسی ، (پاره از کتاب المزار).

۴۵۶۴= نسخ خوب محمدعلی بن محمد مؤمن در ۱۲۴۱ ، وزیر ی ، دارای دورساله :

۱- شرح تصریف : سعدالدین مسعود بن عمر قاضی تفتازانی .

(نوشته سه شنبه ۲۶ ع ۱ / ۱۲۴۱).

۲- حاشیه شرح التصریف للتفتازانی

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد حمد الله والصلوة والسلام على رسوله فهذه حواش كثيرة على مواضع في شرح تصريف العربي للعلامة التفتازاني قدس الله

سره .. ان اروی زهر المراد من تشبیه الکلام لمکان ذی ریاض مختلفه...
انجام: من الفعل لماکان موجودا منه ای الفاعل صار ذلك النوع من الفعل حالة
 له ای للفاعل اذا الحاله عرض قائم بمله والقیام... ولما ثبت ان النوع من الفعل
 حالة لفاعله صح تفسیر النوع بالحاله التي علیها الفاعل احسن الله (۱۲۴۱)
 تمت) .

۴۵۸۲ = نسخ ، رحلی کوچک ، دارای سه کتاب :

- ۱- مصباح الشریعه: منسوب به امام صادق (ع) یا شقیق بلخی .
- ۲- الاهلیلجه: منسوب به امام صادق (ع) .
- ۳- اسرار العبادة : محمد کاظم بن القاسم حسینی رشتی .
 (نوشته ۱۲۶۶).

۴۵۹۰ = وزیر ی کوچک ، دارای سه رساله :

- ۱ - ترجمه خطبة البیان : منسوب به علی (ع).
 آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عد مرواجب الوجودیرا که در معانی را در تحت
 صور بیان می کند
 واین کلمات معجز آیات مشتمل بصد و چهارده کلمه است که آنرا منظور نظر
 آفریدگار خواجه محمد دهدار نور مضجعه شرح کرده و موسوم بخطبة البیان
 نموده و کلمات مذکور ... قال ع ... انا الذی عندی مفاتیح الغیب ...
انجام: ولهذا اکبر انبیاء علیهم السلام را اقطاب اعصار بودند در قرآن مجید
 هر جا ذکر شده موسوم به عبدالله گردانیده کما قال ... انی عبدالله انا نئی الکتاب ...
 به تاریخ ۱۵ صفر در بندر هوکلی از نسخه سیادت و نجابت سپاه میرزین العابدین
 قلمی شد سنه ۱۱۲۲ هجری .
 (نسخ میرزین العابدین در ۱۵ صفر ۱۱۲۲).

۲- احوال چهارده معصوم

آغاز: سپاس و ستایش سزاوار کریم‌یست که بکرم و اسعه و قدرت کامله محمد- مصطفی و ائمه هدی صلی الله علیه و آله و سلم را بخلقان فرستاد و بعد زبده احوال چهارده معصوم (ع) از اسامی ابا و اسامی اما و روز تولد و ... نور اول حضرت خاتم النبیین (ص).

انجام: نور چهاردهم امام محمد مهدی امام دوازدهم والد بزرگوارش ... تا در شعبان سنه ثمان و عشرين و ثلاثمائة آن سفارت بعد از فوت علی بن محمد سیمری منقطع گشت و این اول غیبت کبری تمت .
(شکسته نستعلیق).

۳- کتاب دعا : در اوراد محمد بن اسامه و ختومات و خواص آیات و سور

قرآنیه و ادعیه‌های مختلفه اعم از دعای سیفی و جزائیه .

آغاز: شرح اوراد محمد بن اسامه بسم الله الرحمن الرحیم روایت کند از یونس بن طاهر بلخی که امام بلخ بود که در شهر اصفهان بزرگی بود که اوراد محمد بن اسامه حفری می‌گفتند و بغایت عالم و مفسر و پرهیزکار بود چنانکه در آن عصر ... التحمیدات من اوراد یوم الجمعة من الحمد بسم الله ... الحمد لله رب ...

انجام: شرح دعای محمد علوی مصری در کتاب مهج الدعوات ... اعتصام دعای علوی مصری ... بسم الله ... الهی من الذی دعاک ... بعد از اتمام ، این دعا را بخواند اللهم شئت شملهم و فرق ... وجدت هذا الدعاء مكتوباً بخط جدی المحقق القمقام ... والامور الیک نصیر یا من لیس کمثله شیء و هو السميع البصیر والحمد لله رب العالمین .

(متن دعاها به خط نسخ و شرح آنها شکسته نستعلیق).

۴۵۹۲ = شکسته نستعلیق ، خشتی ، دارای دورساله :

۱- رسالۀ در علم تجوید : ...

آغاز نسخه : در تلفظ حروف نمایند و بجای آوردن تجوید یعنی عمل کردن به آن واجبست بر هر کسی که قرآن خواند و کسی که رعایت نکند قواعد تجوید را در تلاوت او عاصی و آثم است فصل اول در بیان مخارج حروف مخرج مکانی را گویند که حرف از او تولد نماید ...

انجام: فصل دوازدهم در بیان اختلافات قراء عشره در سورة اخلاص بدان... خاتمه، در لحن بدان ایدک الله تعالی که لحن بر دو قسم است جلی و خفی... و این معلوم نشود الا کسی را که قرآن فرا گرفته باشد از استاد یا از صاحب سلیقه والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب تمت الرسالة الشریفه بعون الملك اللطیف فی شهر شعبان المعظم سنه ۱۹۶۰ .

۲- النافع يوم الحشر فی شرح الباب الحاد عشر : فاضل مقداد سیوری (با ترجمه فارسی تحت اللفظی و حاشیه).

(شکسته نستعلیق فخر جهان دختر عبدالحسین در دوشنبه ۱۲ رمضان سنه ۱۹۶۰).

۴۵۹۳ - شکسته نستعلیق و نسخ آقا محمد اسمعیل همدانی ، خشتی ، دارای هفت رساله :

۱- مدارج الیقین فی شرح اربعین الحدیث فی الامامة : سلیمان بن عبدالله بحرانی .

(شکسته نستعلیق) .

۲- مقتل امیر المؤمنین : احمد بن عبدالله بن محمد البکری .

(شکسته نستعلیق نوشته ۲۵ ع ۲ / ۱۲۹۹) .

۳- مقتل الحسین : لوط بن یحیی ، ابی مخنف .

(نسخ) .

۴- تقاسیم العال فی الطب لعلاج الاعضاء یا التقسیم والتشجیر : ابوبکر

محمد بن زکریای رازی، (شرح حال رازی تألیف نجم آبادی ۱۶۷).
(نسخ و نستعلیق ۱۳۰۵ از روی نسخه‌ای که در ۹۹۹ نوشته شده است).

۵- القرا بادین فی الادویة المرکبة : محمد بن زکریای رازی .

(شکسته نستعلیق ۱۵ ج ۱ / ۱۳۰۵).

۶- رساله فی طب الاطفال : ...

آغاز: وقت نبات الاسنان عرض لهم فی الفم ورم و مضيض فی اللثة وحمیات و تشنج و اختلاف لاسیما اذ انبت الاثیاب و ربما عرض لهم ورم الحلق وحمکه فی الاذنین ورم و ... اما القلاع فینبغی ان يطلق اللسان ...

انجام: ولا ینبغی ان یسقوا الاطفال الشراب فانه یرید فی رطوبة ابدانهم اذ كانت طبیعتهم الرطوبة وایضا فانه یملاء رؤسهم بخاراً ...

تمت صورة ما فی النسخة علی کثرة اختلالها صححنا بعضا و اشرنا الی بعض وترکنا ...
فی الیوم التاسع عشر من جمادی الاولی سنة ۱۳۰۵ الحمد لله رب العالمین
وصلی الله علی محمد و آله الطاهرین المعصومین.

(نستعلیق نوشته ۱۹ ج ۱ / ۱۳۰۵).

۷- نسخه‌های طبی: ...

آغاز: اوزان : ۲ خردل یکبرنج ۲ برنج یک شعیر ۲ شعیر یک حبه ۲ حبه یک
طسوج ۲ طسوج یک قیراط ... ماء الجبن چنین گیر ندکه یک کاسه شیر زرد ازرق
چشم ... جهة نسیان ، مغز جلغون مغز جوز هندی مویر ...

انجام: ایضاً جهة جذب رطوبت وقوه ... و خوشبو کردن دهان تخم شوید ۷م تخم
کرفس ۷م قر نفل ۷م عود خام ۶م نبات ۱۰م عسل خام ۷م، عسل را یکجوش داده
دو ... در او ریزند معجون کنند هر روزی دو مثقال تناول نمایند .

(نستعلیق میرزا اسمعیل همدانی).

۴۵۹۰۔ نسخ ، وزیری ، دارای هفت رساله :

۱۔ محضر الشهود فی رد الیهود : حاجی بابا بن محمد اسمعیل قزوینی .

۲۔ فتوح الیمن : ابی الحسن احمد بن عبداللہ بن محمد .

(نوشتہ آغاز رجب ۱۲۸۲ با نو نویس ۱۳۰۰).

۳۔ الدرر البہیة فی النظائر الفقہیة : محسن کاشانی کرمانشاہی .

(ذریعہ ۸ : ۱۲۱) .

آغاز: سبحانہ من لایزال محسنا حمدی الیہ الملک المہیمننا

احمدہ شکرا علی نوالہ مصلیا علی النبی و آلہ

و بعد ہدی در ربیہ نظائر الفقہ بہامحویہ

مع المہمات من الاصول واللہ ارجو غایۃ المأمول

انجام: فی شرائط الاجتہاد

واشترطوا فیہ علوم الادب اذ ورد الشرع بلفظ العرب

کذا اصول الفقہ والرجال وما بد یعرف الاستدلال

.....

واولوا المرجوح کبلا یطرحوا والجمع للشاہدا یضاحوا

کتبہ للفاضل الوحید فی العلم و الکمال والتوحید

۴۔ خزائن العلوم : حاج محمد جعفر استرآبادی .

۵۔ رسالۃ فلسفیہ: ...

آغاز نسخہ: حرکت السماء نفسانیة والسماء حیوان ، فی ان السماء انسان کبیر

بمعنی انہ لیس مبداء حرکتہ قوت حیوانیہ منطبعہ بل نفسا مجردة عن المادۃ ذات

قوت عقلیہ و ارادۃ کلیۃ ... فنقول حرکت السماء دلت علی ان لها ...

انجام نسخہ: اقول و اذاصح هذا فلا بد ان يتصور في مقابلة هذا المبدء المدبر

لهذا العالم على وجه الخير والصلاح والمتكون من قوى بعض الاجرام موجودا
آخر نفسانيا متولداً من طبقة دخانية نارية يغلب عليه الشراره .

۶- شرح دعاء الصباح : حاج ملاهادی سبزواری .

۷- وصية على (ع) لابنه الحسين وبعض كلماته القصار

آغاز: اوصى امير المؤمنين على بن ابى طالب ولده الحسين صلوات الله و سلامه
عليهما وعلى الائمة الابرار من ذريتها...

فقال يا بنى اوصيك بتقوى الله جل وعز في الغيب والشهادة و كلمة الحق
في الرضا و...

انجام: حرف الهاء هموم المرء بقدر هممه هم السعيد آخرته وهم الشقى دنياه...

حرف الياء يزيد الصدقة في العمر ياتيك ما قدر لك ... يسعد الرجل بمصاحبة

السعيد ... تمت الكلمات المباركات في اشرف الاوقات وايمن الساعات على

يد اقل العباد واقل السادات ابوطالب الحسيني غفر الله له.

(نسخ ابوطالب حسيني).

۴۵۹۶ - وزيرى كوچك ، داراى دورساله :

۱- علل الشرايع : ابن بابويه .

(ج ۱ ، نسخ) .

۲ - رساله عمليه : شيخ مرتضى انصارى دزفولى ، در نماز و روزه .

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطاهرين اما

بعد اين رساله ايست مختصر از رساله مطول مرحمت و غفران پناه شيخ مرتضى

انصارى رحمة الله عليه از واجبات نماز و روزه، ضرور است كه دختر از نه

ساله و پسر از پانزده سالگى بدانند ...

انجام: اين اصول دين تقليد بردار نيست بايد انسان خود بداند...

حضرت رسول فرمود كه هر كه بعد از نماز صبح اين دعا را بخواند خداى تعالى

پنج چیز باوعطا میفرماید ... اعددت لكل هول لاله الا الله ... ولاقوة الابالله
العلی العظیم .
(شکسته نستعلیق).

۴۶۰۲ = شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای دو کتاب :

۱- ذات الشفاء فی سیرة النبی ثم الخلفاء : محمد بن جزری .

۲- حق الیقین : محمد شفیع بن الحاج محمد سعید همدانی ، در ۸ باب: اول
در بیان تجلی و ظهور ذاتی ... دوم در بیان تجلی و ظهور صفاتی ... باب سوم در
مظاهر و مراتب اسماء و افعال ...

آغاز: ای پیداتر از هر پیدائی و آشکارتر از هر هویدائی، پیدائی با پنهانی
سازگار... بدان ای جان عزیز و برادر با تمیز که این مختصر موسوم بحق الیقین
فی معرفة توحید حضرت اقدس رب العالمین ... و مشتمل بر ابواب هشتگانه
مطابق بابهای خلد و جنت ... می باشد...

انجام: و باز در حرکت وهمی دایره و محیط بحقیقت نقطه بسیط مجرد است
و نقطه عین وحدت منه البداء والیه العود هو الاول والآخر والظاهر والباطن ...
تمت بعون الله .. فی ید الاقل محمد شفیع بن الحاج محمد سعید ...
(نوشته خود مؤلف در ۱۴ رمضان ۱۲۷۴).

۴۶۰۵ = نسخ ، خشتی ، دارای شش رساله :

۱- آداب البحث والمناظرة

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم يقول العبد الفقير الى رب العباد القدير اما كانت
متون علم الاداب لم تشتمل على تفصيل امثلة البحث ... جعلت هذه الرسالة
المشتملة ... فاعلم ان البحث والمناظرة مدافعة الكلام ليظهر الحق ...
انجام: واما المنع فطلب الدليل، والطلب لا يحتاج الى شاهد بخلاف الابطال
الذي هو الحكم بالبطالان فلا يسمع من غير دليل وايضاً قد عدوا الابطال المقدم

الغیر المدللة بدلیل يدل علی فسادها غصبا غیر مقبول ایضاً و فیہ ما فیہ تم .
(نسخ).

۲- فن مناظره: محمدسجان قلی زاده .

۳- فن مناظره: یوسف بن شیخ حسن کروی مدرس .
(نوشتہ ۱۲۰۷).

۴- شرح آداب البحث والمناظره

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين يامن يجيب سؤال سائله ولا يمنع
احدا عن نائله ولا يناقض شيئا ما قضاه ... و بعد فلما رايت الرسالة المنسوبة
الى العالم العامل مولانا الشهير بداش كبرى زاده زادها الله تعالى رفعة في دار
السعادة في آداب البحث ... مشتملة على مسائل ...

انجام: وتاسعها ينبغي ان لا يعد المناظر الخصم حقيرا لان استحقاق الخصم
ربما يؤدي الى صدور دليل ضعيف... تم والحمد لله العزيز الوهاب ...
(نوشتہ محمود زالواوی در شهر گوی در ۱۲۶۹).

۵- رساله في معنى الحرف: مير سيد شريف علي گرگانی.

آغاز: اعلم ان نسبة البصيره الى مدركاتها كنسبة البصر الى محسوساتها وانت
اذا نظرت في المرأة وشاهدت صورة فيها فلك هناك حالتان...

انجام: وليس بكلام لتجريدته عن ايقاع النسبة بين طرفيها بقريئة ذكر زيد...
وجوده مع الايقاع والله اعلم بالصواب ... تمت الرسالة الحرفية المنسوب الى
السيد الشريف ... على يدي عبدالله لاجل استاذي وملاذي الملا عبدالرحمن
يا الله .

۶- تهذيب المنطق: ملا سعد تفتازانی .

(نوشتہ مصطفی در دشت اربل).

۴۶۰۶ = نسخ ، وزیري ، دارای دو کتاب :

۱- معالم الاصول : ابومنصور حسن عاملی .

(نوشته ملاعلی اکبر در ۱۷ ج ۲) .

۲- مبادئ الوصول الى علم الاصول : علامه حلی .

۴۶۰۸ = شکسته نستعلیق ، خشتی ، دارای دو کتاب :

۱- الهدایة : اثیرالدین مفضل بن عمر الابهری (م ۶۶۰) . از فن ثالث فی

العنصریات (فصل فی الحيوان) تا آخر کتاب .

۲- شرح الهدایة : حسین بن معین الدین میبدی (از آغاز شرح تا آغاز فن دوم

قسم سوم که در الهیات است) .

۴۶۱۴ = شکسته نستعلیق ، خشتی ، دارای سه رساله :

۱- تفسیر سورة فاتحة الكتاب : سید محمد کاظم رشتی (ذریعه ۴ : ۳۳۹) .

آغاز: (بعد از بسم الله) الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا محمد

وآله الطاهرین سورة فاتحة الكتاب، السورة فی الاصل منقول من سور المدینه

الا انها تجمع علی سور ...

انجام: ولعلی ان امهلنی الاجل وساعدنی لطفه عزوجل انتصب لجف الکلام ...

موفیا لحق الکلام انه ولی الخیر وملهم الصواب .

۲- تفسیر آیه «انا فتحناک فتحاً مبیناً»: گویا از سید محمد کاظم رشتی .

آغاز: بعد از بسمله . الحمد لله الذی اخلی افئدة العارفين لتجلیات ظهوره و

انار قلوب السالکین ... وبعد فقد قال الله ... انا فتحناک الخ وقد سلّنی بعض

من الزم الله ... اطاعته ... عن شرح قوله لیغفر لک الله مع ...

انجام: فقد جف القلم ویبس الرقم وستذکرون ما اقول لکم ... والسلام علیک

یوم ولدت ویوم یموت و یوم یموت و یوم یموت حیاً والسلام علی من اتبع الهدی .

۳- احادیث صحیحہ: گرد آوری حسن علی بن آقا کوچک .

آغاز: الحمد لله الذی جعلنا لوجوده ... اما بعد چنین گوید ابن حقیر فقیر ...

که در اول غره شهر محرم الحرام ۱۳۰۲ بخیار افتادم که برای رفع و جبران معصیت‌های سابق بعضی از احادیث صحیحه در این مختصر کتاب مرقوم شود تا اینکه هر کسی ملاحظه کند این لاشی را بدعاگوئی یادآور خاطر شریف نماید ... فی کتاب بصائر الدرجات باسناده عن ابی جعفر قال قال رسول الله لقد اسرى بی ربی الی السماء ...

انجام: عن ابی عبدالله علیه السلام قال قال رسول الله کل بدعة ضلالة وکل ضلالة فی النار فی الکافی الحدیث .
(نوشته ۱ محرم ۱۳۰۲)

۴۶۱۶ = شکسته نستعلیق ملا عبدالکریم در رجب ۱۲۱۴، وزیر، دارای دو کتاب:

۱- ابطال الزمان الموهوم مع انکار استدلال السید الداماد: محمد اسمعیل مازندرانی خواجه‌ی اصفهانی .
(نوشته در تاریخ یاد شده) .

۲- حاشیه حاشیه الخفری علی شرح التجرید: مولا مسیحای فسایی .
آغاز: المصنفان المقصد الثالث فی اثبات الصانع انما عنونه به دون اثبات الواجب ...

انجام: فبعد التامل فی المقام ولاحاطة باطراف الکلام یظهر ان الدست للمعتزله تم بالخیر ... قد وقع الفراغ ... مولانا مسیحای فسائی .

۴۶۴۳ = نسخ قرن نهم، خشتی، دارای سه کتاب:

۱- منهاج الصلاح فی مختصر المصباح: علامه حلی .
(آغاز افتاده) .

۲- واجبات الحج و ارکانه (مختصر المنهاج فی مناسک الحاج): علامه حلی .

۳ - واجب الصلاة : علامه حلی کہ بہ درخواست ترمناش وزیر ساختہ است .
(انجام افتادہ).

۴۶۱۷ = خشتی ، دارای سہ رسالہ :

۱- رسالہ فی مبحث الاجزاء

آغاز: اصل الامر یقتضی الاجزاء ام لا؟ تحقیق الکلام فیہ یتوقف علی رسم امور
الاول ان الاجزاء کون الفعل مسقطا للتعبده بمعنی خروج المكلف عن عہدۃ
التکلیف بذلک الامر ویساوقہ التعبير عنہ بحصول الامتثال ...
انجام: ولما نعت من انفاک وجوب المقدمہ عن وجوب ذیہا مع فرض قریب
بالحصول فیہا... لان وجوب المقدمہ لا ینفک عن وجوب ذیہا عقلا مع عدم حصولہا
کما حققناہ فی محلہ فلا بہ فی مثله : اما القول بالوجوب فقط، او الندب کذلک او
ہماماً ولا وجہ للاخیرین فتعین الاول اللہم وفقنی حسین العلوی ...

۲- اساس الاحکام : احمد بن محمد مہدی نراقی .

(شکستہ نستعلیق).

(نسخ) .

۳- الرسالہ الاستصحابہ

آغاز: مصباح، هل الاستصحاب حجة فیہ، اقوال تحقیق الکلام فیہ یقتضی رسم
امور: الاول قد استقر دین الاصولیین علی البحث عن الاستصحاب فی طی مباحث
الدلۃ العقلیة وهذا یقتضی کونہ منها ولا ینح عن اشکال ...
انجام: تمیم، لا خلاف ظاہر آیین الاصحاب فی توقف العمل بالاستصحاب علی
البحث والفحص عن الدلیل اذا کان فی الاحکام الشرعیة کما هو الحال فی مطلق
الاصول التعبدیہ ... فلا اشکال من تلك الجهة ایض تمت الرسالہ الاستصحابیہ
من تألیفات ... استاذنا العالمۃ زیدہ عمرہ وفضلہ فی عصر یوم الجمعة من شهر
ربیع الثانی سنہ ۱۲۵۹ . (نستعلیق).

۴۶۱۹ = خشتی، دارای سه رساله :

۱- الفوائد الاصولية : سيدمهدی بحر العلوم .

(شکسته نستعلیق ج ۱ / ۱۲۲۰) .

۲- حاشية على مسألة الصحيح والاعم

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم حمداً لمن جعل نظام الخلق صحيحاً وبعث الانبياء
ونصب الاوصياء ... حتى نجز الكلام الى مسألة الصحيح والاعمى ... فلما
تشر فنا بملاحظة العبارة من قوانين الاصول ... فسئلوني ان اعلق على القوانين
في تلك المسئلة ... فاجبت مسؤلهم ... قوله نورالله مرقدہ اختلافوا في كون
العبادت اقول الظاهر ...

انجام: قوله لانا نقول المسمى شرعية والتسميه ليست ... اقول لعل هذا ... و
من اجل ذلك كله صار اشرف الايام ونوروز الاعجام وكان مطابقاً لثامن عشر
شهر شوال من السنة السابعة بعد العشر الرابع من المائة الثالثة من الالف الثاني
من هجرة سيد الانام عليه صلوات الله الملك العلام حامداً و مصلياً ومستغفراً في
سنة ۱۲۴۷ . (نسخ) .

۳- رياض الاصول في شرح مبادئ الوصول : محمدرضا بن محمد محسن

همداني ، متن از علامه حلي است .

(نسخ وشکسته نستعلیق) .

۴۶۲۹ = نسخ ، خشتی ، دارای چهار رساله :

۱- التوارة (حديث قدسي)

آغاز: هذه اربعون سورة ... عجبتم لمن يقن بالموت كيف يفرح ...

انجام: بسم الله الرحمن ... يابن آدم لاتعصيني ولا تسئل المغفرة ... وكان اشد

الناس عذاباً يوم القيمة زدناهم عذاباً فوق العذاب ... وسلم تسليماً كثيراً .

(با ۵ ص احاديث منتخبه درخاتمه) .

۲- اطواق الذهب: زمخشری، در ۹۵ مقاله:

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم اللهم اني احمدك على ما اذلت الي من نعمتك و
على ما اذلت من نعمتك على اني لم اكن اهلا للاولى و كنت بالثانية اولى...
المقالة الاولى ما يخفض المرء عدمه ويتمه اذا رفع دينه وعلمه ولا يرفع ماله و
اهله اذا حفظه فجوره...

انجام: المقالة الخامسة وتسعون لم ترض لشرايك الا ان يروق وان يصفى و
يصفق والارميت... لدينك بالفذى المؤمن لا يرضى بذنا والحمد لله رب العالمين
وصلى الله على افضل الانبياء والمرسلين و سلم تسليما كثيرا .

۳- رساله اطباق الذهب: عبدالمؤمن اصفهانی.

۴- خلاصة الحساب: شيخ بهائی.

۴۶۴۷- شکسته نستعلیق، وزیرى، دارای بیست و چهار رساله:

۱- كشف الحقایق: عزیز نسفی (رساله پنجم در معاد)، (فمنزوی ۲: ۱۳۱۸).

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم رساله پنجم از کتاب كشف الحقایق در بیان معاد
انسان و آنچه تعلق بمعاد انسان دارد، بدانکه در لغت عرب مبدء و معاد جای
آغاز شدن و جای بازگشتن... باب در سخن اهل شریعت در بیان معاد...

انجام: اگر می خواهی که حال تو نیکو باشد هم در دنیا و هم در آخرت نیک-
نفس و نیک خواه شو و دل را نگاه دار تا رنجور نشود و اگر رنجورست علاج
کن تا از رنجوری... اینست معنی یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب
سلیم والحمد لله رب العالمین .

۲- كشف الحقایق: عزیز نسفی (رساله ششم).

آغاز: رساله ششم از کتاب كشف الحقایق در بیان دنیا و آخرت و شب قدر و
روز قیامت و حیات و ممات بدانکه دنیا بچند معنی آمده است اما آنچه ظاهر

است دو معنی دارد یکی خاص و یکی عام، آنچه خاص است بنفس هر کس تعلق...
انجام: انما الدنيا لعب ولهو وزينة و تفاخر بینکم و تکاثر فی الاموال ... وما
الحیوة الدنيا الامتاع الغرور صدق الله العلی العظیم و صدق رسوله النبی -
الکریم والحمد لله رب العالمین .

۳- کشف الحقایق: عزیز نسفی (رساله هفتم).

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم رساله هفتم از کتاب کشف الحقائق در بیان آنکه
هفت آسمان و هفت زمین کدام است و تبدیل زمین و طی آسمان چیست و زمین
قیامت و زمین عرصات کدام است و حج گذاردن عبارت از چیست؟ ...
انجام: در حج طریقت ترک ظاهر و در حج حقیقت ترک هستی خود اذقاله ربه
اسلم قال اسلمت رب العالمین و در حج شریعت سفر بر حضر گزیدن است ...
رباعی:

تا هست غم خودت بیخشانندت

تا باتو، تو نیست هیچ نمایندت

تا از خود و هر دو کون فارغ نشوی

این درمزن ای خواجه که نگشایندت

۴- ذوقیات: محمد بن محمود دهدار متخلص به عیانی.

۵- رقائق الحقایق: محمد بن محمود دهدار عیانی، (فمنزوی ۲: ۷۹۳).

۶- سیر العباد: حکیم سنائی، (نوشته رجب ۱۰۶۶).

۷- کنز الرموز: امیر حسین غوری (متوفای ۷۱۹ ق).

۸- منتخب حدیقه: حکیم سنائی.

(نوشته ۲۱ ج ۱/۱۰۶۶ در اصفهان).

۹- طریق التحقيق: حکیم سنائی، (نوشته ج ۱/۱۰۶۶).

۱۰- نفایس الارقام: محمد بن محمود دهدار.

(نوشته محرم ۱۰۶۷)، (فمنزوی ۲: ۸۵۲).

۱۱- اشراق النیرین : محمد بن محمود دهدار، (فمنزوی ۲: ۱۰۳۱).

۱۲- الکواکب الثواقب : محمد بن محمود دهدار .

۱۳- دریتیم : محمد بن محمود دهدار.

(نوشته پنجشنبه ۳ ع ۲ / ۱۰۶۷).

۱۴- مقاله‌ای در ابطال دور و تسلسل

آغاز: در بیان ابطال دور پوشیده نماند که غرض از ابطال دور و تسلسل الزام و اسکات خصم است و استدلال بر وجود واجب، چه جمعی از مشرکین هند می‌گویند که این عالمی است که در آن تخم از درخت و درخت از تخم حاصل می‌شود...
انجام: در بیان برهان سلم پوشیده نماند که وضع برهان سلم بجهت افاده اثبات تناهی العادات است خواه آن ابعاد در خلاء مفروض باشد... و انفراج بین الخطین غیر متناهی نمی‌تواند بود چه لازم می‌آید که غیر متناهی محصور بین الحاضرین باشد والله اعلم .

۱۵- ينبوع الحیوة یا ترجمه سخنان ادریس نبی هرامس الهرامسه :

افضل‌الدین کاشانی ، درسزده فصل (فمنزوی ۲: ۱۷۱۸).

آغاز: الحمد لله ولی کل نعمه، ترجمه فصل اول از جمله سیزده فصل از سخنان هرامس الهرامسه وهو ادریس النبى علیه السلام به نام ينبوع الحیوة در معانیت و نصیحت نفس ای نفس بنکار خود را ...

انجام: ای نفس هر که درخت پاک کارد پاک خورد و هر که پلید، پلید، و تهره کردار نیک چون اصلش بود نیک و تهره کردار بد چون اصلش بود بدواندک دانشی ... تمام شد ترجمه سیزده فصل از گفتار حضرت ادریس علیه السلام به نام ينبوع الحیوة .

(نوشته شنبه نهم ربیع الثانی ۱۰۶۶).

۱۶- مکاتیب بابا افضل کاشانی ، (در ۴ ص).

۱۷- الف انسانیّت : محمد بن محمود دهمدار .

۱۸- خلاصه المناجات

آغاز: الحمد لله الذي شهدت بوحدانيته آياته ونطقت بفردانيته درر كلماته واحد
لامن قلته وموجود لامن علة فسبحانه... روزی از قضای الهی بی دغدغه مناهی و ملاهی
مشغول خیال وصال بودم ... لاجرم این کلمات بی اصل که هر يك فضیلت بی-
وصل بر صفحه هستی شد مرقوم وبخلاصه المناجات آمد موسوم وچون ...
انجام موجود: خدایا مرا از ایشان گردان یا از نظار گیان ایشان که قسم سیم را
طاقت ندارم و نه به تکلف خود را بر این میدارم چون نمی گردد میسر بودن
از مردان راه مفتخر باشم من.

۱۹- اصطلاحات صوفیه: عمادالدین فضل الله زشبادی .

۲۰- شقائیه : عمادالدین فضل الله زشبادی .

آغاز: الحمد لله الذي هو الاول والاخر والظاهر والباطن ولا آخر لاوليته ...
رباعی : اول همه او بینم و آخر همه او ... و نام برده می شود این عجاله ربانیه
بشقائیه ...

انجام: التماس از اخوان صفا وخلان وفا آنکه چون عرصه معانی کلام ...
یارب بنیاز اشک ریزان جهان یارب بدعاء صبح خیزان زمان
سرگشته عماد بیدل حیرانرا ازظلمات واز حجاب هجران برهان
والسلام علی من اتبع الهدی.

۲۱- کشف الاسرار : گویا از عمادالدین فضل الله زشبادی باشد .

آغاز: الحمد لله الذي اجري ماء الزكي عن بحر حیات اللاهوت في انهار
حیات الجبروت، اظهار المعانی عن اشجار حدائق... رباعی
ای عقل بتمیز جمالت گمراه وی فهم از ادراک کمالت کوتاه...

این رساله رباعیه و عجاله سماعیه را به کشف الاسرار نام نهاد ...
انجام: التماس بقیاس از روی ارادت و اخلاص از عوام و خواص ... و همت
 بر صلاح اصلاح آن گمارند... والسلام علی من اتبع الهدی رب اغفر وارحم
 و تجاوز عما تعلم فانك انت العلی الاعظم ولجميع امة محمد صلی الله علیه و آله
 فی شهر صفر ختم بالخیر والظفر سنة ۱۰۸۰ علی ید العبد المذنب علی بن
 عبدالغالب عفی عنهما .
 (نوشته صفر ۱۰۸۰) .

۲۲- حورائیه : عبدالله بن محمود شاشی ، در شرح يك رباعی از ابوسعید
 ابوالخیر: «حورا بنظارة نگارم صفزد» ...

۲۳- رساله در اصطلاحات صوفیه نقشبندیه

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين خداوندا بعزت آنکه بفردانیت
 ذات منفردی، و بوحدانیت صفات، متصفی استحقاق عبادت... اگر پرسند که توحید
 چیست بگو تخلص دل ...

انجام: این نوع کشف را لقا نامیده اند در این عالم و نقد دوستان حق سبحانه
 این شهود است... آنچه خواص بنده گان حق سبحانه ... والله اعلم بالصواب ..
 و قد تم کلمات انفاش الشریعة القدسیة الاکابر النفس بندیة ... فی یوم الاثنین
 شهر صفر سنة ۱۰۸۰ علی ید العبد الضعیف علی بن عبدالغالب عفی عنهما .

۲۴- احادیث و مقالات عرفانی

آغاز نسخه : ومن حیث انه علم منشاء جميع معلومات وقس علی هذا و از این
 بیان ظاهر شد که عماهم بوجود مطلق متعین است یعنی وجود مطلق او است
 وهم بعلم مطلق و تعین عما باین تعینات را مشابه تعین علم مطلق شخص انسانی
 بانواع علوم اخذ می توان نمود...

انجام: توجزوی و حق کل است اگر روزی چند اندیشه کل پیشه کنی کل باشی...

و نظر حق بینش رامدام بر این نظاره ... بزم آرای سرای زندگانی آن قبله
امانی عالی و ادانی سازاد والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی نبینا محمد و آله و
اهل بیته و صحبته اجمعین و سلم تسلیما کثیراً کثیراً .

۴۶۴۹ = شکسته نستعلیق و نسخ ، خشتی ، دارای چهار رساله :

۱- رساله فی مقدمه الواجب : (تقریرات درس شیخ انصاری ره).

آغاز: الحمد لله ... اصل ، هل مقدمه الواجب واجبه ام لا اختلفوا فيه علی
اقوال ...

انجام: و اما عن الثامن ففیه انه لادلیل یدل عدم جواز اختلاف احکام المتلا
زمین و للكلام فيه مقام آخر قدتم بالخیر والعافیه ...
(نوشته پنجشنبه نیمه روز ۲ ذح ۱۲۶۳).

۲- فرائد الاصول: شیخ مرتضی انصاری ، (مبحث قطع و ظن) .
(نسخ ۱۲۵۷).

۳- حاشیه القوانین المحکمة

(از ابتدای قوانین تا اللفظ ان استعمال فیما وضع له ...)

آغاز: قد ذکر المحقق القمی اعلی ... معنی الجزء الاول من المركب و هو
الاصول، و معنی الجزء الثانی و هو الفقه ، بقی الکلام فی الجزء الثالث و هو جزء
الصوری و هو الاضافه و قد ذکره القوم ...

انجام: و اذالم توجد العلاقة لم یجز الاستعمال ففیما لحق فیہ الشبک فی الاجوبه
الثلاثة واضح عند التأمل .

۴- تقریرات اصول الشیخ الانصاری

مشمول بر مباحث :

۱- تعارض العرف واللغة .

۲- حقیقه الشرعیة .

- ۳- الصحيح والاعم .
 - ۴- المشترك .
 - ۵- استعمال اللفظ في معنى الحقيقي والمجازي .
 - ۶- مشتق .
 - ۷- اوامر ونواهي .
 - ۸- مراتب مجاز و مجاز مشهور .
 - ۹- درامر واقع عقيب الحظر .
 - ۱۰- درحظر واقع عقيب الامر .
 - ۱۱- ورود امرين على التعاقب .
 - ۱۲- درتداخل اسباب وعدمه .
 - ۱۳- درتداخل مسيبات .
 - ۱۴- مره وتكرار ، و فور وتراخي ، درامر .
 - ۱۵- درمقدمه واجب .
 - ۱۶- امر بشيء وجواز اجتماع امر ونهي ودلالات نهى بفساد .
 - ۱۷- مفاهيم و مفهوم شرط .
 - ۱۸- استصحاب ومجمل ومبين .
- آغاز: قولدره والثاني يثمر بعد معرفة تاريخ التخصيص قال الشيخ سالمهالده
فيه ان هذا لا يختص بالمنقول التخصيصي ، بل المنقول التخصيصي ايضاً لا يثمر الا...
انجام: قد ذكرنا ان المجمل على ضربين ذاتي وعرضي وعلى كل واحد منهما ، اما
الاجمال في اصل التكليف او في المكلف به .
- ۴۶۵۰- ربي بزرگ ، داراي هفت رساله :
- ۱- ديوان شمس تبريزي : سروده ملاي رومي ، (بخشي است از آن) .
(شکسته نستعلیق) .

۲- کبریت احمد در اوراد موظفہ: مظفر علی شاہ طریقتی کرمانی .
(فمنزوی ۲: ۱۳۱۴) .

آغاز: الحمد لله الحكيم الكريم العلي العظيم والصلوة على النبي المصطفى والولي
المرتضى وعترتهما اصحاب التسليم والرضا... چون مقتضای عبودیت حقیقی
اشتغال قلب و قالب عبادت است بعبادت معبود باستحقاق و توجه ظاهر و باطن ...
انجام: قبل از سؤال باعتبار سایر احوال به بیان عقاید حقہ اسلامیہ اشتغال
نماید و الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد و آلہ اجمعین و صلوات
الله علی الأئمة الطاهرين المعصومين الهادين المهديين وسلم تسليماً كثيراً
كثيراً قدتم بالخير والعافية بتاريخ غرة رجب المرجب ۱۳۰۳ .
(نستعلیق شکستہ بسیار خوش) .

۳- شرح و حل مشکلات الاشارات: خواجہ طوسی ، منطق است .
(نسخ) .

۴- مجمع البحار : مظفر علی شاہ نعمۃ اللہی ، (فمنزوی ۱ : ۵۸) بخشی است
از آن . (نسخ) .

۵- رسالہ اصطلاحات : شاہ نعمۃ اللہ ، (فمنزوی ۲ : ۱۰۳۸) .

آغاز نسخہ : بطاعات و خیرات تا اللہ تعالی کشف کند اورا اسم الظاهر، و بداند
کہ اوست کہ ظاہر است و متصف شود بظاہریۃ حق و دعوت مردم کند بکمالات
ظاہرہ ... عبدالباطن بالغ در معلات قلبیہ؟ ...

عبدالوالی ولیک، والی مطلق او را ولی بنی آدم گردانیدہ...

انجام: الغیب المکنون والغیب المصون، سر ذات و کثر ذات است...
الفتن والریق غشاء و غشاوة صدر است و صد...

بی تکلف اصطلاحاتی خوشست

خوش بیانی و عباراتی خوشست

خوش بخوان و خوش بدان و خوش بگو

علم حال است و کمالاتی خوشست

(شکسته نستعلیق).

۶- حاشیه الشواهد الربوبية: حاج ملاهادی سبزواری.

(نسخ ، تامشهد دوم).

۷- کتاب البحران والحمیات من القانون للشيخ الرئيس ابن سینا .

(شکسته نستعلیق).

۴۶۷۰- نسخ ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱- الاعراب فی قواعد الاعراب: ابن هشام .

۲- شرح التصريف

آغاز نسخه : كالصلوة والزکوة والواجب الاستحسانى هو الذى لا يكون تاركاً
آثماً وقد يكون ذاعوض كعبادة المريض وقد لا يكون ذاعوض ... قبل الشروع
لبداية المصدر كتابة بتعريف التصريف على وجه ... اعلم ايتها المتعلم ان
التصريف اى اللفظ المركب من التاء والصاد و...

انجام نسخه : كالمدخل والمقام والزمان او مكان يدخل او يقوم فيه اصلهما
يدخل ويقوم من باب الافعال من الصحيح والاجوف... والمد حرج والمجتمع
والمستخرج والمحرر نجم بضم الميم وفتح ما قبلها فى الكل ولما كان .

۴۶۵۲- خشتی ، دارای دو کتاب :

۱- احتجاج المخالفين على امة امير المؤمنين: سيد هاشم بن سليمان

بحرانی .

(شکسته نستعلیق).

۲ - التهاب نیران الاحزان و مثير كتائب الاشجان (وفات البنى ص) :

گویا از عبدالرضابن محمد اوالی بحرانی باشد.

(نسخ).

فیض در علم الیقین از آن یاد کرده و یکی از معاصران مجلسی هم به او نوشته است که شایسته است از آن در بحار آورده شود و شعرهای سراینندگان سده هفتم هم در آن آمده ، پس معلوم می شود میان سده هفتم و یازدهم ساخته شده است .

(ذریعه ۲ : ۲۸۷ - عربی مشار ۸۲).

۴۶۵۶ - شکسته نستعلیق محمد شفیع بن ملا عبدالعلی نوری ، خشتی ، دارای دو کتاب :

۱ - حاشیه الحاشیه الشریفیه علی المطول : ملا میرزا جان باغیوی : میرزا

حبیب الله شیرازی ، تحریر ربیع الثانی .

(نوشته ع ۲ / ۱۲۳۱ در طهران به مدرسه صدر) .

آغاز : قوله فس وهنا وهوان محصول ما ذكره الشارح ره قال في الكشاف بهذه العبارة فان قلت ما معنى التعريف ...

انجام : وقيد القسم قديكون اعم من وجه من المقسم كما في تقسيم الحيوان الى الابيض و غير الابيض مع صحة تقسيم كل منهما الى الحيوان وغيره والله اعلم بالصواب .

۲ - عقود الدرر في حل ابیات المطول والمختصر : حسین بن شهاب الدین

حسین عاملی .

(نوشته سه شنبه ۱ شعبان ۱۲۴۰ در اصفهان).

۴۶۶۵ - ربعی بزرگ ، دارای دو کتاب :

۱ - تذکره الائمة : مجلسی یکم .

(شکسته نستعلیق).

۲- مهجۀ الشیعة : ملاعلی اکبر ذاکر واعظ کرمانی .

(نسخ خود او در دوشنبه ۱۲ ج ۲/ ۱۲۷۲).

۴۶۶۹- نستعلیق ، خشتی ، دارای دو کتاب :

۱- غنیة النزوع الی علمی الاصول والفروع : ابن زهرة حلی .

۲- الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة : شیخ یوسف بحرانی .

۴۶۷۴- نسخ ، خشتی ، دارای دو کتاب :

۱- حاشیة المعالم : میرزا محمد بن حسن شیروانی .

(نوشته محمد رضا بن نوروزعلی اصفهانی در ۱۲۲۵).

۲- حاشیة المعالم : محمد باقر بهبهانی .

(نوشته علی بن حبیب اصفهانی در ۱۲۲۱).

۴۶۷۵- نسخ و نستعلیق شکسته ، خشتی ، دارای نه رساله :

۱- اشعار متفرقه ، ص ۱ - ۱۸ .

۲- رساله در طب و معالجه امراض ، ص ۱۹ - ۲۲ .

۳- جدول معرفة اختلاجات ایمن و ایسر ، ص ۲۲ .

۴- مرثی و مدائح ، به نظم ، ص ۲۳ - ۴۱ .

۵- رساله در طب ، ص ۴۲ - ۴۳ .

۶- ترجمه نماز ، ص ۴۴ - ۴۶ .

۷- مواعظ و اخلاق ، ص ۴۷ - ۵۲ .

۸- گلستان سعدی ، ص ۵۳ - ۵۵ .

۹- مرثی و مدائح ، به نظم ، ص ۵۶ - ۷۴ .

رساله های ۶ تا ۹ از چپ به راست نوشته شده است .

۴۶۸۴- نسخ محمد ابراهیم بن محمد قاسم در مدرسه شیخ علی خان در همدان در ۱۲۵۲ .

خشتی، دارای دو رساله :

- ۱- آداب المتعلمین : منسوب به طوسی .
- ۲- جامع الاخبار: محمد بن محمد سبزواری .
(نوشته ۱۱ ذق ۱۲۵۲)

۴۶۸۴- خشتی ، دارای دو کتاب :

- ۱- الفوائد البهية في شرح الفوائد الصمدية : سيد علي خان كبير
(نسخ)
- ۲- حاشية الحاشية الخفريه علي شرح الجديد للتجريد: آقا جمال خونساری.
(شکسته نستعلیق ۱۲۱۴)

۴۶۸۸- شکسته نستعلیق ، خشتی ، دارای دو کتاب :

- ۱- کنز الاسرار : محمد داراشکوه .
- آغاز: الحمد لله الذي ... و چون سلطان المشايخ جناب قدوة المحققين وفخر-
العارفين شيخ عطار قدس سره در تذكرة الاوليا آورده است که چون از قرآن و
احاديث در گذشتی هيچ سخن بالای سخن اوليا و مشايخ طريقت نيست ... و
چون در اين فقير ميل تمام بسخن اين طایفه بود... لهذا از کتب ایشان بطريق
اختصار بعضی از اشارات و نکات دقيق و بیانات لطيف انتخاب کرده درين اوراق
درج نمود و کنز الاسرار نام نهاد ...
- انجام: نقل است که بايزيد را گفتند که از مجاهدات خود، ما را چیزی گوی
گفت اگر مجاهده بزرگتر گویم طاقت ندارید از کمترین چیزی بگویم:
روزی نفس را کاری فرمودم کاهلی کرد یکسال آبش ندادم ...
- نقل است که از او پرسیدند که اين درجه به چه یافتی و باين مقام به چه رسیدی.
گفت شبی در کودکی از بسطام بیرون آمدم مهتاب عظیم می تافت و جهان

آرمیده ... وگفتم الہی من ہر قدر جہد کردم کہ سجدہ کنم کہ درخور تو بود
نبودہ، ودرخور بایزید است اکنون ترا و بی نماز بسیار است بایزید را یکی از
ایشان گیر و گفت بعد از ریاضت چہل سال شبی حجاب .

۲- حسنات العارفین: محمد داراشکوه .

(نوشتہ یکشنبہ ۱۳ صفر ۱۳۰۹) .

۴۶۹۷- نسخ ، خشتی بزرگ ، دارای بیست بند قطعہ و قصیدہ در مرثیہ بدین گوند :

- ۱- حلیف الرزایا قلبہ متوغر .
- ۲- در رثاء حضرت علی (ع) : سعید بن یوسف .
- ۳- در رثاء امام حسین (ع) : شیخ الحلبی .
- ۴- در رثاء حضرت فاطمہ (ع) : شیخ محمد بن الحسین .
- ۵ و ۶- در رثاء حضرت رسول (ع) : سید حسین حسینی .
- ۷- در رثاء حضرت علی (ع) : سید علی بن سید اسمعیل .
- ۸- در رثاء حضرت مجتبی (ع) : شیخ علی بن جعفر .
- ۹ و ۱۰- در رثاء حضرت امام حسین (ع) : شیخ مغامس .
- ۱۱- در رثاء اولاد مسلم : شیخ فرج الخطی .
- ۱۲- در رثاء یحیی بن زکریا : شیخ ناصر الاوالی .
- ۱۳- در رثاء مدینہ جدنا لاتقبلینا : حضرت زینب (ع) .
- ۱۴- در رثاء ائمہ : شیخ داود .
- ۱۵- در رثاء ائمہ : شیخ محمد بن شیخ یوسف .
- ۱۶- در رثاء ائمہ : شیخ محمد بن شیخ احمد بن شیخ سلیمان الشاخوری .
- ۱۷- در رثاء ائمہ : شیخ علی بن حماد .
- ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲- در رثاء ائمہ : شیخ احمد بن عبداللہ بن المتوج .

۲۳- دررثاء ائمه : شیخ محمد الحیانی الشامی.

۲۴- دررثاء ائمه : شیخ سیف بن بحیره .

آغاز: حلیف الرذایا قلبه متوغر
و من صارع الاسقام یوشك انه
و من كانت الدنيا مطية سيره
انجام: والعفو عما قد جنوت من الخطاء
و عبیدکم سیف الفتی بن بحیره
و علیکم صلی المهیمن ماسری
و دهن المنايا عیشه متکدر
علی رغمه منها یذل و یقهر
فعما قلیل للفناء، یصیر
و جرایم لولاکم لم تغفر
عبد لعبد عبید حیدر قنبر
او سار ركب فی دجا او مقمر

تمت .

۴۶۹۸- ربعی ، دارای سه رساله :

۱- ایضاه الاشتباه فی اسماء الرواة : علامه حلی که در ۹ ذق ۷۰۷ ساخته
است ، (نسخ) .

۲- رساله فی الفقه

آغاز موجود: ...الشیخ فی الدم خاصة، الفصل الثانی فی حدالکر، مسئله اختلاف
علماءنا فی قدرالکر مساحه بعد اتفاقهم علی انه الف وماتا رطل وزنا ما بالعراقی
وهومأة و ثلاثون درهما، او بالرطل المدنی و هو مأة وخمسة وتسعون، و هی هنا
مقامان ...

انجام: مسئله لو كان معه من الماء ما يكفي لازالة النجاسة الغير المعفوعنها
عن بدنه او ثوبه ... وعلل بان الطهارة شرط للصلوة دون ازالة النجاسة ولهذا
تصح مع الجهل بها او تعذر ازلتها تم بعون الله تعالی والحمد لله رب العالمین .
(شکسته نستعلیق) .

۳- رساله فی النبوة الخاصة والولاية الخاصة : سید محمد کاظم برشتی .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم من افادات السيد السند العارف مولانا الحاج سيد كاظم انار الله برهانه قال، سلمه الله تعالى سؤال، كيف يدل العقل القاطع المطبوع على النبوة الخاصة والولاية الخاصة بل ما نجد لا يدل عليه الا العقل المسموع فلا ينفع المسموع اذا لم يكن مطبوع ...

انجام: وانما هو لغموض المطلب وعلو المسئلة و مع ذلك فلو تدبرت فيما ذكرت بالفطرة المستقيمة الغير المعوجه بشبهات المموهين نبين لك الحق والله خليفتي عليك وقد قال الشاعر :

و من حضر السماء بغير قلب ولم يطلب قلم يلم المغنى

من افادته اعلى الله ... فى الدارين فى سنة ۱۲۸۸ .
(نسخ)

۴۶۹۹- نسخ ، ۲۱ X ۱۵ ، دارای دو رساله :

۱- رساله فى الفقه

آغاز نسخه : يستحب فى يوم الجمعة عشرون ركعة بزيادة اربع على سائر الايام وفى بعض الاخبار ركعتان .

انجام نسخه: لو فعل مفطرا قبل الفجر.... لو افطر فى اخر اليوم تقليداً لاحد بانده مغرب وظهر خلافه فالمشهور انه يقضى ولا كفارة وهو باطلاً... .

۲- جلاء العيون : محمد باقر مجلسى ، (نقص) .

۴۷۰۷- شكسته نستعليق ، خشتى ، دارای دو ازده رساله :

۱- التعادل والتراجيح والاجزاء : گویا از شاگرد شاگرد شریف العلماء باشد

آغاز: لا ريب ان هذا اللفظ منقول فى اصطلاح الاصوليين والنقل لا بد فيه من وجود مناسبة بين المنقول عند والمنقول اليه ولاشك ان المعنى الاول اتم مناسبة واقرب الى المعنى اللغوى وقد اختلفوا ...

انجام: اما اذا كان احد الخيرين معاضداً بواحد من المرحجات والاخر ...

تساقطهما يصير المرجح الاخر سليماً عن المعارض فيؤخذ به .
(ص ۵ - ۸) .

۲- رسالة في الاجزاء : گویا از شاگرد شاگرد شریف العلماء باشد .
آغاز: ولا شك في ان الاتيان بالمأمور به على وجهه في الصورة الاولى موجب
للاجزاء ...

انجام: بعد تعذر الحقيقه و رفع المؤاخذة وهو ظاهر و اما على التقرير الاول .
(ص ۹ - ۱۰) .

۳- رسالة في الاحتياط والبراءة: گویا از شاگرد شاگرد شریف العلماء باشد .
آغاز: ومن الاخبار الدالة على البرائة قوله الناس في سعة ما لا يعلمون ...
انجام: بل هو كادان يكون مخلا بالنظم بوجه فلم يبق الا الجواز .
(ص ۱۰ - ۵۲) .

۴- التعارض بين النصين : گویا از شاگردی از شاگردان شریف العلماء باشد .
آغاز: مسألة في تعارض النصين ، التعارض بين النصين هو التنافي بينهما في
المدلول ...

انجام موجود : فانما اثبتنا حكم المتعادلين بالتعارضين مع وجود المرجح .
(ص ۵۲ - ۵۶) .

۵- رسالة في البرائة وموضوع علم الاصول: گویا از شاگردی از شاگردان
شريف العلماء باشد .

آغاز: ومن جملة الادلة على اصل البرائة بطلان لزوم الاحتياط ...

انجام: فلم يبق الا المسئلة الفرعية فاتجه القول بان المسئلة مسألة فرعية
مطلقا .

(ص ۵۷ - ۶۴) .

۶- رساله في الاجتهاد والتقليد والبراءة والوضع : گویا شاگردی از شاگردان شریف العلماء نوشته باشد .

آغاز: اعلم انهم اختلفوا في مسألة الاجتهاد والتقليد انها مسألة اصولية او فرعية او كلامية ...

انجام: ليس بمرفوع في جميع الاحوال اى الحالة التى علم حكمها وحالة التى لم يعلم .

(ص ۶۵ - ۷۴).

۷- رساله في الجزئية والشرطية: گویا شاگردی از شاگردان شریف العلماء ساخته باشد .

آغاز: اذاشك في كون شيء جزءاً للموضوع او شرطاً ...

انجام: فالموضوع من الدوال غالب فيلحق المشكوك بالغالب .

(ص ۷۷ - ۸۱).

۸- رساله في الادلة العقلية والحسن والقبح : گویا از شاگردی از شاگردان شریف العلماء باشد .

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... مسألة في الادلة العقلية والكلام فيها يقع في مقامات سبع ...

انجام: كان علة لجعلها فمجمولات الشارع ايضاً كذا .

(ص ۸۲ - ۸۶).

۹- رساله في خيار الغبن : گویا از شاگردان شریف العلماء نوشته باشد .

آغاز: والغبن في اللغة ، الخديعة وفي الاصطلاح هو المعاوضة ...

انجام: و منها اسقاطه بعد العقد و الظاهر ايضاً انه يوجب السقوط سوا كان الاسقاط .

(ص ۸۹ - ۹۷).

۱۰- رساله فی حجیة الخبر الواحد : گویا از شاگردی از شاگردان شریف-
العلماء باشد.

آغاز: مسئله فی حجیة الخبر الواحد اعلم ان الخبر منقسم بالخبر المتواتر
والواحد ...

انجام: فلا فرق فی بین انذار النافرین للباقیین او انذار الباقیین لهم ، الثامن.
(ص ۱۰۳ - ۱۱۶ ، ناقص).

۱۱- رساله فی مباحث الوضع وعلائم الحقیقه: گویا شاگردی از شاگردان
شریف العلماء نوشته باشد.

آغاز: بسم الله ... اعلم ان الوضع لكونه حدثاً يحتاج الى واضع ...
انجام: فان لم يسبق للفظ وضع ثابت فالاستقراء يكون بلامعارض وان ثبت
فعليه عدم .

(ص ۱۱۷ - ۱۹۰ ناقص).

۱۲- حاشیة المعالم : ملا میرزا شیروانی (مباحث تخصیص).

آغاز: قوله ان لم يكن المخصص مجملاً مطلقاً ظاهره انه قيد لاصل المسئلة...
انجام: يكون محاكمة بين المخاصمة كما هو الظاهر ثم قال هذا القائل فان قلت
عدم التصور .

(ص ۱۹۵ - ۲۳۰ ، ناقص).

۴۷۰۹- نسخ ، ربعی ، دارای چهار رساله :

۱- رساله فی الرجعة: مجمده مؤمن حسینی استرآبادی .

(نوشته آدینه ۲۵ رمضان ۱۰۷۳ و خوانده شده بر مؤلف).

۲- دلائل الامامة: محمد بن شهر آشوب مازندرانی .

(جزو دوم ، نوشته ۱۰۷۳).

۳- بحثی از حسین بن عبدالصمد عاملی

(نسخ محمدصادق بن معصوم حسین در ۱۰۶۳)

۴- پراکنده‌ها

آغاز: رقعة عن الصادق (ع) قال من كانت له على الله حاجة فليكتب رقعة بسم الله ...
الى الملك الجليل .. رقعة اخرى الى القائم صلوات الله عليه يكتب في خرقة
جديده ...

انجام: ان بلغه الاخبار ثم اعتقد مع ذلك كفرهم فهو كافر لا بتكفير اياهم ...
مهما قطع النظر عن التكذيب في هذه الاخبار وعن خرق الاجماع نزل تكفيرهم
منزلة تكفير القضاة والائمة واحاد المسلمين انتهى كلامه .

۴۷۱۷= نسخ ، خشتی ، دارای هشت کتاب :

۱- الرسالة الجعفرية: على بن عبد العالي، محقق کرکی، در پایان چنین آمده
است :

«والفراغ من تسويدها مؤلفها العبد المذنب الجاني على بن عبد العالي وسطها
الخميس ... سند سبع عشرة وتسعمائة».

تاریخ تألیف کتاب پنجشنبه ۱۰ ج ۹۱۷/۲ در مشهد بوده .
(نوشته شیخ عبدالله بن فرائد در چهارشنبه ۱۷ شوال ۱۹۶۶).

۲- الالفية (في فروض الصلوة): شهيد اول .

(نسخ سده دهم).

۳- مسائل متفرقة فقهيه

آغاز: لقطه غير الحرم بعد التعريف سنة، الملتقط مخير بين الصدق بها وإبقائه
امانة...

انجام: مسئله ترد الامة لعيب عدم الحيض او قلته مخالفاً للطبيعة امثالها :

لا يكون من كبر ولا صغر .

۴- النفلية في مستحبات الصلاة : شهيد اول .
(نسخ سده دهم).

۵- الالفية: شهيد اول .

(نسخ حسين بن عبدالله بن راشد بحراني در ۱۷ ع ۲/۱۱۲۴).

۶- معاني افعال الصلاة : گویا از علی بن عبدالعالی باشد؟

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... و بعد فهذه مقدمة و جيزه تشمل على معاني افعال الصلوة بما لا يستغنى عنها احد من المصلين ... وهي مرتبة على فصول، الفصل الاول في الوضوء وهو مشتق من الوضاه ...

انجام: و روى وجوب الاعراب في ذلك والاستحباب اشهر امام خارج الحروف فيجب في الجميع وليكن هذا آخر ما اردناه في هذه الرسالة و الحمد لله رب العالمين .

(نسخ موسى بن محمد الموسوي حسيني لحسائي در ۳ شنبه ۲۶ شعبان ۱۱۹۰).

۷- معاني افعال الصلاة : گویا از علی بن عبدالعالی بوده باشد؟
(نسخ طوق بن ناصر قشعمی).

۸- صيغ العقود

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... فهذه بنذة في صيغ العقود تحتوى على كتب، كتاب التجارة وصيغة عقد البيع ، بعثك ...

انجام: فلو اذناه اولم ياذناه فالولد لهما و تعتداه من فراق مولاها حيوتاً و موتاً بحیضة او بخمس و اربعين يوماً تمت ... الموسومة بصيغ العقود .
(نسخ).

۴۷۱۴- نسخ ، ربعی ، دارای دورساله :

۱- دیوان میرزا نعیم سدهی اصفهانی بهائی: در باره آئین بهائی.

۲- الكواكب الدرية البهائية: عبدالحسین آیتی آواره

(گزیده‌ای از بخش یکم آن).

۴۷۱۷- نستعلیق و نسخ محمدعلی بن عبدالرحیم در ۱۲۱۸، خشتی کوچک، دارای

سه رساله:

۱- شرح تهذیب الوصول الی علم الاصول: منصور راست گو.

(نوشته ۲۰ ذح ۱۲۱۸).

۲- تمهید القواعد: شهید ثانی.

(نوشته چهارشنبه شوال ۱۲۱۸).

۳- فهرست کتاب تمهید القواعد: شهید ثانی، در دو بخش هر یک صد باب.

(نوشته ۱۲۱۸).

۴۷۱۸- نسخ، خشتی، دارای سه کتاب:

۱- الفوائد الصمدية: شیخ بهائی.

(نوشته پنجشنبه شعبان ۱۳۴۰).

۲- الخلاصة الالفية: ابن مالک.

۳- حاشیه تهذیب المنطق: ملاعبدالله یزدی.

(نوشته خیرالدین بنی افضل در ۱۲ رمضان ۱۲۴۵).

۴۷۲۰- نستعلیق خوش شکرالله بن محمود در ۱۳۱۵، ربعی، دارای دو کتاب:

۱- مبدء ومعاد: سید آقا زهبی.

۲- فيه مافیه: جلال الدین محمدرومی (به فرمایش آقا میرزا علی دریا شنیده).

۱۴ ع ۱۳۱۵/۲ نوشته شده است).

۴۷۷۲ = شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای چهار رساله :

۱- قانونچه: محمود بن محمد چغمینی خوارزمی.

(نستعلیق ، ناقص).

۲- رساله نارفرنگی (جدری آشک): حکیم عمادالدین میرزا محمود شیرازی،
(ف منزوی ج ۱ : ۴۶۱).

آغاز: الحمد لله المحمود في كل حاله ... اما بعد چون مرضی که مشهور به
آتشکست در زمان سابق نبود و کسی مشاهده ننموده بود هر چند که امیر
بهاءالدوله در طب ... بخلصة التجارب تصنیف کرده و جمعی میان اقوال بعضی
اطباء یونانی و مجربان هند و ساسانی نموده در این مرض کلامی آورده که نقل
کرده خواهد شد ... از جمله میرزا شرف‌الدین حسن طبیب شیرازی اوقات
او تمام صرف بنگ و افیون و خمر شد در این ماده چیزی مذکور نکرده و این
بنده چون اکثر اوقات حیات صرف ملازمت حکام و سلاطین می‌شد نهایت منظور
نظر این بود که در این خصوص رساله تألیف نماید و فرصت نمی‌شد در این وقت که
بسعدت آستان قدس ... جناب علی بن موسی الرضا (ع) ... مشرف گردید اگر چه
مجال نبود ...

انجام: حقیر می‌گوید که این کلام حفر است و سبب آن اینست که باقی الامکان
طبیعه جدمی کند در پاک داشتن باطن از این ماده خبیث ... لیکن بلغمیت متخلخل
و سودا و به احتراقی بر آن غالب بود و این خلط می‌باشد والله اعلم بالصواب .

۳- قرآبادین : مظفر بن محمد حسینی شفائی .

(نسخ و شکسته نستعلیق).

۴- رساله در بیخ چینی ، در یازده فصل :

- فصل اول : طبیعت بیخ چینی در... حکمای فرنگ مذکور نیست .
- فصل دوم : بدانکه چوب چینی را رطوبت فضل بسیار است .
- فصل سیم : منفعت بیخ چینی در مرض آتشک کهنه ...
- آغاز: فصل اول طبیعت بیخ چینی در ... حکمای فرنگ مذکور نیست اما بنا بر آنکه حضرت مغفور مسرور رجالینوس زمانه حکیم عمادالدین بن محمود طبیب در رساله خود آورده ... و از جالینوس زمانه حکیم کمال الدین حسین شیرازی هم نقل می فرمود که طبیعتاً گرم است ...
- انجام: پس از نضج ماده ولطیف شدن خون فصد باید کرد اگر بدن بسیار ضعیف باشد و تاب مسهل نداشته باشد یا آنکه ماده مرض بسیار نباشد احتیاج نیست بمسهل .

۴۷۲۷- شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای چهار رساله :

- ۱- رساله فی مقدمه الواجب : آقا حسین خونساری .
 - ۲- رساله فی الرضاع : شیخ مرتضی انصاری .
 - ۳- اوراق فی الرضاع : منسوب به شیخ حر عاملی .
- آغاز: اعلم انه قد اجمع علماء الاسلام قاطبة على ان اذا تحقق الرضاع الشرعي بالشروط يحرم كل واحد من الرضيعين على الآخر و بصيران اخوين كما هو صريح قوله تعالى واخوانكم من الرضاعة فنقول قدروى المخالف والمؤلف .
- انجام: وكذلك المفروض في الاخيرين ان زوج المرضعة اعني والد المرضع جد المرضع اما و اباً نسباً وفي تحريم هذين الجددين على المرضعة التي هي هذه زوجة الجد ذلك الخلاف بعينه والمسئلة محل نظر وتردد .
- ۴- رساله فی تقلید الحی والاعلم: از یابی از شاگردان شیخ انصاری .
- آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلاة على خير خلفه محمد وآله الطيبين .

لعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين ، بعد فقه اختلف العلماء بعد اتفاهم
 على جواز التقليد عنه تعذر العلم، عدى بعض من الفقهاء . كابن زهره ...
 انجام: نعم لا يبعد اختصاص الولاية بالاعلم ان كان المصرف خلافا بينهم
 كمصرف مال الامام عليه السلام فان فيه شايبة الفتوى و التقليد مع احتمال
 اختصاصها به مطلقا لكون اعلم العصر... ثم انه لا يبعد القول بان زيادة الورع في
 هذه المقامات تقدم على زيادة العلم عكس التقليد فلا تغفل وتدبر والله الهادي
 الحمد لله اولاً و آخراً ... فرده على وقت حضور موتي وانت خير المستودعين
 وارحم الراحين .

۴۷۲۹ - شكسته نستعليق ، بغلي ، داراي دو كتاب :

۱- التوحيد : مفضل .

۲- شرح الصحيفة السجادية : فيض كاشاني .

(نوشتہ محمد امين بن عبدالعظيم در يكشنبه دهه يكم ۱۰۶۲).

۴۷۳۸ - نسخ ، ربعي ، داراي دو كتاب :

۱- مفتاح الفلاح : شيخ بهائي .

۲- مبادئ الوصول الى علم الاصول : علامه حلي .

(نوشتہ ۱۳ ع ۱/۱۲۵۳).

۴۷۴۸ - نستعليق نظر علي بروجردي ، ۱۰۶۶ و ۱۰۶۷ ق . ، ربعي ، داراي چهار

كتاب :

۱- منهاج الكرامة : علامه حلي .

(نوشتہ ۱۷ ج ۱/۱۰۶۶).

۲- نهج المسترشدين : علامه حلي .

(نوشتہ ۱۴ ع ۲/۱۰۶۷).

۳- فرهنگ عربی به فارسی

آغاز: حمد ییحد و ثنای ییعد و مبدع ییمثال و آله . و درود فراوان برسید
انبیاء و واسطه قلاده اولیا ... اما بعد این لفظی چند است از مفردات و مرکبات
که بر زبانها متداولست و در نامهای فارسی مستعمل ... فصل اول در مفردات :
افتتاح و مفاتحت : آغاز کردن کار ، ختم و اختتام : پیاپان بردن کار ، بدایت و
فاتحت : آغاز کار ...

انجام: الشمس : آفتاب ، القمر : ماه ، النجم : ستاره ، النجوم : ج ، الانی
کنار ، البر : نیک ، الخیر : بهتر ، الشر : بد ؛ رب اختم بالخير تمت بالعون الملك
الوهاب . (نوشته ۱۰۶۷) .

۴- عقائد دینیہ : ضیاء الدین سدید جرجانی .

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... چنین گوید این فقیر حقیر جانی ضیاء الدین
سدید جرجانی طاب الله علیه که این رساله ایست مختصر در باب واجبات عقائد
دین که جمع کردم آنرا بجهت التماس بعضی از طالبان علوم دین ... و عقائد
دینیہ اش نامیدم و اینقدر دانستن بر جمله مکلفان واجب است ...

انجام: زیرا که اینهمه امور ممکنه است و پیغمبر صادق القول بوقوع آن خبر
داده است و هر امر ممکن را که پیغمبر صادق القول بوقوع آن خبر دهد وقوع
آن واجب بود پس وقوع اینهمه واجب بود تمت هذه الرساله تاریخ شهر
جمادی الاولی ۱۰۶۷ تم .

(نوشته ج ۱ / ۱۰۶۷) .

۴۷۵۲ - شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای سیزده رساله :

۱ - اثبات الواجب : میر نظام الدین احمد دشتی شیرازی .

آغاز موجود: آخر لا یلزم من الاحكام والاتقان علم فاعل و بالجمله دعوانا
ان الحکم بوحدة فاعل مثل تلك الامور المر تبط المتعاقبة التي بمنزلة امر واحد .

ليس ابعده ولا اخفى من الحكم بعلم فاعل الفعل المحكم بل لعله اجلى وهو معتبر
ضمننا في الحكم بعلم الفاعل الذي فعله ممكن ثم بعد المقدمتين نقول ان النظر
في السموات والارض ...

انجام: خاتمة ولنختتم الكلام بالكلام في كلامه تعد بوجه من الاجمال و هو
خلاصة الكلام في الكلام فنقول الواجب... واعلموا اني لم ابلغ درجة التصنيف
ولم يحصل لكلامي مرتبة التحسين والترئيف لكن من نظريه بعين القبول
والرضا يجد فيها اشارات الى فوايد وتلويحات الى زوايد دخلت عنه الكتب المتعارفه
والزبر المتداوله والله ولي الافاضه واليه الرجوع في البداية والنهاية ومنه التوفيق
وبيده ازمة التحقيق (قد فرغ من تسويده قبل الزوال من يوم الذي هو عيد الرسول
والآل اقل عباد الله الملك المتعال وعلى افاضة و بركته في لا يزال حتى تقوم ساعة
الحول و الملل ابن نظام الدين محمود محمد تقى الانصارى عليه غفران الله
و رحمة).

(نوشتۀ محمد تقى انصارى).

۲- اثبات الواجب الجديد: مير نظام الدين احمد دشتكى .
(الهيأت ۱: ۱۹۰ و ۳۶۶ تا ۳۶۹).

آغاز: سبحانك اللهم يا هادى المجاهدين في سبيله القويم ومبلغ السالكين...
و بعد فاني لما رأيت ان اجل المطالب واعلاها وارفع المآرب اسناها وهو العلم
بتوحيد الواجب ذاتاً و وجود افاته مناط السعادة السرمدية و به يحصل النجاة
عن الشقاوة الابدية ووجدت ... مطاع خوانين ذوى الشان الله ويردى خان خلد
الله تعالى ازهار عدالته ... وها انا قد شرعت في تحرير المقصد والمرام بعون الله
الحكيم العلام و اوردت ما اردت ايراده في هذه الرسالة في مقصدين و خاتمة
المقصد الاول في اثبات الواجب ...

انجام: و قال ابو الحسن العامری فی بعض رسائله ثم قالوا لولا ارتباط بعض الموجودات ببعض علی الوصف الحقیقی ... فانکار المنکرین و حجود الجاحدین من الملحدين و المشركين نما هو من خذلان رب العالمين ... وهذا آخر ما اردنا ايراده في هذه الرسالة والى الله الرجوع في البداية والنهاية فرغ من تسويده من رقم الرسالة السالفة القديمه .

(نوشتہ محمد تقی انصاری) .

۳- رسالہ فی بیان کیفیتہ مقید الواجب الحق بالموجودات: میر نظام الدین

احمد دشتکی شیرازی .

(الہیات ۱: ۳۶۷) .

آغاز: احمدك يا من تجليت بذاتك في كل شيء وظهرت بنورك في كل ظل وفيء فانت مع الاشياء بلا مقارنة واتصال وباين عنها من غير مباحدة وانفصال ... وبعد فاني مجيب لما امر لي به بعض من يجب على في شريعة الوداد اجابته ... فاقول سائلا من الله العصمة والسداد والهداية الى طريقة الرشاد اعلم ان الواجب الحق هو المتفرد ...

انجام: ومن هذا ظهر لك سر معية واحاطة الوجود بالموجودات على وجه يليق بشأنه وهو ما اردناه واما معيتة واحاطته العلمية والحكميته فهو اظهر من ان يخفى فاعرف تمت .

۴- حاشیة الشرح الجديد للتجريد: میر نظام الدین احمد دشتکی شیرازی

(الہیات ۱: ۳۶۷) .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين الحمد لله الذي وفقنا لتوضيح عقائد الاسلام و تصحيحها من تجريد العقائد و اعاننا لتبيين مراد اهل الكلام ... شملت بهما هو غاية القصوى من مقاصد كتاب كتاب التجريد و شرحه الجديد

تبصرة لطالبي العرفان والتوحيد وتذكرة لمن كشف عنه غطاؤه فبصره حديد
وها أنا شرع في المرام متوكلا على العزيز العلام قوله المقصد الثالث في اثبات
الصانع وصفاته وآثاره الخاي في بيان ثبوته وتقرير ...
انجام: قوله واما ان العلم بالعلة المحض ما استدل به عليه ان المعلول لازم للعلة
والعلم بالملزوم يستلزم العلم بلازمه ...

هذا غاية ما يمكن ان يقال في تحقيق هذا المرام فتامل فيه.

۵- حاشية الهيات شرح التجريد : ميرزا ابراهيم بن صدرا .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم المقصد الثالث في اثبات الصانع الخ انما يعنون
باثبات الواجب كما هو الشايخ من العنوان والظاهر من تقرير البرهان لالما في
الجواشي ...

انجام: فان قيل هل لا اخذ فيه ايضا الامكان والممكن قبل اخذهما فيه على
سبيل الاحتمال دون الجزم وفي غيره يعتبر كَوْنُ شَيْءٍ مُمْكِنًا وَوَحَادًا وَوَمُتَحَرِّكًا
و يصدق به ثم ينتقل منه الى وجوده تعالى .

۶- الفيض الالهي : ابن سينا، (ش ۹۷ مهدوي).

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين الحمد لله رب العالمين وصلواته على
محمد وآله الطاهرين، الافعال والانفعالات تتفاوت بحسب تفاوت الامور العقلية ...
النفسانية منها والجسمانية منها وذلك انه كلما كان الشيء اقوى قوة واتم منه
كان التأثير الصادر منه ابلغ واظهر ...

انجام: ولولا ان المقصود من هذه الرسالة ايراد القدر المذكور من جميع هذه
الابواب حملني فرط العناية باهل العلم والراغبين في التحصيل على ايراد جمل
من هذه العلوم المذكوره ... خاتمة قولنا هذا والحمد لله واهب العقل وولي المنة
والطول صلى الله على محمد وآله الطيبين المعصومين وسلم تسليما كثيرا كثيرا. تم.

۷۔ رسالہ فی عدل اللہ تعالیٰ وحکمتہ :

آغاز: بسم اللہ الرحمن الرحیم وعلیہ التوکل الحمد للہ ونعوذ باللہ من علم یسلمنا الی الجہل بعدلہ والحجور لفضلہ ... قالوان الاشیاء ان لم تکن قدیمۃ وكانت محدثۃ من خالق الخلق وهو موصوف بالحکمة والعدل فقد وجد فاخرج ...
انجام: ویجب علیہم ان یعلموا ان کون العالم لم یکن لکون ذلک وان ذلک انما کان لعلۃ خلق العالم ومثال هذا انه اذا کان خلق الانسان ...
وفی کل ذلک من المنافع ما یطول، القول فی استخراجہ حتی لا یوجد فی العالم شیء باطل، تمت واللہ اعلم بالصواب والیہ المرجع والمآب .

۸۔ السیاسات المدنیۃ : فارابی .

آغاز: بسم اللہ الرحمن الرحیم وبہ نستعین قال ابو نصر الفارابی ان المبادی التي بها قوام الاجسام والاعراض التي لها ستة اصناف ست مراتب عظمی، کل مرتبۃ منها یكون صنفها منها، السبب الاولی فی المرتبۃ الاولی، الاسباب الثوانی فی المرتبۃ الثانیۃ، العقل الفعال فی المرتبۃ الثالثۃ النفس ...
انجام: وبعضہم یخرجه ذلک الی ان یرى انه لیس فیما یدرک شیء صادق اصلا وان کان ما ظن ظان انه ادرك شیئا فهو فی ذلک کاذب (تم الكتاب الحمد للہ رب العالمین والصلوة علی سید المرسلین وآلہ و اولادہ المعصومین فی ۱۹ شهر جمادی الاولی سنۃ ۱۰۴۸).

۹۔ رسالہ فی فضیلۃ العلوم والصناعات : فارابی .

آغاز: بسم اللہ الرحمن الرحیم قال الشیخ ابو نصر المعلم الثانی فضیلۃ العلوم والصناعات انما یمکن باحدی ثلث اما بشرف الموضوع و اما باستقصاء البراہین و اما بعظم الجدوی التي فیہ سواء کان مستقصیا او مختصرا ...

انجام: لم تراحدا وان كان من الاشتهار بالنجوم والايمان بها على غاية ليس و
ارائها غاية وهو يقطع امراممايهمه لاجل حكم يحكم به... ان كل مقول محذور
منه والله اعلم بالصواب .

١٠- رسالة في المواعظ والنصائح : هر مس الهرامسة يا ادريس نبى .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم هذه رسالة يشتمل على عدة فصول منقولة عن
هر مس الهرامسه وهو ادريس النبى فى المواعظ اللطيفة والنصائح الشريفة اعلم
ايها الناطق ان الله تعالى ابدعك وجعلك ذات صور وتمثل واماتمك ...

انجام: ايها الناطق من غرس اشجار الصبر التقط اثمار الظفر والنجح... ايها الناطق
اجعل الصبر قرينك فى طلب مفطمات الامور فان الصبر من آثار العقل فاحسن
الاخلاق فانه بمعونته يحصل المرام وبالله التوفيق وهو الهادى الى سواء الطريق
تمت بعونه .

١١- مسائل متفرقة : فارابى .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم هذه مسائل متفرقة سئل عنها الشيخ ابو نصر محمد
ابن محمد الفارابى سئل عن الالوان كيف يحدث فى الاجسام وفى اى الاجسام
تحدث فقال انما تحدث فى الاجسام التى هى من تحت الكون والفساد وليس
للاجسام العالية الوان ولا ايضا للاسطقسات ولا اجسام البسيطة ...

انجام: فالعالم جسم فاذن العالم محدث والقياس على طريق الجدل ... فى علة
ليحكم له بمثل حكمك التى اوجبت له العلة وهذا هو التمثيل بعينه تمت المسائل
والحمد لله رب العالمين .

١٢ - مبادئ آراء اهل المدينة الفاضلة : فارابى .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم بعد حمد الله تعالى... قال ابو نصر، الموجود الاول
هو السبب الاول لوجود ساير الموجودات كلها وهو برىء من جميع انحاء النقص

وکل ماسواه فليس يخلو من ان يكون فيه شيء من انحاء النقص ...
انجام: فان نظايرها في اجزاء المدينة ملكات وهيئات اراديه و كما ان العضو
 الرئيس في البدن هو بالطبع اكمل اعضاءه والتها في نفسه و فيما يخصه وله من
 كل ما شاركه به عضو آخر افضلها و دونها ايضاً اعضاء اخرى رئيسة لما دونها و
 رياستها دون رياسة الاول فهي تحت رياسة الاول و يروس و يراس .
 (ص ۹۹ ، چاپ ۱۹۵۹ بیروت) .

۱۳- **اختصار الابواب التي في كتاب المدينة الفاضلة :** فارابی . از کتاب
 مبادئ آراء اهل المدينة الفاضله می باشد که درشش فصل است (چاپ محسن
 مهدی با کتاب الملة در بیروت) و همانست که آلبر نصری نادر در آغاز کتاب
 آراء اهل المدينة الفاضلة (چاپ بیروت) گذارده است، در ۱۹ فصل، ولی در نسخه
 ما در ۱۸ فصل است .

آغاز: الشيء الذي ينبغي ان يعتقد به هو الله ما هو وكيف هو وبماذا ينبغي ان
 يوصف وبأي وجه هو سبب سائر الموجودات وكيف يحدث عند ...
انجام: الباب الثامن عشر ثم اختصاص الاصول الفاسدة التي عنها ... آراء المذاهب
 الضالة هذا هو آخر الكتاب صح (دره امش ش ۱۲ نوشته شده است) .
 ۴۷۵۴- بغلی ، دارای دو کتاب :

۱- **حاشية المعالم :** خليفه سلطان .
 (نسخ ۱۲۴۵) .

۲- **حاشية المعالم:** ملا میرزای شیروانی .

(شکسته نستعلیق محمد ابراهیم بن محمد قاسم در سه شنبه ۱۲ ۱۴ ۱۲۵۴)

۴۷۵۵- شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای دو کتاب :

۱- **خلاصة الحساب :** شیخ بهائی .

(نوشته صالح بن جعفر رضوی در دوشنبه دهه سوم محرم ۱۰۸۹).

۲- التیسیر فی القرات السبع : ابو عمرو عثمان بن سعید بن عثمان مقرئ (۴۴۴).

۴۷۵۶ - شکسته نستعلیق محمد زمان توپسرکانی ، ۱۰ × ۱۹ ، دارای چهار رساله :

۱- طب الائمة : ابی عتاب عبدالله بن بسطام بن سابور الزیات واخید الحسین بن بسطام .
(باروايات مستند).

۲- مسار الشیعة : شیخ مفید محمد بن محمد بن نعمان .

(نوشته پنجشنبه اواسط شعبان ۱۰۷۵).

۳- اثنی عشریه (الصومیة) : شیخ بهائی .

(نوشته پنجشنبه شوال ۱۰۶۵ در مدرسه فیضیه قم ، باحاشیه‌هایی به عنوان مدظله و مته سلمه الله).

۴- اثنی عشریه (صلوة الیومیة) : شیخ بهائی .

(نوشته پنجشنبه ذیقعدة ۱۰۶۵).

۴۷۵۸ - شکسته نستعلیق، خشتی ، دارای سه رساله :

۱- رساله اصطربلاب : کمال‌الدین ابی الفتوح احمد بن محمد السری .

۲- رساله کیمیائی : (تکلیس و خمسه محتجبه).

آغاز: و اعلم ان فی زاج مائیه بورقیه ینحل بها فی الماء و کبرتیة یکلس بها

الاجساد ... طریق خمیره طلا اینست بستان طلای خالص را ...

انجام: جهة حجت! قمر در برج ثابت متصل بسعدان بگیر آرد... و عجیبین کن بآب...

میزان از غسل بان اضافه ودانگی از این در اطعمه یا اشربه بهر کی دهی از تو دور نگردد هرگز .

۳- رساله فی الکیما

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم اعلم ان حجر الکریم موجود فی کل الاماکن والازمان المعروف بكل شقة ولسان الذی عینه الحکماء فی طوامیر الرموز هو حجر الغالی الرخیص الثمین هو الحق البین هو القوی المتین ...

انجام موجود: من کتاب رضی المعنوی زببق اثنی عشر سم الفار عشرة یسحقا جمیعاً ... واشعل تحته النار اثنی عشر ساعة حتی ... ثم الق علی کل عشر مثاقیل مثقال من ورق القمر والقمر منه الواحد علی اربعین یتبیر حسن .

۴۷۵۹- شکسته نستعلیق خوب ، ربعی ، دارای سه رساله :

۱- عرض نامه : افضل الدین محمد کاشانی مرقی .

۲- ره انجام نامه : افضل الدین کاشانی .

۳- ترجمه مدارج الکمال : افضل الدین کاشانی .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم بنام خدائی که جز او خدائی نیست آغاز هر چیز و اوبی آغاز و انجام هر چیز و اوبی انجام ، آشکار او برونی زیرش! برونی نیست و پنهانی که فرودش درونی نه او را پرستند پرستندگان برداه و بی راه ...

انجام: بدیدن و خواندن اندک نه بر خیزد و نه قرار گیرد و عزت این نامد بقدر افزایش رتبت خواننده و ادراک و فهم می افزاید انشاء الله تعالی تمت والحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهیرین .

۴۷۶۰- نستعلیق و شکسته نستعلیق و نسخ ، ۱۱×۱۸ ، دارای دو ازده رساله :

۱- شرح بعض ادعیه

آغاز نسخه : من ربهم جنات تجری من تحتها ... از حضرت رسول صلی الله علیه

و آله ... که آن شب که مرا معراج بردند ...

انجام: انا الرب الذی لا ظلم عندی ولست اجور فاطلبنی تجدنی.

۲- اسرار بسمله: عبدالجواد بن محمد حسن خراسانی تربتی.

شکسته نستعلیق علی بن عبدالجواد بن محمد حسن تربتی.

۳- معراج حضرت رسول و کیفیت علم او و خواص سور

(نقل از کتاب مصائب الابرار).

۴- رد بعضی از فرق: محمد سلیم.

۵- صیغ طلاق، ابا پرا کندگی‌های دیگر.

۶- معنی التفویض: محمد صالح بن محمد قزوینی.

۷- فقه منظوم

آغاز نسخه:

طول صورت را ز دستنگاه مو

تا باقصای ذقن جمله بشوی

شستن پهنای رو واجب از آن

در میان شصت و انگشت میان

انجام نسخه:

مبحث دوم حدث اکبر است

آن شش است اما جنابت اول است

مرده یا زنده خنثی نیز هم

لیک فاعل گر بود بر بند دم

۸- ادعیه و طلسمات

آغاز نسخه: عمل تفریق و عداوت، اگر خواهی در میان دو نفر عداوت بیندازی

بنویس ...

انجام نسخه: اللهم اخرجني من ظلمات الوهم واكرمني بنور الفهم... برحمتك
يا ارحم الراحمين .

۹- غیت گوئی

آغاز: بسمله... الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطاهرين
اما بعد اگر کسی در خیال بگذراند چیزی را از قبیل این اسامی که ...
انجام: هر که باشد بشاه دهر عدو بدماغش اجل زند دارو
این کتابیست علم غیبش دان که زمن یافت نظم او بتمام

تا نگردد ملول خاطر خلق زین عبارات از خواص و عواد

۱۰- رساله در نحو

آغاز: الحمد لله العالی عن الاوهام کنه اسمد و صفتد و الناصب لنا الاعلام
لیرفعنا... اما بعد فهذه رسالة مختصرة جامعة لما ينفع...
انجام نسخه: فصل في الموصولات وهي مبنية لمماثلها الحروف... وتختص بذوي
العقول او ما نزل منزلتهم نحو اسرب القطاهل ...

۱۱- رساله در علم بیان

آغاز: شکر خدا را جل جلاله که آدمیان را بفضیلت نطق و اختصاص نفس
ناطقه از دیگر جانوران متمیز گردانید... و بعد این مختصر بیست و دو عام بیان
و چگونگی ترکیب ...
انجام: و از موانع و علائق منقطع گرداند و از خطا و زلل و سهو و خالی مصون
محروس دارد بمنه وجوده آمین یا معین .
(نسخ ناپسند).

۱۲ - تجوید قرآن : محمد بن علی بن محمد الحسینی .

۴۷۶۴ - نستعلیق خوب محمد حیدر در کشمیر در ۱۰۶۳ ، ربعی ، دارای دو کتاب :

- ۱- حاشیة لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار : سید شریف گران .
 - ۲- حاشیة تهذیب المنطق (عجالة) : ملا جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی (م ۹۰۸) . او تا واسط قضایای تهذیب المنطق را شرح کرده است (ذریعه ۶: ۵۴) .
- آغاز: تهذیب المنطق والكلام توشیحہ بذكر المفضل المنعم وترشیحہ بالصلوة والسلام ... وبعده فہذہ عجالة نافعة وغلالة رایعة ...

انجام: الخطین الخارجین من کلیمہما تسہیلا للضبط علی المبتدی .

۴۷۶۷ - نسخ زین العابدین بن عبد اللہ خونساری در ۱۲۷۱ ، ربعی ، دارای دو رساله :

- ۱- قرۃ العیون فی اعز الفنون (کلمات مکنونہ) : فیض کاشانی . (آغاز افتاده) .
- ۲- تفسیر سورة الفاتحة : صدرای شیرازی .

۴۷۶۸ - نستعلیق ، ربعی ، دارای نہ رساله :

- ۱- الشجرة اللالہیة : محمد بن حیدر میرزا رفیعانائینی . (منزوی ۲: ۹۶۲) . (نوشتہ مؤلف در ۹ ع ۲ / ۱۰۴۷) .
- ۲- رسالہ نسلیہ : حکیم عبد الجلیل گیلانی ، (فارسی) . (نستعلیق شوال ۱۲۴۰) .
- ۳- رسالہ جبر و قدر : خواجہ نصیر طوسی .
- ۴- رسالہ اشتراک وجود : ملا رجب علی تبریزی استاد قاضی سعید قمنی .
- ۵- رسالہ اصل الاصل : ملا رجب علی تبریزی ، در بارہ قاعدہ «الواحد لا یندر عنه الا الواحد» .
- ۶- تعالیق چندی در حکمت : حکیم محمد سعید ، (به فارسی) .

۷- کلید بهشت : ملا رجب علی تبریزی (منزوی ۲: ۹۸۲) .

۸- فضائل ائمه و اهل بیت

آغاز: از ثقات منقول است که چون شیخ ابو الفتوح رازی قدس سره بقصد حج به اصفهان رسید شنید که جمعی نابکار سب شاه دلدل سوار یعنی حیدر کرار میکردند رفع این قضیه را فرض تر از حج دانسته ...

انجام: و خزینه قلبیه را از جواهر نفیس محبت آن حضرت مملو ساخته ، اندیشه ماسوی او از مخلوقات ...

پنج نمازت نپذیرد خدای

تانشوی چاکر این پنج تن

احمد مرسل پس از او مرتضی

فاطمه آنگاه حسین و حسن

۹- رساله در صفت بهشت عنبر سرشت

آغاز: قال الله تبارک و تعالی و جنة عرضها كعرض السماء والارض: عرض بهشت همچو عرض و پهنائی آسمان و زمین است بشرطی که همه را صحائف رقیقه ...
انجام موجود: قال ابو بصیر لولم تسمع فی دهرک الا هذا الحدیث لکفاک فضه الاعن اهلہ... ثم قال ص انما ادخرت شفاعتی لاهل الکبار من امتی فاما المحسنون فما علیهم .

۴۷۷۴- نستعلیق خوب عبدالواسع بن شدای نویسرکانی درج ۲، ۱۲۶۲، بغلی، دارای

دو کتاب :

۱- حقایق الحدایق : شرف الدین حسن بن محمد الرامی .

(چاپ ۱۳۴۱ دانشگاه) .

در دو قسم : قسم اول دارای پنجاه باب و قسم دوم مشتمل بر ده باب

آغاز: این رساله ایست در صنایع شعر از اشرف بن محمد الرامی و این مشتمل

است بر دو قسم ، قسم اول پنجاه باب با اصطلاح استادان سابق با تصرف چند ، قسم

دوم ده‌باب است بتصرف سخنوران متأخر از قسم اول.
باب اول در ترصیع ، مؤلف گوید که ترصیع از روی لغت ترکیب جواهر
باشد ...

انجام: باب دهم درمزل و این صفت بر دو نوع است ، نوع اول آنست که شاعر
رباعی گوید که هر سه قافیه او در مصرع روی افتد ... دوم آنست که شاعر قطعه
گوید که اکثر الفاظ مصرع ثانی را ردیف سازند و بر قافیه تقدیم دهند ،
سزای تاج و تخت از مادر دهر معزالدین اویس بن حسن باد
(تحریر آ فی شهر جمادی الثانی ۱۲۶۲)

۲- انیس العاشقین : شرف‌الدین حسن بن محمد الرامی . (به خواهش ابراهیم
ابن عبدالغفار نراقی نوشته شده است).

۴۷۷۶ = نستعلیق ، بغلی ، دارای سه رساله :

۱- علائم الظهور والتوقیت

آغاز موجود: و درویش صفت است با وجود آنکه از او این قسم آثار بظهور
رسیده هر که خود را از طایفه اهل علم نمی خواند و دعوی مراتبی که سواد
خوانان کتب فقهی در این ایام می نمایند نمی کند ... و اما آنچه در این رساله
ذکر فرموده از تعیین سال ظهور حضرت صاحب الامر صلوات الله علیه از مقوله
توقیت است زیرا که خفائی در این نیست که توقیت آنست که مثلاً زید گوید
که من فلان ساعت فلان کار می کنم و این ممنوع است مگر آنکه متعلق بمشیته
ساخته انشاء الله تعالی بگوید ...

انجام: پس علی بن ابراهیم مهزیار گفت که من گفتم یا بن رسول الله امر کدامست
فرمود که نحن امر الله و جنوده و این اشاره بآنست که در آنوقت امر الله تعالی
که مائیم که خواهد رسید که قلع و قمع بقایای ایشان کند و اشاره لیل و نهاراً

اشاره باصلاح امر آن حضرت است که در یکشب حضرت عزت اصلاح امر آن حضرت خواهد فرمودهمچنانکه از موسی فرمود بنحوی که سبق ذکر یافت وگفت که پس من گفتم یاسیدی تمت .

۲- اربعین: شهید اول .

(نسخ) .

۳- الاحادیث المنتخبة

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم قال النبي ص الصلوة عماد الدين فمن اقامها اقام الدين ومن تركها هدم الدين، قال النبي ص من ترك وقتا من الصلوة فكانما ذبح نفسه بغير سكين، ومن ترك وقتين فكانما قتل نبيا ومن ترك ثلاثة اوقات...
انجام: وقال النبي ص من انفق درهما على طالب العلم فكانما انفق جبالا من الذهب الاحمر في سبيل الله، وقال النبي ص من صلى صلوة الصبح ثم جلس حتى تطلع الشمس يعطيه الله تعالى في الفردوس سبعين قصرا من الذهب والفضة (تمت بعون الله)

۴۷۷۹- بغلی، دارای شش رساله :

۱- خلاصة الحساب : شیخ بهائی .

(نسخ علی رضا بن عبدالله هزارجریبی در ۱۱۲۱) .

۲- المسائل الجبرية

آغاز: قد نقل هذه المسائل الجبرية من نسخة مخدومي و صاحبی و خالی مولانا عبدالقیوم سلمه الله تعالى ، مسئله لوقیل لزید علی الف و ثلاث مائة علی الف و ثلاثمائة وثلثون وثلث وتسع شیء معادلا ...
انجام: فهذه مسائل استخراجنا بالاولی فی المفردات من المسائل الست الجبرية وباللہ التوفیق تمت .

(نسخ ابوطالب بن حسن استرآبادی به فرموده علی رضا در ده منان ۱۱۲۳) .

۳- المثلث في اللغة : قطرب ، (شکسته نستعلیق) ، (منزوی ۳ : ۲۰۲۲) .

۴- ترجمة المثلث في اللغات : قطرب نحوی ، (نسخ) .

۵- رساله در منطق و کلام

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به تقي اللهم انا نحمدك على ما وفقنا لتبيين
فصول الكلام بالمنطق و نشكر على ما بعث لنا افضل رسلك محمد صلواتك
عليه واله خير من نطق بالمنطق ايها الحريص بتحقيق الحق اني مهد ...

انجام: الثانية قد لخصت لك تقرير المسائل وتحرير الدلائل على وجه لا يتصور
اوضح منه ... فان رحمة الله وسعت كل شيء وهو حسبنا و نعم الوكيل ان ربي
لسميع الدعاء وتم الكتاب بعون الله الملك الوهاب
(كتب ... حاجي محمد ساوري سنه ۱۱۱۷) .

۶- خواص سور قرآن :

(نوشته محمد حسن بن قاسم علي هزارجريبي در ۱۱۲۳ ق) .

۴۷۸۲- شكسته نستعلیق ، بغلی ، دارای دو رساله :

۱- اشعاری از نان و حلواي شيخ و متفرقات ديگر در انشاءهای مقتبسه
از آیات قرآنی .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين قال النبي ص اتفقت اطباء الهند
والفارس على ان الامراض تمولد من ستة اشياء : قلة النوم في الليل ...
انجام: انشاء از سورة واقعه ... وفاكهة كثيرة لامقطوعة ولا ممنوعه وفرش مرفوعة
الى آخر سورة؛ انشاء از سورة والمرسلات ويل يومئذ للمكذبين... انشاء از سورة
شريفه اذا الشمس كورت بجهة اهل سياهت و فراست .

۲- القضاء والقدر: ابو محمد بن عنایت الله بايزيد البسطامي الثاني، (نوشته ۱۲۷۹) .

۴۷۸۴ = شکسته نستعلیق ، بغلی ، دارای هشت رساله :

۱- معاد جسمانی: باقر بن محمد جعفر شریف طباطبائی .

(نوشته حسین بابای رضوان در سه شنبه ۲۸ ع ۱/۱۲۸۷) .

۲- شرح حدیث سبق نور محمد (ص): محمد باقر بن محمد جعفر .

(نستعلیق ابراهیم بن عبدالله رضوی در پنجشنبه ۳ رجب) .

۳- رساله در عرفان و اخلاق و اخبار

آغاز نسخه: گردد و مرتکب سیئات شود قابل عذاب الهی گردد و تقاضای ..

چنانچه حضرت ابی عبدالله ع می فرماید که انما عرف الله من عرفه بالله فمن لم

يعرفه به فليس يعرفه ، اول بدانکه مبدء ذات تو اول خلق عالم است... که اول

ما خلق الله روحی ...

انجام: ختام بر طالب خبیر پوشیده نماند که مجرد مقالات اهل توحید و تخیل

معانی آن موحدان نتوان شدند هر که از مشاهدات ... ولهذا قال ما و احد الواحد

من واحد ... اینهمه گفتگوی توحید است راه و حده به تبرک تجرید است سخن

وحده است ، همچو شراب از شراب ... تمت الرسالة فی يوم السبت ۱۲۴۸

(نستعلیق) .

۴- رساله در عرفان و سیر و سلوک و اخلاق (به نظم فارسی) .

آغاز موجود:

چون نکشت آگه کس از سر قدم علت و معلول را در کش قلم

مبدع بیچون و بی آلت خدا است هر چه عقلت پی برد اینجا خطا است

کفر و ایمان عرصه میدان او کوی دلها در خم چوگان او

انجام: در بیان ختم کتاب گوید :

ساقیا جام صبوحی در خور است کز می دوشین خمارم در سراسر است
اصطلاحات عرفامن کلام شیخ محمود شبستری علیه الرحمة
عشق چیست از قطره دریا ساختن عقل نعل کفش سودا ساختن
فکر چیست اسرار کلی حل شدن کوه کنندن در دل خردل شدن
هر دلی را کین قدر معلوم شد آن دگرها مومرا چون موم شد
چون صفات راهرا پایان نبود بیش از این گفتن مرا امکان نبود
(در حاشیه کتاب سوم این مجموعه ، از سومین صفحه شروع شده).

۵- رساله در جواب شیخ احمد بن شیخ صالح بن توبلی قطیفی: شیخ احمد
احسائی .

۶- رساله فی حقیقة العقل والنفس والروح : شیخ احمد بن زین السدین
احسائی (م ۱۲۴۸) نوشته مؤلف در صفر ۱۲۴۰ .

۷- رساله فی معنی «حدیثنا صعب مستصعب و طینه»

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم هذا حدیث مبسوط فی الطینیات تضمنته فواید جمه
ولا یضاحه مهمات هذا الباب وهو مارواه بعض مشایخنا رحمة الله عن احمد بن
محمد کوفی ره عن حنان بن سدید عن ابیه سدید الصیرفی ... اخبرنی عن المؤمن
من شیعة امیر المؤمنین (ص) اذا بلغ وکمل فی المعرفة هل یزنی ...

انجام: ورد فی الحدیث ان کل من اهل الجنة وان راغا ! یخلدون فیما یخلدون
علی نیاتهم وانما یعذب بعض السعداء حین خروجهم ... هذا الحدیث المبسوط
تقل من کتاب کافی سیدنا الاعز الاجل سید ابراهیم الرضوی ادام الله عمره وایام
افادته لانه جامع للاکثر مقاصدها الطینیة لتضمنه فواید جمه ولا یضاحه لبعض
مهمات هذا البات و شرح معضلاته للسید الجلیل بعون الله تعالی تمت هذه
الرسالة .

۸- تجلیات اربعه از کتاب نور الهدایه

آغاز: فصل سیم در بیان تجلیات اربعه از کتاب نور الهدایه بسم الله الرحمن الرحیم ای عزیز بدانکه اولیاء الله در حقیقت بذات خویش بی زوال و منتهای کمال قرب وصال و حیران شدگان ...

انجام: و از این حدیث ظاهر می شود که نص صریح حجت الله قاطع که بدلناهم جلوداً غیرها لیدوق العذاب نیز چنین دلالت می کند که تبدیل جلود خواهد شد و از آیه کریمه یوم تبدل الارض غیر الارض، ظاهر می شود که تبدیل مکان نیز خواهد و از این آیه وافی هدایه ثم یرج الیه فی یوم کان مقداره الفسنة مما تعدون که زمان نیز مبدل خواهد شد والله اعلم واحکم بالصواب .

۴۷۸۷- بغلی ، دارای چهار رساله :

۱- رساله توحیدیه (در معنی قول علی (ع) من سئل عن التوحید فهو جاهل) آغاز: بسم الله والحمد لله ولا حول ولا قوة الا بالله و صلی الله علی محمد و آله و بعد یا اخی فی دینی و صدیقی فی دنیای سئلتنی عن قول امیر المؤمنین (ع) ... من سئل عن التوحید فهو جاهل یعنی کسیکه سؤال از توحید کند پس او جاهل است ...

انجام: و از اینجمله پیغمبر (ص) می فرمودند در بزدنی تحیرا و مراد زیادتی معرفت است ... و بهمین قدر در بیان حدیث شریف اکتفا شد زیرا که مقام را گنجایش زیاده و مجال را وسیع علاوه نیست خواهید ببخشید والله ورسوله و الائمة اعلم بحقائق المعرفة .

(نسخ)

۲- مسأله تعمیم الموقب و حرمة اخت المالاتی و ابنته و امه علیه

آغاز: بعد الحمد و الصلوة علی النبی و آل فقد سئل هذا القاصر عن نیل المأثر

بعض الاعلام من نتائج الاكابر عن وجه تردد العلاقة المشتهر في المشارق والمغرب
في مسألة تعميم الموقب وحرمة اخت الاثني وابنته وامه عليه مع قطعه ...
انجام: ومنها مراعات الاحتياط الموصى به من السادات الابرار سيما في حق ...
و ان فعل ما فعل للجهل فليترك المرأة اوليفارقها بالطلاق ان اراد غاية الاحتياط
والتخلص رأساً عن شوايب الشبه والارتباب ومن الله العصمة في كل باب ومنه التوفيق
في المبدء والحساب الى يوم الحساب تم وتمامه عم. (نسخ).

۳- رسالۀ نذر زوج و زوجه در امر متضاد

آغاز: سؤال، زيد نذر کرده که اگر هند را بجهالة نکاح در آورده هر روز
پنجشنبه را باوی مقاربت نمایم، و هند نیز نذر نموده که اگر به زيد شوهر نمایم
هر روز پنجشنبه را روزه بدارم ...

انجام: پس نذر زوجة مقید بمطالبة زوج نیست بلکه مطالبه با تحقق مانع
در زوجة جایز نیست ... پس بر زوجة صوم لازم، و بر زوج مواقعه غیر جائز
و نذر او ساقط باعتبار عدم مقدوریه متعلق نذر زوج والله العالم بحقائق احکامه.
(نسخ).

۴- حاشیة علی الفوائد الجديدة للبهبهانی

آغاز: قوله طاب ثراه اذا ظهر من فعل الشارع آه هذه المسئلة رد على جل الاخباريين
و بعض من الفقهاء حيث طعنوا عليهم في تعيين شروط العبادة واجزائها والفرق
في الاجزاء بين الركن و غيره و تحديده في الخمس ثم اختلفوا فيها مع ان
هذه ...

انجام: هذا مله ابراهيم وهذا شرع آدم مثلاً و كذا حديث القبلة وحديث الخمر
بانه كان في كل ... وهذا القدر يكفي لاثبات المطلوب اذ عدم الدليل دليل على
العدم، و ثبوت النسخ انما هو في البعض لا بالكلية لما ذكرنا من ان الاجماع

والآیات والخبار . (شکسته نستعلیق) .

۴۷۹۳ = شکسته نستعلیق ، بغلی ، دارای دو کتاب :

۱- فرس نامه : در انواع و خواص اسبها و عوارض و معالجات آنها ، گویا از

نظام الدین احمد باشد . (نوشته ۲۴ ج ۲ / ۱۲۵۴) .

آغاز: حمدی حد ومدح بی حد حکیم حضرت علی الاطلاق را که گل دل خواص

به نسیم لطف بقیاس بشکافید ...

انجام: واگر اسبی کمتر گرفته باشد بول کودکان و کاسنی در گلوئی اسب ریزند

بسیار خوبست و این به تجربه رسیده و آزموده است دیگر خود می دانید

(تمت الكتاب فرس نامه بتاریخ ...) .

۲- مضمار دانش : نظام الدین احمد گیلانی .

آغاز: شکر و سپاس خداوند جهان را که ابلق لیل و نهار چندانکه خیابان اول

و ابد در نوردد ...

انجام: دعای دیگر از کتاب مذکور باید نوشت و برگردن اسب آویخت اللهم

احفظ علی ما لو حفظه غیرک لضاع ... تمت الكتاب بعون الملك الوهاب فی .

(نوشته سه شنبه ۲۶ شوال ۱۲۵۶) .

۴۷۹۴ = بغلی ، دارای پنج کتاب :

۱- نهج المسترشدين : علامه حلی .

(نسخ محمد جعفر) .

۲- شرح قصیده طنظرانیه رشید و طواط

آغاز: بعد از خطبه

یا خلی البال قد بلیلت بالیلیال بال

بالنوی زلزلتی والعقل فی الزلزال زال

ای فارغ البان من الغم والحزن والبلبله والبلبال الهم و سواس الصدر ...

انجام :

منز فی نادى الاعادى طارق الاجال جال

مالهم قدراعهم فى شدة الاوجال جال

النادى المحفل اى مجتمع الناس ومستحدثهم والاعادى جمع الاعداء ... والعقل
لاجل بمنزلة الجدار للبعير فى المنى عما لا يليق به او من جلبت السريف اذا صولته
تمت الاشعار .

(شكسته نستعليق).

۳- آداب المتعلمين : خواجه نصير طوسى .

(نسخ).

۴- خطبات منسوبة الى على (ع) .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين الحمد لله رب العالمين وصلى الله على
محمد وآله اجمعين، وبعده هذه الكلمات منسوبة الى امير المؤمنين عليه السلام
وهي المشتملة على الخطبة الطجيبية والخطبة المسماة بالافتخار والخطبة الروحانية
والخطبة الكواهليه والكلمات الجامعة لمعرفة النورانية و نورانية الائمة ...
انجام موجود: وايضاً قال امير المؤمنين لرميله وهو مريض، يارميله ما من مؤمن
ولا مؤمنته يمرض الامرضنا لمرضه ولا حزن ... ايضاً من كلامه تم لانخضعن
لمخلوق على طمع ... فلقمه من جريش الخبز تشبعتى و جرعة من قراح الماء
تروينى ورقة من خشين الثوب. (نسخ).

۵- النافع يوم الحشر فى شرح الباب الحادى عشر: فاضل مقداد سيورى .

(نسخ محمد جعفر بن قربان در ۱۲۶۴).

۴۷۹۷= شكسته نستعليق ، ربعى ، داراى چهار رساله :

۱- مشكوة الصواب فى شرح خلاصة الحساب : سيد على خوانسارى .

۲- معرفة الوقت والقبلة : مولى محمد جعفر استر ابادى .

(نوشته شعبان ۱۲۸۳) .

۳- نموذج العروض والقافية : مولانا محمد اسمعیل ، (به فارسی) .

۴- تصنیعات عروض

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم یا عاصم این نسخه ایست مشتمل بر تصنیعات عروض که مرقوم می گردد وبالله التوفیق، فصل اول در ترصیع، و ترصیع عبارت از ..

فصل ۲ در تجنیس، و تجنیس آنست که در نظم تأثیری ...

انجام: که اهل لغت مصراع را يك پای در لختی را گویند و مصرعین هر دو را گویند و خانه بر چهار رکن بینست و دو مصراع که عبارت ...

و بکارت عروس از پاك دامنیست بس سخنی را باید پاك گفت تا بکر باشد و گوهر نیز گفته اند چرا که جای در گوش دارد تمت تمت تمت فی ۲۵ شهر المحرم

الحرام ۱۲۷۰ .

(نوشته ۲۵ محرم ۱۲۷۰) .

۴۷۹۵- نسخ محمد اسمعیل همدانی ، ۵ ج ۱ / ۱۳۰۳ ، ربعی ، دارای دو کتاب :

۱- اصول عقائد مذهب جعفری : مولی محمد جعفر استرآبادی .

۲- منتخب البصائر یا مجموعه منتخبه : شیخ حسن بن سلیمان بحرانی .

۴۷۹۶- نسخ حسن بن ابراهیم موسوی اصفهانی ، ربعی ، دارای چهار کتاب :

۱- ابواب الجنان فی حقوق الاخوان: حاج محمد کریم خان کرمانی .

(نوشته شنبه ۲۶ ج ۱ / ۱۲۸۲) . با چهار برگ در خطبه نکاح و جز آن .

۲- الفوائد: حاج محمد کریم خان کرمانی .

(نوشته سد شنبه ۲۶ ع ۲ / ۱۲۸۰) .

۳- الارجوزة فی التوحید: حاج محمد کریم خان کرمانی .

۴- المراثی لابی عبدالله الحسین: حاج محمد کریم خان کرمانی ، بد نظم .

۴۷۹۹- بغلی ، دارای دو کتاب :

۱- حاشیه تهذیب المنطق : ملا عبدالله یزدی شاه آبادی .

(نسخ و نستعلیق محمد زمان بن غلامعلی اصفهانی ، صفر ۱۲۰۶).

۲- کبری : میرسید شریف جرجانی .

(نستعلیق چهارشنبه ۴ شوال ۱۲۰۰).

۴۸۰۱- نسخ و نستعلیق، بغلی، دارای دو رساله :

۱- رساله در منطق : که باید کبرای میرسید شریف گائی باشد.

آغاز نسخه: او را از تصور زید که محکوم علیه است و از تصور قائم که محکوم به

است و از تصور نسبت میان زید و قائم که نسبت حکمیه است ...

فصل بدانکه تصور بر دو قسم است یکی آنکه در حصول وی ...

انجام نسخه : و یا مرکب باشد از منفصله مانعة الخلو برفع احد الجزئین و

او را نتیجه وضع جزء دیگر باشد پس نتیجه او نیز دو است چنانکه گوئی این

جسم یا لاشجر است یا لاججر لیکن لاشجر نیست پس لاججر است لیکن لاججر

نیست پس لاشجر باشد تمت رساله الشریفه در هفتم شهر شوال المکرم ۱۲۲۵.

(نستعلیق).

۲- حاشیه تهذیب المنطق : ملا عبدالله شاه آبادی یزدی . (نسخ).

۴۸۰۲- نسخ عالی ، ربعی، دارای دو رساله :

۱- مناسک حج

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم بدانکه هر که خواهد حج کند سنت است که در

اول ذیقعدہ ترك سر تراشیدن نماید و درمیقات احرام بیند و منعقد نمی شود

احرام قبل از میقات و هر گاه عمداً احرام را بعد از ...

انجام: وطواف نساء را بجا آورد تا از هر چه که بروی حرام بود در حال احرام

محل گردد و بدانکه هر گاه کسی خواهد عمره نافله دیگر بکند باید مابین

عمر تین ده روز فاصله باشد والسلام .

۲- رساله فی الاصول والدرایة

آغاز نسخه: واعلم ان العلوم المذكوره ليس جميع مسائلها المدونة مما يتوقف عليه الاجتهاد بل ولا اكثرها على الظاهر والقدر المحتاج اليه مما لا يمكن تعيينه الا بعد ملاحظة جميع الاحكام... فان قلت لاحاجة الى علم الاصول لوجهين الاول ان علم الاصول قد حدث تدوينه بعد عصر الائمة عليهم السلام وانا نقطع بان...

انجام نسخه: فان اراد الاول فبطلانه ظاهر فانه كثيرا ما يقع الاحتياج الى العلم بحال هذه الاقسام... وان اراد الثاني اي عدم الاحتياج لاستعلام مثل هذه المسائل الى الملكة المذكوره فبطلانه من اجل البديهيات لاننا نعني بالملكة الاحالة بها يتمكن من ترجيح احد طرفاه هذه المسائل فلا يتصور العلم بالنفي او الاثبات في هذه المسائل الا بالملكة فعلم ان الدليل على استغناء في هذه الاقسام شبيهة .

۴۸۰۶- شکسته نستعلیق ، ۱۲۶۳ق ، بغلی ، دارای سه کتاب :

۱- ابیات عشره یا جواب ایرادات دهگانه طائفه متشرعه امامیه در بدعت بودن ذکر خفی : حاج محمدخان بن حاج عبدالله قراگزلو همدانی ، فاضلی از علمای عصر که از اهل مراغه بوده از مؤلف جواب باصواب از راه انصاف خواسته و نوشته ، مراد تحقیق حق است نه طعن و دق و چون سئوالات مستشکل در درده مقام بشرح ذیل بوده کتاب را موسوم با بیات عشره نموده .

البحث الاول: آنکه طریقه که اهل طریقت در ذکر مذکور ساختند و ذکر خفی اسمش را گذاشته اند هیچیک از ادله اربعه ... بجواز آن قائم نیست...
البحث الثاني: آنکه اگر در مقام جواب تسامح در ادله سنن نمائید و در ادای بیان احادیث ضعف و جهالت را مضر ندانند گوئیم جز از این تسامح وقتی است ...
البحث الثالث: آنکه مقصود اصلی از بعث رسل و انزال کتب هدایت ناس...

البحث الرابع: آنکه اگر کسی در مقام اعتذار و بیان سبب عدم اشتها متمسک بمضمون سخن معاشر الانبیاء ...

البحث الخامس: آنکه بر فرض بودن این طریقه از اسرار شریعت تعلیم و اظهار به نسوان و اطفال مخالفت صریح باشد ...

البحث السادس: آنکه این طریقه را افضل عبادات شمردن خرق اجماع اصحاب و ممانعت صریح با سنت و کتاب است ...

البحث السابع: آنکه باتفاق اهل طریقت و سلوک اقدام باین عمل بی اجازه مرشد کامل غلط و باطل است ...

البحث الثامن: آنکه بعضی از ارباب طریقت را اعتقاد آنست که هنگام ذکر صورت مرشد را بنظر خیال آرند ...

البحث التاسع: آنکه در باب مخاصمه با خصم از بعضی از اهل سلوک مسموع گشته که برای ما اطمینان نفس و یقین تمام از راه کشف و شهود درباره عمل مزبور حاصل است و احتیاج بدلیل نداریم ...

البحث العاشر: آنکه اهل طریقت اشخاصی را که مرشد کامل می دانند مخالفت او را در هیچ امری جایز نمی دانند و اکثر ایشان از مرشدین عوام و عاری از معرفت مسایل دین و احکام شرع مبین می باشند ...

آغاز: بعد از خطبه اما بعد چنین عرضه دارد بنده پر گناه محمد بن حاج عبدالله قراگزلو من قبيلة الحاجيلو که فاضلی از علمای عصر در مشروعیت ذکر خفی بطرزی که معهود و متداول بین اهل معارف و توحید است ... و چون خلاصه مقال ایشان مشتمل به ده مقام بود بابحاث عشره موسوم و بصراط الحق مختوم گردید و مقدمه را نیز به بیان اجمال ابحات و ترتیب قواعد کلیه مرتب ...

انجام: بیچاره عوام الناس غافل از راه حق از ایشان که ظاهر بصلاح آراسته اند باور کرده و عناد اولیای خدا را در دل گرفته اند ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

تم بعون الله الملك الوهاب في يوم احدى في شهر محرم الحرام ۱۲۶۳ .
 ۲- صراط الحق : حاج محمدخان بن حاج عبدالله قراگزلو همدانی، به نظم و
 نثر ، در احادیث صحیحہ و عقائد دینیہ در دوازده باب :
 باب اول : در اصول دین و مذهب .
 باب دوم : در وصیت اوصیاء .
 باب سوم : در شریعت و بدعت و سعادت و شقاوت .
 باب چهارم : در جبر و تفویض و امر بین امرین و خیر و شر و اختیار .
 باب پنجم : در غیبت امام و اثبات حجت .
 باب ششم : در توحید افعال .
 باب هفتم : در طریقه سلوک بذكر و فکر .
 باب هشتم : در توبه و شرح معاصی .
 باب نهم : در تعریف علم و طلب آن .
 باب دهم : در حقائق خلقت و نور ایمان .
 باب یازدهم : در عدل و ظلم .

باب دوازدهم: در شرح نعمت و انواع ذوی الحقوق و رفتار از باب ...
 آغاز: حمد بیرون از حد و شکر افزون از حد خدای بیچون را که از هر جهت
 عین وحدت است... اما بعد چنین گوید بنده شرمندۀ درسیاه محمد بن عبدالله
 که سالها در طریقه اثنی عشریہ با اعلام دین و عرفای کاملین معاشر بودم ...
 اختلافات بسیار در فرق مسلمین مشاهده نموده رسالۀ ترتیب داده و احادیث صحیحہ
 که متفق علیہ شیعه و سنی بوده معمول داشته ... و ابجاث را بر دوازده باب ترتیب
 داده ... و مسمی بصراط مستقیم حق مطلق مطابق افتاد ...
 انجام نسخه:

باین آئین همیشه دستکارند بدین الله دائم در قرارند
 نمی دانم ز بعد رحلت آن که خاتم بود در احکام یزدان

۳- رساله منظوم و منثور در مدائح و مرثیاتی و غزلیات و قصیده :
از خانمی ناشناخته .

آغاز: کنم نعت معبود حی قدیم که باشد رثوف و رحیم و کریم
بدوران ندارد کسی آن گمان که گوید ترا نعت ای ذوالجلال...
حمد بیحد کریمی را سزا است که جهان و جهانیان از پر تو صنع او اثری است...
انجام: که بی خور و خواب از فضل خالق رثوف و هاب مستانه نظاماً و نثر ابتالیف
این مختصر کتاب پرداخت ... عذرخواهی نموده و بچشم عنایت نظر نموده
عفو فرمایند و بنقص این حقیره حمل نموده در اصلاح آن کوشند.
(بسیاری از قصائد و غزلیات آشفته و جابجا صحافی شده است).

۴۸۰۷- شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای چهار رساله :

۱- شرح شواهد شرح التصریف : ملا نظام الدین اردبیلی (منزوی ۳: ۲۰۶۱).

۲- احادیث متفرقه در اصول و فروع

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم در بیان احادیث متفرقه و غیر متفرقه در بیان اصول
و فروع و وجوب و مندوب و حلال و حرام چیزها و بیان نماز و روزه و حج و
زکوة و وجوب آنها و در بیان عقوبت ... سئل رجل عن النبی (ص) عن الاحسان
قال الاحسان ان تعبد الله ...

انجام: زهی فضل و کمال شاه مردان زهی شرح محبان قبول شاه ولایت دوستان
اهل بیت که بی شبهه در بهشت عدن جای دارند ، تمام شد احادیث متفرقه در یوم
جمعه ۱۳ شهر ربیع الاول در مدرسه بزرگ در بلده طیبه همدان سنه ۱۲۵۹ جهت
فتح الرجال بتوید بطرف چینی و آب ریخته آن نوشته (طلسمی در این موضوع
در خاتمه نوشته شده).

(نوشته در آدینه ۱۳ ع ۱/ ۱۲۵۹ در مدرسه بزرگ همدان).

۳- مناجات موسی با خدای در کوه طور

آغاز: اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کرده اند که خدای تعالی که می خواست با کلیم خود سخن گوید وحی به موسی فرستاد که ای موسی دل خود را از دوستی دنیا پاک گردان که می خواهم بی کام و بی زبان با تو سخن گویم پس موسی چهل روز روزه داشت و چهل شب قیام ...

انجام: یا موسی راست گفתי بعزت و جلال خودم و ملک بی زوال خودم که مرا بندگانه که من در روی ایشان هر روز هفتاد بار نظر رحمت کنم و هر غمی که در دل ایشان است محو کنم موسی گفت خداوند این سعادت از چه یافته اند گفت ایشان آن کسانی که شرم دارند که غیر من دیگری را یاد کنند تمام شد سنه ۱۲۵۹ . (نوشته ۱۲۵۹) .

۴- رساله رضاعیه : ملامحمد تقی . (نوشته ۱۲۵۹) .

۴۸۰۹- بغلی ، دارای پنج رساله :

۱- مبادی الوصول الی علم الاصول : علامه حلی حسن بن یوسف .
(نسخ ۱۳ رجب ۱۲۳۳) .

۲- بدایة الهدایه : شیخ حر عاملی .
(نسخ عنایت الله در ۱۱۴۶) .

۳- حاشیة الالفیه للشهید

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم معنی البسملة تنقسم الی خمسة اقسام واجب و مکروه و حرام و مندوب و مباح، اما الواجب كما فی الحمد و السورة من الصلوة الواجبه ...

انجام: قوله والنذر المطلق تقریر المسئلة لو نذر نذر مطلق و مرض، مرض ظن- الموت به يجب الاثيان به ولا ينوي القضاء بل ينوي الوجوب و اطلاق القضاء عليه مجازا ليس حقيقه فی ۱۱۴۶ . (نسخ ۱۱۴۶) .

۴- الحبل المتين يا الفرائض البهائية: شيخ بهائي. كتاب المواريث، (نسخ).

۵- رساله در معرفت تقويم

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطاهرين اما بعد خواستم تا چند کلمه در معرفت تقويم ياد کنم تا چون مبتدی آنرا يادگيرد ...

انجام: باب سی و سه در اختیارات قمر ماه در شرف، نيك بود تزويج و بنا گذاردن و ابتدای کارها نمودن ... ماه خالی از سير، نيك بود دیدن دوستان و عزيزان و آشنایان و غيره چون ماه نو ببینند نيك بود عیش و تماشا کردن، تمت بعون الله تعالى كاتبه و صاحبه .

(شکسته نستعلیق ج ۲ / ۱۲۲۰)

۴۸۱- بغلی ، دارای پنج رساله :

۱- رساله در سير و سلوك طريقه رضويه مر توضيه

(منزوی ۲: ۱۲۱۲)

آغاز: ای دوستدار سلوك سبیل حضرت رب العالمين، آگاه باش که شرایع انبیاء علیهم السلام که در حقیقت نظام نشأتین، صورت و معنی بر آن است بحسب کمال قوه قدسیه و مراتب عقول قادیسیه و ارواح کلیه ایشان علی حسب مراتبهم من قرب الحضرت الالیه... کما قال علیه السلام اوتیت جوامع الکلم ونحن الکلمات التامات وارد است...

انجام: اگر چه حاصل نشود این سیر بطریق کمال مگر از برای نادری از الوف الوف الوف از سالکین الهی ولیکن این است مجملی از طریقة سلوك در طریقة رضویه مر توضیه که بطن اول از بطون شریعت مقدسه ختمیه است صلی الله علیه وآله تمت فی لیله ...

(شکستہ نستعلیق محمد حسن نوری، شب یکشنبہ ۱ ج ۲/۱۲۸۲)۔

۲۔ رسالہ در سیر و سلوک و عرفان

آغاز: الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى محمد وآله اولى الولاية والاصطفاء الذين هم اهل الله، اما بعد ايها الاخ الصديق الصديق الشفيق الشفيق... ان للسلاك في سلوك سبيل رب العالمين منهاجين ...

انجام: اي ادخلهم في تحت لواء الفقر المحمدي الذي هو صلى الله عليه وآله به افتخر و انا اقول الحمد لله الذي هدانا لهذا ...

(نسخ محمد حسن نوری در پايان شعبان ۱۲۸۲ در تهران)۔

۳۔ رسالہ در سیر و سلوک طریقہ ذہبیہ: میرزا ابوالقاسم حسینی شریفی ذہبی، (ف منزوی ۲: ۱۲۰۶)۔

۴۔ رسالہ در فلسفہ و حکمت و عرفان

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم اعلم ايها الولد البار الحبيب النسيب الشفيق وقره عينى اللبيب الاديب الشفيق و ثمرة فتوادى الجيب النجيب الرفيق ... واطلعت جودة ذهنك فمرحاً بقرحتك العاليه ... لان هذه المسئلة من غوامض علوم المعرفة والتوحيد ...

انجام: والمتابعة الكاملة في المراتب الاربعة مما لم تتبع السالك الى الله تعد اقواله وافعاله واحواله ... ولا يصير من اصحاب الاسرار كالسلمان و المقداد و ابان و الكميل و الجابر الجعفي و المفضل و غيرهم من اهل الاسرار الذين سلكوا على مواليتهم وعليهم اجمعين . (نسخ)۔

۵۔ رسالہ در جواب شبہات و اشکالات فلسفی و حکمی

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام ... اما بعد يا حبيبي وقره عينى و ثمرة فتوادى انى رايت ايراداتك على

رسالتی الوجیزه و هذه الشبهات لا ترد ظاهراً لوجازتها وجمال بياناتها وان
تدبرت حق التدبر لا تشبه عليك ...

انجام: ولا يلزم محذور اصلاً فان دفعت الاشكالات والشبهات فقل يا قرّة عيني
بعد اتمام البرهان والبيان و فهم المراد بالايقان الحمد لله الذي اذهب عنا ...
والسلام علينا وعلى عباد الله الصالحين والحكماء والعرفاء المحققين والاولياء
الربانيين ورحمة الله و بركاته. (نسخ).

۴۸۱۱- شکسته نستعلیق و نسخ ، جیبی ، دارای سه رساله :

۱- حل مشکلات الاشارات : خواجه طوسی .

(شکسته نستعلیق ، نمط نهم ودهم است) .

۲- الالفیه : شهید اول ، (دانشگاه ۵ : ۱۷۸۳) .

(نسخ محمد کاظم در ۵ شوال ۱۰۸۷ با حواشی «ع ل» که همان محمد کاظم در
شوال ۱۰۸۷ برای استاد خود درویش اولیاء نوشته است) .
(نیز ش ۲۷۹ همین کتابخانه) .

۳- دوازده امام : خواجه نصیر طوسی و دعاهاى دیگر .
(نسخ سید محمد حسینی) .

۴۸۱۲- نسخ ، بغلی ، دارای چهار رساله :

۱- الفوائد المتفرقة : آقا محمد علی بن محمد باقر اصفهانی بهبهانی .

۱- فائدة فی صیغ النکاح .

۲- فائدة فی الخطبة قبل العقد .

۳- فائدة فی تحديد الموازين من الدرهم وغيره .

۴- فائدة فی رفع وجع الاسنان .

۵- فائدة فی تحديد الكر بالمساحه .

- ۶- فائده فی الدعاء فی کل لیلۃ من شهر رمضان .
 مؤلف آن را در چهارشنبه ۱۲ شعبان ۱۱۸۵ برای شیخ خود (شیخ جعفر) ساخته است .
 (نسخ حیدر علی بن محمد زکی کرمانشاهی در یکشنبه ۱۴ رجب ۱۱۸۷) .
- ۲- مناجات امیر المؤمنین : علی (ع) : به نظم .
- ۳- الفوائد الرجالیة یا تعلیقة منهج المقال للاسترا بادی) : محمد باقر بن محمد اکمل اصفهانی بهبهانی .
 (نسخ ملامحمد مجتهد خوئی در پنجشنبه ۱۶ محرم ۱۱۹۰) .
- ۴- تجوید : محمد زکی بن ابراهیم همدانی در یک مقدمه و هفت باب و خاتمه ، به فارسی .
 آغاز: این نسخه ایست مشتمل بر اہم مطالب علم تجوید کہ اقل خلق اللہ محمد زکی بن ابراهیم همدانی از جهت سهولت بر ذہن مبتدیان ...
 انجام موجود: و چون کوفہ اکثر امامی مذهب بوده اند خفض او را خواهد بود و بعد از قرائت عاصم قرائت ...
 (انجام افتاده) .

۴۸۱۵- شکسته نستعلیق ، بغلی ، دارای چهار رسالہ :

۱- حاشیة حاشیة تہذیب المنطق

آغاز نسخه: المهلة الى الرؤيا الاعتساف لمجرد سؤال المظنة بقائله . عدد شهرته بل بعدم الاتصاف وكانهم لم يسمعوا قال ولد الله ذي الجلال عليه السلام المات المتعال لا ينظر على من قال فانظر الى ما قال وقال صاحب الاشراف ...
 انجام: فالنهار موجود هو طلوع الشمس والمعنى ان طلوع الشمس يستلزم وجود النهار فتدبر ان المقام دقيق والفكر فيه حقيق قدمت .

(نوشته محمد بن اسدالله حسینی در ۱۲۶۶).

۲- آداب مطالعه و تعلم: برهان بن ابی ذرغفاری، (منقول از کشکول شیخ بهائی).

۳- آداب المتعلمین: خواجه نصیر طوسی.

(نوشته اسمعیل در چهارشنبه صفر ۱۲۶۷).

۴- مراح الارواح (در علم صرف): احمد بن علی بن مسعود.

(نسخ اسمعیل در پنجشنبه ۴ ذیحجه ۱۲۶۶).

۴۸۱۶ = نسخ دعبل آل شیخ جاسم آل شیخ نجیت در ۱۲۵۵، بغلی، کاغذ فرنگی.

۱۱ س ۱۱×۷، ۱۰×۱۶، جلد تیماج نارنجی، دارای دو کتاب:

۱- سبیکة اللجین فی الفرق بین الفریقین (الاصولین والخبارین):

ابو محمد میرزا علی بن میرزا محمد، فاطمی علوی اخباری.

آغاز رساله ما با آغازی که در الذریعه (۱۲: ۱۳۷) ذکر شده متفاوت است

ولی چون مصنف در آن از چهار کتاب پدر خود (منیة المرثاد، فتح الباب الی

الحق والصواب، تسلیة القلوب الحزینة وکشف الحجاب) نام می برد لذا تردیدی

نیست که مؤلف کتاب مذکور، میرزا علی فرزند میرزا محمد انصاری است

که آنرا به سال ۱۲۴۵ تألیف نموده. فرزند میرزا علی نیز شرحی بر کتاب

پدر نوشته (پشت آخرین صفحه).

آغاز: هذه سبیکة اللجین فی الفرق بین الفریقین . الحمد لله وسلام علی عباده.

الذین اصطفی اما بعد ... انه قد سئلنی من هو عضدی ...

انجام: هذا آخر ما اردنا ایراده من الفروق والبیانه بین الفریقین ... وهي محتویة علی

ثمانیة فروق علی عدد ابواب الجنان وحملة عرش الرحمن وقد سميتها بسبیکة

۱- اخبارین منتسب از طرف مادر دراهم سید و علوی می دانند و چون عیال میرزا محمد

سید بوده لذا تعبیر به فاطمی علوی نموده.

اللجین... با حاشیه‌های از محمد پسر مؤلف بانشانه «محمد بن مصنف» .

۲- سوی الصراط البرزخ بین التفريط والافراط فی مسألة الاحتیاط:

از همو که در آن از «قلع الاساس فی نقض اساس الاصول» اثر پدر خود (میرزا محمد اخباری کشته در ۱۲۳۲ ق) یاد می کند، ساخته ۱۲۴۴ .

آغاز: الحمد لله الذی هدانا الی سواء الصراط و وفقنا سلوک جادة الاحتیاط اما بعد فقد وقع جمع ممن لم یعض علی العلم بضرر قاطع ولم یعط التامل حقه فی جمیع المواضع ...

انجام: لانا نقول فموجب التوقف عند الشبهة معلوم فالامر به لازم فتفتن و لیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة وكان ختمها فی عصر یوم الاربعاء ... وقد سميتها بسوی الصراط البرزخ بین التفريط والافراط .

نام کتاب مزبور در کتابهای فهرست دیده نشد .

۴۸۱۷ = نسخ حسین بن قاسم بن محمد بن شیخ حمزه در ۱۲۳۳ ق ، بغلی ، دارای نه کتاب:

۱- الوجیزة فی الرجال : محمد باقر مجلسی .

(نوشته یکشنبه ۱ صفر ۱۲۳۳) .

۲- رسالة فی بیان حجیة الشهرة: میر سید علی بن شهاب الدین محمد همدانی (م ۷۸۶ ق) .

(نوشته چهارشنبه صفر ۱۲۳۳) .

۳- جواب اسئلهای چند که از روم پرسش شده است: خواجده نصیر الدین طوسی .

شرف الدین محمد بن محمود رازی ۲۳ سؤال در علوم طبیعی و ریاضی و الهی از روم آورده و خواجده بدانها جواب گفته ولی این رساله مشتمل بر یازده سؤال و جواب از بیست و سه اسئله و جواب می باشد، آغاز و انجام آن با نسخه شماره

۱۱۸۷/۶۰ این کتابخانه ، مختصر تفاوتی دارد .

آغاز: بسم الله ... هذه الاسئلة الواردة من الروم على يد شرف الدين محمد بن محمود الرازي على الشيخ الطوسي (ره) واجوبتها له قدس الله روحه، من اثر العلة في وجود المعلول او ماهيته ج اثر العلة هو المعلول نفسه ...

انجام: من كل حادث يتقدمه امكان وجوده ... ج انه موجود وعرض من انواع الكيف ... وهو معنى قولهم كل حادث يحتاج الى مادة وموضوع، تمت الاسئلة والاجوبة على يد الاقر حسين بن قاسم بن محمد بن حمزه و فقه الله للعلم والعمل. نسخة از این رساله در کتابخانه دانشگاه و نسخه دیگری ضمن مجموعه در نزد دکتر مهدی بیانی یافت می شود (احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی، ص ۲۸۲) و نسخه کاملی نیز ضمن مجموعه ۱۱۸۷/۶۰ همین کتابخانه موجود است .

۴- رساله اصالة الطهارة : محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی .

آغاز: الاصل طهارة الاشياء و هو من المسلمات عند المجتهدين و عند الاخباريين ...

انجام: مع ان الادلة الفقهيه ربما يكون بعضها غير واف بجميع المطوب بل لا بد من ثبوت الحكم بالادلة كيف ما كان تمت الرساله .

۵- رساله في القياس : محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی .

(نوشته دوشنبه ۲۳ ربيع الثاني ۱۲۳۳).

۶- رساله في الصحة والفساد في المعاملات: محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی .

(نوشته دوشنبه ربيع الثاني ۱۲۳۳).

۷- رساله في الصحة في المعاملات : آقا باقر بهبهانی .

۸- رساله في الاستصحاب: آقا باقر بهبهانی .

۹- رساله في حجية الاجماع : آقا باقر بهبهانی .

۱۰- رساله فی الجبر والاختیار: آقا باقر بهبهانی، (انجام افتاده).

۴۸۱۹= بغلی، دارای چهار کتاب:

۱- القصيدة العينية الحميرية: سيد اسمعيل بن محمد حميري (م ۱۹۳ق).
(نسخ).

۲- الخلاصة الالفية: ابن مالك.

۳- التحصين في صفات العارفين (آداب العزله): جمال الدين ابو القاسم
احمد بن شمس الدين محمد بن فهد حلي.
(نسخ سيد رضا حسيني در پنجشنبه ۷ صفر ۱۲۹۱).

۴- رساله در سير و سلوك و اخلاق

آغاز: بسم الله... وبه ثقتي سلام الله تعالى وبركاته على المجلس الاسمي المنعمي
الاقصوى الرضوى... اما بعد يا سيد الكبرياء قولاً مطلقاً شهدت بذلك الثناء
الحساد نبهك الله لمالك... فاعلم ان علامة اعراض الله عن العبد اشتغاله بما لا يعنيه...
واگر نه آنستی که سینه آن خلاصه دهر ایده الله بالتائید الربانی منشرح است
واستماع مواعظ را منفسح وجوادت هسمم را بدل! ...
انجام: و آبادی این عالم بچهار کس است عالمیکد بعلم کار کند، و توانگری که
حق مال شرع بگذارد، و جاهلیکه از آموختن تنگ ندارد، و درویشی که آخرت
بدنیا نفرشد، شب رفت و حدیث ما بیایان نرسید... الحمد لله علی الاتمام
والصلوة والسلام علی سید الانام کتب کتابین بعون الله تعالی... امولای سمد الله...
بحق محمد و عترته.

(شکسته نستعلیق سید رضا حسینی در ۱۱ صفر ۱۲۹۱).

۴۸۲۲= نسخ محمد باقر خونساری، بغلی، دارای دو رساله:

۱- حاشیه تهذیب المنطق: ملا عبدالله یزدی شاه آبادی.

(نوشته صفر ۱۲۴۲).

۲- الالفیة: شهید اول . (نوشته مجرم ۱۲۴۰).

۵۳۴۴=۱۲×۱۸ ، دارای پنج رساله :

۱- وجیزه: شیخ بهائی .

(نسخ محمدصادق بن محمدرضا بروجردی) .

۲- شرح بدایة الدرایة: زین الدین علی بن احمد شامی .

(نسخ محمد صادق بن محمدرضا بروجردی ، جمعه صفر ۱۲۸۶) .

۳- حاشیة ریاضیه

آغاز: واما العمل فی ضرب مافوق العشرة الخ اقول فله اقسام منها ضرب العقود العشرات بعضها فی بعض ...

انجام: كما بنينا و بین النصف والثلث والكسور الواقعة فيما بينها فعليك بضبط هذه المباحث الدقيقة تمت بالخير . (شکسته نستعلیق) .

۴- ذکر اقالیم سبعة

آغاز نسخه: حیوانات و نباتات و کانیها بسیط بر دو قسم اند فلکها و عنصرها...
انجام: تمام مساحت، هفت اقلیم، پنجاه نه هزار و دو بیست نود و پنج بار هزار هزار، و چهار و چهل و چهار جو است... والله اعلم . (شکسته نستعلیق) .

۵- رساله در کاغذهای الوان

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب... اما بعد بدانکه کاغذ الوان بسیار است بعضی مفرد بعضی مرکب اما آنچه مفرد است...

انجام: وسلايه کند و بآب صمغ حل سازد و هر چه خواهد بنویسد... و آبدار باشد... والله اعلم بالصواب . (نستعلیق) .

۷۷۰۲= شکسته نستعلیق ، ربعی کوچک ، دارای شازده کتاب :

- ۱- دفتر منتخبه مشتمل بر جدولهای تفأل : ...
- آغاز: (جدولی در فهم فیروزی و نصرت) در این جنگ نصرت یابد یا نه ...
تعبیر این خواب راست است یا نه ... در این دعوا بر خصم غالب آید یا نه ...
- انجام: من سئل عن التوحید فهو جاهل ومن اجاب عنه فهو مشرك ...
سئل مأمون عن الرضا (ع) ما الدلیل علی خلافة جدك قال آية انفسنا ...
- ۲- آداب المتعلمین: محمد بن محمد، خواجه نصیرالدین طوسی.
(نسخ و شکسته نستعلیق رضا الحسینی در ۱۲۶۰).
- ۳- صیغ العقود: محمد جعفر استرآبادی، با ترجمه بعضی لغات.
(نستعلیق حسن یکشنبه صفر ۱۲۶۱).
- ۴- صیغ عقد و طلاق: محمد جعفر استرآبادی.
(نستعلیق حسن در یکشنبه صفر ۱۲۶۱).
- ۵- شاخ نبات: محمد جعفر استرآبادی، (منزوی ۲: ۹۶۱).
(نسخ و نستعلیق).
- ۶- رساله در طب: محمد بن ابی‌المحمد بن ابی‌المسلم الطیب.
آغاز: بسم الله الرحیم و به نستعین الحمد لله الکریم الجلیل الذی یشفی بکمال حکمته ولطفه السقیم والعلیل والصلوة والسلام علی نبیه محمد هادی لسبیل...
این چیز است که جمع کرده است محمد بن ابی‌المحمد بن ابی‌المسلم الطیب در تعریفهای ناخوشیها از سر تا قدم صداع...
- انجام: وسین در دیست عارض می‌شود در استخوان احاطه می‌کند او را بسبب سقط یا ضربه بدون اینکه تفرق اتصال بشود در او تم حدود الامراض در گیلان در محال خشک بی‌جار در قریه فرشم در ۲۹ شهر شعبان المعظم سنه ۱۲۶۳.
- ۷- چهار صفحه در دعاهای پراکنده
آغاز نسخه: بجهة عقد لسان روز چهارشنبه بنویسد و در زیر سنگ بنهد...

انجام نسخه: جهة زنی که فرزند نشود بنویسد بر سه کاغذ و در شب سه شنبه و چهارشنبه و پنجشنبه ... (نستعلیق).

۸- رساله در اصول دین: محمد جعفر استرآبادی.
(نوشته آدینه ۱۴ شوال ۱۲۶۳).

۹- مدخل منظوم: خواجه نصیر طوسی.

۱۰- الفرائض البهائية: شیخ بهائی، (باب سوم از منهج چهارم از حبل المتین).

۱۱- پراکنده‌هایی در پزشکی و دعا و جز آن

آغاز: در علاج کوفت این دوا مجرب است طوطیا هندی، هلیله سیاه، مویز بی دانه اینها کوفته حب نموده ...

انجام: به عرض می‌رساند که مخلص را چیزی ضرور شده که رنگ او چون خال بتان است چهره از آن دلبران است محرم بزم خوبان است ... نام فامیش ارزان است باقی ایام بکام دوستان است، نه طاقت وصلت مرا تاب در هجران تو ...

بسی خوشنودی آمد بسویم قاصدش گویا

که غیر از نامه حرفی از زبان یار هم دارد ...

نگذاشتم که پای بر خاک نهی

خاک قدمت بدیده برداشتمی

۱۲- النکت الاعتقادية: شیخ مفید.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين اللهم وفقني بالاتمام الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على اشرف الانبياء وسيد المرسلين ... اما بعد فهذه عقيدتي فادني الدليل اليها وقوي اعتقادي عليها ... فصل الاول ايها العاقل نزل نفسك منزلة السائل والمسئول، السؤال عانت حادث ام قديم الجواب ...

انجام: سوار ما الدليل ان كل ما جاء النبي حق، جواب، الدليل على ذلك انه (ع) معصوم فهو حق والالم يكن المعصوم معصوما ...

والحمد لله رب العالمین... (تمت الكتاب بعون الملك الوهاب الموسوم بالجوابیه فی سنة ۱۲۶۱).

۱۳- پراکنده‌هایی مانند منازل بروج و شرفه و بروج و ساعات هفته و بروج و چند دعاء و منظومه‌ای درشکیات و جز اینها ۱۶ صفحه).

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ف قمر و آن عبارت است از رسیدن قمر باول درجه شرف یعنی درجه سوم ثور ...

انجام: بجهت احضار، هر گاه خواهی کسی را احضار کنی بسم الله را باین طریق بنویس .

(نسخ و شکسته نستعلیق).

۱۴- رساله در مساحت

آغاز: باب در مساحت، و آن مشتمل است بر مقدمه و سه باب در بیان اصطلاحات هر چه قابل اشاره حسی بود اگر قسمت پذیر باشد...

انجام: گوئیم مساحت ما عبارت است از استعمال امثال واحد مفروض خطی یا ابعاض او در... اگر ممسوح جسم باشد.

(نستعلیق شب یکشنبه ۱۲۶۲).

۱۵- رساله در هندسه

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ثنای بی منتها خداوندی را است که مصور قدرتش بسیط عالم را به زینت صور و اشکال بیاراست و مقدر حکمتش ... اما بعد این رساله ایست بر وفق ملتسم بعضی اعزه ...

انجام: بدانکه در مشکل هلالی هر دو قطعه می توانند که کمتر از نصف باشند و می توانند که بیشتر از نصف باشند ... و طریق شناختن قطع و مساحت هر یکی از ایشان معلوم شده است والله اعلم بالصواب تمام شد.

۱۶- دیوانه یا طالع شناسی و چند نسخه مفید.

آغاز: کتاب دیو نامه گفتار سلیمان پیغمبر و به نستعین، سلیمان (ع) گفت بروید دیو طالع حمل بیاورید پریان برفتنند آن دیو را حاضر کردند چون درآمد سلیمان (ع) ...

انجام: طریقه مرکب اجزائی ...

طریقه جوهر قرمز ...

طریقه گرفتن چربی دوده اینست ...

طریقه سفید کردن موم ...

طریقه مرکب مشقی دو نحو است ...

۷۹۱۱ - نسخ ، خشتی ، دارای پنج کتاب :

۱- خلاصة الحساب : شیخ بهائی .

(نوشته عبدالله بن سیدعلی قاری یزدی در جمعه ۹ رمضان ۱۲۴۸).

۲- غنیة الانام فی معرفة الساعات والایام یا من لایحضره التقویم :

فیض کاشانی که در آغاز ذق ۱۰۲۵ ساخته است.

(نوشته شعبان ۱۲۴۹).

۳- الفوائد الرجالية یا تعلیقة منهج المقال للاسترا بادی : محمد باقر بن

محمد اکمل بهبهانی .

۴- تشریح الافلاك : شیخ بهائی .

(نوشته ۲۴ ج ۲ / ۱۲۴۹).

۵- انساب الائمة : محمد باقر بن محمد اکمل بهبهانی ، برای حسن بن علی

خوئی .

(نوشته کاظم بن عبدالجبار قهرمانی همدانی در پنجشنبه ۲۵ شعبان ۱۲۴۹).

۷۹۳۴ - نسخ ، خشتی ، دارای دو کتاب :

۱- شرح زیارة الجامعة الكبيرة: شیخ احمد احسائی، (جزء ۲).

۲- النبوة الخاصة :

آغاز: بسم الله... قال سلمه الله كيف يدل العقل القاطع المطبوع على النبوة الخاصة والولاية الخاصة بل ما لا يدل عليه الا العقل المسموع فلا ينفع مسموع اذا لم يك مطبوع... اقول لئن قصرت الخطبة فقد اعظمت المسئلة اعلم ايدك الله ان جواب هذه المسئلة مما لم يذكر في كتاب...

انجام: وتحقیق الحقایق من جهة کمال اختلال البال و اغتشاف الاحوال وعروض مرض مانع من استقامة الحال ومع ذلك قد اشترت الى جميع ما تطلب وترید عمق- النظر والفکر فيه واسئل الله ان يفتح عليك باب فهمه بان هذه المطالب المذكوره ليست مذکوره في کتاب... اشهد يارب ان الصلوة خير نعمة انعمت بها على وعلى جميع الخلق... قد فرغت من تسويده يوم الاثنين اول شهر ربيع الاول واسئل الله ان يوفقني في تسويد ساير النسخ ۱۲۵۳.

۸۰۴۱- نستعليق، ربعی، دارای دو رساله :

۱- مشراق العقائد الصالحة يا مشارق العقائد : محمد صالح حسینی شیرازی ابن عضدالدين مسعود مشهور به دست غيب، ساخته در يكشنبه ۹ ج ۱ / ۱۰۲۵. اين کتاب در زمان سلطان شاه صفی الدين صفوی موسوی حسینی بهادر خان و به نام او تأليف شده، و مستند به قول شيخ صدوق ابن بابويه و احاديث صحيحه ديگرى از ائمه می باشد، در، سی و پنج باب و يك وصيت و يك فصل (در استدلال به كفر غير امامی).

آغاز: اشرف هر کلامی که مقرر بان در گاه احدیت افتتاح به آن نمایند و احسن هر مقاله که متفردان مبادی معرفت ابتدا به آن فرمایند حمد و درود معبودیست که طوایف انسان و فرق بنی الجان... اما بعد بدانکه مذهب حق فرقه نجید یعنی شیعه امامیه اثنا عشریه مذهبیست که در زمان رسول (ص) کل مسلمین

سالک آن بودند و هیچکس خلافتی نکرده بود ... (و بعد از یک صفحه و نیم چنین می نویسد) : در این اوان بنده بی قدر اقل خلق الله المعبود محمد صالح الحسینی الشیرازی ابن عضد الدین مسعود الشہیر به دست غیب در شہرہ آنہا سعی کردہ اکثر اخبار صریحہ کہ نص است بر امامت ائمہ اثنی عشریہ ... و بتوفیق ایزدی در عرض چہار روز این رسالہ را مرتب ساخت مشتمل بر سی و پنج باب و مسمی گردانید « بمشراق العقائد الصالحیہ » و چون نسخہ تمام شد ...

انجام: بواسطہ همین نقل بعضی از عقائد ایشان نمودیم کہ بدانند کہ تعصب ننمودہ ایم والحمد لله علی اجتهاد الحق و تصدیق الصدیق والحکم بما انزل الله تعالی تم رسالۃ المسمی « بمشراق العقائد » بحق الحق والنبی المطلق اوصیاء المعصومین الحمد لله رب العالمین .

مصنف در مقدمہ کتاب از تفسیر « سرور الارواح » کہ با حروف بی نقطہ نوشته شدہ و کتاب « المراض العلویۃ والمجامع الصفویۃ » خود نام می برد .

۲- مختصر رسالۃ البیان الہادی الی حال المہدی : تصنیف سافر بن حسین قاضی ، در نہ باب و یک خاتمہ :

باب اول - در اثبات ائمہ و وجود قائم علیہ السلام ...

باب دوم - در تاریخ ولادت و غیبت و کنیت و اسم و لقب و مدت خلافت ظاہری آن حضرت ...

باب سوم - در تمثیل عمر وی علیہ السلام ...

باب چهارم - در دلایل و علامات ائمہ سیما صاحب الامر ...

باب پنجم - در معنی غیبت صاحب الامر ...

باب ششم - در ظهور و علامات و تاریخ ظهور او علیہ السلام و خروج سفیان و دجال ...

باب هفتم - درعلامات قیامت و مدت خلافت قائم علیه السلام ...
 وبعد از نقل (۱۶) حدیث درباب هفتم بابی از کتاب ملاحم نقل شده و سپس حکایت
 دجال ذکر گردیده و مابقی ابواب افتاده و ناقص است .
 آغاز: این مختصر نوشته شد از رساله البیان الهادی الی حال المهدی و مصنف
 اوسافر بن حسین القاضی است و مشتمل است بر نه باب و یک خاتمه ... باب اول در
 اثبات ...

انجام موجود: و يقول ان الله الارض ومن تنحى عن طريقي يسلم منه ، مدينة -
 النبي (ص) استقباله الملائكة فتتفع وجهه .

۹۸۶۱ = شکسته نستعلیق ، ۱۷ × ۲۲ ، دارای دو رساله :

۱- بیع استدلالی (تقریرات ...): ...

آغاز: الحمد لله رب العالمين الصلوة والسلام على خير خلقه محمد...
 اما بعد فاعلم ان تحقيق الكلام في تنقيح ما هو المرام والمقصود في كتاب البيع...
 انجام: والودیعة والعین المستاجرہ والشیء الغایب والمغصوب اذا كان البایع
 قادراً علی انتزاعه فما لا یظهر له مانع مع وجود... فی المقام تأمل جدا .

۲- رساله در طهارة : ... (در دو قسمت).

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا ونبينا محمد وآله
 الطاهرين ، قوله كتاب الطهارة خبر مبتداء محذوف ای هذا كتاب الطهارة وهو
 اسم مفرد علی فعال ...

انجام نسخه: والقول باعتبار شمول الماء للبدن كله في زمان واحد بحيث يحيط
 بالاسفل والاعالي ... علی تخليل ما يعتبر تخليله من الشعر ونحوه، الفرع
 الرابع .

۹۸۷۷ - ۱۵ × ۲۰ ، دارای دو رساله :

۱- مفاتیح الشرایع: ملامحسن فیض . (جلد دوم).

(نسخ عباسعلی ، ۲۹ ربیع الثانی ۱۱۹۹).

۲- فقه الرضا

(شکسته نستعلیق).

۱۰۰۰۹ = نسخ و شکسته نستعلیق ، ۱۱×۱۷ ، دارای شش رساله :

۱- رساله در قبله یابی : ...

آغاز: بعد از حمد الهی و درود بر حضرت رسالت پناهی و آل و اصحاب او بدانکه در هر شهر که باشد و خواهند که سمت قبله آن شهر معلوم کنند...

انجام: چون وصول به آن مواضع کمتر میسر می شود بنابراین به آن مقید نشد و در این رساله تحقیق آن نکرد والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب .

۲- حاشیه بر معالم : ملا صالح .

۳- سی فصل : خواجه نصیر طوسی .

(شکسته نستعلیق)، تا فصل ۱۲ در نجوم است .

۴- سی فصل : خواجه نصیر طوسی .

(شکسته نستعلیق حاجی بابای همدانی در سنه ۱۲۲۰ ه . ق .).

۵- اختیارات ایام

آغاز: روز شنبه ماده و سیاه رنگ بود، روز یکشنبه نر و تیره رنگ و قوی هیکل روز دوشنبه ماده و گندم نما و چشمهای آن چلیپا بود ...

انجام: ششماه و از آن که گذشت شش سال کشد اگر اولاد تولد کند زرد مو و چشم کبود چو روچی می شود .

۶- اختیارات

آغاز: بسم الله... در بیان اختیارات بموافقی که تحریر می شود یوم جمعه به اول

اختیارات اقتد برای هیچ کاری خوب نباشد...

انجام نسخه: بیست دوم برای همه کارها خوبست علی الخصوص جهة عمارت و باغ و زراعت ... یادوماه یا چهارماه یا ۶ماه و یا .

۱۰۰۲۲ = نسخ خوش ، شوال ۱۲۶۹ ، ۱۵×۱۰ ، دارای سه کتاب :

۱- در البهیه فی فقه الامامیه ، مسمی بفقہیة المستطرفه : گویا از محسن

ابن حسن اعرجی یا مولی محسن بن مولی سمیع باشد، (ذریعه ۸ : ۱۲۰).
(از ابتدا مقداری ناقص است).

۲- خلاصه الاصول : مولی محسن بن مولی سمیع، (ذریعه ۷ : ۲۱۳).

۳- خلاصه الابحاث فی مسائل المیراث: شیخ حر عاملی محمد بن الحسن،
(ذریعه ۷ : ۲۰۹).

۱۰۰۲۳ = شکسته نستعلیق و نستعلیق ، دارای سه رساله :

۱- رساله در اسطرلاب: شیخ بهائی .

۲- خلاصه الحساب : شیخ بهائی .

(نوشته ۱۰۰۵ ه . ق . در لاهیجان به زمان مؤلف).

۳- معیار کرکماً و کیفاً : شیخ بهائی .

(نوشته ۱۰۴۰ ق).

۱۰۰۷۶ = وزیری ۲۰×۲۹ ، دارای پنج رساله :

۱- تحفة السنیة فی شرح النخبة المحسنیه : عبدالله بن نورالدین بن نعمت الله

الموسوی .

(نسخ) .

۲- تقلید المیت

آغاز: المسألة الثانية عشر ، هر گاه کلام المیت کالمیت است ، پس چه فایده

دارد تدوین اینهمه کتب فقهیه ...

انجام موجود: وان لم يمكنه سقط في حقه ملاحظة الترتيب وكان كساوى
المجتهدين .
(نستعليق) .

۳- تعيين قبله : عبدالله بن نورالدين بن نعمة الله الموسوى .
آغاز: ... بدانکه تحقيق قبله از مسائل مهمه و مطالب عظيمه است...
انجام: پس مظنون آنست که استقبال جهتي که مظنون باشد کافيست.
(نوشته ۱۱۴۰ ق ، نستعليق) .

۴- الانوار الجلية في اجوبة المسائل الجبلية : عبدالله بن نورالدين بن
نعمت الله الموسوى التستري .
آغاز: الحمد لله الذي نصب العلم ذريعة النجاه ... وبعد فيقول اضعف عباد الله
القوى ... انه لما قضى الله عز وجل بالمرور على بلاد الجبل ...
انجام: ولكن الناس انفسهم يظلمون انتهى كلامه ... و بهانتهى ما اردنا... اثباته
من احوال النفس ... وكتب المتمسك بجبل الله القوى عبدالله بن نورالدين ...
وكتبتها وحررتها حامداً ... في سنة ۱۲۰۲ .
(شكسته نستعليق) .

۵- تحفة النوريه : عبدالله بن نورالدين بن نعمت الله الجزائري الموسوى
التستري .
آغاز: بسم الله... اما بعد حمد الله على فضله المبين ... فيقول اضعف عباد الله القوى
عبدالله بن نورالدين بن نعمت ... هذه رسالة خفيفه ... وسميتها التحفة النوريه...
المسئلة الاولى من التفسير ... ولكن حق القول مني لا منه ...
انجام: و رابعه اذاضعف وزيد على المجتمع رابعه ... والسلام على اهل الاسلام
ولنقطع الكلام ... وكتب اضعف الوري عبدالله... يوم الاحد ثالث شهر محرم -

الحرام من السنة الرابعة والاربعين بعد المائة والالف... وكتب الرسالة الشريفة...
سنة ۱۲۰۲ .

(شكسته نستعلیق) .

۱۰۱۲۱- نسخ ، بیاضی ۱۶ × ۲۵ ، دارای دوازده رساله :

۱- میزان العمل : حجة الاسلام امام محمد غزالی .

آغاز موجود : و به صار الانسان خليفة الله تعالى في ارضه ولكنه كطيب مشير
الي مافيه البئر ...

(عناوين بامرکب قرمز) .

۲- الاجوبة المسكته من الاسئلة المبهمة : امام محمد غزالی .

۳- التجبير في علم التعبير : امام محمد غزالی .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم. قال الشيخ الامام حجة الاسلام ابو حامد محمد بن
محمد الغزالي قدس الله روحه ، من انسل عن ربة التقليد ولم يرض من نفسه ان
يكون هدفاً للتوبيخ والتقييد...

انجام: ولا يمكن ان يتشكل في ذلك عرف من عرف، وجهل من جهل والسلام على
من اتبع الهدى و الصلوة على خير خلقه محمد وآله واصحابه وحسبنا الله ونعم
الوكيل نعم المولى ونعم النصير .

۴- مشکوة الانوار ومصفاة الاسرار : امام محمد غزالی .

۵- قسطاس المستقيم : امام محمد غزالی .

۶- المنقذ من الضلال : امام محمد غزالی .

۷- تفسير آية « فاذا سويته و نفخت فيه من روحي » : امام محمد غزالی .
آغاز: بسم... سئل حجة الاسلام قدس الله روحه عن معنى قوله تعالى فاذا سويته..
وعن معنى التسوية والنفخ ها هنا فقال ...

انجام نسخه: بل نقول ان الروح غير مخلوق بمعنى انه غير مقدر بكميته فانه لا ينقسم ولا يتحيز لكنه مخلوق بمعنى انه حادث وليس بقديم ... كما حدثت الصورة في المرأة بحدوث الصقاله .

٨- وقوع الطلاق على طريق الدور ، و مسائل ديگر

آغاز: بعد البسملة وحمدله ... مسئلة اذا قال الرجل لزوجته متى وقع عليك طلاقى فانت طالق قبله ثلثاً ، او، ان او، اذا ، او، كلما ثم طلقها بعد ذلك ...

انجام: فهو كاللاعب فلم يعط مقصوده بخلاف مسئلتنا فانه قصد الطلاق ... فدل الفرق بينهما والحمد لله رب العالمين ... وآله اجمعين .

٩ - ردغاية الغور في دراية الدور : امام محمد غزالي .

آغاز: بعد البسملة : قال الشيخ الامام حجة الاسلام الغزالي في الرجوع عن القول بالصحة الدور: الحمد لله ذى الفضل والنعم والطور والكرم ... اما بعد فاني لم ادخلت بعداد سنة اربع وثمانين واربع مائة ...

انجام: ... وفي ذلك ما يبطل الدور اللفظي وتمنع ختم باب الطلاق والله اعلم بالصواب .

١٠- غاية الغور في دراية الدور : امام محمد غزالي .

١١- انجام العوام في علم الكلام : امام محمد غزالي .

١٢ - الموصول بالمحصول : رشيد الدين الخوارى .

آغاز: بعد البسملة والحمدله ... اما بعد فقد جمعت كتاباً في الاصول مسمى باسم المحصول وقد شذعتني فيه بعض المسائل و ذهلت عن تقرير بعض الدلائل فالحقته به هذه المسائل مع الفصول و سميته «الموصول بالمحصول» مراعى فيه ترتيب المستصفي .

انجام نسخه: ولكن عرفنا بدليل الاجماع انه لا يلزم من وجود الطهارة صحة

الصلوة ... لم تبذل في صورتين ، الفن الثالث .

۱۰۱۳۷ = ۲۲ × ۱۷ ، دارای چهار رساله :

۱- نثار اللباب فی تقبیل التراب : محمد باقر بن محمد جعفر بن محمد کافی
ابن محمد یوسف الهمدانی البهاری.

آغاز: بعد البسملة والحمد له، اما بعد فيقول... هذا نثار اللباب في تقبيل التراب
وصنعت في العزى الغراء على مشرفها آلاف التحية والثناء وان كان لم يكن لمثل
ان يروم هذا المجال ولا لراكب القصب ان يدخل هذا المضمار...

انجام: ولم يكونوا آمنين في نفس الزيارة واتيانها وكان يقال في الأئمة بادن
تعظيم حتى بخطاب يا بن رسول الله ما يقال وكانوا يخافون من ظهور امرهم الي
غير ذلك ... كتب من خط المؤلف ادام الله... العالی ۱۳۱۱ .

(نسخ خوش ، از روی نسخه مؤلف به روزگار او کتابت شده . ۱۳۱۱ هـ . ق . ۱ .)

۲- رساله تعفیریه : دبیر الدین علی اکبر بن شیر محمد الهمدانی النجفی .

آغاز: بعد الحمد له والبسملة ... بعدها این اوقات مسموع شد که در میان بعضی
از اعلام اختلاف افتاده که آیا بوسیدن و سجده نمودن باعتبار عتبات عرش
درجات ائمه اطهار ... جائز است یا نه .

انجام: و این قسم فعل از تخضع که لغة آورا سجده و بعبارة اخرى خضوع می نمود
بسته به نیت ساجد است .

هر کرا در وجود آوردم از برای سجود آوردم

... تمت ... جمعه ۱۴ ج ۱ سنه ۱۳۱۱ از روی خط مؤلف و فقه الله نوشته شد .

(نسخ خوش ، از روی نسخه مؤلف به روزگار او کتابت شده ، ۱۳۱۱ هـ . ق . ۱ .)

۳- آداب تلاوت قرآن: از افادات سید نصر الله نجفی .

آغاز: بعد البسملة ... من افادات سيدنا الاجل السيد نصر الله النجفي رحمة الله
للتلاوة آداب منها ظاهرة كالطهارة والاستعاذة وتعظيم المصحف والدعاء اولاً و
آخرأ وفي الاثناء ...

انجام: ... فتعطيه ما لاتعطيني فبئس العبد عبدأ يكون كذلك ... انتهى كلام المصنف
رحمة الله عن خطه العبد محمد علي الاصفهاني الرهناني والسلام .
(نسخ ، محمد علي اصفهاني رهناني (؟) از روی خط مصنف) .

۴- رسالة الناسخ والمنسوخ

آغاز: بعد البسملة والحمدله ... وبعد فهذا كتاب جمعت فيه ما في القرآن من-
الآيات الناسخة والمنسوخ موجزة غاية الایجاز و بنيت عدد السورة التي فيها
الناسخ دون المنسوخ و ...

انجام: سورة والعصر ... الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات الآيه، فهذه جملة المواضع
النواسخ وهي مائة موضع و موضعان تجمعها سبع وثلثون سورة والله اعلم، تمت
النسخة المسماة بالناسخ و المنسوخ في شهر رمضان سنة الف و مائة و ثلثون
واربعه ...

(شكسته نسخ ، ۱۱۳۴ هـ . ق.) .

۱۰۱۴۲- نستعليق عبدالعظيم بن محسن بن حاج محمد طاهر ، در ۱۲۶۱ ق ، خشتی،
دارای دو رساله :

۱- عوائد الايام في بيان قواعد الاحكام: ملا احمد نراقی .

۲- راجحة الميزان في معرفة الاوزان : عيسى بن محمد نجفی .

آغاز: بعد البسملة والحمد فيقول العبد الراجی ... هذه رسالة وجيزة في معرفة
الوزن والكيل خالية عن الحيف والميل ، خدمت بها خزانه النواب الاعظم ...
نواب دانشمندخان ...

انجام نسخه: ...اذا اردت ان تزن من درهم الى مائة درهم فتجمع الاوزان الخمسة على هذا المنوال وهم.

۱۰۱۵۶ = نسخ ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱- رساله فقهیه : محمد تقی بن حسینعلی الهروی الخراسانی .
آغاز: قوله ، مختار اول است ، لما كانت مسألة التسليم على المصلي مما يعم بها -
البلوى ويكثر اليها الحاجة مع ما لها من الفروع المتشعبه ...
انجام: ولقد خرجنا بما فضلناه في هذا المقام عما كنا شرطناه من رعاية الاختصار
في الكلام ... قد وقع الفراغ من تحرير هذه المسئلة النافعة على يد مؤلفها الجاني
محمد تقی بن ... والله هو ولي الخيرات والمنافع .
(نوشته مؤلف ، ۱۲۴۸ ق.)

۲- جواهر الكلام : شيخ محمد حسن نجفی .

(نوشته اسمعیل بن شریف تبریزی ، ۱۲۵۰ ق. اجاره تا آخر سبق ورمایه)

۱۰۱۶۲ - نستعلیق و شکسته نستعلیق ، خشتی ، دارای سه رساله :

۱- مبادئ الوصول الى علم الاصول : علامه حلی .

۲- حاشیه منهج المقال استرآبادی : آقا باقر بهبهانی کرمانشاهانی .

(نوشته ابوطالب رضوی همدانی ، رمضان ۱۱۸۴).

۳- مظهر المختار في حكم النكاح مع الاعسار : آقا محمد علی بهبهانی کرمانشاهی .

۱۰۱۶۹ - نسخ و شکسته نستعلیق ، ۲۱ × ۱۵ ، دارای دو ازده رساله :

۱ - شرح زبدة الاصول : حسام الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی .
(ذریعه ۱۳ : ۳۰۰)

(نسخ ۱۲۳۴ هـ . ق.)

۲- تهذیب الوصول الی علم الاصول: علامه حلی (حسن بن یوسف).

(نسخ ۱۲۳۳ هـ . ق.)

۳- رساله در اصول

آغاز: اعلم ان الادلة عند الاصحاب اربعة: الكتاب والسنة ... منه اصل البرائة
اتفاقا والاستصحاب علی المشهور ...

انجام: ومن اجله صرحوا بعدم تکلیفهما من غير اشاره منهم ... هذا القيد له مدخلة
فی السبب تم بالخیر والسعادة .

(نسخ)

۴- مقدمه واجب (رساله -): آقا حسین خوانساری .

(نسخ ۱۲۳۳ هـ . ق.)

۵- رساله در مدلول صحیح و اعم اسماء الشرعية

آغاز: سبحان من ادخلنا فی اعم الاديان فضلا ونفعاً ... وبعده هذه عجاله فی تحقیق
مدلول الاسماء الشرعية ...

انجام: احتراداً عن تصرف التشویش والاضطراب فی اذهان المتعلمين هذا اخر ما
اردنا ذكره و تحقیقه فلنختم الكلام بالجمد والسلام علی خير الانام وآله البررة
الكرام .

(نسخ)

۶- فوائد الاصولية والفقهية : محمد باقر بن محمد اکمل .

(نستعلیق شکسته ، ۲ برگه)

۷- استصحاب (رساله -): گویا از محمد باقر بن محمد اکمل باشد .

آغاز: الحمد لله رب العالمين وصلى ... رب وفقني وسددني ... مسألة الاستصحاب

عبارة عن الحكم باستمرار ...

انجام: واعلم ايضا انه اذا استحال موضوع الحكم لايجرى فيه ... والظن من جهة مصادفة ما هو اقوى منه ... والله تعالى هو العالم بحقائق ... من يوم الثلاثاء ثمانية و عشرون ع ۱۲۳۲/۲ يوم الخروج من دار المؤمنین قم .
(شکسته نستعلیق)

۸- اجتماع امر ونهی (رسالة -):

آغاز: الحمد لله رب العالمين ... وبعد فهذا اصل يتضمن تحقيق القول باستحالة اجتماع الامر والنهي في شيء مطلقاً ...
انجام: ومما ذكرنا ظهر ان الفساد في محل البحث وهو الصلوة في المكان المغصوب انما نشأ من عدم مقتضى للصحة فيه لعدم وضوح الامر به مع ان الاصل عدوه تم بالخير والسلام .
(شکسته نستعلیق)

۹- الجمع بين الاخبار: محمد باقر بن محمد اكمل .

(شکسته نستعلیق)

۱۰- مقالات و تحقیقات : ملا محمد باقر بن محمد اكمل ...

مشمول بر سه مقاله در سه موضوع :

موضوع اول- اصل در اشیاء طهارة است (يك صفحه) .

موضوع دوم- اصل در معاملات صحت است یا فساد (دو صفحه) .

موضوع سوم- در صحة عبادت عبد اگر چه مخالف با ما موربد باشد (دو صفحه) .

(شکسته نستعلیق)

۱۱- مباحثه با علماء يهود : سيد مهدی بن سيد محمد نجل سيد مر تقی .

آغاز: بسم ... هذه فائدة و قصة ما اتفق مباحثة علماء اليهود مع سيدنا السيد

وحید الزمان نادرۃ الدوران فی العلم والعمل ... سید مہدی نجل المر حوم السید
مر نضی ...

انجام: ولم ینظر لنا دلیل علی فسخ نبوته ولم تفحص عن دین محمد (ص) حق
الفحص ولم نبحت ... ونحن نقامل فی ذلك وفاتیک اخبارنا فیما یحصل لدیننا ...
وعلی ذلك انطوی المجلس وانقطع الکلام والحمد لله اهل الفضل .
(شکسته نستعلیق) .

۱۰۱۷۲ = نسخ محمد بن ناصر سیرجانی کرمانی ، ۱۲۹۴ ق ، خشتی ، دارای دو
رساله :

۱- مباحثی از علم اصول

آغاز: بعد البسملة ، فی التعادل والتراجیح و حیث ان مواردہما الدلیلان
المتعارضان آہ ، اقول فالحری قبل الخوض فی المسئلة ان تکلم ...
انجام نسخه: فلا بد ان یجعل ما دل علی حجیة خبر الثقة دلیلا علی حجیة مطلق
الظن ولو خصوص الاطمینان من ای سبب جهل وهو کما تری .

۲- مباحثی از علم اصول

آغاز: بعد البسملة فقد اختلف العلماء بعد اتفاقهم علی جواز التقليد عند تعذر العلم
عدا بعض فقهاء الحلب کابن زهره ...

انجام: بان لا یبعد القول بان زیاده الورع فی هذا المقامات تقدم علی زیادة العلم
عکس التقليد فلا تغفل و تدبر والله الهادی .

۱۰۱۸۴ - نسخ و نستعلیق ، خشتی ، دارای دو رساله :

۱- شرح زیارت عاشورا

آغاز نسخه : ولا یدخرن لمنزلك شیئا فانه من ادخر لمنزله شیئا فی ذلك الیوم
لم ینبارک له فیما یدخر ... فقال یا علقمه اذا انت صلیت الرکتین بعد ان تؤمی
الیه بالسلام ... نعم ساق زیارة باختلاف کثیر لما فی زاد المعاد ...

انجام: ومنها الزمان ولا يختص هذه الزيارة بيوم عاشوراء وان كانت واردة فيها...
نعم لا ريب في كونه افضل لاشتماله على التعظيم وكونه اخر ومنها اتحاد المكان...
الى هنا جف قلمه الشريف دام ظله .

۲- مباحثی از علم اصول

بخشی از این کتاب با خط شکسته نستعلیق طاهر بن عبدالمحمد همدانی در اصفهان
در سنه ۱۲۸۷ نوشته شده (مبحث اوامر و نواهی و اشتراك وجیه خبر
واحد).

۱۰۱۸۶- نسخ ، ۲۱×۱۳ ، دارای سیزده رساله:

۱- شرح آیه الكرسي: سيد كاظم رشتی.
(نوشته ۱۲۶۲).

۲- ضروریات دین: شیخ احمد احسائی.

۳- وسائل الهمم العلیا فی جواب مسائل الرؤیا: شیخ احمد احسائی.

۴- رساله عرفانی و اخلاقی: شیخ احمد احسائی.

۵- شرح روایت صدوق (ره) در علت خلقت مورچه: شیخ احمد احسائی.

۶- پاسخ درباره کسیکه ادعای و کالت صاحب الزمان را می کند:
شیخ احمد احسائی.

۷- پاسخ به شیخ عبدالله در نسبت معاصی به معصومین: شیخ احمد
احسائی.

۸- پاسخ شیخ علی بن عبدالله فارسی: شیخ احمد احسائی.

۹- پاسخ دیگری به شیخ علی فارسی: شیخ احمد احسائی.

۱۰- پاسخ شیخ محمد قطیفی درباره سبعة ابحر: شیخ احمد احسائی.

۱۱- پاسخ شیخ عبدالله قطیفی: شیخ احمد احسائی.

۱۲- پاسخ نامه شیخ محمد قطفی : شیخ احمد احسائی.

۱۳- لوامع الرسائل فی اجوبة المسائل : شیخ احمد احسائی.

۱۰۱۸۷ = نسخ ، ۲۱ × ۱۵ ، دارای پنج رساله :

۱- تعلیقات و تنبیہات بر شرح عقاید عضدیه محمد دوانی : احمد بن حیدر کردی حسین آبادی .

گویا به خط مؤلف باشد (ص ۱ - ۱۹۸).

۲- واجب الوجود بنا بر مذهب صوفیه و حکماء و متکلمین

آغاز: بسم الله... و به العلم، الحمد لله الذي تجلى بذاته لذاته... اما بعد فهذه رسالة في تحقيق مذهب الصوفية والمتكلمين و الحكماء المتقدمين و تقرير قولهم في وجود الواجب لذاته و حقائق اسمائه...

انجام: فيجب ان يظهر بصدرة قابل من القوابل وينتهي منها الظهور... اولاً بالوجود العيني اكثر من واحد كما ذهب اليه الصوفية الموحدة .
(از صفحه ۲۰۰ تا ۲۳۶).

۳- الزوراء جلال الدين محمد بن اسعد الصديقي الدواني .

(گویا به خط مؤلف باشد، ۵ شنبه ۱۸ ج ۲ سنه ۸۷۲).

(از صفحه ۲۳۶ تا ۲۴۵).

۴- شرح الزوراء: جلال الدين محمد بن اسعد الصديقي الدواني.

(گویا به خط مؤلف باشد، سنه ۸۷۲).

(از صفحه ۲۴۵ تا ۲۷۲).

با حاشیه از ملا میرزا جان به خط خود او، و حاشیه دیگر از فقیه عثمان.

۵- مقالاتی در منطق : جلال الدين دواني .

جهت محمد صغیر نوشته شده ، (از صفحه ۲۷۴ تا ۲۸۰).

۱۰۱۹۴- شکسته نستعلیق و نستعلیق ، ۲۰ × ۱۲ دارای سه رساله :

۱- لغت فارسی به ترکی

۲- تجوید قرآن

۳- اشعاری از دیوان آذری: آذری .

۱۰۱۹۹ = ۲۰ × ۱۲ ، دارای دو رساله :

۱- حاشیة شرح تجرید: کمال الدین حسین بن عبدالحق اردبیلی الہی

نستعلیق سده دهم ، باسر لوحه مذهب.

۲- حاشیة تجرید

آغاز نسخه: حصول الاستعداد قبل المقارنة فيكون الاستعداد، لنفس الماهية...

احدها من ان ماهية المعقول ... الثاني ان ما يلوح من كلامه ...

انجام نسخه: قوله واعلم ان كل خبر مؤثر لما كان ادراك الكمال ... واعتراض

الامام انكم قلتم ان ادراك الكمال من حيث هو كمال يوجب حبه فحج

الشيء هل .

(شکسته نستعلیق سده دهم) .

۱۰۲۰۰- ، نسخ ، ۲۰ × ۱۰ ، دارای نه رساله :

۱- نبراس الضیاء و تسواء السواء : میر داماد ، ملا محمد باقر حسینی .

۲- رساله العروس : بوعلی سینا .

۳- اثبات النبوة و تأویل مرامیزهم : بوعلی سینا .

۴- حقیقة الزمان و بیان الاقوال فيه: داود قیصری رومی .

۵- رساله فی القوی الانسانية و ادراكاتها : ابن سینا .

۶- رساله النیروزیه فی تأویل حروف مقطعات القرآن: ابن سینا .

۷- رسالہ فی تحقیق العشق : ابن سینا .

۸- رسالہ العرشیہ : ابن سینا .

۹- تحقیق قبلہ : شیخ بہاء .

(شکستہ نستعلیق).

۱۰۴۰۱- نسخ ، بغلی ، دارای سه رسالہ :

۱- رسالہ فلسفیہ

آغاز نسخہ : فناظرہ خصمہ لغیرتہ علی الایمان لکل ما یقدر علیہ ویلجاء تارۃ
الی جناب الحق وتارۃ الی جناب من عرفہ الحق وتارۃ یدافع ذلک اخراجا لہ ...
فصل قدادعی ان اللطیفۃ الانسانیۃ جوہر قائم بنفسہ فما المانع ...
انجام: لایکون لہ ارتقاء ولا یلزم منہ کونہ غیر لایق بالجود الالہی ... هذا آخر
الجواب ... کتب هذه الرسالة علی حسب امر من عجز عن عدم داتحه لسان قلم
التدبیر المشتهر بابن حکماء والبلغا ، بحال نصیر اقل خلق الله الفنی حسین
الرازی الحسینی .

(نوشتہ حسین رازی حسینی).

۲- تعلیقات فلسفیہ: ابو علی حسین بن عبداللہ بن حسین بن علی .

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم تعلیقات للشیخ ابی علی حسین بن عبداللہ بن حسین
ابن علی ان العالم انما یصیر مضافاً الی الشیء المعلوم بھیتۃ یحصل فی ذاته ولیس
الحال فی العالمیہ كالحال فی التیامن ...

انجام: وهذا هو الملكة المستفادۃ من واهب الصور ویخرج به عقولنا من القوة
الی الفعل، هذا اخر ما وجد من هذا الكتاب تراب اقدام المحیین لال الرسول
الثقلین علی بن محمد بن حسین حماهم الله عن الاعوان .

(نوشته علی بن محمد بن حسین) .

۳- رساله فلسفیه

آغاز: بسم الله... هذه الرسالة مرتبة على ستة مقالات اما المقالة الاولى فيها اربع مسائل المسئلة الاولى في اثبات واجب الوجود اما البرهان الذي اقامته الحكماء...

انجام: قال الرازي الصغير كلام الشيخ و حمله ارباب التحقيق ان النفس مدركة للكليات والجزئيات... ونحن قد قهرنا فيما سلف هذا المعنى فلا نعيدها نمت الرسالة .

۱۰۲۱۲- ۱۲ × ۱۹ ، دارای ده رساله :

۱- المعارف في اصول الدين : ملامحسن فيض ، تلخیصی است از کتاب علم اليقين).

(نسخ محمدزمان واعظ سمنانی ، آخر محرم ۱۱۰۰) .

۲- شرح حال چهارده معصوم : عبدالله بن محمد جعفر مشهدی ، اصفهانی در دو قسمت :

قسمت اول - شرح حال پیغمبر (ص) تا امام حسین (ع).

قسمت دوم - از امام سجاد (ع) تا امام دوازدهم (عج).

(نسخ همو در ۱۰۹۸ ق.) .

۳- خروج مختار: عبدالله بن محمد جعفر مشهدی اصفهانی .

(نسخ همو در ۱۰۹۸) .

۴- شرح حال حضرت زهرا و جناب امام حسن علیهما السلام : ...

(نسخ) .

۵- خلاصه از زندگانی معصومین : ...

(نسخ ، در چهار صفحه) .

- ۶- سی مسأله در معرفت خداوند: شیخ طوسی .
(نسخ محمدزمان سمنانی در ۱۰۹۷ ق.) دو خطبه از نهج البلاغه ضمیمه است .
- ۷- المر موزات (حکایت ناسک و تائب): ...
آغاز: یا مسکین اما سمعت حکایة الناسک والتائب، وهی ان رجلاً من المترفين وارباب النعم ممن قد بسط له الدنيا ...
انجام: ثم اخبر الناس مارأى واوصى ومامت الا ایاماً حتى توفى وهضی بسبيله رحمة الله ، تم بحمد الله .
(نستعلیق) .
- ۸- معیار الساعات : ملامحسن فیض .
(نستعلیق محمدزمان در دهم رمضان ۱۰۹۶) .
بضمیمه دو جدول مربوط به همین رساله .
- ۹- اختیارات ماهها : محمدباقر بن محمدتقی مجلسی .
(نسخ محمدزمان سمنانی در سنه ۱۰۹۶) .
به ضمیمه وقف نامه مفصلی در آخر .
- ۱۰- مباحثه کنیز علاءالدین بن فیروز شاه برمکی (تودد) با دانشمندان مشهور نامی در حضور هارون رشید و مجاب نمودن آنها : ...
(نسخ محمدعلی بن محمد صالح در سنه ۱۰۶۹) .
- ۱۰۳۳۱- نسخ و شکسته نستعلیق ، ربعی ، دارای دو ساله :
۱- حاشیه شرح تجرید (امور عامه) .
آغاز: بسم الله... وبه ثقتی ... فیکون هذا النمط فی الوجود المطلق والوجودات الخاصة التي هی علیه ...
انجام: فی امتداد المسافة موقوف تحققها علی مرور الزمان والحق ان الوصول لماكن حدوته بانقطاع الحركة كان .

۲- حاشیه منطقیه : ملاسعد تفتازالی (م ۷۹۱).

آغاز: بسم الله ... لقد آتينا على قسم المنطق من شرح الشرح موفين حقه من التحرير ... قوله هذه اشارات انك قد عرفت فيما ...
انجام نسخه: ولا ينتهي انقسامه الى حد لا يمكن انقسامه وهذا كما يقوله المتكلمون ان الباري تعالى قادر على مقدرات .

۱۰۳۴۳- نسخ و نستعلیق حسن بن شمس الدین آملی در حدود ۷۰۰ هجری ، بغلی- بزرگ ، دارای سه رساله :

- ۱- الفصول النصریه فی الاصول : رکن الدین محمد بن علی جرجانی .
- ۲- رساله السعیدیہ : (فی اصول الدین و فروعہ) : علامه حلی .
- ۳- مفتاح الغرر لفتح الباب الحاد عشر : خضر بن محمد بن علی رازی جبل رودی .

(نوشته سال ۸۳۲ هجری قمری).

۱۰۵۵۷- ۲۳ × ۱۵ ، دارای هفت رساله :

- ۱- آداب المتعلمین : خواجه طوسی .
- (نسخ درشت خوب غلامحسین درسنه ۱۲۷۵ ه . ق .)
- ۲- خلاصه الحساب : شیخ بهائی .
- (نسخ غلامحسین درسنه ۱۲۹۱ ه . ق .)
- ۳- بحر الغرایب : شکر الله بن لطف الله لواسانی در ادعیه و ختوم (فارسی) .
- (شکسته نستعلیق) .

۴- ادعیه و ختومات

آغاز نسخه : کسی را حاجتی باشد صبح قبل از منافی نماز با عقیده تمام این دعا را بخواند صدویازده بار ...

انجام نسخه: اختتام دیگر اللهم انه ليس في السموات دورات ولا في الارض

عبرات ... بديه و ميتك و ربوبيتك .

(نسخ و نستعليق).

۵- مسئله الرضاع : محمد تقی مجلسی .

(شکسته نستعليق).

۶- مسائل الكفارة : محمد باقر مجلسی .

(شکسته نستعليق).

۷- كتاب الزكوة : محمد باقر مجلسی .

(شکسته نستعليق ۲۷ صفر ۱۲۱۶).

۱۰۶۶۹ = ۲۱ × ۱۴ ، دارای دو رساله :

۱- ادعیه و توسلات : ...

آغاز نسخه : فليظهر لي بدنه و ثيابہ ثم ... يا واسعاً يا حسن عائدتہ، يا ملبساً فضل
رحمته يا مهيباً ...

انجام نسخه: ومنها بالله استغفر الله واليه المصير ومن اراد من امتك ان لا يحول
بين دعائه و بين حائل او صغيراً .

(نسخ).

۲- سؤال و جواب: ميرزا محمد تقی شیرازی .

(شکسته نستعليق).

ملحقات فهرست

کتابخانه غرب مدرسه آخر زدهمدان

فارسی

الف

احکام مذهب بهائیه

* ۵۳۴۳ ، نسخ ، ۱۱ × ۱۸ . (عربی و فارسی).

اخلاق (کتاب)

آغاز موجود : در مجمرشان بسوزد و چقدر پیه چشم ضعیف حالان را با آتش
و تند خوئی می گدازند تا چراغی در خلوتشان برافروزند خسیسی چندند ،
تهمت بر خود بسته ، گدائی چندند بر مسند بزرگی نشسته ، مشتی لئیم خود را
کریم می دانند و اشعت طماع چند خویش را حاتم طائی می خوانند ...
انجام موجود : از جناب مقدس جعفری علیه السلام مرویست که : ان من الجهل
الضحك من غير عجب ... الضحك يميت القلوب ... القهقهة من الشيطان ... ضحك
المؤمن تبسم ... و اخبار دیگر در این مطلب در مجلس هفتم گزارش یافت

* ۴۵۷۸ ، ۱۵ × ۲۶ ، نستعلیق .

ت

تحفة المؤمنین : محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی تنکابی .

* ۱۰۱۲۴ ، نسخ خوش مهدی حلبی ، ۱۱۰۴ ق ، ۱۸ × ۲۴ .

خ

خلاصه تحفة الأبرار سید محمد باقر : رضی بن سیدعلی اکبر موسوی .

* ۱۰۱۸۹ ، شکسته نستعلیق ، ۱۲۴۴ ق ، ۱۶ × ۲۱ .

ر

رسالة در اصول دین

آغاز نسخه: چون این قسم از انکشاف مخصوص انبیاء و ائمه است و از ابوذر
و مثل او متصور نیست فرمود که چنان عبادت کن که گویا بآن مرتبه رسیده
چنانچه رؤیت در تمة سخن بهمین معنی است ...

انجام: ومن جمیع آن لغتها را می دانم و در آن شهرها و در مابین آن شهرها
خدا را حجتی و امامی نیست بغیر از من و برادر من و ما حجت خدائیم بر ایشان
تمت کتاب .

* ۱۰۳۳۵ ، نستعلیق ، ۱۳ × ۱۹ .

روح و ریحان: میرزا صادق عبقری همدانی .

* ۱۰۹۸۲ ، نسخ مؤلف ، ۱۳ × ۲۱ .

ش

شرح اربعین شیخ بهاء : محمد بن علی مشهور بابن خاتون عاملی .

* ۱۰۱۰۴ ، نسخ ، ۱۵ × ۲۶ .

ف

فضائل السادات : محمد اشرف بن عبدالحسین الحسینی .

* ۱۰۱۲۷ ، شکسته نستعلیق ، ۱۷ × ۲۵ .

فیض نامه: علی اکبر ، پاسبان مخصوص فتحعلی شاه قاجار .
 آغاز نسخه: ستایش بهینه برون از پندار و نیایش گزینہ فزون... سپس چنین
 گوید... علی اکبر پاسبان ستودان شاهنشاه... فتحعلی شاه...
 انجام نسخه: بیا تاتراکیفر دهم چون عمر خالد را بدان سان شاد دید دانست
 که کار از کار گذشته از بیش و کم هیچ دم نزد.
 * ۵۳۴۷ ، شکسته نستعلیق مؤلف ، غره رجب ۱۲۸۶ ، ۱۱ × ۱۷ با شرح لغات
 مشکله کتاب ...

م

مجموع الانشاء: محمد علی همدانی .
 * ۱۰۹۸۰ ، شکسته نستعلیق مؤلف ، چهارشنبه ۳ رمضان ۱۳۳۴ ، ۱۴ × ۲۱

مرآة المحققین

آغاز: حمد و ثنای نامتناهی پروردگاری را که قواعد اسلام را منجاء طالبین
 سعادت... (بعد از پنج صفحه مقدمه) بسم الله... حمد و ثنای بیعد حضرت ذوالجلال
 را که آثار قدرت او در عالم آفاق و انفس از آفتاب جهانتاب... سنر بهم...
 انجام: باب هفتم در تطبیق دادن آفاق در نفس ، بدانکه مجموع عالم... بیت
 آدمی چیست بر زخ جامع... اگر ابلیس پی نبرد چه باک تم الكتاب فی يوم
 عید المولود ۱۳۶۵ .

* ۱۰۶۷۴ ، شکسته نستعلیق ، ۱۳۶۵

عربی

الف

اجازة الاجتهاد لشرف الدين الهمداني

* ۱۰۱۶۴ ، نستعلیق و نسخ ، خشتی .

ادویه و ختومات

آغاز نسخه : اعوذ بالله ... امن الرسول ... بسم الله النور...

انجام نسخه : الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله ... عرض نقشی است .

* ۱۰۵۷۴ ، نسخ ، ۱۲۰ X ۲۰ .

الاستبصار فيما اختلف من الاخبار : شيخ طوسي .

* ۹۷۲۱ ، نسخ رجب ۱۰۴۹ ، ۱۶ X ۲۵ ، دارای سر لوحه مذهب و تشعیر صفحه

اول و دوم .

اصول الفقه

آغاز: بعد البسملة القول في الادلة العقلية والكلام فيها يقع في مواضع ثلثه

تعريفها وتقسيمها ودليل اعتبارها ...

انجام: وقد تمسك بعض المحققين لاعتبارها ببعض الادلة الشرعية كقوله ما حجب

الله ونحوه لكنه عدل عنه واعترف بضعف دلالتها فلا كرامة فيها وقد ساق شيخنا

قده بعض الكلام فيها في رسائله فارجمها ، والحمد لله اولاً و آخراً .

* ۱۰۱۷۴ ، نستعلیق ، خشتی كوچك .

اصول الفقه

آغاز نسخه: بعدالبسملة ، الفصل الثاني في اصالة البرائة والاولى كون الاصل هنا بمعنى القاعده كما في الاصاله الاباحه والطهاره ...
انجام: حتى يطرء الاجمال في العموم مدفوعه بانتفاء الفارق بين المقامين بعد كون المناط بين العلة الجامعه و ان اردت تحقيق الحال في بيان هذه القاعده فارجع الى ما ذكره شيخنا قده في رساله منفردة من التفصيل في تنقيحها والحمد لله رب العالمين .

* ۱۰۱۴۵ ، نستعليق ، خشتی .

اصول الفقه

آغاز: لما فرغ القوم من بيان الادلة موضوعا وحكما شرعوا في بيان تعارضهما كذلك و جعل في التهذيب هذا البحث من مقاصد الفن ...
انجام: كما يظهر من شيخنا ره في مسئله البرائة اذ كما ان في فعل الحرام وجود المضرة وفي تركها ... كذا في ترك الواجب وجود المضرة .

* ۱۰۱۹۲ ، شكسته نستعليق ، ۱۳ X ۲۰ .

اصول الفقه

آغاز: اذا عرفت موضوع التقليد فاعلم ان المعروف بين اصحابنا ان حكم التقايد هو الجواز بالمعنى الاعم وينسب الى بعض اصحابنا القول بالتحريم ...
انجام: وان مخالفة الاجماع كافر ام لا وانه يجوز وجود اجماع ثم اجماع حر بعده ام لا... هذا تمام الكلام في الاجماع المحقق بقسيمه من البسيط والمركب اما الاجماع المنقول فالباب الثاني هو المتكفل لبيانده بما لا مزيد عليه الحمد لله اولاً و آخرأ و ظاهراً و باطناً و صلى الله على محمد و اهل بيته

* ۱۰۲۰۳ ، نستعليق ، ۱۵ X ۱۹ .

الاقبال بصالح الاعمال : سيد بن طاوس .

* ۹۷۷۱ ، نسخ ، ۱۳ × ۲۵ ، جلد اول و دوم .

ب

بهجة المرصيه : جلال الدين عبدالرحمن سيوطي .

* ۱۰۳۲۱ ، نسخ ، ۱۳ × ۲۱ .

ت

تحصيل الاطمینان فی شرح زبدة البیان : سيد محمد ابراهيم بن امير معصوم

قزوینی . (ذریعہ ۳ : ۳۹۶) .

* ۱۰۱۹۸ ، نسخ و نستعلیق ، ۱۶ × ۲۰ .

التسامح فی ادلة السنن : شيخ مرتضى انصاری؟

آغاز: بسم الله... الحمد لله رب العالمين والصلوة... لا اشكال بل لا خلاف على القول

بامكان الاشتراك و وقوعه كما هو المختار و فاذا للمعظم ...

انجام: التاسع عشر ظاهر الاصحاب عدم التفصيل في مسألة التسامح بين ان يكون

الفعل... فالوجه عدم الفارق والله الهادي... تمت المسئلة على يد اضعف العباد محمد

ابن ناصر كرمانی السيرجانی مورخه ۱۷ شهر محرم الحرام سنه ۱۲۹۴ .

* ۱۰۱۲۹ ، نسخ محمد بن ناصر ، ۱۷ محرم ۱۲۹۴ ، خشتی .

تفسير الاصحى (مختصر الصافي) : ملا محسن فيض .

* ۱۰۱۲۶ ، نسخ خوش ، ۱۱۲۰ ق ، وزيری .

تفسير القرآن الكريم

آغاز نسخه: المفسرون اخذ جبريل بعضارتي باب المدينة، ثم صاح بهم صيحة

واحدة فاذا هم خامدون ميتون، يا حسرة على العباد ...

انجام نسخه: بسم الله الرحمن الرحيم ، قل هو الله احد . روى ابو العالیه عن

ابى ابن كعب ان المشركين... قال الله تعالى كذبنى ابن آدم ولم يكن له ذلك وشتمنى

ولم يكن له ذلك فاما تكذيبه آياى.

* ۱۰۱۲۵ ، نسخ خوش ، وزيرى .

تقريرات الاصول : حاج ميرزا حسن بن ابوتراب الرضوى الهمدانى .

* ۱۰۱۳۰ ، شكسته نستعليق ، ربهى .

تقريرات الفقه : ...

آغاز: قال المصنف ... اقل الحيض ثلثة ايام و اكثره عشره وكذا اقل الطهر و

هل يشترط التوالى فى الثلثة ام يكفى كـونها من جملة العشره الاظهر الاول .

اقول ...

انجام نسخه: ... فما كان مرجعها الى الخلق فيكون فيده المرتين نظر الى الكبرى

الكلية المستفادة من مجموع الكلام .

* ۱۰۱۷۵ ، شكسته نستعليق ، خشتى كوچك .

تقريرات الفقه والاصول

آغاز: بسم الله تعالى اختلف كلمات ارباب النظر فى اشتراط الحيوة فى المفتى

فالمعروف بين اصحابنا الاشرط والمنسوب الى العامة عدمه وليعلم مقدمة...

انجام: اذ لا يصح التمسك بعموم العمام فيما اذا علم تخصيصه بالمخصص الذى

يكون له عنوان مجمل كما لا يصح التمسك بالمخصص فى ادراج الفرد المشكوك

تحت عنوان المجمل والله العالم .

* ۹۸۸۸ ، شكسته نستعليق ، ۲۴ X ۱۸ .

تلخيص الاقوال فى معرفة الرجال (رجال بسيط) : ميرزا محمد بن على بن ابراهيم

استر ابادى .

* ۱۰۱۸۸ . نسخ خليفة بن على ، ج ۲/ ۱۰۵۲ ، ۲۲ X ۱۷ . از اول مقدارى ناقص

است .

تلخيص المقال فى معرفة الرجال استر ابادى : ميرزا محمد استر ابادى .

* ۴۸۲۳ ، شكسته نستعليق ، ۲۹ X ۱۷ .

تمهید القواعد الاصولية والعربية لتفريع الاحكام الشرعية : شیخ زین الدین

شہید ثانی .

* ۱۰۰۲۵ ، نسخ ، ۱۰ × ۱۴ ، بافہرست کتاب در آخر ، مقداری از کتاب بہ خط محمد علی شیرازی در شوال ۱۲۶۳ نونویس شدہ .

* ۱۰۱۷۹ ، شکستہ نستعلیق نوروز علی بن محمد در ۱۲۶۲ ، خشتی کوچک .

توضیح المقال (رجال صغیر استرآبادی) : محمد بن علی بن ابراہیم استرآبادی .

* ۱۰۱۱۶ ، نسخ محمد سعید بن شمس الدین در ۱۰۹۵ بہ دستور مجلسی دوم نوشتہ شدہ ،

وزیری ، وقفنامہ کتاب بہ امر سلطان سلیمان صفوی و بہ خط و مہر ملا محمد باقر مجلسی

در اول کتاب تحریر شدہ .

تہذیب الاحکام : محمد بن حسن الطوسی .

* ۱۰۰۴۰ ، از جہاد تا آخر دیات ، نسخ خوش محمد زمان ، ع ۱۰۷۳ / ۱ و زیری ،

با کادر عالی رنگی .

ج

جامع الشتات : میرزا ابوالقاسم قمی .

* ۱۰۰۷۲ ، نستعلیق ، وزیری .

جواب عن الآيات والروایات المشکله

آغاز نسخہ: قوله تعالى وقد فيها اقواتها في اربعة ايام ... قوله تعالى ولقد خلقنا

السموات والارض وما بينهما ... سؤال خبر کن مارا کہ خدای تعالی نخستین

چیزی کہ آفرید چه بود جواب ...

انجام نسخہ: روایت کردہ اند از حضرت پیغمبر صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کہ چون

بندہ مؤمن را مرگ فرارسد بر بالین او فرشتگان نیکوروی، حریرهای بہشت

برداشته و خط بہشت باخویش آوردہ پس ملک الموت گوید کہ ای جان، پاکیزہ

بیرون آی بسوی آمرزش .

* ۱۰۲۰۴ ، شکستہ نستعلیق ، ۱۴ × ۲۰ .

جواهر الکلام : شیخ محمد حسن.

- * ۱۰۰۶۳ ، از آغاز طهارت تا آخر باب نفاس ، با حاشیه‌هایی از مرحوم حاج میرزا ابوتراب رضوی همدانی ، نسخ ابوالقاسم بن حسین علی قزوینی در ۱۲۴۹ ق ، وزیر .
- * ۱۰۰۶۴ ، تمام کتاب طهارت ، نسخ ابوالقاسم قزوینی در ۱۲۴۹ ، وزیر .
- * ۱۰۰۶۵ ، از رکن سوم صلوة تا آخر آن ، نسخ ابوالقاسم قزوینی در ۱۲۵۰ ، وزیر .
- * ۱۰۰۶۶ ، کتاب النکاح ، به دستور حاج میرزا ابوتراب رضوی همدانی در ۱۲۵۰ نوشته شده و در ۱۲۵۱ با نسخه مصنف مقابله گشته ، در آخر کتاب مباحث : زکوة و خمس و صوم از شرح ارشاد ملا احمد اردبیلی اضافه شده ، وزیر .
- * ۱۰۰۶۷ ، حدود و دیات ، نسخ ۲۳ رمضان ۱۲۵۴ ، وزیر .
- * ۱۰۱۴۷ ، زکوة ، نسخ ، خشتی .
- * ۱۰۱۴۸ ، صوم و اعتکاف و خمس ، نسخ ابوالقاسم قزوینی در ۱۲۵۱ ، خشتی .
- * ۱۰۱۴۹ ، بیع ، نسخ حاج میرزا عبدالوهاب بن ابوالقاسم رضوی همدانی ، ۱۲۴۹ خشتی .
- * ۱۰۱۵۰ ، بیع و رهن ، نسخ حاج میرزا عبدالوهاب رضوی همدانی ، ۱۲۵۱ ، خشتی .
- * ۱۰۱۵۱ ، خیارات تا حجر ، نسخ ، خشتی .
- * ۱۰۱۵۲ ، بیع تا حجر ، نسخ ، خشتی .
- * ۱۰۱۵۳ ، مفلس تا عاریه ، نسخ خوش ابوالقاسم قزوینی ، ۱۲۵۰ ، خشتی .
- * ۱۰۱۵۴ ، ضمان تا وصایا ، نسخ ، خشتی .
- * ۱۰۱۵۵ ، شرکة تا وكالة ، نسخ ، خشتی .
- * ۱۰۱۵۷ ، وصایا و فرائض ، نسخ ابوالقاسم قزوینی ، ۱۲۵۱ ، خشتی .
- * ۱۰۱۵۸ ، عنق تصید و ذباحت ، نسخ حاج میرزا عبدالوهاب رضوی همدانی ، ۱۲۵۲ خشتی .
- * ۱۰۱۵۹ ، طلاق تا آخر لعان ، نسخ ابوالقاسم قزوینی ، ۱۲۵۲ ، خشتی .
- * ۱۰۱۶۱ ، قضا و شهادات ، در ابتدای این کتاب اجازه اجتهاد مفصل و مشروطی و همچنین اجازه‌ای در تصرف امور حسبیه به خط و مهر صاحب جواهر برای مرحوم حاج میرزا ابوتراب رضوی همدانی نوشته شده ، نسخ حاج میرزا عبدالوهاب رضوی همدانی ، ۱۲۵۰ ، خشتی .

ح

حاشیه علی الحاشیه الشرح التبرید : ملا میرزا جان باغنوی .

* ۱۰۱۱۵ ، نستعلیق عوض بن محمد رضا ، ۱۰۵۷ ق ، وزیری .

حاشیة علی الحاشیة الشرح الشمسیة: ملا داود .

* ۱۰۲۰۸ ، شکسته نستعلیق خوش محمد علی مازندرانی ، ۱۹ صفر ۱۰۶۳ .
۱۹ X ۱۳ . باحاشیه های از آسید ابوتراب رضوی و سید عبدالوهاب رضوی .

حاشیة علی الحاشیة الشریفیه علی تحریر القواعد المنطقیة

آغاز: قال المصنف ورتبته علی مقدمة الترتیب جعل کل شیء فی مرتبته وهو بحسب الظاهر لا یقتضی ما یتعدی الیه بعلی فاما ان یتضمن الاشتمال واما ان یراد بمدخول علی هذا الاسلوب الخاص و ح ...

انجام نسخه: لان الامر الاول اسقط ثمانية ، هذا طريقة الحذف والاسقاط اما طریق التحصیل فہوان یقال الصغری موجبتان .
* ۱۰۳۳۷ ، شکسته نستعلیق ، ۱۳ X ۱۸ ، ربیع .

حاشیة علی شرایع الاسلام : شیخ نور الدین علی بن الحسین محقق کرکی .
* ۱۰۲۰۷ ، شکسته نستعلیق ، ۱۳ X ۲۰ ، کتاب الطہارة تا کتاب الجہاد .

حاشیة علی شرح التجرید (امور عامہ)

آغاز نسخه: ینکرونہ وظ ان ہؤلآء من اهل العقل والتمیز فلیسوا اهلہا ولا مجنوننا اقول سیجیء ان نزاعہم لیس الا فی معنی تفسیر الالفاظ ...
انجام: آخر معدوم بمجرد وجودہما فی العقل فیلزم ان تعدوا العقل علی تعقلہما بہف ، هذا آخر ما تیسر فی الابحاث المتعلقة بمباحث الامور العامہ والحمد لله مفیض الخیر والکرامہ ... ونسئل الله تعالی ان یوفقنی لاتمام ما فی الكتاب والصلوة ...

* ۱۰۳۳۴ ، شکسته نستعلیق ، ۱۲ X ۱۸ .

حاشیة علی الشرح التجرید علی الحاشیة الخفری : ملا شمسنا گیلانی .

* ۵۳۴۱ ، نسخ ، جمعہ ۶ ج ۲ / ۱۰۴۰ ، ۱۸ × ۱۰ ، با حاشیہ عسائی بعنوان (منہ سلمہ اللہ) .

حاشیہ علی الشرح التلخیص المفتاح (مطول) : میر سید شریف گرگانی .

* ۱۰۲۱۱ ، شکستہ نستعلیق حسین رضوی قمی ، ۱۲ صفر ۱۱۰۶ ، ۱۲ × ۱۹ .

* ۱۰۳۳۹ ، شکستہ نستعلیق محمد باقر بن ملا علی ، ۱۱۲۰ ق ، ۱۲ × ۱۸ .

حاشیہ علی الفرائد

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة ... اعلم ان المكلف اذا التفت ... شرط سبق لاحراز الموضوع لانفاة التكليف به فلامفهوم له و يصلح ان تكون الشرطيه ذات ...

انجام: التقييد في المسبب تقييد للسبب بالاضافة الي سببه فمعنى قوله لامطلق السبب لان يكون راجعاً الى مطاق السبب سواء كان صادراً من المكلف من

غير واسطة اولا وسواء كان مسببه مقدمه بنفسه ام لاقتدير

* ۱۰۱۸۵ ، نسخ محمد بن ناصر جهت حاج ميرزا حسن بن ابوتراب رضوی در ۱۲۹۱ ق ، خشتی .

حاشیہ علی المختصر التفتازانی : نظام الدین عثمان خطابی .

* ۱۰۲۱۰ ، نستعلیق کهن ، ۱۲ × ۲۰ .

حاشیہ فلسفیہ

آغاز نسخہ: بدون تصور الوجود لکن تصور المثلث مثلاً و نشأت فی الوجود

قوله ولان الحقایق الممكنة هذا هو الوجود الثاني من الوجود الثالث علی

قوله وايضاً فالمهيات الخ هذا وجدته يدل علی ان الوجود ...

انجام نسخہ: قوله السلام والصلح قوله ...

موضع الشدة وبيان في موضع التين قوله عند التقييد بالحرب ... ملاقات ...

قوله في الصفات .

* ۱۰۲۰۲ ، نسخ و نستعلیق ، ۱۲ × ۲۰ .

حسینہ : حسین بن علی رازی .

* ۱۰۱۶۵ ، نستعلیق بدعلی عسکر بن محمد جعفر در ۱۲۴۰ ق ، خشتی .

و

رسالة الارثیه : محمد تقی بن حسین علی هروی .

* ۱۰۳۴۵ ، نسخ عالی ، ۱۱ X ۱۸ .

رسالة در نحو

آغاز نسخه : والشرطیة والظرفیة ثم لما كان لكل ما يوجد المركبات علل اربع ...

القسم الاول في الاعراب ووجوهه ... في الرفع والنصب والجرو يكون لفظاً و...

انجام نسخه: قال الشاعر

فتح الاله وجوه تغلب كلما سبح الحجيج وكبر واهل الا

وقيل انه اسم للمصدر وليس بمصدر لان المشهور في فعله .

* ۱۰۰۱۸ ، شکسته نستعلیق کهن ، ۱۴ X ۱۷ .

ع

رسالة فلسفیه

آغاز نسخه : ما فرضناه جزء واحد ... لا يقال عدم اجتماع الاجزاء في الوجود

الخارجي لا يستلزم ان يكون لها وجود خارجي فان السلب الخارجي لا يقتضي ...

انجام نسخه: ومن العلل العرضية ما هو معد يعنى ان بعض العلل الفاعلية العرضية

يكون علة معده ... لحصول البرودة تمت مباحث المقصد الاول في الامور العامة

وقت الضحى من يوم الاثنين من اواخر شوال سنة سبع فثمانين وثمانية مائة

* ۱۰۰۹۶ ، نستعلیق ۲ شنبه اواخر شوال ۸۸۷ یا ۶۸۷ ، وزیرى .

روضه البیه : شیخ زین الدین شهید ثانی .

* ۱۰۰۷۱ ، ج ۱ ، نسخ محمد امین همدانی در ۱۲۲۹ ق ، وزیرى .

* ۱۰۱۱۹ ، ج ۱ و ۲ ، نسخ ، وزیرى .

روضه المتقین یا شرح من لا يحضره الفقيه : ملا محمد تقی مجلسی .

* ۱۰۰۸۶ ، نسخ عالی ۱۰۹۱ ق ، وزیرى ، از مناهى النبى تا آخر كتاب .

ش

- شرح الاشارات : خواجه نصیر الدین طوسی .
* ۲۶۰۵ ، نستعلیق ، ۱۴ × ۲۴ ، طبیعیات .
- * ۱۰۱۲۸ ، باحاشیه هائی از نعمت الله بن علی ، نستعلیق ، ربعی .
- شرح تلخیص المفتاح : ملا سعد تفتازانی .
* ۱۰۲۰۵ ، نسخ ۱۱۹۶ ق ، ۱۲ × ۲۰ ، جلد روغنی گل و بوته دار .
- شرح تهذیب المنطق : ملا عبدالله یزدی .
* ۱۰۱۶۷ ، نسخ خوش محمد جواد گلپایگانی در ۱۲۶۵ ق ، ربعی .
- شرح الزيارة الجامعة : شیخ احمد احسائی .
* ۱۰۱۹۵ ، نسخ خلف بن سید علی حسینی ، ۱۱ رمضان ۱۲۴۵ ، ۱۴ × ۲۰ .
- * ۱۰۱۷۳ ، نسخ مجتبی حسینی در ۱۲۳۲ ق ، خشتی کوچک .
- شرح الصحیفة السجادیة : ملا محسن فیض .
* ۱۰۲۴۴ ، نستعلیق ، ۱۲ × ۱۷ .
- شرح الفوائد : شیخ احمد احسائی .
* ۱۰۱۴۳ ، نسخ ۱۲۳۳ ق ، خشتی .
- شرح المختصر لابن الحاجب : عضد الدین عبدالرحمن احمد الایجی .
* ۱۰۱۰۱ ، نسخ قدیم باتازه نویس هائی در ۱۲۷۹ ق ، وزیری .
- شرح نظام : نظام اعرج نیشابوری .
* ۱۰۱۶۶ ، نستعلیق ، ربعی .
- شوارق الالباء فی شرح تجرید الکلام : ملا عبدالرزاق لاهیجی .
* ۱۰۱۶۳ ، نسخ ابوالقاسم بن عبدالوهاب رضوی همدانی در اصفهان بسال ۱۲۴۵ ق ،
خشتی .

ص

صحیفۃ السجادیہ : امام سجاد علیہ السلام .

* ۱۰۰۱۷ ، نسخ ، ۱۷ × ۱۰ ، با ترجمہ فارسی بہ رنگ قرمز .

ع

ودۃ الداعی و نجاح الساعی : ابن فہد حلی .

* ۱۰۲۰۹ ، نسخ ۱۲۶۵ ، ۱۳ × ۱۹ :

ف

فتح القریب بشواہد معنی اللیب : جلال الدین عبدالرحمن سیوطی .

* ۱۰۱۷۱ ، نسخ محمد کریم در ۱۰۹۶ ، مقابلہ شدہ بوسیلۃ کلبعلی کاظمی ، خشتی -

کوچک .

فضائل السادات : محمد اشرف بن عبدالحسب الحسینی .

* ۱۰۱۲۷ ، شکستہ نستعلیق ، وزیری .

الفوائد الجاریہ

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين الحمد لله رب العالمين حمداً لا يقوى
على احصائه الا هو ... اما بعد فانه لما بعد العهد عن زمان الائمة ص و خفي امارات
الفقه والادلة ...

انجام: يورث الفسادة كماورد الحديث في معرفة النحو ويشاهد في غيرها ...
مع ان تهذيب الاخلاق من اوجب الاشياء كما لا يخفى والله الهادي الى طريقه .
* ۱۰۱۹۱ ، نستعلیق ، ۲۱ × ۱۲ .

فوائد الضیائیہ: عبدالرحمن جامی .

* ۱۰۱۲۲ ، شکستہ نستعلیق میرسید ابراہیم بن میرزا محمود فروزنجبر ، وزیری .

فوائد الكبرى

ج ۱-۲-۳-

آغاز: الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب... اما بعد يقول تراب اقدام الطلاب...
(نام مؤلف پاک شده).

وسميته بالفوائد الكبرى... الفريدة الاولى في حده تركيباً اعلم ان جمعاً من
الاصوليين صرحو...

انجام: الثامن في تعارض الاستصحابين... وقد فرغت من تأليف هذه البضاعة المزجاء
في اليوم الاحد سادس ثاني الربيعين من السنة الثمانية من العشرة الخامسة من المائة
الثالثة من الالف الثاني... انه هو الغفور الرحيم السميع العليم الحكيم الحلیم
الکریم.

* ۱۰۰۷۴، نسخ، یکشنبه ۶ ع ۲ / ۱۲۵۸، وزیرى.

فوائد متفرقه

آغاز نسخه: المطالب باعتبار اوضاع البروج والكواكب... الابداع وكذا الابتداع
والاختراع بل الفطر والانشاء...

انجام نسخه: والفرق بين القلة والكثرة في مثلها مشكل معان... فلعل الباعث
لهم على الاتفاق على خلاف ماسبق.

* ۱۰۱۹۶، نسخ، ۱۵ X ۲۰.

ق

قانون نچه: محمود بن محمد الجعفي الخوارزمي.

* ۵۳۴۵، نسخ محمد علی نائینی منخلص بعبرت، ۴ شنبه ۵ ذی الحجه ۱۳۲۰، ۱۱ X ۱۸.

القواعد الكلية: محمد بن المكي (شهيد اول).

* ۱۰۱۷۷، نسخ خوش، ربیع.

قوانین الاصول: میرزا ابوالقاسم قمی.

* ۱۰۱۷۰، نسخ باقر بن ابوالفضل همدانی در ۱۲۴۲ ق، خشتی کوچک.

ک

الكافی: محمد بن یعقوب کلینی.

* ۹۹۴۰ ، نسخ محمد جعفر ، شعبان ۱۰۹۹ ، ۱۲ × ۱۸ ، کتاب الاصول .

الكافیہ: ابن حاجب .

* ۱۰۲۰۶ ، نسخ ، ۱۱۰۰ ق ، ۱۰ × ۱۹ .

كشف الامانی فی السبع المثانی : محمود بن یوسف بن ابی بکر طوسی .

* ۱۰۱۹۳ ، نسخ مؤلف ، یکشنبه ۳ ج ۲ / ۷۹۷ ، ۱۲ × ۲۰ ، یک برگ از اول افتاده .

کلمات المکتوبه : ملامحسن فیض .

* ۱۰۱۸۰ ، شکسته نستعلیق ابراهیم بن محمد رضا در ۱۲۶۹ ق ، ربی .

کنز العرفان من فقه القرآن : فاضل مقداد سیوری .

* ۱۰۱۷۶ ، نستعلیق ۱۲۵۷ ، ربی .

ل

ع

لمعة الدمشقیه : شهید اول .

* ۵۳۴۸ ، شکسته نستعلیق عالی ، ۱۱ × ۱۸ .

م

المجلی مرآة المنجی : ابن ابی جمهور الاحسائی .

* ۱۰۱۳۸ ، نسخ ، ۲۲۶۷ ق ، خشتی .

مجمع الفوائد والبرهان فی شرح ارشاد الاذهان : احمد بن محمد (مقدس)

اردبیلی .

* ۱۰۱۲۱ از حدود تا آخر دیات است ، نسخ خوش ، وزیر ، دارای جلد مذهب .

المختصر : ملا سعد تفتازانی .

* ۱۰۱۰۰ ، نسخ ابوالقاسم بن مؤمن علی طالقانی در ۱۰۹۴ ، وزیر .

* ۱۰۹۸۸ ، شکسته نستعلیق ، ۱۲ × ۲۰ .

مسالك الافهام : شيخ زين الدين شهيد ثاني .

* ۱۰۰۷۵ ، نسخ وزيرى .

* ۱۰۰۸۲ ، نسخ ونستعليق ، وزيرى .

المشاعر : ملاصدرا .

* ۱۰۱۸۱ ، نسخ ، ربعى ، باکادر نقره گون .

المطول (شرح تلخيص المفتاح) : ملاسعد تفتازانى .

* ۴۸۲۴ ، نسخ ، ۱۴ شوال ۸۷۷ ، ۱۷ × ۲۵ ،

* ۱۰۰۷۷ ، نستعليق ۱۲۶۲ ، وزيرى .

* ۱۰۰۸۴ ، نسخ ، وزيرى .

معالم الدين : شيخ حسن بن زين الدين .

* ۱۰۱۸۳ ، نسخ محمد طاهر بن عبدالمحمد همدانى در ۱۲۸۷ ق ، ربعى .

مغرب اللغة : ناصر بن ابى المكارم المطرزى .

* ۵۳۴۶ ، نسخ سده هفتم ، ۱۲ × ۱۷ .

مفتاح الفلاح : شيخ بهائى .

* ۱۰۳۲۳ ، نسخ ، ۱۳ × ۱۹ .

مناسك الحج : مرتضى بن محمد امين انصارى .

* ۱۰۰۲۱ ، نسخ ، ۱۰ × ۱۵ .

المناهج

آغاز: كتاب المكاسب وفيه مناهج المنهج الاول فى المقدمات ، هداية ينقسم

الاكتساب بنفسه الى ...

انجام نوحه: لومات مسلم او كافر وله وارث مسلم متعدد ... والاسلام كاشف عن

الاستحقاق بالموت يكون ذلك مقتضى الارث .

* ۱۰۱۶۸ ، از كتاب مكاسب تا اطعمه و اشربه ، نسخ ، خشتى .

مناهج الاحكام : ملا احمد نراقى .

* ۱۰۱۸۲ ، ج ۱ ، قضاء وشهادات ... نسخ محمد باقر بن على اكبر در ۱۲۳۴ ق ،

خشتى .

منتخباتی از انوار نعمانیہ سید نعمۃ اللہ جزایری

* ۵۳۴۲ ، نسخ محمد حسن محرر بہ دستور آخوند ملامحمد کاظم در ۱۰ ذ ح / ۱۲۴۲
نوشته شده ، ۱۸ X ۱۱ .

من لا یحضرہ الفقیہ : شیخ صدوق .

* ۱۰۰۶۲ ، نسخ خوش اولیا قلی تبریزی ، ۱۰۹۲ / ۱۴ ، وزیر ، با اجازہ نامہ
علامہ مجلسی بہ ملاحظہ مازندرانی و نیز اجازہ نامہ مفصل شہید ثانی بہ شیخ حسین بن
عبدالصمد عاملی (پدر شیخ بهائی) در آخر کتاب .

* ۱۰۱۲۳ ، نسخ خوش ، ۱۱۱۵ ق ، جلد روغنی رنگین ، وزیر .

مہج الدعوات : سید بن طاووس .

* ۱۰۱۷۸ ، نسخ کهن ، خشتی ، با کادر وجدول رنگی ، عناوین با خط قرمز .

و

الوافی : ملامحسن فیض کاشانی .

* ۱۰۱۱۸ ، نسخ خوش ، جلد طلاکوب ، وزیر کوچک .

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of a letter or a section of a manuscript. The text is dense and fills most of the page area below the decorative header.

ص ۱۲۴۴، ك ش ۶۵

ص ۱۲۴۵، ك ش ۲/۲۳۳۲

Handwritten text in Arabic script, continuing from the previous page. The text is dense and fills most of the page area. There is a faint circular stamp or seal at the top left of this section.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خلائقنا
وخلقتهم من طينتنا
وهم خير خلقنا
وما كنا لنجد غيرهم
والله اعلم
بما كنا نعبد
وما كنا نعرف
ولا كنا لننطق
بشيء مما كنا
نقول
والله اعلم
بما كنا نعبد
وما كنا نعرف
ولا كنا لننطق
بشيء مما كنا
نقول

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خلائقنا
وخلقتهم من طينتنا
وهم خير خلقنا
وما كنا لنجد غيرهم
والله اعلم
بما كنا نعبد
وما كنا نعرف
ولا كنا لننطق
بشيء مما كنا
نقول

ص ۱۲۴۹، ك ش ۲۱۵۲

ص ۱۲۵۲، ك ش ۱۶۷۴

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم خلائقنا
وخلقتهم من طينتنا
وهم خير خلقنا
وما كنا لنجد غيرهم
والله اعلم
بما كنا نعبد
وما كنا نعرف
ولا كنا لننطق
بشيء مما كنا
نقول

ص ۱۲۵۱، ك ش ۴۸۸

Decorative header with floral patterns and calligraphy. Below it are two large rectangular panels containing text in various styles of Arabic calligraphy. The right panel features a prominent heading 'بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ' followed by several lines of text. The left panel also contains calligraphic text. Marginal notes in smaller script are visible on the right side of the page.

عبد الله بن محمد بن علي بن ابي طالب عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 اذ سئل عن اذاعة عن ابي بصير عن ابي بصير قال قال النبي صلى الله عليه وآله فاقام
 يصلي ركعتين للهدى للهدى عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير قال قال النبي
 عن جده علي بن جعفر عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 كيف يصلي أصحابه في الصلاة قال قال النبي صلى الله عليه وآله انتم
 ان كان مسافرا قصر على كل حال من الامام وغيره والله
 ما يدل على ذلك عموم ما وجدنا في الحديث من ان علي بن
 جعفر يروي عن ابي بصير عن النبي صلى الله عليه وآله انما اذا توجهت
 من منزلة فقص الصلوة فاذا انصرفت من عرفت الى عرفت ودرت
 البيت ورجعت الى منزلة فاقم الصلوة تلك الثلاثة ايام وجهه
 عدم بلوغ السفر المسافة وجوب التقصير على المسافر
 النحر مع الشرايط بر محمد الطوبى في الاسانيد عن ابي بصير
 الصلوة من اربعة عشر سنة عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 الا على عن سويد بن غفلة عن ابي بصير قال سالت ابا بصير عن الصلوة
 بعد الصلوة قال نعم اذا كنت في منزلة وقال انما الصلوة في السفر
 الصلوة في السفر فاذا استدارت فاقم حيثما وجدت ودرت على ذلك
 القصر المطلقا وخصوص حديث الراجح عن الصلوة في السفر في تمام
 في السفر غير ذلك علم وجوبه على من خرج الى السفر بها
 للشيخ محمد بن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 ان النبي صلى الله عليه وآله قال من حج الى مكة فاجتنب
 في الطريق ما كان في مكة من اكل اللحم والخبز والتمر
 صلوات الله وسلامه وبره على اهل بيته وكان لا يبيت من نوافلها
 التي رفته وكان لا يجرم في السفر شيئا ولا يعلو على عمود احدية القصر المطلقا
 فانما الصلوة من احاديث في الصلاة يخرج الى مكة فاجتنب
 في الطريق ما كان في مكة من اكل اللحم والخبز والتمر
 صلوات الله وسلامه وبره على اهل بيته وكان لا يبيت من نوافلها
 التي رفته وكان لا يجرم في السفر شيئا ولا يعلو على عمود احدية القصر المطلقا
 فانما الصلوة من احاديث في الصلاة يخرج الى مكة فاجتنب

ص ١٢٩٨ ، ك ش ١٢١٦

عبد الله بن محمد بن علي بن ابي طالب عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 اذ سئل عن اذاعة عن ابي بصير عن ابي بصير قال قال النبي صلى الله عليه وآله فاقام
 يصلي ركعتين للهدى للهدى عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير قال قال النبي
 عن جده علي بن جعفر عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 كيف يصلي أصحابه في الصلاة قال قال النبي صلى الله عليه وآله انتم
 ان كان مسافرا قصر على كل حال من الامام وغيره والله
 ما يدل على ذلك عموم ما وجدنا في الحديث من ان علي بن
 جعفر يروي عن ابي بصير عن النبي صلى الله عليه وآله انما اذا توجهت
 من منزلة فقص الصلوة فاذا انصرفت من عرفت الى عرفت ودرت
 البيت ورجعت الى منزلة فاقم الصلوة تلك الثلاثة ايام وجهه
 عدم بلوغ السفر المسافة وجوب التقصير على المسافر
 النحر مع الشرايط بر محمد الطوبى في الاسانيد عن ابي بصير
 الصلوة من اربعة عشر سنة عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 الا على عن سويد بن غفلة عن ابي بصير قال سالت ابا بصير عن الصلوة
 بعد الصلوة قال نعم اذا كنت في منزلة وقال انما الصلوة في السفر
 الصلوة في السفر فاذا استدارت فاقم حيثما وجدت ودرت على ذلك
 القصر المطلقا وخصوص حديث الراجح عن الصلوة في السفر في تمام
 في السفر غير ذلك علم وجوبه على من خرج الى السفر بها
 للشيخ محمد بن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير
 ان النبي صلى الله عليه وآله قال من حج الى مكة فاجتنب
 في الطريق ما كان في مكة من اكل اللحم والخبز والتمر
 صلوات الله وسلامه وبره على اهل بيته وكان لا يبيت من نوافلها
 التي رفته وكان لا يجرم في السفر شيئا ولا يعلو على عمود احدية القصر المطلقا
 فانما الصلوة من احاديث في الصلاة يخرج الى مكة فاجتنب
 في الطريق ما كان في مكة من اكل اللحم والخبز والتمر
 صلوات الله وسلامه وبره على اهل بيته وكان لا يبيت من نوافلها
 التي رفته وكان لا يجرم في السفر شيئا ولا يعلو على عمود احدية القصر المطلقا
 فانما الصلوة من احاديث في الصلاة يخرج الى مكة فاجتنب

ص ١٢٩٩ ، ك ش ٤٥٢٧

ص ١٣٠٢ ، ك ش ٤٦٨٠

الجامع المبعوث على خير الامم وعلى باب الاعظم والمحل الرابع
 انك لو دجوت الكعبة الذي له مرتبة ان تبين بعينه
 تحت الماء بالنقطة وعلى آله واصحابه واهل بيته اهل بيت
 العلم والمعرفة والحكمة فانما ما وفت من رساله
 متفق الشاوبل المشتمل على بيان كتاب الله الالهي قبله والفت
 وحروفها وكلها فاقا والباها وهه مطابقة كل واحد منهما بالآخر
 ورساله الادران المشتمل على بيان الادران تحت التي هي
 الصلوة والصوم والزكاة والحج والجهاد شريعة وطريقه حقيقه
 ورساله اخوه مثل رساله الامانة ورساله النبويه وغير ذلك
 انفس من جماعه من اخواني الصالحين الشاكرين سبيل الله
 تعالى لطلب رضائه ان كتب لهم كتابا جاءه مما مشتملا على معظم
 اسرار الله واسرار انبيائه واوليائه مما يستعان على اسرار القوا
 وافئاسه وتواضعه ولوازمه وما يتعلق به من الاحكام و
 الاشرار وغيره من حقايقه ودقايقه ونكته ورموزه متبنا
 الى بيته وملازمه واصوله وفروعه موميا الى شعبه وشعبه
 وشكوكه وغالطه منبعا على فضله وتفرقة وتبنيه و
 كنهه موحيا بالامنه المحسوسة اللابحة والاستقامه اذا

الحمد لله الذي كشف عن جلاله المظلم حجاب الجلال المخز
 بالكثرة وخلص عباده المخلصين بنور وحدته الذي يشهد
 عن ظلمات رقبه الكفر في حاتم الكفر حتى خرجوا عن
 دركات السبل الكفر من الحلول والاحاد والكفر و
 الزنوج ونطقوا في توحيد الاله والوجودي بعد
 خلاصهم عن الشرك الجلي والخبثي في عالم الوحدة وصلوا
 في مراتب الحضرات الالهية والكونية الى اعلى الحضرة
 وشاهدوا بعينه على ما يغيب عن ذاته المطلقة وصلوه
 الكاملة على بيته الاكل تمام في الترتيب والرتبة الذي هو
 هو النسب لظهور الوجودات الى الفصل من القوة المخصوص
 بالذات المحود ولواء الحمد من بين العظمة المنعوت بالبرزخ

بسم الله الرحمن الرحيم
 قال ابن قتيبة ما لا يدرى من انوار
 باوريت انما حال الجنود وانه يفتح
 سبيل العبيد عبادي حبيب قرت محمد
 اسم الله رسول الله يارب العالمين
 مكتوب على اهل الكعبة اسقوا
 واذا بقيت فيه اي انه اسلامه
 الكتاب في بيان عباد الله
 ان العالم الذي نفعه يخرج منها
 كان من مؤمنه وبها النبي عليه
 اذ هال الدنيا انما هي على
 سبيل فخره رسول الله صلى الله
 تتبع الاثر في بيانها الكفاية
 فاعلم ان عليه السلام في كل
 قال سبيل الامم المشيئة
 الحق في بيانها في بيانها
 في بيانها في بيانها

ص ١٣٢٣، ك ش ٤٥٦٣

بسم الله الرحمن الرحيم
 قال ابن قتيبة ما لا يدرى من انوار
 باوريت انما حال الجنود وانه يفتح
 سبيل العبيد عبادي حبيب قرت محمد
 اسم الله رسول الله يارب العالمين
 مكتوب على اهل الكعبة اسقوا
 واذا بقيت فيه اي انه اسلامه
 الكتاب في بيان عباد الله
 ان العالم الذي نفعه يخرج منها
 كان من مؤمنه وبها النبي عليه
 اذ هال الدنيا انما هي على
 سبيل فخره رسول الله صلى الله
 تتبع الاثر في بيانها الكفاية
 فاعلم ان عليه السلام في كل
 قال سبيل الامم المشيئة
 الحق في بيانها في بيانها
 في بيانها في بيانها

ص ١٣٢٤، ك ش ١٥٥٣

ص ١٣٢٤، ك ش ٤٥٦٨

ص ١٣٢٥، ك ش ٤٦٣٥

بسم الله الرحمن الرحيم
 هذا كتاب في الفقه والسنن
 للمصنف والشيخ الكبير
 وهو كتاب جليل مشهور
 لولم يكن مولدا من الجاهل لان لو كان من فقهه قلالا او خذلت
 لجازان لا ضلها ان المتولد بالسنن العادة على الجبه العيف
 والرفيق لا بد ان يتعلمه وفرقه ويؤمله ان كان حيا فاولئك
 متولدا او لا له جازان لا يقع على ما تقدم ذكره وليس لهم ان يطعنوا
 على قولنا في التولد بان من شأن القادر في التولد ان يقدر على تركه و
 هذا لا يتم في المتولد وذلك من شرط القادر ان يقدر على ان لا
 يفعله والاول شرط في كونه قادرا لان في الاضال لا يتولد له كان
 فيها ما لا استدله ويتحقق ما ذكره بالقدر في ان لا
 عليه وليس لهم ان يعترضوا بان القول بالتولد منقذ
 القدرة الواحدة لا يفعل بها امر له
 الواحد لا جزءا واحدا اذا
 واحد اهل اجزاء
 بعدد

بسم الله الرحمن الرحيم
 هذا كتاب في الفقه والسنن
 للمصنف والشيخ الكبير
 وهو كتاب جليل مشهور
 لولم يكن مولدا من الجاهل لان لو كان من فقهه قلالا او خذلت
 لجازان لا ضلها ان المتولد بالسنن العادة على الجبه العيف
 والرفيق لا بد ان يتعلمه وفرقه ويؤمله ان كان حيا فاولئك
 متولدا او لا له جازان لا يقع على ما تقدم ذكره وليس لهم ان يطعنوا
 على قولنا في التولد بان من شأن القادر في التولد ان يقدر على تركه و
 هذا لا يتم في المتولد وذلك من شرط القادر ان يقدر على ان لا
 يفعله والاول شرط في كونه قادرا لان في الاضال لا يتولد له كان
 فيها ما لا استدله ويتحقق ما ذكره بالقدر في ان لا
 عليه وليس لهم ان يعترضوا بان القول بالتولد منقذ
 القدرة الواحدة لا يفعل بها امر له
 الواحد لا جزءا واحدا اذا
 واحد اهل اجزاء
 بعدد

Handwritten text in a dense, cursive script, likely a manuscript page. The text is arranged in vertical columns and appears to be a continuation of a historical or religious narrative.

Handwritten text in a dense, cursive script, likely a manuscript page. The text is arranged in vertical columns and appears to be a continuation of a historical or religious narrative.

كان رسول الله في الدنيا رسول يقول والله اني لرسول
 الله وما الذي ياتي به في نفسه صلى الله عليه وسلم
 اني لسايقه لانا بعد الاسان على علمه فيكون ذلك
 سبباً لا هلاكاً بل بعد ما فضل الله عز وجل ورحمته
 انه المعالي يريد ويتهدى اليه في التثبت على ما اولى
 من الخبرات انه على ما يشاقدون والاحبابه حديد وعرف
 الله في ولايتي ولكل المسلمين من واهي الله علي سيد
 السابقين واللاحقين وعلى حبي الانبياء والمرسلين ذلك
 كل وسائر الصالحين ورضي الله عن اصحاب رسول الله
 وعن النبيين لهم باحسان ان يوم الدين وحسبنا الله
 وما عدنا الوكيل هذا اخر كتابي من السالك في اسنى الابرار وهو
 ما صنفه سيدي وصحبي الشيخ الامام العالم العلامة
 وهو وفريد عصره قدوة الابرار لاعلام ومفتي مصر
 والشيخ الفاضل
 ابن
 ابراهيم

والثناء الزاهد العابد الورع المتقن المحقق المدقق النجاشي
 السيد الجليل الحسيني الشيباني كلف عنده الافلام
 وحزت عاقلة الدهور والاعوام واندم به رازي
 الاسلام وتناشرت بقدمه الحور المعصوران والنجاشي
 تقرب الدين الحصري الثاني بعد الله برحمته ورضوانه
 واسكنه يسبح جناته وعامله بلطفه واحسانه علقه
 بيده العبد الفقير الذليل المسكين المقتدر الخائف وذو
 اليدين الراحي عجزه وكرمه ورحمته محمداً بن عبد القادر
 الراحي عجزه العبد عبد القادر بن الشيخ الامام العالم
 العلامة طاهر الدين اسما عظيم الشيخ الصالح ناصر الدين
 ناصر بن الشيخ الصالح خليفة الدين خليفة بن الشيخ بن
 الشيخ الصالح سمي الدين يحيى بن الشيخ الصالح برهان الدين
 ابراهيم بن الفقير الي الله تعالى نعمت الدين محمد الباقوني

ص ١٣٣١، ك ش ٢٧٨

ص ١٣٣٢، ك ش ١٣٨٣

ولوي ان هذه احدى من خارج النفاذ ان الحق
 للشيء بالشيء ان سبب تمام الامام والمصداق
 في السبب والشب العلي الذي السبب من الدنيا
 السبب في نفسه له بطلان وسبب زواجر منسأة
 نعم العون على السبب والراغبين فيما يريد ان يبال
 بقدر الهمزة تفصيل واعماله لانه ما من تبيين وتبليغ
 واظهار بطلان من الشيخ القدير والعلو المستقيم اعني
 طاهر بن الشيخ حسنة وتمام الجادة العلي السرى اقلدي
 المصوري فان الجواد اذا استولى على الله لا يسبغ
 بل شأوه لا يدرك وغبارها لا يشح وقد شره فيما مضى
 بعض الفضلاء الكرام ولم يزد عليه الا بطلان الكلام
 فبشيء جميع لك على ان لا تفرطه فربما يرد الى سواء
 لسبيل وباني ترفيد عن التفصيل والتفصيل والله
 هو الهادي والمرشد والليل فلما استجيت
 مايت من اطرز حواء باسم من مما من الرسم ورم
 من سبب ابراهيم

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي خلق كوني بغيره وتوكلت على يده
 وسوره والفصله على من ترمقه رسمه وايرة
 الرسالة والتشريع وحق بيمينه التوسيد الزمان
 لا باطل اشرك وتماثيل الظلمة والبرصع وانه
 ووصيه افضل من زاوية النبوة وامعة قاهرة المودة
 والثبوت
 فان السبب مع متانة
 مساكينا وواتقوا ليد بحسب لايتنا الباطل
 من بين يديه والامن خلفها علم كجاج البر الكلد المنكرو
 في خلق السموات والارض من الكفا والمهارة
 القيصون نقيا من الغيبا ودرست عن العلة
 من امن بها اليونان وارباب النفاذ ان يتر
 بعد ما ارتقا في مابرج اسما والادب بحال
 لك الجب والمالك على سبب البراءة
 على ما تاملت على راية النفاذ من النفاذ

بسم الله الرحمن الرحيم
اللهم انشدك عهدا ابديا ولا يبدى بل يسر ما اتقا
الذموس وشكرك شكر الطرد ولا ينفس بل ينشق كسفا
السطور في الطروس ونصل على نبيك محمد الذي شرفت
شعته المحاضر والمجلس واشرفت بوز شرفه المحافل
والمدرس والهدى دسائم الازين والساسة وحفظ الشرح
حراسه الذين يورثهم بتدقيق الظل الازماس وعما جميع
تصدق وحرق الطوايس ولا يخفى على ذي
بصيرة من يورثهم بغير روية
بسم الله الرحمن الرحيم

ص ١٣٣٢، ك ش ٤٥٥٠

المحاربات هذا ما لم يعنى منه عواويل الالوان
عنه بواق الذهر الموان وقد يتراخا
من مدافعة الصوارف عن جمعه وترصيفه
الفرغ من مشقة مشقه وكلفة ناليفه
الشهر الاول من السنة الاولى من الغزل
عبد النعمان بن هبة سيد المرتلين صلوات
والله المعصومين على يد موليه الفقيه
وتيد الغني حسين وبهذا الصدا خا ربي ام
الله احواله وحقق ان الله محرومة هراء حرة
عن الالاب وحمته عن البقيات والمجد لله

والصلوة على من لا يخفى
وانا الكاتب لهذا الكتاب
ابن عناية ام الفياض
الغني في انضمام
بالي والوحي
ابن المطالبين

شاه باغ
مكتبة
تصوير اده

الكتاب
الكتاب

ص ١٣٣٢، ك ش ٢٥٥٠

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في كتابه الحكيم
مناجاة المؤمن والمؤمنات
ص ٢٥٥
بسم الله الرحمن الرحيم
اللهم انشدك عهدا ابديا ولا يبدى بل يسر ما اتقا
الذموس وشكرك شكر الطرد ولا ينفس بل ينشق كسفا
السطور في الطروس ونصل على نبيك محمد الذي شرفت
شعته المحاضر والمجلس واشرفت بوز شرفه المحافل
والمدرس والهدى دسائم الازين والساسة وحفظ الشرح
حراسه الذين يورثهم بتدقيق الظل الازماس وعما جميع
تصدق وحرق الطوايس ولا يخفى على ذي
بصيرة من يورثهم بغير روية
بسم الله الرحمن الرحيم

ص ١٣٣٣، ك ش ١٥٠٠

ص ١٣٣٣، ك ش ١٥٠٠

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في كتابه الحكيم
مناجاة المؤمن والمؤمنات
ص ٢٥٥
بسم الله الرحمن الرحيم
اللهم انشدك عهدا ابديا ولا يبدى بل يسر ما اتقا
الذموس وشكرك شكر الطرد ولا ينفس بل ينشق كسفا
السطور في الطروس ونصل على نبيك محمد الذي شرفت
شعته المحاضر والمجلس واشرفت بوز شرفه المحافل
والمدرس والهدى دسائم الازين والساسة وحفظ الشرح
حراسه الذين يورثهم بتدقيق الظل الازماس وعما جميع
تصدق وحرق الطوايس ولا يخفى على ذي
بصيرة من يورثهم بغير روية
بسم الله الرحمن الرحيم

هذا كتاب شرح كلمات الفصار

للأب باطاهر عريان الهداوي والشافعي هريزلي
توفي الفصار والباطاهر المشهورين من تلامذة الإمام عبد الله بن
محمد الباقر العلامة الأول من القرون الأربعة مصلوا سنة ٥٧٥
وله أيضا رسالة الزواج وكتاب رتبة الخصال المعروف بالتهجد
وليس عليه نقل باسمه إلا من نسخة من نسخة معلومة علم في

شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود
المقدس والوجود من غير التسمية والمثابة وتفسيره لألفاظ المعجزة
وله شرح في تفسيره الجسدي وغيره شرح الوجود في شرح الوجود
سورة الحمد والحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
فما لا يب في شرحه في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود
وشرح في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود
بلاهم في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود
بين في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود

بسم الله الرحمن الرحيم وعلى من وليه
العلماء الذين اشتقوا الوجود من علم العدم وجعلوا من علم الله عليه والقد
كان على علم وأتمه وسالته هذا الملائق من جميع الأمم وسلي الله على بيته وأئمة
العرب والعجم ما بعدنا فكانوا في طاعتهم برهقة من الزمان السابقين
قواعد العلامة وهداه الله شرعا بها لا نقا ولتطمع عبارتها موافقا لمتبعين
من أئمة ذلك حتى من الله على الرجوع من خراسان وسنلت في بعض
من كبار المحققين من الأئمة فشرعت فيه معتقدا على الملك العلامة ان من
الأئمة كتاب العبادات وهو القسم الثاني من فقام الفصار في قسم
أقسام عبادات عبادات عامة في حصة الشريعة وشرح للمصالح الأخوية أو ما
وجازية شريعة أصلية أو ما يعارضها من معاملات تقسم إلى الألفاظ فيها
ولها أحكام في عقود وهي مشتملة على الأقسام والقرود والمتمثلة على معنى القرود
المقتضية لتعدد من الجاهلن وإبانات عبارة عن إجابات أو ضروا وعن
واحد وإلى أحكام اقتضاها النوع من غير توقف على النظر في سدا وعن جميع الشر
مدنول في طردها وما بها إلا لا استطرد في خولها ما دعا في تعدادها
كلمة من طرافة اختلاف في ظهور وفيه كتب كتابا في شرح الوجود
المسند في ذلك العجز بها كما في الألفاظ في شرح الوجود في شرح الوجود
الرافعة في الألفاظ في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود
ما يرافقه من الأقسام لا يتفرقا عما من باب علم لا يتفرقا عما من باب علم
من دون اعتبار في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود
وليس في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود في شرح الوجود

هذا الكتاب شرح كلمات الفصار
للأب باطاهر عريان الهداوي والشافعي هريزلي
توفي الفصار والباطاهر المشهورين من تلامذة الإمام عبد الله بن
محمد الباقر العلامة الأول من القرون الأربعة مصلوا سنة ٥٧٥
وله أيضا رسالة الزواج وكتاب رتبة الخصال المعروف بالتهجد
وليس عليه نقل باسمه إلا من نسخة من نسخة معلومة علم في

هذا الكتاب شرح كلمات الفصار
للأب باطاهر عريان الهداوي والشافعي هريزلي
توفي الفصار والباطاهر المشهورين من تلامذة الإمام عبد الله بن
محمد الباقر العلامة الأول من القرون الأربعة مصلوا سنة ٥٧٥
وله أيضا رسالة الزواج وكتاب رتبة الخصال المعروف بالتهجد
وليس عليه نقل باسمه إلا من نسخة من نسخة معلومة علم في

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page area.

ص ۱۲۵۱، ك ش ۱۰۷۵

Handwritten text in Arabic script, including a large heading or title at the top and several columns of text below. There are also some smaller notes or signatures at the bottom of the page.

ص ۱۲۵۰، ك ش ۱۱۲۹

ص ۱۲۵۱، ك ش ۱۲۲۷

Handwritten text in Arabic script, possibly a list or index. It includes several lines of text and some smaller notes or signatures.

Handwritten text in Arabic script, possibly a list or index. It includes several lines of text and some smaller notes or signatures.

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page area.

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page. The text is dense and covers most of the page area.

ص ۱۳۶۵، ك ش ۴۵۱۲

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or a page from a book. The text is dense and covers most of the right page.

ص ۱۳۷۵، ك ش ۱۱۲/۴

ص ۱۳۷۷، ك ش ۱۱۲/۷

Handwritten title or section header in Arabic script.

Main body of handwritten text in Arabic script on the left page, continuing from the right page or as a separate section.

بسم الله الرحمن الرحيم انما انزلنا القرآن كذبا لعلهم يرجعون...
شأن من شأنك من خلت انفسهم الذي قد اوردوا في كتابك...
في ابتاع من غير ما من الحق ومن غير ما من حقنا...
من الظلمات الى النور...
يقولون اننا لم نرى الا الايات ونبينا الذي يحكم...
في هذه الآيات من الايات في المعالط المتشبهة هذه الامة...
الاسد والذئبان فيما واصلوا في هذا...
القربان والحق من الناس...
لست في نفسه الذي قاله في قوله ما اعدنا لالاف...
ان شئت من الباطل...
متم قوله في قوله الكافرون...
رسالة من الله انما انا انزلنا لعلهم يرجعون...
لها من ربها...
لنصرا...
انزلنا في زيادة...
المشورة...
كلما في هذه الساعة...
فان ان كان صادقا...
هذا الموضع...
كون في بعض اراء...
يكتب كل كلام...
النسب...
حقيقة...

شأن قوله الراسد...
في هذه الساعة...
لما في حشر...
للتعظيم...
في هذه الآيات...
وما عرفتم...
انها انما...
فانما لا...
الكلام...
تلك...
فيها...
الوضع...
بما...
التمس...
فيها...
يتم...
النسب...
فانما...
فيها...
يتم...
النسب...

ص ١٤٠٩، ك ش ٣١٧ / ١

ص ١٤١٢، ك ش ٤٤٥ / ٤

٢٤٥

بسم الله الرحمن الرحيم...
انما انزلنا القرآن...
من افلاك...
في هذه الساعة...
لما في حشر...
للتعظيم...
في هذه الآيات...
وما عرفتم...
انها انما...
فانما لا...
الكلام...
تلك...
فيها...
الوضع...
بما...
التمس...
فيها...
يتم...
النسب...
فانما...
فيها...
يتم...
النسب...

٢٤٨

بسم الله الرحمن الرحيم...
انما انزلنا القرآن...
من افلاك...
في هذه الساعة...
لما في حشر...
للتعظيم...
في هذه الآيات...
وما عرفتم...
انها انما...
فانما لا...
الكلام...
تلك...
فيها...
الوضع...
بما...
التمس...
فيها...
يتم...
النسب...
فانما...
فيها...
يتم...
النسب...

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يهتدى به الخلق إلى الله تعالى
والتقوى به إلى ما يحبون وكرهوا
والعلم نوراً يهتدى به الخلق إلى الله تعالى
والتقوى به إلى ما يحبون وكرهوا
والعلم نوراً يهتدى به الخلق إلى الله تعالى
والتقوى به إلى ما يحبون وكرهوا
والعلم نوراً يهتدى به الخلق إلى الله تعالى
والتقوى به إلى ما يحبون وكرهوا

ص ١٤١٦، ك ش ١/٦١٧

عن الرضا بن العظم ظم مثل عرش فيه
فلسا كفن واكثر من ابد العرش
كان ابن الحسين والحسين والرضا بن ابي
سفيان ومملو على الطلب والحارة والرضا
نازعهم ابو بكر ومنعه المخلصة ولانه عليه
السلم قال بخلافه بعدى ثلاث سنه ثم تميز
ملكك اعوضوا وكان خلافة الشيخين ملت
عشر سنه وخلافه عثمان بن عفان عشر سنه
وخلافه علي بن ابي طالب ثمان سنه وخلافه
خلافتهم بحب عظيم القها بنه رضوان
الله عليهم والكت عن الطعن فان الله تعالى
مدحهم واثق عليهم ورضعهم ورضوعه
الفرق بينا السيرة واخر ابي بكر
بفضلك العظيم وببلاغكم الملائم بكم
وكل من الظلم يسع طون من ابي استير

ص ١٤٤٤، ك ش ٥/٧٦٢

فانما ذكره المشركين انما هو في حد ذاته لا يملك
استقلاله وانه لا يملك ان يملك غيره
او انه صانع ما خلقه كما خلقه غيره
لانه صنع ما خلقه غيره وانما الله لا يصنع
ايضا الغرض كما يصنع غيره وانما الله لا يصنع
بغيره بل هو المستعمل في خلقه وانما الله لا يصنع
الشيء الا كما يشاء وانما الله لا يصنع الا كما يشاء
بل هو المستعمل في خلقه وانما الله لا يصنع
الا كما يشاء وانما الله لا يصنع الا كما يشاء
بل هو المستعمل في خلقه وانما الله لا يصنع
الا كما يشاء وانما الله لا يصنع الا كما يشاء

ص ١٤٣٨، ك ش ١/٦٧٩

ص ١٤٤٧، ك ش ١/٧٨٤

... من عبد من عبد صاحب كنيسة...
... من عبد من عبد صاحب كنيسة...
... من عبد من عبد صاحب كنيسة...

... من عبد من عبد صاحب كنيسة...
... من عبد من عبد صاحب كنيسة...
... من عبد من عبد صاحب كنيسة...

توضیح در باب ... در این کتاب ...

Handwritten marginal notes on the right side of the top page.

ص ۱۴۵۸، ک ش ۱۰۸۵/۲

توضیح در باب ... در این کتاب ...

ص ۱۴۶۲، ک ش ۱۱۰۵/۵

Main body of handwritten text on the bottom right page.

Main body of handwritten text on the bottom left page.

... من انفسهم من الامم ...
... حيا وهم الكمال

بسم الله الرحمن الرحيم

... من انفسهم من الامم ...
... حيا وهم الكمال ...
... من انفسهم من الامم ...
... حيا وهم الكمال ...

... من انفسهم من الامم ...
... حيا وهم الكمال ...
... من انفسهم من الامم ...
... حيا وهم الكمال ...

س ١٢٤٢

وحسن القول الشاعران الثمانين لغتها قد احوجت
سبحي الي ترجمان تقديرو الكلام ان الثمانين احوجت سبي
فالمجلة المعترضة شبي حسنوا فلاحل لها من الاجواب
كذلك في التخصيص كقولك الان زيد شوية تقديرو
الكلام الا شربت زيد شوية فالمجلة لا محل لها من الاجواب
لانها محل التخصيص ه والله اعلم بالصواب

وكان الفراغ من نسخ هذا الكتاب المبارك شهر ربيع
الثالث ذي القعدة الحرام من شهر ربيع سنة اربعه وثلاثين
وثمان مائة احسن الله خاتمها علي يد العبد الذليل الحقير
الفقير الي رحمة الوهب القدير خليل بن علي بن خليل المادج للكتاب
الرفيع صلي الله عليه وسلم ه وعمر الله لمن كان السبب في كتابته
ولو اذيه واذرته ولما لله ولو اذيه واذرته ولكاتبه
ولو اذيه واذرته وجميع المسلمين والمسلمات والمؤمنين
والمؤمنات الاحياء ومنهم والاموات وصلي الله علي سيدنا
محمد سيد السادات واهله وآله وصحبه صفوة الصفوات
وسلم تسليما واهله وآله وسلم تسليما هذا الكتاب لما دات الارض
والسموات

لله
عرفه ساد لا يعيبه الحسنة والاولى لله الذي
واعياها الي الخالق الوهاب عونه له ولو الله ولم يمددنا
لانه ولعنه بالمدد والصدق ولو هو السلام
والسلام
والسلام

ص ۱۴۹۹، ک ش ۳/۲/۴۵۰۲

الحقيقة ان كل من ارتكب من هذه المنكرات
يكون له اجر عظيم في كل يوم من الايام
واذا كان له من الاعمال الصالحة ما
يعادل ما ارتكبه من هذه المنكرات
انقضت عنه الذنوب كلها
والله اعلم بالصواب

بسم الله الرحمن الرحيم

شرك ۳/۳/۴۵۰۲

الحقيقة ان كل من ارتكب من هذه المنكرات
يكون له اجر عظيم في كل يوم من الايام
واذا كان له من الاعمال الصالحة ما
يعادل ما ارتكبه من هذه المنكرات
انقضت عنه الذنوب كلها
والله اعلم بالصواب

الحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
والآله الطيبين الطاهرين

ص ۱۴۹۹، ک ش ۲/۲/۴۵۰۲

٤٥٩٣/٤

هذا كتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

والاخر والنفوس الشديدة الحرارة والندى تسبب كالنملة الذي يجره البدن كالسبح
قار وينبغي ايضا حسنت برن تغرغ اعيد ماء او رد ليقل ما يتر
ويصب في شيا واما مثا مخل وما ليقل ما يخرج فزانو ويشتق ومن الا
ليقل ما يتر وانفد فانك ترويه بذلك من المخرثرة وان كان يشك في قديم
وباض اثير اذنت وضوعا فرما ابحار ليس خروج مجرد فيم ولا الاعم
فانين العطين خروج حتى يقد ثور قد حتى يترس العطر وحت الت
عم صا حبة حبة فاذا استنقت التسوية فان انا الحمام وستر يد من البدن
يلا منزه والادوية لا اقلع الطف يد بمانه الثاء سعال استدا
كتاب تفاهم العليل برزوتلو انقربا من الكتاب مذوروم لم يتر
ربع انز سنة قد عجزت في صورة في النسخة عجمه على ان
وكانت ذواتها التي الخلل لا غاليه صجنا اجازوا اشرا الى
حطة اخر وتوكلنا ان كاهر حيطر يقاوت لفرع
والا مجرى للبيوت اظلمت حتمه

هذا كتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

هذا الكتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

هذا الكتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

هذا الكتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

هذا الكتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

هذا الكتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

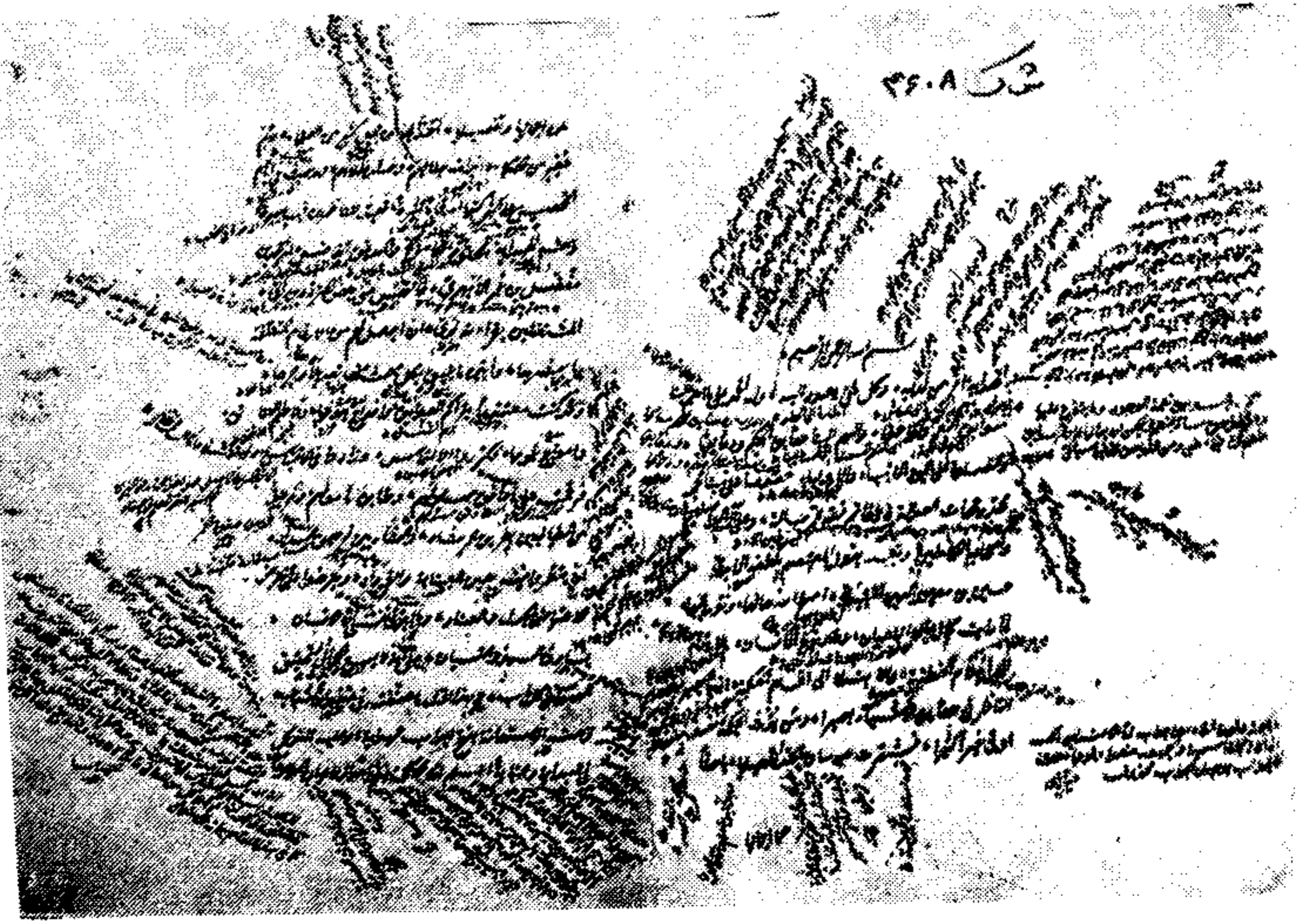
هذا الكتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

هذا الكتاب يعالج الطب على
الطبيب المشهور وكتابه
المعروف

ص ١٥٠٣ ، ك ش ٤ / ٤٥٩٣

ص ١٥٠٣ ، ك ش ٤ / ٤٥٩٣

ص ١٥٠٩ ، ك ش ٢ ، ٨ / ٤٦٠٨

فهرست نسخه‌های خطی

چند کتاب‌گده خصوصاً هم‌دان

در چهار بخش

خردادماه ۱۳۵۲

یادداشت :

اینک که فهرست نسخه‌های خطی برخی از کتابکده‌های خصوصی همدان ، به ارشاد و اشراف دانشمند ارجمند جناب آقای ایرج افشار - دامت افاضاته - ، در این مجموعه ؛ منتشر می‌گردد ، ذکر چند نکته لازم است :

فهرست نسخه‌های خطی همدان ، نخستین بار - و سر آغاز آن « فهرست نسخه‌های خطی آرامگاه بوعلی » - به وسیله اینجانب نگارش یافت و در « نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران » (دفتر پنجم ، چاپ ۱۳۴۶ ، ص ۳۲۶ - ۳۴۰) ، به همراه فهرست نسخه‌های خطی برخی از کتابخانه‌های عمومی و خصوصی آن شهر ، از کد توسط دانشمند گرامی جناب آقای محمدتقی دانش‌پژوه - و بعضاً با همکاری اینجانب نگاشته شد ، در صفحات ۳۴۱-۳۸۷ همان نشریه شماره ۵ چاپ و نشر گردید .

پس از آن ؛ نگارش فهرست تفصیلی و کامل نسخه‌های خطی « کتابخانه عرب (= آخوند) را - که فهرست اجمالی و گزیده آن در « نشریه ، ج ۵ ، ص ۳۵۱-۳۶۵ ، چاپ شده - توسط آقای مقصود آغاز گردید ، که در این کتاب ملاحظه می‌شود .

این ۱۳۰ نسخه راهم که بتوانر دیده و فهرست کرده‌ام ، در چهاربخش به شرح زیر ؛ می‌شناسانم . و متذکرم که از ذکر برخی مراجع و یا تحقیق پاره‌بی موارد ، چون جناب آقای افشار ضروری ندانستند ، خودداری شد .

I - نسخه‌های آقای بحر الفضاائل (۱۱ ش) و این نسخه‌ها در نزد ایشان امانت است و غیر از آن چند نسخه ملکی خود ایشان است که در «نشریه ۵، ص ۳۷۰» معرفی گردیده.

II - نسخه‌های آقای حبیب جواهری (۵۶ ش).

III - نسخه‌های آقای رضا همراه (۴۹ ش).

IV - متفرقات (۱۳ ش).

باز هم کتابکده‌ها و مجموعه‌های خصوصی دیگر هست، به ویژه در شهرها و شهرک‌های تابع فرمانداری کل همدان، که از وجود برخی از آنها - و بعضی نسخ نفیس - اطلاع حاصل شده است، لیکن تهیه و نگارش فهرست آنها؛ مستلزم فرصت مناسب و وقت کافی برای مسافرت و دیدن آنهاست.

پرویز اذکایی

۴ خردادماه ۱۳۵۲

I - نسخه‌های

آقای بحر الفضاائل

ت

۱- التبصرة: کریم بن ابراهیم، که برای پسرش محمد، در علم صرف بدعربی نوشته و در ۱۵ صفر ۱۲۹۱ به پایان رسانیده، دریاك مقدمه و دو باب و هر باب چند فصول. آغاز: الحمد لله رب ... وصلى الله ... و رهطه المخلصين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين ...

انجام: فختم الكلام حامداً لله سبحانه على بلوغ المرام و قد وقع الفراغ ... مصلياً مستغفراً.

* نسخ خوش عبدالعظیم در ۱۲۹۱ که برای امام محمد عظیم نوشته، آغاز بابها و فصلها سرخ، دو برگ نخست سفید، ۱۶۲ برگ، کاغذ فرنگی، جلد ترمیم کارتی، تیره، ۱۱/۵×۱۷، ۹/۱۳×۱۲/۵.

۲- تمرین الطلاب فی حنافة الأعراب، مشهور بد ترکیب خالد ازهری، شرح الفیه ابن مالک به عربی (که شرحی بر این شرح از عبدالقاهر مدنی نامبرده است، که گویا مقصود همین شرح بر این کتاب باشد).

* نستعلیق سده دهم یا یازدهم ، عنوانها و خط و نشانها به شنگرف ، بر برگ نخست یک یادداشت خرید و خط «خلیفه زاده مازندرانی محمد باقر» و کرانه صفحه اول و برخی صفحات میانی حاشیه نویسی شده ، با نقش مهری ناخوانا ، دو برگ آخر نانویس مانده ، ۲۱۹ برگ ، کاغذ اصفهانی ، جلد مقوایی کرباس سبز تیره دور تیماجی ،
۱۸/۵ × ۱۲ × ۱۷ ، س ۱۴ × ۵/۶ .

ح

۳- حاشیه فارسی میرزا علی رضا بر «تهذیب» ملا سعد تفتازانی (عربی) .

آغاز: بسمله . حمدله . و بعد این قیود است سودمند از باب تعلیم و تعلم را که در حین مذاکره مخدوم جلیل القدر عظیم الشأن ابراهیم خان - ایدة الله تعالی بصنوف التائید - بر زبان خامه حقیر علی رضا جاری گشته امید که طالبان کمال را از آن حظی کامل نصیب شود. قوله: «مروی فی کل من التسمیه والتحمید» روایت شده از ...

انجام: (نانویس مانده) باین شرط که حذف کرده شود لادوام را اگر عکس صغری مفید باشد بآن اما اگر لادوام .
(مشار - ف - ص ۵۴۶) .

* نسخ سده سیزدهم . جلد میشن تیره لابی ۱۶ × ۱۰ ، ۸۰ برگ ، کاغذ فرنگی ،
۱۸ س ۱۳/۵ × ۷ .

در صفحات نخستین «قوله» ها شنگرف ، خط و نقش مهر تملك «محمد ابراهیم ابن احمد علوی» و نیز یادداشت «ابوطالب ...» به تاریخ ۱۲۶۲ در برگ نخست ، ۳ برگ آخر نانوشته مانده است ، بالای متن اصلی خط کشیده است .

ش

۴- شرح الرسالة الشمسیة تفتازانی ، (عربی در منطق) .

آغاز: بسمله . حمدله . والصلوة علی حبیبه محمد خاتم النبیین و آله الابرار المنتجبین ...

پایان: ولكن هذا آخر ما اردنا ايراده لهذه الاوراق . والحمد لله الواجب الوجود
مفيض الارزاق و الصلوة والسلام على ... تمت في سلخ شهر محرم الحرام سنة اربع
وسبعين [و] الف.

مرتب بر مقدمه و سه مقاله و يك خاتمه . (مشار - ع - ص ۵۵۳) .

* نسخ ، كاغذ اصفهانی ، متن از گ ۷ پ آغاز شده و بر آنها یادداشتها و اشعار
فارسی و عربی و آیات و یادداشتی «فی اثبات واجب الوجود» و سه نقش مهر پاك شده
است ، عنوانها اغلب شنگرف ، در کرانه صفحات حاشیه نویسی شده ، برخی برگها
وصالی شده است ، جلد میشن قهوه‌یی سوخته با سمه شده ، ۱۲ × ۱۴ .

ف

۵- الفوائد الضیائیة : جامی ، (عربی) .

* نسخ سده سیزدهم ، عنوانها و اصطلاحها جملگی به رنگ سرخ ، محشی . بانسخه و
اشعاری و سجع مهر «محمد صادق» و «محمد علی» ، ۲۴۶ برگ ، كاغذ فرنگی ،
جلد نیماج تیره ، ۱۸/۵ × ۲۸ ، ۱۶ س ۹/۵ × ۱۸/۵ .
(مطابق است بانسخه چاپ سنگی ۱۲۶۲) .

ك

۶- كتاب النكاح : انصاری ؛ (در فقد بدعربی) .

آغاز: (بر نیم برگ الحاقی) بسم الله . الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين ،
اما بعد تفضیل زوجات علی غیرهن بأن جعل ثوابهن ...
انجام: (بر برگ الحاقی) وقالت هي بل في شعبان قدم هول دفع اليمين لانفاقهم
على وقت الاسلام والخلاف في ان العدة هل انقضت قبله ام لا والاصار بقاها .
(مشار - ع - ۷۳۴) .

* نسخ خوش سده نهم و دهم ، دارای جدول زر و لاژورد و زنگاری و کبود . نسخه‌یی
نفیس است که قدیماً وقف بوده و متملك بعدی بر گهای آغاز و انجام را کنده و دو
برگ الحاق کرده ، ۱۵۰ برگ ، جلد مقوایی بنفش کم رنگ ، ۱۷/۵ × ۲۳/۰
۲۳ س ۱۰/۵ × ۱۸ .

م

۷- مجموعہ

* نسخ سده سیزدهم و گویا کاتب بخش اول «محمدحسن بن حضرت قلی بن نعیم» باشد، جلدمیشن تیره ترکیده ۵/۲۱ X ۱۵،۱۲۵ برگ، کاغذ فرنگی، دارای سه کتاب:

۱- الفیه: ابن مالک، در نحو (ک ۱ پ - گ ۵۲ پ).

۲- الکبری: میرسید شریف جرجانی. سده ۸. درمنطق به فارسی.

آغاز: بسمله. بدانکه آدمی را قوتیست دراکه ...

انجام: حمامة هاوی دجاجة عاذه ارنبهاغه ذئب عاوی.

کاتب: عبدالوهاب. (گ ۵۳ پ - گ ۶۵ ر).

(فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی، ج ۱، ص ۳۲۳).

۳- حاشیه مولا عبدالله یزدی بر «تهذیب» ملاسعد تفتازانی، به عربی در ۱۲۳۰ هـ. ق.

آغاز: الحمد لله افتتح بحمدالله بعدالبسملة ابتداء بخیر الکلام... مروی فی کل من التسمیة والتحمید...

انجام: واما التحدید فشانه ان یذکر فی مباحث المعرف وقیل هذا اشارة الی

العمل... بحق محمدخیر البریة اجمعین و آله... فرغ من تألیفه الفقیر الی

عفوربه مولانا نجم الدین بن شهاب الدین المدعو عبدالله رحمه الله.

خط بالای متن شنکرف و «قوله» ها سرخ است. (گ ۶۶ پ - ۱۲۴ ر).

در رویه برگ آغاز؛ پایان کتاب «صمدیه» ملا محمدحسن زنجانی است به خط

و یادداشت همان «محمدحسن بن...»، که معلوم می شود بخش نخست مجموعه

کتاب صمدیه بوده که کنده و جدا ساخته اند، با یاداشتهایی چند و خط و نقش

مهر تملک «ملاعلی رضا».

(گویا همان محشی نسخه شماره ۹). میان‌سطور بخش اول و کرانه صفحاتها تا اواسط بخش، شرح لغات نوشته آمده. بر پشت برگ نخست بخش دوم چند یادداشت درباره مقولات منطق است. و کرانه صفحات همین بخش همچنین نیمه نخست بخش سوم به فارسی حاشیه نویسی شده است گویا از همان «ملاعلی رضا» (محشی نسخه شماره ۹) که حواشی تهذیب‌الکلام خود را بعدها گردآوری کرده و به صورت آن حاشیه مستقل (نسخه ۹) در آورده است. ایضاً ص (۶۵ پ و ۶۶ ر) راستا و چلیپا یاداشتهای منطقی نوشته آمده است به فارسی و عربی، و نیز دو برگ آخر پر است از یاداشتهای مختلف و اشعاری به ترکی.

۸- مجموع

۱- اوصاف الاشراف خواجه نصیر، چاپ سنگی ۱۲۶۶ هـ. ق. (ک ۱-۲۳)

۲- الف شرح قصیده برده بوصیری به فارسی درهامش.

ب - دوازده امام خواجه نصیر.

ج - مناجات حضرت رضا و صادق. چاپ سنگی ۱۲۶۳ هـ. ق.

(ک ۲۵ - ۴۴).

۳- معرفة التقویم (رسالة فی-) به عربی از احمد بن محمد مهدی شریف اصفهانی

مشهور به خاتون آبادی، که آنرا به دستور یکی از دوستان خود هنگام تشریف به زیارت کربلا و قبر امام حسین نوشته است.

دارای يك مقدمه و سه فصل بامر کب سرخ و جای بقیه عنوانها خالی است.

آغاز: بسمله. نحمدک یا خالق الشمس والقمر و نصای علی نبیک فارقاً بین الخیر والشر و علی آله ...

انجام: وقد وصل الی هنا تألیفد و ترقیمد مع کثرة الاشتغال و تفرق البال و

وفور الملال و عدم جمعیه الجواس و الحال فی او اخر شهر ربیع الاول سنقست و

عشرين ومائة بعد الالف في مشهد مولانا ابي عبدالله الحسين ... في البستان الشهير
بخيمه گاه علی بد [۱۱] مؤلف الراجی ... احمد بن محمد مهدي الشریف احمد
حامداً مطيعاً مسلماً .

* نستعلیق بد «فرج الله» که به فرمان مخدوم خود «آقا عبدالباقی» در ۱۹۹ ع ۱۲۶۹/۲
نوشته است ، ۳۵ برگ (ک ۴۵ پ - ک ۸۰ ر) ، ۱۰ ، ۱۱ × ۵/۶ ، کاغذ
فرنگی ، عنوانها و خط و نشانها سرخ ، در پایان خط و مهر تملیک «عبدالباقی محفوظ»
مذکور نقش است .

۴- ارجوزة فی النحو ، ۱۰۵ بیت ، بسمله .

حمداً لمن کرنا بالمصطفى و صهره و ولده اهل الوفا
و بعد ذاتظم کثیر الفائده مختصر فی النحو یعنی قاصده
نظمته لفرّة العین و من یغثنی اسمه اذا حاج المحن
ابن عزیز الموسوی مرتضی جنب عند ربّه سوء القضاء
انجام: واله معالم الیقین ائمة بهم نظام الدین

* نسخ میرزا محمد بن الحاج عبدالوهاب که برای پسرش «عبدالباقی» (گویا همان
«عبدالباقی محفوظ» مالک رساله پیشین ۳) در ۱۳ ماه ... (؟) سال ۱۲۷۰ نوشته
و در سه صفحه نخستین ، ابیات را در کرانه‌ها چلیپاوار شرح و معنی کرده است و
سجع‌دهر او در پایان نقشی است ، ۱۰ برگ (ک ۸۱ پ - ک ۹۰ ر) ، کاغذ فرنگی ،
در هر صفحه ۵ تا ۷ بیت نوشته آمده .

۵- ارجوزة فی الصرف

آغاز: آن جز این سه مصراع : بسمله .

الحمد لله الذي اعطاني صانه السان [کذا] عن الحان

ثم الصلوة للنبي المصطفى ...

که به خطی غیر از خط متن ، به طور الحاقی نوشته شده و باقی ندارد ، دانسته
نیست ، (۸۸ بیت) .

انجام: واله و صحبه الاطهار و ولده دعائم الاخيار

* نسخ هدايت الله علوی در شعبان ۱۲۶۹ ، ۷ برگ (ک ۹۰ پ - ک ۹۶ پ) ، هر صفحه ۸ بیت ، کاغذ فرنگی نازک سرخ و سفید .

۶- مراح الارواح: ابن مسعود ، به عربی در صرف ، و در هفت باب .

آغاز: بسمله . قال المفتقر الى الله الودود احمد بن علي بن مسعود ...

* نسخ (گویا) علی بن حسن ارانی ، ۳۴ برگ (ک ۹۶ پ - ک ۱۳۱ پ) ، کرانه صفحه‌ها حاشیه نویسی دارد ، در پایان (ک ۱۳۲ ر) به خط سرخ یادداشتی صرفی نوشته آمده ، آغاز بابها و برخی اصطلاحات شکرگرف است .

۷- نظم الفرائد: رساله بی است در «اعراب بدیعه ... محتوی مشکلات آیات و

معضلات آیات بحسب اعراب و معانی ...» ، به نشر فنی عربی (بیشتر در مقدمه) که

نخست به تفسیر سوره فاتحه پرداخته ، و آن را به خواهش برخی از دوستان

بر سبیل استعجال به سواد آورده است . نسخه ؛ دستنویس مؤلف است با یادداشت

وی به فارسی در کرانه برگ اول و دارای خط خوردگیها است ، الفاظ «آیه»

سرخ و آیات معرب نوشته شده است ، عنوان رساله از آنجاست که مؤلف نوشته

پس از پایان کتاب آن را بدین نام خواهد نامید .

آغاز: بسمله . الحمد لله معطي الداع اذا سئله ودعاه ومجيب المضطر اذا نجعه و

وعاه ...

انجام: وسعد البال من تسويد نموذج المقال لتراكم مالي من الاشغال وركوب

علي جناح الارتحال والسلام علي اولياء الله ذي الاكرام والجلال .

* ۱۷ برگ (- ک ۱۴۸ ر) ، کاغذ فرنگی ، یادداشتی در واپاد وقایع روزگرد که

از بدو مشروطیت ایران دیده شده است که گوش قدها طاقت شنبیدن مختصری از آن

وقایع را نداشته ، در برگ آخر نسخه نوشته آمده لکن از وقایع خبری نیست ،

ورق نانویس مانده ، جلد تیماج تیره ، ۱۰ × ۵ / ۱۵ ، ۱۴۸ برگ .

۸- منبع البكاء: فی مصیبة سید الشهداء ترجمه فارسی ، ۱۴ مجلس کتاب

«معدن البكاء» از «خليفة محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی حائری»، دريك مقدمه و ۱۴ مجلس و خاتمه .

آغاز: بسملة . حمدلاه . اما بعد ، چنین گوید اقل خليفة محمد صالح بن محمد البرغانی مسقطاً القزوینی منزلاً که چون فارغ شدم از تألیف معدن البكاء و آن مشتمل است بر اخبار و اشعار و خطب کثیره در منقبت سید الشهداء ، چون به لغت عرب بود و بجهة غیر عارف به آن لغت مضمّن مره نبود ... قرار دادم که چهارده مجلس آنرا که از مبدهء خروج سید الشهداء (ع) است از مدینه الی ورود اهل بیت (ع) به مدینه متبرکه که به لغت فارسی بر آوردم تا ...

انجام: حضرت امیر المؤمنین فرمود بخواب (؟) آوردم زمانی را که او کشته می شود تشنه در صحرای کربلا حتی آنکه اسب او رم می کند و حممه (؟) می کند و می گوید (!؟) الظلیمة الظلیمة لامة قتلت ابن بنت نبیها .

* نستعلیق ع ۱۲۸۱/۱۶ علی اصغر بن شیخ بابا ، آغاز مجلسها و خط و نشانها سرخ ، برخی جملات عربی نسخ مغرب ، ۱۴۴ برگ استانبولی ، جلد تیماج قهوی تیره ، ۱۶ × ۵ / ۲۱ ، ۱۸ ، ۱۶ × ۱۲ .

در برگ نخست یادداشت وقف مؤلف - مترجم به همان تاریخ و سجع مهر او و التماس دعایش و چند نوشته دیگر ، در پایان ، دو نوشته استغاثه کاتب و سه صفحه آخر منقول از « اسرار الشهادة الفاضل » به عربی و یادداشت نسخه مجربه برای مارگزیده .

ن

۱- نصاب الصبیان: فراهی ، باملحقاتی به عنوانهای «من الزواید» و آخرین ملحق به عنوان «اختیارات الساعات للحاجات» ، نخست : «اختیارات حلوقاضی» و آخری : «اختیار فصد و حجامت کردن» ، رویم ۲۷ اختیار به شعر پارسی .

انجام: گر کند سوی او درین هنگام نظر از راه دوستی بهرام

* نسخ خوش مغرب سده دهم ، محشی با شرح لغات راستا و چلیپا ، عنوانهای بحور و قطعه ها شنکرف ، با چند سجع مهر «محمد تقی» و «نصرالله» ، ۱۱۶ برگ ، کاغذ نخودی و فستقی (اصفهان) ، جلد تیماج سوخته قهوی ، ۵ / ۲۰ × ۱۶ ، ۸ × ۱۳ .

ه

۱۱- الهدایة ، در نحو ، به عربی ، که مؤلف آن را به ترتیب «کافیه» تألیف کرده است.

آغاز: بسمله . حمدله . اما بعد، فهذا مختصر مضبوط فی النحو ... دارای يك مقدمه (که سه فصل است) و سه قسم تألیف شده .

انجام: (گویا افتاده) وان يقولها سا کنة لالتقاء الساکنین يلزمه التقاء الساکنین علی غیر حدّه . والله اعلم بالصواب .

* نسخ سده سیزدهم (۱۲۶۴ ق) ، جلد میبشن قهوه بی تیره لایبی فرسوده ، ۱۱ × ۱۷ ، ۴۶ برگ ، کاغذ فرنگی دارای آب رفتگی ، ۱۲ س ۱۲ × ۷ ، برخی فصلها به شکرقت ، بر برگ نخست یادداشتها و دو نقش مهر ناخواناست ، کرانه بیشتر صفحهها شرح مشکلات متن آمده . در آخر ، یادداشت تملك « آقا محمد رضا ولد آخوند ملا علی رضا » و در برگ آخرین یادداشتهای صرفی و تاریخ خواندن کتاب (۱۳۰۷) هست .

II - نسخه‌های

آقای حبیب جوهری*

الف

- ۱- ابواب الجنان : محمد رفیع واعظ قزوینی .
* نستعلیق بدسده سیزدهم ، سلطانی ، خط و نشانها شنکرف .
- ۲- احسن القصص : معین الدین مسکین فراهی (۹۰۷) .
تفسیری ازسوره یوسف به فارسی . آغاز و انجام افتاده .
* نستعلیق بدسده دوازدهم ، کاغذ فرنگی ، عنوانها شنکرف ، رحلی .

ب

- ۳- بستان العارفين ، (عربی) .
در موضوعات مختلف که نا تمام مانده و کاتب قصد تکمیل آن داشته است .
* نسخ خوش سده دوازدهم ، کاغذ فرنگی ، عنوانها شنکرف .

ت

- ۴- تحفة المصوم : غیائی ، (فارسی) .

* - به نسخه‌های ایشان ، توسط دوست فاضل و آقای قاسم برناه راهنمایی شدم ، و هم او در تحریر مطالب مرا همراهی کرد . سپاسگزارم .

بهسبک گلستان در ۱۰ تحفه در شرح حال وسلوک عرفانی مؤلف ، پس از آن مناقب و مدایح ائمه ، وقصاید و غزلیات ، ناقص است.

* نستعلیق محمد سلیم بن جلیل آقا در دهکده قاجر درجین که دولت عثمانی در ساوجبلاغ و خوی بوده و از ارکان حرب معزول شده ، در ع ۱۳۳۳/۲ ، کاغذ استانبولی نخودی ، متن در میان جدول مشکی در سه ستون ، صفحه شمار دارد ، چند یادداشت در متن منضم نام اشخاص وهمگنان ، در سه برگ نخست اشعاری راستا و چلیپا و فهرست کتابهای خطی و چاپی کاتب آمده ، نشانها و عنوانها سرخ است ، وزیری .

۵- التفسیر ، (عربی) . [۱۶]

از سوره آل عمران تا اوایل سوره النحل .

* نسخ مکتب سده نهم ، کاغذ سمرقندی ، آیات به شنکرف ، کناره برخی از صفحات حاشیه نویسی دارد ، آب رفته ، رحلی کوچک .

۶- تفسیر سوره بنی اسرائیل (جزو پانزدهم) ، (عربی) . [۱۳]

* نسخ سده دوازدهم ، جلد تیماج مشکی ، کاغذ فرنگی ، آیات به شنکرف ، وزیری .

۷- تنبیها ت المنجمین : ملامظفر کنا بادی ، (فارسی) . [۹]

(در ۱۰۳۱ برای شاه عباس اول تألیف کرده و در خاتمه فهرست مأخذ و مؤلفات منجمان پیشین را یاد کرده است) .

* نستعلیق ۱۲۱۰ ، جلد میشن لای قهوه پی ، کاغذ فرنگی ، عنوانها شنکرف .

ج

۸- جلاء العیون : مجلسی . [۳۵]

* نستعلیق سده سیزدهم ، بر دو برگ آغاز و میان جلد اشعاری راستا و چلیپا نکاشته آمده ، جلد تیماج ضری مشکی سوخته ، خط و نشانها شنکرف ، رحلی .

۹- جهانگشای نادری : میرزا مهدی خان استرآبادی . [۴۰]

* نستعلیق خوش ، متن در میان جدول زرو کبود و مشکی و سرخ ، دارای کمند سرخ ، کاغذ فرنگی ، جلد مقوایی و میش قهوه پی سوخته ، سلطانی .

ح

۱۰- حاشیة المطول : چلبی ؟ [۶]

* نسخ محمد بن محمود بن محمد بن موسی بن احمد مشهور به بیرمی، رمضان ۱۲۳۱ در دهکده بیرم، جلد تیماج ضربی، کاغذ فرنگی، کنارها حاشیه نویسی شده، وزیر، در آغاز افتاده.

۱۱- حاشیة ملا داود و - حاشیة سید شریف بر شرح الشمسیة - در منطق . [۴۵]

* نستعلیق محمد علی بن محمد حسین حسینی فانی، در آدینه ۱۵ رجب ۱۱۰۶، کاغذ اصفهانی، «قوله» ها به شنکرف، در برگ انجام یک دایرة نجومی و در برگ آغاز خط و مهر تملیک کاتب یاد شده و «محمد حسین نوری» و «محمد مؤمن» است، کرانه برخی صفحه‌ها حاشیه نویسی شده، رقی.

۱۲- حلیة المتقین : مجلسی . [۵۲]

* نستعلیق بدسده سیزده و چهارده، کاغذ فرنگی، عنوانها شنکرف، رقی، آغاز و انجام افتاده.

۱۳- حیات القلوب : مجلسی . [۴۱]

* نستعلیق شعبان ۱۲۴۶، کاغذ فرنگی، سجع مهر «جلال الدین»، سلطانی، آغاز افتاده.

د

۱۴- درة نادره : میرزا مهدی خان استرآبادی . [۳۷]

* نستعلیق سده سیزدهم، حاشیه نویسی میان سطرها و خط و نشانها و عنوانها سرخ، کاغذ فرنگی، وزیر، آغاز و انجام افتاده.

۱۵- الدهرات المهدیات (دعای توسل) . [۳۶]

* نستعلیق خوش محمد حسن علوی رضوی، در یکشنبه ۲۷ ج ۱/ ۱۲۹۱، سجع و مهر کاتب را دارد، عنوانها سرخ، بر برگ آغاز ابیاتی نوشته شده و یادداشتی به تاریخ ۱۲۹۵ دارد، کرانه برخی صفحات حاشیه نویسی شده، جلد مقوایی میشن قهوه‌بی مجدول، بغلی.

[۲۳]

۱۶- دیوان مغربی

* نسخ عبداللطیف بن شیخ یونس شوسی ، در ۱۲۰۳ ، متن درمیان جدولهای شنکرف و گاه زرد و زرین ، کاغذ فرنگی ، چند برگه نو نویس بر آغاز ملصق است ، آغاز افتاده .

ر

[۱۷]

۱۷- ... رساله‌ای در اخلاق عملی ، به فارسی از مؤلفی سنی .

دارای عنوانهای باب و قسم و شرط و رکن و «ای عزیز» ، باب هفتم در بیان وجوب امر معروف و نهی منکر .

* نسخ سده یازده و دوازده ، کاغذ اصفهانی ، آب رفته ، متن درمیان کمند ، عنوانها شنکرف ، آغاز و انجام افتاده .

[۳۲]

۱۸- ... رساله‌ای در اخلاق و آداب دین ، به فارسی .

* نستعلیق سده دوازده ، کاغذ فرنگی ، خط و نشانها و عنوانها شنکرف ، فهرست مطالب در برگ آغاز نوشته آمده ، رحلی ، آغاز و انجام افتاده .

[۳۴]

۱۹- ... رساله‌ای در تجوید و قرائت ، به فارسی .

* نسخ ، کاغذ فرنگی کبود ، جلد مقوایی و میش سرخ ، عنوانها شنکرف ، رقی کوچک ، آغاز و انجام افتاده .

[۱۸]

۲۰- رساله‌ای در جغرافیا ، (فارسی) .

از مؤلف «حبیب السیر» ؟ ، بر حسب ترتیب اقالیم و ذکر بلاد معموره در آنها .
* نستعلیق سده دهم و یازدهم ، متن درمیان جدول زر و لاژورد ، عنوانها شنکرف ، کاغذ خانبالغ ، آغاز و انجام افتاده .

[۲۸]

۲۱- ... رساله‌ای در فقه ، به فارسی .

* نسخ سده هشتم و نهم با مشخصات نگارش نثر کهن فارسی به جای «ج» : «ج» و «ک» : «ك» ، کاغذ سمرقندی نخودی ، فصلها شنکرف ، آغاز و انجام افتاده و ناقص ، ابتدا به کتاب القراض نموده .

۲۲- رساله ای در فقه ، (عربی). [۷]

* نسخ محمدرضا ، در پنجشنبه صفر ۱۲۳۴ ، جلد تیماج ضربی گل و بوته قهوه بی سوخته ، کاغذ فرنگی ، وزیری .

[۸]

۲۳- رساله در بیان علم ادویه ؛ که یکی از اطبای فرنگستان دکتر شایمرفلمنسکی

ترجمه نموده و جمیع ادویه را به ترتیب حروف تهجی بد رشته تحریر در آورد و ابتدا به «آهن» کرده .

* شکسته نستعلیق خوش سده سیزده و چهارده ، جلد میشل لابی قهوه بی ، کاغذ فرنگی ، عنوانها سرخ ، وزیری ، نسخه ناتمام است .

[۳۳]

۲۴- رساله در تحقیق «سئلہ بداء» : مجلسی .

* شکسته نستعلیق خوش راستا و چلیپای سده سیزده و چهارده ، یک کراسه کاغذ کبود در جلد مقوایی نازک ، رقمی .

[۳۰]

۲۵- الرسالة الرجیزة فی بیان حقیقة تنزیل الرضاح منزلة النسب

از محمد هادی بن محمد امین ، (عربی) .

* نسخ سده سیزده و چهارده ، یک کراسه بدون جلد ، کاغذ نخودی .

آغاز: بسم الله ، الحمد لله ، کماینبغی لکرم وجهه عز جلاله ...

ز

[۵۳]

۲۶- زاد المعاد : مجلسی .

* نسخ خوش سده یازده و دوازده ، کاغذ ترمه اصفهانی ، متن در بیان جدول زرد کمر و مشککی به گردش کمند زرومشکی ، در ثلث نخست از نسخه ترجمات فارسی به شکر ف ، عنوانها سرخ ، روی جلد روغنی گل و بوته زرد و نخودی و شکر ف و رنگاربا جدول زرین - صدمه دیده - میان جلد گل و بوته معرق ، نسخه بی پاکیزه است ، بغلی .

[۵۱]

۲۷- زاد المعاد: مجلسی .

* نسخ محمد حسن بن کر بلائی نوروز ، در ۱۲۵۳ . که به خواهش آخوند ملا محمد تقی نوشته ، بر برگ نخست و انجام چند نسخه دارویی ، ترجمات میان بطور نستعلیق و به شکر ف ، کاغذ فرنگی ، خط و نشانها شکر ف ، وزیری .

۲۸- زاد المعاد : مجلسی . [۴۸]

* نسخ خوش سده دوازده ، کاغذ فرنگی ، ترجمه میان سطرها نستعلیق ، رقمی ، ناقص . خط خرید و تمليك «طهماسب جهانگیری» در ۸ رمضان ۱۳۲۱ در همدان به مبلغ ۲۵ ریال .

[۳۱]

۲۹- زایچه و رقومات نجومی سلاطین عثمانی (محمود بن عبدالحمید و عبدالمجید و سلطان مراد) ، عربی . يك كراسه ، که در آن از کتاب الدرۃ الفاخرۃ علی رمز الشجره شیخ اکبر و الکبریت الاحمر شیخ احمد بونی ؛ استخراجاتی کرده .

* نسخ سده سیزدهم و چهاردهم .

ش

۳۰- شرح ابوالبقاء بن عبدالباقی حسینی بر منطق فارسی سید شریف جرجانی . [۳]

آغاز: عنوان صحیفه همایون حمد و سپاس .

* نستعلیق ، نشانها شنکرف ، رقمی .

۳۱- شرح الاسباب والعلامات فی الطلب ؛ از ... ؟ (عربی) . [۱]

نفیس بن عوض بن حکیم طبیب ، ساخته برای «الغریک» .

آغاز: ، الحمد لله ، حمد له الاتمان الاکملان علی من یداوی ...

* نسخ سده نهم و دهم ، جلد تیماج ضربی زرکوب ، عنوانها و خط و نشانها شنکرف ،

وزیری بزرگ . بردو برگ آغاز ؛ نسخه دارویی و سجع مهر « فضل الله » هست .

۳۲- شرح نصاب ، زواهر الجواهر محمد بن جلال بن سلیمان قهستانی . [۲۰]

* نسخ بد ، آب رفته ، رقمی .

۳۳- شرح الکافیۃ ابن حاجب : از خبیصی . [۱۹]

* نسخ سده سیزدهم ، کاغذ فرنگی ، وزیری . کناره صفحات حاشیه نویسی شده ،

تاریخ فوت امان الله خان مافی حاکم کردستان ملقب به غلامشاه خان در روز سه شنبه

۱۲۸۴/۲ج۹ و تاریخ دیگر ۱۲۴۱ به طور مغشوش و چندین تاریخ دیگر و یادداشت بر برگهای آغاز و انجام است.

۳۴- الشفاء فی تعریف حقوق المصطفی: قاضی عیاض اندلسی. (عربی). [۱۱]

* نسخ خوش سده ۹. کاغذ اصفهانی، وصالی شده، عنوانها شنکرف، حاشیه نویسی راستا و چاپها در کرانه صفحات، رحلی، آغاز و انجام افتاده.

ق

۳۵- قرآن [۵۰]

* نسخ بسیار خوش نزدیک به ثبات سده نهم و دهم، جلد مقوایی سبزه چرمی قهوه‌بی سوخته با جدول ضربی، کاغذ ترمه اصفهانی، دارای سر لوح نگارین از زر و لآژورد و کبود و شنکرف و ارغوانی، متن در میان جدول زر و کبود مشکی و شنکرف، دو برگ آغاز مذهب و مطرز گل و بوته در کنارها، عنوان سوره‌ها به شنکرف در میان جدول زرنگار و کمندمشکی و زر کامل، وصالی شده، وقوف و سجاوندها زرین و شنکرفین، در برگ آغاز، تاریخ وقف ذیحجه ۱۲۵۰ نوشته آمده، وزیری.

۳۶- قرآن [۳۴]

نسخ خوش سده دوازدهم، برگ نویسی در آغاز، و انجام افتاده، کاغذ فرنگی، دارای جدول زر و لآژورد و کبود، عنوان سوره‌ها و سجاوندی‌ها و وقوف و کمندها شنکرف است، بغلی.

۳۷- قرآن [۲۶]

* نسخ سده دوازدهم و سیزدهم، آغاز و انجام افتاده، متن در میان جدول و کمند سرخ و وقوف به شنکرف، عنوان سوره‌ها سرخ است، کاغذ فرنگی، رقیعی.

۳۸- قرآن [۵۵]

* نسخ سده دوازدهم و سیزدهم، کاغذ فرنگی، دارای دوسر لوح سراسری آغازین با جدول و گل و بوته مذهب و مطرز به رنگهای زر و لآژورد و زرنگار و آل و ارغوانی و کبود، وقوف و سجاوندها و عنوان سوره‌ها سرخ است، جلد روغنی مشکی گل و بوته دار به شنکرف و زر در میان جدول زرین، بغلی.

۳۹- قرآن

[۱۰]

* نسخ پایان نسخه از عبدالرحمن بن محمد ، درشوال ۱۲۱۴ دربخارا ، جلدروغنی
مجدول ، کاغذ سمرقندی ، سجاوندی‌ها شنگرف ، وزیرى .

ک

[۲۵]

۴۰- الكافية : ابن حاجب

* نسخ خوش سده دهم ، کاغذ سمرقندی ، متن در میان کمند شنگرف ولاژورد ،
وزیرى ، آغاز افتاده .

[۴۷]

۴۱- کتاب الصلوة ، (فارسی).

* نسخ محمدابراهیم بن محمد نصیر جبلی ، در ۱۲۸۷ ، گویا نسخه دستنویس مؤلف است ،
کاغذ فرنگی ، خط تملیک مشهدی حسن تاجر همدانی و نیز سجع مهرزین العابدین ،
عنوانها و خط و نشانها سرخ ، وزیرى .

[۴۲]

۴۲- کلیات سعدی

نسخه‌ی پاکیزه ، که نزدیک به ۸ تا ۱۰ کراسه از آخر افتاده ، بیت آخرین :
باغ می آرا که ما رندان را

سر آن نیست که در دامن خود آویزیم

* نستعلیق سده سیزدهم ، جلد مقوایی چرمی تیره ضربی زرکوب ، متن در میان جدول
زرکوب و مشکی و کمند و زرد ، اشعار در جدول دوستونی راستا و چلیپا نویسی شده
است در میان جدول بزرگ ، رقی .

ک

[۴۳]

۴۳- گلشن راز : شیخ شبستری .

* نستعلیق ۱۳۲۵ هـ . ق . «توسط یکی از نویسندگان نامی» به «شیخ فوزی علیه‌الرحمه»
اعداء شده ، دارای سرلوح بدریخت ، متن در میان جدول زرکوب دوستونی ،
عنوانها سرخ ، سحافی شده ، رقی .

ل

[۱۵]

۴۴- لیلی و مجنون : فضولی بغدادی ، (ترکی) .

* نسخه آب رفته ، کاغذ فرنگی ، آغاز و انجام افتاده .

[۳۸]

۴۵- مثنوی مولوی

شش دفتر کامل . مقدمه‌های منشور به نسخ ، متن در جدول کبود و سرخ چهار ستونی ، سر لوح آغاز دفترها سفیدمانده ، کناره بر خی صفحات حاشیه نویسی شده ، عنوان حکایات سرخ است . جلد مقوایی روغنی مشکی گل و بوته دار از زر و زنگار و نخودی و شنگرف و آل ، مجدول زرفنگار ، رحلی .

* نستعلیق - به پایان رسیده - آدینه ۱۶ صفر ۱۲۵۴ ، که کاتب در آخر افزوده :
« مثنوی قدیمی صحیحی بنظر رسید که مجلد هفتم را کتابت نموده بودند
مشمول بر دیباچه و داستانها ، و چندبیتی از آن علی سبیل الاحوال مسوده شد :

ای ضیاء الحق حسام الدین سعید

دولت پاینده و فقرت مزید

چونکه از چرخ ششم کردی گذر

بر فراز چرخ هفتم کن سفر

سعد اعدادست هفت ای خوش هوس

زانکه تکمیل عدد هفت است و بس

بر شماری جزو شمس الحق هفت

آنکه از ما از او بالا گرفت

هم ضیاء الحق هفت اندر علوم

این چنین هفت ذکر مولای زوم

حسن مولا و ضیاء الحق یکی است

در میانشان بیاسر مد فرق نیست

و بد تخمین و تقریب معلوم شد که دوهزار بیت باشد بالاتر باشد | و | لکن
شهرتی ندارد دفتر هفتم . چون مهر (ظ : ذکر) شد در نسخه نقل کرده والله
اعلم .

عدداً بیات مثنوی حضرت مولوی قدس سره بیست و شش هزار و پانصد و پنجاه بیت است و چهار هزار خط نثر دارد. مجموع نظم و نثر مثنوی سی و یک هزار خط و نه هزار خط «فیه مافیه» و رساله «مناقب» است. آنچه معلوم شده از روی نسخه معتبره نقل شده و به صحت پیوسته است. قطعاً ... (گویا غلط) ندارد و کتاب را در عهد مولانا قدس سره نوشته بوده دیده شد.

۴۶- مجموعه

[۲۲]

* دورساله نخست نسخ بسیار خوش مورخ ۲ و ۱۰ شوال ۱۰۸۳، عنوان و جدولهای رقوم دار شنکرف است. در فاصله دو رساله نخست یادداشتهای حساب و زایچه‌های اشخاص از ۱۳۱۰ تا ۱۳۴۸، کاتب رساله سوم کتابهای خود را یاد کرده است.

۱- خلاصه الحساب: بهایی.

۲- تحفه حاتمی: در فن اسطرلاب، از بهایی که برای اعتماد الدوله میرزا حاتم-بیک ساخته، در ۷۲ باب.

آغاز: چون در این ولا خاطر ملکوت ...

۳- رساله در تعیین قبله: از محمود حسینی.

[۲۷]

۴۷- مجموعه (بیاضی) - در تصوف.

* کاغذ استانبولی، رقی. دارای یازده رساله:

۱- الاربعون: اسماً من اسماء الله، شرح شهاب‌الدین سهروردی.

۲- مجموعه ادعیه: و اذکار که «فتح الرزاق فی اذکار دفع الاملاق و جلب الارزاق» نامیده و مؤلف آن معروف بن مصطفی حسینی توده‌ی در چهارشنبه ۱ ذیحجه ۱۲۳۱.

۳- صرف البحر: شیخ حسن شادی، فصلی به عنوان «من تحقیقات مولانا یحیی المروزی»، مکتوب از شیخ خالد درباره طریقه سادات نقشبندیه.

۴- فصل فن سنن الذکر

۵- مکتوب ، از یحیی مروزی یاد شده .

۶- الحديقة النسبية في الطريقة النقشبندية والنهجة الخالدية ، مشتمل بر مقدمه و سه باب و خاتمه که بسیاری از اقطاب نقشبندی و بزرگان این طریقه را به نام و با حروف سرخ یاد کرده است .

۷- بیان الذکر: و مراتب حال، بیان و خامت الافکار و مضرت الافکار، در چگونگی منکرات، بیان حکم تکلم به شطحیات المشایخ، بیان مراتب الذکر شامدا الافکار علی الاولیاء ، بیان رقص الصوفیة ، بیان شرائط صحة الفناء ، بیان ذکر و مواجید المرید ، بیان کتب ابن العربی ، اثبات کرامات ، تأویل قول حلاج ، اذکار ، کرامات شیوخ با ذکر نام آنها ، پس از آن شطحیات .

۸- رساله در تصوف ، فرق بیان ملامی و قلندری ، بیان قلندریه، منقولاتی از شیخ سهروردی ، جفریات پراکنده ، اذکار ، منتخبی از خاتمة الفتاوی شیخ ابن حجر .

۹- گزیده‌هایی از کتاب همو به عنوان «القول المختصر فی علامات المهدي المنتظر» .

۱۰- پراکنده‌هایی از نجوم ، فقه ، تصوف ، اقوال مشاهیر شیوخ .

۱۱- اسئلة واجوبة از مشاهیر ، فصلی به عنوان «بیام اقسام البدعة» ، «مبحثی لطیف فی امر السادات» ، ایاتی به ترکی . نسخه‌هایی دارویی و درمانی به فارسی ، عربی .

۱- فصل پنجم از کتاب انوار ناصری.

۲- از جوزه ، رساله ماکول و مشروب یوسفی .

آغاز: بسمله، زبان را چودراول این کلام.

* نستعلیق ذیقعدة ۱۲۸۷ در قصبه سردشت.

۳- از جوزه جامع الفوائد، و رباعیات نسخه‌های دارویی، همان کاتب و همان تاریخ.

۴- قصیده در حفظ صحت؛ جناب پادشاه...؟

۵- رساله علاج الامراض: یوسفی، که در رمضان ۹۱۷ به فارسی تألیف کرده

* نستعلیق متوسط و رسول حکیم، در چهارشنبه ج ۲/ ۱۲۸۷ همان کاتب (دوم و سوم)، در دهکده چناران.

۶- کفایه مجاهدیه یا طب منصوریه؛ گزیده همو، همان تاریخ، همانجا.

۷- منتخبات، از کتابهای طبی در بیماری‌ها و درمان آنها. یکی از آنها در ۲۰

ج ۲ در قصبه کرکوک خدمت ملامحمد امین و ملامحمد عبدالله بن عبدالقادر

حکیم، و یکی دیگر در خدمت شیخ علی بن شیخ عبدالرحمن، املا گردیده. همو.

* کاغذ استانبولی، خط و نشانها شنکرف، در فواصل میان رسالات نسخه‌های گزیده طبی نوشته آمده، کنارها حاشیه نویسی شده است، وزیر.

[۱۴]

۴۹- مجموعه، در منطق.

۱- شرح الشمسیه قطب‌الدین، از عماد بن یحیی بن علی فارسی.

۲- الرسالة الشمسیه فی تحریر القواعد المنطقية

محشی به حاشیه «ملاد اورد». کتابت سه‌شنبه ۶ محرم ۱۱۸۷.

۳- شرح تحریر القواعد خواجه نصیر، محشی به حاشیه الصفوری سید شریف

جرجانی.

* نسخ مکتنز سده دوازده، جلد تیماج قهوه‌یی سوخته، ۶ برگ در میان نانویس

مانده، کاغذ فرنگی، عنوانها و خط و نشانها شنکرف.

- [۲] ۵۰- مختصر العقائد : نجم الدین عمر نسفی ، (عربی).
 آغاز: بسمله . الحمد لله . المتوحد بجلال ذاته ...
 درہامش : شرح العقائد النسفیة از «تفتازانی» .
 * نستعلیق ملاحیب قلی ابن عبدالرحیم بانی اندجانی ، در ربیع ۱/ ۱۳۱۶ ، کاغذ
 فرنگی ، متن درمیان جدول زرومشکی و بنفش و کمند و شنکرف ، کرانه برخی
 صفحہا حاشیہ نویسی شدہ ، وزیری .
- ۵۱- المختصر النافع : محقق حلی ، (عربی درفقہ).
 آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی صغرت فی عظمتہ ...
 * نسخ دهمده ، در شنبه آخر شوال ۱۰۷۲ ، باسجع مہراو ، کاغذ اصفہانی و فرنگی ،
 کنارہ صفحہا حاشیہ نویسی شدہ ، نسخہ لکہ دار است ، عنوانہا بہ شنکرف .
- [۴۹] ۵۲- مفتاح الفلاح : بہایی .
 * نسخ و نستعلیق سدہ سیزدہ و چہارده ، کاغذالوال نخودی و کبود و آلزرد و زنگاری
 و آبی و سوختہ ، ترجمات میان سطور بہ شنکرف ، وصالی شدہ ، در آخر ترجمہ
 الصلوۃ ملامحسن فیض ، چاپ سنگی ، رقمی .
- [۲۹] ۵۳- المقالة الاولى والثانية في النبوة العامة (عربی) ، تازہ نویسی .
- [۵۴] ۵۴- منتخبات : از سورہ و آیات و ادعیہ و اذکار (عربی و فارسی) .
 * نسخ سدہ سیزدہم ، متن درمیان جدول زنگار و سرخ و کمندشنکرف ، کاغذ فرنگی
 صحافی شدہ با ترمہ روی جلد ، بنفلی .
- [۵۶] ۵۵- منشآت : امیر نظام گروسی .
 * شکستہ نستعلیق خوش شب پنجشنبہ ۱۳ نفر ۱۳۲۲ در حواشی صفحات : شرح
 لغات مشککہ متن با جوہر سرخ نوشتہ آمدہ است ، کہ از این سمت بہ نسخی کہ
 تاکنون از آن دیدہ شدہ امتیاز دارد ، نسخہ بی است پایہ . کہ کیمکام کتابت شدہ دی
 در آن رہ رفتہ ، جلدہ توایی ، رقمی .
- ن
- [۲۴] ۵۶- ناسخ التواریخ : سپہر ، (از آردہ تا اعلیٰ) .
 * بدون جلد ، کاتب قصد سرلوح داشتہ است ، رقمی .

III - نسخه‌های

آقای رضا همراه

الف

- ۱- ابواب الجنان : محمد رفیع واعظ قزوینی ، (فارسی) .
* نستعلیق پنجشنبه ع ۱۲۴۱/۱ ، کاغذ فرنگی ، ۱۹ × ۳۱ ، خط و نشانها و عنوانها و کمندها سرخ ، آغاز افتاده ، کتاب باب اول است .
- ۲- اختیارات : (در ادویه مرکبه گویاهمان دستورالعلاج) ، (فارسی) .
از سلطان علی خراسانی ، که ذکر ماخذ خود را نموده (= افتاده) .
آغاز: بسمله ، جواهر حمد و ثنا خدای را عزوجل که حکیم ...
انجام: ویطاقتی و عجز طبیعت است .
* نستعلیق خوش ملامیر محمد کوزانی در ۱۰ ج ۱۲۶۵/۱ ، ۱۶ × ۲۸
- ۳- اختیارات؟ (همان شماره ۲۹ ، گویا دستورالعلاج سلطانعلی خراسانی) .
* نستعلیق ، ۳۲۷ ، برگ شماری شده ، کاغذ اصفهانی ، ۱۶ × ۲۷ ، ناتمام .
آغاز افتاده: باسماق سازند نوع هژدهم در صداعی که تابع بحران باشد...
- ۴- انیس الموحدین : مهدی ابی ذر نراقی .
* نسخ و نستعلیق سده چهاردهم ، پایان افتاده ، ۱۶/۵ × ۲۰ .

ب

۵- البهجة المرضية: شرح سیوطی بر الفیه ابن مالک ، (عربی) .

* نسخ ج ۱/۱۲۵۹ . خط و نشانها شنکرف ، دو برگ نخست اشعاری به فارسی و سجع مهر «علی اکبر» ، کاغذ فرنگی ، ۱۵ × ۲۱ .

ت

۶- تحفة شاهي: قاری عمادالدین علی شریف استرآبادی، (فارسی در قرائت و تجوید).

که آنرا برای شاه طهماسب صفوی در بیان مخارج حروف و صفات و قواعد تجویدی ، ساخته است . دارای مقدمه و دوازده باب و خاتمه .

آغاز: بسمله ،

ای کنه تو بر تر از شناسایی ما وصف تو برون ز حد گویایی ما

انجام: و قرآن ایشانرا لعنت کند وهذا آخر ما اردنا ذکره و الحمد لله...

* کاتب قاری عبدالحسین بن قاسم شریف استرآبادی در ۳ محرم ۹۷۷ هـ . ق ، جلد تیماج قهوه‌بی سوخته ، ۳۸ برگ ، کاغذ اصفهانی نخودی ، از گ ۳۳ تا ۳۷ نو نویس الحاقی بر روی کاغذ فرنگی ، عنوانها و خط و نشانها شنکرف ، رقمی .

۷- تذکرة الائمة : لاهیجی ، (فارسی)

آغاز افتاده: آن حضرت چنین دین را بر طرف کرد ...

انجام افتاده: او نیز مسلمان شد و ولایت یمن را به ملازمان آن حضرت

وا گذاشت و نامه دیگر ...

* نسخ ، کاغذ فرنگی آب افتاده ، ۱۶ × ۲۰ / ۵ ، خط و نشانها شنکرف .

۸- ترسیل:

* نستعلیق ۱۲۶۷ ، پس از آن پراکنده‌ها در صرف و نحو ، ۱۶ × ۲۰ .

۹- ترسیل (مجموعه -) : عطارد (؟) ، (فارسی) .

آغاز: شکر و سپاس فزون از وهم و قیاس خالق را جل شأنه سزا است .

پایان: این صنعت بدیع طبع مطبوع جمیع طبایع گردیده است .

- * نستعلیق سید محمد مهدی بن آقامیرزا قوام الدین موسوی در شعبان ۱۳۲۵ ، کاغذ
فرنگی ، ۲۲/۵ × ۱۷/۵ ، سرلوح گل و بوته و جدول و کمند .
- ۱۰- تهذیب الوصول الی علم الاصول : حلی ، (عربی) . مؤلف از کتاب «نهایة
الوصول الی علم الاصول» خود یاد کرده است .
آغاز: الحمد لله رفع درجات العارفين الی ذروة العلاء ...
- * نسخ خلیفه ابوالقاسم، در یکشنبه محرم ۱۲۹۵ (ظ) ، کاغذ فرنگی ، عنوانها سرخ ،
سپس تا آخر نسخه دعاهاست ، ۱۵ × ۱۱ .

ج

۱۱- جنگ (بیاضی) :

- ۱- واژه نامه ترکی به فارسی . واژه های ترکی و نشانها شنگرف .
- ۲- اشعاری ترکی و فارسی به راستا و چلیبا و یادداشت شرح آنها ، دو
صفحه .
- ۳- ۱- دعای میرزا قاسم تونی بر حاشیه دستخط والد خود به میرزا محسن
همشیره زاده خود نوشته .
۲- دعاهایی دیگر و قطعات ادبی و منشآت .
۳- شرح ناتمام عهدنامه سلطان سلیم و شاه طهماسب بدترکی ضمن اشاره بد
کامران [میرزا] و سلطان سلیم خان و سلطان بایزید و نام سفیران : عالی پاشا ،
حسن آقا .
- ۴- سواد رقمی که از جانب نواب فتحعلی خان سردار بدریش سفیدان جمع شده
نوشته شده « هر چند لطفی ندارد نهایت چون غرابتی داشت ، موافق لفظ ،
سلیقه ... آورده می شود » بدترکی .
- ۵- رقم استیفاء میرزا محمد حسن
- ۶- منتخبی از کتاب حرز الامان من فتن الزمان ، ملاحسین کاشفی ، که بدنام
قوام الملك والدوله خواجه میرک (وزیر) کرده است در دوازده باب ، در ط ۱۴

رساله ، به فارسی ، مشتمل بر خواص حروف مقطعه قرآنی و اسماء حسنی ربانی ... از نفایس علوم خفیه .
* نستعلیق ، کاغذ ترمه اصفهانی .

۱۲- جواهر المسائل: مختصر گزیده صلواتیه فارسی = تحفة الابرار علم الهدی،

از محمد مهدی بن محمد باقر محلاتی .

* نستعلیق خوش جلیل الموسوی در جمعه ۲۴ ج ۲/۱۲۵۴ ، جلد میشن لایبی قهوه‌یی ،
۱۴ × ۲۰ ، کاغذ فرنگی ، خط و نشانها و عنوانها سرخ ، سجع مهر کاتب را دارد .

ح

۱۳- حقیقه السعداء: فضولی بغدادی ، (ترکی). که تألیف آن را در شعبان ۱۰۱۰

ه. ق. به پایان برده است .

آغاز: رب اشرح لی ... یفقهوا قولی یارب ره عشقده بنی شیه ...

انجام: ترحم قیل تعرض ایتمه زنهار .

* نستعلیق سعادتی ابن بیلاتیقی ساکن کوسج علیا از محال انکوران ، در ۲۴ صفر
۱۲۰۹ مطابق توشقان نیل (بگاہ) خروج نمودن نجیب پاشا عثمانلو جهت محاصره
کردن دشت کربلا ، کاغذ استانبولی و فرنگی ، عنوانها شنکرف .

۱۴- حق الیقین: مجلسی ، (فارسی) .

* نستعلیق ج ۱/۱۱۲۲ در سبزوار ، کاغذ ترمه اصفهانی ، ۱۷ × ۲۵ .

۱۵- حایة المتقین: مجلسی .

* نستعلیق سده سیزدهم ، کاغذ فرنگی ، ۲۱ × ۳۰ ، فهرست مطالب در آغاز و در
آخر ادعیه ، آخر افتاده .

۱۶- حیاة القلوب: مجلسی ، جلد اول ، (فارسی) .

* نستعلیق یکشنبه ۱۸ رجب ۱۲۵۵ ، کاغذ فرنگی کبود ، ۳۴ × ۲۱ .

خ

۱۷- خلاصه الهدایة: (هدایة المتقین) ، فارسی .

از ابوالقاسم بن محمد کاظم الموسوی .

* نسخ سده سیزدهم ، کاغذ فرنگی ، ۲۱ × ۱۴/۵ ، عنوانها شنکرف ، ناتمام .

د

۱۸- دیوان حافظ

* نستعلیق ۱۲۲۶ ، کاتب گوید آن را از روی چهل پنجاه نسخه تصحیح و نگارش

نموده است ، کاغذ فرنگی ، ۲۰ × ۳۱/۵ .

ر

۱۹- ... رساله‌ای: از مجلسی (۹) ، (فارسی) .

«مؤلف گوید که تحقیق معانی این اخبار در کتاب بحار الانوار بیان شده است» .

پایان: از دعای ... مغفرت و سیئات و رفع درجات محروم نگردانند .

* نستعلیق محمدتقی بن کربلایی محمد در ۸ رجب ۱۲۲۷ ، کاغذ فرنگی ،

۳۱ × ۲۱ ، دارای کمند ، خط و نشانها شنکرف است .

۲۰- ... رساله‌ای در معاد و روح ، (فارسی) .

آغاز: بسمله ، حمد مخصوص خداوندیست که گوهر عقل را نثار بنی آدم و درهای معرفت و دانش را ...

میان: «بنا بر این در این مجلس بیان سه فصل ذکر می شود» .

انجام: این چند کلمه بر سبیل تذکره و موعظه قلمی شد تا برادران ایمان و اخلاء روحانی این بی بضاعت را به دعای خیر و به طلب آمرزش یاد کنند الحمد لله .

* ظ : ۱۲۵۵ ، ۱۶ × ۲۱/۵ .

ز

۲۱- زاد المعاد : مجلسی .

- * نسخ ملاجعفر متولی [بقعه] سید حمزه در تبریز ، در دوشنبه ۴ ج ۱/۱۲۲۹ .
کاغذ فرنگی ، ۱۹ X ۳۰ ، خط و نشانها شنکرف .

۲۲- زاد المعاد : مجلسی .

- * نسخ و نستعلیق بسیار خوش روزعید فطر ۱۲۵۷ در شهر مشهد ، عربیات نسخ و
فارسیات و ترجمات بین السطور نستعلیق ، نسخه‌ی است نفیس ، ۱۱/۵ X ۱۹/۵ .

س

۲۳ و ۲۴- سراج القلوب : خواجه ابوالنصر بن قطان غزنوی ، (فارسی).

- * نستعلیق سده سیزدهم ، کاغذ فرنگی ، ۱۷ X ۲۰ .

- * شکسته نستعلیق خوش علی اکبر بن محمد یوسفخان سرتیب نوری در ۱۲۸۹ در
تهران ، کاغذ فرنگی ، ۱۶ X ۲۱/۵ .

ش

۲۵- شرایع الاملاء : محقق اول ، (عربی) ، جزء ثانی .

- * نسخ ع ۱۲۶۸/۲ ، کاغذ فرنگی ، ۲۰ X ۳۰ .

۲۶- شرایع : سنکلیجی ، جلد ۸ : کتاب النکاح ، (عربی) .

- * نسخ صفر ۱۰۴۴ ، کاغذ اصفهانی ، ۲۵/۵ X ۲۰ ، عنوانها شنکرف .

۲۷- شرایع : سنکلیجی . جلد ۱ : کتاب الطهارة تا آخر النکاح ، (عربی) .

- * نسخ خوش و نلک ، و سپس نستعلیق بد در جزء آخر از میرزا اشرف در شنبه ۲۸
شعبان ۱۲۴۵ ، و گوید که کتاب را که خریده بودم ناتمام بود ، من به اتمام رسانیدم ،
کاغذ کبود فرنگی ، ۳۱ X ۲۰/۵ ، عنوانها شنکرف است .

۲۸- شرح ابن عقیل علی الفیه ابن مالک ، (عربی) .

- * نسخ محمد سعید بن ملاحسن الجیلانی المتوطن به بالانکاه من توابع بلور و دبار من
مجال تیمجان در دوشنبه اول صفر ۱۱۱۷ هـ . ق ، کاغذ فرنگی ، ۱۴ X ۱۹ ،
خط و نشانها شنکرف .

۲۹- شرح تجرید قوشچی ، (عربی) .

آغاز افتاده : المشاركون لي في البحث عن فوائد، واسرارها والكشف عن خرايده
وابكاره ...

* نستعليق مکتنز ، کاغذ اصفهانی ، ۱۳ × ۱۹/۵ ، «قال - اقوله» ها شنکرف ،
کرانهها محشی است .

۳۰- شرح طوابع الانوار تنکابنی ، (عربی) .

آغاز: بسمله ، وعلیک الاعتماد یا کریم ، الحمد لمن وجب وجوده وبقائه الخ ،
ضمن هذه الخطبة ...

* نستعليق سده یازدهم ، کاغذ استانبولی نخودی ، ۱۳ × ۱۸/۵ .

ط

۳۱- طوفان البکاء : جوهری ، (فارسی) .

مشمول بر مقدمه و ۱۲ آتشکده و خاتمه . مقدمه ۱۴ بند و هر آتشکده چندین
شعله است . تاریخ اتمام : سه شنبه بیست و ... صفر سال ۱۲۴۶ .

* نستعليق محمد باقر بن محمد رضا ، در چهارشنبه ۳ رجب ۱۲۵۳ ، که در ۲۰ ذیحجه
۱۲۵۷ از سرخی زدن کتاب فراغت حاصل کرده است ، کاغذ استانبولی ،
۱۹ × ۳۱/۵ ، آغاز افتاده .

غ

۳۲- فایة المراد في شرح الارشاد : حلی ، (عربی) .

آغاز افتاده : مقوليتها على اقسامها معنى لجعلها لفظها للسقدر المشترك و
نقضه ...

* نسخ احمد بن حسين بن حمد معروف به شيخ بن جليل الياثري ، در ۲۶ ذیحجه ۸۷۵
(جزه اول) ، کاغذ سمرقندی ، ۱۶ × ۲۶ ، «قال - اقوله» ها شنکرف است ، پایان
ندارد .

ف

۳۳- الفوائد الضیائیة: (= فوائد وافیه بحل مشکلات الکافیة لابن حاجب): جامی، در نحو (عربی).

* نسخ خوش لطفعلی بن محمد حسین، در ع ۲/۱۲۳۰، محشی، کاغذ فرنگی، ۲۵×۱۴/۵، خط و نشانها و عنوانها شنکرف است.

ق

۳۴- قرآن

* نسخ ابن اسمعیل خوانساری، در اوایل سده سیزدهم، ۲۵×۱۵، کمند و جدول زرو سرخ، جلد چرمی ضربی زرکوب.

۳۵- القوانین المحکمة...: ابوالقاسم، (عربی).

ابن حسن جیلانی، که به ترتیب کتاب معالم الدین حسن بن شیخ زین الدین؛ تألیف کرده و در سلخ ع ۲/۱۲۰۵ در شهر قم به پایان برده است. آغاز: بسمله، الحمد لله الذی هدانا الی اصول الفروع و فروع الاصول... مرتب بر مقدمه و ابواب و خاتمه...

* نستعلیق محمد بن سید زین العابدین موسوی گلپایگانی ارجانی، در شنبه ۱۱ رجب ۱۲۳۹، نسخه‌ی پاکیزه، کاغذ فرنگی، تقریباً ثلث متن کتاب در میان جدول زرو مشکی، در رویه برگ نخست و در چهار برگ آخر سؤال و جواب و استفتاءها به فارسی و عربی و یادداشت خرید و اشعار مذهبی شیعی است، جلد چرمی قهوه‌یی ضربی زرکوب، رحلی.

ک

۳۶- کتاب الادیات، (فارسی).

آغاز: بسمله، الحمد لله، کتاب الادیات والنظر فی امور النظر الاول در اقسام...

* ۲۲×۱۷.

ل

۳۷- لسان الذاکرین: محمد هادی بن ابوالحسن نایینی، (فارسی).

در عهد فتحعلیشاه، مؤلف نخبه الاسرار را نوشته و در ۱۲۴۳ به حج رفته و تألیف اخبار یوسف کرده است که چند برگگی از آن جزو نسخه های آقای همراه هست.

آغاز افتاده: که میوه باغ دلند و روشنی چراغ بصر ...

* نستعلیق علی پناه بن ولی محمد زنجانی در شوال ۱۲۴۱ و در ایامی که در دولتخانه مخدومی کربلایی نوروزعلی به شغل مکتب داری مشغول بوده ... ، کاغذ فرنگی ، ۲۸/۵ × ۲۰/۵

۳۸- اللعة الدمشقیة

* نسخ سده دهم و یازدهم، خط و کاغذ گونه کون، ۴۷۱ صفحه برک شمار، ۲۴ × ۱۵، آغاز و انجام افتاده است.

م

۳۹- مباحثة النفس: مولا محمد طاهر، (فارسی).

آغاز: بسمله، الحمد لله، اما بعد چون ... محتاج بر رحمة الله قادر محمد طاهر دید که اکثر اهل زمان ...

انجام: و بر ایشان ترحم می کردند بسبب بلائی که ایشان به او مبتلا گردیده اند.

* نستعلیق ابراهیم بن شاهرودی ساکن قورلوق در پنجشنبه ۱۰ ج ۲ / ۱۲۳۰، کاغذ فرنگی کبود، ۲۱ × ۱۸.

۴۰- مجمره

* راستا و چلیپا، ۲۰ × ۱۴.

۱- ... رساله ۹ در فقه.

آغاز: بسمله، الحمد لله، كتاب الطهارة واركانه اربعة الاول في المياه و...

۲- خلاصة الحساب : بهایی.

کاتب : حسن بن محمد موسوی طارمی، در ۱۲۳۰ هجری قمری .

۳- ارجوزة الرثبه ، (منظومه درمواریث).

آغاز: نحمدك اللهم يا من شرعا دنيا به النبي... صدعا

۴- پراکنده: نوحهها، دعاها، مباحث فقهی، ویک یادداشت از «اقل السادات»

به هنگام وارد شدنش در ۲ محرم ۱۲۶۵ به دارالسلطنه قزوین در دفعه دوم در اول

جلوس ناصرالدینشاه .

۴۱- مجموع

۱- شرح نصاب الصبیان

* نستعلیق ۱۲۵۵ ، متن شنکرف .

۲- صرف [میرگویا] .

* نستعلیق بد ۱۱ محرم ۱۲۵۸ ، کاغذ فرنگی ، ۱۵ × ۲۰/۵ .

۴۲- مسیّب نامه ، (فارسی) .

* نستعلیق منقوط حاجی رمضان ساکن قریه لهرکین ، در ۱۲۶۶ و دوشنبه ۱۲۲۷/۱

۱۲۶۷ ، کاغذ فرنگی ، ۱۷/۵ × ۲۲/۵ .

۴۳- المطول : تفتازانی ، (عربی) .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذي الهما حقایق المعانی و دقایق البیان ...

انجام: و تها الفراغ من نقله الى البیاض فی یوم الاربعاء الحادی عشر من صفر

سنة ثمان و اربعین و سبعمائة به محروسة هرات ، که در دوشنبه ۱۲ رمضان

۷۴۲ در خوارزم آغاز کرده بوده است .

* نسخ و نستعلیق ۱۲۶۰ ، کاغذ فرنگی ۲۰ × ۳۰ .

۴۴۔ معالم الدین و ملاذالمجتهدین : حسن بن منصور عاملی .

* نسخ نظر علی بن ابوتراب ، در پنجشنبه ۲۷ ج ۱/۱۲۶۳ مختوم به این عبارت و در زمانیکه از ترس ناخوشی و با از دارالسلطنه قزوین مراجعت کرده بود به دارالارشاد اردبیل آمده در مدرسه حاجی محمد حسن در حجره فوق مشغول مطالعه و مباحثه در ایام تعطیل با تمام رسانیده ، نشانها سرخ ، ۱۸ X ۲۲ .

۴۵۔ منشآت

آغاز: بسمله .

ای نام خوشت نامه اسرار وجود مرقوم در آن حقیقت هر موجود عنوانها: قبالة نکاح ، دیباچه خطبه ، خطبه قبالة آزادی ، خطبه قبالة بیع اراضی و مزارع ، برسنگ لوح عقیقه عزیزه دایه نوشته شده بود ، خطبه تقویم ، یکی از سلاطین رباعی به زبان اهل تصوف مشتمل بر ذکر عدم وجود و غیبت و شهود گفته بود عزیز می که بر آنجا شرح می نوشت این فقیر را به تحریر خطبه و دیباچه امر فرموده امتثالاً لامره به قلم آمده ، به خط شریف خود پاره نوشته بود که خادم الفقراء و المساکین صوفی علی یکی از مریدان ایشان آن را بر سبیل تبرک بر سر کاغذ مطویلی [کذا] چسبانیده بود و می خواست که در ذیل آن سطر چند نوشته شود این سطر به قلم آمد ، قطعه که یکی از تعلیق نویسان در مدح پادشاه زمان نوشته بود ، در ذیل مصحف مزین که به قلم بدایع رقم خواجه محمد مؤمن مرقوم گشته بود مسطور گشته ، مکتوب جناب مشارالیه به یکی از صدور بزرگ ، مولانا شمس الدین محمد حنفی به شیخ نورالدین پسر شیخ ابوسعید نورانی ، مکتوب جناب مشارالیه به یکی از سادات عراق ، مکتوب به جناب مشارالیه برادر آن جناب که در عراق است ، مکتوب جناب مشارالیه به امیر فخرالدین علی پسر امیر عطاءالله ، رقعه جناب مشارالیه به جناب مولانا حاجی تبریزی ، رقعه جناب مشارالیه به ملازمان مولانا

عظام‌الدین ابراهیم ، مکتوب این فقیر به جناب استادی شیخ نورالدین در
 وقتی که خدمت مولانا حسن علی کابل کرده بودند [کذا] ، مکتوب این فقیر به
 حضرت مخدومی استادی عصاما ، مکتوب این فقیر به خدمت مولانا یوسفی
 طبیب ، مکتوب این فقیر در جواب مکتوب مولانا عبدالعلی دام قدره ،
 مکتوبی که این فقیر در ایام تواری با میرزا بیگ نوشته مشتمل بر عرض
 تحیت بعضی از یاران که به وی مختلط بوده اند ، رقعه این فقیر به مولانا عبدالعلی ،
 مکتوب یکی از اشراف هرات به یکی از صدور بزرگ ، رقعه جناب خواجه محمد
 مؤمن به یکی از صدور ، رقعه یکی از ادانی به یکی از عالی ، رقعه پادشاهزاده
 به برادرانش [= القاسم میرزا و بهرام میرزا] ، رقعه آخری ، رقعه آخری ،
 رقعه جناب مولانا حسن علی به ملازمان شیخ نورالدین محمد ، رقعه مولانا
 زلالی به جناب مشارالیه ، از زبان یکی از مخلصان شیخ نورالدین محمد به
 آن جناب ، تعزیه نامه جهت فوت شیخ نورالدین محمد - رح - از جناب مولانا
 محمد حنفی به خدمت شیخ زین الدین ، تعزیه نامه جناب مولانا حسن علی
 به خدمت شیخ زین الدین ، تعزیه نامه به خدمت مولانا زلالی به جناب
 مشارالیه جهت نورالدین غفر الله له ، مکتوب مولانا عبدالرحمن به اصحاب
 تعزیت قاضی دره و پسروی که به تیغ تیز و خنجر خون ریز از باب ظلم به ناحق
 کشته بودند ، تعزیه نامه از جناب خواجه محمد مؤمن به خدمت خواجه محمد
 اکبر ، انشاء تعزیه جهت معرف در فوت میر واعظ علیه الرحمة ، این تعزیه
 جهت معرف نوشته شده ، یکی از شاگردان جناب مولانا قاسم علی به آن جناب
 و به خدمت مولانا مسعود و مولانا محمد حسین نوشته ، رقعه خواجه محمد
 باقر به جناب مولانا قاسم علی ، مکتوب خواجه محمد باقر به فرزند مولانا
 محمد حسین ، رقعه جناب مولانا محمد حنفی به خدمت امیر ابوالمکارم
 نیشابوری ، امیر محمد یوسف یکی از خوش نویسان را از سفر عراق مانع گشته

بہ ملازمت خود مقید ساخته بود بعد از چند روزی این انشاء را نوشته بود گذراند ، قطعہ کہ یکی از تعلیق نویسان بہ یکی از صدور بزرگ نوشته بود ، مکتوب بہ یکی از اطباء ، مکتوب خدمت خواجہ سمنانی بہ خواجگی قانونی ، رقعہ گستاخانہ از یاری بہ یاری کہ میان ایشان گستاخی بود ، رقعہ آخری ، رقعہ جناب مولانا حسن علی بہ مولانا حیدر یوسانی [کذا] ، رقعہ مولانا عبدالرحمن بہ قاضی درہ ، «خیر بادنامہ» میرزا بیگ بہ یارانش ، مکتوب جناب حافظ پیر محمد در جواب مکتوب درویش سالک کہ در ملازمت جناح شیخ حاجی محمد بود در وقتی کہ آن جناب بہ مرض ضعف دل گرفتاری داشت ، در حاشیہ این بہ جناب مولانا امانی و مولانا فضل اللہ نوشته شدہ ، بہ مطلوبی کہ در سفر بود نوشته شدہ بود ، بہ «نگاری» کہ سفر اختیار کردہ بود و خاطر وی بہ اندک غباری آزرده گشتہ مکتوب نوشته بود ، در وقتی کہ از ملازمت یار لطافت آثاری دور افتادہ بودم مرقوم گشتہ بود ، عرضہ داشت بہ یکی از ارکان دولت ، عرضہ داشت سائلی بہ یکی از اسخیا ، یکی از مخادیم بیاضی ترتیب دادہ بود و از ارباب سخن التماس آن می نمود کہ بر آنجا سخنی وجیز یا طویل از منشور و منظوم ارقام نماید اگر چہ این فقیر خود را قابل این معنی نمی دانست لیکن امتثالاً لامرہ این سطور مستور [کذا] گشت ، شجرہ نسب جناب حقایق پناہی امیر نظام الدین محمد اکبر سلمہ اللہ (کہ در آن از خواجہ عبداللہ انصاری و احمد نامقی جامی یاد شدہ) ، انشاء نوروزی مشتمل بر ذکر لطایف چمن و انتقال کردن بہ مدح و محفل خجستہ شمایل جناب احمد بیگ بہ وجہ حسن جهت نبیرہ خواجہ عادل شاہ ، خطبہ دیباچہ شرح رسالہ معمای مولانا میر حسین صدر پادشاہی فضیلت دستگاہی کامران میرزا ، خطبہ و دیباچہ قصیدہ مصنوع خواجہ سلمان گفته شدہ مشتمل بر مدح نواب بابر پادشاہ ، مکتوب مولانا حافظ پیر محمد ، در جواب مکتوب مولانا علی مرید شیخ حاجی محمد ،

مکتوب این فقیر در جواب مکتوب نبیره خواجه عادلشاه نیشاپوری، این فقیر شرحی بر رساله معمای مولانا شهاب‌الدین معمای نوشتی بود و بعد از خطبه دیباچه صورت مدح حضرت نواب کامران میرزا بر این وجه ارقام نموده، انشایی که جهت کاغذگران واقع شده مضمون آنکه باعث بر صنعت کاغذگری حضرت شاه ولایت نهاده است، به امر مولانا شمس‌الدین محمد حنفی بر ظهر تصنیف مولانا شهاب‌معمای نوشتی، خطبه رساله شمسیه، خطبه آزادنامه، در خطبه قبالة نکاح، مکتوب مرغوب در نظر اهل نظر مستحسن و محبوب، در وقتی که در کنج تواری از تیغ ستم روزگار ولوشن [کذا] بود و پشیمان از احوال و افعال گذشته نابوی [کذا] ابلاغ یافته بود، سواد رقعه که مرحوم نصیر اهددانی به میرزا عبدالحسین در دار السلطنه اصفهان به جهت اسطرلاب نوشته، خان خانان در جواب رقعه لولعلی [کذا] بیگ نوشته، دیباچه لورس ظیوری [کذا]، «بسمله، منشی دارالانشاء پریشانی و محرر دفتر بیسامانی محمد امین ابن هدایت‌الله اهددانی بعد از گوهر افشانی ... (تقاضای دوستی را که مجموعه‌ی از مکاتیب جمع آورده بود پذیرفته و این انشاء را که مشتمل بر دو گلدسته در طلب وصال نوشته) - در آخر يك بحر طویل و انشاء دیگر...» * نستعلیق سده سیزدهم، کاغذ فرنگی، ۱۴ × ۲۰، عنوانها سرخ، پایان افتاده.

۴۶ = ... (منظومه‌ای مذهبی)، به فارسی

بجست اسب اندر آورد پا

وزان پس به پاسخ بدو کرد رو

پایان: الهی چنان کن سرانجام کار

تو خشنود باشی و ما دستکار

* نستعلیق سه‌شنبه ۱ ج ۱/۱۲۷۱، کاغذ فرنگی، ۲۲ × ۳۰.

۱- نسخه‌ی منشوش و مشکوک در آمیخته با اشعار چند منظومه که در مراجع قابل دسترسی معلوم نشد که چیست.

و

۴۷- الوافیہ فی شرح الکافیہ : رکن الدین استرآبادی حسینی، (در نحو به عربی) .

آغاز: بسمله ، الحمد لله علی عظمة جلاله حمد غریق...

(منزوی ، ج ۲ ، ص ۴۶۲) .

* نسخ حبیب بن موسی بن علی ، در رمضان ۸۴۳ ، ۱۴۷ برگ ، کاغذ سمرقندی ،

جلد میشن سوخته ضربی ، ۱۸ × ۲۷ ، حواشی در کنارها و نشانه‌ها شنکرف ،

خط تملیک «ابن بکلوج» .

۴۸- الوجیزة ، (فارسی) .

محمدجعفر بن محمد صفی فارسی امهات مسائل صلوة را از کتاب تحفة الابرار

علم الهدی استخراج کرده است .

* نسخ رمضان ۱۲۴۶ ، ۱۷ × ۱۱ .

ی

۴۹- یوسف وزلیخا ، (منظومه فارسی) .

آغاز وانجام افتاده . نخستین فصل موجود (فرستادن زلیخا دایه را نزدیک

یوسف) و آخرین فصل موجود (طلب کردن پادشاه یوسف را برای تعبیر

خواب) .

* شکسته نستعلیق بسیارخوش داستا و چلیپا ، بر کاغذ نازک الوان زرد و کبود و سرح

وزنگاری ، برخی صفحات مصور ، عنوانها شنکرفاست ، ۱۴ × ۲۲ .

IV

متفرقات

نسخه‌های شماره «۱» و «۱۱» از آن آقای «فروزان مهر»، و شماره «۲» از آن آقای «علی اکبر مجیدی»، و شماره «۳» از آن «کتابخانه خرد»، و شماره‌های «۴» و «۸» از آن خانم «صدیقه حیدریان»، و شماره‌های «۵» و «۹» و «۱۰» و «۱۳»، از آن آقای «عباس زند»، و شماره «۶» از آن آقای «امیر ساسان دهگمان»، و شماره «۷» از آن آقای «هادی مرتضوی»، و مجموعه شماره «۱۲» از آن آقای «حمید سیرلو» - صاحب کتابفروشی ناصر خسرو همدان - است.

الف

۱- اعمال الشهور : ملافتح الله (؟)

آغاز و انجام افتاده، از «اعمال ماه رجب» شروع کرده و بد «جمادی الثانی» خاتمه داده، دارای ابواب و فصول است.

* نستعلیق و نسخ معرب سده سیزدهم، حاشیه نویسی دارد.

۲- انوار سهیلی : واعظ کاشفی

* نستعلیق نیمه نخست سده سیزدهم، جلد چرمی، ۱۸ × ۲۷، حدود ۱۰۰-۱۰۰ کتاب از آخر به خطی متأخر و متنی منلوط است، افتادگی و جاماندگی‌های نسخه از آغاز در حدود ۱۲ برگ و از انجام تقریباً ۶ برگ می‌شود، (برابر ورق ۸ تا ۱۶۱ چاپ سنگی طهران)، آغاز و انجام افتاده.

۳- **تبییه النافلین:** ملاحیب الله بن علی مدد شریف ساوجی کاشانی، (فارسی).

(مشار فارسی، ۲، ۲۰۳۷)

آغاز: بسملة الحمد لله، اما بعد چنین گوید که حضرت رسول (ص) ... در يك مقدمه و نه باب و خاتمه ...

انجام: و این حکایت از ایشان یادگار بماند هر کس خویش را شناسد بجا آورد.

* نستعلیق و نسخ محمد هادی ولد حاجی زین العابدین کلاه دوز همدانی، در رجب ۱۲۷۰، ۳۳ برگ فرنگی، ۱۴ س ۲۲ X ۱۵، نوشته‌های نسخ معرب است، و عنوانها و خط و نشانها سرخ.

در برگ آغاز، دو سه بند از الفیه ابن مالک به خط و کاغذ قدیمتر الحاق شده.

ج

۴- **جامع الاخبار،** (عربی)

(الذریعه، مشار - ع - ص ۲۳۹).

آغاز: بسملة، الحمد لله، الاول بلا اول کان قبله والآخر بلا آخر...

انجام: الثامن انه یجمع العلم لایدعی ... (افتاده). دارای ۳۴ فصل و هر فصل چند باب.

* نسخ سده سیزده، کاغذ فرنگی، ۲۱۰ برگ، فهرست مطالب سرخ نوشته است.

۵- **جلاء العیون:** مجلسی.

* نستعلیق بد سده سیزده، ۳۶۰ برگ، کاغذ فرنگی، جلد تیماج تیره مقوایی، ۲۱ X ۱۴، خطوط بین سطور به شکر ف است، آغاز و انجام افتاده.

۶- **جهانگشای نادری:** میرزا مهدی خان استرآبادی.

* نستعلیق محمد صادق نوری، در ۴ شعبان ۱۲۳۸ و حسب الامر بندگان خدایگان عالی آقا محمد حسین کلانتر ۰۰۰، رحلی، کاغذ فرنگی کبود، یادداشت «محمد تقی» به تاریخ رجب ۱۳۰۷ و فرمایش «میرزا فتحعلی خان سرتیب» و یادداشت

حواله کماشنگان « اعتماد السلطنه » را بابت مال الاجاره به تاریخ ۲ شعبان ۱۳۰۷ داراست.

ح

۷ = حبيب السیر فی اخبار افراد البشر^۱ : غیاث الدین خواندمیر (۹۴۲ - ۸۸۰) ، که تألیف آن را در ۹۳۰ هـ. ق ، به پایان برده .

نسخه ؛ جلد سوم ، « جزو اول » در تاریخ مغول و ایلخانان ایران است .
(فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ، ج ۱ ، ص ۳۰ - ۳۱) .

* نسخ علی بن حسن خوراسکانی جی اصفهان ، در دوشنبه ۸ شعبان ۱۰۰۶ هـ . ق ، جلد تیماج قهوه‌بی سوخته ، ۱۸/۵ × ۲۸ (نقش باسمه‌دار) ، ۱۶۳ برگ ، کاغذ اصفهانی ، ۲۵ س ۱۹/۵ × ۱۱/۵ ، برگهای آغاز و انجام وصالی شده ، عنوانها و نامها شنکرف است .

نوشته پشت برگ نخست : « ج ۱/۱۲۳۷ تاریخ ورود به کتابخانه نواب مستطاب مالک رقاب ... شمس فلک سلطنت و تاجداری شاهزاده اعظم و امیرزاده اکرم » و سجع مهر این شاهزاده = « فتحعلی » در بالای راست این نوشته و همچنین دو نقش مهر دیگر پاک شده .

در حاشیه برگهای میانین ، نقش مهر « محمد شفیع » و « ... محمد جعفری » و « ... محمد رضا » و « آقاعلی بر و جردی » و نیز « فتحعلی » و « ابوتراب » و تاریخهای ۱۲۰۵ و ۱۲۲۵ و ۱۲۲۶ و خط تملک « غلام حسین » و « محمد خان » (به سرخی) و چند بیت شعر و نسخه دارویی و نوشته‌یی به امضای « محمد حسین » به تاریخ روز دوشنبه ۵ شعبان سال ... که « خدیو ایران و توران [عباس میرزا] به محاصره قلعه ایروان اشتغال داشتند به جهت تسخیر قلعه مذکور ، این حکایت « قآن تفالاً آمد ... » و نیز سجع مهر « تاریخ ... ایران » و یادگاری « علی نقی ولد ملاعلی » ، و همچنین بروصالی برگ آخر ، تاریخ خرید از آقا محمد آقا ، در ۱۲ رجب ۱۲۶۲ ، نگاشته آمده است .

۱ - این نسخه ؛ چندی است به تملک « آقای دکتر مفتاح » عتیقه فروش - در خیابان لاله‌زار - در آمده است .

ش

۸- شرایع الاحکام فی الحلال و الحرام : حلی.

در حاشیه آغاز فهرست موضوعات به شکر ف نوشته شده است.

* نسخ سده دوازدهم، ۳۰۰ برگ، کاغذ اصفهانی، ۲۵ X ۱۹، تاریخ خرید در برگ آخر ۱۹ صفر ۱۲۰۰.

۹- کتاب دها، (ادعیه فارسی و عربی).

نسخه‌ی مغشوش و آغاز افتاده.

* نسخ ۱۲۴۸ هـ. ق. که «حسب الخواش حاجی الحرمین حاجی عبدالصمد سمت تحریر پذیرفته»، ۱۳/۵ X ۲۱، خط تملیک سلطان خان بنت مرحوم خیرالحاج حاج محمد هادی یادگار خاور سلطان، به تاریخ ۱۲۹۵، و نیز «دعای ذبح گوسفند».

۱۰- گنجینه نشاط اصفهانی : میرزا عبدالوهاب معتمدالدوله (م ۱۲۴۴) مجموعه

اشعار و منشآت و ترسلات درباری زمان فتحعلیشاه در ۵ درج، که دو برگ آغاز این نسخه افتاده است.

* نستعلیق محمد طاهر - مشهور به - میرزا ولی گاتب، در ذیحجه ۱۲۳۹، و افزوده: «چون دلی داشتم گرفته و خاطری آشفته در زوایای هموم و غموم... ناظران این کتاب را به روح حضرت سیدالشهدا قسم می‌دهم کاتب فقیر غریب را... به مغفرتی به فاتحه اووالدین او... نموده باشد، به جهت دوستی از دوستان... قلمی گردید...» کاغذ فرنگی کبود، ۱۵ X ۲۰، ۱۵ س.

یادداشت‌هایی از «حاجی شهید احمدخان مستوفی همدان» و نقش مهر «عباسعلی» (گویا پدربزرگ آقای عباس زند مالک نسخه) و در برگ آخر تاریخ تولد «اصغر» (گویا عموی نامبرده) به تاریخ شنبه ۱۹ رجب ۱۳۱۸ یا ۱۳۱۰ و یادداشتی به تاریخ ۱۲۷۲ هست.

م

۱۱- مجالس المتقین : محمد تقی بن محمد برغانی - ساکن قزوین - که بیشتر کتاب «عیون الاصول» را و نیز ۲۸ مجلد «منهج الاجتهاد» را در فقه استدلالی و شرح

شرايع الاسلام» را در ۱۲۵۸ نوشته ، و اين نسخه را در زمان محمدشاه قاجار در ۵۰ مجلس از مواظ و مجالسی که در مناير القا کرده است تأليف نموده .
آغاز: بسمله ، الحمد لله ، چنين گويد خادم الشريعه محمدتقي... بعد از آنکه بتأيدات الهيه فارغ شدیم از تأليف ...

* نستليق ۱۲۸۴ حسين بن فتح الله دستگردی (- از توابع همدان) ، در چهارشنبه ۱۲ صفر ، جلد لایبی قهوه‌یی سوخته ، ۲۲ X ۱۸ ، کاغذ فرنگی ، کرانه صفحه‌ها حاشیه نویسی شده و نام محشی پاک گردیده ، یادداشت تاریخ خرید قالی و رهن آن در ۱۳۲۴ توسط «آقای سید اسمعیل ساکن دستجرد» ، و «ناخوشی ... کربلائی علی» در ع ۱۳۲۰ و اشعار و توضیح کتاب به خط کاتب نوشته آمده .

۱۲ - مجموع

۱- صفت سد یا جوج و مأجوج ، (فارسی) .

* و نیز بخشی در «صفت بهشت شداد - علیه اللعنة» (ک ۲ پ) و همچنین بخشی در «البداء الظهور بعد الخفاء» (ک ۳ ر) .

۲- رساله فی تحقیق مسئله بدا ، (فارسی) .

از «محمد شفیع گیلانی» که برای «محمد مؤمن خان» - از امیران دوره صفویه - در هفت فصل و یک خاتمه ، تأليف کرده است .

آغاز: بسمله ، حمد و سپاس بی قیاس مر خداوندی را سزد که وصف کمال ذات بی مثالش از حیطة نعت و بیان برون است ...

* رساله پس از دو فصل - ذیل اشکال الرابع - به پایان رسیده و نا نوشته مانده است .
(ک ۳ پ ، ک ۹ پ) .

۳- رساله خلقت سموات (والارض) ، (عربی) .

آغاز: اما بعد ، ذلك دصها و دحوها مقدم علی الخلق الجبال | کذا | من فوقها
الی ان يستأنف بدحاها ...

پایان: وهذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة مع غاية العجالة و تشنت البال

وتفرّق الاحوال بعون الملك المتعال في بعض ساعات في يومين من سنة ۱۲۱۲ .
(گک ۱۰-۱۱ پ)

۴- رساله في بيان الناصبي من اهل السنة ، (فارسی) .

آغاز: بسمله ، الحمد لله ، شيخ طوسي - رض - در تهذيب به سند مختلف فيه
از معلى بن خنيس روايت کرده است .

پايان: وکليني به سند معتبر از حضرت صادق-ع- روايت کرده است که هر که
شريك گرداند با امامي که از جانب خداست امامي را که از جانب خدا نيست،
او مشرک است .

(گک ۱۲ ر-۱۶ پ).

۵- رساله صواعق اليهود- در کناره صفحه نوشته آمده :

رساله در احکام جزية : محمد باقر مجلسي . (فارسی) .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذي اعز الاسلام والمسلمين ...

انجام: وياحواله به حکام ايشان بکند و اگر خود حکم کند بهتر است .

(گک ۱۶ پ - ۱۹ ر)

۶- کتاب اسرار النکاح للمعلم الثالث ابى علي سينا (۱۴) ، (عربی) .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الواحد المفتاح خالق الارواح والاشباح الذي جعل

الليل سکنًا و فلق الاصباح و اباح النکاح و حرم السفاح ... فهذه رساله صنفتها

في اسرار النکاح خدمة لحضرة واحد من اکابر العصر الذي هو اکرم ابناء

الدهر طول الله عمره و زاد في الدارين قدره بعد استدعائه و التماسه مني ...

* در سی باب ، باب اول در ماهيت عشق و باب سی ام در معرفة السموم المطروقه

في المأكول و المشروب و الملبوس و المفروش و به نختم الرساله .

(گک ۱۹ پ - ۴۳ پ) .

۷- (متفرقات)

- ۱- نقل قولی از شیخ ابوالحسن خرقانی.
- ۲- فی عدة الداعی فی بیان معانی اسماء الله .
- ۳- فضیلت نماز .
- ۴- روایتی در باب فصاحت قرآن .
- ۵- قول حکیمی .
- ۶- بیان سؤال (ما الدلیل علی ولایة جدک) مأمون از امام رضا (ع) .
- ۷- در باب قضاوتی منسوب به علی .
- ۸- بیان سؤالی درباره پیغمبران اولوالعزم .
- ۹- حدیثی در باب اسرار علم .
- ۱۰- دفع نذور .
- ۱۱- مطلبی درباره سادات .
- ۱۲- تفسیر برخی احادیث و آیات و باب تفسیر حروف المعجم و باب تفسیر الهدی ، به عنوان «من توحید الصدوق» .
(از گ ۴۴ پ تا ۵۱ پ به گونه راستا و چلیپا - عربی و فارسی - به خطی جز خط رساله های پیشین و آنگاه از «گ ۵۲ در» دنباله رساله بی است در باب «طلاق» تا «گ ۵۳ پ» به خط همان کاتب پیشین ...
- ۸- کتاب النکاح ، (عربی) .
دنباله همان رساله بی آغاز «طلاق» است .
انجام: وصرح بعض الاصحاب بانه لا یصح العقد علی ما لا یتمول کحیة الحنطة .
(گ ۵۳ پ - ۵۵ پ) .
- ۹- رساله فی الحسن والقبح : آقا باقر بهبهانی ، (عربی) .
آغاز: بسمله ، الحمد لله ، اما بعد هذه شبهة مشکلة ومغالطة ...

انجام: نقول مجرد الاستبعاد لا یضرننا علی ما عرفنا .
(گک ۵۵ پ - ۶۱ ر) .

۱۰- صورة المباحثة مع فاضل من الاشاعره فی امر الرؤیة .

مباحثه میان محمد باقر بن محمد کمال [اکمل] با فاضلی اشعری به میانجی-
گری میرزا محمد علی در امر «رؤیت» که باحث آنرا به خواهش یکی از دوستان
تحریر کرده است. (عربی).

آغاز: بسمله ، الحمد لله ، فیقول الاقل الاذل محمد باقر بن محمد کمال ...
انجام: نسئل الهدایة والعصمة عن الفوائد والحمد لله اولاً و آخراً .
(گک ۶۱ ر - ۶۴ پ) .

۱۱- ... (عربی) .

آغاز: بسمله ، هدایة الله تع وایانا الی سواء السبیل ، ان الاصل الاصل حرمة
العمل لغير العلم والیقین وعدم جواز الاتکال علیه فی امور الدین والدنیا ...
انجام: فی امر معاشهم من الاشتغال بالحدث والتجارة و بناء الدار والبستان و
ارسال المكاتب [كذا] الی الامکنة البعیدة .
(گک پ ۶۴ - ۶۵ پ)

۱۲- رساله شاهیه: احمد بن زین الدین بن ابراهیم لحسائی ، پاسخ پرسشهایی
است که فتح علی شاه قاجار در باره «روح» و «مرگ» و «بهشت» و
«چگونگی جماع با حوریان بهشت (!)» و جزاینها حضوراً از وی کرده و اوهم
به عنوانهای «قال / اقول» جواب گفته ، (عربی) .

آغاز: بسمله ، الحمد لله ، فیقول العبد المسکین احمد بن ... ان حضرت الجناب
العالی الشأن ... حاوی السلطنتین سلطنة العقل والفهم ...
انجام: انتهى الجواب لخدمة الحضرة المحترمة السلطانية .
(گک ۶۵ پ - ۷۷ پ) .

۱۳- اعجاز الالغاز : شیخ بهایی ، (عربی) .

تألیف شده به سال ۱۰۲۱ در مشهد .

آغاز: بسمله، اما بعد الحمد والصلوة فيقول احوج الخلق ...

* نستعلیق عبدالغفار نوری سالیانی که خط سراسر نسخه از اوست .

(ک ۷۸ ر - ۸۰ ر) .

۱۴- المطرز فی اللغز : شیخ بهایی ، (عربی) .

این رساله را در بیان قسم اول لغز (- لفظی) تألیف کرده همچنانکه «شرح

الفوائد الصمدیه فی علم العربیه» را در بیان قسم دوم لغز (- معنوی) پرداخته بوده

است . دارای دو «قسم» ، نخستین «فیما يتعلق بالاعراب» است و عنوان قسم دوم

ذکر نشده .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذي خلق الانسان وعلمه البيان والتبيان ...

انجام: ومن الله تحقيق الحق ... اجمع انشاء الله ... في رسالة مفردة شيئاً من

المعمى تفريحاً للالباب ...

(ک ۸۰ ر - ۱۰۷ ر)

۱۵- تفسیر آیه : « فاغسلوا وجوهكم وايديكم الى المرافق » و « الياسين » که

فقره اخير نقل از «قاضي بیضاوی» است .

(ک ۱۰۷ پ - ۱۰۹ ر) .

۱۶- رساله فی «حل کلام ملغز و مرآة مرمر» منسوب الی مولانا امیر المؤمنین

علی ... - که مؤلف مدعی است در هیچ کتابی ندیده و از هیچ کس نشنیده و

این «اجابت» را بخاطر برخی دوستان نموده است .

آغاز: بسمله ، الحمد لله باعث الوسایل ومعطی النوایل و ...

پس از آن فقراتی دیگر منسوب به علی به عبارت « انه سئل رجلاً هل رأيت

رجلا فی الدنيا ...» و خبر مشکل منسوب با همان عبارت و «حدیث مشکل فی الکافی و الفقیہ عن عمار الساباطی عن الصادق: انه سئل عن الميت هل يبلى جسده ...» (ضمن اشارہ بہ «مشکلات العلوم» ملامہدی نراقی) و فقرہ روایت «انه قال انا النقطة انا الخط ...» از علی . و در پایان این بخش عبارت «من کتاب زهر الربیع للسید النعمۃ اللہ [جزایری] مسطور است و آن گاہ «فائدہ» بہ آغاز ماینقل عن الصوفیة من الحضار الوجود او الوجود فی الواحد لا يتصور الا باحد وجوه ..

انجام: ولم اطلع لوحدة الوجود او الوجود علی معنی آخر سوی الخمسة فان كان فليبين حتى تنظر فيه .
(گ ۱۰۹ ر - ۱۲۳ پ).

۱۷ - ...

من قواعد الاحكام ولونذر ان يصوم شهراً قبل ما بعد قبله رمضان - فهو شوال قيل شعبان و قيل رجب - ...

انجام: فان قبل ما بعد كل شهر هو ذلك الشهر فتدبر «آقا جمال» - رحمة الله عليه .

(گ ۱۲۴ ر - ۱۲۴ پ).

۱۸- رسالة في «الفرق بين المنصدر واسم المنصدر» ، (عربی).
آغاز: بسمه ، قد اختلف العلماء في الفرق بين ...

انجام: واسمه علی الهيئة الحاصلة بسببه كرفتن و رفتار فاحسنهم .
(گ ۱۲۵ ر - ۱۲۷ ر).

۱۹- تعالیق متعلقة بكلمة التوحيد وشيء مما يتعلق به، (عربی).
دارای ۵ مبحث .

آغاز: بسمه له الحمد لا اله الا هو له الاسماء ...

انجام: لان وجود الشخص موقوف على علة تعيينه فلا يكون واجبا بالذات ، هذا خلف .

(ك ۱۲۷ پ - ۱۳۲ ر).

۲۰- الرسالة الحرفية - نزهة الطرف في بيان تفاوت معنى الاسم والفعل والحرف للسيد الشريف السند - نفع الله بهامدى الامد .

آغاز: بسمه، الحمد لله ولي الحمد والصلوة والسلام على اشرف رسوله له وعبد وبعد فهذه نزهة ...

انجام: والضمير الدال على ارادة الارتباط الذي يستحيلها وجوده مع الايقاع . تمت الرسالة الحرفية .

(ك ۱۳۲ ر- ۱۳۴ ر).

۲۱- فائدة: مشتمل بر مقدمه وتقسيم وخاتمه .

المقدمه: اللفظ قد يوضع تشخص بعينه ... ، التقسيم : اللفظ مدلوله اما كلى او مشخص ... ، الخاتمة : يشتمل على تشبيهات .

در پايان چنین آمده است : « ولي في هذا المبحث تعليقة اخرى لكن ضاعت منى . علينقى . »

(ك ۱۳۴ پ - ۱۳۶ پ).

۲۲- ...

آغاز: بسمه ، وله الحمد في الاولى والاخرة. الناظر في المرأة ربما كان متوجها الصورة المرسمية فيها ...

انجام: وهو باطل اتفاقا بل حرفك تمت .

(ك ۱۳۷ ر- ۱۳۷ پ).

* پس از این رساله بی بوده است در نحو که نیمی از آن در ك ۱۳۷ پ و ۱۳۸ ر پاك شده و انجام آن چنین است:

نحو جاء نى رجل ابن زيد و حكم انبة كحكم ابن فى جميع الصور الست.

۲۳- (متفرقات) : به راستا و چلیپا: «حکمة، ماالحکمة فی ان محمدمیت و عیسیٰ حی؟ جواب ...»، اشعار فارسی مولاناظر علی کیلانی در شرح و معنای این بیت خواجه «بلبلی برگ کلی درمنقار داشت» به حساب ابجد و شرح آن دو بیت فردوسی به صدر «زسمستوران ... (الخ)»، و قول خواجه نصیر در «سنة المفارقة [کذا] والمواصلة»، و شرح این رباعی

«خورشید سپهر معرفت راپسرم از هر دو برادران خود معتبرم

هفتادو دو عمه و سه خاله دارم فرزند چهار مادر و نه پدرم»

و «من ایات قیس بن الملوح المقلب بالمجنون العامری صاحب لیلی بنت حباب الکعبی» و اشعار «دوازده امام عبدالواحد داغستانی من بلدة شادباش» به عربی. (گک ۱۳۸ پ - ۱۴۲ ر).

.....۲۴

آغاز: بسمله، قد اختلف كلمة المفسرين والمؤولین فی حروف التهجی الواقعة فی اوایل السور من القرآن المبین ...
انجام: اعنی بمجموع الکل ولا یمكن للحروف دلالة غیر هذا البتہ. انتهى
کلامه - اعلى الله مقامه - تمت .
(گک ۱۴۲ پ - ۱۴۴ ر).

۲۵- شرح حدیث قدسی «كنت کنزاً...» بطور چلیپا .

آغاز: بسمله، اعلم وفقك الله کما بینى ویرضی ...
(گک ۱۴۴ ر - ۱۴۴ پ).

۲۶- شرح حدیث قدسی (مذکور).

آغاز: قال رسول الله ... من الاحادیث النبویة مشروحة علی مذهب الصوفیة كنت
کنزاً ...

انجام: کل مرتبة من الفناء مرتبة البقاء

گربقا خواهی فنا شو کز فنا

کمترین چیزی که میزاید بقا است

(گ ۱۴۵-۱۴۶ ر).

۲۷- (متفرقات): به راستا و چلیپا، (عربی).

حدیثی نقل از قاموس اللغة، روایتی از علی «انا اصغر من ربی...»، روایتی از «کافی» درباره «لا ادری نصف العلم»، فائده در استحباب زیارت نبی، مسئله استدلال امام رازی در مجلس خوارزمشاه در مورد آیه «ولاتا کلو مما لم یذکر اسم الله علیه»، مسئله گویا از همو استدلال در مورد آیه «فلیحذر الذین ینخالفون عن امره...»، نکته درباره روایت علی از نبی «ما من نفس منفوسة الا وقد علم مکانها...» را، و باز زیر عنوانهای «من المسائل المتفرقة المشکلة» با آغاز «بسمله»، قال الشیخ المفید... اختلف الشیعه فی هذه المسئلة» در باره افضل بودن علی بر جمله صحابه شرحی آورده به انجام «فضله علی کافة من... ذلك من السالفین و المتأخرین والله تعالی ولی التوفیق - تمت الرسالة.

(گ ۱۴۶-۱۵۴ ر).

* نستعلیق همان عبدالغفار نوری سالیانی، کاتب رساله شماره ۱۳. جلد مقوایی با ابری آبی رنگ، صحافی شده، ۱۵ × ۲۱، ۱۵۴ برگ، کاغذ فرنگی، ۱۹ س ۱۴ × ۸/۵، برگ اول و صالی شده با خط جدید فهرست رسالات را نویسانده، کرانه برخی صفحهها نوشته دارد، و در دو صفحه آخر به خطی دیگر است به عنوان «فائده» و نقل قولی از شیخ شهید درباره عدة انبیا و نیز شرحی بر همان «فضیلت علی...» به فارسی، در برگ آخر با خط و نقش مهر تملک «محمد علی» با ذکر بهای نسخه به مبلغ «سی روپیه محمد شاهی».

۱۳- المعجم فی تاریخ ملوک هجم: فضل الله منشی .

آغاز افتاده و وقایع را تا زمان انوشیروان دارد .

* نستعلیق سده سیزدهم، ۲۲۵ برگ ۱۳ × ۲۰، برخی صفحه‌ها نخست و صالی شده و جای جای نقش مهر تملیک دارد.

فهرست نسخه‌های خطی مدرسه خیرات خان مشهد

محمود فاضل

ابتلاء الاولياء

[۲۱]

این نسخه مطلب چهارم آنست که شامل فضائل و وقایع و شهادت امام حسین (ع) و اصحاب اوست، تألیف آخوند ملا محمد صادق بن آقا محمد اراد کاهی لنکرانی به فارسی، در روز دوشنبه ۲۸ جمادی الاولی ۱۲۸۶.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی اختار لاولیائه دارالبقاء و تزهم فی دارالفناء و شوقهم الی لقاءه ...

انجام: والاعمال وعدم الظفر بالاقوال فرغ منه مؤلفه الخاطی ... تمام شد ابتلاء الائمة جلد ثالث.

* نستعلیق محمد طاهر بن میرزا عبدالله طالش در قلمه نمین روز جمعه ۱۹ محرم ۱۲۸۹، ۱۵ ص ۱۴/۵ × ۷ × ۲۱۷، برگ ۱۳ × ۲۱/۵، نشان و جدول و کمند شنکرف، کاغذ فرنگی شطرنجی، در صفحه عنوان دارد دهو الواقف علی الضمائر، وقف مؤبد و حبس مخلد نمود این یک جلد کتاب ابتلاء الاولیاء را عالیجناب ... عمدة الامراء العظام والکرام مقرب الخاقان میر لطفعلی خان بن مغفور المبرور میر سلطان احمد خان سیف الملک بر عموم ذاکران و علماء اثنی عشری علیهم السلام و ثواب آنرا هدیه به روح پرفروش میر سلطان احمد خان مرحوم نمود وصیغه وقف بالفاظ عربیه جاری و نافذ گردید و تولیت آنرا با جناب فضائل مآب آخوند ملا محمد علی سلطان - الذاکرین ساکن تبریز گردانید ... فی شهر محرم الحرام مطابق ۱۲۹۵، در آخر مهری است با سجع: «لطفعلی الحسینی»، جلد تیماج ضربی قهوه‌یی، رقمی.

[۲۲]

الاحتجاج ولی اهل اللجاج

از ابو منصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی معاصر امین الدین طبرسی صاحب

مجمع البیان (شیخ ابوعلی فضل بن حسن طبرسی) از علمای قرن ششم هجری بوده است، این کتاب مشتمل بر احتجاجات پیغمبران و خاتم انبیاء (ص) و ائمه اطهار (ع) در اصول و فروع دین. (چاپ شده).

آغاز: بسمله، الحمد لله المتعالی عن صفات المخلوقین المنزه عن نعوت الناعتین...
انجام: قطعنا هذا الكتاب على كلام السيد علم الهدی قدس الله روحه والحمد لله رب العالمین والصلوة على خير خلقه محمد وآله الطیبین الطاهرین..

* نسخ محمد باقر بن الیاس رستمداری در شعبان ۱۰۸۶، ۱۶ س ۱۶/۵ X ۱۰/۵، ۳۱۶ برگ ۲۶ X ۱۹/۵، در صفحه عنوان وقفنامه ایست به خط حسین بن زین-الدین کرکی در بلدة قزوین در شعبان ۱۰۷۵ هـ. ق. (گمان میرود شیخ حسین بن شهاب الدین بن حسین بن خاندان محمد بن حیدر عاملی کرکی متوفای صفر ۱۰۷۶ در حیدرآباد، وی در ۱۰۷۴ در اصفهان بوده) تاریخ وقف و کتابت مفایر است، در همین یادداشت مهری دارد باسجع «الوائق بالله العلی حسین العاملی، ودر آخر نسخه دارد «لاجل الاخ الفاضل شیخ حسین الجبل العاملی، نسخه تصحیح و مقابله شده است، کاغذ زرد، عنوان و نشان شنکرف، جلد تیماج عنابی وصالی شده، وزیری.

[۳۱]

اخبار (کتاب -)

مؤلف شناخته نشد، کتاب خطبه و مقدمه ندارد، ناقص الاخر، بخش اول شامل دو قسمت است: قسمت اول در بحث امامت و بخش دوم در اخلاق و آداب است، مطالب آن تحت ابواب ذکر شده، باب الکنای و الاسماء و الالقاب، انس عن رسول الله من وقع قرطاساً من الارض. باب السفر والسير والفراق والقدم والوداع، باب الطمع...

آغاز: بسمله، حدثنا محمد بن الحسن القصبانی عن ابراهیم بن محمد بن مسلم الثقفی قال حدثنی عبدالله بن بلخ المنقری عن شریک عن جابر عن ابی حمزه...
انجام نسخه: والفرقان وسایر الکتب یرجع الی هذه الثمان المسائل نمت الكتاب.
* نسخ، ۲۵ س ۲۱/۵ X ۱۳، ۱۵۲ برگ ۲۹ X ۱۹، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ نخودی، جلد تیماج قهوه‌یی، رحلی.

[۹۲] ازهاق الباطل فی رد شبه الفرقه الوهابیه

از آقا میرزا محمد بن عبدالوهاب بن داود همدانی که آنرا به خواهش حاج ملا
آقا بزرگ خراسانی در رد وهابیه نگاشته ، به عربی .
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی شرح صدورنا باسرار کتابه... اما بعد فیقول المفتقر
الی ...

انجام: فی ذلك حظاً من حظوظ الدنيا فائره والله تعالى اعلم. انتهى.

* نستعلیق محمد نجف آبادی در کاظمین در ذیقعده ۱۲۸۷، ۱۷، ۱۴/۵ × ۸/۵،
۱۱۶ گ ۱۵ × ۲۱/۵، در آغاز نسخه تقریظی است از آمیرزا حسن شیرازی و
بعد اجازه حسام‌الدین ماضی ابن بنت کاشف‌الغطاء را دارد، کاغذ فرنگی ، وقفی
نصره‌الملک، بازدید و داخل و عرض همان، جلد تیماج عنابی، پستی.

[۲۳] الاستبصار فی الجمع بین ما اختلف من الاخبار

از شیخ الطایفه شیخ طوسی متوفای ۴۶۰، شامل سه قسمت : قسمت اول و دوم
در ذکر اخبار مربوط به عبادات و قسمت سوم در اخبار راجع به معاملات و سایر
احکام فقهیه، بخش اول مشتمل بر سیصد باب و ۱۸۷۹ حدیث و بخش دوم در دو بیست و
هفده باب و ۱۱۷۷ حدیث، و بخش سوم دارای سیصد و نود و هشت باب و ۲۴۵۵
حدیث کلا، ۵۵۱۱ حدیث است، مؤلف این کتاب را پس از تهذیب و نهاییه نگاشته،
چاپ شده .

آغاز: بسمله، الحمد لله ولی الحمد و مستحقه والصلوة علی خیر ته من خلقه محمد
وآله ...

انجام: وقد روی ذلك عن النبی ص تم کتاب الاستبصار.

در آخر نسخه ضمیمه‌ای دارد به نام «ترتیب کتاب استبصار».

* نسخ محمد جعفر بن سلیمان دشتیاضی در ذح ۱۰۷۹ و غرة محرم ۱۰۸۰، ۲۶
ص ۱۷ × ۱۰، ۳۴۴ برگ ۱۹ × ۲۵/۵، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ اصفهانی،

وقفی نصرۃ الملک، کاتب مالک نسخه بوده و من عواری الزمان دارد، داخل عرض و بازدید همان، در عنوان یادداشتی از بهاء الدین محمد الحسینی ابن عبدالرحیم است با مهر تملک او، صفحات معلق به حواشی، جلد تیماج عنابی، وزیری.

اشراق اللاهوت فی شرح انوار الملکوت فی شرح الیاقوت [۱۴۲]

از سید عمیدی پسر خواهر علامه حلی در زمان حیات دائی خود علامه این شرح را نوشته، اول کلام مصنف صاحب یاقوت و بعد سخن شارح که علامه باشد آنگاه توضیحات خود را ذکر می کند مثلاً: قال المصنف رحمه الله علی العبد نعم الی قوله فیکون دوراً. قال الشارح اعلم ان المعتزلة والا شاعره الی اخره اقول تقریر الدلیل الاول وهو ما ذکره المصنف ...

آغاز: بسم الله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین اختذت هذا من شرح الشرح الیاقوت قال ای الشارح بعد الخطبة و قدرتبت هذا الكتاب علی مقاصد المقصد الاول فی النظر الی قوله ...

انجام: بالاجماع فهذا آخر ما... انتهى کلام الشارح هینا ... بعد از چهار سطر: توجب لنا السعادة فی الدنيا والاخره. کاتب می افزاید: تم الكتاب المبارك بحسن توفیق الله تعالی و منه ولطفه لخمس بقین من ذی الحجة سنة سبعین و سبعمائیه و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطیبین.

* نسخ، ۱۷ س ۱۳ × ۹، ۱۵۰ گ ۱۸/۳ × ۱۳/۵، عنوان شنکرف، کاغذ دولت آبادی، در صفحه عنوان دارد: د الملک والبقاء الله تعالی من عواری الزمان فی يد العبد الفانی الراجی الی رحمة الله العالی قاسم بن حسین الخلی خالی عفی الله عنهما... فی المشهد المقدس العزوی... کان ذلك فی ذی الحجة من شهر سنة خمس و ثمانین و تسعمائة الهجرية، درس ۱ وقفنامه و مهر نصرۃ الملک و درس ۲ داخل عرض و بازدید همان، جلد تیماج مشکى، ربعی.

[۳۷]

اصلاح العمل

از سید محمد بن آ میر سید علی بن سید محمد علی طباطبائی اصفهانی، متوفای

۱۲۴۲ ، داماد سید بحر العلوم ، معروف به «سید محمد مجاهد» ، بد جهت او را مجاهد گویند که در جنگ ایران و روسیه تزاری فتوای جهاد داد و در تقویت نیروی ایران تلاش کرده با جمله‌ای از علماء به جهاد رفت، و از کربلا به خواهش فتح علی شاه به ایران آمد. این کتاب شامل مباحث فقهی است از اول تا آخر جهاد، نسخه ما ناقصی از کتاب حج را دارد ، کاتب آنرا به آخر نرسانده است .
 آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی مهد لنا طریق العمل ومسلك النجاة والتجافی عن الخطاء ...

انجام موجود: باب السعی . . . بعد از سیزده سطر : كما يظهر من عبارات الاصحاب ...

* نسخ، ۳۵ س ۲۲/۵ × ۱۱/۵ ، ۱۸۶ برگ ۳۰ × ۲۰ ، عنوان و نشان شنکرف، وقفی نصره الملك داخل عرض و باز دیده شد، کاغذ فرنگی، جلد تیماج عنابی، رحلی.

انوار التنزیل و اسرار التأویل [۲]

از قاضی ناصرالدین ابوسعید عبدالله بن قاضی معروف به قاضی بیضاوی متوفای ۶۸۲ تا ۶۹۵ ، گویند این تفسیر خلاصه تفسیر کشاف و دیگر تفاسیر است ، بر این تفسیر حواشی نوشته شده ، نسخه ما بخشی از آنست ، از آغاز ناقصی از سوره الم غلبت الروم .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده لیكون ...

انجام موجود: وقوله انه لا یجب الکافرین تقریر علی الطرد والعکس والریاح.
 * نسخ، ۲۳ و ۲۵ س، ۹۹ برگ ۲۱/۵ × ۱۶ ، نسخه ناقص الاخر ، مقابله شده، معلق به حواشی بارمز «منه»، عنوان و نشان آیات شنکرف، کاغذ نخودی، جلد تیماج لایه بی قهوه بی، خشتی.

* ج او همان کتاب، آغاز همان، انجام: بان تحقیق رجاء الراجین تحقیقاً والله الموفق.
 نسخ محمد قاسم بن محمد ظهیر در ۱۸ صفر ۱۰۸۵ ، ۲۳ س ۱۷ × ۱۰ ، ۶۱۳ برگ ۲۶ × ۱۸ ، معلق به حواشی ، نسخه در تاریخ ۱۱۸۴ هـ . ق . در تملك ملا احمد بن ملا عبدالله قاری بوده ، محمد یحیی بن محمد کریم و محمد قاسم بن محمد یادداشت و مهری دارند ، در صفحه عنوان و قفنامه و مهر نصره الملك است

است و در تاریخ ۱۳۰۴ داخل عرض شد، و در سال ۱۳۱۱ بازدید گردید، کاغذ نخودی،
جلد تیماج مشکی، وزیری.

الانوار النعمانیة

[۹۳]

از سید نعمت الله جزایری متوفای ۱۱۱۲ هـ. ق. کتاب از آغاز آفرینش انسان تا
روز قیامت است تألیف ۱۰۸۹.

آغاز موجود: الواجب و وحدته وما يتبعهما علی مثل هذا مع ان الدلائل ...
انجام: فهرست کتاب و یادداشت کاتب.

* نسخ عبدالرحیم بن عبدالله بیارجمندی به خواهش آخوند ملا آقا بزرگ طهرانی
در ۱۲۶۱ هـ. ق. در مشهد رضوی، ۲۲ س، کاغذ فرنگی، عنوان در متن وهامش و
نشان شنکرف، داخل عرض و بازدید شد، وقفی نصره الملك، آغاز افتاده.

بحر المغفرة

[۱۳]

از میر سید رضای قزوینی ابن میر محمد قاسم حسینی، در ادعیه و آداب، کتاب
مرتب است بریک «امید» و چهل و پنج مغفرت، «امید» در بیان فضل و شرایط
دعا، شامل هفت وسیله، وسیله اول در فضل دعا ... مغفرت اول در وضو و غسل
درین سه تطهیر است، مغفرتها هر یک شامل، مغفرت، تفرج، نجات، عطیه،
فیض، استجابت، راحت، شرف ...

آغاز: بسمله، لاحول و لا قوة ... حمد و ثنا کریمی را روا و بجاست که گردانیده
مناجات را سبب علو ...

انجام: چون ... بحر المغفرت ... انجام آن رسید از برای تاریخش این قطعه ...
درین مقام مرقوم گردید:

تاریخ چو این نسخه ز الطاف دارای	سراپا بست
ببحر المغفرت گردید موسوم	که باشد فی المثل دریای رحمت
بصد امید گفتم بهر تاریخ	الهی این بود مفتاح جنت (۱۱۱۲)

* نسخ، ۲۳ س ۱۸/۵ × ۱۲/۵، ۲۴۶ برگ ۲۴ × ۱۸، عنوان و نشان شنکرف،

اوراق باید صحافی شود، کاغذ فرنگی، در صفحه عنوان وقفنامه و مهر نصره‌الملك، داخل عرض و بازدید ندارد، جلد تیماج مشکی، فرسوده، وزیری.

[۵] البهجة المرضية : سیوطی.

آغاز نسخه افتاده: رب فجزت مضمرة بعدبل وهو قليل نحو بل بدملا الاكام...
انجام: وآل ابراهيم في العالمين انك حميد مجيد واختم لنا... محمد وآله اجمعين
الطيبين الطاهرين.

* نسخ، ۱۷ سطر، ۷۱ برگ، کاغذ نخودی و فستقی، عنوان و نشان شنکرف، ربعی.
* نسخ ملا صادق ولد حسین علی نیشابوری در سنه ۱۲۴۳، ۱۵ سطر ۱۴/۵ × ۸/۵،
۱۳۰ گ ۲۱ × ۱۵، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فستقی، آثار وقف دیده نشد
و مهر مدرسه ندارد، جلد تیماج مشکی، خشتی.

[۶۸] آغاز: بسمله، احمدك اللهم على نعمك وآلائك...

انجام: واختم لنا بخير... انك انت الغفور الرحيم.

التبيان في اعراب القرآن

املاء محب الدين ابو البقاء عبدالله بن ابي عبدالله حسين بن ابي البقاء عكبري
حنبلي متوفى ۶۱۶ هـ. ق.، كتاب در ذكر اعراب قرآن و وجوه قرائت است،
چاپ شده.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي وقفنا لحفظ كتابه ووقفنا على الجليل من حكمه
و آدابه والهمنا تدبر معانيه...

انجام: فقيل هو معطوف على ذى الوسواس اى من شر القبيلتين و هو معطوف
على الجنة.

* نسخ جعفر در ۲۶ شوال ۱۱۰۳، ۲۵ س ۱۵/۵ × ۷، ۳۴۰ برگ ۲۲ × ۱۳،
عنوان آیات شنکرف، کاغذ نخودی، نسخه در ۱۱۱۳ در سبزوار در تملك محمد قاسم
بوده و یادداشتی از محمد نبی است، وقفی نصره‌الملك به مدرسه خیرات خان، و در

سال ۱۳۱۱ بازدید و در ۱۳۰۴ داخل عرض گردیده، جلد روغنی، رقمی مسطیل.

[۵۸] تحرير القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسة

آغاز نسخه: الطرفين وسالبته جزئية من الطرق الاخر ومن وجه الي سالبتين جزئتين ... قال وفقيفا المتساويتين متساويان اقول لما فرغ من بيان النسب ... انجام: بينه الثبوت الشئ وهذا آخر ما اردنا ايراده .

* نسخ، ۱۵ س ۱۲/۵ × ۶، ۹۳ برگ ۱۹/۵ × ۱۵/۵، عنوان و نشان شنکرف، در صفحه عنوان وقفنامه و مهر نصره الملك و بازيد و داخل عرض شده شد، کاغذ سفید فرنگی، جلد تیماج عنابی ضربی لبه دار، پستی.

[۱۳۶] تحفة المؤمنین : حکیم محمد مؤمن تنکابنی، بخش ادویه مفرده . (فارسی - طب) .

آغاز: بسمله، سبحاك اللهم يا قدوس ويا طبيب النفوس تمم لنا انوار معرفتك... لغاتی که در طی انشاء این مجموعه مذکور می شود و در کتب ادویه مفرده مدار علیهما است تشخیص ثالث در بیان ماهیت و خواص و کیفیت ادویه ... تشخیص راجع در مداوای سموم ... و استورات منقسم است به سه قسم، قسم اول در بیان بیست اختلاف... بعد از يك برگك: و تفسیر اسامی و بیان فعل و هريك وصفات آن به ترتیب حروف بدین نهج است: اكل، یعنی خوردن عضو ...

انجام: بیرکوکى اسم ترکی که به فارسی زردك نامند قدتم بحمدالله ... علی تمام المعالجات و المستورات .

* نستعلیق صالح بن محمد کاظم خاتون آبادی در سال ۱۱۱۱ هـ. ق. ۲۱ س ۲۱ × ۱۰/۵، ۳۸۰ برگ ۲۸ × ۱۸/۵، کاغذ فرنگی آهار مهره یی، عنوان و نشان و نام ادویه شنکرف، در صفحه عنوان وقفنامه کتاب نوشته شده که میرزا محمد جعفر ابن میرزا محمد محسن رضوی بر عموم اطلبه اثنی عشری وقف کرده مشروط که از مشهد رضوی بیرون نبرند و تولیت آنرا با میرزا محمد کاظم رضوی ناظر آستان قدس قرار داده، جلد تیماج عنابی وصالی شده، فرسوده، وزیرى.

[۳۹]

ترجمه قواعد علامه، به فارسی.

اصل از جمال‌الدین ابومنصور حسن بن سدیدالدین یوسف بن زین‌الدین علی بن مطهر حلی متوفای ۷۲۶ ه.ق. مشهور به - علامه حلی - که از کتب معتبر و معروف فقهی است و شامل ۶۶۰۰ مسأله با استدلال می‌باشد در دو مجلد که تاریخ ختم تألیف آن ۶۹۹ یا ۷۲۷ ه.ق. بوده، مترجم محمد بن محمد بن ابی عبدالله مدعوبه «حاجی» و گویا این کتاب به ترجمه حاجی - نیز موسوم است، و مترجم در اواخر محرم ۷۳۲ شروع به ترجمه کرده و در مشکلات از رشیدالدین علی استادش سؤال می‌کرده و در ظرف ده‌ماه این ترجمه را با انجام رسانده، صفحه اول نسخه کسر است، مترجم طبع شعر هم داشته.

آغاز موجود:

مدد کرده است امر داعی ممدش بهر حال جبار باد ...

تا این حقیر ضعیف ... این کتاب را از عربی بازبان فارسی که داند تاهر خواننده که آنرا بخواند ... آغاز ترجمه متن: بسمله، همه شکر و سپاس خدای تعالی را بر همه نعمتهای تمام...

انجام: آن بیمار پیش از آنک موصی له ان بعض را از آن. تم نصف الكتاب...

لیکن کتاب آمد با آخر خوش بفضل ذوالجلال

مدة ده ماه در وی بحث می‌شد روز و شب

* نسخ محمد بن علی بن محمود بن علی بن محمد سیستانی معروف به قندری، در سلخ رجب ۸۵۸ هشتصد و پنجاه و هشت ه.ق. ۲۷ س ۲۷ × ۱۷/۵ × ۳۲۲ برگ ۳۷ × ۲۵/۵، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ دولت آبادی، صفحه اول کسر، جلد تیماج ضربی دارغنائی، رحلی بزرگ، وقفی نصره‌الملک، داخل عرض و بازدید شد و مهر همان، قسمت داخلی جلد زمینه مشکی مجدول به طلا در وسط ترنجی دارد که در آن نوشته شده «هفت جلد روضة الصفا».

ترجمه نجات العباد

[۴۰]

اصل از شیخ محمد حسن صاحب جواهر که ترجمه او در شماره بعد خواهد آمد، مترجم سید حسن بن سید علی حسینی اصفهانی، ترجمه در زمان مؤلف، کتابی است فتوائی موجز که مورد توجه فقهاء قرار گرفته و شروح و ترجمه بر آن نگاشته اند.

آغاز: بسم الله، الحمد لله رب العالمین... و بعد چون جمعی از مؤمنین عجم خواهش... انجام: مثل کفارة الظهار که پیش دانستی تمت الرساله .

* نستعلیق، ۲۱ س ۱۵ × ۶، ۱۷۰ برک ۱۵ / ۲۱ × ۱۵، گویا نسخه به خط مترجم باشد و در آخر نسخه خط مؤلف با امضاء او، تاریخ ترجمه چهارشنبه ۲۱ جمادی - الاول ۱۲۶۱ ه. ق.، کاغذ فرنگی آهار مهره بی رطوبت دیده، وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازدید شد، جلد تیماج قهوه بی ضربی، خشتی .

ترصی: از محمد کریم بن محمد زمان شیروانی، به فارسی .

آغاز افتاده: محمد کریم بن مرحوم کر بلائی محمد زمان شیروانی... که نوشته مختصری ترسل گونه... مشتمل باشد بر القابات...

انجام: عند الحاجه حجت بوده باشد و کان ذلك فی یازدهم شهر ربیع الاول سنه ۱۲۹۸ .

* شکسته نستعلیق، ۱۰ س ۱۱ / ۵ × ۷، ۵۸ برک ۱۷ / ۵ × ۱۱، کاغذ فرنگی، جلد ندارد، ربعی، مهر و وقفنامه و هیچ اثر دیگری ندارد .

[۹]

التفسیر

گمان می رود از ابوالحسن علی بن هاشم قمی، زنده بدسال ۳۰۷ ه. ق.، تفسیری است به روش امامیه با اخبار وارد از اهلیت (ع)، چاپ شده، اولین عنوان نسخه «فالقرآن فیہ ناسخ و منسوخ» .

آغاز نسخه: ومن ترکه من الجبابة قصمه الله... لکن الله شهید بما انزل الیک... فجعله نوراً...

انجام نسخه: آخر سورة فلق : و فرعون ابراهيم الذي لقي ابراهيم في النار
و فرعون.

* نسخ حديد بن عبد علي در روز سه شنبه ۱۷ ذح ۱۱۸۰، ۲۳ س ۱۴ X ۹، ۲۹۰، برگ
۲۰ X ۱۴، کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی، عنوان و نشان آیات شکر قدر
متن وهامش، وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازديد دارد، جلد مقوا، خشتی.

تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه [۸۱]

از شیخ حر عاملی، ابو جعفر محمد بن حسن متوفای ۱۱۰۴ ه. ق.، مؤلف نام این
کتاب را «تفصیل وسائل الشیعه...» گذاشته، لکن معروف به وسائل یا وسائل
الشیعه می باشد، لذا در این حرف قرار گرفت، در هر حال وسائل شامل شش
جزء و یک خاتمه است که در سال ۱۰۸۸ ه. ق. از تألیف آن فراغت یافته، این
کتاب از جوامع معتبر و مفید علماء امامیه می باشد، که حاوی احادیث کتب
اربعه و دیگر اصول معتمده است، مصنف از این کتاب انتخابی دارد که آنرا
به نام «هدایة الامة الی احکام الائمة» نامیده که در ۱۰۹۱ از تألیف آن فراغت
یافته.

آغاز: الحمد لله الذی فطر العقول علی معرفته و وهبها العلم بوجوب وجوده ...
انجام: شیء من الحديد فانه نجس ممسوخ، اقول تقدم وجهه تم كتاب الطهارة.

* نسخ تقی بن محمد صادق موسوی در دوم رمضان ۱۰۹۸ ه. ق.، ۲۳ س ۱۶ X ۱۱،
۲۳۵ گ ۲۵ X ۱۹، در صفحه عنوان دارد «کاتبه لنفسه فقیر عفور به» و مهر
کرده و «عبد محمد تقی الموسوی»، در همین صفحه یادداشتی است به خط تقی
ابن محمد صادق الموسوی کاتب نسخه مبنی بر اینکه این کتاب را به تاریخ رمضان
۱۱۱۹ ه. ق. وقف کرده، در آخر نسخه دارد «انهاه وفقه الله تعالی قراءة و تصحیحی و
تحقیق و کتب بیده مؤلفه محرم الحرام سنه ۱۰۹۸ ه. و نیز دارد «عدد ابواب ۸۰۴
عدد الاحادیث ۳۸۸۷».

نسخه تصحیح شده و امضاء مؤلف را دارد. کاغذ فرنگی، جلد تیماج ضربی قهوه‌بی،
معلق به حواشی بارمز «منه سلمه الله تعالی» نسخه در زمان حیات مؤلف نگاشته
شده، ج ۱.

[۸۳]

تهدیب طریق الوصول الی علم الاصول

از علامه حلی، جمال الدین ابو منصور حسن بن سدید الدین یوسف بن زین الدین علی بن مطهر حلی متوفای ۷۲۶ هـ. ق.، مؤلف این کتاب را به خواہش فرزندش فخر المحققین محمد نگاشته و مباحث اصول فقه را به نحو اختصار متذکر شده و تفصیل آنرا به کتاب «نہایۃ الاصول» احاله فرموده، بر این کتاب شرح و حواشی است.

آغاز: بسمله، الحمد لله رافع درجات العارفين الى ذروة العلاء و مهبط منازل ..
انجام: و هو سؤال الفرق ولكن هذا آخر ما نذكره ... والله الموفق للصدق
والصواب تمت .

* نسخ، ۱۲ تا ۱۸ س، ۸۹ برگ ۱۶ X ۲۱/۵، کاغذ فستقی، تحریر در بروجرده، در قسمت داخل جلد دارد و از جمله کتبی است که از فروش استنتاج شده برای وقف باشد عبدالرسول ابن حاج سید حسن ۹ شعبان ۱۳۶۶، و مهر دیا امام محمد باقر، را دارد، جلد تیماج لایه بی ضربی قهوه بی.

[۳۸]

جامع الثبات سؤال و جواب

از ابوالقاسم بن محمد حسن گیلانی قمی مشهور بد - میرزای قمی - متوفای ۱۲۳۱ هـ. ق. از علمای دوره فتح علی شاه قاجار، این کتاب شامل سؤالاتی است که از میرزای قمی شده و او پاسخ داده است در فروع دین و اصول دین و فقه، تفسیر، متفرقات که به ترتیب تبویب شده و جامع آن محمد حسن بن محمد صالح حسینی نوربخشی است، نسخہ ناقص الآخر است.

آغاز: بسمله، ستایش و ثنای بی منتها حضرت ... بعد از يك صفحه: چنین گوید...
ابن محمد صالح محمد حسن الحسینی النوربخشی ... که زبدة علما و ... اغنی

مولینا... صاحب القوانین والغنائم و المناهج ابدالله آثار اقلامه... فن اول در مسائل اصولیه است و این در ضمن دو باب ...

انجام موجود: (متفرقات) سؤال اگر شغل ذمه قلیل وجهی از متوفای کسی بوده باشد... جواب، این از باب مجهول المالك است... والله العالم باحكامه.
* نستعلیق، ۲۴ و ۲۵ س ۱۵/۵ X ۱۰، ۳۰۷ برگ ۲۱ X ۱۵/۵، کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی، عنوان و نشان و سؤال، و جواب، ها شنکرف، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد، دارای مهر مدرسه خیراتخان، جلد تیماج قهوه‌بی لایه‌بی، عطف و صالی شده، خشتی.

جنگ، در ادعیه، جفر، فالنامه منقول. [۹۶]

از سید بن طاوس، کیمیا و صنعت، عمل رمل خواجه نصیر خقومات، طریقه گرفتن جوهر زرنیخ منقول از میرزا آقا بابا طریق شنجرف، اشعاری از شاه نعمت الله، صنعت صابون، عربی عمل طلسم، مقاله الخمسون فی الخواص، رساله در علم و معید.

آغاز: بسمله، الحمد لله اما بعد اعلم ایدك الله فی الدارين که این تحفه ایست صحیح و مجرب در علم و معید، رساله حل و عقد در کیمیا، دعای اعتصام با مقدمه فارسی آن، طریق مغربی...

* جامع، گمان می رود ابوالقاسم حسینی باشد، نوشته سده سیزده یا چهارده، کاغذ فرنگی، ۱۱۵ ک ۲۲/۵ X ۱۲، بیاضی.

الجنة الواقية و الجنة الباقية [۱۴]

از شیخ ابراهیم کفعمی، کتاب مختصری است در ادعیه و اذکار و احراز و صلوات، مطبوع.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي جعل الدعاء سلماً يرتقى به الى مراتب المكارم... انجام: و شرف و کرم و عظم و سلم.

* نسخ، ۲۱ س ۱۷/۵ X ۷/۵، ۳۵۶ برگ، ۱۴ X ۲۷/۵، نوشته عبدالرضا ابن حاجی مظفر اصفهانی در ۱۸ ربیع الثانی ۱۱۱۲ هـ. ق، ادعیه به خط نسخ معرب، عنوان و نشان شنکرف، نسخه در تاریخ ۱۲۱۰ در ملکیت محمدتقی بوده که مهر هم دارد، در صفحه عنوان و قفنامه و مهر نصره الملك، بازدید شد و در صفحه ۳۰ داخل عرض شد، در آخر نسخه مهری دارد باسجع: «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبدالرضا ۱۱۰۸»، و مهر دیگری هست باسجع: «المذنب عبدالرضا»، کاغذ ترمه، صفحات اوراق شده، جلد تیماج قهوه‌بی، وصالی شده، وزیری.

جوامع الجامع [۵]

امین الاسلام ابوعلی فضل بن حسن بن فضل طبرسی، متوفای ۵۴۸ یا ۵۵۲، این تفسیر خلاصه و جامع دو تفسیر دیگری است که مؤلف نگاشته به خواهش فرزندش ابو نصر رضی الدین حسن صاحب کتاب مکارم الاخلاق، تاریخ فراغت از تالیف ۲۴ محرم ۵۴۳ هـ. ق. است، کتاب چاپ شده است، نسخه ما جلد اول آنست از آغاز تا اواخر سوره اعراف، کتاب نسخه را به آخر نرسانده، تا آیه و اتل علیهم نبأ الذی ...

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی اکرمننا بکتابه الکریم و من عنینا بربیع المثنی ...
انجام موجود: من جهة الوافی فتزاد الحجة از ده اهلهم ساء مثل.

* نسخ، ۲۵ س ۱۹/۵ X ۱۰/۵، ۱۴۶ گ ۱۸ X ۲۸/۵، عنوان و نشان شنکرف، معلق به حواشی، کاغذ فرنگی، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد، جلد تیماج قهوه‌بی، رحلی.

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام | ۳۱ |

تألیف شیخ محمد حسن بن شیخ باقر بن عبدالرحیم بن آقا محمد صغیر بن عبدالرحیم شریف کبیر اصفهانی نجفی متوفای ۱۲۶۸ هـ. ق. فقیه بزرگ و رئیس علی الاطلاق و مرجع شیعه در عصر خود بوده، این کتاب شرح شرایع الاحکام است، جواهر و وسائل الشیعه و جامع المقاصد سه کتابی هستند که امروزه فقیه بی نیاز از سایر مدارک فقهی است، جواهر الکلام مشتمل بر شش جلد است.

- ۱- طهارت . ۲- صلوات . ۳- زکوة تا امر بمعروف .
 ۴- تجارت . ۵- نکاح تا نذر .
 ۶- وقوف تا دیات .

کتاب حاضر چند مرتبه چاپ شده ، نسخه موجود بخشی از جلود مهم است از صلوة جمعه تا صلوة جعفر .

آغاز: بسمله، الرکن الثالث من ارکان الصلوة فی بقیه الصلوة و فیہ فصول ...
 انجام: عند التأمّل الجید کما هو واضح تم .

* نسخ، ۱۸ س ۱۵ × ۸/۵ ، ۲۸۱ برک ۲۱/۵ × ۱۵/۵ ، نوشته لطفعلی بن محمد باقر جان باجلان صیقلان در پنجشنبه چهاردهم ربیع الثانی ۱۲۳۶ ، نشان شنکرف، کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی، وقفی نصره‌الملك، بازدید و داخل عرض شد و مهر همان، جلد تیماج مشکی، خشتی .

[۴۵]

* نسخ، ۲۳ س ۱۴ × ۹ ، ۲۳۰ گ ۲۱/۵ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی، وقفی نصره‌الملك، بازدید و داخل عرض شد، جلد تیماج قهوه‌بی ضربی، خشتی، ج ۱ .
 این نسخه مقابله شده با نسخه ایست که با مسوده مصنف مقابله شده می باشد در نجف اشرف .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی ختم الشرایع باسمحها طریقه و اوضحها حقیقه و ...
 انجام: المطلق شیء خال عن الفائدة فتأمل جيداً .

[۴۲]

* نسخ، ۲۸ س ۲۳ × ۱۲/۵ ، ۲۷۲ گ ۲۰ × ۳۰ ، تاریخ شروع تحریر روز شنبه سلخ جمادی الاول ۱۲۵۸ ه . ق . عنوان و نشان شنکرف ، وقفی نصره‌الملك، بازدید و داخل عرض شد ، کاغذ فرنگی ، دارای مهر مدرسه خیراتخان ، جلد تیماج قهوه‌بی ضربی دار، دارای کنج و ترنج، رحلی .
 این نسخه از غسل تا آخر طهاره است ، ج ۲ .

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... و اذ فرغ من الوضوء شرح فی البحث عن ...

انجام: يقوى فى النفس الاول و ظاهر الاصحاب الثانى والله اعلم ... وفق لاتمام
مباحث الطهارة تمت .

[۴۷]

* نسخ، ۱۹ س ۱۴/۵ × ۹، ۳۲۴ گ ۲۱/۵ × ۱۵/۵، وقفى نصره الملك، بازديد
و داخل عرض شد، کاغذ فرنگى آهار مهره بى، جلد ندارد، پستی، ج ۲.

آغاز: الثانى من افعال الصلوة تكبيرة الاحرام والافتتاح ...

انجام: فى فوائده مغير الاجود بالاخس والامر سهل .

* نسخ، ۲۳ س ۱۴ × ۹، ۳۰۵ گ ۲۱/۵ × ۱۵، وقفى نصره الملك، بازديد و
داخل عرض شد، کاغذ فرنگى آهار مهره بى، جلد تيماج مشكى، خشتى، ج ۲.

آغاز: بسمله، الحمد لله ... احكام [بياض] التى تنهى عن الفحشاء والمنكر
بها تطفى الميزان ...

انجام: والله تعالى هو العالم بحقايق الاحكام فى مسائل الحلال والحرام.

[۴۹]

* نسخ، محمد ابراهيم بن باقر همدانى در ۲۳ رجب ۱۲۵۴ پنجشنبه ۱۲ ذيقعدة
۱۲۵۳ هـ . ق . ۲۱ س ۱۵/۵ × ۹ . ۳۶۰ گ ۲۱ × ۱۵، وقفى نصره الملك،
داخل عرض و بازديد شد، کاغذ فرنگى آهار مهره بى، جلد تيماج مشكى، خشتى.

اين نسخدا اول صوم تا اواخر زكوة است، تاريخ فراغت از تاليف كتاب خمس
پنجشنبه ۱۹ محرم ۱۲۳۱.

آغاز: بسمله، كتاب الصوم الذى هو من اشرف الطاعات وافضل القربات وامر
مين فيه الارتفاع ...

[۳۳]

انجام: الى نحو ذلك فى الزكوة المالية والامر سهل .

* نسخ، ۲۱ س ۱۴/۵ × ۹، ۳۱۱ گ ۲۱/۵ × ۱۵، در صفحه بدرقه دارد، بسمه
تعالى اين مجلد اجاره جواهر الكلام با دو مجلد سلواة با يك مجلد بيع و نكاح كه
مجموع پنج مجلد مى باشد از مال خالص جناب مخدوم و سرور معظم آخوند ملا
آقا بزرگ نزد حقير به عنوان عاربه است حرره بيده الاثيم محمد رحيم، وقفى
نصره الملك، بازديد و داخل عرض شد، در آخر كتاب دارد :

• میصد و یازده ورق صفحه ۲۱ خط هر خط يك بيت و شانزده حرف عبارت از پنجاه حرف ۱۷۱۰۵ بیت هفده هزار و صد و پنجاه بیت، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، جلد تیماج مشکی، خشتی.

این نسخه از اول اجاره تا آخر وصایا است.

آغاز: بسمله، کتاب الاجاره التي هي لغة علي نحو ما سمعته في لفظ البيع من ان ..

انجام: بما ذكرنا علم الحال فيها اجمع و تيلوه الكلام في كتاب النكاح والحمد لله.

[۴۶]

* نسخ، ۳۰ س ۲۰/۵ × ۱۲/۵، ۳۳۴ گ ۲۹ × ۲۰/۵، کاتب علی بن محمد - صالح خوانساری در ۱۲۵۵ ه. ق. که یکی از شاگردان مؤلف بوده و در زمان حیات اوستاد آن را نگاشته، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل و عرض شد، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، جلد تیماج مشکی فرسوده، رحلی.

این نسخه از نکاح تا آخر خلع است.

آغاز: بسمله، کتاب النکاح الذی هو فی اللغة الوطی عند المشهور بل ...

انجام: اوحملاً متعدداً بالتولد دون الستة اشهر وللأزید فلاحظ و تأمل والله

العالم.

* نسخ، ۲۳ س ۱۵/۵ × ۹/۵، ۲۸۵ گ ۲۱/۵ × ۱۵، از صفر ۱۲۵۳ تاریخ - الاول ۱۲۵۸ ه. ق.، نشان شنکرف، وقفی نصره الملك، داخل و عرض و بازدید شد، دارای مهر مدرسه خیراتخان، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، جلد تیماج خرمایی، پستی.

آغاز: بسمله، کتاب معرفة احكام الاطعمة والاشربة التي هي من المهمات ...

انجام: صدق عدم الرجوع والله العالم والحمد لله اولاً و آخراً... ونسئله الاعانة.

[۵۱]

* نسخ، ۲۵ س ۱۵/۵ × ۹/۵، ۲۱۱ گ ۲۱ × ۱۵، تاریخ تحریر ۱۲۵۸ ه. ق.، وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازدید شد، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، جلد تیماج خرمایی، پستی.

این نسخه از کتاب مفلس تا عاریه است.

آغاز: بسمله، المفلس بالكسر لغة هو القصر الذی ... و نحوه ما فی القواعد ...

انجام: عن حقيقة اللفظ بلاقرينة... قلناه والله العالم والموفق وللمؤيد.

[۵۲]

* نسخ، ۲۱ و ۲۳ ص ۱۵/۵ × ۹/۵، ۲۹۱ گ ۱۵ × ۲۱/۵، نشان شنکرف،
وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازدید شد، دارای مهر مدرسه خیرات خان،
تاریخ تحریر ۵ ربیع الثانی ۱۲۵۸ هـ. ق. در بلدة همدان، جلد تیماج خرماپی
خشتی.

این نسخه از عتق تا آخر صید و ذباجه است.

آغاز: بسمله، هذا كتاب العتق، بالكسر قيل هو الحرية وبالفتح المصدر كان عقاق...
انجام: قلت لا يخفى عليك ما يقتضيه القواعد العامة والله العالم بحقايق احكامه.

[۴۳]

* نسخ، ۳۳ ص ۲۳/۵ × ۱۳/۵، ۳۰۹ برگ ۲۱ × ۴۰، نوشته محمد کاظم
همدانی در ۱۳ صفر ۱۲۵۸ هـ. ق.، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی، وقفی
نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد، جلد تیماج مشکى، رحلی، ج ۶.
تاریخ تألیف این مجلد شب سه شنبه ۲۳ رمضان ۱۲۵۴ هـ. ق.

آغاز: بسمله، كتاب الفرائض جمع فريضة من الفرض بمعنى التقدير والقطعي.
انجام: والقادر عليه والامر كله اليه تعالى شأنه تم كتاب.

حاشیه ارشاد الاذهان

[۵۳]

شیخ نورالدین ابوالحسن علی بن الحسین بن عبدالعالی کرکی عاملی معروف
به، محقق ثانی یا محقق کرکی متوفای ۹۴۰ هـ. ق. از علمای بزرگ اسلام بوده
و مورد توجه شاه تهماسب قرار گرفت بطوریکه زمام امور مملکت را به دست او
سپرد و خویشتن را نایب آن بزرگوار معرفی نموده و به تمام قلمرو خود اخطار
کرد که فرمان شیخ علی لازم الاطاعه است.

این کتاب حاشیه ایست که بر ارشاد الاذهان علامه حلی، که مرحوم محقق ثانی
فقط متن را شرح و توضیح داده و از اقامه دلیل خودداری فرموده.

آغاز: بسمله، الحمد لله والصلوة على رسول محمد وآله قوله فان السهو كالطبيعة
الثانية انما قال...

انجام: وبقية البحث مذکور فی کتابنا رموز الارشاد الی کنوز الرشاد تم .

* نستعلیق، ۱۷ س ۱۴ × ۷/۵، ۱۸۰۰ گ ۱۹ × ۱۳/۵، نوشته رجب ۱۰۹۵ هـ. ق.، نسخه در یازدهم ذی‌عقده ۱۰۹۵ هـ. ق. مطابق با ۱۶ فروردین مقابله شده، کتاب ضمیمه‌ای دارد در سه برگ که صورت فتوایی است از شیخ الاسلام محقق ثانی در بیان وجوب طهارت مس کلام‌الله که این فتوا نیز در شب یکشنبه ۱۲ ذی‌عقده ۱۰۹۵ هـ. ق. مطابق با نوزدهم فروردین مطابقت یافته است، وقفی نصره‌الملک، داخل عرض و بازدید شد، کاغذ فرنگی سفید .

[۶]

حاشیه انوار التنزیل

اصل از قاضی بیضاوی و حاشیه از بهاء‌الدین محمد بن شیخ حسین بن عبدالصمد جبلی عاملی معروف به شیخ بهائی، متوفای ۱۰۳۰، این کتاب حاشیه‌ایست بر تفسیر بیضاوی از اول تا قدری از تفسیر آیه ۲۳ سوره بقره .

آغاز: بسم‌الله، الحمد لله الذی جعل نسخه الامکان شرحاً لآیات قدرته ... اما بعد فبقول ... محمد المشتهر ...

انجام: فی هذا المقام عند اول تفسیر الفاتحه فتذکره یاخی .

* نسخ و نستعلیق محمد بن محمد باقر حسینی هزارجریبی در روز جمعه یازدهم جمادی الثانی ۱۲۳۳ هـ. ق.، ۱۸۰۰ س، ۱۳۰ گ، در صفحه اول مهری دارد با سجع: «عبدہ الراجی میر محمد حسین، وقفی نصره‌الملک، مهر او نیز هست، کاغذ فستقی، ربعی مستطیل .

[۴]

حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرسالة الشمسیه از گرگانی، از آغاز

تصور و تصدیق تا آخر اشکال اربعه .

آغاز نسخه: ان مقدمة الشروع فی العلم خارجه فیہ وایضاً اذا كانت المقدمة جزء منه کان الشروح ...

انجام: بل مندرجاً فی المبادئ التصدیقیه والله اعلم .

* نسخ حسین بن صالح بیارجمندی در ۱۲۶۵ هـ. ق.، معلق به حواشی، بارمز «احمد، عنهمنه، عماد، داود، شرح ملاحسین، کاغذ فرنگی آهار مهره‌یی، عنوان و نشان

شکرف، ۲۰، ۱۰۲ ک، جلد ندارد، ربعی مستطیل.

حاشیه تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الاله شمسیه : قره داود ، باعنوان «قوله ،

قال الشارح» . [۱۷]

آغاز نسخه: بالنوع الا انه یغایر بالشخص وهو ظ وتلك... و الصواب ان لقطه دست الخ حکم قدس سره ...

انجام نسخه: وذلك لان تعریف الشیء بنفسه یقتضی تقدیم معرفه الشیء علی معرفه نفسه وذلك التقدیم یقتضی المغایرة بینهما کلاهما منتفیان.

* نستعلیق، ۱۶ و ۱۹، ۱۲/۵ × ۷، ۱۳۷ ک ۱۹/۵ × ۱۲/۵، نسخه صدرأ و ذیلاً ناقص، عنوان و نشان متن شکرف ، برخی از صفحات معلق به حواشی منقول از حاشیه شرح مطالع، و بعضی به امضاء ملا عماد ، جمله ای از عنوانی در هامش مثلاً «مباحث الموضوع»، و در متن چنین آمده «مباحث الموضوع قاله هذا کلام التوم مقصوداً...» در صفحه عنوان و قفنامه به تاریخ ۱۳۳۰ و مهر نصره الملك ، به تاریخ ۱۳۴۰ داخل عرض شده و در ۱۳۱۱ بازدید گردید محمد حسن ، در داخل کتاب متعدد مهر نصره الملك - چنانچه مذکور شد ، کاغذ نخودی ، موریانه خورده، جلد تیماج عنابی لایه بی ، رقی.

حاشیه الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیة [۵۴]

اصل از زین الدین شهید ثانی و حاشیه از قوام الدین شیخ جعفر بن عبداللہ بن ابراهیم حویزه کمرهئی اصفهانی متوفای ۱۱۱۵، از شاگردان محقق سبزواری و از اعظام شاگردان آقا حسین خوانساری که به مقام شیخ الاسلام رسیده، این کتاب از حواشی تحقیقی معروف است و نسخه ما از اول کتاب تا قدری از احیاء موات است، کتاب چاپ شده .

آغاز: بسمله... نحمدک اللهم بالهی و نصلی علی نبیک الہادی... قولد من ضمیری ابتداء الكتاب ...

انجام: فلا بد من جعل الملك مشروطاً باحد الامرین بعد موضع نظر تمت .

* نسخ، محمد کوچک سیستانی به دستور آخوند ملا آقا بزرگ در ربیع الثانی ۱۲۶۲ هـ . ق .

۲۲ س ۱۶/۵ × ۸/۵ ، ۱۵۱ گ ۲۲ × ۱۶ ، وقفی نصرۃ الملک ، بازدید و داخل
عرض شد ، دارای مهر مدرسه خیراتخان ، عنوان شنکرف ، کاغذ نخودی ، جلد
تیماج خرمایی ، خشتی .

[۵۵] حاشیة روضة البیہ فی شرح اللعۃ الدمشقیة

این نسخه از کتاب تجارت است تا اواخر زکوة ، باقوله ، گمان می رود محشی
همان باشد که یاد شده است .

آغاز نسخه: علی وجه ناقل عن الملك قبل فی التصرف ... بسمله ، کتاب التجارة
القول فی الاداب اعلم ان اداب التجارة منها واجب و ...

انجام: قوله فی استحقاق الارض اه ای استحقاق العامل ... قوله مع اصالة بقاء
غیر ... فالواجب التمسك بها .

* نسخ ، ۲۱ و ۲۲ س ۱۵ × ۹/۵ ، دارای ۴۰۱ برگ ۱۵ × ۲۱/۵ ، تاریخ
تحریر پنجشنبه ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۶۵ هـ . ق . ، کاغذ فرنگی آهارمهری ، نشان
متن شنکرف ، وقفی نصرۃ الملک ، داخل عرض و بازدید شد ، جلد تیماج مشکی ،
خشتی .

[۵۷] حاشیة الروضة البیہ فی شرح اللعۃ الدمشقیة

از ملا احمد بن محمد تونی متوفای ۱۰۷۱ هـ . ق . معاصر شیخ حر عاملی .

آغاز: بسمله ، الحمد لله وحده والصلوة علی خیرته من بریتہ ... اما بعد فهذه
تعلیقات اتفقت منی ...

انجام: فلا یحل اخذ ثمن الخمر والخنزیر منه تمت .

* نسخ حسین بن ملا صدرا لله در ۱۲۶۳ هـ . ق . ، ۲۱ س ۱۷ × ۸/۵ ، ۲۵۵ گ
۱۴/۵ × ۲۰/۵ ، عنوان «قوله» ، نشان شنکرف ، کاغذ فرنگی آهارمهری ، وقفی
نصرۃ الملک ، داخل عرض و بازدید شد ، جلد تیماج مشکی ، خشتی .

[۵۶] حاشیة الروضة البیہ فی شرح اللعۃ الدمشقیة

از آقا محمد علی بهبهانی ، این نسخه از کتاب اجاره تا آخر کتاب لقطه را دارد .

آغاز: بسمله ، الحمد لله علی نعمائه والشکر علی آلائه ... و بعد فهذه تعلیقة
کافیة ...

انجام: علی المالك مع ظهوره وبقاء العين اورد بدله مع تلفها .

* نسخ، ۲۲ س ۱۵ × ۸/۵، ۲۶۳ ک ۲۱/۵ × ۱۵، عنوانها، «قوله»، نشان شنکرف، کاغذ فرنکی آهار مهره‌بی، وقفی نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد، جلد تیماج مشکی ضربی دار، خشتی .

[۸۴]

حاشیه القوانین المحکمة

اصل از میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن گیلانی قمی متوفای ۱۲۳۱ هـ. ق. محشی شناخته نشد، تاریخ تألیف دوم شعبان ۱۲۴۰ با عنوان «قوله». آغاز: بسمله، المراد بالمهیات هی المهیات الشرعیة کالزکوة والصلوة ... انجام: قوله وهی هنا وجوه آخر ضعیفه ذکره الفاضل السید نعمه الله فی رساله منبع الحیة، تمت حواشی المجلدین من کتاب القوانین المحکمة .

* نستعلیق، ۱۴ س ۱۰ × ۵، ۱۱۲ ک ۱۵ × ۵/۱۰، عنوان در متن و هامش و نشان شنکرف، کاغذ فرنکی، وقفی نصره‌الملک، داخل عرض و بازدید شد، جلد تیماج عنابی، جیبی .

[۲۴]

حاشیه الکافی

از میرزا رفیعا، محمد بن سید حیدر حسینی طباطبائی نائینی متوفای ۱۰۸۰ هـ. ق. که از مشایخ علامه مجلسی و علمای بزرگ عهد شاه صفی ثانی صفوی بوده، و مشکلات علمی و ادبی اصول کافی را توضیح داده، ولی آنرا به آخر نرسانده، این نسخه صدراً و ذیلاً ناقص است.

آغاز نسخه: من شیء فیبطل الاختراع ولا لعلای لمادة فیبطل الابتداع ولا تضبطه العقول ... باب کتاب العقل والجهل ...

انجام موجود: باب نادر جامع فضل الامام وصفاته ... وهی مرتبة من الله تعالی بها. * نسخ، ۲۱ س ۱۴ × ۸/۵، ۱۴۷ ک ۲۰/۵ × ۱۴، عنوان شنکرف، کاغذ فرنکی آهار مهره‌بی، در صفحه بدرقه دارد: «من عواری الزمان لدى الجانی، ومهر دارد باسجع: «الوائق بالله النبی عبده مرتضی الحسینی»، در صفحه اول دارد که «این یک جلد کتاب را با سی و نه مجلد دیگر حاجیه رقیه بیگم بنت مرحوم حاجی میرزا ابوالقاسم

وقف نمود، جلد تیماج لایه‌ی عنابی، پستی.

[۲۵]

* نستعلیق ، ۱۵ و ۱۶ س ۱۳ × ۷ ، ۲۱۴ گ ۱۸/۵ × ۱۲/۵ ، جمله‌ای از صفحات معلق به حواشی با رمز « منہ سلمہ اللہ ، منہ رحمہ اللہ ، صلح ، منہرہ ، نسخه تصحیح و مقابله شده ، وقفی نصرۃ الملک ، داخل عرض و بازدید شد ، جای عنوانها نانویس ، کاغذ ترمه ، جلد و صالی شده تیماج عنابی و مشکی ، ربعی.

این نسخه از آغاز تا آخر امامت است - نادر جامع فی فضل الامام و صفاته ، ناقص الاول .

آغاز موجود: تفرد بالملکوت ، الملکوت فعلوت من الملک کالرغبوت من الرغبه ...

انجام: اوترک الامام المنسوب من عند اللہ عن بصیرة و اقامة الامام ... مسلك الہکلة والردي .

[۵۸]

الجبلی المتین فی احکام الدین

از شیخ بهایی، محمد بن حسین عاملی متوفای ۱۰۳۰، فقه استدلالی است و شامل احادیث صحیح و حسن و موثق که آنرا بعد از فراغت از نماز صبح روز جمعه ۱۸ شوال ۱۰۰۷ هـ. ق. در مشهد رضوی تألیف کرده .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی دلنا علی الطریق القویم ومن علینا بالهدایة الی الصراط المستقیم ...

انجام: ویحمدہ المتناولون بید غیر قصیرة واسال اللہ التوفیق لاتمامہ والفوز بسعادة اختتامہ انه سميع مجیب .

* نسخ ، ۱۷ س ۱۶ × ۸ ، ۲۹۱ گ ۲۵ × ۱۶ ، عنوان و نشان شنکرف ، کاغذ فرنگی ، وقفی نصرۃ الملک ، داخل عرض و بازدید شد ، در صفحه عنوان دارد و عدد ابیات ۱۳۴۴۸ ، جلد ، تیماج قهوه‌یی ، وزیري.

[۹۵]

خاتمی

از ملا محسن فیض کاشانی متوفای ۱۰۹۱ ، کتاب شامل شش مقاله و هر مقاله‌ای

دارای ابوابی چند ، کتاب چاپ شده است .

آغاز: بسمله. الحمد لله الذي نور قلوبنا بنور الايمان ...

انجام: في سوته ذنوبي انك انت ارحم الراحمين آمين ولنختم الكلام .

* نسخ زين العابدين بن عبدالله خراساني مشهدي در عصر پنجشنبه ۲۵ شوال ۱۲۶۸

ه.ق. ۱۶ س ۱۵/۵ × ۱۵/۵ ، ۹/۵ ، ۱۸۸ گ ۱۵ × ۲۰ ، کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی ،

عنوان و نشان شنکرف ، وقفی نصره الملك ، بازديد و داخل عرض شد ، خشتی .

الحكمة المتعالية في الاسفار الاربعة العقلية : از آخوند ملاصدرا . [۷]

انجام افتاده ومی رسد به «في الاشارة الى عذاب القبر» .

* نسخ ، ۲۶ س ۱۵/۵ × ۱۸ ، ۱۴۸ گ ۱۴ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی ،

عنوان شنکرف ، در صفحه عنوان نام کتاب است و این مطلب نوشته شده «قد استكتبه

و کتبه في دار السلطنة الاصفهان صيت عن الحدثن بيمنيه الفاترة الكاسدة ميرزا محمد

ساروی عفی عنه» و مهر کرده ، در همین صفحه وقفنامه این کتاب و یکصد و نود و نه

جلد دیگر کتاب که به وسیله علی مردان خان وقف شده ثبت است ، مهر مدرسه

خیراتخان نیز وجود دارد و در سال ۱۳۱۱ بازديد شده توسط محمد حسن ،

جلد مشکي .

[۱۷]

دواء (کتاب -)

* نسخ ، ۲۰ و ۱۸ س ۱۳ × ۷ ، ۱۰۲ گ ۱۷ × ۱۰ ، کاغذ فرنگی ، عنوان و نشان

شنکرف ، جلد تیماج عنابی ، ربعی .

نسخه ایست که آغاز و انجام آن افتاده است ، شامل ادعیه ماهها و روزها .

آغاز موجود: و شیخ مفید رضی الله گفته است که روز دهم ماه ربیع الآخر ...

انجام موجود: هر کس دو ماه متوالی روزه واجب شود و عاجز باشد .

[۵۹]

ذخيرة المعاد في شرح الارشاد

از مولانا محمد باقر بن محمد مؤمن محقق سبز واری در گذشته ۱۰۹۰ ، از بزرگان

علمای عصر خود ، امام جمعه و شیخ الاسلام و مدرس مدرسه ملا عبدالله شوشتری

در اصفهان بوده ، شاگرد شیخ بهایی و میر فندرسکی ، دارای طبع شعر هم بوده ،

این کتاب شرحی است مزجی بر کتاب ارشاد الاذهان علامه حلی که بطور تفصیل

و مستدل آنرا شرح نموده ، کتاب چاپ شده است .
آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین... قال المصنف كتاب الزکوة الزکوة فی-
اللغة ...

انجام: والاول احوط علی القول بوجوب الصرف اقرب تمت.

* نسخ و نستعلیق، ۱۸ س ۱۶/۵ × ۱۲۹،۹/۵ گ ۱۶/۵ × ۲۱/۵، عنوان و نشان
شنگرف، کاغذ فرنگی، وقف نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد، جلد تیماج
لایه‌بی مشکی، پستی.

[۶۶] الروضة البهية فی شرح اللمعة دمشقية

از زین‌الدین بن علی بن احمد بن محمد بن علی بن جمال‌الدین بن تقی‌الجبعی
العاملی‌الشامی شهید ۹۶۵ ه. ق. معروف به «شهید ثانی»، از علمای بزرگ امامیه
که در علوم ادبی، ریاضی، طب، فلسفه، تفسیر، حدیث، فقه و اصول فقه و سایر
علوم متداول عصر خود اطلاعات کافی داشته و صاحب تألیفات زیادی است،
این کتاب شرحی است مزجی و جامع بر کتاب «لمعة دمشقية» تألیف شهید اول،
از اشهر کتب فقهی امامیه و از جمله کتابهای درسی طلاب علوم دینی می‌باشد
که مکرر چاپ شده است.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي شرح صدورنا بلمعة من شرايع الاسلام...

انجام: فی واقعة محتملة التأویل ولیکن هذا آخر اللمعة .

* نسخ محمد محسن بن محمد حسین در ۱۲۲۵ ه. ق.، ۲۵ س ۲۰ × ۱۰، ۲۶۸ گ
۲۹ × ۲۰، عنوان و نشان شنگرف، وقفی نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد
و مهر همان، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، دارای مهر مدرسه خیراتخان، جلد تیماج
عنابی، رحلی، ج ۱ و ۲.

[۶۷]

* نسخ محمد تقی ابن خواجه سلطان محمد قلعه بالا در جمعه غره رمضان ۱۲۲۸ ه. ق.
۲۰ س ۱۸/۵ × ۹، ۲۳۴ گ ۱۵/۵ × ۲۷، در مدرسه نواب مشهد رضوی، معلق
به حواشی، عنوان و نشان شنگرف، وقفی نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد و مهر
همان، کاغذ فرنگی، جلد تیماج قهوه‌یی، رحلی، ج ۱.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى شرح صدورنا ...

انجام: ما يدعيه الامر من الزيادة تمت الجزء الاول .

[۶۸]

* نسخ، ۲۴ سطر ۵/، ۱۱×۲۰، ۲۰۶ گ ۳۰×۲۱، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی، وقفی نصره الملك، بازديد و داخل عرض شد، جلد تیماج عنابی وصالی شده، رحلی، ج ۱ .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى شرح صدورنا ...

انجام: ما يدعيه الامر من الزيادة تمت .

[۶۹]

* نسخ محمد تقی ولد خواجه سلطان محمد بیارجمندی، ۱۹ س ۱۵×۱۸، ۲۱۱ گ ۱۷×۲۰، نشان شنکرف، کاغذ فستقی، وقفی نصره الملك، بازديد و داخل عرض و مهر همان، جلد تیماج مشکى، خشتى، ج ۲ .

این نسخه از کتاب اجاره تا آخر عتق است.

آغاز: بسمله، وهى العقد على تملك المنفعة المعلومة بعوض معلوم فالعقد ...

انجام: آخر الكام المضم .

رياض المسائل و حياض الدلائل فى بيان احكام الشرح بالدلائل | ۶۰ |

از امير سيد على بن سيد محمد على بن سيد ابى المعالى كبير طباطبائى اصفهانى

معروف به صاحب رياض متوفى ۱۲۳۱ هـ . ق. داماد و شاگرد وحيد بهبهانى ،

این کتاب شرحى مزجى متوسط بر کتاب مختصر نافع از محقق حلى كه استدلالى

مى باشد، این نسخه از كتاب زكوة تا آخر جهاد است ، تاريخ تأليف شب

دوشنبه ۲۶ ربيع الاول ۱۱۹۶ هـ . ق.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين وصلى ... كتاب الزكوة وهى لغة الزيادة

والنمو والطهارة ...

انجام: فهوا حوط واولى والحمد لله اولوا آخراً وصلى الله على محمد وآله الاخيار.

* نسخ، ۲۶ س ۱۸/۵ × ۱۸/۵، ۳۱۹ گ ۱۵ × ۲۷، تاریخ تحریر ۱۲۴۳ هـ. ق.، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، وقفی نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد، جلد تیماج مشکی، مصری.

[۶۱]

* نسخ، ۲۶ س ۱۸/۵ × ۱۸/۵، ۲۸۷ برگ ۱۵ × ۲۷، عنوان و نشان شنکرف، وقفی نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد و مهر همان، در صفحه عنوان دارد مجموع کتابت کتاب هفده هزار و شصت و هفتاد و شش بیت، و نیز دارد از اول بیع تا آخر فقه پنجاه و نه هزار و صد و بیست و شش بیت، و از قرار یکقران کهنه هفت تومان چهار هزار به قران محمدشاهی می‌شود، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، جلد تیماج مشکی ضربی دار، مصری.

این نسخه از کتاب تجارت تا وصایا است.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی... کتاب التجارة هی فی اللغة الکسب و فی الشرع علی...

انجام: بالاجماع المحکمة والحمد لله سبحانه تم کتاب الوصیه.

[۶۲]

* نسخ، ۲۶ س ۱۸/۵ × ۹، ۲۶۰ گ ۱۵/۵ × ۲۷، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، تاریخ تحریر روز پنجشنبه شعبان ۱۲۶۳ هـ. ق.، وقفی نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد و مهر همان، جلد تیماج مشکی ضربی دار، مصری. این نسخه از کتاب نکاح تا آخر کتاب عتق است، تاریخ تألیف سلخ صفر ۱۱۵۵ هـ. ق.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین... کتاب النکاح و هو فی اللغة الوطی علی...
انجام: علی الوطی المحرم لامطلقا و لو قصد التعمیم.

[۶۳]

* نسخ، ۲۶ س ۱۸/۵ × ۱۸/۵، ۳۹۵ گ ۱۵/۵ × ۲۶/۵، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، وقفی نصره‌الملک، جلد تیماج ضربی دار مشکی، رحلی، ج ۲.

این نسخه از صوم است تادیات ، تاریخ تألیف در نیمه شب جمعه ۲۷ صفر ۱۱۹۲ هجری قمری ، نسخه ناقص الاول است .

آغاز نسخه: المستفیضة منها ما وقع الاطلاق فيه في كلام الائمة ...

انجام: حائزاً بذلك حتى شكر اجمىلا ومن الله تعالى اجراً جزیلاً فرغ .

[۸۵]

زبدة الاصول

از شیخ بهایی ، بهاء الدین محمد بن حسین بن عبدالصمد حائری عاملی متوفای ۱۰۳۰ هـ . ق. کتابی است در اصول فقه بطور اختصار در ۷۰۰ بیت و شامل پنج منهج است و دارای شروح و حواشی بسیار می باشد ، شیخ بهایی کتاب زبده را در ۱۲ محرم ۱۰۰۲ هـ . ق. تألیف کرده و در طهران چاپ شده است .

آغاز: بسمله ، ابھی اصل یبتنی علیه الخطاب و اولی قول فصل ینتمی الیه اولو الالباب ...

انجام: منها الاقوی والزم ما هو اقرب للتقوی والحمد لله علی نعمائه والصلوة ... علیه السلام .

* نستعلیق ، ۴ س ۱۱ × ۵ / ۵ ، ۱۴۱ گ ۲۰ / ۵ × ۱۲ ، معلق به حواشی ، عنوان شنکرف ، کاغذ فرنگی ، وقفی نصره الملك ، بازدید و داخل عرض شد ، از آغاز کتاب چند برگ اضافه است که حاوی مطالبی اصولی در خصوص نهی در عبادات واصل برائت ، که کاتب آنرا در رجب ۱۲۲۹ نکاشته ، جلد تیماج خرمایی ، ربعی .

[۹۶]

سفینه النجاة

از محمد بن عبدالفتاح تنکابنی در بیان اصول دین بابرهان ، تألیف پنجشنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۱۰۲ هـ . ق.

آغاز: بسمله ، الحمد لله رب العالمین ... اعلم انه لا بد لكل من كان قادراً علی الاکتساب ان يعلم ما يتعلق باصول الدین بالبرهان ...

انجام: قلیل التهیاً للسفر ظاهراً لاغماض عن الرحیل والخبر الراجی الی رحمة ربه الغنی محمد بن عبدالفتاح ... بحقهم آمین رب العالمین . تمت .

* نسخ محمد سفر، ۱۷ س ۱۵ × ۹، ۱۹۳ گ ۲۱ × ۱۵، کاغذ فرنگی، وقفی نصره‌الملک، داخل عرض و بازدید شد، جمله‌ای از صفحات معلق به حواشی با رمز «منه سلمه الله»، جلد تیماج قهوه‌یی لبه‌دار، خشتی.

شرح الاعتقادات

[۲۷]

اصل از ابن بابویه و شرح از ابن ولی قزوینی، (الذریعه ۴ : ۷۹) نام چهار ترجمه و شرح بر اعتقادات صدوق را ذکر می‌کند، نسخه ماغیر از این چهار است، کتابی است در چهل و چهار باب، ناقص‌الآخر است. آغاز: بسمله، الحمد لله وسلامه علی عباده الذین اصطفی فقیر واثق بفضل الله و بر جاء یقینی ابن ولی قزوینی...

انجام موجود: آن حضرت متصل به مذکور سابق یا منفصل از آن که نیست میان شما مؤمنان.

* نسخ ۱۹۰ س ۱۵ × ۷/۵، ۱۹۳ گ ۲۰/۵ × ۱۳/۵، کاغذ فرنگی، وقفی نصره‌الملک، بازدید و داخل عرض شد، جلد مقوا، عطف و گوشه تیماج، پستی.

شرح تجرید الاعتقاد

[۹۷]

اصل از خواجه نصیرالدین طوسی و شرح از علاءالدین علی قوشچی، بخش جواهر و اعراض.

آغاز: المقصد الثانی فی الجواهر والاعراض و فیہ فصول الاول فی الجواهر قدم مباحثها علی مباحث الاعراض...

انجام موجود: او آخر المقصد الثالث فی اثبات الصانع... تا او آخر توبه.. ان یكون الندم علی البعض الذی یتحقق معه الترجیح لانهجه از لایخرج الداعی. * نسخ ۲۸ س ۱۸ × ۶/۵، ۲۱۲ گ ۲۳ × ۱۱/۵، عنوان شنکرف، کاغذ فرنگی موربانه خورده، جلد تیماج مشکی، آثار وقف ندارد، مصری.

شرح حکمة العین

[۱۲]

آغاز: سبحانک اللهم یا واجب الوجود نظراً الی الاول و اردفه بقوله... بعد از يك برگ گوید: فاعلموا یا اخوانی ان جماعة من رفقائی وفقکم الله... لما فرغوا

من بحث الرسالة المسماة بالعين في علم المنطق... التمسوا مني ان اضيف اليها رسالة في العلمين الآخرين اعنى الالهى والطبيعى... بعد ازيك صفحه گوید:
الحكمة استكمال النفس الانسانية بتحصيل...

انجام: وانما يلزم ان لو كان الحركات مجتمعة في الوجود من الوجود بالفعل وهو ممنوع تمت مبحث الامور العامه من شرح حكمة العين.

* نستعلق محمد بن محمد بن حسن همدانی در عشر ثانی از جمادی الثانی هزار و چهل و شش / ۱۰۴۶ ه. ق. ، ۱۶ س ۱۲ X ۱۰۴، ۶ گ ۲۰ X ۱۳ / ۵ ، نشان متن شنکرف، صفحات معلق به حواشی بارمز «قدس سره» ، در صفحه اول با خط مغایر نام کتاب و وقفنامه این کتاب و ۱۹۹ مجلد کتاب دیگر و ۱۰ مجلد قرآن وقفی علیمردان خان تیموری، نصره الملك جهت مدرسه خیراتخان در ۱۵ شعبان ۱۳۳۰ و مهر او هست و در مواضع متعدد کتاب ، کاغذ نوعی ترمه ، جلد تیماج تریاکی لایه بی ، رقی .

شرح الزيارة الجامعة

[۱۵]

از شیخ احمد بن زین الدین ابراهیم بن صفرا حسائی متوفای ۱۲۴۳ ه. ق. شرح مفصلی است بر زیارت معروف «جامعه کبیره» ، او این شرح را به خواهش سید حسین حسینی اشکوری گیلانی نوشته، کتاب مرتب بر چهار جزء و شرح زیارت وداع است ، تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۳۰ ه. ق. چاپ شده است .
آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین وص... فيقول العبد المسكين... ان اشرح الزيارة...

انجام: واجتناب نواهيه والتأدب بأدابه والحمد لله رب العالمين .

* نستعلق ، ۱۹ س ۱۴ X ۸ / ۵ ، ۱۶۷ گ ۲۰ / ۵ X ۱۵ ، تاریخ تحریر روز جمعه ۷ صفر ۱۲۵۱ ه. ق. ، کاغذ فرنگی ، عنوان و نشان شنکرف، در صفحه عنوان و وقفنامه و مهر نصره الملك و داخل عرض و بازدید شد ، جلد تیماج لایه بی قهوه بی، خشتی.

[۲۶]

شرح الكافي

از حسام الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی متوفی ۱۰۸۱ ه. ق. معروف به

ملا صالح مازندرانی، شاگرد و داماد ملا محمد تقی مجلسی اول است، کتاب حاضر یکی از شروح خوب اصول کافی است و از آغاز تا آخر کتاب توحید به طریق شرح مزجی است و چون این روش موجب اطاله سخن می‌شده بقیه را به نحو حاشیه نگاشته و مشکلات آنرا تحت عنوان «قوله» بیان داشته، و در مواردی بر شرح آخوند ملا صدر اعتراض و اشکال وارد ساخته، نسخه موجود از آغاز کتاب توحید به بعد است.

آغاز: بسمله، کتاب التوحید یبین فیه وجود الصانع و وحدته و صفاته الذاتیه...
انجام: ولا یبعد تخصیص السواک عن عداہ واللہ اعلم.

* نسخ اسماعیل بن حاجی ابراهیم عامری در غرة رجب ۱۱۰۴ هـ. ق. ۳۳ س
۲۲/۵ × ۱۳/۵، ۲۵۸ گ ۳۱/۵ × ۲۰/۵، عنوان و نشان شنکرف، وقفی
نصرة الملك، بازدید و داخل عرض شد، کاغذ زرد، جلد تیماج ضربی دار عنابی،
رحلی، ج ۲۹۱.

[۲۸]

* نسخ اسماعیل بن حاجی ابراهیم عامری، ۲۷ س ۱۸ × ۱۱، ۳۱۴ گ ۲۵ × ۱۹،
عنوان و نشان شنکرف، وقفی نصرة الملك، داخل عرض و بازدید شد، کاغذ
فرنگی، جلد تیماج ضربی دار، وزیر.

آغاز: بسمله، کتاب الدعاء بالضم والمدالرغبة الی اللہ تعالی و منه دعوت فلاناً...
انجام: وهم یقولون انه سیوجد فی آخر الزمان تم کتب الروضة من الکافی و هو
آخره.

[۷۵]

شرح الهدایة، به نام محمد شاه کرت.

مطالب با عنوان «قال اقول» آمده است مانند: «قال اما بعد اه اقول المنطق علم
یعرف به تمییز الفکر الصحیح عن الفاسد...».

آغاز نسخہ: علام معالیہ مشرفہ علی الانعکاس و آثار مبانیہ موزنہ بالاندراس...
غیاث الاسلام و مغيث المسلمین الامیر بن الامیر محمد شاہ کرت ... فہو باتحاف
هذا الكتاب اولى ... قال نحمد الله على توفيقه ونسأله هداية طريقه ونصلى على
محمد ...

انجام: وماعداه توابع ولواحق به ولكن هذا آخر ما اوردنا في شرح هذا الكتاب.
* نستعليق، ۱۲ س ۱۶ × ۵/۱۰، ۴۳ گ ۲۲ × ۵/۱۷، با تاريخ تحرير بيست و
يكم رجب ۱۲۳۳ ه.ق.، آثار وقف ومهر و نشانی ندارد، کاغذ فسقی، عنوان و
نشان شنکرف، جلد پارچه ای، خشتی.

[۸]

شرح الهدایة

شارح قاضی میر حسین یزدی میبیدی .

آغاز افتاده: الملايم المسمى شهوة وان حملت الباعثة الفاعلية...

انجام: وتوفيق الوصول اليه من الله اكبر .

* نستعليق ادهم بن قاضی بيگ خلخالی در غرة محرم ۱۰۲۵ في دار الارشاد اربيل،
۱۶ س ۱۰/۵ × ۴، ۶۷ گ ۱۴/۵ × ۷/۵، آثار وقف و مهر مدرسہ ندارد،
جلد ندارد، کاغذ حنایی، جیبی.

[۹۰]

الشفاء

از ابن سینا .

آغاز: بسملة، الحمد لله رب العالمين ... الفن الثالث عشر من كتاب الشفاء في
الالهيات المقالة الاولى فصل في ابتداء طلب موضوع الفلسفة الاولى .

انجام افتاده: فصل في العناية وبيان كيفية دخول الشرف في القضاء الالهي ... بعد از
يك برک: مثل الظلم او بالقياس الي ... کمال يجب في السياسة المدنية
كالزنا .

* نسخ ، ۲۰ س ۱۶/۵ × ۱۱ ، ۹۷ گ ۲۴/۵ × ۱۸/۵ ، معلق به حواشی ، عنوان و نشان شنکرف ، کاغذ نخودی ، جلد تیماج عنابی فرسوده ، مصری ، مهر مدرسه و مهر نصره الملك و بازدید و داخل عرض را ندارد . الهیات فن ۱۳ از مقاله ۱ تا ۹ .

[۷]

الصابی

از فیض کاشانی ، تفسیری است به روش امامیه ، مشحون به روایات اهل بیت شامل نکاتی عرفانی ، در آغاز آن دوازده مقدمه است در پیرامون تفسیر ، این تفسیر چاپ شده ، نسخه ما شامل بخشی از آنست از اول تا آخر سورة مائده ، تاریخ ختم تألیف ۱۰۸۵ هـ . ق .

آغاز: بسمله، نحمدك يا من تجلى لعباده في كتاب بل في كل شيء و اراهم نفسه في خطابه...

انجام: في كل يوم خميس لم يلبس ايمانه بظلم ولم يشرك به ابداً، تم الربع الاول من كتاب الصابي .

* نسخ محمد بن علی اصفهانی ساکن سالباک ، تاریخ تحریر جمادی الثانی ۱۲۵۶ هـ . ق . ۲۵ س ۱۱ × ۲۴ ، ۱۹۶ گ ۱۷ × ۲۲ ، صفحات مجدول به شنکرف و لاجورد ، عنوان و نشان شنکرف ، در صفحه اول وقفنامه ایستکه آقا نبی بیگ ولد مشهدی کوزل بیگ شماخی در سال ۱۲۶۷ هـ . ق . آنرا وقف مردم قریه خود کرده ، در آخر نسخه دارد و اوراق هذا الكتاب مائة وستة وتسعون ، کاغذ رنگی ، جلد تیماج مشکی و صالی شده ، رحلی .

[۱۶]

الصحيفة السجادية

از امام چهارم زین العابدین است ، اولین جامع دعایی در اسلام است ، کراراً چاپ شده است .

آغاز افتاده : علی بن ابی طالب علیه السلام من شهر ربیع الاول من سنة ست عشرة وخمسائة ...

انجام: والحمد لله رب العالمین .

* نسخ محمد طاهر بن محمد شفیع تبریزی، ۱۰ س ۱۰، ۱۸۴، ۵ X ۱۴/۵ گ ۸/۵ X ۱۴/۵، در زیر هر سطر ترجمه آن به خط نستعلیق شکسته ریز باشکر ف نوشته شده به وسیله همان کاتب، صفحات مجدول به طلا و تحریر، کمند مشکی و طلا، صفحه اول گل و بوته اندازی شده با طلا، عنوان ادعیه باقرمز، مهر مدرسه و نصره الملك را ندارد، بدون جلد، جیبی.

عیون اخبار الرضا

[۲۹]

از ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن بابویه قمی متوفای ۳۸۱ معاصر بارکن الدوله دیلمی، در آخر نسخه دو قصیده در فضل حضرت رضا (ع) ضمیمه است، کتاب شامل هفتاد و یک باب مطبوع ناقص الاول، از باب ذکر مجلس آخر للرضا (ع) عند المأمون فی عصمة الانبیاء.

آغاز موجود: الجبانه فناد باسماء هولاء الحرط الذين يسألون منهم باعلى صوتك...

انجام: وقد اليت على نفسى ان لا افارق هذا المشهد ما بقيت والحمد لله.

* نسخ محمد شفیع بن محمد رضا در روز پنجشنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۰۹۴ هـ . ق . در مشهد رضوی، ۲۳ س ۱۵/۵ X ۹، ۱۲۰ گ ۱۴/۵ X ۲۱/۵، عنوان و نشان شکر ف معلق به حواشی، کاغذ نخودی، وقفی نصره الملك، جلد تیماج قهوی، خشتی.

عیون الاصول

[۸۷]

از ملا محمد تقی برغانی که در تاریخ شب جمعه دهم جمادی الثانی ۱۲۳۸ هـ . ق . مدت ده ماه آنرا تألیف نمود.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى هدانا لهذا بواضح الدليل الى اصول الاصلیه... اما بعد فيقول المتعطش الى فيوضات ربه الفنى.

انجام: وبعد الجابر من نحو الشهرة حجة قوية معتمدة هذا آخر الكلام من كتاب عيون الاصول.

* نسخ عبدالصمد بن محمد باقر انصاری در ذیحجه ۱۲۵۵ هـ. ق. ۲۶، ۲۲ × ۵/۱۲، ۱۸۵ گ ۲۹ × ۵/۲۰، عنوان و نشان شنکرف، وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازدید شد، کاغذ فرنگی، جلد تیماج قهوه‌یی ضربی، رحلی.

[۸۶]

فایة المأمول فی شرح زبده الاصول

از شیخ محمد جواد بن سعد الله بن جواد معروف به - فاضل جواد و شیخ جواد کاظمینی - متوفای ۱۰۶۵ هـ. ق. که از خواص اصحاب شیخ بهایی بوده، که به امر و اشاره استادش کتاب زبده را شرح نموده، و اولین شرحی است که بر کتاب زبده الاصول نگاشته شده، و در زمان حیات شیخ بهایی صاحب متن از شرح فراغت یافته، مطالب تحت عنوان «قال-اقول» ذکر شده.

آغاز: نحمدك يا من وفقنا لسلوك طريق العمل بكتابة ...

انجام: وان کارمناه بافضل المراد و يجعله زاد يوم اللقاء.

* نسخ محمد یوسف طالقانی در ۱۲۴۳ هـ. ق. ۱۹، ۱۵ × ۵/۸، ۲۳۰ گ ۲۱ × ۵/۱۶، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد، کاغذ اصفهانی، جلد روغنی گل و بوته اندازی شده زمینه مشکی، خشتی.

[۷۰]

فنائم الايام فی مسائل الحلال والحرام

از محقق قمی میرزا ابوالقاسم بن ملا حسن شفتی رشتی متوفای ۱۲۳۳ هـ. ق. از علمای برجسته عصر خود بود، این کتاب فقه استدلالی و مفصل است و شامل چهار بخش که قسمتی از آن چاپ شده، نسخه موجود کتاب خمس و زکوة و صوم و اعتکاف است.

آغاز: کتاب الزکوة و فيه مقدمة وابواب اما المقدمة فی الزکوة فی اللفظ ...
انجام: اکثر الاصحاب للشهرة و ظاهر الاجماع المنقول والله اعلم بالصواب اللهم اغفر.

* نسخ کربلائی علی اصغر هراتی در روز جمعه نهم ربیع الثانی ۱۲۶۶ هـ. ق. ۲۱، ۱۵ × ۵/۲۱، ۲۸۶ گ ۱۵ × ۵/۲۱، وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازدید

شد و مهـرمان ، کاغذ فرنگی آهار مهره‌یی ، جلد تیماج مشکی ضربی ، خشتی .

فنیمة المعاد فی شرح الارشاد [۷۱]

از حاج ملا محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی متوفای ۱۲۲۰ هـ. ق. شاگرد صاحب ریاض و از بزرگان علمای قزوین بوده و در اواخر مقیم کربلا شده، این کتاب شرحی است توضیحی و استدلالی بر ارشاد الازهان علامه حلی ، نسخه موجود از کتاب صلواة است تا آخر کفارات .

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین والصلواة والسلام علی سیدنا محمد ... اما بعد فهذا هو المجلد الخامس ...

انجام: فلا وجه للاعتماد بالاصل والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً قد تم المجلد السابع .

* نسخ ، ۲۷ س ۱۳ × ۲۰ ، ۵۰۰ گ ۲۹/۵ × ۲۰/۵ ، نوشته ربيع الثاني ۱۲۵۱ هـ. ق. ، عنوان و نشان شنکرف ، کاغذ فرنگی ، وقفی نعمة الملك ، داخل عرض و بازدید شد ، جلد تیماج ضربی قهویی ترنج‌دار در متن گل و بلبل ، رحلی .

الفقه (کتاب -) [۷۳]

مطالب با عنوان - الطرف الاول ، الطرف الثاني ... المقصد ، القول فی ... النظر الاول ... آمده « کتاب الزکوة وهی قسمان الاول زکوة المال ... کتاب الديات و النظر فی امور الاول اقسام القتل ، از الطرف الثاني يعتبر فی الامام العقل والایمان ... تا المقصد الثالث فی النجاح والجراح ثمان .

آغاز افتاده: الامام فلورفع قبله ناسيا اعاد ولو كان عامداً ...

انجام افتاده: هی المتلاحمة ومن قال الدامية هی الجارحة فالناضعة .

* نستملیق ، ۱۷ سطر ، ۱۰۱ گ ، عنوان و نشان شنکرف ، کاغذ اصفهانی ، رطوبت دیده، صفحات معلق به حواشی منقول از شرایع وحاشیه شرایع و قواعد ، ربی .

الفقه (کتاب -)

[۷۹]

بخش نکاح از کتابی فقهی است ، مطالب بیشتر با عنوان فصل ، مقصد ، آمده ،
اولین عنوان موجود : الفصل الثانی فی آداب الخلوہ وھی قسمان الاول یتحب
لمن اراد الدخول ... بعد از حدود صد صفحه : المقصد الثانی فی مسائل من تحریم
العین و هی سته الاولی لایجوز نکاح المرثه دائماً ... آخرین عنوان موجود :
الرکن الرابع فی کیفیتہ اللعان ولا یصح ان عند الحاکم .
آغاز افتاده : ومستفیضة و متواترة واجماعاً بقسمیه من المسلمین فضلا عن
المؤمنین ...

انجام : والازید فلاحظ وتأمل والله العالم بحقیقة الحال .

* نسخ قاسم سرجانی در مشهد رضوی ۱۲۶۱ هـ . ق . ، ۳۲ س ۲۲ / ۵ X ۱۲ / ۵ ، ۲۹۷ ، ۱۲ ک
۲۱ X ۳۰ / ۵ کاغذ فرنگی ، جمله‌ای از عنوانها و نشانها شنکرف ، جلد تیماج
مشکی ، رحلی .

[۱۴۰]

فلسفه طبیعی و ریاضی ، به فارسی .

دارای مطالب : طبی ، نجومی ، تاریخی ، ریاضی ، آغاز و انجام افتاده ، مطالب
با عنوان مقاله ، فصل ، باب ، عنوانهای نسخه چنین است :
مقاله پنجم : در نبات اشجار ، باب اول اندر میوه دار درختان ، هیچ درختی به
جانور چنان نزدیک نیست که درخت خرما .
مقاله ششم : در مرغان خورد بزرگ ، از مرغان هر آنچه شکار کنند .
فصل چهارم : اندر شب‌نم هر گاه که هوای شب سرد بود .
فصل پنجم : اندر رعد و برق ، پیش از این گفته‌اند که دو بخار از زمین
برخیزد ...
فصل ششم : اندر بادها .
فصل هفتم : اندر حریق .

فصل هشتم: اندر کواکب .

فصل نهم: اندر شمس و دواب .

فصل دهم: اندر نیازک و عصر .

فصل یازدهم: اندر قوس و قزح .

مقاله هشتم: اندر اجساد و احجار اندر مقدم سخن بر جمله را نندن

باب دوم: در احباد که از نده و او از دهند.

هفت فصل رز از قسمت ... سرب .. گوگرد.

باب سیم: آنچه ارواح خوانند ارواح چهارند...

باب چهارم اندر جوار نکین.

باب پنجم: اندر اجساد نهند خوابهای نیکو بیند.

باب ششم: اندر اجساد مولده که بسازند.

باب هشتم: چند که از جانورانست ، شناختن منازل قمر و دیگر کواکب.

گفتار اندر اقلیمها و نهاد ولایتها. آغاز در ابتداء روزگار بدیغمبر ما (ص) ذکر

کشتن رستم پدر را . داستان آوردن رستم کیقباد را .

مقالت دوم چند نوع از علوم ارشماطبیعی خواص عدد شناختن است.

گفتار اندر ستارگان

حساب معاملات .

آغاز نسخه: که از صد دو بیست بیفزاید ...

انجام نسخه: سنگست که اندر صحرا بود خوانند .

* نستعلیق، ۱۴ س ۱۴/۵ × ۸، ۱۲/۵ گ ۱۶/۵ × ۱۰، کاغذ فرنگی، عنوان

شنگرف، جلد تیماج قهوه‌یی، ربی .

قرآن

* نسخ رمضان ۱۲۵۵ ، عنوان در متن وهامش شنکرف ، در صفحه عنوان وقفنامه قرآن است ، که زینب بیگم آنرا وقف مدرسه خیرات خان کرده و تولیت آنرا به عهده ملامهدی کتابدار سرکار فیض آثار قرار داده درشوال ۱۲۵۵ ، کاغذفستی ، هر صفحه ۱۹ سطر ، اندازه جدول ۲۵/۵ × ۱۵/۵ ، ۱۵۱ برگ ۲۱ × ۳۳ ، جلد تیماج آلبالویی ضربی ، رحلی .

قواعد الاحکام

[۷۲]

از علامه حلی ، جمال‌الدین ابومنصور حسن بن سدیدالدین یوسف بن زین‌الدین علی بن مطهر حلی متوفای ۷۲۶ ه.ق. از شاگردان خواجه نصیرالدین طوسی و از علمای برجسته شیعه امامیه است و دارای تألیفات زیادی می‌باشد از جمله همین کتاب از کتب معتبره شیعه و معروف و مورد توجه فقهاء امامیه بوده است حاوی یکدور فقه کامل و حدود شش هزار و ششصد فرع عنوان شده ، مؤلف این کتاب را به خواهش فرزندش فخرالمحققین نگاشته در حدود سال ۷۲۰ ه.ق. کتاب مکرر چاپ شده .

آغاز: بسمله، الحمد لله علی سوابغ النعماء و ترادف الآلاء المتفضل بارسال الانبیاء ...

انجام: هذا وصیتی الیک و الله خلفتی الیک والسلام علیک ورحمة الله وبرکاته تم الكتاب .

در آخر نسخه دو صفحه حاشیه است از شیخ حسین بن عبدالصمد در بحث طهارت. آغاز این حاشیه: قوله فی القواعد ولو تيقنهما متحدین متعاقبین و شك فی المتأخر فان لم يعلم حاله ...

انجام: وامکنه التیمم فانه يجب كما صرح به علماؤنا رحمهم الله تعالى .

حاشیه دیگری نیز ضمیمه است ، این حاشیه برارث قواعد می‌باشد در چهار

آغاز: بسمله ، الحمد لله ... وبعد فقد قال آية الله العلامة طاب ثراه ... في مباحث الميراث من قواعده ...

انجام: انما اعرضنا عنه ... من السام والملال والله ولي التوفيق .

* نسخ ابوالقاسم بن عنایت الله در آخر روز جمعه ۱۶ ربيع الثاني ۹۹۱ هـ . ق . ۲۵ س ۱۶ × ۸ ، ۳۷۳ گ ۱۶ / ۵ × ۱۶ ، وقفی نصره الملك ، داخل عرض و بازديد شد ، در صفحه عنوان يادداشت تملکي از علی بن عبدالله بن حسين شوشتری است ، کاغذ اصفهانی ، جلد تیماج مشکي ، وزیري .

[۸۸]

القوانين المحممة

از میرزای قمی ، ابوالقاسم بن محمد حسن گیلانی قمی متوفای ۱۲۳۱ ، دوره جامع اصول فقه است ، تألیف پایان ع ۲۰۵ ، جزو کتب درسی طلاب علوم دینی می باشد ، کتاب شامل مباحث الفاظ و مباحث عقلیه است در دو جلد که مکرر چاپ شده .

آغاز نسخه: الكتاب مع ان مؤلفه قصير الباع وقاصر الذراع ...

انجام: یعنی به الرؤیا وفي معناه روایات آخر قد تم .

* نسخ ابوطالب بن میرا بو تراب حسینی قاینی خراسانی در ظهر ۱۷ جمادی الثاني ۱۲۵۷ هـ . ق . در دار السلطنة اصفهان . ۲۰ س ۱۸ / ۵ × ۱۸ ، ۳۱۱ گ ۱۶ × ۲۶ ، کاغذ رنگی آهار مهره بی ، جمله ای از صفحات معلق به حواشی ، آثار وقت و عهدی دیده نشد ، جلد تیماج مشکي فرسوده ، مصری .

[۸۹]

* نسخ محمد قلی عربی ، در طهران سال ۱۲۳۲ هـ . ق . ۲۰ س ۱۸ / ۵ × ۱۱ ، ۲۹۸ گ ۱۹ × ۳۰ ، عنوان و نشان شنکرف ، کاغذ رنگی ، رحلی .

آغاز نسخه : بسمله تعالی بالوضع والقاروره ... قانون اذا تمیز المعنی الحقيقي .

انجام: عن الارجاس والادناس افضل الصلواة وقد فرغ مؤلفه الفقير .

الكافی

[۳۰]

از محمد بن یعقوب بن اسحاق کلینی رازی متوفای ۳۲۸، این کتاب نخستین مجموعه‌ایست از اخبار شیعه امامیه، مشتمل بر سه قسمت است:

۱- اصول . ۲- فروع . ۳- روضه .

جمعاً شامل سی و چهار کتاب، اولی دارای ۷ کتاب، دومی ۲۶ کتاب و آخری يك كتاب، نسخه ما بخش دوم - فروع - است از کتاب طهارت تا آخر جهاد، بر کافی شروع و حواشی زیاد نوشته شده، و مکرر چاپ شده، کتاب کافی کلاً شامل ۱۶۱۹۹ حدیث است.

آغاز: بسمله، کتاب الطهارة باب طهور الماء ...

انجام: وللمؤمنین ینبغی له عزیزا ولا یكون ذیلاً تمت الجهاد .

* نسخ، ۱۹، ۱۶/۵ × ۱۱/۵، ۵۰۴ گ ۲۵ × ۱۹/۵، نوشته ۲۴ محرم ۱۰۷۴ هـ. ق.، عنوانها به خط ثلث جلی خوش، کاغذ نوعی ترمه، در صفحه عنوان و پشت کتاب حج در تاریخ غره شعبان ۱۰۷۵ هـ. ق. حسین بن بدرالدین کرکی عاملی به خط خودش یادداشتی دارد در يك صفحه و مهر هم کرده، مضمون یادداشت اینست که این کتاب وقف محصلین طایفه اثناعشریه بلدة قزوین است و هیچکس بیش از شش ماه نگهداری نکند، جلد تیماج جگری لبه، عطف و صالی شده، وزیری.

الكلمات المكنونة

[۹۸]

از ملا محسن فیض کاشانی متوفای ۱۰۹۱ هـ. ق.، کتاب يك دوره معارف اسلامی است و شامل یکصد کلمه که در سال ۱۰۵۷ آنرا تألیف نموده و چاپ هم شده، نسخه ناقص الاول است.

آغاز موجود: و حسنبالله و نعم الوکیل، کلمه بهای جمع بین امتناع المعرفة و الرؤیة و بین امکانها ...

انجام: وهو من غرائب حسن الاتفاق والحمد لله اولاً و آخراً وظاهراً و باطناً .
 * نسخ ، ۲۱ س ۱۵/۵ X ۹/۵ ، ۷۶ گ ۲۰/۵ X ۱۵/۵ ، نوشته ربيع الاول
 ۱۲۲۱ ، در آخر دو برگ دعاء اعتصام و دعاء بعد از نماز صبح ضمیمه است ، در صفحه
 عنوان دارد : « وقف مؤبد و حبس مخلص شرعی نمودند جناب مجتهد العصر و الزمان
 مولانا احمد دامغانی این یک جلد کتاب را با چند مجلد دیگر بر اولاد ذکور خود بطناً
 بعد بطن و بر اولاد ذکور از اولاد انات خود با قابلیت و بعد از ایشان بر اولاد ذکور دو برادر
 خود جناب حاجی ملاعباس و آقا سیف پس از انقراض ایشاه بر کافه طلبه اثنا عشریه
 ابدالآباد که تولیت باوشده و اعلم موقوف علیهم است و باید هر شش ماه یکمرتبه بنظر
 متولی به شرط ان لایباح و لایرهن و لایورث فمن بدله بعد ماسمه فانما اثمه علی الذین
 تبدلونه و قفا صحیحاً شرعاً ۱۲۸۸ ق.ه. جلد تیماج تریاکی لایه بی ، خشتی .

کنز العرفان فی فقه القرآن [۸]

از فاضل مقداد ، کتاب در فقه القرآن و آیات الاحکام است ، چاپ شده .
آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب لکل شیء تبیاناً و
 جعله لتصدیق نبوته ...

انجام: فالثقة الی کل احد عجز و لنقطع الکلام حامدین .
 * نستعلیق . ۲۲ س ۱۵/۵ X ۱۰/۵ ، ۱۵۶ گ ۲۴ X ۱۸/۵ ، صفحات معلق
 به حواشی ، عنوان و نشان شنکرف ، کاغذ نخودی ، در صفحه عنوان و قفنامه و مهر
 نصرة الملك و داخل عرض و بازدید شد ، نسخه در تملك عباس الکرازی و محمد -
 کاظم بن عمادالدین محمد عربشاهی و محمد صادق اصفهانی بوده و یادداشت و مهر هم
 دارند ، در آخر نسخه مهری است با سجع : « و الکاظمین الغیض » دارد ، جلد
 تیماج مشکى ، وزیرى .

لغت (کتاب -) [۸۸]

بر منوال قاموس لکن خلاصه تر از اومی باشد از فضل خاء الخندف تا آخر .
آغاز از فصل خاء: فصل الخاء الخندفة مشیة ناهرولة و مند سمیت خندف
 امرأة الیاس بن خضر و اسمها لیلی نسبت ولد الیاس الیها و هی امهم ...
انجام: و لازال منهلاً بجر عاتک القطر ، والله اعلم .

* نسخ ، ۲۳ س ۱۱ × ۱۸/۵ ، ۲۶۵ گ ۲۴/۵ × ۱۸/۵ ، جمله‌ای از عنوانها
شنگرف ، کاغذ نخودی ، مصری .

[۹۹]

لمعات الهیه در معارف ربوبیه

کتاب مشتمل بر معظم مطالب الهیه و مسائل کلامیه بطور اختصار است و شامل
بیست فصل و یک خاتمه و در هر فصلی لمعات ، و در ضمن دو بحث توحید و عدل
آراء شیعه را عنوان کرده ، مؤلف این کتاب را به خواهنش فتحعلی شاه نوشته.
آغاز: بسم الله ، حمد و ثنای نامتناهی واجب الوجودی راست که به مجرد ذات
پاکش ظاهر و هویدا ... اما بعد بر ضمایر ارباب فضیلت و ذکاء مخفی نماید که
تحصیل معارف یقینه و عقائد دینیہ ...

انجام: خاتمه این کتاب که حسب الحکم ... فتحعلی شاه قاجار ... تحریر
یافت ... قرین به اتمام رسید.

* نستعلیق محمد دامغانی به دستور آخوند آقا بزرگ طهرانی در ۱۲۷۲ هـ ق. ۱۸۱۰ س
۱۴/۵ × ۱۰ ، ۲۰۴ گ ۲۰/۵ × ۱۵/۵ ، عنوان شنگرف ، وقفی نصره الملك ،
داخل عرض و بازدید شد ، کاغذ فستقی ، جلد تیماج قهوه‌یی ضربی کنج و ترنج -
دار ، خشتی .

[۳۲]

لوامع صاحبقرانی

از محمد تقی بن مقصود علی مجلسی متوفای ۱۰۷۰ هـ ق. مشهور به مجلسی اول ،
این کتاب شرح و ترجمه من لا یحضره الفقیه است ، شارح و مترجم آنرا به پادشاه
عصر خود شاه عباس ثانی صفوی تقدیم کرده ، در آغاز مقدمه‌ای در ضمن دو اوزده
فایده ذکر کرده ، سپس متن را ترجمه و نظریات علماء و در آخر رأی خویش
را متذکر شده ، کتاب مکرر چاپ شده .

آغاز نسخه : مقربان در گاهش مورث فیروزی دنیا و آخرت ...

انجام نسخه : که چهارشنبه را شوم می‌دانند بعد از .

* نستعلیق ، ۲۲ س ۱۸ × ۱۰/۵ ، ۲۶۰ گ ۲۴/۵ × ۱۷ ، صفحات مجدول

[۳۳]

مثنوی: مولوی .

ناقص الاول .

آغاز: مرغ را اندر قفس بی سیرہ زار

نی خورش ماند است و نی صبر و قرار

انجام: سیف و خنجر چون علی ریحان او

نرگس و نسرين عدد جان او

* نستعلیق ۱۸ ج ۲ / ۱۱۲۰ هـ . ق . ۱۸۰ / ۵ س ۱۶ / ۸ ، ۶۱ گ ۲۱ / ۵ × ۱۲ ، عنوان
شکر ف ، در صفحہ انجام و قفنامہ و مہر نصرۃ الملک و عرض و بازدید شد مہرہا
ہمان ، کاغذ فرنگی ، جلد تیماج مشکى ، ربعى مستطیل .

[۱۱۹]

مجمع البحرين : فخر الدين طر زنجی .

آغاز: بسملة، الحمد لله خلق الانسان و علمه البيان والتبيان و اوضح له الهدى
والايمان ...

انجام: فيقال ايها مثل هراق و اداق صورت خط المؤلف .

* نسخ احمد بن محمد ، ۳۴ سطر ۲۱ / ۵ × ۱۳ / ۵ ، گ ۳۱ × ۲۰ ، تاريخ تأليف
سہ شنبہ ۶ رجب ۱۰۷۹ هـ . ق . ، تاريخ تحرير غرہ جمادى الثانی ۱۲۵۰ ، عنوان
و نشان در متن و هامش شکر ف ، کاغذ فرنگی ، در صفحہ عنوان و قفنامہ و مہر نصرۃ -
الملک و داخل عرض و بازدید شد ، جلد تیماج مشکى ، عطف قہوہ بى ، رحلی .

[۱۰]

مجمع البيان لعلوم القرآن

از شيخ ابوعلی طبرسی ، فضل بن حسن بن فضل طبرسی متوفای ۵۴۸ ، او از علمای
بزرگ اسلام و از مفاخر شیعه امامیہ بود ، تفسیر مزبور جامع و در میان کتب
شیعه شهرتی خاص پیدا کرده ، مطالب تحت عنوان القراءۃ ، الحججہ ، اللغۃ ،
الاعراب ، المعنی والنزول آمدہ ، این نسخہ از اوایل سورۃ نساء تا اوآخر سورۃ

انعام می‌باشد، صدرآ و ذیلاً ناقص است.

آغاز موجود: و ابن زید و ثالثها انهما الرجلان ... بعد از ۱۵ سطر: قوله عز وجل
انما التوبة على الله للذين ...

انجام موجود: وتلك حجتنا آتيناها ابراهيم ... لفي خسر، او على حد دخولها
في العباس فلا .

* نسخ، ۲۷ س ۱۸/۵ × ۱۱/۵، ۱۲۷ گ ۲۰ × ۳۰/۵، نسخه مصحح است، عنوان
و آیات شنکرف، کاغذ زرد، در آغاز سوره انعام دارد: «وقف من العبد تقی بن محمد -
صادق الموسوی عفی عنهما مع ما تین و اثنین و سبعین مجلداً علی الشیعه الاثنی عشری»،
جلد تیماج عنابی، رحلی، ج ۳ و ۴.

[۱۲]

* نسخ، ۳۳ س ۲۸/۵ × ۱۵، ۲۹۵ گ ۲۵/۵ × ۳۹، ناقص الاول، عنوان و نشان
شنکرف، کاغذ نخودی، جلد تیماج قهوه‌بی فرسوده، رحلی بزرگ.

این نسخه از اوائل سوره بنی اسرائیل تا آخر قرآن است، ناقص الاول .

آغاز موجود: فجمع کیده‌ای حیلته و مکره و ذلك جمعه السحرة ثم انی ای
احضر الموعد ...

انجام: و حسبنا الیه و نعم الوکیل ... انتقل مصنف الكتاب رحمه الله من المشهد
الرضوی ... الی سبزوار فی شهر سنة ثلاث و عشرين و خمسمایه و انتقل بها
الی دار الخلود لیلۃ النحر سنة ثمان و اربعین و خمسمایه رحمه الله علیه و علی
آبائه الکرام .

[۱۱]

* نسخ، ۲۵ س ۱۸ × ۱۳، ۲۶۷ گ ۱۹/۵ × ۲۵/۵، عنوان شنکرف، نسخه
صدرآ و ذیلاً ناقص، کاغذ نخودی، جلد تیماج عنابی ضربی داروصالی شده، آثار
وقفی در او دیده نشد، وزیر.

این نسخه از اواخر سوره طه تا اوایل سوره المؤمن است.

آغاز موجود: و سکون الحاء و تخفیف الراء ... بعد از یک بر گ: یومئذ

یتبعون الداعی لاعوج ... ثماني آیات القرات...

[۳۶]

المحجة البيضاء في احياء الاحياء

از ملا محسن فیض کاشانی متوفای ۱۰۹۱ ه. ق.، مؤلف این کتاب را بدمنظور تهذیب و تلخیص کتاب احياء العلوم غزالی نگاشته و اضافاتی بر آن وارد ساخته و جمله‌ای را حذف و یا تبدیل نموده، تاریخ تألیف حدود ۱۰۴۷ ه. ق.، کتاب چاپ شده، این نسخه بخش چهارم در منجیات است، از باب توبه تا آخر، ناقص الاول. آغاز نسخه: فی طنیة الانسان ... ویتضح ذلك بذكر اربعة ارکان الرکن الاول. فی نفس التوبة ...

انجام: وان يتفضل علينا كما هو اهل له ... تم کتاب ذکر الموت ... وهو... الربع- الرابع.

* نسخ عبدالرحیم بن عبدالله بیارجمندی در روز شنبه ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۶۱ ه. ق. ۲۲ س ۱۵ × ۹، ک ۲۱/۵ × ۱۵/۵، عنوان در متن و هامش و نشان شنکرف، وقفی نصره الملك، داخل عرض شد، جلد تیماج ضربی خرمایی، خشتی، ج ۴.

[۳۳]

مرآت العقول

از محمد باقر بن محمد تقی بن مقصود علی متوفای ۱۱۱۱ ه. ق. معروف به علامه مجلسی دوم، این کتاب شرح کافی است، مجلسی در این کتاب اول موضوع هر بابی را بیان کرده سپس احادیث را تحت شماره ۱ و ۲ ... ذکر می کند، آنگاه نوع حدیث را می گوید و در آخر به حل مشکلات هر حدیثی می پردازد و تحت عنوان «قوله»، کتاب چاپ شده، این نسخه ناقص الاول است از آغاز باب فرض- العلم تا آخر جلد دوم.

آغاز موجود: الیه و الاكتفاء بقدر الکفاف و المکاتره ... الحدیث الخامس عشر مرسل قوله ...

انجام: فی المطبق فمکتوا فیہ اثنتا عشرة انتهى ماوردت.

* جلد اول نسخ ابوطالب بن حاج ابی‌تراب ارعشیه روز یکشنبه ۲۸ محرم ۱۱۱۹ هـ. ق. ۲۴ س ۱۶/۵ X ۷/۵، جلد دوم نسخ ونستعلیق محمدعلی بن حاج ابوطالب در روز نهم محرم ۱۱۲۳ هـ. ق. ۲۳ س ۱۷ X ۸، کلاً ۳۴۴ گ ۲۴ X ۱۲، عنوان و نشان کاغذ ترمه، وقفی نصره‌الملک، داخل عرض و بازدید شد، وزیری مستطیل، ج ۱ و ۲.

[۱۰۰]

* نستعلیق، ۱۸ س ۱۳/۵ X ۷، ۲۵۴ گ ۲۰ X ۱۳، کاغذ نخودی رطوبت دیده، وقفی نصره‌الملک، در صفحه عنوان نام کتاب، مهر مدرسه خیراتخان، و مهر یادداشت تملکی از مطلب بن مطلب حسینی و مهر محمدعلی بن حسین حسینی و والواق باالله الغنی محمدحسن، را دارد، داخل عرض و بازدید شد، جلد تیماج مشکسی، رقمی، الروضة است.

آغاز: بسمله، الحمد لله والسلام علی عباده الذین اصطفی محمد و آله خیرة الوری
المجلد الثانی عشر من کتاب ... الروضة ...

انجام: بالرد والانکار كما هو دأب المتعسفین و الحمد لله اولاً و آخراً ... تمت.

[۷۴]

مسالك الافهام فی شرح شرایع الاسلام

از شهید ثانی، زین‌الدین بن شیخ نورالدین جبعی عاملی کشته شده در ۹۶۵ هـ. ق.، از اعلام علمای امامیه است، نزد پدر و سایر فضلاء عصر خود علوم مختلفه را تحصیل کرده، او نخستین کسی است از دانشمندان شیعه که در علم درایة الحدیث کتاب تألیف کرده، کتاب شرحی است بر کتاب شرایع الاسلام محقق حلی، استدلالی و مطالب تحت عنوان «قوله» ذکر شده، در آغاز به نحو حاشیه و بعد به تفصیل این کتاب را تألیف کرده و می‌خواست آنرا تکمیل کند ولی عمرش وفا نکرد که شهید شد و خواهر زاده اش کتاب مدارک الاحکام برای تمییم آن نگاشت، این نسخه جلد اول (قسم عبادات) است، تاریخ تألیف چهارشنبه سوم رمضان ۹۵۱ هـ. ق.

آغاز نسخه: قوله اولمس کتابة القران ان وجب الضابط فی الوضوء الواجب ...
انجام: وانه لاتقیة فیہ والله الموفق، قدم القسم الاول.

* نسخ، ۱۸ و ۲۰ س ۱۴ × ۹/۵، ۲۹۸ ک ۱۹/۵ × ۱۴/۵، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی سفید، وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازديد شد و مهر همان، جلد تیماج قهوه بی لایه بی، خشتی، ج ۱.

[۷۵]

* نسخ و نستعلیق، ۳۳ س ۲۳ × ۱۲/۵، ۳۲۹ ک ۳۰/۵ × ۲۱، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی، جلد تیماج مشکى، رحلی، وقفی نصره الملك، بازديد و داخل عرض شد، از نکاح تالقطه.

آغاز: بسمله، الحمد لله قوله وهو سايع في شرح الاسلام لتحقق شرعه... اتفق المسلمون على ان هذا النكاح ...

انجام: لا عترافه بالظلم من الثاني تم بحمد الله وحسن توفيقه وتيلوه كتاب الفرائض.

[۱۸]

مصباح المتجدد

از شيخ طوسی، در اعمال سال و ادعیه و عبادات، که از کتب ادعیه معتبره قدیمه امامیه است و کراراً به چاپ رسیده.

آغاز: بسمله، الحمد لله ولي الحمد ومستحقه ...

انجام: و فروعها شرح طويل ذكرناه في كتبنا النهائية والمبسوط ... تم كتاب المصباح.

* نسخ، ۱۵ تا ۲۱ س، ۳۱۹ ک ۱۴/۵ × ۱۸/۵، ادعیه به نسخ معرب، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ اصفهانی، در صفحه عنوان دارد که ملا علی محمد فرزندان ملا جعفر آنرا در تاریخ ۱۲۴۲ وقف کرده و مهر او هم هست، جلد تیماج عنای ضربی دار و لبه و عطف و صالی شده و زیری.

مظهر الفرائض و مظهر الجائز في شرح دعاء الحسين بن علي بن ابي طالب | ۱۹ |

از سيد عبدالمطلب الحسيني الموسوي که به خواهش ميرزا محمد استرآبادی اين دعاء را شرح نموده، کاتب نسخه را به آخر نرسانده، شارح در هنگام بيان متن دعا تحت اين عناوين گوید « قال صاحب القصر الاحمر في الجنة »، به عربی است.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي فوض امور عباده الي من طهرهم... وبعد فيقول الفقير
... السيد المدعو... بعد از يك برگ گوید: قال سبط رسول الله (ص) الحمد لله
الذي ليس لقضائه دافع الحمد لله لغة...
انجام: واما قولنا الذي نقطه من دم هردت البصر بعد العمى فلما رواه صاحب
الروضة ان يهود ياكاف في.

* نسخ، ۲۳ س ۲۵/۵ × ۹/۵، ۲۰۱ گ ۲۰/۵ × ۱۵، عنوان و نشان شنکرف،
کاغذ نخودی، در صفحه عنوان وقفنامه نصره الملك و مهر اوست و در صفحه ۳
داخل عرض شد، در داخل کتاب مهر مدرسه خیراتخان، جلد تیماج عنابی،
خشتی.

[۷۶]

مفاتیح الشرایع

از ملا محسن فیض کاشانی، محمد بن مرتضی بن شاه محمود، متوفای ۱۰۹۱ ه. ق.،
یکی از کتب بسیار مفید و مختصر و استدلالی است در فقه امامیه، تاریخ
تألیف ۱۰۴۲ ه. ق.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي هدانا لدين الاسلام و سن لنا الشرايع والاحكام
بوسيلة نبيه المختاره...
انجام: كل شيء مطلق حتى يرد فيه النهي.

* نسخ حاجی علی اکبر بن حاجی ابی طالب سبزواری در روز دوشنبه ۱۸ جمادی الاول
۱۱۲۳ ه. ق.، ۲۳ س ۱۲ × ۱۷، ۱۷۵ گ ۲۴/۵ × ۱۷/۵، عنوان و نشان
شنکرف، معلق به حواشی، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد، برگ
اول کسر نویسی شده به ضمیمه فهرست کتاب، کاغذ فرنگی، جلد تیماج عنابی و صالی
شده، وزیری.

[۷۷]

* نسخ محمد کاظم بن عباس مشهدی به خواهش ملا محمد شریف در ۱۴ صفر ۱۲۲۸
ه. ق.، ۱۷ س ۱۲ × ۷، ۱۹۴ گ ۲۰/۵ × ۱۵، در صفحه عنوان وقفنامه کتاب
است که آنرا آخوند ملا شریف خادم کشیک اول سرکار فیض آثار بر کافه مؤمنین و

طلبة علوم دینیة بلدة مشهد مقدس رضوی، کاغذ فرنگی، عنوان و نشان شنکرف، جلد
تیماج مشکى ضربی، خشتی.
بخش عبادات و سیاسات .
آغاز: همان .

انجام: سایر احکام الوصایا فی فن العادات و المعاملات انشاء الله هذا آخر الکلام.

مفتاح الفلاح [۲۰]

تألیف شیخ بهائی، شامل اعمال واجبه و مستحبه شبانه روزی، از کتب ادعیة
معتبره و مختصر می باشد، دارای شش باب، تاریخ فراغت از تألیف ربیع الاول
۱۰۲۵ در گنجه .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی دلنا علی جادة النجاة و هدانا الی ما یوجب علو-
الدرجات ...

انجام: وا کرم الاکرمین قد فرغت بعون الله من تألیفه ... و ظاهراً و باطناً.

* نسخ، ۱۵ س ۱۲ X ۵/۴، ۱۵۰ ک ۱۷ X ۹، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ اصفهانی،
در صفحه اول وقفنامه و مهر و تاریخ نصره الملك و داخل عرض و بازدید شد،
مهر مدرسه خیراتخان داخل کتاب، جلد تیماج قهوه یی ضربی، جیبی، در آخر
این نسخه یک فقره دعا جهت سختی ها در یک صفحه و نسب پادشاهان صفویه نیز
در یک صفحه ضمیمه است.

مقامات النجاة [۱۰۰]

از سید نعمت الله جزایری متوفای ۱۱۱۲ هـ. ق، کتاب مشتمل اخباری است در
معارف الهی و اخلاق و مواعظ و نصایح که در سال ۱۱۰۳ هـ. ق. آنرا تألیف
نموده نسخه از میان و آخر کسر است .

آغاز: بسمله الحمد لله الذی تزّه قلوب اولیائه عن الالتفات الی ما سواه ...
انجام موجود: المقام التاسع فی الریاء و العجب ... بعد از یک برگ: فمضی لیلۃ
مظلمة ثانیة الی.

* نسخ، ۱۸ س ۱۵/۵ X ۹، ۲۲۶ گ ۲۱/۵ X ۱۵/۵، عنوان در متن وهامش و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی، جلد تیماج مشکی مندرس، وقفی نصره الملك، داخل عرض و بازدید شد، پستی.

من لا يحضره الفقيه (کتاب-) [۳۵]

از ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن بابویه قمی متوفای ۳۸۱ ه. ق. معروف به شیخ صدوق، کتاب حاضر یکی از کتب اربعه حدیث است که مرجع استفاده بزرگان شیعه است، این کتاب مشتمل بر [۵۹۶۳] حدیث است که به چهارمجلد تقسیم شده در ششصد و شصت باب، و در آخر آن ضمیمه‌ای دارد به نام «مشیخه فقیه»، بر این کتاب شرح و حواشی نوشته شده، من لا يحضر مکرر چاپ شده، این نسخ مصحح و مقابله شده است و معلق به حواشی می باشد.

آغاز: بسملة اللهم انى احمدك و اشكرك و اومن بك و اتوكل عليك ...

انجام: والوصية طويلة اخذ نامنها موضع الحاجة و لاحول و لاقوة الا بالله العلى العظيم .

* نسخ محمد مؤمن مازندرانی در روز سه شنبه ۱۱ صفر ۱۱۱۹ ه. ق. ، ۲۴ س ۲۱ X ۱۰/۵ گ ۱۸۴، ۱۹/۵ X ۲۹، عنوان و نشان شنکرف، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد، در آخر نسخه دارد و بلغ هنا مقابلتنا و قرائتنا بعون الله سبحانه و تعالی، کاغذ فرنگی، جلد تیماج مشکی، رحلی.

مناهج الاحكام [۹۰]

از ملا احمد نراقی، احمد بن محمد مهدی بن ابوذر نراقی کاشانی متوفای ۱۲۴۴ ه. ق.، این کتاب حاوی يك دوره اصول فقه است و شامل مباحث الفاظ و مباحث عقلیه، دريك مقدمه و پنج مقصد و يك خاتمه که آنرا در صبح دوشنبه پنجم جمادى الاول ۱۲۲۴ ه. ق. تألیف کرده.

آغاز: بسملة، الحمد لله بجميع مجامده و اشكره على وافر عطائه و رافده ...
انجام: و صرف و جوهنا الى ما هو الاخرى و ادم و قد اتفق الفراغ.

* نسخ و شکسته نستعلیق مختلف السطر ، کاتب جلد اول محمد صالح بن محمد رضا ساوج بلاقی در روز چهارشنبه ۷ صفر ۱۲۵۸ ه. ق. ، در آخر کتاب نام آنرا «منهاج الشرایع» ثبت شده و در آغاز چند برگگی تقریرات اصولی از خبر واحد به بعد است ، وقفی نصره الملك ، بازدید و داخل عرض شد ، کاغذ فرنگی ، ۲۸۰ گ ۲۱ × ۳۱ ، جلد تیماج مشکی ، رحلی .

[۴۸]

منتخب اللغات شاه جهانی

از عبدالرشید حسینی مدنی تتوی ، مطبوع .
آغاز: بسمله، اما بعد چنین گوید بنده افقر و ذرة احقر عبدالرشید... که این کتابیست ...

انجام: عن الهاء یاء کلمه است که برای دیدن شتران گویند یوم بالظم نام.
* نسخ علی اکبر بن حسن روین الفرائینی در مدرسه نواب مشهد در ۱۲۶۲ ه. ق. ، ۲۹ س ۱۹ × ۹ ، ۲۴۹ گ ۲۸ × ۱۶ ، عنوان و نشان شنکرف ، در آخر کتاب دو صفحه در قاعده یست نحوی ، از افادات آقا میرزا محمد ، تحریر ۸ ذق ۱۲۶۳ ، در صفحه اول وقفنامه نصره الملك و تاریخ و مهر و داخل عرض و بازدید شد و مهر همان ، جمله ای از صفحات دارای جدول و کمند به شنکرف ، کاغذ فرنگی آهارمهره بی ، جلد تیماج مشکی و صالی شده ، مصری .

[۲۳]

منهاج المبتدین

از ابراهیم الحسینی ، دارای چهار و دو باب و یک خاتمه ، باب اول در فهرست ادویه که در ابواب امراض متفرق ذکر شده ، به حروف تهجی ، باب چهار و بیام در ذکر ادویه دافع سموم خاتمه در ادوات و مکابیل .
آغاز: بسمله ، منهاج ادویه شفا حمد مسبب الاسبابی است که به علامات مختصر و اذا مرضت فهو یشفین .

انجام: در کناش او طیوس می گویند که یکدانگ و نیم است یادودانگ تمت .
ضمیمه این کتاب شش برگ مطالب متفرقه و دستورات طبی است ، در آغاز نیز سه برگ اینچنین است .

* نسخ ، ۱۸ س ۱۳/۵ ، ۸×۱۳ ، ۳۰۱ گ ۲۰/۵×۱۴ ، عنوان در متن وهامش شنکرف، کاغذ فرنگی آهارمهره‌بی، در صفحه عنوان دارد «به جهت مخدومی مطاعی میرزا اسدالله مشهور به میرزا کوچک طبیب قلمی شده» بدون امضاء ، نسخه در دهم رجب ۱۳۲۳ در ربیع شرعی جعفر حسینی درآمده و یادداشت و مهر هم دارد باسجج : «الراجی جعفر الحسینی»، جلد تیماج قهوه‌بی ، خشتی .

منهاج الهدایه

[۷۸]

از حاج شیخ محمدابراهیم کرباسی فرزند محمدحسن خراسانی کاخی متوفای ۱۲۶۳ هـ. ق.، کتاب شامل چهاربخش است ، عادات، عقود، ایقاعات ، احکام ، تاریخ تألیف ۱۲۴۴ هـ. ق. .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي هدانا الى معالم الاسلام و ارشدنا ... وبعد فاني بعدما ...

انجام: فرق بين الذكر والانشى فليكن هذا آخر المجلد الاول من منهاج الهدایه .

* نسخ علی اکبر ساکن ابرقو در هشتم محرم ۱۴۵۲ هـ. ق.، ۲۱ سطر ۱۴/۵×۹ ، ۱۵۶ گ ۲۱/۵×۱۷ ، نسخه از زمان حیاة مؤلف نوشته شده، عنوان در متن وهامش و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد ، جلد تیماج جگری، خشتی، ج ۱.

[۶۴]

منهج الاجتهاد في شرح شرايع الاسلام

از حاج ملا محمدتقی برغانی قزوینی مقتول به دست بهائی‌ها در ۱۲۶۴ هـ. ق.، این کتاب شرحی است مفصل بر کتاب شرایع الاسلام تألیف محقق حلی، مطالب تحت عنوان «قوله» آمده که آنرا در عصر شنبه ۲۶ صفر ۱۲۲۸ هـ. ق. در ظرف ۱۴ ماه با کمی تعطیل در بین تألیف کرده .

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين، قوله الركن الثالث في الطهارة الترابية...

انجام: بالادلة التفصيلية الحمد لله الذي وفقني لاثمام كتاب الطهارة .

نسخ محمد ابراهیم بن محمد نصر رحمه الله در شب پنجشنبه ۱۰ صفر ۱۲۹۵ هـ. ق. ،
 ۲۶ س ۲۳/۵ X ۱۳ ، ۱۷۶ گ ۲۲ X ۳۵ ، عنوان سرخی ، کاغذ فرنگی ، وقفی
 نصره الملك ، بازدید و داخل عرض شد ، جلد تیماج سبز ، رحلی ، ج ۳ طهارت .

[۶۵]

* نسخ ، ۲۶ س ۲۳ X ۱۳ ، ۳۹۰ گ ۲۰/۵ X ۳۰/۵ ، عنوان شنکرف ، اسناد
 جمله ای از احادیث با شنکرف در ذیل هر سطر نوشته شده ، کاغذ فرنگی آهار-
 مهره یی ، وقفی نصره الملك ، داخل عرض و بازدید شد ، در صفحه عنوان دارد
 سی دو جزو ونیم حسب تخمین بیست و چهار هزار و چهارصد و پنجاه بیت است ،
 جلد تیماج خرمایی ضربی دار با کنج و ترنج ، رحلی .

این نسخه بخشی از کتاب صلوة است ، تاریخ تألیف سه شنبه ۲۶ ربیع الاول
 ۱۲۲۵ هـ. ق. در تهران .

آغاز: بسمله ، الحمد لله ، قوله الفصل الاول فی صلوة الجمعة الخ ، اعلم ان و
 جوب صلوة الجمعة ...

انجام: ترشح ما ترشح اظهاراً لنعمه الله ... وقع الفراغ ... فی مدينة تهران ...
 علی الانس والجان .

[۸۰]

الوجیزه

از حاج ملا محمد جعفر بن محمد صفی آباده اصفهانی ، متوفای ۱۲۸۰ هـ. ق. ،
 این کتاب خلاصه کتاب تحفة الابرار است ، رساله عملیه ایست که چاپ شده .
 آغاز: بسمله ، نحمدك اللهم اجعلنا لا نعمك من الشاکرین ولا لائک من الذاکرین .
 انجام: نماز را با تلبس به لباس بی عیب نماید تمت .

* نسخ ، ۱۴ س ۱۳/۵ X ۶/۵ ، ۱۲۲ گ ۱۱/۵ X ۱۸/۵ ، عنوان شنکرف ، کاغذ
 فسقی ، وقفی نصره الملك ، داخل عرض و بازدید شد ، جلد تیماج لایه یی خرمایی ،
 ربمی .

[۸۲]

هدایة الامة الی احکام الائمة

از شیخ حر عاملی ، ابو جعفر محمد بن حسن متوفای ۱۱۰۴ هـ. ق. ، همانطور که

ضمن کتاب وسائل گفته شده مؤلف کتاب هدایة الامه را از وسائل انتخاب کرده و در واقع خلاصه آنست و شامل احکام فقهی می باشد ، کتاب شامل دوازده مقدمه و یک خاتمه مشتمل بر دوازده فائده، این نسخه صدرأ و زیلاً ناقص است از اوائل طهارت - وجوب غسل - تا اواخر صوم.

آغاز موجود: فلم یر به شیئاً قال یصلی فیہ، التاسع الجماع فیما دون الفرج...
الخامس فی وجوب الغسل ...

انجام موجود: الرابع فی صوم ثلثة ایام من کل شهر واحکامه اثنا عشر... یجوز لمن اصبح جنباً عمداً صوم .

* نسخ محمد مؤمن بن محب علی در دوشنبه ۲۱ جمادی الاول ۱۱۲۶ هـ ق. ۲۴ سطر ۱۸ × ۱۲، ۲۰۰ گ ۲۴/۵ × ۱۸/۵، عنوان و رموز شنکرف، کاغذ فرنگی، مصری. آثار وقفی در آن دیده نشد، ج ۱.

[۹۱] هدایة المسترشدين الى اصول معالم الدين، به عربی .

از شیخ محمد تقی بن عبدالرحیم رازی اصفهانی، متوفای ۱۲۴۸ هـ ق.، کتاب شرحی است تحقیقی و مفصل بر کتاب معالم الاصول، کتاب چاپ شده است. آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین... قوله الفقه فی اللغة الفهم كماض علیه الجوهری ...

انجام: واحد فی المقام من الإباحة والاستجباب والکراهة کمالا ینحی.
* نسخ، ۲۹ س ۲۱ × ۱۳، ۲۹۵ گ ۳۱ × ۲۱، عنوان شنکرف، کاغذ فرنگی آهار- مهره‌یی، وقفی نصره الملك، بازدید و داخل عرض شد، جلد تیماج خرما بی ضربی کنج و ترنج دار، رحلی، گویا به آخر نرسیده است.

[۵۹] هیئت العالم

شامل مقدمه و اشراقها و لمعات و اضاءات و خاتمه، به عربی است.
آغاز: بسمله، الحمد لله مبدع موجودات العالم و مخترع الاشياء من کتم العدم ...

اما بعد لاخفاء على اولى النهى ... و مشاهدة الانوار القدسی فناسب تسمية هذا
الجام و الجم بالسلم و مرآت هیئات العالم ...
انجام: اضاءة فی عجائب البلدان عند ذکر مدينة النحاس ... بعد از سه برگ: کاتها
تسلب القلوب بفتحها (۴) .

* نسخ، ۲۲ س ۱۵ X ۹، ۳۲۹ گ ۲۱ X ۱۵، عنوان شنکرف، صفحه عنوان و قفنامه
و مهر و بازدید و عرض شد، کاغذ فرنگی سفید، جلد تیماج مشکى صحافی شده .
خشتی، به آخر نرسیده است.

مجموعہ ۹۴

مجموعہ [۹۴] - دارای سه رساله :

۱- شرح الايساغوجي : اثير الدين ابهری ، با عنوان «قال اقول» ، (عربی - منطق - ۲۷ گ)

آغاز: بسملة، الحمد لله الواجب وجوده الممتنع نظيره امكن سواه وغيره...
اما بعد فان كتاب الشيخ امام...

انجام: ... انما هو البرهان لكونه مركباً من المقدمات اليقينية وليكن آخر ما اردنا
شرحه من الاوراق لا يوضح ما في كتاب ايساغوجي قد فرغ من تحرير هذه الرسالة
في يوم الجمعة بعد از ظهر تمام شده.

۲- رساله ای در حساب ، در چهار عمل اصلی ، (كتاب مشتمل پنج فصل است ،
فارسی - ۷ ص).

آغاز: بسملة، بدانکه انواع حساب چهار است: آحاد وعشرات ومآت والوف
وبعد ازین مذکور شده ... در هر پنج فصل شرح دهیم چنانکه فایده باشد انشاء الله
فصل اول در ضرب آحاد در آحاد ...

انجام: ... برین قیاس ممکن است من الموت قبل حصول العلم .

۳- حاشية التهذيب : ملا عبداللہ یزدی، (عربی - منطق).

آغاز: بسملة ، قوله الحمد لله بعد بالبسملة ابتداء بخير الكلام ...

انجام: ... ورفعناه بفضلہ وجودہ سعادت الدارين بحق نبیہ محمد خیر البریة... تمت.

* نستعلیق ۱۰ و ۱۱ س، ش ۳ نستعلیق ۱۲ س، سده ۱۳ و ۱۴، متن تهذیب دربالای صفحه نوشته شده، عنوان و نشان شکر ف، صفحات معلق به حواشی بارمز د ا ه ، کاغذ نخودی و فستقی، در آخر نسخه مهر عبدالرحیم، ۱۰۲ گ، جلد تیماج قهوه‌بی، خشتی.

مجموعه [۲] دارای سه کتاب :

۱- حاشیه المطول : ابوالقاسم بن ابی بکر یثی سمرقندی ، تألیف حدود ۹۸۱ هـ . ق . ، از اول تا آخر مجاز مر کب ، (عربی) .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي انعمنا بتلخيص دقائق المعاني ... فيقول الفقير الى الله السرمدي ...

انجام: ... طويل النجاد فكني عنها قد وقع الفراغ من جمع هذه الفوائد... الى يوم القيامة تمت .

* نستعلیق ، ۲۷ س ۱۵ × ۸/۵ ، ۹۶ گ ۲۰ × ۱۴ ، کاغذ ترمه نخودی ، در صفحه عنوان نام کتاب و وقفنامه و مهر نصرة الملك ، و در ص ۲ داخل عرض و بازدید شد .

۲- رساله فاضل قوشچی ، در حاشیه کشف ، (عربی - تفسیر) .

آغاز: بسمله، قال في الكشاف في قوله اولئك على هدى من ربهم ومعنى الاستعلاء في قوله على ...

انجام: ... متفقابين المتعلم و المخاطب تمت الرسالة الفاضل القوشچی .
* نستعلیق، کاغذ ترمه نخودی، ۶ گ.

۳- حاشیه کشف : محشی شناخته نشد، او می خواسته است که میان دو کلام توافق حاصل سازد .

آغاز: بسمله، اراد بالجزاء الفعلي ههنا الفعل المنفي اعلى عدم العول، حاصل اعتراض السيد قدس سره ...

انجام: ... علی کثیر من الاقوام والله والموفق للمرام تمت الرسالة بعون الله و
حسن توفیق .

* نستعلیق، ۲۵ س ۱۶ × ۹، ۳ ک ۲۰ × ۱۴ ، جاد تیماج مشکی لایه ای مندرس،
خشتی.

مجموعه [۹] - دارای چهار کتاب :

۱- المحجة البيضاء في احياء الاحياء : فیض کاشانی ، (عربی - اخلاق) .
آغاز: ج ۲، بسمله، الحمد لله الذي تحير دون ادراك جلاله القلوب والخواطر...
فشرف الانسان وفضيلته التي بها فاق جملة من اصناف الخلق باستعداده لمعرفة-
الله سبحانه التي في الدنيا ...

انجام: ... واضیع عمرا فاورثت حسرة يوم القيمة هذا آخر الكلام في كتاب ذم
الغرور و بتمامه تم ربع المهلكات من المحجة البيضاء .
* نسخ ۲۱ و ۲۶ س از محمد بن حاجی ملا عبدالله بن محمد بیابانکی ساکن قریه
فرخی در ۱۲۶۱، گویا در زمان حیات مؤلف نوشته شده است.

۲- فضائل اهل البيت: ودر آن از فخر الدین طریحی وروضه الواعظین و صاحب
کتاب عوالم وجامع اللطائف نقل می کند، (فارسی - ۴۱ ک) .
آغاز: بسمله ، در حدیث وارد شده است که روزی جناب پیغمبر در مسجد با
اصحاب نشسته بودند که ناگاه جبرئیل امین از نزد رب العالمین نازل شده و عرض
کرد یا رسول الله خداوند عالم می فرماید : علی را ...

انجام: ... تا آنکه همه کشته شدند و به عذاب ابدی پیوستند والسلام .
* نستعلیق، ۱۸ و ۱۹ س، کتاب بدون خطبه است، در صفحه عنوان نوشته شده: «حسب
الفرمودة صاحب معظم خواهد سرکار علامی فهامی آخوند ملا آقا بزرگ قلمی شده» .

۳- مصباح الشريعة ومفتاح الحقيقة من كلام الامام الصادق ، در ۱۰۰
باب، (عربی - ۱۵ ک) .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذي نور قلوب العارفين بذكره و قدس ارواحهم ...

انجام: ... وهو عماد الايمان ولا يكون مؤمناً .

* نسخ، ۲۲ س، کاتب نسخه را تمام ننوشته.

۴- کلمات پیغمبر و امام صادق، گویا نسخه مصباح الشریعة باشد، (عربی- اخلاق - ۱۸ گ).

آغاز: مؤمناً الاسخياً ولا يكون سخياً ذولعين ...

انجام: ... بيديه ورجليه حتى قتل من القوم سبيعين رجلاً ... علي اولاد امير- المؤمنین .

* کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی، مجموع اوراق ۹۷، گ ۲۱ × ۱۵، در صفحه عنوان وقفنامه کتاب و ۱۹۹ جلد دیگر است که علیمردان خان تیموری ملقب به نصره‌الملك وقف کرده در ۱۵ شعبان ۱۳۳۰ و مهر او هست و نیز دارد به تاریخ شهر رمضان ۱۳۴۰ داخل عرض شده و مهر العبد محمد رحیم، دیده می‌شود، جلد تیماج مشکي، خشتی.

مجموعه [۱۹] - دارای دو کتاب:

۱- عوائد الايام من مهمات ادلة الاحكام؛ ملاحمد نراقی، محمد بن محمد-

مهدی ابی‌ذر، انجام را، گویا کاتب ننوشته و سه برگ فانویس گذاشته، (عربی- فقه).

آغاز: بسمله، الحمد لله على ما انعم والشكر على ما اللهم ... و بعد يقول الاول الاحقر محمد بن محمد مهدی... فایده، قال سبحانه يا ايها الذين آمنوا اوفوا بالعقود . قداشتهر بين الفقهاء ...

انجام موجود: ... البحث الثاني في بيان ان القرعة هل يجوز لكل احد... بعد از يك صفحه گوید: لا يجسه الانبي او وصي نبي واتقوا الحكومة فانما هي للامام العادل بين المسلمين.

۲- مصباح: کتاب طهارت است و حج و قسمتی از نکاح، (عربی- فقه).

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين... کتاب مصابيح، الطهارة . القول في ما يجب

الوضوء له ومستحب ..

انجام موجود از کتاب طهارة : ... تا و آخر وضو: هذا من كلام الشيخ البهائي
والمحدث الكاشاني ويعضد ذلك .

آغاز کتاب حج: بسملة، الحمد لله، کتاب مصابيح الحج مقدمة الحج لغة القصد
على ما صرح به...

انجام موجود: ... الخامس عشر قال في التذكرة والتحرير لو كان على المفضوب
حجتان ... الاحوط ما كلى عن الشيخ .

آغاز موجود از کتاب نکاح : مصباح ، لانفقة ولاسكنى للمطقة البائية ...

انجام نسخه: ... مصباح، المملوك نفقته واجبة على مولاه... الاول لافرق في المملوك.

* نسخ، ۲۳ س ۱۵/۵ X ۱۰، كل اوراق مجموعه ۳۲۶ گ ۲۱/۵ X ۱۵/۵، کاغذ
فرنکی آهارمهره بی، عنوان و نشان شنکرف، در صفحه عنوان و قفنامه علیمردان خان
حسین تیموری نصره الملك - مذکور - مورخه ۱۳۳۰ و مهر او ۱۳۱۱، بازدید
شده و مهر العبد محمد رحیم، در داخل کتاب بطور متعدد مهره مدرسه خیراتخان و
نصره الملك دیده می شود، جلد تیماج مشکى، خشتى.

مجموعه [۲۱] - دارای دو کتاب :

۱ - مناهل: صدقه است و وصیت ، آغاز افتاده ، انجام تا نویس ما فده است .
(عربی - فقه).

آغاز نسخه: فی الصدقه عرفت الصدقة فی النافع بانها التطوع بتملیک العین بغير ...
انجام نسخه: ... الثاني عشر اذا جمع بين عطية منجزه وموخره . ولك والكتابه
وهو ظاهر اطلاق غيره .

۲ - حاشية الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية : شيخ موسى، (عربی -
فقه) .

آغاز: قوله الفصل الثاني في عقد البيع وآدابه وهو ای البيع بناء على كون الاضافة
بیانیه ...

انجام: ... قال الفصل الثاني في عقد البيع وآدابه ... بعد از يك برگ: الى الفاعل
واخرى انتقال الاعتبار به الى القابل و انما ذلك اول اللتبا در كما اذا سمع من.
* نسخ، ۲۰ و ۲۱ س ۱۴ × ۹، مناهل از برگ ۱ تا ۴۰۰ و حاشیه لمعه از برگ
۲۰۰ تا ۴۶۰، ک ۲۱/۵ × ۱۵، کاغذ فرنگی آهار مهره‌بی، در صفحه عنوان و قفنامه
و مهر و بازدید و تاریخ همان، در صفحه اول داخل عرض گردیده با همان تاریخ،
در داخل، نصره الملك، جلد تیماج تریاکی، خشتی.

مجموعه [۱۲] - دارای دو کتاب:

۱- مرشد العوام: میرزای قمی، ابوالقاسم بن حسن کیلانی قمی، (فارسی-
فقه).

جلد اولی صلوات تا آخر صدقه، ج ۲ کتاب صوم.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید ... ابوالقاسم ابن
الحسن الجیلانی ... کتاب الصلوة ...

انجام: ... خود و آن آب خورد تم.

آغاز ج ۲- بسمله، الحمد لله، کتاب الصوم گفتار در مسائل روزه در خمس چند
باب می شود ...

انجام: ... با ملاحظه روایت ابی بصیر در خصوص زیارت سید الشهداء علیه السلام
تمت.

۲- رساله رضاعیه: مجلسی یکم، (فارسی - فقه).

آغاز: بسمله، الحمد لله، اما بعد چنین گوید احوج المر بوبین الی رحمه ربه الغنی
محمد تقی مجلسی اصفهانی ...

انجام: ... وشیر و گوشت آن باکی ندارد تمت.

* نستعلیق حسین بن محمد خوافی ، ۱۸ تا ۲۱ س، کتاب اول ۲۵۳ گ و کتاب دوم ۱۰ گ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵، عنوان شنکرف ، تاریخ تحریر در ذح ۱۲۳۱ ، کاغذ فرنگی ، در صفحه اول وقفنامه و داخل عرض و بازدید شد ، تاریخ و مهرهای مذکور در آخر نسخه دارد :

در صورت وقف نامچه دوسهم طاحونه حسین که عالیحضرت میرزا عبدالوهاب وقف کرده اند از اینقرار است بعد از وضع اخراجات دیوانی و ملکی برشش قسم تقسیم می شود يك حصه حق التولیه يك حصه به جهة تعمیر و روشنائی و بوریای مسجد مساجد دوحه از سادات و دوحه از فقرای شیعه اثناعشریه، جلد تیماج مشکی ، خشتی .

مجموعه [۳۱] - دارای شش کتاب :

۱- طلاق: شیخ اسدالله بن اسمعیل، (عربی - فقه) .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي جعل الرجال قوامين على النساء وحكم الكتاب ..
وبعد فيقول ...

انجام: ... و تصدیقه فيه كما هو المختار حاشیه منسوخة في المتن ... باربعمائنه درهم
* از برگ ۱ تا ۵۱، نسخ، ۲۱ س ۱۵ × ۹، گ ۳۱ × ۱۵، در صفحه عنوان وقفنامه
نصرة الملك و مهر او و بازدید محمد حسن و در ص ۳ داخل عرض شده و مهر و تاریخ همان.

۲- البیع، (عربی - فقه)، مؤلف شناخته نشد ، گویا شرح یا حاشیه ای باشد بر یکی از متون فقهی ، عنوان در هاشم چنین است «فی بیان صححة بیع بیوت مائة»
و در متن آمده : «قوله وفي بیوت مائة تردد والمراد بالمنع اختلاف الناس
الاصحاب في صححة بیع بیوت مائة» .

آغاز: قاعدة اعلم ان كون المملوكية شرط في المبيع بالاختلاف فيه و عليه
الاجماع ..

انجام: ... من جانب ذلك الباقي القاعده في المجلس باختیاره .

* نسخ، ۲۳ س ۱۵ × ۹ ، ۶۶ گ ۲۱ × ۱۵ ، کاغذ فرنگی سفید.

۳- کتاب قضاء: به تقریرات فقہی استادی می ماند، (عربی - فقہ).

آغاز: کتاب القضاء قبل الشروع فی مطالبها لا بد من تعریفه اولاً ثم التفرقة بین المفتی ...

انجام: ... والحق انه یسمع فیهما لاثبات حق الاختصاص .

* نسخ و نستعلیق، مختلف السطر، ۶۷ گ ۲۱ × ۱۵ ، کاغذ فرنگی سفید.

۴- خیارات: وضمان وكفالت، (عربی - فقہ).

آغاز: بسمله، المطلب الرابع فی الخیارات وهی امور: احدها الخیار، وهو حقيقة شرعية ...

انجام: ... ویرجع فی غیر موردها للقواعد والضوابط . کتاب الرهن .

* نسخ، ۲۴ س ۱۶ × ۱۰/۵ ، ۱۰۸ گ ۲۱ × ۱۵ ، کاغذ سفید فرنگی.

۵- شرط در ضمن عقد ، (عربی - فقہ).

آغاز: بسمله، الحمد لله، فلما كان مسألة الشرط فی ضمن العقد المتداولة فی السنة العلماء فی جميع الاعصار ...

انجام: ... بحسب السند والدلالة والاعتضاد والله ولي العصمة و الرشاد .

* نسخ، ۲۴ س ۱۵/۵ × ۹ ، ۶۶ گ ۲۱ × ۱۵ ، کاغذ سفید فرنگی .

۶- رساله طلاق بعوض: میرزا ابوالقاسم بن حسن جیلانی قمی ، (عربی - فقہ).

آغاز: بسمله ، الحمد لله ... اما بعد فهذه كلمات ... قد اشتبه على امرها ... فهي مسألة انفراد الطلاق بعوض عن الخلع في وقوع الفراق به بدون الكراهة اصلاً او اختصاصها ...

انجام: ... فكيف لا يصح الطلاق عوضاً هذا آخر ما اردنا ايراده ... ولعنة الله ...

قوابها اجمعین .

* نسخ، ۲۴ س ۱۰/۵ × ۲۶/۵ ، ۳۰ گ ۱۵ × ۲۱ ، تاریخ تألیف اواخر رمضان ۱۲۰۲ هـ. ق. ، تاریخ تحریر ۱۲۵۸ هـ. ق. ، کاغذ سفید فرنگی ، جلد تیماج مشکی ضربی ، خشتی .

مجموعه [۳۸] - دارای دو رساله :

۱- رساله در بیان اصول دین: شیخ محمد جعفر استرآبادی ، در اصول اعتقادی مذهب جعفری ، به فارسی .

آغاز: بسمله، الحمد لله علی نواله والصلوة والسلام علی رسوله وآله اما بعد پس می گوید خادم مذهب .

انجام: ... و با تفصیر مغلّد در آتش جهنم است چون جماعتی از حکماء قاصرین * نسخ ابراهیم و مهر دارد که از آن نوشته شده و غلامعلی ابراهیم ، ۱۲ تا ۱۷ س ۱۱/۵ × ۷/۵ ، ۹۰ برگ ۱۵/۵ × ۱۰/۵ در چهارشنبه ربیع الاول ۱۲۵۸ . کاغذ فرنگی .

۲- فهرست موائدالعوائد فی بیان القواعد والفوائد : شیخ محمد جعفر استرآبادی ، در یک مقدمه و سه فن و خانمه است عربی ، در اصول فقه .
آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی افاض بوجوده الوجود و الحیوة ... فیقول خادم مسافین المذهب .

انجام: ... یقدم الاصل الا ما خرج بالدلیل کما فی شهادة البینة .
* نسخ، ۱۳ س ۱۰/۵ × ۷/۵ ، ۵۲ گ ۱۵/۵ × ۱۱ ، محمد ابراهیم بن رستم ، کاغذ فرنگی ، جلد ندارد. در صفحه اول یادداشت داخل عرض شده و بازدید گردید را دارد ولی مهر ندارد، وقفنامه و مهر نصره الملك و یا مهر مدرسه نیز ندارد .

مجموعه [۴۷] - دارای دو رساله :

۱- شرح الایساغوجی : اثیرالدین ابهری، (عربی - منطق) .

آغاز نسخه: سواه وغیرہ الصادر باختیاره ... فهذا الكتاب للشيخ الامام... اثیر۔
الدين الابهرى ...

انجام: ... هذا آخر ما كتبنا لايضاح مافي كتاب ايساغوجي ... تمت.
* نسخ، ۱۳ و ۱۴ س ۱۹×۶، ۲۳ گ ۱۵/۵×۲۱.

۲- حاشية التهذيب : ملا عبدالله يزدي (منطق - عربي).

آغاز: بسمله، قوله الحمد لله افتتح بحمد الله بعد البسمله ...

انجام: ... سعادة الدارين بحق نبيه محمد خير ... تمت .

* نسخ، ۱۴ س ۱۹×۶، ۷۸ گ ۱۵/۵×۲۱، کاغذ فرنکی آهار مهری، آثار
وقف مهری در اونیس، جلد مقوا لبه تیماج، پستی .

مجموعه [۵۵] - دارای دو رساله :

۱- اصول دین: به فارسی، رساله کوچکی است در بیان عقاید شیعه.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي دل على وحدانيته جميع الاشياء وشهد بعدله... اما
بعد چون عزیز واجب الاحترامی محرك ابراز اجمال اصول عقاید این شرمسار
گردید ...

انجام افتاده: ... و چند ماه نیز گفته اند ومدت امامت آن حضرت .

* نسخ، ۱۶ س ۱۲×۷، ۴ گ ۱۵/۵×۵×۱۰، کاغذ فرنکی.

۲- احادیث فارسی، عربی، اخبار .

* نسخ، ۱۵ س ۱۱/۵×۷، ۲۱ گ ۱۵/۵×۱۰/۵، کاتب نسخه دابه آخر نرسانده
تا حدیث شانزدهم، در داخل نسخه مهر نصره الملك، کاغذ فرنکی، جمله ای از
عنوانها شنکرف، جیبی.

مجموعه [۶۱] - دارای دو رساله :

۱- شرح خيارات لمعه : آقا شيخ موسى نجفی .

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمين... وبعد فهذه فوائد متفرقة علقناها على

مبحث الخيار من شرح اللمعة الدمشقية ...

انجام: ... وان كان الاختيار بالنسبة الى اصل العقد .

* نسخ، ۲۱ س ۱۴/۵، ۹ × ۲۰۰ گ ۱۵ × ۲۱/۵، کاغذ فرنگی آهارمهره‌بی.

۲- حاشیه شرح الارشاد: آقا محمد باقر بهبهانی، متن از ملا احمد اردبیلی.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... قوله ویدل علیه ایضا...

انجام: ... کما فی صورة اعطاء الدیة انتهى .

* نسخ، ۲۳ س ۱۵ × ۹، ۱۷۷ گ ۱۹ × ۲۱/۵، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ فرنگی

آهار مهره‌بی، تحریر ۲۴ ربیع الاول ۱۲۵۴ هـ. ق.، صفحه عنوان و قفنامه و داخل
عرض و بازدید شد و مهر همان، جلد تیماج مشکى، خشتى.

مجموعه [۶۹] - دارای سه رساله :

۱- الخلاصة الالفية : ابن مالك .

* نسخ، ۱۳ س ۱۴/۵، ۹ × ۱۲۵۸، تحریر در ۱۲۵۸ هـ. ق.

۲- شرح قطر الندی و بل الصدی : ابن هشام .

* نسخ ابوطالب ابن سید محمود در دوشنبه ۱۲۵۸، ۲۰ س ۱۶ × ۱۱/۵ .

۳ - شرح شواهد شرح قطر الندی : نظام الدین ابن ملا احمد اردبیلی ،

(فارسی - صرف و نحو) .

آغاز: بسمله، چنین گوید اقل طلبه نظام الدین بن ملا احمد ...

* نسخ، ۲۰ س ۱۶ × ۱۱/۵، مجموع اوراق ۱۲۵ گ ۱۸ × ۲۱، کاغذ فستقی و

سفید فرنگی، مندرس، آثار وقف ندارد، جلد تیماج مشکى، خشتى .

مجموعه [۷۶] - دارای سه رساله :

۱- شرح بیست باب : به فارسی. در هیأت در معرفت تقویم . متن از ملا عبد العلی

بیرجندی و شرح از ملا مظفر منجم جنابدی، شارح این کتاب را به عباس پادشاه

اهداء کرده .

آغاز: بسمله، حمد و ثنای بی ریب و ریا قدیر بر اسزاست که کلك صنعت او...

انجام: ... و زیاده ازین بتطویل می انجامد والله خیر الواقفین تمت .

* نستعلیق محمد بن حاجی محمدعلی سبزواری ، عنوان و نشان و رموز و اشکال شنکرف، ۱۴ و ۱۷ س، ۱۱۱ گ ۱۷ × ۱۱، کاغذ فرنگی آهارمهره‌یی، در صفحه بدرقه وقفنامه و مهر نصره‌الملک، در ص ۳ داخل عرض شده و مهر همان.

۲- رساله الانساب ، فارسی ، نجوم ، رساله‌ایست در بیان کیفیت نسبت‌های دوائر .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي جعل نسبة العباد الى الانبياء وسيلة الى النجاة ... بدانکه این رساله‌ایست در بیان کیفیت نسبت‌ها که محتمل است در میان دوائر عظام ...

انجام: ... بر دایره وسط السماء رؤیت واقع باشد تمت رساله الانساب بعون الملك الوهاب .

* نستعلیق، ۱۷ س ۳۱ × ۵/۷، ۵ گ ۱۷ × ۱۱، کاغذ فرنگی سفید.

۳- تحفه حاتمی در استخراج خط نصف النهار، فارسی ، دریک مقدمه و پنج باب است و مؤلف کتاب را به خواجه ناصر الدین حاتم بیگ تقدیم کرده ، ناقص الاخر ، شاید تمام او تحفه حاتمی باشد .

آغاز: بسمله، افتتاح کلام در هر مقام و اختتام مقال در هر حال حمد و ثنای قادر بر ا سزد که اساس کعبه اجلالش ... این رساله‌ایست در استخراج ... و معرفت سمت قبله ... تحفه مجلس شریف ... خواجه ناصر الدولة والدين حاتم بيكا ... رجاء متحقق است که این مختصر ...

انجام موجود: ... میان آن دو بلده ظاهر است که این مسافت .

* نستعلیق، ۱۶ و ۱۸ س ۱۱ × ۵/۶، ۲۰ گ ۱۷ × ۱۱، اشکال شنکرف ، کاغذ فرنگی، تمام رساله‌ها به یک خط است، مجموع اوراق ۱۳۶ گ ۱۷ × ۱۱، در صفحه بدرقه وقفنامه و مهر نصره‌الملک ، در ص ۳ بازدید و داخل عرض شد ، جلد تیماج خرمائی، جیبی.

مجموعه [۷۸] - دارای هشت رساله :

- ۱- مسائل در احکام زن و صید ، به عربی ، در دو صفحه .
- ۲- مباحث منطقی ، در یک صفحه راجع به مفهوم و حواس باطنه .
- ۳- سورة الولاية، به فارسی و عربی ، در سه صفحه .
- آغاز: از سورهایی که عثمان مردود از قرآن بیرون کرده در مدح و منتقب وصی رسول خدا امیر المؤمنین .. بسم الله ... یا ایها الذین آمنوا امنوا ..
- انجام: ... وهم فی التفرقات آمنون ، تم السورة .
- ۴- روایاتی مختلف از پیغمبر اکرم و اوصاف آن حضرت در یک برگ .
- ۵- یادداشتی است که جامع نسخه در منزل قدوة المحققین شیخ فخرالدین در روز یکشنبه سیزدهم ذق ۱۰۸۶ ه.ق. نوشته در حمد خدا و رسول، نیم صفحه .
- ۶- اوصاف صوفیان، عربی ، روایتی است که شیخ مفید از حضرت هادی (ع) نقل می کند که اول آن : «لانتفتوا بهؤلاء ...» و یک صفحه ای در انواع مسوخ، منقول از شیخ صفی الدین ولد شیخ فخرالدین طریحی نجفی ، جامع محمد مقیم در ۱۰۸۶ ه.ق.
- ۷- اربعین - شرح است به عربی از ملافتح الله در اخبار ، اصل کتاب این است و آن شش رساله قبلی مطالب پراکنده ای بود که در هشت برگ جمع آوری شده بوده است.
- کتاب اربعین ملافتح الله بی خطبه و مقدمه است .
- آغاز: بسمله، الحدیث الاول روی العالم الزاهد التقی ابوالقاسم ... فی کتاب
- بشارة المصطفی ...
- انجام: ... فیقول نعم ستر محال شرط فهذا مما سمعت و رویت، تم الكتاب
- الموسوم بربعین .

* نسخ علی محمد بن رضا مقیم حسینی در غرة ربیع الثانی روز چهارشنبه در مسجد شاه عباس صفوی در دارالسلطنة اصفهان ۱۰۸۳، ۱۶ س ۱۳/۵ × ۸ × ۱۱۲ گ ۱۸ × ۱۲، عنوان در متن وهامش و نشان شنکرف، درهامش اربعین ملا فتح الله چند جا آمده است «بلغ قراءة انده الله تعالی».

۸ - يك مسألة فقهي، در يك صفحه در خصوص وطی از دبر مرثه، جامع محمد مقیم حسینی در منزل شیخ فخرالدین طریحی ۵ ذق ۱۰۸۶ و حدیث معراج پیغمبر (ص) در برگ برگ و حدیث سلمان و اصبع بن نباته خبر دادن حضرت امیر از آینده، در چهار برگ و نسب نامه عمر در برگ برگ و حدیث معراج از کتاب امامی دو برگ و احادیث مختلفی در ۱۲ برگ راجع به وصیة و معجزات پیغمبر و جهل ابی بکر و عمر و فضل علی و معجزات علی (ع) و ...

در آن حدیث اصبع بن نباته و سلمان در خبر دادن حضرت علی از آینده است که محمد مقیم حسین در شب یکشنبه بیستم ذح ۱۰۸۶ در نجف اشرف از مقابله اش فارغ شده، مجموعه به خط مقیم در ۱۰۸۶ است.

* نسخ، مجموعه کلا ۱۴۳ برگ، در برگ هفتم و قفنامه و مهر نصره الملك و بازدید و داخل عرض شده و تاریخ و مهر همان، کاغذ نخودی، جلد تیماج لایه‌بی قهوه‌بی، جیبی.

مجموعه [۸۱] - دارای دورساله :

۱- حاشیة حاشیة شرح الشمسیة: ما (عماد)، (عربی - منطق).

آغاز: بسمله، قوله ورتبه علی مقدمه و ثلث، مقالات و خاتمه. اعلم ان من دأب المصنفین ان یشیر وافی اول تصانیفهم ...

انجام: ... وانت خبیر بانہ صل الامرین المتضائغین لکان اولی کلام کاتب، هذا آخر ما اوردنا ... تمت الحاشیة العمادیة.

* نسخ و نستعلیق محمد بن محمد باقر مدعوبه سعید، در جمعه ۲۷ رجب ۱۰۹۴ هـ. ق. ۱۳ س ۱۱/۵ × ۷ × ۱۱۵ گ ۱۱/۵ × ۱۲/۵، معلق به حواشی بارمز دمنه رحمة الله تعالی، کاغذ ترمه، در صفحه عنوان بازدید شد و مهر نصره الملك همان.

۲- حاشیه شرح الشمسية: عربی، منطق، محشی شاید همان باشد، این حاشیه ایست مزجی بر مقدمه شمسیه از جمله ان ابھی درر... هست تا- و تجنبی عن الخطل والاضطراب، انه ولي التحقيق.

آغاز: بسمله، افتتح كتابه بالاستعارات للدلالة على ان احسن الكلام حمد ... انجام: ... وللاضطراب، انه ولي التوفيق وبيده أزممة التحقيق جمع الزمام تمت. * نسخ و نستعليق سعيد بن محمد باقر ابن ملا عبدالرزاق در جمعه غره ذق ۱۰۹۴ هـ. ق. ۱۴، س ۱۲ × ۷، ۱۰ گ ۱۷/۵ × ۱۱/۵، نشان متن شنکرف، کاغذ ترمه، در آخر نسخه وقفنامه ومهر نصره الملك، جلد تیماج قهوه بی، مندرس، ربعی.

مجموعه [۸۳] - دارای رساله:

۱- شرح الشافية: نظام الدين حسن بن محمد نيشابورى. آغاز: بسمله، احمدك اللهم على ان وفقتنى لصرف ريعان الشباب فى اقتناء العلوم وبعد فقد اقترحت الواردة على المختلفة ...

انجام: ... (وصتينامه نظام به اولادش) ... امين يارب العالمين. * نسخ محمد شريف بن محمد حسين در روز دوشنبه ۲۶ جمادى الاول ۱۱۲۳ هـ. ق. ۱۵ تا ۱۷ سطر، ۱۴۸ گ ۱۸ × ۱۲، عنوان در متن وهامش و نشان شنکرف، کاغذ اصفهانی.

۲- تصريف زنجاني

آغاز: اعلم ان التصريف فى اللغة التغيير ... انجام: ... من الفعل تقول هو حسن الطعمه والجلسه. * نسخ مختلف السطر، ۲۱ گ ۱۸ × ۱۲، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ اصفهانی.

۳- مراح الارواح: از احمد بن على بن مسعود. آغاز: بسمله، قال لمتقرالى الله الودود احمد بن ... اعلم ان الصرف ام العلوم والنحو ابوها ...

انجام: ... للمتابعة نحو طويا وطويان للمتابعه.

* نسخ محمد شریف بن محمد حسین در سوم ذح ۱۱۱۹ هـ. ق. ۱۵ تا ۱۷ س ،
۲۶ ک ۱۲×۱۸ ، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ اصفهانی .

۴- ترکیب العوامل المائة فی النحو : عربی ، صرف و نحو .

آغاز: بسمله، الجار والمجرور متعلق بابتداء ای ابتداء بسم الله، العوامل جمع عامل وهو...

انجام: ... کان یضرب مرفوعاً والعامل فیہ وقوعه .

* نسخ ۱۲۵۳ ، ۱۵ س ۱۲×۷ ، ۱۰ ک ۱۲×۱۸ ، عنوان و نشان شنکرف، کاغذ اصفهانی، آثار وقف و مهر مدرسه در این مجموعه دیده نشد، مجموع اوراق ۲۰۵ ک ۱۲×۱۸ ، جلد تیماج لایه‌بی قهوه‌بی، ربی .

مجموعه [۸۵] - دارای دو کتاب :

۱- حاشیه الارشاد: شیخ علی ، مطالب با عنوان «قوله» .

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین والصلوة علی رسول محمد وآله قوله فان السهو كالطبيعة الثانية انما قال كالطبيعة لان الطبيعة امر وجودی والسهو امر عدمی لانه زوال المعنى عن ..

انجام: ... لا بد من التحرر من الريا تمت الحواشی المتعلقة بالارشاد .

* نسخ زاهد گیلانی ، ۱۸ و ۲۲ س سطر، ۱۴۴ ک ۱۲×۱۸ ، عنوان شنکرف، کاغذ حنایی ، درس ۲ مهر نصره الملك و داخل عرض و بازدید شد، در صفحه عنوان مهر مدرسه خیراتخان ، نوشته رمضان ۱۰۱۶ .

۲- الاثنی عشریة: شیخ بهائی ، در واجبات نماز یومیة و مستحبات آن در ۱۲ فصل است .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی وقفنا للاهتداء بشریعة اشرف المرسلین ..

انجام: ... فلا یصیر للتشهد والدعاء، انفق الفراغ من تألیف .

* تاریخ تألیف روز پنجشنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۰۱۳ ، تاریخ تحریر سه شنبه ۱۱۰۷ هـ. ق. ، ۴۷ ک ، کاغذ سفید ، در برگ آخر کتاب وقفنامه نصره الملك ، مجموعه دارای ۱۹۱ ک ، جلد تیماج مشکى ، ربی .

مجموعه [۹۴] - دارای سه رساله:

۱- حاشیه بر شرح کتابی در فقه ، به عربی ، محشی شناخته نشد ، در آن از سیدعلی و حاشیه سلطان ، حاشیه بر شرح مختصر و منهاج یاد شده .
آغاز نسخه: اللفظ بما ذکر وان ورد النقص ولذا اعتبر فيه الحیشیة لزم ان .
انجام نسخه: فی طرف الدخول لم یضایقوا من دخوله ، هذا ما وصل الی من شرح المدقق المحشی ... قد وقع الفراغ منه تحریرا فی شهر ذیحجه ۱۲۵۴ .
* نسخ، ۲۱ سطر ۱۵ × ۹ .

۲- حاشیه معالم، از میرزا محمد حسن شیرازی به فارسی در اصول فقه .
آغاز: بسمله، الفقه فی اللغة... اه یعنی فقه در لغة فهمیدن چیز است و در اصطلاح اهل شرع ...

انجام: ... بآن یسم در حجة آورد حضرت الهی .

* نسخ، ۱۸ س ۱۴/۵ × ۸/۵ ، تحریر دوشنبه ۲۶ ذق

۳- حاشیه المعالم ، به عربی ، در اصول فقه .

آغاز: بسمله، ولنبتغ الکلام فی المرام بمسئلة آخری تداول ذکرها بین متاخری الاعلام یناسب ایرادها .

انجام: ... کک من صحیح الوجوه لنعم لو اتحد ضد المباح افاد اباحتہ لعین تم .

* شکسته نستعلیق ریز ۲۵ سطر ۱۵/۵ × ۹ ، تاریخ تحریر ربیع الاول آخر ۱۲۰۷ هـ . ق .، مجموعه دارای ۴۸۰ گ ۲۱۵ × ۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی ، وقفنامه و مهر نصره الملك، خشتی .

مجموعه [۹۷] - دارای سه کتاب:

۱- حاشیه شرح اللمعة : آقا محمدعلی نجفی اصفهانی از صلوة تاضمان ، عربی ، فقه .

آغاز: بسمله، قیل هی من الصلوة بمعنی الدعاء لاشمالها ، علیه غالباً وقیل منها بمعنی الاشباع لان .

انجام: ... قوله تجبیر الصبی قبل بلوغه وهل یصح بیعه ... و یعلم رشده باختیاره
کتاب الضمان اللهم وفقنا لاتمامه بمحمد وآله الطیبین الطاهرین ، رب یر
ولا تعسر .

* نسخ، ۳۲ س ۲۰/۵ × ۱۱/۵ .

۲ - جواهر الکلام ، بخش طلاق تا باب جزیه: شیخ محمد حسن اصفهانی
نجفی .

آغاز: بسمله، القسم الثالث من اقسام التي بنى عليها الكتاب في الايقاعات جمع
ایقاع وهو .

انجام: ... والفقیر بقدر ما یكون به صاعرا والصغار اختلف المفسرون فيه والظاهر .
ولی در هشت سطر به آخر مانده این عبارت دیده شد «قال محمد بن ادیس ره
مصنف هذا الكتاب .

* نسخ، ۲۰ س ۲۲/۵ × ۱۳ .

۳ - السوائر الحاوی لتحریر الفتاوی : در فقه به عربی ، از طهارت تاجح .
آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی خلق الانسان فعدله و علمه البیان فضله و البسه
الایمان فجلله .

انجام موجود: ... و ذبنا مغفورا و یجوز ان یومی را کبا و ماشیا .

* نسخ، ۳۰ س ۲۲/۵ × ۱۲/۵ ، این مجموعه فقهی دارای ۱۵۱ ک ۳۱ × ۲۲ است ،
جلد مشکی ، کاغذ فرنگی ، عنوان شنکرف ، وقفنامه نصره الملك و مهر و بازدید و
داخل عرض شد .

مجموعه [۱۰۵] - دارای پنج کتاب :

۱ - المبسوط: شیخ طوسی ، از آغاز تا جهاد .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی اوضح دلائل معرفته و انهج سبیل هدايته و ابان
عن طریق توحیده ...

انجام: ... فی فرض الجهاد و من یجب علیه الجهاد فرضاً ... لایجوز القتال فیه
الا ... فقاتلوهم عند المسجد .

* نسخ ، ۲۷ س ۲۲ × ۱۳ ، در صفحه عنوان وقفنامه و مهر نصره الملك، بازديد و داخل عرض شد .

۲- السرائر: از ابن ادریس ، از آغاز تالباس مصلى .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى خلق الانسان فعده وعلمه البيان... اما بعد فان الفقه اجمل ما...

انجام موجود: ... باب القول فى لباس المصلى والقول فى اما كن الصلوة ... و يدخل طرفيه من تحت يديه وتجعلهما جميعا على منكب واحد وك .

* نسخ ، ۲۶ س ۲۱ × ۱۲/۵ .

۳- المحاسن: برقى ، در اخبار، به عربى ، كتاب القرائن ، باب فضل قول الخير ، باب ثواب الاعمال ، كتاب عقاب الاعمال ، كتاب الصوة ، كتاب ما خلق الله ، ميثاق ، ولايه ... تا... باب الاحتياط فى الدين والاخذ بالسنة .

* نسخ ، ۳۱ س ۲۲ × ۱۳ .

۴- فى الفقه: شرحى است بريكى از متون فقهي باب شركت و صلح ، در چهار برگ مطالب تمت عنوان قوله و فرع آمده .

آغاز مطلب موجود: قوله ، ولو انه دم افتقر فى تحديد الواضع الى تحديد الاول لان المأذون فيه وهو الوضع قد حصل فلا يجوز وضع آخر بدون الاذن قوله ... انجام مطلب موجود: ... قوله واما السقف فان لم يمكن احدائه بعد نباء العلو كان ذى الذى لا يمكن عقده على وسط الجدار بعد اعتداده .

نسخ ، ۲۹ س ۲۳/۵ × ۱۲/۵ .

۵- ايضاح القواعد : فخر المحققين ، از آغاز تا مكان ...

آغاز: بسمله ، الحمد لله ذى العزة والبقاء والقدره والعلو والمجد والكبرياء والسلطان القاهر...

انجام مطلب موجود: ... الفصل الاول فى المكان ... آخر صفحه: كما ثبت فى الاموال

فیکون کل واحد منهما قد صلی.

* نسخ، ۲۸ س ۲۲/۵ × ۱۲/۵، این مجموعه فقہی دارای ۱۹۵ گ ۲۸/۵ × ۲۰/۵، جلد تیماج لایه‌بی جگری، کاغذ فرنگی، رحلی.

مجموعه [۱۴۱] - دارای دورساله :

۱- شرح الباب الحادی عشر : ابو الفتح بن مخدوم الحسینی ، تاریخ تألیف اوسط محرم ۹۵۵ هـ . ق. در مشهد رضوی ، ناقص الاول.

آغاز افتاده : والاشاعر لکن المدعی هنا وجوب المعارف الاصولیة علی ماسیجیء تفصیله...

انجام : ... فلیتامل ولا ینخفی علی المتفطن حسن خاتمة هذه الرسالة الشریفة ... من الاولین والآخرین اتفق .. علی ساکنه الف الف سلام .

* نسخ نورالله بن شریف الحسینی المرعشی الشوشتری در روز پنجشنبه ۹ شعبان ۱۰۲۹ هـ . ق. در مشهد مقدس ، ۱۵ س ۱۲/۵ × ۶ ، ۱۶۴ گ ۱۹/۵ × ۱۰/۵ ، عنوان و نشان شنکرف ، در صفحه اول وقفنامه و مهر نصره الملك و بازدید و داخل عرض شده و مهر همان ، کاغذ نخودی.

۲- رساله رفع المنازعه والخلاف لتخلیص بعض الناس عن الانحراف : سید حیدر علی بن حیدر حسینی آملی ، به عربی در کلام ، کتاب در اثبات عدم عجز بر انبیاء و ائمه علیهم السلام است و شامل سه رکن و سه مقدمه و یک خاتمه .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی کلف عباده بمعرفة الايمان و اركانه و وعدهم بذلك الخلود فی الخلد و جناته ... اما بعد فهذه رساله مشتمله علی بیان ان الانبیاء و الائمة علیهم السلام هل ینصدق علیهم لفظ العجز الذی ...

انجام افتاده : ... الفصل الرابع فی کلام العلماء و المشایخ ... بعد از دو برک : ما لا یسغنی المقام معه فلم اربح حمد الله الا خیراً و معلوم ان مثل هذا .

* نسخ ، ۱۸ س ۱۳ × ۶ ، ۴۷ گ ۱۹/۵ × ۱۰/۵ ، توضیحات متن و نام کتابها و

مؤلفین در هامش، در صفحه عنوان یادداشتی به خط محمد بن شکرالله بن محمد بن مرتضی شهیر به معزالدین حسین یزدی است که صورت خط شیخ ظهیر الدین عبدالمرحمن بن عتایقی که او خط فخرالدین محمد بن حسن بن مطهرحلی را در پشت نسخه‌ای از این کتاب دیده نقل نموده، در همین صفحه دارد و صا من مملکات اقل خلق الله ملا محمد گیلانی بالبیع الصحیح، و مهرم کرده، در صفحه سوم مهر نصره الملك را دارد، کاغذ نخودی، جلد تیماج سبز، ربعی.

نمونہ و قننامہ نصرۃ الملک کہ در آخر نسخہا دیدہ می شود
 هو الواقف علی الظمائر والمطلع علی السرائر

وقف مؤبد و حبس مخلد نمودند سرکار جلالت عظمة مقرب الخاقان امیر الامراء
 العظام وعمدة الخوانین الخوانین علیمردان خان تیموری الملقب بنصرۃ الملک
 دام اقبالہ این مجلد کتاب بایکصد و نود نہ مجلد دیگر و دہ مجلد کلام اللہ مجید
 بر طلاب و محصلین و متعلمین مدرسہ خیر اتخان کہ از آن منتفع و بہرہ ماند شوند
 بموافق شرایطی کہ در چہار نسخہ کتابچہ معتبرہ کہ مفصلاً و مشروطاً و شروط
 آنہا در او ثبت و ضبط است کہ یکی از آنہا در کتابخانہ مبارکہ رضویہ و یکی دیگر
 در کتابخانہ مدرسہ مزبورہ و یکی دیگر در خدمت خود واقف دام ظلہ العالی
 می باشد و دیگری دست اعلی جناب مستطاب ثقہ الاسلام عماد الاحکام حجۃ الاسلام
 آقای حاجی شیخ محمد رحیم دام ظلہ العالی می باشد و تولیت کتب مزبورہ مفوض
 گردید بجناب مستطاب حجۃ الاسلام دام ظلہ و بعد از فوت ایشان بہر کس صلاح
 داشتہ منتقل فرمایند و از قرار کتابچہ مفوضہ تخلف نورزند و صیغہ وقف و جمیع
 شرایط جاری گردید فمن بدله بعد ماسمعہ فانما اثمہ علی الذین یبدلونہ .
 وكان ذلك في الخامس عشر من شهر شعبان المعظم سنة ١٣٠٣
 [جای مهر]

۱- مهری بیضی نسبتاً بزرگ کہ در داخل آن پنج بیضی دیگر ترسیم شدہ یکی وسط
 و چہار در اطراف و در داخل آن نوشتہ شدہ : «وقف نمود بر مدرسہ خیر اتخان دو بست جلد
 کتب و دہ جلد کلام اللہ خارج از مدرسہ نشود نصرۃ الملک ١٣٠٣ .
 مهر مدرسہ خیر اتخان، مهر چہار گوشہ ایست با سجع : «وقف مدرسہ خیر اتخان ١٣٣٠ .»

نمونه عرض و بازدید

- ۱ - به تاریخ ۹ شهر رمضان المبارک سنه ۱۳۳۴ داخل عرض شد [۱۳۰۴].
[جای مهر]
- ۲ - یازدهم ذالقعده ۱۳۱۱ بازدید شد محمدحسن .

۱ - مهری بیضی با سجع : «العبد محمد رحیم» .

بصورتی است که در این ایام حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در مدینه منوره در کعبه سیرجان فرموده است

اگر آن کس که در این ایام در کعبه سیرجان کند

شاید از آن کس که در کعبه سیرجان

کند جز بزرگوار نیست

در این ایام

(۱۳۹)

ع

در این ایام که در کعبه سیرجان کند

سوره الفاتحه

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 الرحمن الرحيم
 مالك يوم الدين
 اياك نعبد و اياك نستعين
 اهدنا الصراط المستقيم
 الصراط الذي انزلناك
 عليه يا ذا الجلال و الاكرام
 انك انت السميع العليم
 لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الضالين
 لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الضالين
 لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الضالين
 لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الضالين

داشت و بنا و گفت که چون دیدی برادرت را بعد از آن
 محفل گفت که آنرا عالی یافتیم و حال آنکه من ندیدم که او
 ترخ و کرح باشد به پیش کسی از اهل علم و بر او چیزی
 نیوییده باشد بعد از آن مأمون گفت که پس برادرت
 از اهل بیت نبوت است که حضرت رسول صلی الله علیه
 و آله در حق ایشان فرمود که الا ان ابرار عترتی تا طانت
 امتی از کم اتاس و عمار و اولاد اناسی کبار فلا یعمل
 فانهم اعلو منکم لایحییونکم من باب مددی و لایموتون
 فی باب ضلال بعد از آن روز دیگر صبح رفتم بعد
 از حضرت امام علیه السلام و نقل کردم سوال مأمون و جواب
 آن حضرت یعنی در خبر بعد از آن حضرت امام
 علیه السلام خندل فرمود که یا بن جهم لایغرنک اسعقه
 فانہ سیتخانی بالله ینتقمولی منه یعنی بن جهم
 مغرور نشوی با آنچه از مأمون شنیدی که بخدا سو کند
 آن فرار زنی و زوری خواهد گشت و الله سبحانه
 انقام از او خواهد کشید مخفی نماند که اهل سنه و جماعت
 قایلند بانکه انبیا معصومند از گناه کبیره مطلقا
 خواه بعد باشد و خواه بطریق سهو و همچنین معصوم
 می دانند از گناه صغیره که مشعر خسته نفس و دنا
 طبع باشد مثل دزدیدن یکدانه کندم یا یکلانه انکس
 و همچنین معصوم می دانند از جمیع امور که منافی
 عدالت باشد مثل کاپی بگن و چیزی می رود در
 بانک رس و چیزی که مشر باشد بدنا نه طبع و دلیل بر

لک الله ما تقدروا آیه شریفه لَمَّا آذِنَتْ لِمُحَمَّدٍ حَضْرَتِ
 انا م فرمود که ای مأمون این آیات برای وجودتان
 شده است که ایاک اعنی و اسمعی با جاره یعنی سخن
 بان میگویم ای همسایه تو بشنوا الله سبحانه خطاب
 به پیغمبر میفرماید و مراد گناه امت است که می آید
 و همین حال دارد آیه لَمَّا آذِنَتْ لِمُحَمَّدٍ حَضْرَتِ
 و همچنین قوله تعالی و لولا ان ثبتناک لقد کنت
 ترکت الیه صبر یعنی لولا ان ثبتنا امتک لقد کانت
 ترکوا الی الکفر بعد از آن مأمون میگوید چه وقت
 یا بن رسول الله لقد شعب صدری و اوضحت لی ما کان
 ملتبسا فجزاک الله تعالی عن ابیائک و عن الاسلاف
 خیرا پس شیده مانند از این دعای مأمون معاصر
 که نسبت به معصیه و سهو و خطا با انبیا عیب و عار
 نسبت با پیغمبران و سنتی و عیبت نسبت با سلف و اولاد
 مقام سوال امتی است و سوال اینست که مراد از گناه است
 باشد لازم می آید که امت محمدر هیچ گناه نداشته باشد
 و این خلاف اعتقاد همه ادیان است جواب اینست
 از امرش گناه امت لازم نمی آید که جمیع گناه و معصیت
 باشد بلکه کافیت از برای صدق این کلام است
 گناهان از بعضی از امت و بعد از این به اعلی
 ظهور و آیه میکند که مأمون از مجامع خواست چه
 نماز و امام علیه السلام نیز خود فرمود مأمون
 رفتم و او دست

دو برگ از اصلاح ذات البین (ص ۱۰۹۰)

بسم الله الرحمن الرحيم و بسم الله الرحمن الرحيم

الله اکبر این چه دریافیت تر رف و شناختی شکر ف که حقیقت پذیران دقیقه رس و درین صبر
صبح نفس که باریک بیان جد دل آفرینش و پرکار کشایان لوحه دانش و پشت اند در ترک
عسری و پیکر هیولانی نقدی کز انمایه و کوهری والا بطبع کرد در کالبد قیمت نکتید و میزان تباہی
بر نسجد و بکیال گفت در نیاید و از مقاس اندیشتر بیرون باشد غیر از سخن که نسبی است حرکت
دهوای متوج نیافه اند و چرا چنین بنا شد که سر انجام دار الملک معنی بی در سیاری آن
امکان پذیرد و معزری غراب با د صورت پی مدد کاری و در اندیشه نگردد . این چه
سخن بود که شد آشکار پرد بر انداخت ز غمزه هزار نیست در بر بزم دستش نیست این چه
کار کشاوست درین کارگاه صد نشین است درین نگاه هر چه در آید بدل اهل مویش در زبان گفته بان
از در دلم بر درین هوش نا طعم و با مع جولا نکیش ماه سخن بر آید نگاه هوش مشرد و مزین زانست
عینا بخر بیایه والای آن نبرد بان آسمان توان رسید بیای با بیای صفا و پند ای نایدان
توان نزد آتشی مزاجیت با د نهاد خانی طبعیت کف ما سببش آشکار
از اوج پروازش نزهتگاه هوا گری بازارش با آب آرامگاهش صفحه خاک در تیر ستاره
صفوف عزت فرا خوردید و در یافت خود چنانچه سهیلا لواجن معنی بل حلف با آن
دانشند موبد موبدان دانش آشکاره خاطر بل ابوالدین ضمیر نکا شدند بیامه معنی که
زینت نیست نسخه نفاغ و درینت د پیا چه مجموعه معانی باشد یعنی مدح که خدای آسمان و زمین

اکبر نامه (ص ۱۰۹۲)

مریم مکانی و کلبدن پیکم و سایر محذرات با رکاه عهست بوجوب توجه قدسی متوجه هدایت
شوند و بجز سعادت هم در آن صحبت فیض منفعت حضرت شاهنشاهی نورانی
صوری و معنوی مجدات شکر ایزدی بجای آورند چنانچه تمام حالات و واقعات
و احوال نقش رده قلم و قایم مرقم خواهد شد

هندو خاطر انعام

اسکنند چنانچه باید جمع شده بود و باطن همان آرای از بر ممد کی کابل بجا
داشت خبر رسیدن هموی سیر بخت که سو دای سلطنت در دماغه ناسد
بود و اندکی از احوال او گذارش یافت و جنگ نمودن او با امرای عظام
جاریش ایشان و بتصرف در آوردن دارالملک دهلی بتاریخ روز سی و بیستم
موافق هشتم ذی حجه در قصر جالندهر که محکم سادات اقبال بود رسید و محکم
گذشت آنکه هموی بتره روزگار را با ابراهیم که مدعی سلطنت بود جنگها و در
غالب آمد و سلطان محمد را که در سخاله اسم سروری بر خود بستد بود شکست
ملک نیستی کرد ایند و با تاج کهرانی و رکن خان بوفانی جنگها کرد و بفرست داد
معه که با مخالفان مبارزه خان بنزد کرده غالب آمد از غلبه های که او را روی
اندیشه های تباہ بخود راه داده در نیافت که اگر باطلی بر باطل توی از خود
کرد باعث دلیری او نمیکرد که خود را بر کوه آهنین اساس حق زند و در
جهان بینی بتایید آبی خود فتح هندوستان فرمودند و را مشاغل دیگر متم
و اندیشه باطل او بطور نیامد و اکنونکه مسند خلافت بوجود جهان آرد
رونق گرفت خاطر از مخالفان خود پیرد احتیاج استعداد فراوان از لشکر که
از حدود شرق مبارزه خانرا که اندکی از احوال او سابقا ایراد یافت در چنانچه
متوجه دهلی شد و امرای نصرت قرین که بسرکارها و سوغها ما فرد بودند صلاح
به دهلی مجتمع شدند بر روی سکجان ناظم اشکات کشته استعداد پیکار میزدند
بزبانی که تسلی بخش بر مژده خاطر آن برور کار تواند شد فرامم آورده
میکرد اکثر جان نشانان نیز دست از اقطار مملکت کرد آمدند مکر خلیفه
که کجود نمود و در حدود سنبل واقع بعضی از اقطاعان محذول العاقبه آمدند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الحمد لله الذي جعل نسبنا من آل بيته صلى الله عليه وسلم
 أشرف الأنساب وأشرف أهل بيت النبوة بكرم الخطاب
 والصلوة والسلام على بيته المعادي للتعرب والعجم وعلى
 آل وأصحابه الطيبين الطاهرين على الوجه الأكمل والتمام
 بعد برزخه من باب خربت ومجان أهل بيت نبوه وخرج
 ولا يرحم باشد كثوت نسب محضت نوي من سعادت دونه
 وافزوي است وبت حصول شرف صوري ومعنوي است
 جن بخصوص واحادث صحاح بدان تا طلق است قال
 تعالى انما يريد الله ليذبح عنكم الرجز اهل البيت ويطهركم تطهيرا

که زانچه در عالم وجود می باشد بر دوی شایسته بود بر رسول الله
 علیه و سلم بر او بهتر از انچه در دنیا است یعنی مذکور شد که در بعضی
 بود و غزوی در راز بود و دوی غنی مگر بر او در دنیا شایسته بود
 جعفر صادق که از ایشان نسل نمانده است مشت بودند
 عبد الله افطح و حسن ابو محمد و محمد اصغر و عباس و محسن
 و محسن و عیسی و اما دختران جعفر صادق رضی الله عنه
 بودند و دوی زوجه حمزه بن عبد الله بود و دوی فاطمه
 و دوی زوجه محمد بود بنی ابراهیم بن محمد بن علی بن عبد الله بن
 عباس و سومی ام قزوه و دوی پیش عبد العزیز بود بن سعید
 بن عاصم بن عبد العزیز و چهارمی بر بنه و دوی مسوره بود
 بکسی ز سیده بود امام ابو الحسن موسی کاظم را اولاد قسم
 بود قسمی را که علی الاتفاق نسل نمانده و قسمی دیگر را علی
 اولاد مانده است و در قسمی اختلاف است اما آنکه که باتفاق
 معقب بودند یا زده بسر بود نذا ابو الحسن علی الرضا رضی
 الله عنه و ابراهیم اصغر و عباس و اسماعیل و محمد و عبد

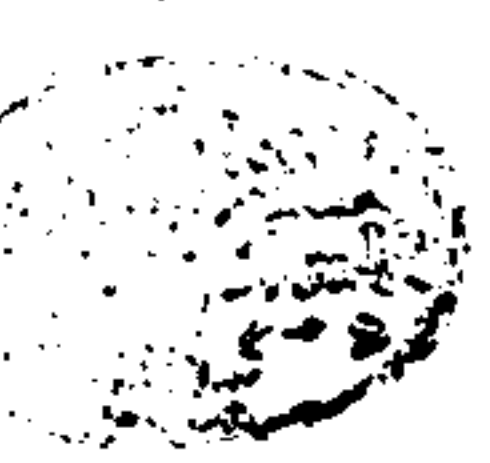

بسم الله الرحمن الرحيم

چند پسر خدای را خود جل که جمله موجودات را از عدم بوجود آورد و از نیت بهت کردند
 بی نام و ابوی مختاری که قادر است بر تغییر جمله موجودات مبدی که با کس عالم بهر نام بر مکتوبان
 نیز بر ما صبحی که خواست جمله مخلوقات و افعال محکم کرد و در ازل عالم بود لکن مخلوقات
 قدیمی که عدم بر و راه نیاید همیشه بود و آنست باشد موجودی که وجودش علم موجود است صبحی که
 همه موجودات شیخیه فصل است قادر است نه بعد ازت عالم نه علم موجود نه بود چی
 ز کلمات باقی نه بقا قید نه بعد بهیچ هیچ بصیرت بر میران نجات ذی ذاتی نه منوی
 صحت و اتم و نور است و نوع و نوز نسیم و شادی را بر و راه نیت نترست از
 همه غیر استیضات از جمله ما کوننا انشأ الله بهر و او را هیچ حدی نه بی مثل و مانند
 بی نیکو و نیکو بی و وزیر و شیری بن و فرزند و خویش و بنو و کس که نشانی
 الیوم الیوم و لدر و من کنی که کوفتند و صد هزاران مخلوقات و نبات بر جان
 پاک و مطهر محبت من قوی بود صحتی نسبت را اولین و اوجن منور و نور آدم و عالم و بر بر آدم
 و این نام و مرتبتی است بن ابی طالب و یازده فرزندی که امامان شیخ و چنان خدا بند خدا
 و کلام و استاد از هم ضعیف و کجا بر از اول عمر ما او عمر و راه نمایان است نه از و شیخ امامان است
 مخلوقات استیضام و صحت جمع ان نمیا و اول رسیدن قیام مجیدم از تمس بهیچ صبحم و علمم و علمم
 و آنکه در آن کس چنان است مدتی که خویش از سادات و نبراهم از صفات کس میگردد
 که محضی از صفات صاحب اوبان در میان با بیجا چنان است که نیت عالمی باقی و مشایخ
 این صفت و عیالی روزگار مانع آن بود چون یان و عده و آوی از خدای عز و جل
 بهتفاوت نشان هر روز زیاده بود لازم شد شروع نمودند و بعد در این از نیکو

تبصرة العوام (ص ۱۰۹۷)

در شب اول العباس محمد بن عبد بن ابی سبیحی از کربلا آمدن چون رسیدن
 محمد بن الحنفیہ النسیری تا ابی عثمان از ابی کریم ابی برهم از سعید بن عمرو و الاضاری با بر سر آمد
 که گفت من با کعب الانبار ریفاقت کردم در آنوقت که خواست که کعبان خود تا آنوقت
 که قصد خدمت رسول صلی الله علیه و آله کرد پس از آنکه کعب را ندیدم بود که او گفت
 رسول صلی الله علیه و آله مرا کرد تو را از کعب الانبار برداشت و او مرا وصی کرد از هر کس
 و خیر از اخلاق رسول صلی الله علیه و آله را که کرد الا که مرا بر آن خبر داد و جمله حالات و حال
 رسول صلی الله علیه و آله یاد کرد و گفت این اوقات وی است و حال آن که در آن
 شب کعب الانبار بسیار بیرون میرفت و نظر با کعبان میکرد و بازمی آمد چون روز شد
 ایتم با ابا عثمان بن عقیب دریم از کعب الانبار ریفاقت گفت روشن قدمی روح
 رفتن حضرت خاتم الانبیا صلوات الله علیه و آله که در آنجا رسیدی دریم در مای
 آسمان و زمین شوده و روزی از هر قدم رسول صلی الله علیه و آله و تمام در
 زبان هیچ تعبیه نمود از کعبی و اطراف و انوار از آن تعبیه که محمد را صلوات الله علیه و آله در آن
 نهادند مرا محض زنی بود که بر سر او در آوردن کرد و با زردی روشن او را ندیدم الا
 بعد از آنکه سپهر او خفا و دلشش بر شتاب آنکه عینم آمد چون او از قدم
 او من زید پیش وی رفتم سلام کردم مرا ایشان گفت و مرا آنچه فرمودی کردی
 خودت را من منت رسول صلی الله علیه و آله که از کعب الانبار رسیدی بودم با بر من
 مردم بجز ما نرفتند که کعب الانبار را در آنجا است چون کعب الانبار رسید گفت القبر
 القبر خدای از وی که من به ما مردم آنکه قلمی بر زبان از تو شد آن بیرون آورد از
 در خیز قلمی بر آن زده از زمین زاری بر آن مهر زده بر آن وقت رفتن بود
 حوری سبز از آنجا بیرون آورد گفت سید بنده که چه در میان این حوری است
 گفتند که وقت رسول صلی الله علیه و آله و وقت او در آنجا است و آنجا که قوم آمد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اَبِیْكَ عَمْرٍو وَابِیْكَ سَعِیْدٍ وَبِیْكَ نَبِیِّهِ

حمد بد احصا حکیمی را که بجان حکمت و وفور عنایت و قدرت باهت اشرف انسان را از خزانه خود خلقت وجود
پوش نید که و الله خلقک و ما تعلمون و شقایق عقل و حواس در سرستان بدن انسان بشکاف نید که
وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ قَلِیْلًا مَّا تَشْكُرُونَ و صدور تو من سخن جوهر علم
و حکمت گردانید که نوبت حکمت من نیشاء و من نوبت حکمت فدا وقت نیز که نیش و مرض عالم
دانش و پیشش شربت شامی هدایت و درایت چش نید که و نوبت من از شربت ما به شفا
و شکر من غیب و عذوبت به انقصنا بر خاتم و مهر انبیا محمد مصطفی که شربت او مرز و فو نوبت
ایمان بر زانو و ویه فو من او زبانی عموم افحال اشرا است و بر آن و اجاب او که اهل این دار شقای
هین و سی خط نیش اند ... چنین مروض میداد خادم فقرا و غلبه با اندوه هدیه سخنان
که چون که حضرت سید الانام علیه تحمیه و اسلام که من کم علم انافا الحمد لله یوم القيمة بیلام
... جو با شمار علی نام بر دین یا بر بدن را و این عیاره را خصی از تجارب علمی به شمای است بر
فواد بر بدن حاصل بود نام نزد کثرت اطاعت نامره لاهلی و فوز بتک سعاده فرزانه و از و نوبت نوز
فلهذا اشتغال بتالیف این رساله موسسه کلماته التجارب در او ان سنه سبع و تسعمائة در مسکن طرشت
من قری راز فحاق افاز مشتعل بر سیت و هشت باب عنوان شد ملک و طب در بیان

خلاصة التجارب (ص ۱۱۱۷)

رب فواکه را گرفتن آن بوجهی دیگر است ^{در کتب طبقات} طبقات است و رب
 عبارتست از غلیظ ساختن عصاره ^{سبزی} با قناب بود چنانچه گفته شد
 و خواه بآتش چنانچه در رب فواکه مؤثر است ^{بسیار} الله اعلم بالصواب بغایت
 رسید و بنهایت انجامید سطر این سطور شریف و تحریر این زبور منیف
 این کتاب استطاب بی بدل و این نسخه منبع در بی مثلی مثل قانون عبارتست
 شفای دل هر بیمار و رموز و اشاراتش دواى جان هر افکار حاوی معالجات
 بی بلبلان یونان جامع ادوات بی مثمان هندوستان موجود کتب حکما ^{پیشین}
 ملخص نسخ متاخرین منقول از خطی که آن منقول از خط مصنف بود
 و هو السيد السند الاید اجمید الفاضل الکامل العالم العامل المحقق المدقق
 امیر شرف السیادة والنقابة والملة بهاء الدولة بن الامیر الکبیر والعالم
 التخریر قدوة العلماء المتبحرین زبدة الحکماء المتاملین امیر سراج الملة والید
 شاه قاسم بن السيد السند العالم الربانی والعارف الصمدانی مرشد الخلق
 خلال مشکلات الدقایق السالک الناسک امیر شمس الملة والشریفة والطریفة
 و الحقیقة والذین محمد احسینی النور بخشید الله تعالی اسرارهم و روح ارواحهم
 و صلی الله علی خیر خلقه محمد واله اجمعین الطیبین الطاهرین و الحمد لله رب

ع

العالمین قد فرغ من تصویبه فی شهر محرم
 الحرام من شهر سنه اثنا و مائة و اربع
 من هجرة من کرب الف و الثم و اربع
 فی کرب المنصف
 فی کرب الف و الثم و اربع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كتب ابو الحسن الصابى عن الطائفة التي ولت له الولاية والنواحي والاطراف عند
عوده الى داره وزوال الموحشه بينه وبين الامم سنة اربع وستين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اما بعد فالحمد لله سناظم التمثل بعد شتاتهم واصل الجبل بعد بساتنه
وحابر الوهن اذا ثلم وكاشف الخشب اذا اظلم القاضى للمسلمين مما يضمر
شروع ويشد ازرع ويصليح ذات بينهم ويحفظ الالفه عليهم وان نشأ
ذلك نى الاحيان شوائب من كدشان وقلن يتجاوزهم الحمد الذى يوقظ
غافهم وينبته ذاهمهم ثم انهم عائدون الى فضلها اولاهم الله وعودهم
ووثقهم ووعدهم من ايمان سرهم واعذاب شرهم واعزاز جانبهم واذلال
بجانبهم واظهار دينهم على الدين كله ولو كره المشركون. واذا شاء جل ذكره
ان يعجز عباده بتلك الشوائب وييلوهم ببعض النوائب اجراها على ايدى
الاشقياء الذين تبت ايديهم وضلت مساعيهم وكسفتها بايدي الاقبياء
الذين نقيت جيوبهم وسلبت عيوبهم لتكون الفتنه التي تجرهما اولئك
نقمة عليهم يصلون بجرها وشرها ويلقون في معتبانها ما اعد لنا كسين الخبايا
وتخصيصها عن هؤلاء تهذيبية وتاديبية وتجلي لهم عواقبه عن ثواب الصابى
المحسنين فلا يخلو جل ثناؤه من حكومه عدل ينزلها مع الانعام والانتفا
لم يستحقوا شكر على منافع بظواهرها او سيرها للانام وصلى الله على ائمة برئته
خيرو فضلوا واطيبهم فرعا واصلا واکرمهم عودا ونجارا واعلام منصابا وخطارا
محمد رسوله المصطفى وامينه المرتضو وعلى آله الطيبين الاخيار والفاصلين
الابرار الذين اذهب الله عنهم الارجاس وطهرهم من الادران وجعل نورهم
قضاء على الناس وسلم تسليم اديا عابدا عاديا رايحا لا يقف عند غاية الا

کتاب جامع
معارف
کتابخانه
مکتب
مطهر
بیت

یذهب علیہ ان الطالب لی طالب له وان الافضال من جهة انما يكون
اليه وهذا امر يجمع للتساعى فيه طاعة الله ونصرة الخلافة وحراسة النعمة
وحفظ المهجة وقضاء الحق وجميل الذكر ونحن فيما يخصنا من سيات
وليس بيننا فرق الا اننى اقول فى المقصد وهو ثمان والاحوط لنا ولا يمنع
بجانبه ان يجمع ونعصوب ونترادف ايدى بينه ونثالف نياتنا فى المذنب
والدفع والاحتماء والمنع معلوم اننا نفضل الله مع الاجتماع لا تغلب ومع
الاتفاق لا نفهم ولم يبق وقت للاشتطان ولا موضع للأصطبان اذا اوجرت
سائر مبادرو وصلى لم يكن سيدى لسابق له والوارد قبله كانت فى ذلك
علينا جميعا من المخاطر ما لا خفاء به فان رأى سيدى ان يقدم المسير
من غير تثبط ولا تاخؤ وينا مل ما يورده اصحابنا من الرسائل ويوصلونه
من الكتب ويعمل فيه الاولى بدينه ومروته والاعود على نعمتى ونعمتى و
الاشبه بما بينى وبينه والارجع لنا فى طاعة امير المؤمنين فعلى ان شاء الله تعالى

وصلى الله على محمد وآله

٣
٣
٣

رسائل صابى (١١٢٥)

زمان مبارک بی صلاح در اهل دولت و کجاست و صانع دوست دارد و معاشرت
 بسیار کند و اهل دولت دوست دارد و هر چه بود در زمان اگر محسن بود هیچ منت
 نیاید او کار زمان و در آخر عمر مسرور خوش دل و از زمان مسنت یابد و بود که با
 کثیرگان و زمان فرومایه محالیت کند در وجه دوم زنی باورسای جمله نبیله کند و قبل
 بود و این زن زمان برنده وی بود و از زمان بهره نماید خاصه در آخر عمر اگر محسن بود
 محالیت او با کثیرگان بود در وجه سیم با اهل دولت شاد شود و در زمان عمر خرم نماید از
 تزویج مبارک بودش اهل دولت اگر محسن بود شوم بود و در اولش و روا بود که عاقبت
 کند و عاقبت او بد بود و هشتمه در اسد در وجه اول زنی بزکوار برنی کند و او را
 در زمان باسند و هر چه بود در زمان اگر محسن بود شوم بود بر اهل و او که در نزد
 بود و سفر بسیار کند و کبکی رسد او را از همه زمان و روا بود که سه زن کند در وجه
 دوم عزیز زن اهل بیت خوش بود و زنی عاقله و بالو را برنی کند و حاصل و
 زیرک و مکتوب بود و از زمان مسنت یابد در زمان عمر شاد دل بود اگر محسن بود
 محالیت قوم خوش کند و از اهل خویش برود و در اولش بود در وجه سیم زنی نرینه
 را غضب برنی کند و از وی فواید یابد و اگر محسن بود نیکت بیند و از همه زمان
 ریخ بیند و از زمان بیج آسایش نماند و کجای سنائی کند و عاقبتش بجز شوم
 در سنبل در وجه اول مولود شاد بود با اهل دولت و زنی کند بزکوار و عاقبتش
 نیکو بود و اگر محسن بود از اهل دولت شادی بیند در وجه دوم زنی کند بار ساد
 قبل در کار خوش و وسط عمر او در زیادتی بود اگر محسن بود محالیت کند با اهل
 دولت در وجه سوم تزویج او در میان عمر او بود و زنی با در مسا و عاقله را نخواهد چنانک
 او را زمان بر داری فرزند خلت جل و آت و عظم صفا او را پروری کند و وجه
 و معرفت و مذکور بود و در ستانی دوست دارد و از آن روزی مند بود و هشتم
 در زمان در وجه اول زنی کند در جوانی و لیکن بزرگ فرزند مستلا شود و در زمان
 بود اگر محسن بود زنی ناکس کند و بود که این مولود جوانی یا بکو و کی بیره و برین کردن

و از آن سبب رخ و بلبه سبز و بود که زنی یکدیگر کند در کبریت که در هر سه سوره بود و در
 بارای و تدبیر بود و کارهای بزرگ برای و تیریز او میسر شود و در طالع زمان زنده
 در وجه اول سوره بود از آنکه در طالع مردان در وجه دوم چون مستور بود و مشتری بود
 باطل با سمدی دیگر تو اگر و حسن الایمل بود اما عیال او پیش از زنی بخیرند از اول
 نکاح در تزویج در وجه او پیش از زن میرد و مانی او چون اول بود در وجه چون مستور
 بود تو اگر و مستور بود اما از خوردن پس روزی مذنب بود و او را زمان با در سایه لعل و
 مصلح دارند و افتند اگر محسن بود بود و مزاجین و مخالفت تمام خوش بود و مال
 خویش زندگانی ناموار کند و حسره در شود در وجه اول در کودکی او را زن و سینه از
 زن و در زنی شادی بیند و اگر محسن بود زنی مطرب را بونی کند و بر غلامت شریعت
 هیچ آسایش نبود او را از کار زمان و در شکران بسیار کند و مال و ایر بود در
 دوم بگفت بخت بود او را کار زمان روزی مذنب بود و در غایت مذنی کند و او را فرزند
 بود و سوز بسیار کند و زن بسیار کند و زن او با زنا بود و زمان او پیش از زنی بخیرند
 و در جوانی رخ گشته و زمان او زود میرند در وجه سوم زن نبوه را بونی کند و حسن الجمال و
 حسن التزوج باشد و در آن عمر که محسن بود عاقل بود و نکبتا بوی رسید و بخت افتد
 و از آن در زنی رخ سینه حسره در جزا در وجه اول تو اگر و حسن الایمل و الولد بود و در
 پوزندان بهرینه و سوز بسیار کند و مانه عمر با سعادت و اقبال باشد اگر محسن باشد
 مولود بلا بیند از تزویج و زنی که کند همان آن زن و در زنی او جدایی افتد برودی و کم
 و ضراری و بلوغ باشد در وجه دوم تزویج او شایسته بود و او را با اول عمر کبکبار
 در مانه عمر با بل و ولد شاد شود و زنی که کند و در مانه عمر با سعادت را باشد
 که در آن عمر و اگر محسن بود و در دست ندارد و او را کار زمان رخ و بلا بیند و زمان
 نبوه و کنزگان را که او به در وجه سوم عین و ماضل حسن التزوج و صالح الایمل و
 الولد بود و زنی مکنات و که با نو بخواهد و در آن عمر بگفت بود از سبب زمان اگر
 محسن بود از زمان هیچ شادی نیستند همه در زمان در وجه اول نکبت بود و در کار

بسم الله الرحمن الرحيم

تصريح

عالم حاضر و امور دولتي است که چند روز قبل عتاب و اطفال خود را
 بکثرت معصومه قسم فرموده و خود بواسطه بعضی کارها در شهر در بسته در آن
 مانده که کار خود را انجام دهد و بعد حاکم آنجا حاکم کرد در روز چهارم خانه
 رفتند اب کراهت معصومه نصف وجه کراهت را نیز در وجه او در روز ششم در این نقطه
 در نزدیک و همین خانه است چشم عالم و اطفال و شاه شکر فرزند خود
 از بسکه در اعدان ترفیع از دنیا نمانده شسته عالم را در به آنگاه بفرستند
 میسند بیت خود از اعدان و همین خانه برود آمده وضع کبر عالم را
 گفتند که کجا میکنند تا به راه از آنجا ترفیعها بر در اعدان خوانده میر
 به فرستاده آنگاه خود را بکبر نشان دهند با سر خود ترفیع معصومه
 بکبر میکنند عالم در جواب میگوید بندهم که در وقت هم در کانه در سر
 بنام ۲ اقله خود از این جهت در جواب میگوید بندهم از افراد اسم فرستاده

سفر نامه قم (۱۱۳۴)

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

پس از سپاس و ستایش پادشاه مطلق و صلوات بر پیام
رسول بحق و یحیی و در و آل اطهار و اوصیای انجبار و
محمد صلی الله علیه و آله و سلم که کشته بیان جمالیت و نادانی
و میر شهادتیه حیرت و سرگردانی محمد بن محمد خاچا را
فخایر صافیة برادران جان و در سبستان روحانی منطبق میداد
در چون بفاز کریمه و اما ما یمنفع الناس فمیگفت فی کار
نفع رساندن بر دهم و بین نشأه مانت، استدار حیات
و در این نشأه موجب نجات از زکات است هر که را نقد
نیسوز و نقد و رذل جمد در امری که خلق الله از آن منتفع
لازم است لاسیما که آنرا خلیتی در معرفت الله و میناستی
نمودن

ترجمة رسالة سلوك (۱۱۳۵)

مکتوب کائنات
 کتب و رسائل
 در نظر
 شید

التربة المباركة ويحيى صاحبها او يحيى جنة
 ويحيى ابيه ويحيى امه ويحيى اخيه ويحيى ولده
 الظاهر بين افعالها شفاء من كل داء
 واما ما من كل خوف وحفظا من كل سوء
 يعني بار خدا يا بخت اين خاک مبارک و بخت اين
 خاک بخت بدار و پير او زير او و اولاد او پاكيزه باشد
 او كردان اين خاک را شفا از هر دردي و اينمى از هر مرضى
 و محافظت از هر بدي و در صياح رساله مذکور شده است
 مصنف اعلى الله قدره ما بر الله شريف است و زكوة بوده و
 ذكره ان شريف او داد است اگر کسی نداند معطل نباشد
 و هي هذه الحبيبة التي تعتمد كما بين ما ياتي
 لمسح الذرى لا يطارى ولا يحاول من شمس
 كما ناسم وظل طرف من سائر ما خلقته
 خلقك الفاميتة والناطوق جنة من كل

ترجمة رسالة سلوك (۱۱۳۵)

والغنى من العباد من استغنى بالحق عن كل ما سواه لانه اذا فاء بوجه فاذ
 كل شئ بل لا يرعى لثمنى وجودا ولا تأثيرا وطفرا بالمطلوب واستبشر بشهود
 المحبوب الغرض هو القطب حين ما يلتمس اليه ولا يسي في غير ذلك الوقت
 نحو ما قوله عيب الموتى والعيب المطلق مرذات الحق باعتبار اللاتين
 العيب المكنون والعيب المصنوع موثر لذات وكنها الذي لا يعرف الا هو
 ولله ان كان محصورا عن الايمان كمنوع العقول والابصار العين وون الية
 يعنى في العشاء العشاء وهو عند المذكور فان الله احجاب ريق تجلي
 بالصفية ويروى بنور التجلي لبقاء الايمان معه واما الذين شوا الحجاب
 الكشيف الحامل ما بين القطب والايمان

من انطق بان قلب الكمل من الحكيم بجواب الحق
 ايقظ للضائف و نور يعون بصيرتهم تجليات ذواته
 نبات الانسواء والصفات عن حجاب من احسنه وارت
 لايق اللهم صل على سيد الصادق وعلى آله وجمعه الذين هم شياطين
 من المعارف والحقائق ثم دون فقرت كرموفيه
 واكر علما مصطلحي جذهت اما بانه خذت علامته اور
 الخدي زين المحققين امام الكاشين شيخ كمال لدوله والده
 الرزاق نوشته اند شجر جاسن نماز ان پيارين
 قطبا كاملين برهان الواصلين بدر الكاشين

والعين ذهول عن السهو وادحجاب

عنه مع صحة الاعتقاد وبنه هاجار

بقوله عليه الصلوة والسلام وانه ليحان

على قلبى واني لا استغفرت

فكل يوم سبعين مرة

دايمه سلمونكم

بالصواب

بسم الله

شرح اصطلاحات الصوفيه (١١٢٦)

کتاب کشف الاسرار ومطلع الانوار

ابو علی الفضیل ابن عیاض خراسانی من تاجید مرو
 وقیل انه ولد بسمقند ونشأ بها ورد مات بمکه فی المحرم
 سنه سبع وثمانین ومائتین وكان شاطرا یقطع
 الطريق بین باورد و سرخس رضی الله عنه ومنهم
 ابو محفوظ معروف بن فیروز الکرخی رحمه الله كان
 المشایخ الکبار كان مجاب الدعوه ویستسقی بقره الغیث
 یقول البغدادیون قبر معروف تریاق مجرب وهو من
 موالی علی بن موسی الرضی رضی الله عنهما مات سنه
 مائتین وقیل احدى ومائتین وكان استاذ سری السقطه
 قدس سره نقل من رساله ابی القاسم عبد الکریم ابن هوازن
 القشیری رضی الله عنه ومنهم ابواشعق ابراهیم ابن ادهم
 بن منصور من کوفه بلغ کان من ابناء الملوک ومنهم
 ابونصر بشر ابن الحارث الحافی اصله من مرو وسکن بعد ادمات

قدس سره
 ومنهم ابوسلیمان عبد الرحمن ابن عظیمه الدارانی ودارا قریه من قرنی
 ومشیق مات سنه خمس عشر ومائتین

کشف الاسرار ومطلع الانوار (۱۱۵۶)

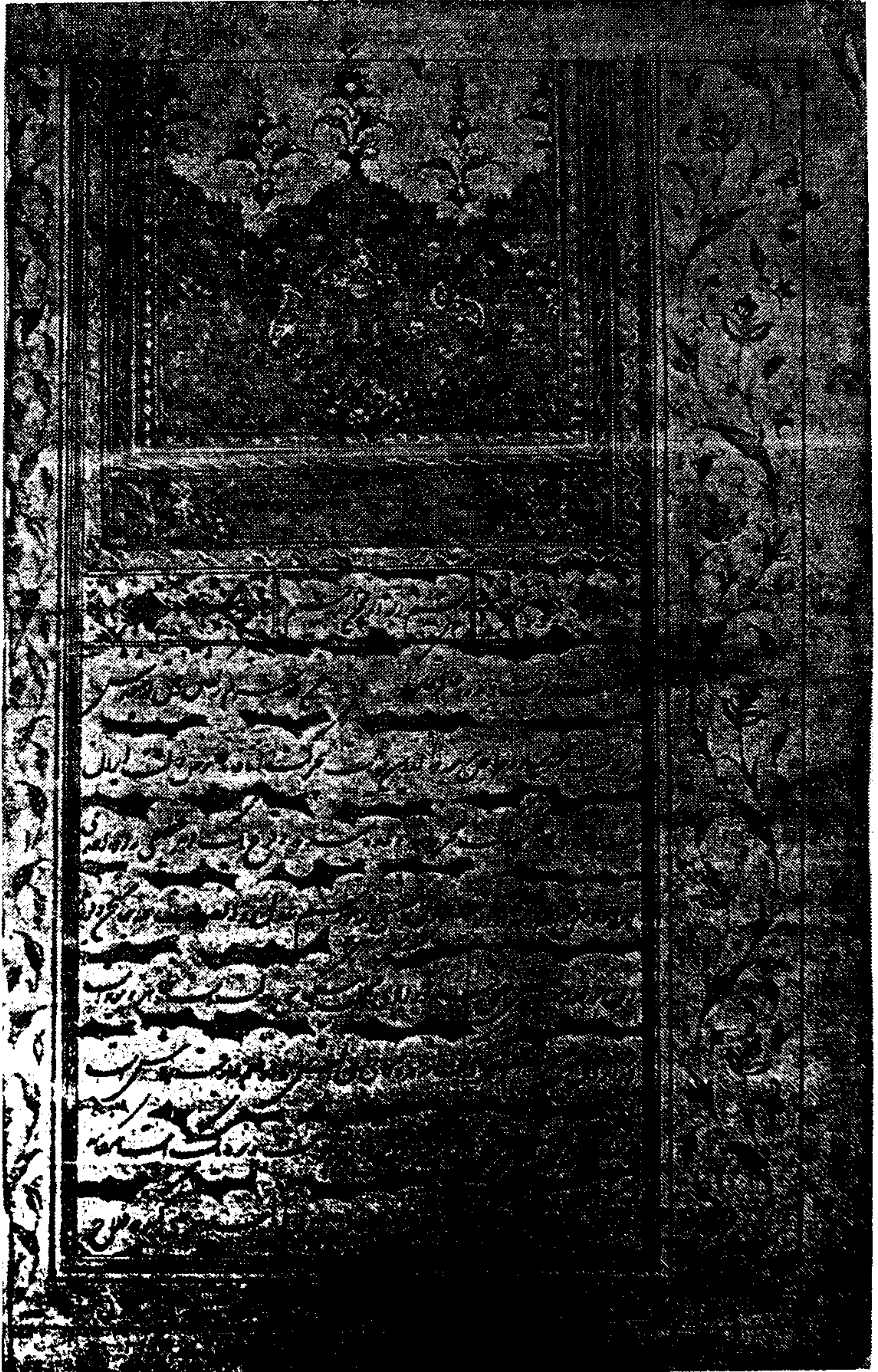
وسائر التبع والتهليل قال الفاضل بيست
 بدتر کتسخی کسوف آفتاب سد عمر از سیلی زجرات رد با
 یعنی آفتاب عالم آرا را کسوف می آید از کسوفی طوق جهان اما ای
 طالب بدانکه قلب انسان کامل روشن ترست از صد آفتاب چه
 جای آفتاب بلکه آفتاب در پیش او پرتوی ندارد کما قال النبی
 علیه السلام ان لله عباد اقلو بهم انور من الشمس الحدیث پس این
 چنین قلب که قابلیت دارد بترتیب اولیا بمقامی رسد که از
 آفتاب بچندان مرتبه روشن تر باشد لکن کتسخی خود در
 راه خدا آفتاب ضمیرش را زرنک صور کونیت و کدورات
 احکام امکانیه صد کسوف آید و در کسوف بشریه بماند ابد
 الابد اللهم خلصنا من ظلمات الطبيعة البشرية و ادخلنا الى
 انوار الهدية پس بدان ای طالب انوار الهی و ای داعی سرارنا
 متناهی عز از بلک مقرب بود در میان ملائکه لکن از کتسخی
 خود جرات و معصیت کرد و قبول امر الهی نکرد یعنی ان زمان که
 حو جل و علامایکه را فرمود که آدم را سجده کنند و اذ قلنا
 للملائكة اسجدوا لآدم فجحدوا الا ابليس ابی واستکبر پس
 هم ملائکه بیگار سجده کردند لکن عز از بل سجده نکرد و گفت
 قال انا خير منه خلقتني من نار و خلقته من طين قال
 فاخرج منها فانك رجيم و ان عليك لعنتي الي يوم الدين

بسی

کشف الاسرار و مطلع الانوار (۱۱۵۶)

کرمی دستش آمده باه و ماهی : میان ریخون
 پیشش رسیدی : ملک بودی که بر پیشش
 رسیدی : ملک کردی و دانایمیدی بزداری
 میان خاک غلطی می بخاری : سپهر فسون غم
 بودی امسیده : و دانش اهنوشش موشش امسیده
 ز خیراتی مکار خوشتر کنم : شده دیوانه چون
 دیو مردم : کجی هر گوشه ما رخا نشستی چشت
 دل بدیشان ز نستی : بقری جسد ای ز کفتی
 عم دل پیش نیل باز کفتی : پیشه می عبار بدید
 ارتق : بخاریدی باختر نشستی : کجام کجک
 باه او زدی از یار : بگریه غم و غم که ز سهار
 همی نقش سبک زده پیشستی : که از حرکوش
 خوابی باز خستی : کوی اساک کوزنار کازرد
 ز بجز خشم غم ز یک کردی : تا ارگاه که
 با خستنی خبا که مشهور پیت در سکم ماسی پیت

مجالس العشاق (۱۱۶۲)

رسالة مجدیه (۱۱۶۳)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

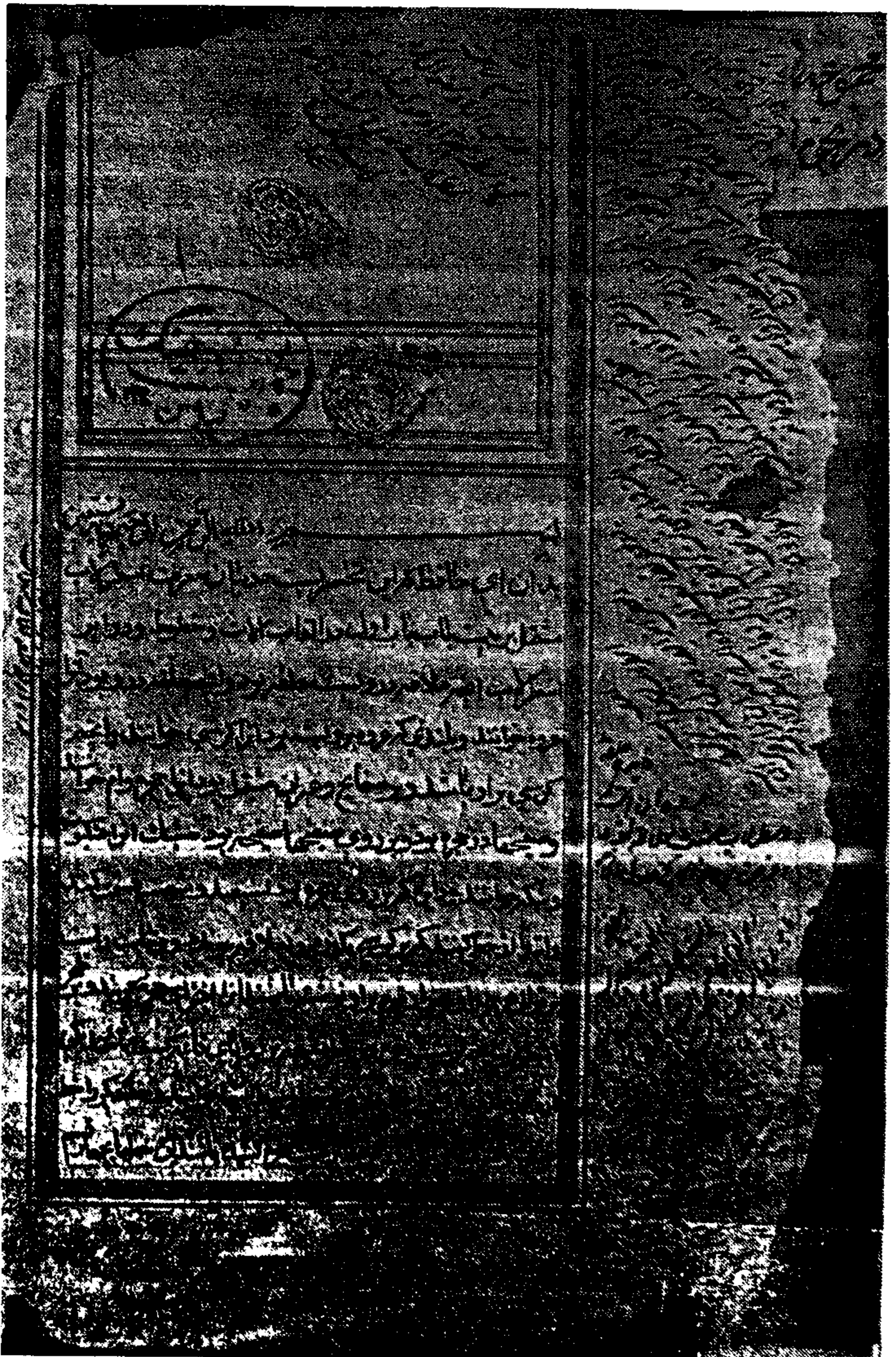
هر چه پس فرزند بود از اسرار حسرت عانی اگر بخورد و بوی
 و بویات تقطیر از پر تو آید صبح و کمال قدرت لوت شعر فارغ
 بین که در این کوشن کرم • هر دم لطیفه بود در دوزخم و سر بر ز تخت
 و تجلیات و طهارت داده و نه طرز و مرقه نور و معجزه بسم سیر العرب و
 و بسم افضل الصلوات و اکمل التجلیات بر ال و اولاد او و مران
 اله عظیم جمعین ال اما بعد بر خاطر غلیظ و غیر منیر لرب اولوالالباب
 و منیر منیران مستناع و نفاعه که بشماقه و وقت باردی سوزی
 فعل کنند و بجا هر نظر کبریا اثر خاکی در سانه شعر ان ال منیر
 که در ضاعه • و در هر منیر ضاعه سخن خاکی که در صفا الم نور منیر
 بناعی نیست و شوره و شوره منیر کبودی است که ال معنی بخند
 لطیف گفته اند شعر منیر طرب که منیر منیر را سعادت بخند

نور کا

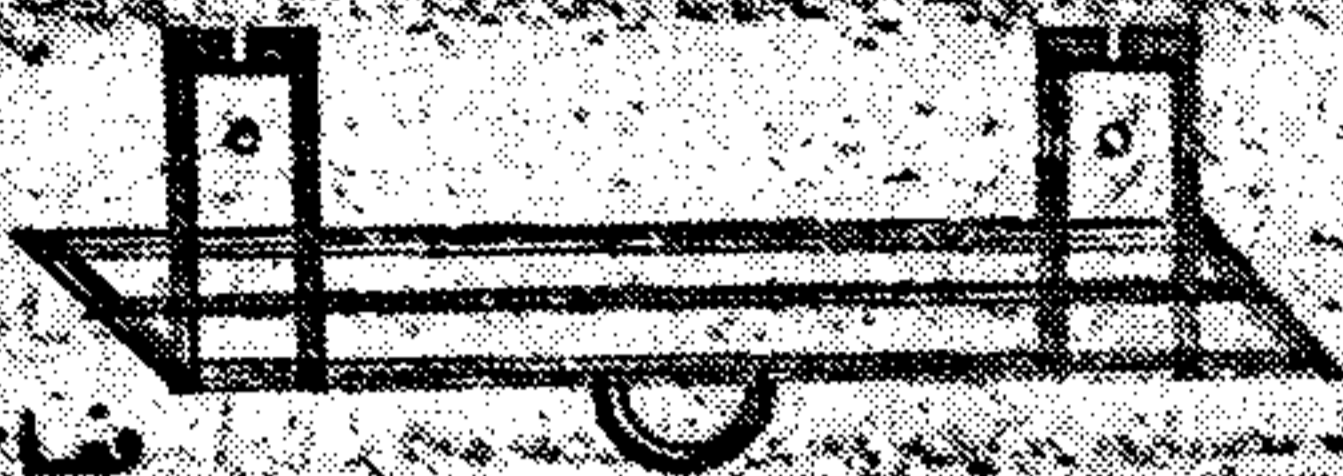
دنیا در سر کار کردی ندانستی که دنیا را بتیابی نیست و اگر در بین عالم بگردی
 ندیدی در آن عالم با هم رسیدی یعقوب گفت جان بذر نه من از عمر و
 وقت این سری بنالیدم من از هم فرقه آن سری بنالیدم که ترا که از پیش
 من بردند جوان و بر تابودی و منبع از و هوای بودی تو هم که شوق جوانی
 و آرزو و هوای نفسانی ترا در راه مخالفت افکند فردا که ما را هر دو بخش
 در آورد ترا از راه دیگر ببرند و مرا از راه دیگر بوندان همه ناله من از هم
 و فرقت آن سری بودند از هم و محنت این سری **بیکس**
 رنج نه از آن که تونه ای هم نفسم دردم همه زانک دین بوقت از هم
 تو مو من حسن و من جنین کافر عشق تو هم که برستخیز با تو نسیم
 نلت که بس ناله یعقوب نه از هم فراق وصل یوسف بود بل از هم فراق
 دین یوسف بود و هم فوات دین یوسف دلش غمناک کرد دست بر زد و جام
 صابری جاک کرد و بردرد و فرقه بنالید و کت یا اسفی علی یوسف و غم
 یعقوب را یوسف کم شد جهل سال در فرقه او بنالید ای کسی که جهل
 سال هر تو بر تو توان کشته است و بنا قاعد دین تو ویران کشته است
 بکار در فراق این کم شده بنال یعقوب را چون یوسف کم شد یا زدی
 بسری دل بر جا بود و از آن یعقوب در آنک و فرقه وی شیدا بود و بیکت
 یا اسفی علی یوسف هری که از تو کم شد آنرا هیچ بدلی نیست تو نیز آنرا
 یوسف روز کار خود ساز و در فرقه آن بنال و بگو که یا خرفی علی ما فطرت
 فی جنب الله بنت هم رنگ خزانم از بهاری که گذشت بی دل گشتم رخصت کاری
 امروز بتا زگی می که هم خون در درد و در بیخ روز کاری که گذشت
 فتوی عنهم الآية النطائیر نه کس از سه کس اعراض کردند و بر سه
 چیز اقبال کردند ابو جهل از اسلام اعراض کرد و بر آزار رسول صلی الله علیه
 وسلم اقبال کرد و فرایت الذی بھی عبدا اذا صلی دو م ولی یغین و انی

انما اراد ان يبين ان كل من اراد ان
 يتوجه الى الله فليعلم ان الله لا يبدل
 الا وجهه لا يبدل وجهه من احد
 انما اراد ان يبين ان الله لا يبدل
 وجهه الا وجهه لا يبدل وجهه من احد
 انما اراد ان يبين ان الله لا يبدل
 وجهه الا وجهه لا يبدل وجهه من احد

كل من اراد ان يتوجه الى الله
 فليعلم ان الله لا يبدل وجهه
 الا وجهه لا يبدل وجهه من احد
 انما اراد ان يبين ان الله لا يبدل
 وجهه الا وجهه لا يبدل وجهه من احد

معرفت اسرار لاب (۱۲۳۴)

فصل ۱

در ترکیب و تازکیب صفایج در مرکز صفایج در مرکز عنکبوت و ام
 صفایج و سایر و غیره که از یک طرف نظر مداران از دیگری باشد فاعده
 ذلک در کتب قدیم در وراج گفته اند و بیان شود بر ترکیب که در
 قلب بر شکل اسطرابی و سایر اسطرابی بسیارند و از جانبی ظاهر اسطراب
 در آنند تا از صفایج و بطن ام صفایج و عنکبوت بگریز و سایر صفایج
 باصنایند و عنکبوت و صفایج روان بر دیگرند و چون قطب از عنکبوت
 بیرون آید قطب جنوبی در مرکز قلب اندازند و سایر اسطرابی در قطب
 گذرند و در آن زمان که در آن صفایج و صفایج را بر هم منطبق کند
 آنست که اسطراب شمالی فصل ۱۲ در عمل اسطراب جنوبی از
 در بطریق مقدم بسیار و در دایره البروج تقسیم بهمان طریق آنکه در
 عجزی سرطان بنویسند و بجای اولی و بجای حوت سنبله و بجای حمل
 میزان تا آخر پس آنچه مدار اول است یعنی بر مدار میزان از طرف شمالی و بالک
 و مدار میزان از طرف جنوبی و اگر آنست که از جنوبی است بگریزند
 پس در آن مدار که از آنجا اندرون باشند همان صفایج در آن
 بالک و در صفایج و از آنجا جنوبی و منتظر است فرق آن در آن صفایج

در علم خطوط اسطراب (۱۲۳۵)
 کتابخانه رایزنس لرشنی، ایران - اسلام آباد
 شماره ثبت
 تاریخ